

Komentované zákony československé republiky.

- Sv. I. Dávka z majetku a z přírůstku na majetku, sestavili Dr. Bol. Fux a Dr. Fr. Lorenz (1921) **Rozebráno.**
- Sv. I. b. Dávka z majetku a z přírůstku na majetku. **Doplněk** sestavili Dr. Bol. Fux a Dr. Fr. Lorenz. Brož. (1924) **Kč 25.—**
- Sv. II. Zákon o ochraně nájemníků, vydal Dr. H. Kubišta. Brožovaný výtisk (1922) **Kč 15.—**
- Sv. III. Obecní zřízení všech zemí rep. čsl. a volební řád. Sestavil V. Kloubek. Druhé vydání vázané (1930) **Kč 100.—**
- Sv. IV. Civilní řád soudní a jurisdikční norma. Upravil Dr. Václav Hora. 3. rozšířené vydání (1933) **v tisku.**
- Sv. IV. b. Civilní řád soudní a jurisdikční norma, studijní vydání, uprav. prof. Dr. Vác. Hora. 2. vyd. Brož. (1931) **Kč 50.—**
- Sv. V. Československé daňové zákony, sestavil Dr. Fr. Schwarz. Váz. (1923) **Kč 40.—**
- Sv. VI. Státní občanství a domovské právo. Sestavili Jos. Žlábek a Vlad. Verner. Brož. výtisk (1923) **Kč 13.50**
- Sv. VII. Zákon o nakladatelské smlouvě ze dne 11. květ. 1923; upravil A. Hartmann. Brož. výtisk (1923) **Kč 10.—**
- Sv. VIII. Trestní zákony československé, platné v Čechách a zemi mor.-slezské. Sestavili Dr. Jar. Kallab a V. Herrnritt 3. vydání (1933) **Kč 140.—**
- Sv. IX. Advokátní a notářská sazba a soudní poplatky, Ant. Hartmann. Druhé vydání s doplňkem (1930/31) **Kč 102.—**
- Sv. X. a X. b. Řád živnostenský. Uspořádali Dr. B. Štědý a Dr. R. Buchtela. Díl I. (2. vyd.), váz. (1926) **Kč 99.—**
- Díl II. vydání 1933 **Kč 110.—**
- Sv. XI. a XI. b. Kolky a poplatky v RČS. Sestavili E. Holík a F. Tuš. Část 1. **Rozebráno.** Část 2. váz. **Kč 80.—**
- Sv. XII. Trestní řád čsl. platný v Čechách a zemi mor.-slezské. Sestavili Dr. Jar. Kallab a V. Herrnritt. 2. vydání (1931) **Kč 135.—**
- Sv. XIII. Předpisy jazykového práva. Upravil A. Hartmann. Brož. (1926) **Kč 25.—**
- Sv. XIV. Exekuční řády. Upravil A. Hartmann, váz. výtisk (1925 s doplňkem 1932) **Kč 150.—**
- Sv. XV. Živnostenský zákon pre územie Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Sostavili Dr. J. Brejcha a Dr. V. Fiker, viaz. výtisk (1925) **Kč 100.—**
- Sv. XVI. Čsl. zák. občanský s obč. právem platným na Sl. a P. Rusi. Zpracoval Dr. Fr. Rouček. (1932) **Kč 180.—**
- Sv. XVII. Nesporné řízení. Upravil A. Hartmann. Váz. Druhé vydání (1931) **Kč 140.—**

- Sv. XVIII. Trestný poriadok platný na Slovensku a Podkarpatskej Rusi. Sostavili Dr. Jos. Balcar a Dr. Jos. Nožička viaz. (1926) **Kč 150.—**
- Sv. XIX. Řády konkursní, vyrovnávací a odpůrcí. Upravil univ. prof. dr. Václav Hora, váz. (1931) **Kč 72.—**
- Sv. XX. Všeobecný zákoník obchodní. Zpracoval Dr. K. Hermann-Otavský. Váz. (1929) **Kč 190.—**
- Sv. XXI. Slovenský obchodný zákon. Sostavil JUDr. Jul. Karmán, viaz. (1926) **Kč 120.—**
- Sv. XXII. Zákon o právu autorském. Zpracoval Dr. Jan Löwenbach. Váz. výt. (1927) **Kč 70.—**
- Sv. XXIII. Čsl. zákon směnečný. Zpracoval Dr. Frant. Rouček. 2. vydání. Vázané (1932) **Kč 60.—**
- Sv. XXIV. a—c. Zákony o přímých daních čsl. Upravili JUDr. Jos. Drachovský a JUDr. F. Braecht, díl I vázaný (1927) **Kč 60.—**
- Díl II. (Prov. nař., judikatura, komentáře) váz. (1928) **Kč 135.—**
- Doplňk I. brož. (1931) **Kč 15.—**
- Sv. XXV. Jednací řády pro soudy první a druhé stolice. Sestavil Ant. Hartmann. (Druhé vydání) (1931) **Kč 270.—**
- Sv. XXVI. Branný zákon republiky českosl., poznámkami opatřil Dr. Jan Vorel, váz. (1927) **Kč 75.—**
- Sv. XXVII. Zákon o nekalé soutěži. Vydal Dr. Zd. Matouš. Vázané (1928) **Kč 50.—**
- Sv. XXVII. b. Zákon o soutěži v peněžnictví. Dr. Zd. Matouš (1933) **Kč 8.—**
- Sv. XXVIII. Organisační politické správy. Zpracovali JUDr. Jan Říha, váz. (1928) **Kč 140.—**
- Sv. XXIX. Zákon o směnečném poplatku. Zpracoval F. Tuš za pomoci dr. Fr. Roučka, vázané (1928) **Kč 40.—**
- Sv. XXX. Obecný knihovní zákon. Ant. Hartmann. Vydání 1933 **v tisku.**
- Sv. XXX. b. **Doplňk knih. zákona** (1931) **Kč 12.—**
- Sv. XXXI. Horní zákony. Zpracovali JUDr. K. Koschin a JUDr. a Ing. Jos. Peters. Vázané (1930) **Kč 96.—**
- Sv. XXXII. Čsl. církevní zákony vydali: dr. Bušek, dr. Hendrich, dr. Lašťovka, dr. Müller. Váz. (1931) **Kč 240.—**
- Sv. XXXIII. O trestním soudnictví nad mládeží. Dr. A. Miříčka a Dr. O. Scholz. Vázané (1932) **Kč 70.—**
- Sv. XXXIV. Čsl. soukromoprávní předpisy. JUDr. Fr. Rouček a K. Schrotz (1933) **Kč 120.—**
- Sv. XXXV. Nejvyšší správní soud. JUDr. Zd. Rádl. (1933) **Kč 60.—**

Objednávky přijímá každé knihkupectví jakož i

ČESKOSLOVENSKÝ KOMPAS, Smíchov, Pízeňská tř. 79.

KOMENTOVANÉ ZÁKONY
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY
VYDÁVÁ „ČESKOSLOVENSKÝ KOMPAS“.

SV. XXXV.

NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD

1933.

Tiskem a nákladem „Československého Kompasu“, tiskařské
a vydavatelské akc. spol., Praha-Smíchov.

NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD

Normy o jeho zřízení a působnosti, komentované
podle judikatury býv. správního soudního dvora
a nejvyššího správního soudu s použitím materiálů
a písemnictví.

Průvodní slovo napsal

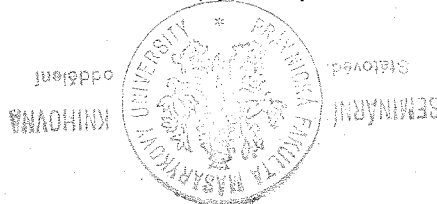
Dr. EMIL HÁCHA,

první prezident nejvyššího správního soudu.

Komentář uspořádal

Dr. ZDENĚK RÁDL,

vrchní sekretář nejvyššího správního soudu.

PRAHA 1933.

Nákladem „Československého Kompasu“,
tiskařské a vydavatelské akc. spol.

Průvodní slovo.

I.

Bylo zásluhou, a dokud myšlenka právního státu nebude přežitkem, zůstane chloubou liberálního režimu rakouských Němců, že uskutečňuje příslib prosincové ústavy, postaral se o zřízení nezávislého správního tribunálu s posláním chrániti jednotlivého občana »v jeho právech« proti nezákonným aktům úřadů správních. V parlamentních papírech, jež týkají se projednávání zákona z 22. října 1875 č. 36 ř. z. z r. 1876, lze nalézt zmínky o peticích, jež se zřízení správního soudu domáhaly, ale nezdá se, že bylo to hnutí příliš bouřlivé, neboť soudní kontrola správy, přes svůj velmi praktický význam pro občana, konkrétní nezákonnosti nebo libovůli veřejné správy postiženého, je problém příliš technický, než aby se mohla státi populárním heslem. Úsilí německo-liberálního kabinetu, jenž nazván byl ministerstvem doktorů, o provedení čl. XV. základního zákona státního o moci soudcovské, pramenilo spíše z pohnutek vnitřních a ideových, než z nátlaku veřejného mínění nebo zákonodárných sborů. Šlo tu vskutku o »věrnost k ústavě«, kterou ústavověrný německý liberalismus přijal i do své firmy, neboť prosincová ústava hlásila se opravdově k zásadě právního státu, jak jí bylo v té době rozuměno.

Tehdejší ministr spravedlnosti, proslulý rakouský civilista profesor Unger, jenž vládní osnovu zákona o zřízení správního soudního dvora v parlamentu zastupoval a občas i proti členům lidovější komory vel-

Nejvyšší správní soud.

VEŠKERÁ PRAVA I PRÁVO PŘEKladU CELKU
NEBO JEDNOTLIVÝCH STATÍ VYHRAZENA.

inv. č. 17.464

Koupil od Barvič - Novotný

v Brně 92-

ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA
PRÁVNICKÉ FAKULTY UJEP
STARÝ FOND

č. inv.: 019573

Tiskem „Československého Kompasu“, tiskařské a vydavatel-
telské akc. spol., Praha-Smíchov.

mi energicky musil hájiti, prohlásil během debaty výslovně, že vláda pokládala za věc cti sepsati tento některak snadný zákon a předložiti jej oběma sněmovnám říšské rady k projednání. Svědčí o zásadovosti této vlády, že nepoužila žádného z odkladacích ani zhoršujících návrhů, jež v průběhu parlamentního jednání nejednou se vynořily s nezakryvaným úmyslem, soudní kontrolu správy zúžití neb oddáliti.

Česká politika oné doby chovala se k otázce zřízení správního tribunálu netoliko chladně, nýbrž přímo odmítavě, ačkoliv nemohl jí zůstatí utajen i politický zisk, jež nová instituce české věci přinášela, když v ničem jiném, tož aspoň v tom, že poskytovala také místní samosprávě, tehdy téměř jediné české doméně, záruky proti nezákonnému omezování se strany vládní.

Tento postoj české politiky je pochopitelný jen z politického ovzduší doby. Česká mysl politická byla tehdy příliš zaujata dvěma velikými programy v nejživotnější otázce, t. j. v otázce státoprávního poměru českých zemí k monarchii. Před osmi lety byla, hlavně machinacemi Andrassyho a Beustovými, definitivně obětována Palackého »idea státu rakouského« nenasynné náročivosti maďarské šlechty, a rakousko-uherský dualismus, který měl se již za půl století státi osudným jak monarchii, tak dynastii, slavil jásavě vítězství. Z dualistického uspořádání říše bylo již viděti, že stejně jako Zalitavsko má býti vydáno na pospas Maďarům, nemůže Předlitavsko očekávati nic jiného než hegemonii německou. Poslední české naděje na federalistickou úpravu předlitavské polovice říše vzaly za své, když kolísavý císař r. 1871 nechal padnout kabinet Hohenwartův, utvrdiv takto české politiky v trpném odporu proti režimu vysloveně centralisticko-německému. Není divu, že když nedlouho potom (r. 1873) přišla vláda poprvé s návrhem zákona o zřízení jediného správního soudního dvora pro celé Předlitav-

sko, viděla v tom česká politika jen další nebezpečný krok mířící k utužení centralisace. Proto také z úst oněch několika českých zástupců z Moravy, kteří se r. 1875 následkem drobného se již trpného odporu účastnili parlamentního projednávání osnovy, bylo slyšeti jen opětovně odmítání. Podnět ke zřízení (šestnácti!) zemských soudů správních, aspoň pro věci upravené zákonodárstvím zemským, který byl s české strany s nevalným důrazem proti vládní osnově nadhozen, byl spíše jen demonstrací, neboť s jeho provedením nedalo se rozumně počítati. Bránil-li české politice roztrpčený odpor proti centralisaci, uvědomiti si pokrok a zisk, jež nová instituce slibovala, postřehla tehdejší česká právní věda mimořádně bystrým zrakem velikého našeho publicisty Jiřího Pražáka, za živa jiným velkým právníckým jménem neprávem zastiněného, za to však v odborném písemnictví, i zahraničním, podnes velmi ceněného, netoliko klady nové instituce, nýbrž i onu konstruktivní vadu, jež směšující otázku merita s otázkou kompetence soudu vykonávala skoro půl století Pražákem předvídaný nedobří vliv na judikaturu, a musila býti po rozpadu Rakouska jak Pantůčkovým škrtem § 3 lit. e) v našem zákoně č. 3 Sb. z. a n. z r. 1918, tak formulí presidenta Schustra z Bonnottu v čl. 129 spol. úst. zák. rakouského odstraněna. Pražákovy úvahy o osnově zákona lze naléztí v Hartmannově Zeitschrift für Gesetzgebung und Praxis I. roč. (1875). Zvláště zajímavé jsou vývody na str. 122.

II.

Státní forma předpřevratového Rakouska byla konstituční monarchie. V této státní formě obsažena je dvojí složka: autokratická a demokratická, mezi něž je státní moc rozdělena, ovšem s převahou prvé. Soudní kontrola správy není logickým důsledkem této státní formy a to ani její demokratické složky.

Prvým myšlenkovým základem dnešní soudní kontroly správy sluší hledati v onom individualistickém liberalismu, jemuž zdálo se samozřejmým, že jednotlivci přísluší ve státě a proti státu jistá sféra svobody. Za vlivu tohoto názoru, jenž chápe obsah osobní autonomie občanovy zprvu jako předstátní, absolutní a pro vždy platný, později již jen jako relativní a vývojově, ale jen »zákonem« měnitelný, rodí se na půdě německé vědy státní představa právního státu, jehož podstata vidí se v zákonitosti správy a jehož organizačním projevem je kontrola zákonitosti správy nezávislým soudem, zařízená nejprve na ochranu oné autonomní sféry zákonodárstvím jednotlivci ponechané, ale také na ochranu všech právních vztahů jednotlivce k veřejné správě.

Není arci protikladu mezi demokracií a postulátem individuální svobody, ani mezi demokracií a myšlenkou právního státu. Vždyť vše vyrostlo z téhož kořene. Také demokracie vzešla z liberalismu, jenž požadoval politickou svobodu občanovu, která se projevuje v jeho účasti na státní moci. Podstata demokratické formy státní spočívá však především v metodě výběru vůdců, nikoli však v určitém minimu individuální svobody občanovy a v soudní ochraně této svobody. Teoreticky mohla by demokracie potlačiti individuální svobodu despotičtěji než autokracie, a nemusila by proto přestat být demokracií, pokud povolávání vůdců zůstane v rukou občanstva, a pokud vůdové zůstanou nezávisle na své vlastní vůli vyměnitelnými. Demokracie průměrného dnešního typu uznává však jistou, byť v proudu politického vývoje měnivou míru individuální svobody, a demokratickému principu nic se nepřičí postavit tuto svobodu pod ochranu nezávislého soudu. V tom smyslu dá se mluvit o demokracii liberální.

Když tedy národ československý, dobyt znovu politické nezávislosti, zvolil si parlamentní demokracii

za svoji formu státní, nebylo pojmové překážky, jež by bránila převzítí rakouskou instituci správního tribunálu. Národní výbor byl také tou měrou proniknut myšlenkou individuální svobody občanské, jakož i myšlenkou právního státu, že považoval za samozřejmost postaratí se o zřízení správního tribunálu, a jako jeden z prvních svých zákonodárných činů vydal k Pantůčkově iniciativě a podle jeho osnovy zákon z 2. listopadu 1918 č. 3 Sb. z. a n. o zřízení nejvyššího správního soudu československého, jímž byla rakouská instituce v podstatě recipována.

Soudní ochrana, kterou poskytoval správní soud předpřevratového Rakouska jednotlivci proti správě veřejné, neliší se podstatně od soudní ochrany, kterou poskytuje správní soud na půdě demokratického zřízení, jakým je naše. Jen ve vedlejší funkci soudu je možno zjistiti nějaký rozdíl. Zkoumajе zákonnost aktu správního v konstituční monarchii, bdí správní tribunál nepřímou také nad tím, aby moc výkonná neosobovala si moc vyhrazenou orgánu zákonodárnému. Tím vstupuje jaksi do role sekundanta moci zákonodárné v jejím poměru k moci výkonné. Stejnou funkci může správní tribunál míti arci i v demokracii s mocí zákonodárnou, oddělenou od moci výkonné, pokud tato onu úplně neovládá.

V demokraciích, jež nenásledují anglosaských vzorů, nemají soustavy dvou politických stran, nýbrž vytvářejí vládní většinu jen koalici většího počtu stran, takže zákonodárné akty vznikají zpravidla kompromisem stran koaličních, objevuje se správní tribunál v nové roli, to jest v roli strážce zákonodárných kompromisů, který bdí nad tím, aby správa, zejména jsou-li vládní resorty rozděleny mezi koaliční strany politické, aplikovala zákony, kompromisem vzniklé, v duchu sjednaného kompromisu a nikoli v duchu politické strany, v jejímž držení je příslušný resort. Tato role je ještě významnější v demokraciích, jež nedovedly

se ubrániti zpolitisování úřednického aparátu správního, a o nichž nelze říci, co říká se o Anglii, totiž že příslušník »civil service«, čili státní úředník, slouží stejně loyálně každé straně, jež je právě u vlády, a sám jsa do parlamentu nevolitelný, pokládal by přímo za urážku, kdyby byl tázán, ke které politické straně náleží. (D i b e l i u s: England).

V době politického vření, do něhož je uvržena velká část Evropy, nabízí se otázka po pravděpodobné budoucnosti správní justice. Demokratická státní forma staví národy před těžkou zkoušku politické způsobilosti. Neboť třebaže i tak zkušenému a tak kritickému znalci, jakým byl James Bryce, jevila se demokracie jako »nejlepší a jediné přirozená forma státní«, skrývají se v ní doznaně mnohá nebezpečství, a nedovede-li jim politický smysl národa čelit, dostavuje se dříve nebo později rozvrat demokratického zřízení. Rodí se pak nové formy státní se sklonem k autokracii, v nichž prvky demokracie, pokud vůbec nevymizí, jsou velmi zkresleny. Dnes jsou hlavními rivály demokracie sovětské zřízení se strany jedné a fašismus se strany druhé. Přes veškerou různost své ideové základny jsou si však tyto riválové demokracie, kteří jsou i mezi sebou soupeři, po nejedné stránce velmi podobni. Zejména v poměru k právnímu státu a tedy i v poměru k správní justici není mezi nimi podstatného rozdílu. V sovětském zřízení nemůže pro správní justici již proto býti místa, poněvadž bolševismus odstranil tradiční dělu mocí a tím i hierarchii norem, t. j. rozdíl mezi »zákonem« a normami nižšího řádu, jakými jsou nařízení a individuální správní akt, takže není vůbec možno správu měřiti normou vyššího řádu, zejména »zákonem«. Důsledně nemohl bolševismus uznati soudcovskou nezávislost a učinil ze soudce pouhého justičního úředníka. Je však ještě hlubší důvod, proč nelze v sovětském zřízení hledati instituci sloužící ochraně jednotlivce proti moci veřejné, neboť kde

platí zásada Leninova, že »svoboda je buržoasní předseudek«, není místa pro orgán, jehož posláním je chrániti svobodu jednotlivcovu proti státu.

Ale i fašismus, tato »čistá kultura nacionalismu«, jak jej nazval jeden z nejlepších jeho znalců (Beckerrath), třeba že dosud formálně zachoval tradiční soudní kontrolu správy, míří k jejímu znehodnocení, a to jak kumulací normotvorné moci v jedné ruce, tak podlamováním nezávislosti soudcovské, jež se vedle supremacie moci výkonné nemůže udržeti.

Právní stát, který byl ideálem století devatenáctého, zdá se pozbývati v dvacátém století půdy, a nemohou proto ani vyhlídky správní justice býti příliš slibné. S pádem jejím padne ovšem i ona svoboda občanova, kterouž moderní sociálně-reformní zákonodárství sice značně a často nezbytně omezilo, ale přece jenom ve značné míře ještě zachovávalo, a »svobodný« občan ocitne se pak na nejlepší cestě státi se věznem více méně autokratických držitelů moci.

III.

Myšlenka právního státu, formulovaná německou naukou státovědeckou, ovládnuvší v druhé polovici minulého století střední Evropu, nutila k praktickému řešení problému právní kontroly správy, ve Francii a v Anglii již dávno známé, avšak na jiných, zcela osobitých základech spočívající. Konkrétní podoby nabyla myšlenka právní kontroly správy zejména v instituci správního soudnictví, a od let 60tých, hlavně však v letech 70tých, předbíhaly se německé státy ve zřizování správních soudů. Tak dobovovalo Prusko zákonem z r. 1875 svoji soustavu správního soudnictví, inspirovanou Rudolfem Gneistem, Württembersko zákonem z 16. prosince 1876, Bavorsko zákonem z r. 1878, když Badensko a Hesensko již dříve byly je předstihly, kdežto Sasko teprve zákonem z r. 1900 je dohoni-

10. Rakousko zákonem datovaným z 22. října 1875, vyhlášeným však r. 1876, když již přípravy ke zřízení nového tribunálu byly skončeny, přidružilo se záhy ke státním německým, vytvořivši dříve než státy jihoněmecké typus správního soudnictví, který se označuje jako »jihoněmecký«. Rakousko vedlo si v tom zcela samostatně. Ve vědomém protikladu proti typu pruskému přijalo jednak t. zv. generální klausuli, otevírající zásadně proti každému správnímu aktu cestu ke správnímu tribunálu, jednak vůdčí zásadu, že úkolem správní justice jest »judikovati a nikoliv spravovati«. Z toho vyplynul původcům rakouského zákona důsledek, že správní soud má býti postaven mimo ústrojí správy a že nemá do správy přímo zasahovati, a pak také další důsledek, že předmětem judikatury správní mohou býti toliko »subjektivní práva«, čímž je již také řečeno, že soudní kontrola omezena jest na zkoumání z á k o n n o s t i správního aktu. Porovnávána se spleťtíou soustavou pruskou, na jiné osnovné myšlenky založenou, vyniká soustava rakouská průzračnou jednoduchostí a prostotou. Duševním původcem rakouského zákona byl tehdejší odborový přednosta ministerstva kultu a vyučování, Karel Lemayer, pozdější senátní a posléze II. prezident vídeňského správního soudu, muž mimořádného vzdělání teoretického, jehož důvodová zpráva má úroveň, jakou bychom nyní v parlamentních papírech zřídka našli. Ostatně i úroveň parlamentních debat obou sněmoven říšské rady o Lemayerově osnově dostupuje výše, jaká se nám zdá dnes nedostiznou. Stojí za zmínku, že rakouský zákon, přijatý v hlavních rysech podle konceptu Lemayerova, byl i s říšskoněmecké strany uvítán se souhlasem přímo demonstrativním. Rostocký prof. Heriman Roesler v Grünhutově časopise (IV. sv.), odmítaje Gneistovu »doktrinářskou« soustavu pruskou, velebí »geniální a šťastnou ruku« autora zákona rakouského a rozebírá pochvalně a s pozoruhodným proniknutím vě-

ci novou instituci po všech jejích podstatnějších stránkách. Je nápadno, že o něco pozdější zákon württemberský v základních ustanoveních kryje se skoro úplně se zákonem rakouským.

V červnu r. 1876 byl nový tribunál, který se skládal z prezidenta barona Stählina, senátního prezidenta Fierlingra a z 10 radů, ustaven a 26. října t. r. konal své první veřejné líčení. Je trochu pikantní, že při tomto prvním líčení bylo zrušeno rozhodnutí ministerstva kultu a vyučování, jež před soudem hájil autor zákona sekční šef Lemayer. Nejmladším z radů správního soudu byl dosavadní, sotva pětaticetiletý pražský advokát a přisedící českého zemského výboru, Dr. Rudolf Alter, který svým jasným úsudkem, svým smyslem pro potřeby praktického života, svou oddaností myšlenky spravedlnosti a svou vírou v poslání instituce, které sloužil, vyšinul se na nejpřednějšího z tvůrců judikatury správního soudu, jímž na štěstí pro tribunál zůstal po dlouhá desetiletí až do r. 1912, kdy jako II. prezident soudu odešel na odpočinek.

Úloha soudu byla při roztržitém a namnoze kusém zákonodárství správním nesmírná. Nešlo jen o to, aby v konkrétním případě dostalo se stěžovateli práva. Úkolem soudu bylo, jak je úkolem všech vysokých tribunálů, vybudovati na základě nedostatečného materiálu zákonného, postupně teorii jednotlivých institutů správních, neboť jen tak lze docílit stálosti a spravedlivosti judikatury, jež Unger v parlamentních debatách novému tribunálu zvlášť důrazně kladl za povinnost. Friedrich Tezner, sám dlouholetý člen soudu a učenec evropského jména, rád srovnával výkony správního soudu rakouského s metodami slavných správních tribunálů cizích. Připouštěl, že soud rakouský nedostihuje geniální konstrukční schopnosti státní rady francouzské, ani hluboké učenosti vrchního správního soudu pruského, opětovně však zdůrazňoval rozvážnost, jemný takt a jakýsi umělecký smysl tribunálu

vídeňského, jehož dílo po zakončení jeho činnosti jeví se jako celek imposantní šíře a znamenitých kvalit.

Správní soud, jehož posláním je chrániti občana proti veřejné správě, snadno ocitá se v nebezpečství, že bez nezbytné nutnosti zkržítí nebo dokonce zmaří velmi prospěšné úmysly správy, a je věcí nejen právníckého důmyslu, nýbrž i věci taktu, aby byla nalezena rozumná a pro veřejnou správu snesitelná linie. Toho vídeňský správní soud snad nikdy nepustil se zřetele. Je známo, jak jeden z nejproslulejších tribunálů světa, nejvyšší federální soud ve Spojených státech severoamerických, zkoumaje ústavnost zákonů, po dlouhou dobu soustavně mařil moderní, zejména sociálně reformní zákonodárství pro domnělé rozpory s ústavními svobodami, až nakonec vyvolal silné hnutí, jež usilovalo o »recall«, t. j. o sesaditelnost nejvyšších soudců nebo aspoň o změnitelnost rozsudků lidovým hlasováním. Hnutí toto nakonec jen proto se rozplynulo, že judikatura Supreme Courtu následkem postupného odchodu příliš konservativních jeho členů stala se k novodobému zákonodárství přívětivější.

Nejvyšší správní soud československý, máje před očima vzácný odkaz tribunálu vídeňského, byl tímto vzorem od počátku povzbuzován ke snaze udržeti směr a úroveň svého předchůdce. Podle četných kompetentních úsudků měla a má tato snaha dobré výsledky, přes to, že množství i spletitost a dost často i technická nedokonalost nového zákonodárství neustávají obtíže pracovního úkolu tribunálu zvětšovati.

Mluví-li se o dobrých výsledcích československého tribunálu, musí vždy býti vzpomenuo jeho tvůrce, Ferdinanda Pantůčka, který vynakládal všechn svůj obdivuhodný důmysl a svou nezsmarnou pracovitost, aby činnost soudu na správnou cestu uvedl a na ní ji udržel.

Opětovná oficielní a autoritativní uznání mívala pro tribunál vždy velikou cenu jako povzbuzení a po-

sílení v nesnadné jeho funkci, zejména však jako protiváha proti občasným výpadům stranicky rozčileného tisku, který, jako by byl zdědil mravy někdejšího německého tisku vídeňského, vybíhá někdy z mezí věcné a vždy vítané kritiky, nechtěje chápati, že soud podle svého posláním musí býti politicky neutrálním, že musí vykládati zákony jako články celého platného právního řádu a že musí užívat ustálených interpretačních metod, bez ohledu na to, komu se tím zalíbí a kdo se nad tím pohorší. Autoři, zpravidla anonymní, takovýchto prudkých výlevů snad ani nemají tušení, že není to fair play, užívatí výrazových prostředků, jež jsou obvyklé v nevybíravé stranické polemice a proti nimž se politický odpůrce může brániti stejnými zbraněmi, proti tribunálu, kterému již jeho postavení a jeho pracovní úkol brání sestupovati do politického zápasu k boji, který by zpravidla asi zůstal bojem nerovným.

Profesor Unger v jedné ze svých skvělých parlamentních řečí z doby projednávání zákona o správním soudě v rakouské říšské radě případně řekl, že správní soud má býti jako neochvějná skála uprostřed politického vlnobití, a vedoucí státník našeho státu chtěl asi i v tomto smyslu dáti našemu nejvyššímu správnímu soudu dobré vysvědčení, když jednou prohlásil, že tento tribunál je jedním z obou pilířů, na nichž spočívá mezinárodní politický kredit našeho státu. Souhlasí jistě s intencemi tohoto státníka, že za žádného z režimů, jež se od počátku až podnes u nás vystřídaly, nebyl nikdy s žádné strany učiněn ani nejmenší pokus vykonávati na obsazování tribunálu nebo na jeho judikatorní činnost jakýkoli vliv, zejména vliv ve směru stranicko-politickém. Tento potěšitelný zjev zaslouží, aby byl zaznamenán. S významem a s opětovným uznáním působnosti tribunálu špatně se arci srovnává, když na př. v oficielním trojsvazkovém díle: Deset let republiky československé, jež za redakce tiskového od-

boru předsednictva ministerské rady a za účasti více než 30 zástupců ústředních úřadů státních bylo vydáno k desátému výročí obnovené samostatnosti státu, nevybylo místa pro stať o nejvyšším správním soudu, ač lze se tam dočísti zajímavých podrobností o všech jiných úřadech a všemožných ústavech významu někdy jen lokálního. Překvapený čtenář dovidá se jen ze staťi o státním úřadě pozemkovém, jaksi pod rukou, o existenci tajemného tribunálu, jehož judikatura měla podle zprávy o činnosti pozemkového úřadu tak pronikavý vliv na provádění pozemkové reformy. Snad je možno svésti to na nedopatření, které je ovšem podivné, ale trapná historie nepostavené dosud vlastní budovy soudní a různé jiné zjevy činí dojem důsledného upozadování tribunálu za orgány a instituce, jimž se v kulturní oblasti evropské, k níž i my se počítáme, obvykle nepřiznává přednějšího pořadí před nejvyššími tribunály státu. Běží při tom o něco více než o maličernou otázku prestižovou. James Bryce napsal o francouzském soudnictví, že Francie vždy byla tak na ně hrda, že je krajně citlivá, jde-li o jeho čest. »Soudcové jsou sice špatně placeni, leč důstojnost s úřadem soudcovským spojená dosud vábí schopné muže vysokých mravních hodnot.« Čím však má vábiti služba, požadující schopnosti mimořádných a mnoho nesnadné, od prvního do posledního služebního dne stejně intenzivní práce, když i příjmy, omezené na holý zákonný plat služební, i postavení tribunálu ve státním ústrojí, stávají se stále skromnějšími? Těmto věcem dobře rozumělo — o jiných státech nemluvě — i předválečné Rakousko.

Význam judikatury nejvyššího správního soudu spočívá v její nestrannosti a uznaně slušné odborné kvalitě. Ale nelze si zapíratí stále hrozící znehodnocení. Podobně, jako je tomu již odedávna u nejvýznamnějších vysokých tribunálů cizích, převyšuje pracovní úkol nejvyššího správního soudu takřka od sa-

mého počátku jeho pracovní síly, přes to, že výkonost jeho je již po léta velmi napjata. Následkem rychlého vzestupu počtu podávaných stížností, jenž trval do r. 1928, nabyl početní nepoměr mezi pracovním úkolem a pracovním výkonem tribunálu povážlivého stupně a počet nedodělků povážlivě výše. Pokles v počtu stížností, který se dostavil ve třech následujících letech, vzbudil naději, že v dohledné době upraví se poměr mezi úkolem a výkonem automaticky na snesitelnou míru. Bohužel od r. 1932 počíná příliv stížností zase povlovně, ale stále vzrůstati. Nejzávažnější následek trvalého přetížení soudu je ten, že stranám dostává se vyřízení stížností po dvou ano i po třech letech, kdy nezřídka spor ztratil pro ně již praktický význam, takže soud koná pak práci, která nemá bezprostřední ceny. Jak navrátiti naší správní justici její praktický význam a jak učiniti z ní zase efektivní kontrolu správy, je problém velmi naléhavý, ale nesmírně těžko řešitelný. Omezení příslušnosti soudu, na něž bylo s některých stran pomýšleno, musilo by býti velmi dalekosáhlé, aby mělo podstatný číselný efekt. To by však znamenalo povážlivé zeslabení právní bezpečnosti občana v jeho styku se správou veřejnou, jakou mu dosud ve značné míře poskytuje již pouhá možnost a pouhé vědomí, že akty správních úřadů jsou přezkoumatelny nezávislým a nestranným soudem. V oblastech správy vyjmutých z kontroly správního soudu zavládl by stav, jež jeden z vedoucích právníků německých, president pruského vrchního správního soudu Bill Drews, přílehlavě nazval Verwaltungsstandrecht.

Příčiny přetížení soudu je téměř nemožno spolehlivě zjistiti. Nedá se říci, že jsou to příliš časté přehmaty správních úřadů, neboť statistika nálezů soudních ukazuje, že převážná část stížností se zamítá, a zhruba jen asi v třetině případů mívají stížnosti úspěch. Mnohé jde jistě na vrub návyku některých ad-

vokátů a někdy také na vrub sudičsky založených stran, že před tribunál vznášejí se věci podřadného významu a někdy i zcela nepatrné hmotné hodnoty. Jistě tomu pomáhá i snadná přístupnost a poměrně malá nákladnost správně soudního procesu. Naše soustava v tom je velmi podobná soustavě francouzské a je pravým opakem soudnictví anglosaského. Teoreticky je snadná přístupnost správního tribunálu jistě věc velmi chvalitebná, kdyby jen nebylo onoho povážlivého rubu, jímž je přetížení soudu a konec konců znehodnocení praktického významu judikatury.

Bylo vypočítáno, že na př. r. 1931 činil průměrný náklad na jednu vyřízenou stížnost více než 1.000 Kč. Při nepoměrně nízkých poplatcích kolkových jistě to není správný poměr mezi daňovou a poplatkovou úhradou nákladu na tento tribunál, to jest mezi kvotou, kterou musí zaplatiti všichni poplatníci, a kvotou, jíž v podobě kolkového poplatku přispívá jednotlivec, který svou stížností činnost soudu vyvolává. Náprava tohoto nepoměru nemá sice valný dosah finanční, ježto úhrnný náklad na nejvyšší správní soud ani před nouzovými redukcemi mnoho nepřesahoval 6 mil. Kč. Jde tu spíše o to, aby soudní poplatky staly se úměrnějšími soukromému zájmu, ježž stěžovatel má na soudním přezkoumání správního aktu jemu nepříznivého, a v neposlední řadě jde i o to, aby přiměřená výše poplatků soudních zdržovala od podávání stížností ve věcech malicherných. Podnět, který v tomto směru od soudu samého vyšel, a to v podobě vypracované osnovy zákona i s hotovou důvodovou zprávou, zůstal nepovšimnut. Sdílí osud se staršími obdobnými podněty, od presidia soudu vyšlými, ježž snažily se novelisací zákona dosíci jistých úlev několikerym procesním zjednodušením. Pronikavější reforma správního soudu a jeho příslušnosti, která již od let se projednává, pro zásadní rozpory však opětovně uvázla na mrtvém bodě, nemohla by přetížení soudu odpo-

moci, ano lze se spíše obávat, že by na dlouhou dobu dosavadní stav spíše zhoršila.

Nepříjemným následkem rozběhu k radikálnější reformě je, že nebyl dosud autentický německý text zákona z r. 1875 nahrazen textem českým, čehož bylo by se dalo mnohem snáze docílit než u velkých kodifikací jako je občanský zákoník, trestní zákon, civilní soudní řád, horní zákon a mnoho jiných, jejichž autentický text rovněž je dosud německý.

IV.

Úkol komentátora právních norem o nejvyšším správním soudě liší se poněkud od komentování zákonů jiných. Zákon z r. 1875 obsahuje v několika stručných větách in nuce téměř celé právo procesu před správním soudem. Tyto pregnantní věty musí být rozvinuty do mnoha podrobností, aby nalezeny byly odpovědi na množství procesně právních otázek, jež soudní praxe s sebou přináší. Sebe šťastnější formulace zákonného textu nemůže zameziti různosti v pojetí, neboť výrazové prostředky lidské řeči nejsou tak dokonalé, aby byly vždy zcela jednoznačné. Je-li pak zákon praktikován více než celé půl století, není divu, že vyskytly se rozmanité výklady, které se vystřídávaly spolu se střídajícími se generacemi soudců anebo také, byť někdy jen latentně, i současně spolu soupeřily.

Klasický příklad vývoje judikatury podává její poměr »k volnému uvážení úřadu« na počátku a pak v pozdějších letech působnosti vídeňského správního soudu. S počátku ukládá si soud téměř úzkostlivou zdrželivost, kdekoli zákon operuje s pojmy neurčitými a nedává správě zcela přesné direktivy. Bernatzkovou naukou o naprosté nepřezkoumatelnosti »technického« uvážení úřadu dostalo se této praxi soudní na dlouho teoretického opevnění. Povlovně však lepší

poznání, především však Teznerovy literární výboje a později i jeho osobní účast na tvorbě judikatury ukázaly, že a do jaké míry je i volné uvážení způsobitým předmětem právní kontroly, a to jak po stránce materiální, tak i po stránce procesně-právní. Poznání toto, jež teprve přivodilo plný rozkvet správní jurisdikce a jež za silného vlivu Teznerových spisů se rozšířilo do judikatury příbuzných správních tribunálů, má význam i pro naši praxi, neboť škrtnutím § 3 lit e) rakouského zákona z r. 1876 přestalo býti »volné uvážení« toliko důvodem nepřislušnosti soudu, ale nepřestalo určovati hranici meritorního zkoumání naříkaného správního aktu.

Jen namátkou buďtež uvedeny na př. nálezy Budw. 2105/84, 4222/88, jež výrok živnostenského úřadu o »místní potřebě« považují za nedotknutelný, kdežto na př. nálezy Budw. A 8074/11, 8760/11, již zkoumají, zdali byly zjištěny skutkové momenty významné pro posouzení místní potřeby. Judikáty našeho soudu na př. Boh. adm. 1306/22, 1927/25, jež snaží se vypracovati směrnice pro zkoumání místní potřeby, jsou jen pokračováním na této cestě. V nálezu Budw. 1185/81 jest rozhodnutí úřadu o prostředcích k odstranění stavebně-policejního nebezpečnosti nepřezkoumatelné volné uvážení, ale v nálezu Budw. A 5613/1907 požaduje se již zjištění, že konkrétního opatření, jež úřad nařídil, je vskutku zapotřebí. Starší judikáty na př. Budw. 1996/84, 2447/85 absolutně popírají nárok na udělení živnostenské koncese. Jak se judikatura v této otázce změnila, ukazují nálezy Boh. adm. 6353/27, 7653/28 a j.

Dobry komentář musí podstoupiti namáhavý úkol vystopovati vývoj a zachytiti hlavní směry judikatury, aspoň pokud mohou míti ještě praktický význam. Především však je třeba vypracovati z judikatury celé to množství odpovědí na podrobné otázky procesní, bez nichž podává holý text zákona praxi rukojeť jen

velmi nedostatečnou. Úkol komentátorův je tím snadnější, že v našem písemnictví odborném stejně jako v písemnictví rakouském nemáme dosud soustavného a všechny závažné podrobnosti vyčerpávajícího díla o správně-soudním procesu, jakými honositi se může na př. literatura francouzská, počínajíc epochálním dílem Laferrièreovým, literatura německá m. j. velikým dílem Friedrichsovým o pruské správní justici, literatura italská dílem Salandrovým a j. Nedostatek tento, který — nebude-li zatím ideál právního státu úplně opuštěn — odčiní snad naše přicházející právnícká generace, nemůže býti nahrazen ani příslušnými partiemi všeobecných učebnic o správním právu ani sebe obsáhlejším článkem encyklopedickým, který je nucen ukládati si mnohá omezení. Dobry komentář mohl by býti prozatímní náhražkou soustavného spisu.

Přeji této knížce, aby nemalá práce, nejen sběratelská a pořadatelská, nýbrž i kritická, která je v ní uložena, přinesla praxi nejen advokátské, ale také správní a soudní hojný užitek.

Emil Hácha.

Předmluva.

Pomůcka tato je sbírkou norem o nss-ě a právních zásad o procesním právu tohoto tribunálu, čerpaných z judikatury jeho vlastní a z judikatury jeho předchůdce, někdejšího c. k. správního soudního dvoru vídeňského. Judikatura tato poji se namnoze ke speciálním zákonům správním, takže obsah této knížky otevírá pohledy do rozhodovací činnosti správního tribunálu v nejrůznějších oborech správních. Přehledu o judikatuře v jednotlivých oborech práva správního pomůcka tato ovšem nepodává, neboť jejím vlastním účelem jest jen komentovati normy o procesu před nss-em. Přehled veškeré judikatury nss. lze nalézt v Knihách judikátů nss. ve věcech administrativních a ve věcech finančně-právních, jež vydány jsou nákladem Tomsova Právníckého vydavatelství Praha XII., Kanálská ul. 8. (Vyšlo dosud po dvou svazcích judikatury ve věcech administrativních a finančních, jež obsahují právní zásady čerpané z nálezů za dobu od r. 1918 do r. 1928.) Nálezů nss. uveřejňované jsou v oficiální »Bohuslavově sbírce nálezů«, jež vychází rovněž v Tomsově Právníckém vydavatelství. Nálezů z doby Rakouska obsahuje sbírka Budvinského, vydávaná Manzem ve Vídni; přehled judikatury podávají knihy judikátů, jež vydávali Exel, Wolski, Alter, Reissig a Popelka.

Dosud nemáme autentického českého textu převzatých ustanovení rakouského zákona o správním soudním dvoru č. 36/1876 ř. z. a jeho novel č. 53/1894 ř. z. a č. 149/1905 ř. z. ani jednacího řádu č. 209/1907 ř. z. a nař. o vnitřním zařízení správního soudu č. 95/1876 ř. z. Někdejší úřední překlady říšského zákoníka jsou jazykově a terminologicky tak chatrné, že není dnes možno s nimi pracovati; byly proto upraveny. Při tom bylo jen zřídka možno odchýliti se od překladu zákona a jednacího řádu uvedeného v »Soudních kontrolách ve-

řejné správy« prof. Hoetzela, nemělo-li býti použito českého výrazu, který méně vystihuje originální text.

Vládní důvodové zprávy k osnovám zákona o zřízení správního soudního dvora ani zprávy komise panské sněmovny a výboru poslanecké sněmovny nebyly v této knížce otisknuty v celém svém znění, neboť pro potřebu praxe mají význam jen některá jejich místa. Odstavce, jež zdály se pořadatelům závažnými nebo aspoň zvláště zajímavými, připojeny jsou v překladu k jednotlivým paragrafům zákona.

Z odborného písemnictví uvedeny jsou při některých paragrafech citáty ze spisu prof. Hoetzela: »Soudní kontroly veřejné správy« II. vyd., Všehrd (cit. Hoetzel: Kontroly), z článku prof. Hoetzela: »Akt správní« a z článku presidenta Háchy: »Nejvyšší správní soud« ve Slovníku veřejného práva čsl., který vychází nákladem fy. Rudolfa R. Rohrer v Brně (cit. Hoetzel: Akt správní; Hácha: Nss.), z článku doc. Havelky: »O některých zjevech příbuzných správním aktům« v Poctě Háchově a ze spisu presidenta Kamitzeho »Verwaltungsgerichtshof«. Právní zásady, čerpané z nálezů soudních, snažil se pořadatel seřaditi tak, aby uspořádání co nejlépe sloužilo praktické potřebě. Z též snahy vzešly i orientační tabulky, jež jsou u některých paragrafů skupinám právních zásad předeslány; nechtějí tedy býti systémem veškeré procesně právní látky. Kromě uvedených již prací literárních a sbírek nálezů použito bylo při této práci též Gautschovy sbírky materiálů »Die Gesetze vom 22. Oktober 1875 Rgbl. Nro. 36 u. 37 Jahrg. 1876 über den Verwaltungsgerichtshof mit Materialien« (u Manze 1876), pak Komentářů: Mahl-Schedl: Verwaltungsgerichtshof, Manz, Vídeň 1895, Zeyer: Verwaltungsgerichtshofsgesetz, Stiepel, Liberec 1923 a Fischer-Holl-Horák: Platový zákon, Státní tiskárna, Praha 1926.

Zkratky*).

<i>Alt.:</i>	Alters Judikatenbuch.
<i>Boh. A.:</i>	Bohuslav, sbírka nálezů nejvyššího správního soudu ve věcech administrativních.
<i>Boh. F.:</i>	Bohuslav, sbírka nálezů nejvyššího správního soudu ve věcech finančních.
<i>Budw.:</i>	Budwinski, Erkenntnisse des Verwaltungsgerechthofes.
<i>Ex.:</i>	Exel, Das Verfahren vor dem Verwaltungsgerechthofe.
<i>koment.:</i>	komentář.
<i>nál.:</i>	nález (nejvyššího správního soudu).
<i>nss. (n. s. s.):</i>	nejvyšší správní soud.
<i>pl., plen.:</i>	usnesení odborného plena.
<i>pl. (plen.) adm. (fin.):</i>	usnesení plena oddělení administrativního (finančního).
<i>plenis.:</i>	usnesení plenisima.
<i>Pop.:</i>	Popelka, Judikatenbuch.
<i>P. R.:</i>	Podkarpatská Rus.
<i>Reis.:</i>	Reissig, Judikatenbuch.
<i>Sb.:</i>	Sbírka zákonů a nařízení.
<i>Sl. (Slov.):</i>	Slovensko.
<i>ss. (s. s., býv. s. s.):</i>	bývalý správní soudní dvůr ve Vídni.
<i>usr.:</i>	usnesení (nejvyššího správního soudu).
<i>Wols.:</i>	Wolski, Judikatenbuch.

*) Další zkratky, jichž bylo užito v indexu, jsou uvedeny v jeho záhlaví.

Zákon zedne 2. listopadu 1918, č. 3. Sb. o nejvyšším správním soudě a o řešení kompetenčních konfliktů.

Národní výbor československý nařizuje:

§ 1*. Pro veškerou oblast státu československého zřizuje se nejvyšší správní soud se sídlem v Praze

Soud tento skládá se z prvního presidenta (II tř. hodn.) z druhého presidenta (III tř. hodn.) ze 4 senátních presidentů (IV. tř. hodn.) a 20 radů nejvyššího správního soudu, z nichž je 7 ve tř. IV., ostatní ve tř. V., a z potřebného počtu tajemníků, sil kancelářských, pomocných a služovských.

§ 2. Pro příslušnost a složení nejvyššího správního soudu i pro řízení před ním platí předpisy §§ 2 a násl. zákona ze dne 22. října 1875 č. 36 ř. z. z r. 1876, jeho novely ze dne 21. září 1905 č. 149 ř. z., i jeho jednací řád (ministrské nařízení ze dne 22. srpna 1907 č. 209 ř. z.) s následujícími doplňky a úchyly:

I. Předpis §u 2 zák. ze dne 22. října 1875 č. 36 ř. z. z r. 1876, doplňuje se tímto ustanovením:

Rozhodnutí nebo opatření nepřestává býti výrokem správního úřadu proto, že při rozhodování buď ve stolicí poslední nebo v některé stolicí nižší účastnil se jako člen rozhodujícího neb nařizujícího úřadu řádný soudce;

*) První věta §u 1 zaujala místo § 1 recipovaného zák. 36/1876, druhá věta §u 1 (modifikovaná zák-em 103/1926 a nyní platnými systemisač. akty) umístěna jest v § 10, kam podle svého obsahu náleží.

2. z § 3 tohoto zákona ponechávají se v platnosti toliko předpisy lit. a) a lit. f);

3. ustanovení §u 48 tohoto zákona se zrušuje;

4. nejvyšší správní soud rozhoduje o stížnostech přikázaných dosud dle článku 3., lit. b) základního zákona státního ze dne 21. prosince 1867, č. 143 ř. z., soudu říšskému;

5. nejvyšší správní soud je povolán rozhodovati o kompetenčních konfliktech mezi různými správními úřady, jež byly dosud dle článku 2 lit. b) a c) základního zákona státního ze dne 21. prosince 1867 č. 143 ř. z., přikázány soudu říšskému;

6. nejvyšší správní soud rozhoduje o nárocích proti státu nebo jednotlivým zemím tohoto státu tenkrát, rozhodly-li již o nárocích těchto v mezích své příslušnosti v instančním pořadí úřady správní, a jde-li toliko o přezkoumání tohoto rozhodnutí.

§ 7.*) Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

K zák. č. 3/1918 Sb.

O čsl. recepci

praví Hácha (N. s. s. str. 831):

»Zákonodárce čsl., vytknuv si úkol vytvořiti soudní kontrolu správy co nejrychleji, sáhl pochopitelně po nejbližším vzoru, který se po čtyři desetiletí celkem dobře osvědčoval. Již zákonem z 2. listopadu 1918, č. 3/1918 Sb. »zřizuje se« pro veškeru oblast státu »nejvyšší správní soud«. Změny, které byly tímto zákonem na recipované instituci provedeny, týkají se výhradně kompetence, a záleží hlavně v odstranění několika kompetenčních výluk, jež říjnový zákon (§§ 3 a 48) z různých příčin stanovil. Byly především odstraněny výluky z příslušnosti soudní, které v jednotném státě, jakým republika čsl. jest (§ 3 úst. list.), pozbyly samozřejmě smyslu (říjn. zák. § 3 lit. c) a d), poněvadž byly jen důsledkem »dualistické« struktury rakousko-uherské monarchie. Dále byl škrtnut předpis vylučující z příslušnosti správního soudu »věci náležející k příslušnosti soudu říšského« (§ 3 lit. b) říjn. zák.). I tato výluka byla by vlastně odpadla i bez výslovného předpisu, protože instituce říšského soudu nebyla recipována, takže věci z kompetence říšského soudu, jež virtuálně se hodily do rámce kompetence soudu správního, byly by do ní spadly automaticky. Než bylo třeba rozdělit i ostatní pozůstalost po říšském soudě, aby nevznikly nežádoucí mezery... § 2, č. 4 zák. č. 3/1918 Sb. stanoví, že n. s. s. rozhoduje o stížnostech přikázaných v čl. 3, lit. b) stát. zák. č. 143/1867 ř. z. soudu říšskému. Jsou to stížnosti státních občanů pro porušení politických práv ústavou zaručených... odpadnutím kausálního fora (říšského soudu) spadly tyto stížnosti automaticky do příslušnosti fora generálního, a to úplně, neboť zvláštní procesní normy zák. č. 44/1869 ř. z.

*) §§ 3 až 6 pojednávají o kompetenčních konfliktech, jejichž řešení nss-u nepřísluší. Ustanovení tato jsou uvedena na str. 335.

dané pro řízení o těchto stížnostech nebyly zákonem č. 3/1918 Sb. recipovány. Neplatí tedy pro tyto stížnosti žádné procesní zvláštnosti (srv. Hötzel: Soudní kontroly veřejné správy. 2. vyd. str. 26) . . . Z ostatních škrtnutí mají tři význam podstatný. Je to škrtnutí vyluky věcí disciplinárních (§ 3 lit. g) říjn. zák.). Soudní ochrana byla zde prozřívavě uznána za stejně potřebnou, jako kdekoliv jinde . . . Proti ponechání vyluky »rozhodnutí vydaných od instance složené z úředníků správních a soudců« (§ 3 lit. h) říjn. zák.), při nichž podle mínění původců zákona říjnového dávalo již toto složení orgánu dostatečné garancie, mluvily některé zkušenosti, tomuto optimismu odporující . . . Vyluka stížností proti administrativním rozhodnutím nejvyššího soudu (§ 3 lit. h) říjn. zák. považována byla za zbytečný pleonasmus, když již v zachovaném §u 3 lit. a) vylučují se z příslušnosti nss. všechny věci, o nichž přísluší rozhodovati řádným soudům. Nejzávažnější je však škrtnutí kompetenční vyluky »věcí, v nichž a pokud jsou úřady oprávněny postupovati podle volného uvážení«. Důvodů bylo dosti . . . Více než konstruktivní chyby padala na váhu stará, ale i zcela nedávno obnovená zkušenost (Budw. A 12026/1918), že tento vylučovací důvod snadno svádí k nemístné paušální negaci právní vázanosti úřadu vůči straně, a že by neustále ohrožoval těžce vybojované vymoženosti onoho směru judikatury, který pečlivě vyšetřoval zákonné hranice volného uvážení úřadu a, používaje předpisu §u 6, odst. 2. říjn. zákona, zkoumal úsudky správního úřadu v oblasti volného uvážení aspoň potud, zdali mají ve spisech správních dostatečnou oporu. Naprosto však nebylo úmyslem podrobiti volné uvážení úřadu kritice soudní po t. zv. »věcné« stránce, a lze jen těžko pochopiti, jak se mohla u nás rozšířiti pověst, že nss. »přezkoumává volné uvážení«, kdyžtě přece škrtnutím §u 3 lit. e) říjn. zák. zůstal netknutým princip, že soud zkoumá toliko zákonnost správního aktu, zákon však nemůže býti přestoupen, použil-li úřad volnosti zákonem jemu ponechané . . . Konečně byla odstraněna »dočasná«, nikoli zásadní vyluka trestních věcí policejních (§ 48 říjn. zák.) z obavy, aby nezůstala u nás stejně »dočasnou« jako v Rakousku a po úvaze, že, dovedl-li správní soud rakouský téměř bez pozitivní opory

vybudovati procesní právo správní, dovede i čsl. nss. vyhledati materielně i procesně-právní hranice »arbitrární« trestní pravomoci policejní, spočívající až dosud z valné části jen na chudých a vágních normách z doby policejně-státní.

Motivy, které vedly ke všem těmto škrtnutím, sotva jsou kde zaznamenány. Úzký osobní styk s duševním původcem zákona č. 3/1918 Sb. a šťastným organisátorem n. s. s., Ferdinandem Pantůčkem, poskytl mi možnost dáti o nich svědectví. Dosah škrtnutí vyluky věcí volného uvážení byl ostatně jím samým v jednom z prvních náleží n. s. s. (je to Boh. adm. 13) jaksi autenticky vyložen.

Skutečné rozšíření příslušnosti nss-u, a to o funkci zcela heterogenní, přinesl však § 2, č. 5 zák. č. 3/1918 Sb., jímž byly z pozůstalosti po říšském soudě přiděleny nss-u pozitivní kompetenční konflikty »mezi zemskými zastupitelstvy a nejvyššími úřady vládními« a mezi »autonomními úřady různých zemí« (viz Slovník veřej. práva, heslo Kompetenční konflikty str. 256). K řešení kompetenčních sporů mezi dvěma státními úřady správními (zjm. ministerstvy), . . . není nss. příslušný, neboť podle § 2 č. 5 téhož zákona přešla na nss. jen kompetenční příslušnost býv. říšského soudu podle § 2 lit. b) a c) zák. č. 143/1867 ř. z.«

Zákon o nejvyšším správním soudě.

Zákon ze dne

22. října 1875, č. 36/1876 ř. z., ve znění zákonů ze dne 19. března 1894, č. 53 ř. z., ze dne 21. září 1905 č. 149 ř. z., ze dne 2. listopadu 1918 č. 3. Sb. a ze dne 24. června 1926 č. 103 Sb.

§ 1. Pro veškerou oblast státu československého zřizuje se nejvyšší správní soud se sídlem v Praze.

Příslušnost.

§ 2. Nejvyšší správní soud rozhoduje ve všech případech, ve kterých někdo tvrdí, že nezákonným rozhodnutím nebo opatřením správního úřadu byl ve svých právech poškozen.

Správními úřady, proti jejichž rozhodnutím nebo opatřením může být vznesena stížnost u nejvyššího správního soudu, jsou jak orgány správy státní, tak i orgány správy zemské, okresní a obecní.

Rozhodnutí nebo opatření nepřestává být výrokem správního úřadu proto, že při rozhodování buď ve stolici poslední nebo v některé stolici nižší účastnil se jako člen rozhodujícího nebo nařizujícího úřadu řádný soudce.

Nejvyšší správní soud rozhoduje o stížnostech přikázaných dosud dle článku 3. lit. b) základního zákona státního ze dne 21. prosince 1867, č. 143 ř. z. soudu říšskému.

Nejvyšší správní soud jest povolán rozhodovati o kompetenčních konfliktech mezi různými správními úřady, jež byly dosud dle článku 2 lit. b) a c) základ-

ního zákona státního ze dne 21. prosince 1867, č. 143 ř. z., přikázány soudu říšskému.

Nejvyšší správní soud rozhoduje o nárocích proti státu a jednotlivým zemím tohoto státu tenkrát, rozhodly-li již o nárocích těchto v mezích své příslušnosti v instančním pořadí úřady státní, a jde-li toliko o přezkoumání tohoto rozhodnutí.

§ 3. Z příslušnosti nejvyššího správního soudu jsou vyloučeny:

a) záležitosti, o kterých přísluší rozhodovati řádným soudům,

f)*) stížnosti proti jmenování na veřejné úřady a služby pokud nejde o porušení tvrzeného práva navrhovacího neb obsazovacího (jmenovacího).

§ 4. Nejvyšší správní soud zkoumá svou příslušnost z povinnosti úřední. O námitce nepřislušnosti má nejvyšší správní soud zpravidla sám rozhodnouti (§ 9)**)

Všeobecné zásady o soudnictví nejvyššího správního soudu.

§ 5. Nejvyšší správní soud rozhoduje jen tehdy, když se ho strany dovolaly.

Stížnost lze k nejvyššímu správnímu soudu vznésti teprve, když věc byla v pořadu administrativním vyřízena.

Byl-li pořad instancí administrativních zmeškán, není stížnost k nejvyššímu správnímu soudu přípustna.

§ 6. Nejvyšší správní soud rozhoduje zpravidla na základě skutkové podstaty, kterou poslední instancce správní položila za základ svého rozhodnutí.

*) Lit. b) až e) a g) až i) byly zrušeny §em 2 č. 2 zák. č. 3 z r. 1918 Sb.

**) O kompetenčních konfliktech mezi nejvyšším správním soudem a řádnými soudy pojednávají §§ 3 až 6 zák. č. 3 z r. 1918 Sb., jež uvedeny jsou v komentáři k §u 9 zák.

Shledá-li však nejvyšší správní soud, že tato skutková podstata je v rozporu se spisy, nebo, že v podstatných bodech potřebuje doplnění, nebo, že byly zanedbány podstatné formy řízení administrativního, zruší v odpor vzaté rozhodnutí nebo opatření pro vady řízení a vrátí věc úřadu správnímu, jenž má vady odstraniti a po té vydati nové rozhodnutí nebo opatření.

§ 7. Shledá-li nejvyšší správní soud, že stížnost je důvodná, zruší v odpor vzaté rozhodnutí nebo opatření pro nezákonnost a uvede důvody.

Správní úřady jsou povinny učiniti ve věci další opatření, při čemž jsou vázány právním názorem, z něhož nejvyšší správní soud ve svém nálezu vycházel.

§ 8. V právu zkoumati platnost zákonů a nařízení je nejvyšší správní soud postaven na roveň řádným soudům.

Kompetenční konflikty.

§ 9. Rozhodování kompetenčních konfliktů mezi nejvyšším správním soudem a řádnými soudy upraveno jest zvláštním zákonem.*)

Složení nejvyššího správního soudu a předpisy o službě u něho.

§ 10. Nejvyšší správní soud skládá se z prvního presidenta (mimo stupnice funkčního služného), ze druhého presidenta (I. stup. funkč. sl.), z 9 senátních presidentů (II. stup. funkč. sl.), z 48 radů nejvyššího správního soudu (III. stup. funkč. sl.), z 5 vrchních sekretářů (V. stup. funkč. sl.), z 8 sekretářů (VII. stup. funkč. sl.) a z potřebného počtu sil účtářenských, kancelářských, pomocných a zřízeneckých.**)

*) Nyní zák. č. 3/1918 Sb. §§ 3 až 6.

**) První věta §u 10 jest zde doplněna druhou větou §u 1 zák. 3/1918 Sb., změněnou zák. 103/1926 Sb. a přizpůsobenou systemisačním aktům nyní platným.

nejvyššího správního soudu je placený úřad státní, jenž je neslučitelný s jiným veřejným úřadem.

První a druhý president, senátní presidenti a radové nejvyššího správního soudu jsou, pokud se týče hodnosti a platu, na roveň postaveni obdobným úředníkům nejvyššího soudu.

Členy nejvyššího správního soudu jmenuje prezident republiky k návrhu vlády. Nejde-li o místo prvního presidenta, podává vládě dobré zdání o tom, jak se má místo obsaditi, první president a, kdyby nemohl, druhý president.

Aspoň polovina těchto členů musí míti způsobilost k úřadu soudcovskému.

§ 11. Pro členy nejvyššího správního soudu platí všeobecně předpisy dané pro úředníky soudcovské.

Zejména se na ně vztahují předpisy §§ 98 a 99 ústavní listiny a zákona ze dne 21. května 1868, č. 46 ř. z.

Funkce přikázaná v tomto zákonu soudu disciplinárnímu vykonává ohledně členů nejvyššího správního soudu tento soud sám.

Ostatní předpisy o použití tohoto zákona na členy nejvyššího správního soudu budou vydány cestou nařízovací.

§ 12. Bližší předpisy o služebním postavení členů nejvyššího správního soudu vyhražují se nařízením soudu, stanoví jednacím řád (§ 46).

§ 13. Nejvyšší správní soud jedná a rozhoduje zpravidla v senátech složených ze čtyř radů a předsedy.

Pro věci daňové a poplatkové zřízeny jsou stálé senáty nejvyššího správního soudu.

Rozhodnutí o platnosti nařízení mohou pouze senáty složené ze šesti radů a předsedy.

Opatření přípravná a rozhodnutí incidentní mohou býti usnesena také v senátech, složených ze dvou radů a předsedy.

Z radů, přidělených do jednotlivých senátů, musí aspoň polovina býti vzata z členů, kteří mají kvalifikaci pro úřad soudcovský.

Kdy jest president nejvyššího správního soudu oprávněn nebo povinen v určitých případech vyvolati rozhodnutí plenárního shromáždění nejvyššího správního soudu, stanoví jednací řád. (§ 46).

Rízení před nejvyšším správním soudem; lhůta ku podání stížnosti.

§ 14. Stížnosti jest u nejvyššího správního soudu podati do šedesáti dnů po doručení rozhodnutí nebo opatření vydaného v poslední instanci (§ 5). Den doručení jest ve stížnosti udati.

§ 15. Do lhůty v předchozím paragrafu stanovené nepočítají se dny poštovní dopravy.

Případně-li poslední den lhůty na neděli nebo na svátek, končí se lhůta teprve nejbližším všedním dnem.

Prodloužení lhůty jest zpravidla (§ 21) nepřipustno.

§ 16. Navrácení v předešlý stav proti uplynutí lhůty §u 14 není přípustno.

Žádosti o takové navrácení buďtež z povinnosti úřední odmítnuty.

Právní účinky podání stížnosti.

§ 17. Stížnost k nejvyššímu správnímu soudu nemá sama o sobě odkladacího účinku. Strana stěžující si může však požádati za odklad u správního úřadu, který jej má povoliti, nevyžadují-li veřejné zájmy okamžitého výkonu a vzešla-li by straně z tohoto výkonu nenahraditelná újma.

Obsah a instruování stížnosti.

§ 18. Stížnost k nejvyššímu správnímu soudu má přesně označiti rozhodnutí nebo opatření, proti němuž směřuje, jakož i jednotlivé stížné body.

Ke stížnosti jest připojiti všechny pomůcky v prvopisu neb opisu, o které strana stížnost opírá.

Stížnost musí býti opatřena podpisem advokáta.

Spolužalované strany.

§ 19. Stěžující si strana může v tomto prvním podání žalovat vedle správního úřadu ihned též osoby, jimž by jí požadované zrušení rozhodnutí nebo opatření bylo na újmu.

Opisy stížnosti i příloh.

§ 20. Ke stížnosti jest v každém případě připojiti opis stížnosti jakož i všech příloh.

Jsou-li tu spolužalované strany (§ 19), musí stěžovatel kromě toho předložiti tolik opisů svého podání a příloh, aby každé z těchto stran mohl býti doručen jeden exemplář.

Odmítnutí a limine.

§ 21. Stížnosti, jež nehodí se k projednání pro zřejmou nepřislušnost nejvyššího správního soudu, pro zmeškání zákonné lhůty nebo pro nedostatek formálních zákonných náležitostí (§§ 14 18, 20), odmítnou se zpravidla bez dalšího řízení; totéž platí o stížnostech, jimž stojí v cestě námitka věci rozhodnuté nebo námitka nedostatku legitimace ku stížnosti, pokud i tyto nedostatky jsou zřejmé.

Chybí-i však formální zákonné náležitosti (§§ 18 a 20), může nejvyšší správní soud stížnost vrátiti k odstranění nedostatků a poskytnouti k tomu zároveň neprodlužitelnou krátkou lhůtu.

O tom, má-li se stížnost takto odmítnouti nebo vrátiti, rozhoduje nejvyšší správní soud v sezení neveřejném. Bylo-li usneseno, že stížnost se odmítá, zpraví

se o tom správní úřady, proti jejichž rozhodnutí nebo opatření stížnost směřuje.

§ 22. Opírá-li se stížnost toliko o vadnost správního řízení a uzná-li ji nejvyšší správní soud bezdůvodnou, odmítne stížnost bez dalšího řízení výměrem, opatřeným důvody.

V tomto výměru oznámí se stěžovateli nebo jeho zástupci, že mají možnost nahlédnouti do spisů a pořídit si jejich opisy. (§ 28, odst. 3.).

Proti tomuto výměru může stěžovatel ve 30denní neprodlužitelné lhůtě (§§ 15 a 16) vznést odpor a žádati, aby bylo ustanoveno veřejné ústní líčení, kterážto žádost musí býti vyhověno.

§ 23. V jednoduchých sporech, zejména když na sporu není skutková podstata ve stížnosti uvedená, nýbrž toliko otázka právní, má nejvyšší správní soud, nezaváděje písemného přípravného řízení, ustanoviti veřejné ústní líčení k projednávání sporu (§ 28).

V jiných případech doručí nejvyšší správní soud stížnost prostředkem spisů stěžovatelem předložených i s přílohami žalovanému úřadu a ostatním spolužalovaným stranám a vyzve je, aby podaly odvodní spis ve lhůtě, kterou stanoví nejméně 14 dnů a nejdéle 60 dnů.

O počítání této lhůty platí tytéž zásady jako pro lhůtu ku podání stížnosti (§§ 15 a 16).

Odvodní spis jest podati ve dvojím vyhotovení a jest k němu připojiti i opis případných příloh.

Duplikát s opisem příloh sdělí se stěžovateli.

§ 24. Shledá-li nejvyšší správní soud za účelem náležité přípravy ústního líčení toho potřebu, může naříditi i podání repliky a dupliky.

Lhůty ku podání těchto spisů stanoví se od případu k případu, nesmějí však překročiti 30 dnů (§§ 15, 16).

§ 25. Nebyl-li některý ze spisů svrchu uvedených

podán (§§ 22, 24), není to překážkou pokračování v řízení.

§ 26. Za účelem přípravy líčení může nejvyšší správní soud naříditi výslech zúčastněných stran a úřadů, zejména též sdělení spisů o provedeném správním řízení.

Výslech úřadů děje se písemně.

§ 27. I když stížnost výslovně nesměřuje proti jiným stranám (§ 19), má nejvyšší správní soud o to pečovati, aby v řízení, jež před ním se provádí, byly slyšeny všechny osoby na předmětu rozhodnutí zúčastněné, a aby dostalo se jim možnosti hájiti svých práv.

Ústní líčení.

§ 28. Po skončení písemného přípravného řízení, pokud se soudu nevidí vydati nález podle § 6, ustanoví president nejvyššího správního soudu, zpravidla veřejné a ústní líčení o sporné věci a obešle k němu účastněné úřady a strany.

V obsílce se uvede, že stranám a jich zástupcům jest volno nahlédnouti do spisů, jež si nejvyšší správní soud vyžádal (§ 26), a pořídit si z nich opisy. Jednotlivé části spisů mohou v zájmu veřejném býti z tohoto nahlédnutí vyňaty.

Žalovaný úřad zasílaje spisy nejvyššímu správnímu soudu má oznámiti, zda a které části spisů mají býti z nahlédnutí vyloučeny.

Podle uvážení soudu může býti od ustanovení veřejného ústního líčení upuštěno a rozhodnuto bez něho na základě spisů, jestliže stěžovatel veřejného ústního líčení o sporné věci se vzdal a ani žalovaný úřad, ani strana spolužalovaná nebo strana k řízení podle §u 27 přibraná, když byly vyzvány, aby podaly odvodní spis (§ 23), nebo když jim bylo sděleno, že stěžovatel teprve v průběhu řízení před nejvyšším správním soudem líčení se vzdal, výslovně ve lhůtě, kterou jim soud

k tomu určí, nepožádají, aby bylo veřejné líčení ustanoveno.

Prohlášení o vzdání se líčení jest neodvolatelné.

§ 29. Veřejnost líčení může býti z důvodů mravnosti nebo veřejného pořádku usnesením soudu vyloučena.

V takovém případě je každý účastník oprávněn žádati, aby třem osobám jeho důvěry byl přístup k líčení dovolen.

§ 30. Zástupce správního úřadu k ústnímu líčení vyšle ministerstvo, proti jehož rozhodnutí stížnost směřuje aneb v jehož obor působnosti věc náleží.

Směřuje-li stížnost proti rozhodnutí nebo opatření některého orgánu správy zemské, okresní nebo obecní, vyšle zástupce tento orgán.

§ 31. Súčasněná strana může se zastupovati při ústním líčení sama, nebo dáti se zastupovati advokátem.

Úřady, korporace a obce vykonávají právo zástupčí zmocnění ze sebe vyslanými, obce také vyslanými úředníky, kteří mají způsobilost ku politické službě koncepční.

§ 32. Ústní líčení počíná se přednesem zpravodajovým.

Předseda řídí líčení a vykonává policii soudního sezení. Pečuje z povinnosti úřadu o to, aby věc byla úplně probrána.

Členové nejvyššího správního soudu mají právo činiti dotazy.

§ 33. O námitkách proti řízení, jakož i o návrzích, podaných v průběhu řízení, rozhoduje nejvyšší správní soud usnesením.

§ 34. Nedostaví-li se některý z účastníků anebo z jejich zástupců, není to ani líčení ani rozhodnutí na překážku.

§ 35. Odročení ústního líčení lze povolit jen k souhlasnému návrhu obou stran, aneb když nastala ne-

překonatelná překážka, pro níž se v líčení nemůže pokračovati.

Nálezy nejvyššího správního soudu.

§ 36. Když věc jest dostatečně probrána, prohlásí se líčení za skončené a přikročí se k usnásení o nálezu.

Porada a hlasování jest neveřejné.

§ 37. Nálezy nejvyššího správního soudu usnásějí se nadpoloviční většinou hlasů.

Předseda hlasuje naposledy.

§ 38. Nález budiž prohlášen ústně s podstatnými důvody rozhodovacími v témž sezení nejvyššího správního soudu, anebo, není-li to možno, s úplnými důvody rozhodovacími v některém jiném sezení, které jest stranám ihned oznámiti.

Nález budiž prohlášen i tehdy, když účastníci se vzdálili, nebo k ustanovenému sezení se nedostavili.

§ 39. Nálezy nejvyššího správního soudu vyhotovují se jménem republiky.

Vyhotovené nálezy musí obsahovati jména všech členů správního soudu, kteří se o nich usneshli, a musí býti podepsány předsedou a zapisovatelem.

Vyhotovené nálezy bud' teč i s důvody rozhodovacími účastníkům co nejdříve doručeny.

§ 40. Zamítne-li se stížnost, může se v nálezu stěžovateli uložit, aby nahradil náklady řízení provedeného před nejvyšším správním soudem bud' všechny nebo jejich část.

Přířčené náklady vymáhají se cestou správní.

§ 41. Nejvyšší správní soud má právo uložit stranám, a podle okolností i jejich zástupcům, brojí-li proti jasnému znění zákona, aneb jinak zřejmě svévole si stěžují, pokuty od 10 do 2000 Kč.

Pokuty plynou do chudinské pokladny toho místa, v němž má stěžovatel řádné bydliště.

§ 42. O líčení sepíše se protokol, který má obsahovati jména přítomných členů nejvyššího správního soudu, účastníků a jich zástupců, pak jména zástupců úřadů správních, jakož i zápis o tom, co podstatného se při sezení sběhlo.

O neveřejné poradě a hlasování sepíše se protokol zvláštní.

Každý protokol podepíše předseda a zapisovatel.

Právní moc nálezů.

§ 43. Proti nálezům nejvyššího správního soudu se nepřipouští navrácení v předešlý stav.

Zastavení řízení.

§ 44. Když v kterémkoli stadiu řízení před nejvyšším správním soudem žalovaný správní úřad prokáže, že stěžovatel byl zatím uspokojen, budiž řízení po slyšení stěžovatele usnesením soudu zastaveno. V řízení zastaveném nemůže již býti pokračováno.

Zastupování stran před nejvyšším správním soudem.

§ 45. Kde podle tohoto zákona připouštějí se advokáti k zastupování nebo kde jest jich zapotřebí, rozumí se jimi advokáti, kteří jsou v území republiky československé oprávněni strany zastupovati.

Vnitřní zařízení a jednací řád nejvyššího správního soudu.

§ 46. Podrobnější předpisy o vnitřním uspořádání nejvyššího správního soudu jakož i o úřednictvu, jež jest při něm ustanoviti, vydávají se nařízením.

Nejvyšší správní soud sdělá si sám jednací řád a předloží jej vládě ke schválení.

§ 47. Nyní obsoletní.

Ustanovení přechodná a prováděcí.

§ 48. Zrušen.

§ 49. Nyní obsoletní.

§ 50. Veškerému ministerstvu se ukládá, aby tento zákon uvedlo ve skutek.

Jednací řád nejvyššího správního soudu.*)

Nejvyšší řízení.

§ 1. Říditi práce správního soudu a dohlédati k nim přísluší presidentovi.

Kde se mluví v tomto jednacím řádu o presidentovi, sluší tím rozuměti prvního presidenta, a bránilo-li by mu něco, druhého presidenta, a bránilo-li by oběma něco, člena soudu podle hodnosti nejstaršího jakožto náměstka.***) (§ 10 zákona a číslo I. nařízení o vnitřním zařízení správního soudu).

Jak jsou senáty sestaveny.

§ 2. Stálé senáty (finanční senáty), které podle §u 13 zákona mají býti zřízeny pro věci berní a poplatkové, buďtež sestaveny ze členů presidentem k tomu trvale ustanovených.

Sestavení ostatních senátů jest***) v mezích usta-

*) Nařízení veškerého ministerstva ze dne 2. srpna 1907 č. 209 ř. z., jímž byl vyhlášen jednací řád pro c. k. správní soud.

Následující jednací řád správního soudu, tímto soudem na základě § 46, odst. 2. zákona ze dne 22. října 1875, Z. ř. č. 36. z r. 1876, navržený a Nejvyšším rozhodnutím ze dne 17. srpna 1907 schválený, nabyl účinnosti 30. dne po svém vyhlášení na místě jednacího řádu ze dne 5. srpna 1876.

**) Jen podávání dobrého zdání podle 3. odst. §u 10 zák. o ss. devoluje z I. presidenta jen na II. presidenta.

***) Pro každý rok stanoví I. president, kteří členové gremia jsou členy administrativního, kteří finančního oddělení a kteří obou oddělení. Tímto rozdělením řídí se pak I. presidentem při sestavování senátů.

novení zákona a jednacího řádu ponecháno uvážení presidentovu.

§ 3. President může v plenárních zasedáních a ve všech senátech sám předsedati nebo předsednictví svěřiti některému jinému členu soudního dvora.

Předsednictví ve finančním plenu nebo ve finančním senátu lze svěřiti toliko některému členu finančních senátů.

Povolává-li se ku předsednictví některý rada, buďiž podle možnosti šetřeno služebního pořadí.

Za předsedajícího nebuď nikdy ustanoven člen, který má pořadí za některým z votantů.

§ 4. Každý senát, k rozhodování a zejména k vynášení nálezů podle § 36 zákona povoláný, buďiž sestaven ze šesti radů a předsedajícího, dá-li se očekávati, že bude třeba rozhodnouti o platnosti nařízení závazným způsobem vyhlášeného. Pamatovati na to má president a senát, jenž má učiniti usnesení podle §§ 32, 34, 35 tohoto jednacího řádu (§ 40).

Plenární shromáždění.

§ 5. Plenární shromáždění správního soudu (§ 13 zákona) svolávají*) se presidentem a konají se podle těchto ustanovení:

Shromáždění tato sestávají za předsednictví presidenta neb ustanoveného od něho členu soudního dvora (§ 3) buďto:

1. ze členů některého odborného senátu (§ 7, odborné plenum);

2. ze členů stálých finančních senátů (finanční plenum) nebo

3. ze členů soudního dvora, kteří nejsou zaměstnání výlučně jako předsedové nebo referenti ve finančních právních věcech (administrativní plenum), nebo konečně

*) Na svolání odborného plena nemají strany ingerence. Boh. F 6009/31.

4. ze všech členů soudního dvoru (plenissimum).

§ 6. Plenární shromáždění kromě případu §u 12, odstavce 1., mají se usnášeti toliko o abstraktně formulovaným právních otázkách.*)

§ 7. Členové soudního dvoru rozdělí se, šetříc § 13, odstavce 2. zákona, do odborných senátů podle toho, ve kterých právních oborech jsou nejvíce zaměstnání (odstavec 2. nařízení o vnitřním zařízení správního soudu a §§ 2 a 3 tohoto jednacího řádu).

Každý odborný senát skládá se ze dvanácti členů, z nichž aspoň polovice musí míti kvalifikaci soudcovského úřadu. Aby mohli býti zastoupeni členové, kterým něco brání, buďtež pro každý odborný senát zřízeni tři náhradníci.

President má počátkem každého kalendářního roku sestaviti jednotlivé odborné senáty, ustanově obory jim příslušející, a určití členy a náhradníky na dobu tohoto roku.

§ 8. Odborné plenum budiž svoláno:

1. Uzná-li president, za účelem zabezpečení jednotnosti judikatury a uvarování rozporů, buďsi z vlastního podnětu nebo k návrhu některého senátního předsedy, podle svého uvážení toho potřebu, aby bylo vyžádáno zásadní usnesení příslušného odborného senátu;

2. uzná-li některý senát nebo jeho předseda, že je třeba plenum svolati, poněvadž mínění většiny o některé právní otázce odporuje právnímu náhledu, jež nejvyšší správní soud ve své judikatuře posléze vyslovil;

3. když většina členů příslušného soudního oddělení (§ 5, č. 2. a 3. a § 10) podá presidentu písemný návrh k tomu směřující.

Vzejde-li z některé porady podnět ke svolání odborného plena (odstavec 1, č. 1. nebo 2.), budiž pora-

*) Plena neusnášejí se tedy o důvodech; ty formuluje senát, který přidržev se usnesení plena rozhoduje o některé stížnosti.

da odročena, abstraktní právní otázka formulována a budiž o tom presidentu, ač-li sám nepředsedá, předsedou senátu ihned zpráva podána.

§ 9. V odborném plenu má se porady a usnášení účastniti veškerých dvanáct členů příslušného odborného senátu. Za scházející členy buďtež povolání náhradníci, šetříc při tom odstavce 2. § 7.

Bylo-li však odborné plenum svoláno k podnětu vzešlému z porady senátu o konkrétní sporné věci (§ 8, poslední odstavec), pak účastní se porady a usnášení všichni členové tohoto senátu i s předsedou.

Bude-li následkem přibrání tohoto senátu počet votantů přesahovati dvanáct, budiž za šetření odstavce 2. § 7 losem vyloučeno tolik členů, aby zbylo dvanáct votantů.

Druhý president, senátní presidentové, referent a koreferent, jakož i členové senátu, z jehož porady vyšel podnět ke svolání plena, nesmějí býti vylosováni.

Vylosování může také dříve, nežli se plenum se-
stoupí, býti provedeno předsedou za přítomnosti zapisovatele, o čemž budiž sepsán protokol.

§ 10. Plenum příslušného oddělení (administrativní plenum nebo finanční plenum) budiž za předpokladů § 8 č. 1, 2 a 3, svoláno tehdy, když o právní otázce, kterou jest rozřešiti, bylo již učiněno usnesení odborného plena nebo plena některého oddělení.*)

Ustanovení posledního odstavce §u 8 budiž použito obdobně.

*) 1. odst. §u 10 zní doslova takto: Plenum příslušného oddělení (administrativní plenum nebo finanční plenum) budiž za předpokladů § 8 č. 1, 2 a 3, svoláno tehdy, když o právní otázce, kterou jest rozřešiti, bylo již učiněno usnesení plenárního shromáždění svolaného podle jednacího řádu ze dne 5. srpna 1876 Z. R. č. 94 neb odborného plena nebo plena některého oddělení. Důvod pro svolání plena odděl., že bylo již učiněno usnesení plena podle j. ř. č. 94/1876 ř. z., pro nss. odpadl, poněvadž nss. podle tohoto j. ř. nejednal a usn. pl. býv. ss. jsou pro nss. právně bezvýznamná.

§ 11. V plenu oddělení musí býti počet votantů sudý a aspoň z polovice musí se skládati ze členů, kteří jsou kvalifikováni k úřadu soudcovskému.

Pokud je toho k upravení tohoto poměru v tom neb onom směru zapotřebí, budiž provedeno losování. Ustanovení v §u 9, odstavce 4. sluší i zde použiti.

§ 12. Plnému shromáždění veškerých členů soudního dvoru (plenissimu) přísluší:*)

1. usnášeti se o změnách jednacího řádu (§ 46 zákona);

2. svolá-li president plenissimum, za účelem zabezpečení jednotnosti judikatury neb uvarování nestejnoměrného postupu,

a) usnášeti se otázkách používání zákona ze dne 22. října 1875, jež se týkají agend obou soudních oddělení, jakož i o otázkách používání jednacího řádu;

b) usnášeti se o právních otázkách, jež mají význam pro judikaturu obou oddělení soudního dvoru.

Paragraf 11 má zde platnost. Je-li však předmětem usnášení změna jednacího řádu (odstavec 1. č. 1.), jsou vylosováni členové vyloučení toliko z hlasování.

§ 13. Otázky, jež budou přiděleny plenárním shromážděním (§ 5) k usnesení, buďtež navrhovatelem písemně formulovány a presidentovi odevzdány.

President stanoví (§ 3) předsedu plenárního shromáždění a z členů jeho referenta o koreferenta.

§ 14. Návrhy referentovy a koreferentovy buďtež sepsány, rozmnoženy a v přiměřené lhůtě před zasedáním všem členům plenárního shromáždění doručeny. Před zasedáním mohou předsedajícimu odevzdány býti písemně také protinávrhy, které by kdo činil.

§ 15. Všechny návrhy pro plenární shromáždění buďte tak sepsány, aby se mohlo hlasovati slovem »ano« nebo »ne«.

§ 16. Plenární usnesení buďtež pojata do sbírky

*) Viz též »Vedlejší působnost nss.«, str. 487.

nálezů správního soudu a mohou býti uveřejněna v odborných časopisech.

Porada a hlasování.

§ 17. Při poradách plenárních shromáždění jakož i při poradách senátů má nejprve referent, pokud toho třeba, přednésti vylíčení věci, a učiniti svůj návrh.

Je-li ustanoven koreferent, má přednésti své mínění bezprostředně pro referentu.

Referent a koreferent mají zevrubně informovati radní shromáždění o stavu judikatury.

Potom zahájí předseda debatu a udělí votantům slovo v pořádku, ve kterém se přihlásili. Předseda může se debaty účastniti.

Návrhy buďtež podány a odůvodněny v debatě.

Nežádá-li nikdo slova nebo je-li debata skončena, předsedezme předseda hlasování.

§ 18. Otázky, o kterých, a pořádek, ve kterém má býti hlasováno, stanoví předseda. K návrhu každého votanta může se však i o tom radní shromáždění usnésti.

Votanti mají odevzdati své hlasy podle hodnostního pořadí, nejstarším počínajíc.

Hlasování se neodůvodňuje.

§ 19. Usnesení činí se nadpoloviční většinou hlasů (§ 37 zákona).

Je-li alespoň pro jedno z několika mínění polovice všech hlasů, je předseda povinen, aby odevzdal také svůj hlas.

Přistoupí-li v tomto případě k mínění, které již pro sebe má polovici hlasů, tedy toto mínění stane se usnesením.

Různí-li se dvě stejně rozdělená mínění v případech §§ 40 a 41 zákona nebo i v jiných případech jen ohledně výše, může předseda přijmouti střední výši.

I když předseda nemá povinnosti, aby svůj hlas

odevzdal, jest oprávněn po učiněném usnesení dáti své mínění protokolovati.

§ 20. Nedostalo-li se žádnému mínění nadpoloviční většiny hlasů, buď předsevzato nové hlasování, při němž buďtež, je-li toho třeba, podané návrhy rozděleny v několik otázek.

§ 21. Usnesení o některé otázce učiněné budiž položeno za základ poradě a usnášení o všech následujících otázkách v ten způsob, že také i votanti, kteří nepřistoupili k závaznému předchozímu usnesení, mají usnesení toto pokládati za závazný základ a mají na tomto předpokladu hlasovati o otázkách dalších.

§ 22. Vzejde-li různost mínění o způsobu, jak se mají hlasy počítati, rozhodne o tom senát (§ 18, odstavec 2.).

§ 23. Stejným způsobem (§ 17 až § 22) budiž postupováno, když se stanoví důvody.

§ 24. Chce-li některý votant ustoupiti od odevzaného hlasu, prohlás to před koncem sezení. Změní-li se tím poměr hlasů tou měrou, že učiněné usnesení nemá již pro sebe nadpoloviční většiny hlasů, budiž provedeno nové hlasování. V tomto případě může býti také znova zahájena debata.

Poradní protokol.

§ 25. Zapisovatel má zapsati výsledek hlasování ve zvláštním protokolu nebo na referátu.

Tento zápis má obsahovati vedle označení poradního dne a jmen přítomných úplné vylíčení postupu při hlasování.

Všechny návrhy buďtež s podstatným odůvodněním stručně uvedeny a buďtež označení votanti, kteří pro ně hlasovali.

Každý votant má na vůli, aby sepsal důvody svého mínění; tento spis se přiloží k poradnímu protokolu.

Předseda má zkoumati zápisy zapisovatelovy a,

dav je podle potřeby opravit, má je potvrditi svým podpisem.

Usnesení bez sezení.

§ 26. Jde-li o přípravná opatření a o incidentní rozhodnutí (§ 13 odstavec 4. zákona), může se hlasovati také bez sezení písemně. Vznikne-li však mezi oběma hlasujícími rady různost mínění, budiž vždy konáno sezení.

Jednací kusy,*) jichž vyřízení nemá vlivu na práva účastníků a o nichž není v zákoně nebo v jednacím řádu předepsána porada, mohou býti vyřízeny bez porady (kurentně), souhlasí-li předseda s referentovým návrhem.

Vyhotovení.

§ 27. Usnesení budiž vyhotoveno referentem, bylo-li však usnesení o hlavní věci neb o podstatném odůvodnění učiněno proti jeho náhledu, budiž vyhotoveno votantem, jehož návrh stal se usnesením.

Předseda má zkoumati, zdali se vyhotovení shoduje s usnesením.

Všechna písemně navržená vyřízení, třeba nebyla přijata, mají zůstatí ve spise.

Zahájení řízení.

§ 28. O zahájení přípravného řízení budiž rozhodnuto pravidelným usnesením soudu (§ 13 odstavec 1. zákona), jde-li o příslušnost správního soudu, o legitimaci stěžující si strany neb o námitku věci rozhodnuté. Téhož postupu budiž šetřeno, má-li stížnost podle § 21 odstavce 2. zákona býti vrácena k opravě nebo podle § 23 odstavce 1. zákona ihned odkázána k líčení.

*) Geschäftsstücke.

Jinak budiž při zahájení přípravného řízení zpravidla postupováno podle § 26 odstavce 1. tohoto jednacího řádu.

§ 29. Při usnásení o zahájení přípravného řízení, budiž vzhledem k § 18, odstavci 1. zákona odděleně hlasováno o tom, zda-li jest vyhověno zákonému požadavku, aby napadené rozhodnutí nebo opatření, jakož i jednotlivé články stížnosti byly přesně označeny, když

1. stížnost, nepředkládajíc napadené rozhodnutí nebo opatření v prvopise neb opise, neuvádí dispositivního obsahu rozhodnutí nebo opatření a neoznačuje ho takovým způsobem, aby byla záměna vyloučena, nebo

2. nelze-li ze stížnosti zřetelně seznati, do jaké míry se rozhodnutí bere v odpor a v čem se spatřuje porušení práva a mylné právní posouzení věci (§ 2 zákona), nebo

3. když stížnost podaná pro vadné řízení opomene uvést, v čem spočívá tvrzený rozpor se spisy nebo neúplnost skutkové podstaty, aneb kterým procesním úkonem nebo opominutím a proti kterému zákonu nebo proti které zásadě řízení byly zanedbány nebo porušeny podstatné formy administrativního řízení.

§ 30. Vrátili se podle § 21, odstavce 2. zákona stížnost k opravě vady, protože nevyhovuje požadavkům §u 18 odstavce 1, budiž stěžovatel poukázán, aby vrácenou stížnost i tenkrátě opět předložil, byla-li oprava provedena v odděleném spise.*)

Zastavení řízení.

§ 31. Odvolá-li stěžovatel stížnost po zavedení řízení, zastaví se řízení usnesením.

Stížnosti, které odvolány byly před zahájením

*) in einem abgesonderten Schriftsatze.

přípravného řízení, buďtež vráceny s použitím § 26, odstavce 1.

Nebylo-li vyhověno příkazu, kterým byla stížnost k opravě vad vrácena (§ 21, odstavec 2. zákona), budiž usnesením vysloveno, že řízení zavedeno nebude.

Žádosti, aby bylo řízení ponecháno v klidu*), budiž, je-li prokázán souhlas druhých sporných stran, rovněž zpravidla s použitím ustanovení § 26, odstavce 1., vyhověno s doložkou, že v řízení bude teprve k žádosti některé sporné strany pokračováno (§ 5, odstavec 1 zákona).

O všech vyřízeních podle tohoto paragrafu vydaných buďte zpraveny žalovaný úřad a spolužalovaná nebo účastněná strana k řízení přibraná.

*) um Sistierung des Verfahrens.

K §u 31. (1) Stížnost k nss. může býti odvolána nejen prohlášením učiněným u nss., nýbrž také prohlášením u žalovaného úřadu. Boh. A CCCXIII, usn. ze 17./5. 1933, č. 6381/33, usn. býv. ss. z 18./12. 1912, č. 8571.

(2) Byla-li stížnost k ss. bez výhrady odvolána, nelze od odvolání toho ustoupiti. Usn. býv. ss. ze 16./11. 1916, č. 12120.

(3) Prohlášení strany, že upouští od stížnosti, nemůže vésti k zastavení řízení, bylo-li již o stížnosti — třeba v zasedání neveřejném — rozhodnuto, i když vyhotovení rozh. pro strany nebylo ještě vypraveno. Boh. A LX/21.

Jinak býv. ss. (usn. pl. z 10./12. 1917):

Usnesené rozhodnutí ss., vyjímaje případy prohlášeného nálezu po veř. úst. lič., nedávající se stranám, došlo-li před odevzdáním vyhotovení postě

zpětvzetí stížnosti. V takových případech jest řízení podle §u 31 j. ř. zastaviti.

(4) Výzva daná stěžujícimu si příslušníku nepřátelské ciziny, aby prokázal reciprocitu, jest prostředkem veřejného nouzového práva. Její neuposlechnutí má v zápětí zastavení řízení (§ 31 j. ř.). Usn. býv. ss. z 27./5. 1916, č. 3463, Reis. 16058.

(5) Stížnost vrácenou k opravě podle § 21 zák. o ss. a předloženou s opravou teprve po uplynutí lhůty, straně dané, a po lhůtě stanovené v § 14 zák. o ss. jest odmítnouti podle § 21 zák. o ss. Usnesení podle § 31, odst. 3. j. ř. o nezavedení řízení není tu na místě. Boh. A CCCCIII/31.

(6) Prohlášení stle při ústním líčení před nss., že otázka legitimace podle § 119, stav. ř. pro Prahu z 10. dubna 1886, č. 40 z. z. nemá již praktického významu vzhledem k tomu, že

Odmítnutí s výhradou odporu.

§ 32. Než-li se stížnost zamítne podle § 22 zákona, budiž zahájeno přípravné řízení a buďtež vyžádány administrativní spisy.

Byl-li podán odpor (§ 22, odstavec 3. zákona), budiž zpravidla písemným hlasováním (§ 26, odstavec 1.) nařízeno veřejné ústní líčení.

Pro líčení buď ustanoven korreferent.

Zrušení podle § 6 zákona.

§ 33. Projevuje-li se vadnost řízení jako následek mylného právního názoru, přijatého úřadem ve věci hlavní, budiž naříkané rozhodnutí zrušeno podle § 7 a nikoli podle § 6 zákona.

Odkaz k veřejnému ústnímu líčení.

§ 34. Ukončení písemného přípravného řízení a odkázání sporné věci k veřejnému ústnímu líčení (§§ 28 a 23 odstavec 1. zákona) budiž kromě případu upraveného v § 32, odstavec 2. tohoto jednacího řádu vysloveno po zprávě referentově usnesením senátu.

stavení bylo již shoreno, nezabývá nss. povinností rozhodnouti o stížnosti, brojící proti výroku žal. úřadu, že stl. nemá rekursní legitimaci. Boh. A 1568/22.

(7) Úřední správa na zabraném majetku pozem. není oprávněna odvolati stížnost k nss. podanou vlastníkem proti rozhodnutí, jímž byla prohlášena za neúčinnou výpověď zaměstnance, daná ještě před uvalením úřední správy. Boh. A CCCXXXIV/28.

(8) Osobní právo, založené

volebním řádem do obcí podati námitky proti vykonané volbě, nespadá mezi ta práva, jež podle §u 531 o. z. o. náležejí do pozůstalosti stěžovatelovy. Proto, jestliže stěžovatel po ustanovení veř. úst. líč. zemřel, jest další řízení podle §§ 2 a 5 pro bezpředmětnost stížnosti zastaviti. Usn. býv. ss. z 8./3. 1915, č. 7843 ex 1914.

(9) Smrt stěžovatelova nebrání soudu, aby rozhodl v záležitosti vyživovacího příspěvku. Budw. 12.157/A.

Kdykoli se stížnost odkazuje k veřejnému ústnímu líčení, budiž učiněno zvláštní usnesení o přizvání účastníků stran.

§ 35. Odkáže-li se stížnost podle § 23, odstavec 1. zákona ihned k líčení, budiž ve výměru oznámeno, že spisy nebyly vyžádány (§ 28, odstavec 2. zákona).

§ 36. Tři dni před líčením má referent prostřednictvím zapisovatele předložiti spisy předsedovi i s elaborátem připraveným pro líčení.

Veřejné ústní líčení.

§ 37. Advokáti, kteří vystupují jako zástupci stran, jakož i zmocněnci úřadů, korporací a obcí (§ 31 zákona) mají prokázati své oprávnění k zastupování.

§ 38. Při ústním líčení přečte nejdříve referent svůj písemný referát.

Tento má obsahovati vyličení podstatného skutkového stavu, důvodů, o něž se stížnost opírá a případné vývody žalovaného úřadu a stran, nemá však projevovat žádného náhledu o rozhodnutí, jež má býti vydáno.

K §u 37. (1) Kandidáty advokacie nelze připustiti k zastupování stran při veř. úst. líčení před nss-em, a to ani tehdy, když podle § 31 civ. řádu soudního (zák. z 1. srpna 1895, č. 113 ř. z.) jsou oprávněni substituovati advokáta ve sporech, v nichž je předepsáno zastoupení advokátem. Boh. A XVII/19.

(2) Byl-li advokát připuštěn ku zastupování strany před ss. s podmínkou, že podá do určité lhůty průkaz o svém zmocnění, nebudiž v náleze o zastupování strany tímto advoká-

tem činěna zmínka, jestliže advokát svému zmíněnému závazku nedostojí. Usn. býv. ss. z 19./10. 1917, č. 15.036. Srov. s předpisem §u 42 zák.

(3) Právní zástupce, zmocněný obcí, která nově vznikla rozlukou dle § 3 čes. ob. zřízení, není oprávněn zastupovati před nss. stížnost, kterou proti rozluce podali poplatníci z osad, oné obci přikázaných. Boh. A CCCLXXXIX/30.

(4) Žalovaný úřad nemůže se při veř. úst. líčení před nss-em dáti zastupovati advokátem. Boh. A LII/20.

Koná-li se líčení následkem odporu (§ 32 odstavec 2.), nebudiž sdělen ani obsah odmítavého výměru, proti němuž odpor byl podán, ani obsah tohoto odporu.

Po referátu udělí se slovo stěžovateli, pak zástupci žalovaného úřadu a po něm případně účastněným stranám. Stejným způsobem bud'tež podle potřeby sporné strany k dalším vyjádřením připuštěny.

§ 39. Účastníci mohou na ochranu svých práv žádati, aby jednotlivé body byly v jednacím protokolu zjištěny (§ 42 odstavec 1. zákona).

Kde jest důležité zjistiti slovní znění, má předseda k žádosti účastníka ihned naříditi, aby jednotlivá místa protokolu byla přečtena.

§ 40. Vyjde-li při ústním líčení na jevo, že bude se rozhodovati o platnosti některého nařízení, a není-li senát složen ze šesti radů a předsedy, budiž konáno nové líčení před sesíleným senátem.

To se má státi i tenkrát, když otázka platnosti některého nařízení vzejde při poradě následující po ústním líčení (§ 36 zákona) a když projednací senát se proto usnese, aby bylo líčení opakováno před sesíleným senátem.

§ 41. Předseda vykonává policii při sezení. Osoby, které ruší líčení nepřiměřeným chováním, má napomenouti k pořádku, a učiniti opatření, jichž jest třeba, aby byl zachován pořádek.

Projevy pochvaly nebo nelibosti jsou zapovězeny.

Kdo přes napomenutí ruší líčení, může býti z něho vyloučen. Vyloučení osoby na líčení zúčastněné může býti nařízeno teprve po předchozí pohrůžce, že líčení bude provedeno v její nepřítomnosti. Dopustí-li se některý zástupce rušení líčení nebo neslušnosti neb urážky, budiž toto chování předsedou pokáráno. Pokračuje-li zástupce ve svém nepřístojném chování nebo protiví-li se nařízením daným pro za-

chování pořádku a klidu, může mu usnesením senátu býti slovo odňato a strana vyzvána, aby si ustanovila jiného zástupce. Je-li zástupce advokátem, může mimo to věc býti postoupena příslušnému disciplinárnímu úřadu.

§ 42. Porady a usnášení o nález, který má býti vyneseno na základě ústního líčení, smějí se účastniti toliko ti členové soudu, kteří byli přítomni celému ústnímu líčení.

Jinak platí předpisy §§ 17 až 25.

§ 43. Objeví-li se při poradě, že v rozhodovacích důvodech bude třeba poukázati ke skutečnostem, jež nebyly při líčení ani předmětem referentovy zprávy (§ 38, odstavec 1.) ani předmětem zjištění ze spisů, bud'tež v znovuzahájeném líčení (§ 38, odstavec 4.) provedena zjištění, kterých je třeba.

Vyhotovení nález.

§ 44. Rozhodovací důvody mají, vylučující skutkovou podstatu, obmeziti se na uvedení skutkových okolností pro rozhodnutí důležitých a mají obsahovati právní názor soudu a jeho zákonné odůvodnění.

Opírá-li se rozhodnutí o právní názor, který byl již v některém dřívějším nálezu zevrubně odůvodněn, je možno upustiti od opakování tohoto odůvodnění a poukázati k rozhodovacím důvodům nálezu dřívějšího. Avšak každé straně, žádá-li o to, budiž písemně sděleno odůvodnění, na něž bylo poukázáno. Žádost tato budiž podána nejpozději čtrnáct dní po doručení nález.

Jinak platí ustanovení § 27.

Náklady řízení.

§ 45. Ustanovení § 40 zákona, o přiznání útrat proti propadlému stěžovateli, platí i tehdy, byl-li ná-

lez, jímž byla stížnost odmítnuta, vynesena podle § 28, odstavce 4. zákona bez veřejného ústního líčení.

Opravy.

§ 46. Příhodily-li se, při vyhotovení usnesení nebo nálezu, chyby v psaní, početní omyly nebo jiné patrné nesprávnosti, buďtež k návrhu strany nebo z úřední moci exempláře doručené sporným stranám zpět vyžádány a opraveny soudním usnesením se zvláštním dodatkem. Kdyby vyžádané exempláře nebyly předloženy, buďž oprava provedena stejným způsobem na duplikátu vyhotovení.

Evidence judikatury.

§ 47. Aby byla zabezpečena jednotnost rozhodování a aby byla prováděna ustanovení §§ 5 až 15, buďtež právní názory v plenárních usneseních a rozhodnutích soudu přijaté chovány v patrnosti tak, aby každý člen soudu mohl o nich kdykoli a ihned nabýti vědomosti.

Při každém usnášení soudu (nálezu nebo výměru), jež se týče otázky právní, má referent nebo protivotant (§ 27) bezprostředně po skončené poradě se schválením senátu formulovati přijaté zásady právní, a odevzdati je ihned zapisovateli s přesným označením právní materie a pododdělení, do nichž má býti právní zásada v zakládané sbírce zařazena.

Ustanovení, kterých by jinak bylo třeba, má vydati president.

K §u 46. Byli-li nedopatřením vydán nález dle § 28 zák. o ss., aniž se strana ústního líčení vzdala, musí k žádosti stěžovatelově nařízeno

býti ústní líčení. K cíli tomu buďž dle § 46 jedn. ř. za přítomnou nařízením líčení vyžádáno vyhotovení nálu a pak líčení ustanoveno. Boh. A XXXV/20.

Styk na venek.

§ 48. Pro styk správního soudu s úřady a stranami, platí, pokud není zvláštních ustanovení, obdobně zákonné předpisy dané pro řádné soudy.

Doručování.

§ 49. Nemůže-li býti některý spis z jakéhokoli důvodu doručen stěžovateli nebo jeho zmocněnci, doručí se všechna vyřízení advokátovi, který stížnost podepsal.

Nemůže-li býti doručeno vyhotovené usnesení, jímž se některý spoluúčastník, ať jest spolužalován čili nic (§§ 19 a 27 zákona), k řízení před správním soudem přibírá nebo k veřejnému ústnímu líčení oběsilá, buďte překážky pokud možno z úřední moci odstraněny; zejména buďž učiněn pokus, aby doručení bylo provedeno správním úřadem.

K §u 49. (1) Spolustěžovatelům, kteří nejmenovali společného zmocněnce neb příjemce spisů, doručují se vyřízení platně k rukám na prvním místě jmenovaného stěžovatele Boh. A LIX/21.

(2) Dala-li strana pro řízení před nss-em advokátu neobmezenou procesní plnou moc, je doručení dotazu dle § 44 zák. o ss. účinné jen tehdy, stalo-li se k rukám tohoto právního zástupce. Boh. A CCCXXII/28.

(3) Okolnost, že doručení pozvání zúčastněné strany prostřednictvím správního úřadu (na který se ss. podle § 49, odst. 2. j. ř. obrátil) není vy-

kázáno, není překážkou provedení veř. úst. líč. Alt. 1043, Budw. 6146/A.

(4) Pro zúčastněnou stranu, jejíž bydliště je neznámo, může býti zřízen kurator. Ex. 937.

(5) Je-li větší počet zúčastněných, děje se jich vyrozumění prostřednictvím starosty obce, okresního úřadu, nebo ediktem. Ex. 941, 943, 944, 942. O formalitách ediktu viz Ex. 2374.

(6) V případě, kde se zúčastněná strana zdráhá vyrozumění přijmouti, buďž výměr bez jakéhokoliv opatření založen ad acta. Ex. 2379. Srov. Ex. 950.

Právo chudých.

§ 50. Žádosti za povolení práva chudých (§ 63 civilního řádu soudního), pokud obsahují žádost za osvobození od kolků a poplatků, bud'ěž vyřizovány za šetření předpisů § 65, odstavce 2., 3. a 4. civilního řádu soudního, pokud se pak žádá za povolení zástupce chudých, bud'ěž odkázány na § 16 advokátního řádu.

Ustanovení závěrečná.

§ 51. Správnímu soudu se vyhrazuje navrhovati změny tohoto jednacího řádu. Návrhy takové bud'ěž po usnesení plenárního shromáždění předloženy vládě*) ke schválení (§ 46 zákona a § 12 odstavec 1. jednacího řádu).

§ 52. Kde se tento jednací řád dovolává zákona bez bližšího označení, sluší rozuměti jím zákon ze

*) podle § 64 odst. (2.) úst. listiny (dříve ministerskou radou císaři).

K řu 50. (1) Předpisy § 65 rakouského civ. řádu soudního z r. 1895 platí vzhledem k ustanovení § 50 jednacího řádu ss. a § 2 zákona č. 3/1918 Sb. též pro posouzení žádosti o právo chudých před nss-em v příčině stížnosti z území bývalého státu uherského, případného československé republiky. Boh. A CCXLIV/25.

(2) I když se stížnost, ve které bylo žádáno za udělení práva chudých ve smyslu § 50 jedn. řádu, odmítne podle § 21 zák. o ss., nutno rozhodnouti o žádosti za právo chudých.

Boh A CCCIV/27, Boh. F XV/27.

(3) Ss. jest povolán rozhodnouti o samostatné žádosti za osvobození od kolků a poplatků, která nesouvisí s proshou o přikázání zástupce chudých.

Takovéto osvobození od kolků a poplatků jest povoliti na základě vysvědčení vydaného ve smyslu řu 65 al. 2, 3 a 4 c. s. ř.

Žádost o povolení zástupce chudých jest s poukazem na § 16 adv. ř. z. 6./7. 1868 č. 96 ř. z. odmítnouti. Alt. 1051 pl.

dne 22. října 1875 Z. Ř. č. 36 z r. 1876, o zřízení správního soudu i se zákony dodatečnými.

§ 53. Tento jednací řád nabude moci 30. dne po svém vyhlášení. Zároveň pozbude platnosti jednací řád vyhlášený nařízením veškerého ministerstva ze dne 5. srpna 1876 Z. Ř. č. 94.

Zákon o nejvyšším správním soudě

(nyní platný text.)

§ 1.

Pro veškerou oblast státu československého zřizuje se nejvyšší správní soud se sídlem v Praze.

Ustanovení toto zaujalo místo předpisu § 1 zák. o ss. ze dne 22. 10. 1875, č. 36 ř. z. z r. 1876:

»In Ausführung der Bestimmungen des Artikels 15 des Staatsgrundgesetzes vom 21. Dezember 1867 (RGBl. Nr. 144) wird für die im Reichsrath vertretenen Königreiche und Länder ein Verwaltungsgerichtshof mit dem Sitze in Wien errichtet.«

K § 1 zák. 36/1876 uvádí důvodová zpráva: 1. sněmovny panské: ... Připojený návrh zákona týká se aktivování instituce správního soudního dvora statutované v článku XV. státního základního zákona o moci soudcovské čís. 144/1867 ř. z. Postavení a úkoly tohoto soudního dvora jsou vyznačeny v podstatě již v citovaném ustanovení státního základního zákona..., 2. sněmovny poslanecké: ... Všeми těmito úvahami dospěl výbor velikou většinou hlasů k závěru, že vláda dobře učinila, že nedala se mýlití vyvolanými pochybnostmi a potížemi při provádění zmíněného základního zákona, a že navržené zřízení správního soudního dvora jest vítati jako velmi uznáníhodný krok k výstavbě našich ústavních institucí a k vývoji našeho veřejného práva...

Ústavní listina Československé republiky čís. 121/1920 Sb., § 88:

(1) Soudní ochranu proti správním úřadům poskytuje v nejvyšší stolici soud složený z neodvšlých soudců a zřízený pro území celé republiky.

(2) Podrobnosti upravuje zákon.

Důvodová zpráva k vládnímu návrhu úst. listiny uvádí: Předloha zachovává instituci jediného

nejvyššího soudního tribunálu v záležitostech veřejnoprávních, jsouc si vědoma životního zájmu státu na takové nejvyšší soudní kontrole judikatorní činnosti správních úřadů. Kdežto však rakouský zákon o moci soudcovské (čl. XV, II. odst.) obmezoval takovou ochranu soudní na práva subjektivní, vyhýbá se osnova úmyslně takovéto obmezivé formulaci, chťic umožniti v budoucnosti nejvyššímu správnímu soudu kontrolní působnost pronikavější, jak toho potřeba asi vyplne z reformy správního soudnictví v nižších člancích správního organismu prováděné, resp. zamýšlené. — Druhý odstavec § 88 umožňuje prozatím další trvání dosavadní organisace nejvyššího správního soudu.

Správnímu tribunálu dostalo se takto opory v normě ústavní, která zaručuje, že soud tento bude v nejv. st. jediným a že jeho teritoriální příslušnost bude se vztahovati na veškeré území republiky. Název »nejvyšší správní soud« označuje Hoetzel (Kontroly str. 16) [ježto máme jediný správní soud, pod nímž jsou jen úřady správní], za »jakousi anticipací příštího možného vývoje«. Hácha (Nss. str. 864) míní, že název nejvyšší správní soud »dal by se hájiti tím, že soud je nejvyšší v tom smyslu, že jeho výroky nejsou žádným orgánem přezkoumatelny a zrušitelné«, že šlo však spíše o náznak, že nss zaujímá v ústrojí státním obdobné místo jako nejvyšší soud. Šlo při volbě názvu hlavně o to, aby bylo názorně naznačeno, že jde o vysoký tribunál.

(1) Zákonem č. 3/1918 Sb. byl zák. čl. XXVI:1896 o správním soudu zrušen jen potud, pokud je se zákonem prve citovaným v rozporu. Boh. A 3118/24.

(2) Zákonem o nss č. 3/1918 Sb. nebyl derogován zák. čl. XXVI:1896 o uher. správním soudu, pokud se týká pořadu instancí správních, Boh. A 3797/24.

(3) Zákonem o nss-u pozbyly účinnosti předpisy §§ 2 a 3 zák. čl. XX.: 1901 (o apelaci a revisi) ve věcech, které dle zák. čl. XXVI.: 1896 nepatřily v obor působ-

nosti býv. uh. spr. soudu, patří však v obor působnosti nss-u, a oživily v případech těch předpisy o přípustném instancním postupu, plativší před účinností zák. čl. XX.: 1901. Boh. A 3261/24, 9232/31.

(4) Příslušnost nss. stran Podk. Rusi neřídí se podle doby ratifikace mírové smlouvy. Boh. F 878/22.

(5) Území někdejšího mocnářství Rakousko-uherského, na němž Československá republika vykonávala dne 16. července 1920 práva svrchovanosti, třeba nespadlo do definitivně určených hranic, jest

pokládati za území, jež »náleží nyní Československé republice« ve smyslu § 1, č. 1. úst. zák. č. 236/1920 Sb. Boh. A 10153/32, srov. Boh. A 4714/25, 3625/24, Boh. A 4765/25.

(6) Územím Slovenska a Podkarpatské Rusi v odst. 1. §u 1 vl. nař. č. 226/1923 Sb. rozuměti jest území bývalého státu uherského, které bylo součástí Československého státu v den, kdy nařízení to na-

bylo účinnosti. Nález ze dne 23. prosince 1932, č. 20282/32.

(7) Zákon o dávce z majetku a z přírůstku na majetku č. 309/1920 Sb. platí na části býv. vévodství Těšínského, nad níž byla rozhodnutím konference velvyslanců, daným v Paříži dne 28. července 1920, uznána dnem 10. srpna 1920 svrchovanost Československá. Nález ze dne 2. února 1933, č. 860/33.

§ 2.

Nejvyšší správní soud rozhoduje ve všech případech, ve kterých někdo tvrdí, že nezákonným rozhodnutím nebo opatřením správního úřadu byl ve svých právech poškozen.

Správními úřady, proti jejichž rozhodnutím nebo opatřením může býti vznesena stížnost u nejvyššího správního soudu, jsou jak orgány správy státní, tak i orgány správy zemské, okresní a obecní.

Rozhodnutí nebo opatření nepřestává býti výrokem správního úřadu proto, že při rozhodování buď ve stolici poslední nebo v některé stolici nižší účastnil se jako člen rozhodujícího nebo nařizujícího úřadu řádný soudce.

Nejvyšší správní soud rozhoduje o stížnostech přikázaných dosud dle článku 3. lit. b) základního zákona státního ze dne 21. prosince 1867, č. 143 ř. z. soudu říšskému.

Nejvyšší správní soud jest povolán rozhodovati o kompetenčních konfliktech mezi různými správními úřady, jež byly dosud dle článku 2 lit. b) a c) základního zákona státního ze dne 21. prosince 1867, č. 143 ř. z., přikázány soudu říšskému.

Nejvyšší správní soud rozhoduje o nárocích proti státu a jednotlivým zemím tohoto státu ten-

krátě, rozhodly-li již o nárocích těchto v mezích své příslušnosti v instancním pořadí úřady státní, a jde-li toliko o přezkoumání tohoto rozhodnutí.

Autentický text prvých dvou odstavců §u 2 (zák. č. 36/1876 ř. z.) zní:

Der Verwaltungsgerichtshof hat in allen Fällen zu erkennen, in denen jemand durch eine gesetzwidrige Entscheidung oder Verfügung einer Verwaltungsbehörde in seinen Rechten verletzt zu sein behauptet.

Die Verwaltungsbehörden, gegen deren Entscheidungen oder Verfügungen bei dem Verwaltungsgerichtshofe Beschwerde erhoben werden kann, sind sowohl die Organe der Staatsverwaltung, als die Organe der Landes-, Bezirks- und Gemeindeverwaltung.

(Ustanovení odstavců 3. až 6. dána byla zákonem č. 3/1918 a mají proto autentický text český; viz čl. recepc str. 23).

Orientační přehled k §u 2.

Důvodové zprávy.

Citáty z literatury

o čs. recepci vzl. na str. 23, jinak při judikatuře rozdělené, jak následuje.

Judikatura k pojmům

I. »rozhoduje« na str. 63.

II. »ve všech případech«
(zde uvedeny též výluky z příslušnosti nss., jež neplynou z § 3, lit. a) a f)) na str. 64,

III. »někdo« (kdo je či není právním subjektem) na str. 66,

IV. »tvrdí« (pouhé tvrzení, jinak přípustné, třeba zcela bezdůvodné, postačí, aby nss. meritorně rozhodl) na str. 71,

V. »nezákonným« na str. 304 (u §u 7),

VI. »rozhodnutí nebo opatření« na str. 74.

A. Všeobecně.

B. Akty uznané (str. 77, kde další rozdělení),

C. akty neuznané za rozhod. nebo opatř. (str. 91, kde další rozdělení),

VII. »správní úřad« na str. 119,

A. orgány, jež jsou, a

B. jež nejsou spr. úřadem,

VIII. »ve svých« na str. 126,

- A. všeobecně;
- B. v relaci k doručení správ. aktu;
- C. v relaci k vlastnictví neb držbě předmětu, o němž úřad správní rozhodl;
- D. zákonní zástupci;
- E. příklady z jednotlivých oborů správ. práva.

IX. »v právech poškozen« na str. 136,

- A. (všeobecně), kdy nelze poškození práva s úspěchem vytýkat (další rozdělení na str. 136),
- B. v jednotlivých oborech správ. práva str. 150.

X. Judikatura k ostatním ust. Šu 2.

Vládní důvodová zpráva. Činnost správních orgánů skládá se z dvou funkcí různé povahy: z vlastní správy (volné správy, pouvoir discrétionnaire) a ze správního soudnictví. Prvá záleží v provádění politických úkolů podle požadavků účelnosti, druhá v rozhodování o právech a závazcích státních občanů, založených platným právem veřejným. Pouze na funkce posléze zmíněné vztahuje se úkol správního soudního dvora. — Podle státního základního zákona má být správní soud činným, tvrdí-li někdo, že byl administrativním rozhodnutím nebo opatřením ve svých právech poškozen. Musí tedy jíti buď o to, že nebylo vyhověno veřejno-právnímu nároku v zákonech založenému, nebo o to, že byl uložen závazek, jenž zákonem není odůvodněn. Naproti tomu jsou vyloučeny z vlivu správního soudního dvora všechny ony případy, v nichž nejsou uplatňována práva, nýbrž zájmy, v nichž není tedy na sporu zákonitost (legalita), nýbrž účelnost (oportunita) administrativního rozhodnutí nebo opatření. V takovýchto případech jde o akty správy v užším smyslu a nikoliv o akty správního soudnictví a musí proto i nadále stížní cesta zůstat omezena na různé instance správní. — Postavení, které správní soudní dvůr má zaujmouti vůči orgánům správního soudnictví, jest rovněž určeno státním základním zákonem.

Podle čl. 15. není zamýšleno zříditi úplnou organizaci správního soudnictví ze zdola nahoru, tak, že by správní soudní dvůr byl zřízen jako nejvyšší instance nad spodní stavbou samostatných instancí správní justice, nýbrž řádná správní judikatura má i nadále být zachována různým správním orgánům, kdežto v soudcovském přezkoumání administrativních judikátů, jež poskytuje se jen jako mimořádná pomoc právní, má býti zjednána záruka, že administrativní úřady budou ve svých správně-soudních funkcích postupovati podle platného práva. Správní soudní dvůr nestojí tedy uvnitř, nýbrž vně organismu správního; jeho úkol záleží v kontrole administrativních judikátů s hlediska jejich zákonitosti. — Zvláště obtížné je vymezení přísluš-

ností, kterou jest správnímu soudnímu dvoru podle úkolu nařazeného přikázati. Je možno při tom nastoupiti dvojí cestu: buď se obor působnosti správního soudního dvora určí způsobem kasuistickým, taxativním vypočtením jednotlivých případů příslušnosti, takže jeho nepřislušnost byla by pravidlem a příslušnost byla by dána jen tehdy, je-li výslovně stanovena (tak zv. specifikací metoda); nebo se stanoví všeobecný princip, vůdčí zásada, která by byla obecně platnou směrnicí pro kompetenci ve všech jednotlivých případech, kdežto záležitosti, pro něž správní soudní dvůr nemá býtí příslušným, vyznačily by se negativně. Vláda rozhodla se po opětovném, bedlivém a zralejším zkoumání pro metodu posléze zmíněnou. Že metoda tato sama o sobě i z vnitřních příčin zasluhuje přednost, uznává se všeobecně... Podle toho byl správní soudní dvůr prohlášen za příslušný ve všech případech, »v nichž někdo tvrdí, že byl nezákonným rozhodnutím nebo opatřením správního úřadu ve svých právech zkrácen.« Při tom sluší výrazu »nezákonně« (gesetzwidrig) rozuměti v širším slova smyslu, v němž rozumí se »zákonem« každá v právním případě použitelná norma, takže možno stížnost ke správnímu soudnímu dvoru podati zejména i pro nešetření ustanovení nadační listiny, nebo pro nešetření nařízení pro sporný právní poměr směřodatného atd. Na tomže místě (§ 2) byla normována i příslušnost správního soudního dvora pro tak zvanou autonomní správu (zemskou, okresní i obecní). Lze ponechati stranou otázku, zda autonomní správa měla býtí zahrnuta pod pojmem »správních úřadů« v čl. 15. zmíněných; duch a účel nové instituce na každý způsob žádají, aby tato nebyla omezena na správu státní.

Zpráva komise panenské sněmovny z 12. 12. 1874. Nehledě k poměrům, které jsou bezprostředně upraveny státními základními zákony, v nichž běží o práva, jež se po výtece nazývají politickými, nalézá se státní občan v rozmanitých z práva veřejného vznikajících vztazích nejen ke správním úředníkům a úřadům, ustanoveným bezprostředně státem samým, nýbrž jmenovitě také k orgánům správy zemské, okresní a obecní; i proti poškozením práva, jež mohou státnímu občanu v této sféře býtí způsobena, má mu býtí poskytnuta ochrana zřízením správního soudního dvora, jehož aktivování jest předmětem tohoto návrhu zákona... Hledíc k ustanovení § 15 státního základního zákona o moci soudcovské čís. 144/1867 ř. z. sluší především jako zvlášť příznačné zdůrazniti, že ochrana, státnímu občanu proti chybným rozhodnutím úřadů správních zde přislíbená, chce býtí poskytnuta výslovně jen za předpokladu, že jde o odstranění nějakého zkrácení v právu. Tkví v povaze správních záležitostí, že orgány správou těchto záležitostí pověřené nezřídka jsou odkázány, ano povahou věci přímo

nuceny, aby nemajíce žádné směrnice zákonem předpisem stanovené, postupovaly pouze podle své volné úvahy s ohledem k zájmům státu a k obecnému dobru; i takovýmto rozhodnutím nebo opatřením vydaným s diskreční mocí pro správní orgány nepostradatelné mohou samozřejmě z á j m y toho kterého účastníka býti velmi citelně poškozeni, aniž si poškozený může stěžovati na zkrácení svého práva. Jest proto stejně samozřejmé, že takovéto správní akty, které se jen podle účelnosti vydávati mají a vydávají, nemohou býti naříkány z důvodů právních a že následkem toho nemohou také býti vzneseny před forum soudního dvora, který nalézá o právu a bezpráví. Snahou moderních států jest proto již ode dávna uzavřítí sféru tak zvané volné správy (freie Verwaltung), jež postupuje na základě moci diskreční, do mezi co možná úzkých vybudováním obsáhlého správního práva a chrániti takto i veřejné právo i v oboru správy zákonem upravené, nestranným nalézáním práva proti libovůli porušení. Ochrana proti chybným rozhodnutím správních orgánů příslibená státním základním zákonem, má býti podle toho poskytována jenom za předpokladu, že jde o odstranění poškození práva veřejného zákonem upraveného; v tom smyslu postavil také tento návrh zákona v čelo ustanovení týkajících se zřízení správního soudního dvora správnou zásadu: že tento soud má nalézati ve všech případech, ve kterých někdo tvrdí, že byl nezákonným rozhodnutím nebo opatřením správního úřadu ve svých právech poškozen, při čemž je zejména z toho, co je v §u 8 řečeno o právu správního soudního dvora zkoumati platnost nařízení, očividno, že předmětem stížnosti k správnímu soudnímu dvoru mohou býti nejen porušení zákonů v přímém slova smyslu, nýbrž také porušení nařízení za platná uznaných, zejména tedy na příklad porušení předpisů obsažených v statutech úředně schválených, nadačních listinách atd.

Zpráva výboru sněmovny poslancecké z 4. 3. 1875. Výbor nemohl se uzavřítí velikým výhodám, jež poskytují správně-soudní instituce Badenska a Pruska, poskytující stranám již v první stolici nezávislé přezkoumání a rozhodnutí jejich záležitostí do tohoto oboru náležejících; nemohl také neuznati, že taxativní výpočet agendy správně-soudní, v oněch zemích zavedený, usnadňuje přehled po rozsahu působnosti těchto soudů, jakož i po praktickém dosahu nové instituce. — Naproti tomu dlužno zajisté připustiti, že možnost základním zákonem slíbená a předlohou poskytovaná, podrobiti každé opatření správy přezkoumání nezávislým soudním dvorem po stránce jeho zákonitosti, sluší pokládati za velmi cennou ze stanoviska zásadního i konstitučního. — V praktickém ohledu musil však výbor míti především na zřeteli, že zavéstí správně-

soudní organismus instančně učeněný, jako je tomu v Bádensku a Prusku, nebylo by možno bez úplného přetvoření našich státních a autonomních správních institucí. Třeba že obecně se cítí a již také v zastupitelských sborech došla výrazu potřeba reformou na tomto poli, zvláště však potřeba větší harmonie mezi různě uzpůsobenými orgány a organismy, přece jest bohužel, hledíc ke kompetenci sněmů zemských a k rozmanitosti hmotných i politických zájmů, jež byly by tím dotčeny, při nejmenším nepravděpodobno, že by se v blízké budoucnosti podařila uspokojivá reforma a kreace správně soudního organismu. Zbývá tedy alternativa buď dáti se cestou předepsanou státním základním zákonem a vládou nastoupenou, anebo se na určitou dobu vůbec vzdáti zřízení správního soudnictví...

I. »rozhoduje«

Ze souvislosti ustanovení § 2 s ustanoveními §§ 5, 14, 18, 20 plyne, že nss. »rozhoduje« pouze o stížnostech.

Stížností je však jen takové podání, které jak svým obsahem tak formou vyhovuje všem požadavkům zákonem předepsaným (t. zv. »Pantůčkova formule«). Nevyhovuje-li podání v těchto směrech, nemůže býti předmětem »rozhodování«; (pro formální nedostatky může však stížnost býti vrácena k doplnění, viz § 21). Odmítnutí stížnosti pro nedostatek zákonných předpokladů není »rozhodování« ve smyslu § 2. Nss. »rozhoduje« jen, zruší-li naříkané rozhodnutí pro vadnost řízení (§ 6), zruší-li je pro nezákonnost (§ 7), nebo zamítne-li stížnost pro bezdůvodnost (§ 40). Tato rozhodnutí se vesměs vydávají ve formě nálezů (§ 36). K rozhodování náleží také výrok o útratách (§ 40), nikoliv však výrok o pokutě (§ 41). [To má praktický význam, ježto proti »rozhodnutí«, t. j. nálezu, není přípustné navrácení v předešlý stav (§ 43). Viz koment. k cit. §§. Jurisdikce nss. je zrušovací, nikoliv reformaçní. Zrušující náleží není však jen holou kasací, neboť žalovaný úřad je právním názorem v nálezu nss. vysloveným vázán. O tom Hácha: Nss., str. 859 a násl. Viz §§ 6 a 7 str. 281. (Složení rozhodujících senátů nss. předpisuje § 13.) Dozorčí právo nad správními úřady nss-u nepřisluší.

Jiné povahy je rozhodování o kompetenčních konfliktech mezi různými úřady správními, přikázané nss-u ustanovením

§ 2, č. 5, zák. č. 3/1919 Sb. Rozhodnutí toto, obsahující výrok o tom, který z úřadů správních jest pro dotčenou záležitost příslušný, není kasační. (§ 6 zák. č. 3/1918 Sb.)

(1) Nss. není instancí administrativní, jak tomu bylo namoze u býv. uh. ss., nýbrž poskytuje jen zvláštní soudní ochranu proti správním úřadům (§ 88 ústav. list. z 29. února 1920, č. 121 sb.). Byla-li tímto soudem stížnost do rozh. správ. úřadu odmítnuta, není možno tvrditi, že by administrativní rozhod. nabylo právní moci teprve ode dne odmítavého usn. nss-u. Takové usn. nss-u naopak má za následek, že ono administrativní rozhod. zůstává ve své původní právní moci. Boh. A 1872, 1960/23.

(1a) Ve smyslu §§ 2 a 7 zák. o ss nepřisluší nss-u rozhodovati ve věci samé, nýbrž nss. jako soud kasační zkoumá toliko, zda naříkané rozh. jest v soulase se zákonem. Boh. A 2221, 3009, 1960/23, 1560/22, 1056/21.

(1b) Nss. jest dle své organizace (§ 7 zák. o ss.), povolán toliko k tomu, aby v odpor vzaté rozh. správního úra-

du, shledá-li stížnost důvodnou, zrušil, nikoli však, aby sám činil opatř. ve věci samé; tato jeho kompetence nebyla rozšířena šem 4 zák. z 12. srpna 1921, č. 354 o majetku připadlém státu čl. podle mírových smluv. Boh. A 1883/23.

(1c) Nss. není povolán, aby sám na místě úřadu prováděl subsumpci zjištěné skutkové podstaty pod příslušná ustanovení platného práva (řízení trestní). Boh. A 2237/23.

(2) Žádost uplatněná ve stížnosti na nss., aby stěžující si straně byly nejdříve dány k nahlédnutí spisy vyměřovací a aby jí byla po nahlédnutí do těchto spisů dána příležitost své vývody doplniti, nemá zákonného podkladu. Boh. 6111/32.

(2a) Nss. není povolán, aby zakročil proti úřadu správnímu jako úřad dozorcí. Boh. F 4447/28.

(2b) Ns. soudu nepřisluší dozorcí právo nad správními úřady. Boh. F 4991/29.

II. »ve všech případech«

k tomu Hoetzel (kontroly, str. 19): »... Zákon se tedy vyslovil pro system generální klausule a contr. metody enumerační.«

Působnost nss. je tudíž všeobecná. Není omezena na rozhodnutí určitých vyjmenovaných orgánů správních nebo na rozhodnutí o určitých věcech v zákoně taxativně vypočtených (jak tomu na př. bylo podle zák. čl. XXVI:1896 v uherského správního soudu).

Z této všeobecné působnosti nejvyššího správního soudu mohou býti zákonem některé záležitosti vyloučeny. Samotným

zákonem o ss. vyloučeny byly záležitosti sub § 3, lit. a) a lit. f) (viz § 3!) uvedené. Dále jsou z příslušnosti nss. vyloučeny záležitosti, k jichž rozhodování zřízení jest soud jiný, jako:

Volební soud (pro věci uvedené v § 8 zák. o volebním soudě č. 125/20 ve znění zák. č. 145/24).

Podle ust. § 8 zák. č. 125/1920, doplněného a změněného zákonem č. 145/1924, doplněné zákonem č. 144/1924 volební soud:

1. rozhoduje o stížnostech do výsledků reklamačního řízení provedeného podle zákona o stálých seznamech voličských ze dne 19. prosince 1919, čís. 663 Sb. z. a n.;

2. zkoumá a ověřuje volby členů Národního shromáždění a župních zastupitelstev;

3. rozhoduje o stížnostech do voleb do Národního shromáždění župních zastupitelstev, župních výborů a komisí;

4. rozhoduje v případech § 13 o ztrátě mandátu;

5. rozhoduje podle zákona ze dne 18. července 1924, č. 144 Sb. z. a n., o tom, zdali u určitého člena Národního shromáždění nastal případ neslučitelnosti.

Jakákoli rozhodovací pravomoc nejv. správ. soudu je ve volebních sporech, uvedených v tomto paragrafu, vyloučena.

(3) Rozhodovati o stížnostech do rozh. správ. úřadu do konečném rozvrhu výloh, spojených s rozmnožením kandidátních listin pro volbu do

N. S. dle § 29, odst. 4. vol. řádu do posl. sněmovny, je příslušný nss. a ne volební soud. Boh. A 6720/27.

Patentní soud (§§ 39 a 41 zák. o patentním soudě č. 30/1897 ř. z. ponechaného v platnosti, resp. doplň. zák. č. 305/19. Sb.

Podle § 39, odst. 3., zák. č. 30/1897 ř. z., výslovně recipovaného zák. č. 305/1919 Sb., jsou rozhodnutí »stížnostního oddělení« patentního úřadu výslovně z kontroly nejvyššího správního soudu vyjmuta. (Že kontrole této nepodléhají rozhodnutí zrušovacího oddělení patentního úřadu vyplývá z toho, že pro soudní kontrolu těchto rozhodnutí zřízení je patentní soud jako zvláštní tribunál (§ 41 cit. ř. z.). Rozhodnutí patentního soudu nepodléhají kognici nejv. správního soudu, ježto patentní soud není úřadem správním. Viz Hácha: Nss. str. 864.

(4) Ve věcech patentních jest kompetence nejvyššího správního soudu vůbec vyloučena. Boh. A CLXXXIV/24.

3. zákona patentního č. 30/1897 ř. z., dle něhož není přípustná stížnost k ns. soudu proti rozhodnutím stížnostních oddělení patentového úra-

(5) Ustanovení § 39, odst. Nejvyšší správní soud.

du, nebylo derogováno člán- | čl. Boh. A 6146/26.
kem IX. a § 88 ústavní listiny |

Kartelový soud. Viz zák. č. 141/1933 Sb., zejména jeho § 16, (2) a (5) odst. (Str. 477.).

Soudy pojišťovací a vrchní soud pojišťovací podle zák. č. 221/24. Boh. A CCCLXXXVI a CCCLXXXVII/30.

Rozhodčí soudy hornické podle zák. č. 170/24. Boh. A CIV/22.

Rozhodčí soud mzdový podle II. hlavy zák. o staveb. ruchu č. 35/23.

Další viz u »správním úřadem nejsou«, str. 121.

Výluky na základě zvl. zák. ustanovení: Podle § 7 zák., č. 79/1919, může si universitní profesor proti nálezu vrchní disciplinární komise stěžovat jen, byla-li jím porušena svoboda vědy a jejího učení zaručená ústavou.

Stížnost proti vojenským kázeňským (nikoliv kárným) nálezům není přípustná. (§ 7, zák. č. 154/23.)

Stížnost není nepřipustná ani v následovných případech:

(6) Stížnost nelze pokládati za nepřipustnou a odmítnouti ji z důvodu, že se jí stílé prohlášením učiněným u administrativního úřadu předem již vzdali.

(7) I ve věcech, kde a pokud správ. úřad rozhodoval dle volného uvážení, je přípustná stížnost k nss. Boh. F 5922/31.

III. »někdo«

Hácha: Nss. (str. 869) :

»Ježto nss. poskytuje zásadně ochrany jen subjektivním právům, může být procesní stranou zásadně jen právní subjekt (»někdo«, »jemand«, § 2 zák.). Tedy nikoliv bezsubjektní orgán nebo ústav bez právnické osobnosti (Boh. adm. 1959, srov. též 1596 a 251 řím.). Ba ani právní subjekt (jako obec), vystupuje-li výslovně ve funkci úřadu (na př. Boh. adm. 1610, 3011 a j.) ... Otázka způsobilosti být procesní stranou vnořuje se u útvarů, které nemají právní osobnosti, jako politické strany, odborové organizace, jež nejsou zřízeny jako spolky, a snad i závodní výbory (viz hesla: Odborové a závodní organizace a Koaliční právo). Praxe zkoumá zdali není jim aspoň v jistých relacích zákonem přiznána způso-

bilost být nositelem práv, z kteréžto omezené osobnosti by pak vyplývala i omezená způsobilost být stranou procesní.«

Všeobecně.

(8) Zák-em o ss. jest soudní kontrola správy, k níž nss jest povolán, organisována na zásadě ochrany práv subjektivních. Může tedy nss k projednání přijímatí stížnosti jen tehdy, přicházejí-li od právních subjektů, od osobnosti. Je-li tento předpoklad dán, zkoumá nss z úřední povinnosti, Boh. A 1959/23.

(8a) Nss. nemůže přijímatí stížnosti podávané ryzím úřadem, který není osobností, ani

osobnost právní nepředstavuje. Boh. A 1596/22.

(9) Okresní stavební komise jako stavební úřad II. stolice není legitimována stěžovatí si k nss-u do rozhodnutí zemského správního výboru jako stolice III. z důvodu, že zemský správní výbor rozhodl ve stavební věci meritorně, aniž tu bylo meritorní rozhodnutí II. stol. Boh. A CCXLIII/25.

Stát.

(10) Stát jako subjekt práv a povinností, které nevyvěrají z jeho vrchnostenského postavení, jest legitimován ke stížnosti k správnímu soudu i tehdy, jestliže rozhodnutí neb opatření vydáno bylo od onoho ministerstva, do jehož oboru působnosti zároveň spadá správa těchto práv a povinností. Pop. 3465. Reis. 13.346. Pl. býv. ss. z 1. 4. 1912.

(11) Státní ředitelství stavby vodních cest jest legitimováno proti rozhodnutí vodních úřadů vznéstí stížnost k správnímu soudu, tvrdí-li, že stát

jako podnikatel vodních staveb byl poškozen ve svých právech, které má v dotčených vodách. Pop. 3545, Budw. 7682/A.

(12) Pevnostní velitelství, vystupuje-li zřejmě v zájmu státu, může si stěžovatí k spr. soudu. R. 16057.

(13) V řízení o zápisu místnosti do výkazu o obsazovacím prostoru podle zák. čl. XXXVI:1879 je posádkové velitelství, o zápis požadavší, stranou a přísluší mu i právo odvolací. Boh. A 9980/32.

Instituce

(14) Evang. církevní obec je legitimována ke stížnosti na nejvyšší správní soud do příkazu, jímž bylo farnímu úřadu této obce nařizeno, aby o státním svátku (28. října) ozdobil budovu farní praporem ve státních barvách. Boh. A 7806/29.

církevní.

(15) Školská stolice církevní školy ludové na Slovensku je legitimována ke stížnosti na nejvyšší správní soud do rozhodnutí ministerstva školství a národní osvěty, kterým byla vyměřena učitelu školy záloha ve smyslu § 1, odst. 2., věta 2., zák. č. 104/1926 Sb. a

usnesení vlády ze dne 22. prosince 1926 (výnos ministerstva školství a národní osvěty z 5. ledna 1927, č. 157.809/26/I). Boh. A 8443/30.

(16) Náboženské fondy jsou jako subjekty práv a povinností strany (totiž takových práv a povinností, které podle práv. řádu mohou mít i osoby soukromé) legitimovány ke stížnosti k ss. proti rozhodnutí ministerstva kultu a vyučování. K povinnostem náboženského fondu jako strany nenáleží povinnosti, které mu byly uloženy tak zv. kongruálním předpisem (na př. zákonem č. 176/1898 ř. z.). Budw. 69/A.

(17) K vedení stížnosti proti rozhodnutí úřadů administrativních o existenci patro-

nátu jest legitimováno dotyčné představenstvo kostela. Budw. 10803/A.

(18) Náboženská matice je samostatnou osobností právnickou od státu odlišnou. Boh. A 1886/23.

(19) Biskupský ordinariát jest legitimován stěžovateli si proti použití jméni filiálního kostela k opravě stavby kostela mateřského. Alt. 1021, Budw. 5769/A.

(20) Církevní úřad jest legitimován ke stížnosti k ss. proti rozhodnutí vydanému na základě §§ 5 a 48 říš. škol. zákona o způsobilosti zodpovědného správce školy k vyučování náboženství onoho vyznání, jemuž většina žáků náleží. Budw. 8828/A.

Obec.

(21) Poněvadž obec není pouze povolána k tomu, aby rozhodovala svými orgány jako instance, nýbrž také k tomu, aby hájila zájmy obce, jest legitimována ke stížnosti proti rozhodnutí stolic vyšších. Alt. 664, Budw. 13.542, 13543.

(21a) Legitimace obce ku stížnosti proti rozhodnutí nadřízené autonomní stolice není vyloučená tím, že v první stolici rozhodly orgány obce pokud obec na sporné záležitosti jest interesována také jako strana, zájmy materiálními. Alt. 264, Budw. 4843.

(21b) Obec jest legitimována ke stížnosti proti rozhodnutí vyšších stavebních úřadů dotýkajících se zastavením jejího území jejích hospodář-

ských a finančních zájmů a jejího sebeurčovacího práva. Alt. 355, Budw. 7557.

(21c) Obec, pokud je činná jako úřad ve věcech stavebních, není legitimována před nejvyšším správním soudem bráti v odpor instanční rozhodnutí úřadů vyšších, jimiž rozhodnutí, vydaná obecním orgánem úředním, byla zrušena nebo změněna. (Čechy, Morava). Boh. A 8119/29 a 8692/30.

(21d) Obec jest legitimována stěžovateli si do výroku vyššího úřadu samosprávného, jímž bylo zrušeno usn. ob. zast. (o stavbě obecní silnice), má-li za to, že bylo výrokem tím nezákonně zasaženo do její samosprávy. Legitimaci k stížnosti do výroku takového nelze však přiznati jednotli-

vým občanům. Boh. A 2465/23.

(21e) Proti opatření úřadu dohlédacího, vydanému na základě § 3, odst. 7, a 8, a § 10, odst. 5. zák. č. 77/1927 Sb., je stížnost obce jen pokud přípustná, pokud popírá, že je splněn zákonný předpoklad pro vydání takového opatření úřadu dohlédacího, nebo pokud tvrdí, že tento úřad překročil meze své pravomoci nebo že nešetřil předpisů o řízení v zákoně předepsaných. Boh. A 9130, 9401, 9501/31.

(22) Obec je legitimována stěžovateli si k nss-u do rozh. zem. spr. výb-u, kterým disciplinární nář. jí vydaný proti ob. úředníkovi byl zrušen nebo

(nikoliv obce vystupující jako úřad):

(26) Pokud obec vystupuje v některé záležitosti výlučně jako úřad, nemá práva stížnosti jako stolice podřízená proti stolicí vyšší. Alt. 665, Budw. 13543.

(27) Městská rada jako pouhý orgán obce nemá samostatné právní osobnosti a nemůže proto mít samostatných subjektivních práv, jichž porušení by mohla uplatňovati stížností před ns. soudem. Boh. A 7779/29.

(28) Vůči rozkazům zem. spr. výb-u daným obci, aby jako úřad vykonávající místní policii zakročila proti osobám třetím, nemá obec postavení procesní strany, a proto si ne-

změněn. Boh. A 921/21.

(23) Obecní zastupitelstva jsou jako správce vlastnictví a práv obce, k nimž náleží i právo na užívání veřejné cesty, legitimována ke stížnosti. Alt. 354, Budw. 6757, 7313.

(24) Obecní správa silnice jest jako orgán, jemuž náleží samostatná správa silničních záležitostí legitimována stěžovateli si k ss-u proti rozhodnutí úřadů silničních Alt. 265, Budw. 4499.

(25) Povaha sboru pro vyřizování stížnosti jako orgánu hl. města Prahy nevylučuje, aby obec Pražská uznána byla legitimovanou nařikati jako strana procesní jeho rozhodnutí. Boh. A 3230/24, 3793/24.

může proti nim stěžovateli k nss-u. Boh. A 2235/23.

(29) Obec nemá pouze ze svého postavení jako orgán veřejné správy legitimace ke stížnosti na nss. proti rozh. min. škol., kterým zrušeno bylo stát. gymnasium. Tuto legitimaci nemůže založiti pouhý faktický zájem, jaký má obec na trvání gymnasia v obci. Boh. A 3011/23.

(30) Obec provádějící opatření dle zákonných předpisů o zabírání bytů není legitimována ke stížnosti na nss. do rozhod. úřadu II. stolice, kterým bylo zrušeno rozh., jež obec vydala. Boh. A XXVII./20.

Orgány školské.

(31) Místní školní rady jsou legitimovány ke stížnosti pro-

ti rozhodnutí úřadů školských, které přímo nebo nepřímo

znamenají zatížení školních obcí, pokud místním školním radám nepřináležejí podle zemských zákonů pouze funkce školských orgánů dozorčích. Alt. 671. pl.

(32) Právo na ochranu menšinovou v ohledu jazykovém mají i osoby právnické, tedy též okr. škol. rada, pokud vy-

Stavovské korporace.

(34) Stavovským korporacím, jimž zákon propůjčuje určitá práva a ukládá jisté povinnosti, nelze uprati právo, aby jako korporace hájily hranice oné právní sféry, která jim zákonem je vymezena, a to i proti úřadu, který at jako instance, at jako úřad dozorčí

Pozůstalost, fideikomis, fondy.

(36) Po smrti vlastníka zabraných nemovitostí je učiniti oznámení, které nemovitosti stpů, se rozhodl převzítí, jeho pozůstalosti. Boh. A 1854/23.

(37) Fideikomis je legitimován ke stížnosti proti záboru

stpuje jako strana k hájení svých práv. Boh. A. XII/19

(33) Školní výbor živn. školy pokračovací je pouhým pomocným, poradním a výkonným orgánem státní správy školské, nikoli však nositelem samostatných práv, nebo zastupcem samostatného nositele takových práv. Boh. A 1711/22.

je jim nadřizen. Boh. A 6192/27.

(35) Obchodní a živnostenské komory jsou, pokud jsou subjekty právních nároků, legitimovány k uplatnění právních nároků i proti státní správě. Pop. 3524, Budw. 6503/A.

svěřenského majetku. Boh. A 2061/23.

(37a) Fond pro zaopatření zaměstnanců velkostaků je legitimován ke stížnosti do rozh. stpů-u o hektarovém příspěvku. Boh. A 8594/30.

Spolky.

(38) Dobrovolný rozhod, rozpuštění nebo zánik spolku nemá ještě v zápětí úplný zánik jeho právní osobnosti, po-

kud právní relace k existenci spolku se pojící nejsou skončovány. Boh. A 1112/22.

Politické strany a skupiny občanů.

(39) Politické organizace nejsou legitimovány ke stížnosti na nss. do rozhodnutí min. škol. o volbě zástupců obce do místní školní rady. Boh. A 6584/27.

(39a) Politickým stranám nepřisluší stížní legitimace proti rozhodnutí zemského výboru mor., kterým tento

v dohodě s okresní správou politickou ustanovil členy spr. komise pro silniční okres. Boh. A 7190/28.

(40) Politické strany (organizace) mají právní osobnost, to jest jsou způsobilé býti subjekty práv a závazků jen pokud, pokud jim to zákon přiznává. V této relaci mohou

před úřady vystupovati jako procesní strana a podávati odvolání. Boh. A 6684/27, 7190/28.

(41) Skupina občanů označující se jako »Skupina dělní-

ků a řemeslníků« není legitimována vystupovati jako strana před nejvyšším správním soudem ve věcech obecného zřízení. Boh. A CCLI/25.

Veřejné obchodní společnosti.

(42) Jak zák. občanský, tak i zák. obchodní stojí na stanovisku, že jak společnosti výdělečné, podle práva občanského, tak i veřejné společnosti obchodní podle práva obchodního nejsou osobami právními, a že jmění veřejné společnosti obchodní jest jako vázané jmění účelové ve spolu-

vlastnictví společníků, nikoli ve vlastnictví společnosti, jako zvláštní osoby právnické. Boh. A 2967/23.

(43) Veřejná obchodní společnost dle § 64 uher. obch. zák. je osobou nefysickou ve smyslu §§ 4 a 7 zák. č. 417/20. Boh. A 1880/23.

Jiné subjekty právní.

(44) Není možno říci, že sbor profesorský, pokud fakultu (univerzitní) představuje, nemá za sebou právního subjektu, a není proto možno sboru prof. zásadně a naveskrz uzavírat cestu k nss. vedoucí, byť sbor tento v některých funkcích měl povahu jen úřadu státního. Boh. A 1596/22.

(45) Vysoká škola báňská v Příbrami je pouhým ústavem státním; ani ona sama, ani její sbor profesorský nemají po-

vahy korporace veřejného práva. Boh. A 1959/23.

(46) Vinohradskou nemocnici jako všeobecnou veřejnou nemocnici ve smyslu zák. z 5. března 1888, č. 19 z. z. česk. dlužno jest dle § 6 tohoto zák. pokládati za ústav samostatný s vlastní právní osobností, odlišnou od osobností obou zastupitelských okresů, jejichž jest majetkem. Boh. A 631/20.

IV. »t v r d í«

Z toho, že v ustanovení § 2 použit byl výraz »t v r d í« (»behauptet«) plyne logický důsledek, že příslušnost nejvyššího správního soudu dána jest již tím, když stěžovatel tvrdí, že byl ve svých právech poškozen. Okolnost, zda tvrzení toto jest důvodné, nemá s příslušností soudu co činiti. Nelze proto pro nepříslušnost soudu odmítati jako nepřipustnou stížnost, byť i bylo sehe zřejmější, že se buď nejedná vůbec o žádné p r á v o,

nebo, že stěžovatel vůbec nebyl poškozen, nebo, že nemohl být dotčen v právech svých, nýbrž osoba jiná — jakmile stěžovatel tvrdí, že byl rozhodnutím nebo opatřením ve svých právech poškozen. Leč praxe správního soudu vídeňského — z části patrně se zřetelem k ustanovení §u 3, lit. e) [podle kterého vyloučeny byly z příslušnosti správního soudu záležitosti, v nichž a pokud jsou správní úřady oprávněny postupovati podle volné úvahy] odmítala zhusta stížnosti pro nedostatek poškození práva shledávajíc v něm nedostatek legitimace stížní. Praxe nss kryje se částečně s judikaturou touto, přes to, že nemá opory v ustanovení §u 3, lit. e), které bylo zákonem č. 3/1918 skrnuto. Praxe tato dá se ovšem hájiti procesní ekonomii. — (Viz »v právech poškozen«, str. 136.). — Neobsahuje-li stížnost vůbec tvrzení, že stěžovatel byl (nezákonně) ve svých právech poškozen, jest ovšem nepřijatelná.

(47) K založení stížnosti legitimace před nss-em stačí, jestliže stěžovatel porušení svého subjektivního práva tvrdí. Boh. A 4459/25.

(48) Příslušnost ss. sahá pouze potud, pokud stěžovatel tvrdí porušení konkrétního práva, ať již formálního či materiálního. Alt. 249, Budw. 4890, 4705.

(49) Stížnost k ss. proti uznání vodního družstva nemůže se opírat o tvrzení, že stěžovatel prováděním účelu společenstva mohl by být ve svých právech dotčen. Budw. 8927/A.

(50) Tvrdí-li stl, že byl naříkaným opatřením porušen zákon a že bylo zasaženo do jeho práv, jest stížnost na nss. přípustná. Cítí-li se ve svých právech dotčeným právem čili nic, jest právě předmětem rozhodování tohoto soudu. Boh. A 2089/23.

(51) Námitka nedostatku stížní legitimace nemůže být odůvodněna tím, že právo, jehož porušení stěžovatel tvrdí, jest toliko prekaristické. Takováto námitka jest meritorním popřením tvrzeného práva. Alt. 1018, Budw. 4286/A.

(52) Legitimace ke stížnosti k ss. proti nevyhovění návrhu podle §u 3, č. 4 známkového zák. jest dána, je-li z obchodního provozu stěžovatelova patrný obchodní zájem na vymazání známky nebo hrozí-li z tvrzené klamavosti známky těmto zájmům stěžovatelovým škoda. Pop. 3458, Budw. 6518/A.

(53) Ku podání stížnosti jest legitimován toliko ten, který tvrdí, že poškozeno bylo subjektivní právo veřejné. Alt. 1017, Budw. 3878/A.

(54) Stížnost k nejvyššímu správnímu soudu, která směřuje jen proti rozhodnutí, že je

přípustno svolati schůzi obecního zastupitelstva k volbě obecní rady na neděli, nebež však v odpor výsledku voleb takto vykonaných, jest nepřijatelná. Boh. A 8043/29.

(55) Majitel hor, který je stanov bratrské pokladny dovozuje pro sebe nějaké právo, jest legitimován podati rekursu a stížnost proti povolení změny stanov horním úřadem, bylo-li touto změnou jeho právo udánlivě dotčeno. Budw. 9775/A.

(56) Byla-li sporná záležitost před podáním stížnosti k ss. odstraněna smírem stran a žádá-li strana poukazujíc na tento smír na ss. výrok pouze »ze zásadních důvodů«, jest stížnost pro nedostatek porušení práva a limine odmítnouti. Usn. býv. ss. z 16. 5. 1918, č. 9627.

(57) Tvrzení, že někdo v řízení o schválení živnostenské provozovny nebyl uznán za stranu, ačkoliv měl být uznán, legitimuje ke stížnosti k ss. Budw. 10445/A.

(58) Ke stížnosti jest legitimována i ona strana, která tvrdí, že byla poškozena ve svých právech náležejících jí na objektu, který jest předmětem rozhodnutí. Alt. 678, Budw. 13685.

(59) Legitimace ke stížnosti jest v podstatě podmíněna tím, že stěžovatel může tvrditi, že má právo, které rozhodnutím mohlo být poškozeno. Alt. 1016, Budw. 2520, 4179, 3858/A.

(60) Majitel hor, který je

stanov bratrské pokladny dovozuje pro sebe nějaké právo, jest legitimován podati rekursu a stížnost proti povolení změny stanov horním úřadem, bylo-li touto změnou jeho právo udánlivě dotčeno. Budw. 9775/A.

(61) Státní ředitelství stavby vodních cest jest legitimováno proti rozhodnutí vodních úřadů vznést stížnost k správnímu soudu, tvrdí-li, že stát jako podnikatel vodních staveb byl poškozen ve svých právech, které má v dotčených vodách. Pop. 3545, Budw. 7682/A.

(62) Nepřípustná jest stížnost proti výroku úřadu, jímž se straně ani nijaká povinnost neukládá, ani nijaké právo neodnímá, takže nelze vůbec o porušení subjektivního práva tímto výrokem mluvit. Řešení otázek, které mají povahu jen akademickou, vymyká se z rámce jurisdikce nss-u příslušející. Boh. A 2697/23, 297/20.

(63) K odůvodnění stížnosti nestačí tvrzení porušení pouhých zájmů stl-ových, byť i porušení stalo se protizákonně, t. j. involvovalo porušení práva objektivního. Boh. A 127/19.

(64) Byla-li sporná záležitost před podáním stížnosti k ss. odstraněna smírem stran a žádá-li strana poukazujíc na tento smír na ss. výrok pouze »ze zásadních důvodů«, jest stížnost pro nedostatek porušení práva a limine odmítnouti. Usn. býv. ss. z 16. 5. 1918, č. 6927.

V. »nezákonným«:

viz § 7 (str. 304).

VI. »rozhodnutím nebo opatřením«

Hácha (Nss., str. 835): »Tato sprežka jest starorakouský název pro akty správních úřadů, jimiž se podle běžné formule autoritativním způsobem buďsi deklaratorně určuje, co v konkrétním případě právem je, nebo konstitutivně stanoví, co v konkrétním případě právem býti má. Jak patmo, koordinují se zde akty deklaratorní a konstitutivní, čímž dává se na jevo, že toto rozeznávání je pro vymezení působnosti soudu bezvýznamné... Vždy se myslí na t. zv. akty vrchnostenské, jimiž se dané individuální právní situace autoritativně určují nebo nově zakládají, mění anebo ruší. Čili podle jiného pojetí, zejména t. zv. normativní theorie, myslí se na akty, jimiž se — stejně jako rozsudkem soudním — »tvorí individuální právní norma, individualisací nebo konkretisací generální nebo abstraktní normy právní...« Nic více nechtějí říci ani často opakované obraty, že akt musí býti schopen právní moci a tvořiti v zásadě titul exekuční. (Boh. adm. 347, 7039 a j.)... **V y k o n a t e l n o s t** není esenciálně aktu správního, a je mnoho rozhodnutí a opatření, kde nucený výkon vůbec nelze si představit, jako jsou na př. akty udělovací (udělení státního občanství, domovského práva, konsensy, koncese a pod.), ale stejně také akty, jimiž se žádané povolení neb udělení odpírá... Požadavek vykonatelnosti dostal se do běžných definic rozhodnutí a opatření z některých nálezů, kde zcela nahodile nevykonatelnost aktu názorným způsobem ukazovala, že akt nemá proti stěžovateli právních účinků aktu autoritativního, čili normativního, a že tedy není rozhodnutím neb opatřením (srov. Exel 1153, 1156, Boh. adm. 8702).

Hoetzel (Slovník věř. pr., I. str. 35) vyjadřuje názor judikatury nss. na rozhodnutí nebo opatření takto: Jde o projevy veřejné správy, které autoritativně, »judikujícím způsobem« upravují nebo zakládají právní poměry tak, že projev takový je schopen právní moci.

Havelka (Háchova pocta, str. 36 a 41): »... úřady odlišují nezřídka již zevně, zda vydaly správní akt nebo pouze soukromoprávní projev, na př. tím, že označují své emanace přesným názvem (»výměř« podle § 68 nař. č. 8/1928), aneb opět jako nabídku či akcepci smlouvy. Avšak v pochybných případech není si úřad často ani sám vědom, jakou povahu jeho akt má, nebo se v povaze tohoto aktu sám mylí, takže označí jej po případě nesprávně... Při rozeznávání, zda jde při vyřízení, jež úřad vydává, o prohlášení strany či o rozhodnutí — správní akt, není možno přirozeně lpěti na zevnější formě emanace úřadu... neboť rozhodným je vždy věcný obsah aktu. (Boh. adm. 6453) .. I když úřad pro svůj akt užije označení »rozhodnutí«, není tím nic řečeno samo o sobě o kvalifikaci aktu, jakou ve skutečnosti má (Boh. adm. 8954).«

A) Všeobecně.

(Povaha, obsah, forma, enuciát, důvody, intimace.)

(65) Kde provenience aktu sama nevtiskuje aktu povahu správního aktu vrchnostského před nss. naříkatelného, sluší při zkoumání nss. vyšetřiti z dalších momentů, o jaký akt in concreto jde. Při tom padá především na váhu obsah aktu a jeho díkce. Boh. A 8196/29.

(66) Za rozhodnutí ve smyslu § 2 lze považovati jen taková rozhodnutí, která byla vydána úřadem na základě a u výkonu vrchnostenské jeho moci. Alt. 89, Budw. 3798.

(67) Pod pojem »opatření« neb »rozhodnutí« jest možno subsumovati jen takové výroky úřadů správních, jimiž s konečnou platností a s účinkem právní moci buď obsah a objem sporných práv se deklarují, nebo právní sféra

stran se určuje. Lze tudíž u nss. naříkati jen výrok správního úřadu, jenž, pocházeje od poslední správní instance v konkrétním případě příslušné, tvořiti může v zásadě titul exekuční. Boh. A 347/20.

(68) Nss. může po rozumu § 2 zák. o ss. rozhodovati jen tehdy, když jde o nějaké rozh. neb opatř., tedy o pozitivní výrok některého úřadu správního, nikoli jde-li o postup úřadu, byť i se zák-em nesrovnatelný, při předkládání pořadového seznamu úředníkům podle § 39, odst. 2, služ. pragm. z 25. ledna 1914, č. 15 ř. z. Boh. A 2071/23.

(69) Stížnost směřující proti výnosům nemajícím vlastního meritorního obsahu, kterým by strana mohla býti dotčena ve svých právech, jest bezpřed-

mětná, a proto (§ 2 zák. o ss.) nepřipustná. Boh. A 297/20.

(70) Nss. je povolán zkoumatí rozhod. neb opatření správních úřadů jen potud, pokud mají určitý obsah. Boh. A 1338/22.

(71) Rozh.ím nebo opatřením ve smyslu § 2, zák. o ss. rozumětí jest jen takový výrok, kterým se autoritativním způsobem zakládá nebo řeší konkrétní poměr právní, nebo jen výrok tohoto druhu jest právní mocí schopen a jen takový výrok může se práv strany směřodatým způsobem dotýkati. Boh. A 1827/23.

(72) Rozhodnutím podle § 2, zák. o ss. není výrok ministerstva školství, kterým ministerstvo sice podle čl. XIV: 1909 neběře na vědomí osvobozující rozsudek vydaný v disciplinárním řízení církevní vrchnosti proti duchovnímu, kterým se však duchovnímu státní požitky nezastavují, poněvadž byly odňaty již dříve pro nedostatek tuzemského státního občanství. Boh. A 8468/30.

(73) Rozhodnutím nebo opatřením § 2, zák. o ss. je jen taková emanace úřadu, kterou úřad autoritativním a právní mocí schopným způsobem s konečnou platností konstitutivně zakládá nebo deklaratorně upravuje právní situaci strany. Boh. A 8468/30.

(74) »Rozhodnutím nebo opatřením správního úřadu« podle § 2 zák. o ss. jsou jen takové výroky úřadů správních, jimiž se autoritativně de-

klaruje s konečnou platností a s účinkem právní moci schopným buď obsah a objem sporných práv, nebo se určuje právní sféra stran, t. j. zakládají, neb upravují se jejich práva a povinnosti. Boh. A 8644/30.

(75) Rozhodnutím min. vnitř., jímž podle zák. č. 72/1924 Sb. a § 5 zák. čl. XLI:1881 uděluje vyvlastňovací právo pro určité podnikání, nelze stížností u nss-u naříkati, ježto se jím nezasahuje do práv osob třetích. Boh. A 5025/25.

(76) »Rozhodnutím neb opatřením správního úřadu« ve smyslu § 2 zák. o ss. jsou jen takové akty správní, jimiž správní úřad autoritativním způsobem deklaratorně určuje nebo konstitutivně upravuje právní situaci jednotlivce, a jež jsou vůči jednotlivci schopny právní moci. Boh. A 4501/25.

(77) Substrát rozhodnutí správ. soudu tvoří toliko výrok nikoli také odůvodnění rozhodnutí úřadu. Alt. 320, Budw. 7005; Alt. 572, Budw. 11105; Alt. 927, Budw. 2843/A.

(78) Směrnice pro stolici nižší obsažené ve zrušovacím aktu stolice vyšší jsou rozhodnutím (nikoliv pouze poukazem). Alt. 928. Budw. 6344.

(79) Dočasná povaha rozhodnutí nevylučuje příslušnost správ. soudu. Alt. 321, Budw. 7241, Alt. 922, Budw. 2695/A.

(80) Naříkatelnost rozhodnutí není podmíněna tím, že rozhodnutí obsahuje pohrůžku exekuci. Alt. 94, Budw. 3407.

(81) Platební rozkazy, resp.

rozhodnutí vydaná o odvolání, neztrácejí povahy rozhodnutí způsobilého vejíti v právní moc a vykonatelného proto, že neobsahují pohrůžky exekuci. Alt. 921, Budw. 4446/A.

(82) Předmětem stížnosti k nejvyššímu správnímu soudu může být výrok úřadu správního v té formě a toho obsahu, jak výrok ten byl straně sdělen. Jde-li o intimát výroku úřadu úřadem jiným, je rozhodna forma a obsah intimátu, o němž strana musí míti za to, že se kryje s výrokem, který úřad učinil. Boh. A 7795. Srov. Boh. A 956/21 a 2739/23.

(83) Pro činnost nss. jest právě tak jako pro postavení stran výrok žalovaného úřadu směřodatý jen v té podobě, jak byl úřadem vydán a straně doručen. Boh. A 1329/22, 2493/23.

(84) Se zřetelem k ustanovení §§ 2, 5, 7, 14 a 18 zák. o ss. může nss. přezkoumávati — v mezích námitek stížnosti — pouze onen výrok úřadu správního, který obsažen jest v rozh. proti němuž byla podána stížnost ve lhůtě zák.-em stanovené. Boh. A 1766/22, 2280, 2003/23, 1397, 1330/22.

(85) Proti samotným důvo-

dům jistého rozhodnutí je stížnost k nss. nepřipustna. Boh. A 1003/22.

(85a) Strana nemá nároku, aby důvody jí úřadem dodatečně sdělené byly nejvyšším správním soudem samostatně přezkoumány, když proti rozhodnutí samému nepodala u nejvyššího správního soudu včas stížnost. (§ 2 zák. o spr. soudě.) Boh. A CLXXXVIII/24.

(86) Proti výnosu zemského finančního úřadu jakožto pouhému intimátu rozhodnutí odvolací komise může stížnost k nss. brojiti jen co do otázky, zdali intimátem tím bylo rozhodnutí odvolací komise straně sděleno obsahově správně a úplně. Boh. F 5782/31.

(87) Z formy rozhodnutí musí býti seznatelné, že jde o rozhodnutí. Cirkuláře nejsou rozhodnutími ve smyslu § 2 i když obsahují pokyny. Alt. 93, Budw. 2066.

(88) Trestní nález ve správním řízení jest posuzovati jako celek a jest nerozhodno, zda pravý smysl a dosah rozhodnutí ve směru jak skutkovém tak i právním jest precísován v jeho enuciátu nebo v důvodech. Boh. F 4528/28.

B) Rozhodnutím nebo opatřením jsou:

1. (a) *nikoliv prohlášením strany*,
2. *úhrnné akty několika úřadů*,
3. *všeobecná opatření dotýkající se zvl. určitého subjektu a akty dohlédacího úřadu, řízené proti straně*,
4. *odepření meritorního rozhodnutí*,
5. (v některých případech) *akty povahy deklaratorní*,
6. *akty ryze kasatorní*.

7. nový výrok týmiž důvody opatřený, jako výrok prvý; výrok úřadu, že není důvodu ke změně dřívějšího rozhodnutí; odvoláním naříkaného rozhodnutí nestává se stížnost bezpředmětnou, proti novému rozhodnutí je stížnost přípustná,
8. akt, jímž se provádí nález n. s. s.,
9. vyřízení rozkladu a některých speciél. námitek a připomínek,
10. akty, jež jsou podle svých účinků právních rozhodnutím neb opatřením, byť tomu jejich označení nenasvědčovalo, viz další rozdělení u 10. na str. 86 a násl.
11. rozhodnutím po stránce jazykové je vyřízení podání učiněného v jazyku menšinovém pouze v jazyku státním,
12. rozhodnutím nebo opatřením a nikoliv pouhým právním aktem jsou některá procesní opatření [viz však str. 114], zodpovězení otázky prejudiciální, prozatímní zastavení požitků [srov. však (318) až (323)].
akt, jímž se meritorně vyřizuje odvolání proti právnímu opatření,
výrok o zásadní povinnosti poplatkové nebo o výši zkrácené daně.

1. Rozhodnutím nebo opatřením (nikoliv prohlášením strany) jsou:

(89) Jmenovací akt vlády, jímž provedeno bylo obsazení určitého uprázdněného kanonikátu, jest autoritativním, a proto právní mocí schopným rozřešením určitého právního poměru, tudíž »rozhodnutím« správního úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 1828/23.

(90) Udělení výhod podle zák. čl. III:1907 je opatřením ve smyslu § 2 zák. o ss. a nenabývá povahy úmluvy mezi státem a podnikatelem ani tehdy, je-li vázáno na určité podmínky. Boh. A 6417/27.

(91) Jestliže stpů, při výkonu svého dozorcího práva nad úřední správou uvalenou po-

dle zák. z 12. února 1920, č. 118 Sb., učiní sám určité opatření (rozvázání pachtovní smlouvy mezi majitelem zbraného velkostatku a osobou třetí trvající), jde nikoli o pouhé prohlášení strany, pouhou disposicí hospodářskou, nýbrž o opatř. úřední podrobené přezkoušení nss-em. Boh. A 1222/22.

(92) Výrok státního pozemkového úřadu toho obsahu, že uznává jménem vlastníka zbraného velkostatku, na který byla uvalena nucená správa, sporné pohledávky zaměstnanců, vzniklé před uvalením nucené správy, má povahu

»rozhodnutí« ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 7755/29.

(93) Z konečného rozhodnutí správního úřadu vydaného o stížnosti zaměstnance na zbraném majetku pozemkovém dle § 22 zák. č. 118/1920 Sb. jest přípustna stížnost k nss-u. Boh. A 3711/24.

(94) Dohoda sjednaná mezi stpů-em a vlastníkem zbrané půdy podle § 14 a § 26 zák. náhr. o rozsahu převzetí zbrané půdy je povahy veřejnoprávní. Výrok, kterým stpů. dohodu takovou jednostranně doplňuje nebo mění, je rozhodnutím (opatřením) správního úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 4796/25.

(95) Usnesení obecního zastupitelstva, kterým obec vyřizuje žádost za přiznání vydrženého práva domovského po rozumu §§ 2 a 6 novely k zák. domovskému č. 222/1896 ř. z., je rozhodnutím právní mocí schopným ve smyslu § 12 novely k obec. zřízení č. 76/1919 Sb. Boh. A 7359/28, CCCXXIX/28, opačně Boh. A 175/19 a 1580/22.

(96) Usnesení mor. zems. výboru, kterým se vyměřuje pense učitelce soukromé dívčí školy spolku Brünner Frauen-erwerbverein, jejíž pensijní požitky byly ve smyslu usnesení mor. sněmu ze dne 13. 10. 1908 převzaty na zemský fond, jest rozhodnutím resp. opatřením ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 3434/24.

(97) Výrok zem. správního výboru, jímž tento vyslovuje povinnost obce k náhradě vý-

loh spojených s dozorem nad vyměřováním a vybíráním dávky ze zábav (odst. 6. k § 37 prov. nař. č. 143/1922 Sb. k zák. č. 329/1921 Sb.), jest rozhodnutím příslušného úřadu. Boh. A 4071/24.

(98) Služební poměr učitelských sil v mor. zems. vychovatelně dívek v Boskovicích jest povahy veřejnoprávní a výrok zems. výboru mor. o úpravě požitků takové síly je proto rozhodnutím ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 5213/25.

(99) Služební poměr učitelů zemské vychovatelny pro hochy v Brně jest povahy veřejnoprávní. Zásah zem. výb-u mor. do poměru toho pensionování učitele jest rozh. podle § 2 zák. o ss. Boh. A 1489/22.

(100) Nss. jest povolán k rozhodování o stížnostech týkajících se pensionování lékařů při okr. veř. nemocnicích ve smyslu zák. z 5. března 1888, č. 19 z. z. česk. definitivně ustanovených. Boh. A 1076/21.

(101) Správní úředník při veř. okr. nemocnici jest orgánem veřejným, jehož služební poměr je povahy veřejnoprávní, takže rozh. povoláních úřadů o otázkách dotýkajících se tohoto služebního poměru, je rozh. ve smyslu § 2. zák. o ss. Boh. A 1147/22.

(102) Výrok min. žel., kterým učitelé obecné (měšťanské) školy bylo odepřeno vydání průkazky na zlevněnou jízdu vlaky jest rozh. ve smyslu § 2 zák. o ss., nikoli pouhým

prohlášením strany. Boh. A 952/21.

(103) Výrok min. vnitra, zdali a pod jakými podmínkami může být upotřebeno říšských silnic k založení místních (drobných) drah (odst. 5. čl. XXVI. a odst. 4. čl. XXVIII. zák. č. 149/1910 ř. z.) jest rozhodnutím správního úřadu dle § 2 zák. o ss. Boh. A 7146/28.

(104) Správní soud jest příslušný rozhodovati o stížnostech proti rozhodnutím vydaným ministerstvem zem. obrany ohledně zabírání materiálu k válečným účelům (§ 31 zák. č. 236/1912 ř. z. Budw. 12022/A.

(105) Rozhodnutí ministerstva železnic o vnučeném spolužívání vlečky dle § 29 »Vše-

obecných podmínek pro smlouvy o vlečkách« má povahu rozhodnutí před nejv. správ. soudem naříkatelného. Boh. A CCIX/24.

(106) Výnos ministerstva železnic, jímž se mění dosavadní volební řád do důvěrnických sborů železničních zaměstnanců státních (§ 2 zák. č. 330/1921 Sb.) má povahu rozhodnutí ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 9247/31.

(107) Výrok, jímž odepřelo ministerstvo finanční nárok obce na náhradu za vybírání paušalované daně z obratu z masa (§ 30 zák. č. 262/1920 Sb. a § 29 vládn. nař. č. 263/1920 Sb.), je rozhodnutím správního úřadu ve smyslu § 2 zák. o správ. soudě. Boh. F 5604/31.

2. úhrnné akty několika úřadů

(108) Opatření ústřední sociální pojišťovny (sloučení několika okres. nemocenských pojišťoven) schválené min. sociální péče ve smyslu § 24, odst. 4. zák. č. 221/1924 Sb., jest úhrnným aktem obou úřadů, který teprve jako takový může být brán v odpor stížností k nejvyššímu správnímu soudu proti oběma úřadům vznesenou. Boh. CCCLXVII/29 (usn. odb. plena), Boh. A 8065/29.

(109) Stížnost jest podati proti onomu úřadu, od něhož rozhodnutí vyšlo a to i tehdy, byly-li v záležitosti zároveň projednány otázky, které spadají do oboru jiného minister-

stva. V takových případech jest věci na rozhodnutí účastněných úřadů, aby se navzájem o stížnosti vyrozuměly. Alt. 174, Budw. 2012.

(110) Při rozhodnutích vydaných dorozuměním různých ministerstev, do jejichž kompetence spadají, jest strana oprávněna stížnost podati proti kterémukoliv ze účastněných ministerstev. Alt. 175, Budw. 2028.

(111) Proti rozhodnutí vyšlému z kooperace úřadu státního a autonomního jest možnou další stížnost tenkrát, když ani státní ani autonomní úřad dotýčný není o sobě instancí poslední. Stížnost podá-

na budíž u úřadu, jenž nálež v dohodě s druhým úřadem vydal, podle zásad platných pro řízení instanční před úřady jeho druhu. Rozhodnutí o stížnosti musí se státi v dohodě obou úřadů nadřízených, tak jako se stalo rozhodnutí v odpor brané. Boh. A 333/20.

(112) Disciplinární nálež odvolacího vojenského kárného výboru vzniká teprve úhrnným aktem odvolacího kárné-

ho výboru a ministra národní obrany. Boh. A 8715/30.

(113) Jestliže v právní záležitosti různé úřady (ministerstva) rozhodly v dohodě, jest v řízení před ss. toliko s tím úřadem jako se žalovaným jednati, který společně učiněné usnesení straně vydal a to i tehdy, když ve stížnosti všechny úřady výslovně za žalovány jsou označeny. Pop. 3741, 3742, Budw. 7255/A.

3. všeobecná opatření, dotýkající se zvl. určitého subjektu (generelní [abstraktní] správní akt může být proti určitému subjektu aktem konkrétním a proto rozhodnutím.)

(114) Právo ke stížnosti (legitimace) proti všeobecným opatřením (nařízením) přísluší těm osobám, které tímto opatřením — bez ohledu na všeobecné znění jeho — byly samy a nebo zejména dotčeny. Alt. 567, Budw. 12310.

(115) Byla-li vyhláška živn. úřadu, která obsahuje generelní živnostensko-policejní úpravu živnosti hostinské podle § 54, odst. 2. ř. z. a ukládá majitelům koncese pod trestní sankcí provedení určitých konkrétních opatření, úřadem doručena jednotlivým živnostníkům, nabývá tím povahy individuálního opatření (rozhodnutí) naříkatelného podle § 146 ř. z. v pořadu stolic správních i před nss-em. Boh. A 4530/25, 5303/26.

(116) Výrok rozhodčí komise o tom, zda se ochrana poskytnutá členům záv. výboru

v § 22, odst. 2., druhá věta zák. o záv. výborech vztahuje též na případ »vysazení z práce«, jest rozhodnutím správního úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 3808/24.

(117) Byly-li státním úředníkům za obstarávání určitých funkcí stanoveny zvláštní přídatky, nemá výnos o těchto přídatcích, byli-li účastněným úředníkům sdělen, povahy interního poukazu, nýbrž rozhodnutí. Pop. 3423, Budw. 7151/A.

(118) I když stanovení stravného vůči veřejnosti má formu nařízení, může je přece vydržovatel veřejné nemocnice jako rozhodnutí úřadu stížností k správnímu soudu napadnouti. Toto rozhodnutí má odpovídati zákonným předpokladům a není dáno do volné úvahy. Pop. 3429, Budw. 7780/A.

všeobecná policejní opatření, dotýkající se právní sféry stěžovatelovy

(119) Usnesení obecního výboru, vydávající všeobecná (nikoli proti určitým osobám namířená) místně policejní nařízení (zákazy), jsou podle pozitivních ustanovení obecních řádů v řádném instancním pořadu naříkatelná jednotlivými osobami, které tvrdí, že byly nařízenými (zákazy) ve své právní sféře bezprostředně poškozeny. Rozhodnu-

akty dozorcího úřadu, řízené proti straně

(121) Rozkazy nadřízeného dozorcího úřadu vydané vůči straně (honební výbor), kterými se této ukládá provedení určitých úkonů, nejsou sice rozhodnutími v technickém slova smyslu, avšak opatřeními způsobilými vejíti formelně v právní moc. Alt. 920, Budw. 3713/A.

(122) Do výroku dohlédacího úřadu, jímž tento dle § 8, odst. 4., 2. věty zák. č. 253/1922 Sb. na místě neustaveného dosud obecního zastupitelstva souhlas k resignaci člena obecního zastupitelstva, je stížnost na nss. přípustná. Legitimován je k ní každý neresignující člen neustavené-

4. odepření meritorního rozhodnutí

(124) Odepření meritorního vyřízení žádosti obce o povolení vybratí dávky je rozhodnutím naříkatelným před spr. soudem. Budw. 5848, 6184/A.

(125) Výrok ministerstva fi-

ti o tom v poslední správní stolici vydaná mohou být napadena stížností u správního soudu. Budw. 49/A.

(120) Právo ke stížnosti (legitimace) proti všeobecným opatřením (nařízením) přísluší těm osobám, které tímto opatřením — bez ohledu na všeobecné znění jeho — byly samy a nebo zejména dotčeny. Alt. 567, Budw. 12310.

ho zastupitelstva obecního. Boh. A 6533/27.

(123) Rozhodnutí zemského úřadu, kterým »k odvolání« osoby, která se domáhala u okresního úřadu zakročení proti obci podle §§ 102 a 103 mor. ob. zřízení č. 4/1864 zem. zák., výrok tohoto úřadu, zakročení to odepřevší, byl zrušen a vysloveno, že obecní zastupitelstvo svým usnesením překročilo meze své působnosti a porušilo zákon, není rozhodnutím, vydaným v pořadu instancním, nýbrž samostatným aktem dozorcím, proti němuž je přípustné odvolání obce k min. vnitř. Nál. 2. 3. 1933, č. 3170/33.

nancí, že o žádosti za převzetí pohledávky za býv. erárem rakouským dle zák. č. 236/1924 Sb. nemůže meritorně jednat, poněvadž předpoklady, od jejichž existence činí cit. zákon

odvislým uvažování o možnosti převzetí, dány nejsou (na př. státní občanství žadatele, jeho bydliště nebo jde-li vůbec o pohledávky proti býv. rak. eráru), je přezkoumatelný nss-em. Boh. F 4283/28.

(126) Sdělení úřadu, že jazyková stížnost bez kolku podaná byla podle § 81 popl. zák. založena, jest výrokem právní mocí schopným a způsobilým zasáhnouti do práv strany, pročez jest stížnost k nss. proti němuž přípustná. Boh. 7810/29.

(127) Správní úřady nejsou oprávněny odepřít rozhodnutí o pensijní povinnosti pojišť. ve smyslu § 64 lit. a) zák. 89/20 s poukazem na § 73, odst. 7. cit. zák. z důvodu, že osoba domáhající se pojištění zeměděla. Boh. A 9794/32.

(128) Výrok, jímž jest odvolací komise pro válečné poškození odmítá odvolání po-

dané podle § 9 vl. nař. č. 224/1919 Sb. jako opožděné, jest rozhodnutím ve smyslu § 2 zák. o ss.; k rozhodnutí tomu jest odvolací komise příslušná. Boh. A 4915/25.

(129) Do rozhodnutí stpú-u, kterým předběžná žádost vlastníka zabraných nemovitostí, uplatňující nárok podle § 11 zák. zák., byla jako předčasná zamítnuta a rozhodnutí odloženo na dobu pozdější, je stížnost na nss. přípustná. Boh. A 3870/24.

(130) Odepření [ministerstvem zemské obrany] rozhodnutí o náhradě v záležitostech válečných úkonů (§ 33 zák. č. 236/1912 ř. z.) lze napadnouti stížností u správního soudu. Budw. 11331/A.

(131) Také odepřením rozhodnutí může být poškozeno právo ve smyslu § 2 zák. o ss. Budw. 1677/03.

5. akty povahy deklaratorní

(132) Také deklarativní výrok správního úřadu o tom, zda určitý právní poměr ze zák. nastal či nikoli, jest rozhodnutím ve smyslu § 2 zák. o ss., ježto se jím rozhodné skutečnosti subsumují pod právní předpis a ze subsumpe té se odvozuje logicky právní důsledek. A poněvadž důsledek ten se jeví v nové úpravě právních vztahů strany dotčené, může, vešel-li onen závěr v moc práva, dotknouti se subjektivních práv strany této, čímž dána jest je-

jí legitimace k stížnosti na ss. Boh. A 1097/22.

(133) Výrok služebního úřadu, jímž se vyslovuje, že kancelářský oficiant se nestal pomocným kancelářským úředníkem ve veřejnoprávním poměru dle §u 88 vlád. nař. č. 113/1926 Sb., je rozhodnutím ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 9225/29.

(134) Potvrzení správního úřadu o vykonatelnosti exekučního titulu, vydaného úřadem správním, je — byť i nebylo vydáno straně — opatře-

ním ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 9338/31.

(135) Usnesení obecního zastupitelstva, kterým obec vyzývá žádost za přiznání vydržovacího práva domovského po rozumu §§ 2 a 6 novely

6. (v některých případech) akty ryze kasatorní

(136) Výrok, jímž odvolací stolice zruší rozhodnutí první stolice, odpírající vyvlastnění, proto, že vyvlastnění nelze odepřít z důvodů, o které se opřela první stolice, aniž by zároveň o vyvlastnění rozhodla, je rozhodnutím podle § 2 zák. o ss. Boh. A 8217/29.

(137) Rozhodnutí, kterým instance vyšší zrušila rozhodnutí instance nižší v celém rozsahu pro nezákonnost, jest rozhodnutím nařikatelným i tehdy, zavádí-li se jím současně nové řízení. Alt. 929. Budw. 6147/A.

(138) I rozhodnutí, kterým bylo provedené adm. řízení pro vadnost třetí stolicí zrušeno, jest s. soudem potud přezkoumatelné, zda vady řízení se sblhly. Alt. 930, Budw. 3364/A.

srovnaj vřak

(141) Jestliže nejvyšší stolice adm., aniž by vydala právní moci způsobilý výrok o materiálním nároku strany, rozhodnutí nižší stolice jen proto zrušila, že provedené řízení bylo v podstatných bodech vadné, jest stížnost k ss. proti zrušovacímu rozhodnutí nepřij-

k zákonu domovskému č. 222/1896 ř. z., jest rozhodnutím právní moci schopným ve smyslu § 12 novely k obec. zřízení č. 76/1919 Sb. Boh. A 7359 28, CCCXXIX/28 (usn. odbor. plena).

(139) Bylo-li rozhodnutí stolice vyšší proto napadeno, poněvadž zrušením bodu, který nebyl rekusem dotčen, učinilo reformacio in peius, jest stížnost k ss. přípustná i tehdy, jestliže nařikáné rozhodnutí ve věci nečinilo nic jiného, nežli nařídilo nové řízení. Alt. 616, Budw. 10170.

(140) Jestliže vyšší adm. úřad zruší rozhodnutí stolice nižší pro vadnost řízení, jest proti tomu stížnost k ss. pravidelně nepřijímatelná, jestliže nejde o porušení práva — avšak přípustná, tvrdí-li, že zrušovací rozhodnutí překročilo rekursní petit strany a že proto byl stěžovatel reformacione in peius, poškozen ve svých právech. Budw. 10358/A.

pustná. Pop. 3441, Reis. 13316.

(142) Bylo-li administrativním rozhodnutím nařízeno nové řízení a nové rozhodnutí ve věci, jest stížnost k ss. i v tom směru nepřijímatelná, že nové řízení jest zbytečné a pro stranu proto nevhodné. Alt. 610, Budw. 576/A.

7. nový výrok týmiž důvody opatřený jako výrok předcházející; výrok úřadu, že není důvodu pro změnu rozhodnutí již vydaného; odvoláním nařikáného rozhodnutí nestává se stížnost bezpředmětnou a proti novému rozhodnutí je stížnost přípustná.

(143) Vydal-li správní úřad o nároku stranou opětně vzneseném nový výrok, opatřený týmiž důvody jako rozhodnutí dřívější, je výrok ten novým samostatným rozhodnutím. Boh. A 4958/25.

(144) Vyslovilo-li ministerstvo financí o žádosti strany za vrácení cla, opřené o skutečnosti a průkaz v dřívější žádosti neuplatňované, že není důvodu k pozměnění rozhodnutí ministerstva o dřívější žádosti strany, jde o nové rozhodnutí, nařikatelné samostatnou stížností k nss-u. Boh. F 2999/26.

(145) Odvolání rozhodnutí před nejvyšším správním soudem nařikáného není důvodem pro odmítnutí stížnosti

podle § 2 zák. o ss. (t. j. protože není tu již předmětu stížnosti) a to ani tehdy, byl-li úřad k odvolání rozhodnutí podle zvláštního zmocnění zákonného (na př. § 256 zákona č. 76/1927 Sb.) oprávněn. Usnesení plenísima ze dne 30. ledna 1933, č. pres. 884/31.

(146) Odvolání žalovaný úřad své rozhodnutí stížností u nejvyššího správního soudu nařikáné a vydá před zastavením řízení o stížnosti podle § 44 zák. o ss. rozhodnutí nové, jest stížnost k nejvyššímu správnímu soudu proti tomuto novému rozhodnutí přípustná. Usnesení plenísima ze dne 30. ledna 1933, č. pres. 884/31, opačně Boh. F 3877/27 a 4455/28, a j.

8. akt, jímž úřad provádí nález n. s. s.

(147) Opatř. učiněné správním úřadem na základě nález nss-u jest novým rozh. ve věci ve smyslu § 2 zák. o ss. a nikoli

snad jen nějakým provedením nález tohoto soudu. Boh. A 721/21.

9. vyřízení rozkladu a některých speciálních námitek a připomínek.

(148) Rozhodnutí úřadu o rozkladu strany, které poukázalo na výrok úřadu vyřídívší žádost strany s konečnou platností, a dodalo, že ke změně rozhodnutí tohoto není důvodu ani po provedeném novém setření, dlužno pokládati za

nové meritorní rozhodnutí, jež bylo náležitě odůvodněno. Boh. F 5877/31.

(149) Vyřízení námitek zájemníků proti plánu přehlednému podle § 10 zák. č. 88/1920 Sb., obsažené v usnesení regulační komise, potvrzeném:

min. veř. prací, má povahu rozhodnutí, před nejvyšším správním soudem naříkatelného, a musí býti proto opatřeno odůvodněním. Boh. A 8507/30 a 9332/31.

(150) Schválí-li zemský výbor, zamítáje připomínky pro-

10. akty, jež jsou podle svých účinků právních rozhodnutím neb opatřením, byť byly označeny jako:

oběžník

(151) Oběžník referátu min. škol, v Bratislavě z 30. července 1925, č. 46337 I o provedení restrikčního zákona čís. 286/1926 Sb. na školách církev-

ních na Slovensku má povahu »rozhodnutí neb opatření« ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. 6507/27.

osvědčení

(152) Obsahuje-li listina vydaná báňským úřadem podle § 9 ex. ř. výrok, že povinnost zjištěná v titulu exekucním přешla z osoby v titulu exekucním označené na osobu, proti níž exekuce se navrhuje,

není výrok takový pouhým osvědčením, jestliže se jím teprve vyslovuje přechod povinnosti, o němž dosud autoritativně rozhodnuto nebylo. Boh. A 9702/32.

napomenutí

(153) Napomenutí, udělené ministrem správě školy podle předpisu § 53, odst. I. zák. čl. XXX:1883, jest rozhodnu-

tím správního úřadu po rozumu § 2, zák. o ss. před nss. naříkatelným. Boh. A 1635/22.

upozornění

(154) Vyřízení min. spravedlnosti, kterým žádost strany za dožádání soudu v Maďarsku o provedení exekuce byla příslušnému soudu vrácena s upozorněním, že čl. republi-

ka nepřistoupila dosud k haagské úmluvě (čl. 221 trianonského míru) a že nejde o případ čl. 237 téže mírové smlouvy, jest rozhodnutím podle § 2 zákona o ss. Boh. A 5655/26.

výzva

(155) Výzva demobilizačního výb-u, aby strana v určité

lhůtě vrátila neprávem vybitanou podporu nezaměstna-

ných, jest rozh. naříkatelným dle § 2 zák. o ss. i když byla ještě k němu připojena pohrůzka trestním oznámením a vykonatelnost nebyla přímo vyslovena. Boh. A 271/19.

(156) Označí-li úřad své opatření jako »vyzvání«, nezabývá je tím povahy rozhodnutí, je-li z obsahu opatření patrné, že straně hrozí, v případě, že »vyzvání« nevyhoví,

exekuce. Alt. 570, Budw. 119/A. (157) Výzva ministerstva železnic stranám, aby jmenovaly členy smírčího soudu po rozumu § 2, odst. 3. vl. nař. č. 546/1920 Sb., obsahuje v sobě výrok o zákonné kompetenci tohoto ministerstva k činnosti, kterou je toto nařízení pověřuje, kterýžto výrok je »rozhodnutím« po rozumu § 2 zák. o ss. Boh. A 3382/24.

příkaz

(158) Výrok školského úřadu, kterým se vydržovateli soukromé školy nařizuje, aby určité děti ze své školy odstranil, jinak že bude zakročeno podle § 11, odst. 3. zák. č. 189/1919 Sb. je »rozhodnutím« ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 7886/29.

(159) Nss. jest příslušným, aby přezkoumal rozhodnutí správního úřadu, zamítajícího rekurs proti příkazu admini-

strativní domovní prohlídky. Boh. A 3453/24.

(160) Příkaz řízený stp-ěm na orgán spravující velkostatek, na nějž byla uvalena nucená správa, aby poukazoval k zaplacení z výtěžku úřední správy ony pohledávky věřitelů, jež jsou shledány za likvidní, jest opatřením ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 876/21.

výpověď

(161) Stížnost proti výpovědi st. p. úřadu z hospodaření na zabraném statku, ve které se vytýká toliko porušení ji-

ných předpisů než §§ 12—25 zák. náhr., patří před nss. Boh. A 1778/22.

oznámení

(162) »Oznámení« zabírajícího úřadu podle § 4, odst. 1. zák. č. 304/21 Sb. je rozhodnutím správ. úřadu. Boh. A 1258/22.

(163) »Oznámení« st. poz.

úřadu o zahájení oceaovacího řízení ohledně nemovitosti, na něž uplatnil vlastník nárok podle § 11 zák. zák., je rozhodnutím ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 3939/24, 4738/25.

sdělení názoru nebo překážky

(164) Výnos úřadu, který dle svého znění především

projevuje právní názor úřadu toho, který však tím, že byl

straně na její zakročení intimován, nabytí povahy opatř. individuálního, vydaného proti této straně, může dle § 2 zák. o ss. před nss. býti naříkán. Boh. A 335/20.

(165) Jestliže kuratorium měst, školy obch, obrátilo se na min. šk. o sdělení, je-li zatímni profesor školy té po právu členem kuratoria, jest výrok min., otázku tu řešící, rozh-ím ve smyslu § 2 zák. o ss. Výrok ten dotýká se právní posice onoho zatímniho profesora, který jest proto legitimován ke stížnosti na nss. Boh. A 2810/23.

(166) Jestliže stpú., vyřizuje

souhlas

(167) Výrok stpú., jímž udělil základní souhlas k scizení části zabrané půdy (§ 7 zák. záborového z 16. dubna 1919, č. 215 Sb.) vyhradiv si stanovení dalších podmínek, jest rozh-ím právní moci schopným (§ 2 zák. o ss.). Boh. A 959/21.

(168) Rozh. stpú-u, kterým udělen byl zásadní souhlas s

podání žádosti nebo odporu

(169) Žádost min-em školství řízená na arcibiskupský ordinariát, aby co nejdříve zaslal návrhy na obsazení u-prázdňených míst kanovníků, při nichž měl právo nomináční panovník, jakož i sdělení stanoviska vlády, že dřívější nominatio regia přešla na vládu republiky čsl., jsou rozh. ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 1827/23.

žádost za zrušení trvalého dozoru, oznámí žadateli, že žádosti té prozatím nelze vyhověti, ježto za účelem uvedení hospodářství na velkostatku do rádného stavu bude ještě nutno vypracovati zařizovací plán lesního hospodářství, a že, až úkol ten bude proveden, stpú. návrh na zrušení trvalého dozoru podrobí nové úvaze, jest ve vyřízení tom spatřovati rozh. ve smyslu § 2 zák. o ss. a nikoli pouhé vyrozumění strany o tom, co má zaříditi, aby její žádosti mohlo býti vyhověno. Boh. A 1408/22.

odprodejem určitého objektu dle § 7 zák. záborového z 16. dubna 1919, č. 215 Sb., byt s výhradou, že splněny budou určité v rozh. přesně vyznačené podmínky, jest rozh. právní moci schopné, kterým byla věc cestou správní konečně vyřízena ve smyslu § 5, odst. 2. zák. o ss. Boh. A 929/21.

(170) Odpor vznesený min-em vnitřa podle min. nař. z 3. září 1918, č. 323 ř. z. proti zápisu společnosti s r. o. do obchodního rejstříku jest opatřením ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 612, 602, 355/20, 185, 136/19.

(171) Zevní forma dopisu, v němž se »zdvořile žádá« o »laskavé« vyrovnání premií, nevylučuje možnost autorita-

tivní úpravy právní moci | schopné. Boh. A 8214/29. Po-
dobně Boh. A 1827/23. K to-

mu viz Havelka, Háchova po-
cta, str. 41.

stvrzenka

(172) Stvrzenka, která dle svého obsahu jest vyrozumění strany o tom, že za přičinou žádosti o dovozní povolení byla jí vyměřena zvláštní

dávka ve výši ve stvrzence uvedené, jest rozh-ím správního úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 2591/23.

pokladniční opatření

(173) Byly-li zaměstnanci ve formě pokladniční poukázky na jeho rozklad, jímž se určitých požitků domáhal, příslušným úřadem požitky ty poukázány, jest tu autoritativní rozhodnutí, jímž nárok na požitky ty byl uznán. Boh. A 5296/26.

(174) Jestliže úrazová pojišťovna dělnická, vykonávši podle § 23 úraz. zákona revisi, odepřela vrátiti přeplatek pojistného zapravený podle tvrzení podnikatele bezdůvodně, jest tento výrok schopen právní moci. (Otázka, jak by se věc měla, když revise vykonána nebyla, řešena nebyla). Boh. A 9814/32.

(175) V případech krácení odpočivných nebo zaopatřovacích požitků podle předpisů §§ 17 nebo 18 zákona č. 286/1924 Sb. nejde o pouhé pokladniční opatření, nýbrž o judikátní výrok o výši odpočivných neb zaopatřovacích požitků, na jejichž výplatu má strana nárok, a tedy o rozhodnutí ve smyslu § 2 zák. o ss., k němuž povolán je podle § 21, odst. 3. zákona č. 286/1924 Sb. úřad poukazující požitky, t. j. úřad resortní, jemuž přísluší odpočivné (zaopatřovací) požitky vyměřovati. Nález ze dne 26. listopadu 1932, č. 17985/32.

výmaz tlumočnicka ze seznamu

(176) Stížnost k nejvyššímu správnímu soudu proti opatření, jímž soudní tlumočnick

byl vymazán ze seznamu tlumočnicků, je přípustná. Boh. A 7814/29.

11. rozhodnutím po stránce jazykové je vyřízení podání učiněného v jazyku menšinovém pouze v jazyku státním

(177) Po stránce jazykové jest naříkatelno stížností k nejvyššímu správnímu soudu rozhodnutí, které vydalo ministerstvo na podání stra-

ny, učiněné v menšinovém jazyku, toliko v jazyku státním s příkazem, aby jedno pare tohoto jeho vyřízení bylo straně doručeno. Boh. A CCCLXII/

29 (usn. odb. plena), Boh. A 8071/29.

(178) Po stránce jazykové jest nařikatelno stížností k nejvyššímu správnímu soudu rozhodnutí, které vydalo ministerstvo na podání strany učiněné v menšinovém jazyku, toliko v jazyku státním,

bylo-li straně úřadem ministerstvu podřízeným intimováno pouze v jazyku státním. Boh. A CCCLXII (usn. odb. plena), Boh. A 8131, 8220 a 8238/29, opačně dřívější judikáty Boh. A CCXII/24, 5559/26 a 6394/27.

12. rozhodnutím nebo opatřením a nikoliv pouhým právním aktem jsou

některá procesní opatření (srov. koment. na str. 114)

(179) Je-li na sporu otázka, zda v záležitosti plánu polohy jest zapotřebí provésti nové řízení za příbrání stran, resp. zda zavedení nového řízení odporuje zákonu, není rozkaz, aby nové řízení zavedeno bylo, pouhým preparatorním opatřením, a je proto stížnost proti němu přípustná. Budw. 11297/A.

(180) Přiznání odkladného

zodpovězení otázky prejudiciální

(182) Byla předběžná otázka, rozhodná pro zodpovězení hlavního nároku, poslední stolicí rozhodnuta, jest i tento výrok nařikatelný u správního soudu. Budw. 9086/A.

(183) Správnost úsudku o otázce prejudiciální (domovské právo) může bráti v odpor stížností proti výroku judikátnímu strana, o jejímž

účinku dle § 17 zák. o ss. může býti súčasťou stranou nařikáno stížností k nejvyššímu správnímu soudu. Boh. A 8047/29.

(181) Proti oznámení stpůu o zavedení oceňovacího řízení jest stížnost na nss. přípustná, namítá-li strana, že zavedením oceňovacího řízení jest dotčen její nárok podle § 11 zák. zák. Boh. A 3939/24, 4738/25.

právu bylo decidováno výrokem judikátním, a to tak, že dovozuje, že judikátní výrok není po právu pro nesprávné řešení prejudiciální otázky, nikoli však ten, jehož zájmu se sice dotkl výrok o otázce prejudiciální, do jehož práv však nezasáhl sám výrok judikátní (in concr. obec.). Boh. A 9549/31.

prozatímní zastavení požitků

(184) Také do rozhodnutí ministerstva národní obrany, kterým byly prozatímně zastaveny zaopatřovací požitky

dle § 24 zák. č. 76/1922 Sb., jest přípustna stížnost k nss. Boh. A 4130/24.

akt, jímž se meritorně vyřizuje odvolání proti přípravnému opatření

(185) Rozhodli-li nadřízený úřad přece meritorně o podaném odvolání proti prepara-

ratornímu aktu, je postizený legitimován k stížnosti na nss. Boh. A 10026/32.

výrok o zásadní povinnosti poplatkové nebo o výši zkrácené daně

(186) Proti vyzvání k oznámení ceny reality, které zároveň vyslovuje, že je předepsati poplatek nemovitosti, jest přípustná stížnost k správnímu soudu, ježto nejde o opatření ryze preparatorní. Reis 1733, Budw. 10353.

(187) Výnosy finanč. úřadů vyzývající ku předložení pomůcek za účelem vyměření

poplatků, nejsou preparatorními opatřeními, nýbrž vyslovují prejudiciálně, že strana jest povinna poplatek zaplatiti. Reis. 1734, Budw. 7941.

(188) Výrok o výši zkrácené daně jakožto základu pro výměru trestu podle § 93 zák. čl. XI:1909 jest rozhodnutím ve smyslu § 2 zák. o správním soudu. Boh. F 3573/31.

C) Rozhodnutím neb opatřením nejsou:

1. úkony faktického rázu,
2. akty nemající autoritativní povahu (viz další rozdělení níže u 2. a) až p),
3. vojenské rozkazy,
4. akty samosprávných korporací týkající se jejich vnitřních záležitostí,
5. akty organizační,
6. úřední dobrozdání a akty osvědčovací,
7. ryzí (dohledací) povolení neb schválení hospodářských aktů komunálních v relaci ke komunálním poplatníkům,
8. akty prozatímní (mezitímní), preparatorní, procesní opatření,
9. vyřízení některých mimořádných žádostí,
10. generelní (abstraktní) správní akty (nikoliv akty hromadné),
11. akty zrušené (povolením obnovy řízení), odvolané před podáním stížností k nss., nebo ještě nevydané,
12. ujednání stran pojaté do správního aktu nemusí míti povahu rozhodnutí nebo opatření.

1. Úkony faktického rázu.

(na př. výplata subvence a úkony pomocných orgánů správních), [viz Hoetzel: Akt správní, str. 35.]

2. Akty nemající povahy autoritativní:

Hoetzel (Akt správní, str. 35): »...při autoritativních (vrchnostenských) aktech jsou stát, země, okres atd. občanovi nadřizeni a to právně, že je mezi nimi poměr právní nerovnosti... Tento poměr právní nerovnosti lze zvláště názorně vyložit na správních aktech zakládajících povinnosti občanské. Již pouhé vydání takového aktu, působí na adresáta tím, že ho přinucuje k aktivnímu jednání, jinak by akt ten nabyl právní moci. Adresát aktu je puzen do úlohy žalobcovy: on musí se brániti a to v určitý čas, jinak nese důsledky promeškání rekursních lhůt. Kde rekurs nemá odkládacího účinku, tam i nepravoplatný správní akt dolehne plnou silou na adresáta. Protikladem rozhodnutí neb opatření ve smyslu § 2 je pouhé prohlášení strany, kde správní orgán nevystupuje jako vykonavatel imperia a není občanovi právně nadřazen. Může proto občan nedbat na příklad smluvní oferty státní, nemusí na ni vůbec reagovati, nemusí se obávat nějakých právních důsledků své indolence.«

Autoritativní povahu (viz též Havelka Háchova pocta, str. 50 a násled.), podle judikatury níže uvedené nemá: prohlášení strany, návrh úřadu, pouhé upozornění nebo vysvětlení, pouhá pohrůzka, pouhá výhrada rozhodnouti, pouhé sdělení o procesní situaci, záměru, pochybnosti nebo názoru úřadu, vyzvání k plnění povinnosti nebo k učinění určitého podání, potvrzení, vyřízení připomínek, jež nejsou opravným prostředkem, potvrzující akt orgánu nemajícího jurisdikční pravomoc, příležitostně výroky, jež úřad pronesl mimořádně, zodpovězení otázek pre-judiciální, akty týkající se styku mezi úřady, interní poukazy úřadu vyššího úřadu nižšímu, opatření manipulační (oficiální poukazy pokladniční, vydávání průkazek a p.), akty evidenční a zjištění okolností pro vojenskou službu důležitých.

a) Prohlášení strany [viz též koment. sub II. k §u 3 lit. a) a Havelka: Háchova pocta, str. 36 a násled.].

Shledá-li n. s. s., že nejde o rozhodnutí nebo opatření ve smyslu § 2, odmítne stížnost pro nedostatek předpokladu § 2. V tom případě nemusí soud zkoumati, zda o záležitosti, již se naříkaný akt správního úřadu týká, rozhodovati náleží řádným soudům, a zda tedy kognice n. s. s. je vyloučena i s hlediska §u 3, lit. a). Podobně, je-li n. s. s. názoru, že o věci přísluší rozhodovati řádným soudům, a že proto vzhledem k ustanovení §u 3, lit. a) před nss. nepatří, nezabývá se zhusta již otázkou, zda stížností napadený akt je vůbec rozhodnutím nebo opatřením ve smyslu § 2, a odmítne stížnost s poukazem na vyluku §u 3, lit. a). Aliminační důvod §u 2 je ovšem primérní, neboť nejde-li o rozhodnutí neb opatření, není příslušnost nss. vůbec dána, kdežto § 3 — pojednává o vylukách z příslušnosti — dopadá spíše na případy, v nichž všeobecný kompetenční předpoklad §u 2, dán jest. Leč otázka primérnosti odmítacího důvodu má jen zřídka praktický význam, zvláště když předpis §u 4 zák. č. 217/25 Sb. vyloučil vznik kompetenčního konfliktu, který z aliminace podle § 3 lit. a) by jinak vzniknouti mohl. (Viz § 9.)

(189) Opatření správních úřadů za účelem dosažení zápisu do knih nejsou rozhodnutími ve smyslu § 2, Alt. 324, Budw. 6659.

(190) Výroky, které nemajíce povahy judikátních výroků, jsou pouhým prohlášením strany, nepodléhají přezkoumání nss-em, a to ani tehdy, byly-li vysloveny správním

úřadem. Boh. A 727/21.

(191) Zadání dodávek a prací úřady státní správy a jimi spravovanými ústavy, podniky a fondy dle zadávacího řádu, vydaného nařím vl. ze 17. prosince 1920, č. 667 Sb., není rozřím neb opatřením úřadu správního ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A CXXXI/22.

V jednotlivých oborech správního práva bylo za »prohlášení strany« uznáno.

Bytová péče.

(192) Výrok min. soc. péče, že příspěvky dle § 27, odst. 1., bodu 2. zák. o stav. ruchu č. 35/1923 Sb., jež vlastníci do-

mu cedoval knihovnímu věřiteli, bude tomuto vypláceti jen na tak dlouho, dokud nebude umořen knihovní dluh,

a dokud cedent zůstane vlastníkem domu, nepodléhá jako pouhé prohlášení strany kognici nss-u. Boh. A 7201/28.

(193) Výrok ministerstva sociální péče, kterým odepřeno vyhověti žádosti, aby splacením anuit ze zápůjčky zaručené státem dle zákona o stavebním ruchu započato bylo od doby dřívější, není rozhodnutím neb opatřením úra-

Církevní věci.

(195) »Rozhodnutím« podle § 2 zák. o správ. soudě není výnos referátu ministerstva školství a národní osvěty v Bratislavě, kterým tento, vykonává právo býv. král. patronátu na Slovensku, vyslovil, že presentaci na farní obročí nevykoná, dokud mu nebudou biskupem dodány všechny žádosti v konkursu došlé a že do té doby nepočne běžeti lhůta, stanovená pro výkon presentací Boh. A 9766/32.

(196) Výnos min. zeměd., kterým se vykonává presentace na uprázdněné farní beneficium stojící pod patronátem státního majitele statku, není rozhodnutím podle § 2 zák.

Mimofádná opatření.

(198) Výrok min. financí, že okresní rozdělovač cukru nemá nároku, aby mu byl nahrazen na účet přeplatkového státního fondu (§ 17 vl. nař. č. 581/1920 Sb.) rozdíl mezi vyšší cenou cukru, stanovenou na kampaň 1920/21 a nižší cenou pro kampaň 1921/22,

du správního, nýbrž prohlášením strany, které nepodléhá kognici nej. spr. soudu. Boh. A CCLXXV/26.

(194) Výrok min. veř. prací, kterým se stanoví nájemné z bytů ve stát. domě postaveném pomocí losové akce podle zák. 58/24 Sb., není rozh. ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 9918/32.

o ss. Boh. A CCCXIV/27.

(197) Rozh. neb opatř. ve smyslu § 2 zák. o ss. není každá emanace správního úřadu, nýbrž jen takový jeho výrok, kterým ze své vrchnostenské moci způsobem autoritativním a s účinkem právní moci zakládá nebo upravuje právní postavení strany. Není tedy rozhodnutím takovým výnos min. veř. prací, kterým toto jménem státního majitele železáren prohlašuje vůči biskupovi, že neuznává za závaznou smlouvu, uzavřenou mezi biskupem a býv. státem uherským o převzetí patronátu k řím.-katol. faře v sídle stát. železáren. Boh. A 9748/32.

jest prohlášením státní správy jako strany o soukromoprávním nároku, které nepodléhá kognici nss-u. Boh. A 4075/24.

(199) Výnos min. zemědělství, vydaný členu býv. panovnické rodiny, jehož statky byly dle zákona č. 354/1921 Sb.

státem čl. převzaty, že nepřijímá pense jeho býv. zaměstnanců, není rozhodnutím spr. úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 4888/25.

(200) Výroky pojišťoven podle zák. 221/1924 Sb. mají povahu prohlášení autonomní org. zaměstnanců a zaměstna-

vatelů, jakožto právnické osoby, způsobilé k právním činům vůči svým členům a jiným zájemníkům (§ 23), nemají tedy povahy aktu úřadu správního, nýbrž jsou prohlášením strany. Boh. A 7064/28. Viz však Havelka, Háchova pocta, str. 41.

Nadace.

(201) K rozhodnutí o tom, zda posledním porizením zřízena byla nadace a zda dědic, resp. legatář, jsou povinni nadaci založiti, resp. přijaté jmění pro nadaci vydati, příslušné jsou soudy. Správní úřady mohou otázku, zda jde o nadaci, při rozhodování o přijatelnosti nadace řešiti pro obor své působnosti jako otázku předběžnou. Výrok o tom vydaný má povahu prohlášení strany. Budw. 10353/A.

Pošta — telefon.

(203) Výrok učiněný min. pošt a telegrafů o nárocích účastníků provisního fondu poštovního a telegrafního ústavu (§ 35 stanov schválených výnosy ministerstva financí ze dne 19. dubna 1923, č. 56765 a ministerstva sociální péče ze dne 24. listopadu 1923 č. 8695), není rozhodnutím úřadu správního ve smyslu § 2 zákona č. 36/1876 ř. z., nýbrž projevem strany, o jehož obsahu jsou povolány rozhodovati řádné soudy (§ 3, lit. a) cit. zákona). Boh. A

(202) Úřední výrok toho obsahu, že na odkaz je činěn nárok porizení nadace podle opatření testamentu, a že strana má předložiti ku schválení nadační listinu, je prohlášením strany, nikoliv rozhodnutím nebo opatřením způsobilým vejíti v právní moc; a nelze si proto proti němu stěžovati u spr. soudu. Úsn. býv. správ. s. z 28. 9. 1914, č. 7934.

CCXLVII/25.

(204) Právní poměr mezi státní telefonní správou a mezi abonenty je soukromoprávní; spory z něho vzniklé náležejí proto před řádné soudy. Následkem toho nemají výnosy ministerstva jako nejvyššího správce státního dopravního podniku v tomto vztahu proti abonentům vydané povahy úředního rozhodnutí neb opatření nařikatelného stížnosti k spr. soudu, nýbrž prohlášení strany. Pop. 3427.

Pozemková reforma.

(205) Odepřeli státní pozemkový úřad učiniti návrh u

příslušného soudu na zavedení řízení o rozvrhu přejíma-

cí ceny na jednotlivé oprávněnce (§§ 47 a násl. náhr. zák.), není tento jeho výrok rozhodnutím administrativního úřadu naříkatelným stížností k nejv. spr. soudu, nýbrž pouhým prohlášením tohoto úřadu jménem státu jako strany povinné náhradou za převzatý majetek. Boh. A CXCV/24.

(206) Odepřeli státní pozemkový úřad k žádosti vlastníka státem zabrané nemovitosti vyplatiti a conto přejímání ceny splatné již splátky dávky z majetku a prohlásili, že přejímání cena zapsána bude do knihy náhradové, není výrok ten rozhodnutím neb opatřením ve smyslu § 2 zák. o spr. soudě a jest stížnost proti němu u n. s. s. podaná nepřipustná. Boh. A CCXIX/24.

(207) Příděl předpokládá předchozí dohodu, Projev st. poz. úřadu o tomto přídělu není rozhodnutím v technickém slova smyslu, třeba by § 27 zákona č. 81/1920 Sb. termínu toho používal. Boh. A CCI/24.

(208) Prohlášení st. pozem. úřadu, jímž sděluje pachtýři, že náhrada za umělá hnojiva (§ 43 a) náhradového zákona) skládá se do uschování soudního, není rozhodnutím správ-

ního úřadu a nelze je tedy naříkati stížností k nss-u na základě § 2 č. 6 zákona č. 3/1918 Sb. Boh. A CCLX/25.

(209) Výrok stpů., odmítající vyhověti žádosti za náhradu učiněných investic, vznesené pachtýřem zabraných nemovitostí vzhledem k výpovědi z hospodaření, nemá povahu rozhodnutí podle § 2 zák. o ss. Boh. A CIC/24, 5940/26.

(210) Opatření stpů., jichž účelem jest přivoditi mimo soudní vyklizení a odevzdání nemovitostí v dohodě s vlastníkem zahr. majetku, nejsou rozhodnutím neb opatřením správního úřadu podle § 2 z. o ss. Boh. A 6575/27.

(211) Výpověď stát. pozem. úřadu dle § 12 zák. z 8. dubna 1920, č. 329 Sb., jest prohlášením strany, proti němuž jest stížnost k řádnému soudu (§ 20 cit. zák.), kdežto stížnost k nss. jest nepřipustná podle §§ 2 a 3 a) zák. o ss. Boh. A LXXVIII/21.

(212) Výrok stát. pozem. úřadu o udělení souhlasu ke zřízení přidělených nemovitostí není rozhodnutím (opatřením) úřadu správního ve smyslu § 2 zák. o správním soudě. Boh. A 9825/32, srov. násl. z 6. října 1928, č. 26871/28.

Samospráva.

(213) Prohlášení zemského správního výboru o rozsahu jeho povinnosti plynoucí z udělení subvence okresu na stavbu zemědělské školy není rozhodnutím podle § 2 zák.

o nejv. spr. soudě. Boh. A CCCXCI/30.

(214) Odepření zemského výboru uhraditi náklady stravného za nemocné ze zemského fondu není rozhodnutím,

nýbrž prohlášením strany Alt. I, 6890, 8587, Budw. 2256/A. (215) Výrok zem. správ. výboru, kterým byl odepřen souhlas se zadáním stavby okresní silnice, vyhrazený za-

dávacími podmínkami zem. správ. výboru, nemá povahu rozhodnutí neb opatření ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 6109/26, 7314/28.

Školství.

(216) Odvolání správce hospodářské zimní školy na základě § 25 služeb. předpisu pro zemský výbor jest prohlášením strany, nikoliv rozhodnutím naříkatelným před správním soudem, Usn. býv. správ. s. z 9. prosince 1913, č. 11339.

(217) Výrok min. školství, kterým se při převzetí menší nové školy do správy státní odepírá nahraditi obci určitý náklad, jež obec po 1. lednu 1921 na místě státu podnikla

na onu školu, má povahu pouhého prohlášení strany, nikoli rozhodnutí správního úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 4468/25.

(218)* Výrok min. zemědělství, jímž odpírá platiti učitelé na erární škole substituční požitky, požadované na zemědělském eraru jakožto vydržovateli školy, není rozhodnutím ve smyslu § 2 zák. o správním soudě. Boh. A 9096/31.

Vodní právo.

(219) Výrok vodoprávního úřadu o výši peněžité náhrady za pozemek, vyvlastněný

podle zák. o právu vodním, není rozhodnutím podle § 2 zák. o ss. Boh. A 7165/28.

Vojenské věci.

(220) Výrok mno., kterým se zamítá žádost za náhradu určité částky za rekvizici zboží čl. vojskem na cizím území, není rozhodnutím správního úřadu. Boh. A 4358/25.

(221) Výrok mno., zamítající žádost za náhradu škody způsobené zabavením vlny centrální komisí pro nákup vlny na Slovensku, není rozhodnutím ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 4328/25.

(222) Prohlášení mno. o žádosti za náhradu škody způsobené čl. vojskem na Slo-

vensku za bolševického vpádu není rozhodnutím ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 5005/25.

(223) Výrok, kterým mno. odepře náhradu za škody, způsobené trestními činy jednotlivých voj. osob na majetku soukromém s poukazem na § 92 úst. list. a s dodatkem, že poškozený může — není-li srozuměn se stanoviskem vojenského správy jako strany — dosíci správního rozhodnutí o svém nároku cestou § 33 zák. čl. LXVIII:1912

o válečných úkonech, není rozhodnutím nebo opatřením ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 7274/28. Srov. Boh. A 1775/, viz též: Havelka, Háchova pocta, str. 38.

(224) Výnos, kterým mno. — nikoliv ve formě rozhodnutí — záporně vyřizuje žádost nádražního restaurátora o náhradu za stravování vojska ve válce a po ní, není rozhodnutím podle § 2 zák. o ss. Boh. A 6453/27. *

(225) Prohlášení ministerké komise pro válečné úkony, že dohoda o nároku na náhradu za válečné úkony (§ 1, posl. odst. nařízení č. 250/1916 ř. z.) je neplatná, není

Zaměstnanci veřejni.

(228) Výrok státní správy železniční, jímž se bývalému zaměstnanci státních drah přestoupivšímu do státních služeb pragmatikálních, odepírá převod premiové rezervy (§ 68, odst. 2 zák. č. 89/1920 Sb.), není rozhodnutím ve smyslu § 2 zák. o spr. soudě, nýbrž pouhým prohlášením strany. Boh. A 7895/29.

(229) Výrok, jímž železniční zaměstnanec byl dán nuceně do výslužby podle zák. č. 286/1924 Sb., nemá právní povahu autoritativního výroku úřadu správního, nýbrž je toliko prohlášením smluvní strany, a nemůže proto býti brán stížností k nss. v odporu ani z důvodu, že jím bylo porušeno ústavou zaručené právo politické. Boh. A 7424/28.

(230) Na soukromoprávní povaze služebního poměru za-

rozhodnutím ve smyslu § 2 zák. o správ. s., nýbrž prohlášením strany. Úsn. býv. správ. s. z 17. ledna 1918, č. 27939.

(226) Výrok mno., jímž odepřeno bylo sběratelům jmění, tvořícího t. zv. plukovní fond, vydání tohoto jmění, není rozhodnutím úřadu ve smyslu § 2 zák. o správ. soudě, nýbrž prohlášením vojenské správy jako strany. Boh. A 8998/31.

(227) Výrok mno., zamítající žádost strany za náhradu škody vzniklé vykáčením lesa pro účely střeleckého cvičiště není rozh. podle § 2 zák. o ss., nýbrž prohlášením strany. 10035/32.

městnanců býv. rakouských státních drah nic nebylo změněno zákonem č. 159/1926 Sb., jímž byla uvedena v činnost pro obor vnitrostátní t. zv. Vídeňská úmluva č. 195/1926 Sb. o odpočívacích požitcích. Náleže ze dne 13. dubna 1933, č. 6619/1933.

(231) Do výroku ministerstva pošt o propuštění poštovního expedienta ze služby (vl. nař. č. 17/1927 Sb.) není přípustná stížnost na nss. Boh. A CCCLXXXV/30.

(232) Výrok čl. úřadu, kterým se odpírá vydati býv. uherskému státnímu úředníku jeho plat z dob války, kdy mu pro zajetí jeho nemohl býti dodán a byl proto uložen jako finanční depositum není rozhodnutím podle § 2 zák. o ss. Boh. A 4393/25.

(233) Rozhodnutí českého

zemského správního výboru ve služeb. věci úředníka Zemské banky není rozhodnutím ve smyslu § 2 zák. o správním soudě. Boh. A CCCLX/29.

(234) Vznikl-li nárok na diety, uplatňovaný zemským zaměstnancem smluvním z důvodu tohoto služebního pomě-

Železniční právo.

(235) Výrok min. železnic, kterým se ve smyslu § 10, lit. b) konces. zák. žel. (min. nař. č. 238/1854 ř. z.) odpírá náhrada škody, požadovaná uživatelem veřejné komunikace, státním podnikem železničním přeložené, není rozhodnutím, nařikatelným před nejvyšším správním soudem. Boh. A 8495/30.

(236) Výrok min. železnic, kterým bylo odepřeno vyhověti žádosti expropriáta za zahájení odškodňovacího řízení nebo přiznání náhrady utrpěné

ru, nemá výrok zemské správní komise, nárok ten zamítající, povahu autoritativního rozhodnutí neb opatření úřadu správního, způsobilého nabýti právní moci, nýbrž pouhého prohlášení jedné ze smluvních stran. Boh. A 6552/27.

škody, má povahu prohlášení strany a ne autoritativního rozhodnutí neb opatření ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 8954/30.

(237) Nss. není příslušným rozhodovati o stížnosti do výroku železničního úřadu o nároku odesílatele proti železniční správě na náhradu škody z titulu ručení za ztracené, poškozené nebo opožděně dodané zboží, jež bylo železničnímu podniku odevzdáno k dopravě (§ 2 zák. o ss.) Boh. A CCCLXX/29.

Věci finanční.

(238) Žádal-li někdo za vydání bankovek, zabavených podle nař. č. 113/1919 Sb. ve znění nař. č. 311/1919 Sb. osobě jiné, tvrdě, že on je vlastníkem těchto bankovek, není výrok úřadu, odpírající tomu vyhověti, rozhodnutím podle § 2 zák. o ss., nýbrž prohlášením strany. Boh. F 6067/32. Srov. Boh. F 5743 a 5744/31.

(239) Žádal-li někdo o vrácení stříbrných mincí, zabavených podle nař. č. 644/1919 Sb. osobě jiné, tvrdě, že on byl vlastníkem těchto mincí, není výrok úřadu, odpírající

tomu vyhověti, rozhodnutím dle § 2 zák. o ss., nýbrž jen prohlášením strany. Boh. F 5743/31. Srov. Boh. F 1293/23.

(240) Odepřel-li úřad vyhověti žádosti strany za vrácení amerických dollarů zabavených podle nař. č. 113/1919, aniž řešil otázku zákonitosti tohoto zabavení, jest výrok ten pouhým prohlášením strany, nikoliv rozhodnutím ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. F 5744/31 F.

(241) Výnos min. financí, vydaný ve věci nároku strany na zaplacení 5% úroků z pro-

dlení jakožto náhrady právní újmy způsobené tím, že finanční úřad neoprávněně zadržel výplatu poukázané částky soudního deposita zabaveného k zajištění dávky z majetku, není rozhodnutím správního úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. F 6376/32.

(242) Výrok zem. fin. úřadu, vydaný k odporu, který ve věci soudní exekuce vedené proti určité osobě, podal její soukromý věřitel proti přihlášce části dávky z majetku, osobě té předepsané berním úřadem jakožto pohledávky, požívající přednostního zástavního práva na vydražené nemovitosti, má povahu prohlášení strany, nikoli rozhodnutí ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. F 4892/29.

(243) Výrok min. financí, že nemůže případný přeplatek na admisním poplatku vrátiti žádající bance, ježto neprokázala, že právo na přeplatek ten, příslušející bývalé cizozemské bance, bylo jí postoupeno, má povahu prohlášení strany, nikoliv rozhodnutí ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. F 5253/30.

(244) Výrok min. financí, odpírající náhradu škody, není nařikatelným rozhodnutím neb opatřením, nýbrž prohlášením strany. Boh. F 2021/24.

(245) Výrok min. financí o závaznosti dohody Svazu čl. průmyslových lihovarů s čl. lihovou komisí o přejímacích cenách lihu není rozhodnutím správního úřadu nařikatelným stížností k nss-u, nýbrž pro-

hlášením strany. Boh. F 2150/24.

(246) Výnos gen. finanč. ředitelství v Bratislavě, kterým bylo odepřeno vyhověti nároku pensionovaného úředníka proti státu na náhradu škody, jemu domněle způsobené nesprávným postupem státních finančních úřadů při výplatě částky, zadržené z jeho pense k úhradě soudní obstarvky a uložené do finančních deposit, není rozhodnutím správního úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss., nýbrž prohlášením, jež úřad učinil jménem státu jako strany. Boh. F 4016/28.

(247) Jestliže úřad žádosti strany za vrácení záruční listiny vydané jejímu zaměstnanci, kterou tento předložil úřadu jako jistotu za svou dávku z majetku, nevyhověl s odůvodněním, že listiny bude eventuel. potřebovati k uplatnění nároku, který v ní vystavitelka na se vzala, jest výrok úřadu jen prohlášením o jeho stanovisku k soukromoprávnímu, nikoli k veřejnoprávnímu nároku strany. Boh. F 3078/26.

(248) Výzva úřadu bance ke splnění platební povinnosti, kterou ohledně cla a přepychové daně vzala na sebe banka záruční listinou za třetí osobu, jinak že požadované částky budou vymáhány soudně na základě záruční listiny, má povahu prohlášení strany o uplatňování nároků plynoucích z poměru soukromoprávního, není však rozhodnutím úřadu o nároku veřejnoprávního. Boh. F 3492/27.

b) Pouhý návrh úřadu:

(viz Havelka: Háchova pocta str. 39)

(249) Proti návrhu obce ve smyslu § 35 ob. ř. nemá majitel soukromé porážky, jež má být zavřena, právo stížnosti. Usn. býv. správ. s. z 21. dubna 1915 č. 2703.

(250) Návrh čl. komise pro hospodaření s ovocem a zeleninou při min. zás. lidu učiněný čl. cukerní komisí, aby předepsala diferencní obnosy dle 4. odst. ř. 11 vl. nař. z 2. ledna 1920, č. 23 Sb., není opatřím ani rozhím před nss-em nařikatelným. Boh. A XLII/20.

(251) Návrh min. spravedlnosti, učiněný u nejvyššího soudu dle § 42 jur. normy, není opatřením nebo rozhodnutím dle § 2 zák. o správ. soudu u nss. nařikatelným Boh. A CCCCIV/31.

(252) Výzva, aby strana složila určitou částku peněz, aby se upustilo od důchodkového

řízení trestního, není nařikatelným rozhodnutím. Boh. A 1050 22.

(253) Návrh učiněný stát. pozem. úřadem soudou v příčině doručení oznámení o tom, které ze zabraných nemovitostí úřad se rozhodl převzít, není rozhím úřadu správního ve smyslu § 2 zák. o ss. a není proto před tímto soudem nařikatelný. Usn. soudou na základě návrhu takového vydané jest z přezkoumání nss-em vyloučeno předpisem § 3, lit. a) zák. o ss. Boh. A 1854/23.

(254) Návrh státního pozem. úřadu, aby příslušný soud nařídil ocenění parcely podle § 6 zákona č. 77/1922 Sb., není rozhodnutím neb opatřením právní moci schopným, a následkem toho nelze si proti němu stěžovati k nss-u. Boh. A CCLVII/25.

c) Pouhé upozornění nebo vysvětlení:

(255) Upozornění úřadu, připojené k jeho zamítavému rozhodnutí o žádosti strany za svolení k výplatě vázaného účtu dle vl. nař. č. 167/19, že účet ten podléhá soupisu a zákazu právní dispoice dle vl. nař. č. 265/22, není rozhodnutím ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. F 3836/26.

(256) Pouhým upozorněním a nikoliv rozhod. neb opatř. ve smyslu § 2 zák. o ss. jest výrok, obsažený v rozhodnutí o převodu zaměstnance do po-

žitků podle zák. 103/26, že zaměstnanec, vyhoví-li zákonným podmínkám, nabude nároku na zvýšení služného od určitého dne. Boh. A 9711/32.

(257) Rozh. podle § 2 zák. o ss. není výrok min. škol., jímž se stanoví obci na Slov. nepřekročitelná lhůta k převzetí věcného nákladu na postupné pobočné třídy stát. lidové školy s podotknutím, že nestane-li se tak, bude stát. lidová škola zrušena a obci uložena povinnost zříditi obec.

ní ludovou školu. Boh. A 9962/32.

(258) Výnos stát. poz. úřadu, kterým straně sděluje, že zahajuje oceňovací říz. ohledně přejímaných nemovitostí a ji upozorňuje, že má podati různá vyjádření, není rozhodnutím neb opatřením ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A CLXXXV/24.

(259) Je-li v rozhodnutí vyšší stolice, kterým bylo požadování zaznamenaného poplatku jako předčasné zrušeno,

d) Pouhá pohrůzka:

(262) Rozhodnutím ve smyslu § 2 zák. o nss. není výrok min. škol., kterým se vydržovateli soukromé školy hrozí zakročení podle § 11, odst. 3. zák. č. 189/1919 Sb., ponechá-li ve své škole děti jiné národnosti. Boh. A 7277/28.

e) Pouhá výhrada rozhodnutí:

(264) Výhrada rozhodnutí o tom, zda strana bude — splní-li se určité skutkové předpoklady — k určitým

f) Pouhé sdělení o procesní situaci, záměru, pochybnosti nebo názoru úřadu:

(265) Proti sdělení, že se koná šetření za účelem do-
datečného vyměření, čímž se
promlčení přerušuje, není pří-
pustná zvláštní stížnost k ss.
Reis. 16031.

(266) Rozhodnutí odvolací
komise, které vyslovuje toli-
ko, že se spisy vracejí dle
§ 14 zák. č. 198/20 I. stolici,
aby ve věci znovu rozhodla,
není rozhodnutím ve smyslu

obsažena poznámka, že proml-
čení práva ještě nenastalo, ne-
může proti této poznámce, po-
kud požadování se nestalo
skutkem, býti podána stížnost
k ss. Reis. 4459.

(260) Pouhá vysvětlení udě-
lená úřadem nemají povahy
rozhodnutí ve smyslu § 2 zák.
o ss. Exel 1163, 1164.

(261) Vysvětlení ohledně vý-
še cla dané ve smyslu §§ 11 a
14 nař. ze 4. prosince 1906,
č. 233 ř. z. nelze naříkati před
nss-em. Boh. F 1685/24.

d) Pouhá pohrůzka:

(263) Pohrozí-li úřad pro pří-
pad, že jeho rozkazu nebude
uposlechnuto, právní újmou,
není tato pohrůzka rozhodnu-
tím způsobným vejíti v moc
práva a není proto sama o so-
bě stížností k ss. naříkatelná.
Alt. 3417, Budw. 7802/A.

úkonům povinna, není roz-
hodnutím ve smyslu § 2. Alt.
571, Budw. 12747.

§ 2 zák. o ss. Boh. F 2522,
2627, 2649/25.

(267) Prohlášení předsedy
okresní vyživovací komise, že
nemůže žádost o vyživovací
příspěvek předložiti k roz-
hodnutí okresní vyživovací
komisi, nemůže býti bráno v
odpor stížností k ss. Náprava
může býti zjednána jen u
dozorčího nebo disciplinární-
ho orgánu. Usn. byv. správ.

s. z 27. 3. 1917, č. 7722.

(268) Do výroku úřadu,
kterým se straně sděluje, že
její podání nemůže býti vy-
řízeno, dokud nss. nerozhod-
ne o pendentní stížnosti ve
věci souvislé a nevrátí spisy,
není přípustná stížnost na
nss. Boh. A 7672/29.

(269) Sdělení úřadu straně,
že zamýšlí předepsati doda-
tek k daní a že o tom ještě
vyrozumění bude následovati,
nemůže býti napadeno před
správním soudem. Reis. 9529,
Budw. 4520/F.

(270) Proti výroku stolice
rekursní, že rekurs proti
předpisu domovní daně čin-
žovní bude vyřízen teprve
tehdy, až strana dá souhlas
ku provedení řízení parifi-
kačního, není stížnost k ss.
přípustná. Reis. 16034.

(271) Sdělení učiněné straně
za účelem přerušení promlče-
ní, že dodatečný poplatko-
vý předpis bude předevzat,
není rozhodnutí nebo opatře-
ní, proti kterému jest stížnost
k ss. přípustná. Reis. 9528,
Budw. 5536/F.

(272) Výnos pozemkového
úřadu, kterým oznamuje straně
úmysl převzít část zabraného
majetku pozemkového a ji vy-
zývá, aby své vyjádření v urči-
té lhůtě podala — aniž ještě
objekty k převzetí určené de-
finitivně byly stanoveny —,
není roz-ím neb opatřením ve
smyslu § 2 zák. o ss. před
nss-em naříkatelným. Boh. A
LXXXIV/21.

(273) Oznámi-li minister-
stvo vnitřa na žádost zaklada-

telů společnosti s r. o. o zá-
sadní svolení k zápisu jejímu
do obchodního rejstříku, že
by bylo v případě dotazu rej-
stříkového soudu nuceno po-
dati proti dotčenému zápisu
odpor podle § 2 vládn. nař. č.
465/1920 Sb., není sdělení to
rozhodnutím ani opatřením
ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh.
A 6697/27.

(274) Výměr, jímž byl st.
zaměstnanec podle § 13, odst.
3. zákona č. 286/1924 Sb.
zpraven o tom, že bude dán
do trvalé výslužby, není roz-
hodnutím ve smyslu § 2 zák.
o ss. Boh. A 6057/26, CCXCIII/
26, 7103/28.

(275) Výnos, kterým min.
obchodu oznamuje chrániteli,
že pojal pochybnosti o re-
gistrační způsobilosti ochran-
né známky a kterým jej vyzý-
vá, aby podal průkazy po-
chybnosti ty rozptylující, ne-
ní rozhodnutím podle § 2 zák.
o ss. a jest proto stížnost pro-
ti němu nepřipustná. Boh. A
7851 a 7890/29.

(276) Vyplatila-li obec ob-
čanům za uhytování důstojní-
ků náhrady vyšší, než jaké
zákonem jsou odůvodněny, a
min. nár. obr. k žádosti obce,
aby jí tyto vyšší částky byly
nahrazeny, jí oznámí, že ne-
může dáti náhradu nad míru
zákonem stanovenou, není
tento výrok min. roz-ím ve
smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A
1966/23.

(277) Výrok min. financí
o žádosti obce, přímo u něho
podané, že nemůže dle plat-
ných předpisů osvojit ná-

bytí zbytkového statku obci od převodního poplatku, není instančním rozhodnutím, naříkatelným před nss-em. Boh. F 3046/26.

(278) Připojil-li úřad k svému výroku, jímž odmítl odvolání strany jako opožděné, za doložkou o nepřípustnosti dalšího opravného prostředku v pořadí stolic správních podotknutí, obsahující jen pouhý projev jeho názoru, jak by hleděl na odvolání, kdyby bylo bývalo podáno včas, není tento projev názoru rozhodnutím ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. F 6394/32.

(279) Sdělo-li min. financí na dozorčí stížnost strany proti zavedenému trestnímu řízení, že dle jeho názoru nejde o případ zdůvodňující berní amnestii, je stížnost do tohoto sdělení nepřijatelná. Boh. 589/21.

(280) Výrok min. financí, že v určitém případě nejde o dva souvislé podniky téhož majitele (§ 1, odst. 4 zák. č. 321/1921 Sb.), není rozhodnutím neb opatřením naříkatelným stížnosti k nss. Boh. A 1243, 1084/23.

(281) Prohlášení zemského správního výboru o rozsahu jeho povinnosti plynoucí z udělení subvence okresu na stavbu zemědělské školy není rozhodnutím podle § 2 zák. o nss. Boh. A CCCXCI/30.

(282) Pouhý projev názoru správního úřadu, sdělený straně ve formě upozornění, nezakládá vůči ní právních účinků, jež by mohly vstou-

piti v moc práva, a nemá proto povahu rozhodnutí neb opatření podle § 2 zák. o ss. Boh. A 7039/28.

(283) Výnos ministerstva, který nebyl vydán jako rozhodnutí o rekursu podané stranou v konkrétním sporném případě, nýbrž v korespondenci (se zem. výborem) za účelem sdělení právního názoru ministerstva (o osvobození od poštovního) není rozhodnutím neb opatřením ve smyslu § 2 zák. o ss. Alt. 910, Budw. 4553/A.

(284) Proti výnosu, který neobsahuje judikátní výrok o poplatkové povinnosti, nýbrž sděluje ve formě poučení názor finančního úřadu, není přípustná stížnost k ss. Reis. 16033.

(285) Projev právního názoru úřadu sám o sobě, nebyl-li vtělen ve výrok úřadu práva a povinnosti stran upravující, nýbrž bylo-li vyvození těchto konkrétních důsledků ponecháno teprve nějakému příštímu rozh., nezakládá nijakých právních účinků proti straně, jež by mohly vstoupiti v moc práva, a nemůže proto strana své námítky proti práv. názoru úřadu stížností vznést na nss. potud, pokud tento právní názor nedošel výrazu a použití ve výroku úředním, straně určitou povinnost ukládajícím, nebo jinak do její právní sféry zasahujícím. Boh. A 2001/23.

(286) Pouhý projev právního názoru min. o některé otázce, který se stal v rozh. pou-

ze mimochodem, aniž byl rozh. tomu položen za základ, nelze pokládati za rozh. neb opatření správního úřadu dle § 2 zák. o ss., ani kdyby se mu přikládá význam pro podřízené úřady. Boh. A 1206/22.

(287) Jestliže úřad ukládá je nižší stolicí podání zprávy

g) Pouhé vyzvání k plnění povinností nebo k učinění určitého podání:

(288) Pouhé vyzvání ku podání oznámení ve smyslu § 17 patentu ze dne 29. prosince 1915 z. z. č. 83 pro Čechy, není způsobilé vejíti v právní moc a nemůže proto samo o sobě býti napadeno stížností u správního soudu. Usn. býv. správ. s. z 6. prosince 1917, č. 30071.

(289) Jestliže na žádost strany za vydání daňového svědectví pro exekuční dražbu nemovitosti vyzval úřad stranu, aby předložila knihovni výtah ohledně čísel a číselného výnosu dotčených parcel, které úřad dle konaného řízení nemohl opatřiti, a nadřízený úřad postup ten schválil, nejde o rozhodnutí nebo opatření úřadu ve smyslu § 2 zák.

h) Pouhé potvrzení:

(292) Potvrzení státního pozemkového úřadu o tom, zda jde o převod neb směnu nemovitostí, uskutečnou na základě zákona záborového a zákonů tento zákon provádějících a doplňujících (§ 3,

i) vyřízení připomínek, jež nejsou opravným prostředkem:

(293) Připomínky proti obecním přírůbkům ve smy-

v určité věci, naznačil, že ve věci té bude teprve rozhodnuto, nelze pouhou připomínkou příslušnému výnosu připojenou, již úřad vyslovil určitý právní názor, pokládati za rozh. ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 1852/23.

o ss., resp. o bezprávný zásah do subjektivních práv strany. Boh. F 2800/25.

(290) Příkaz na plnění podle § 96 vl. nař. 8/28, který neobsahuje jiných dispozic než rozh. na základě něhož byl vydán, není aktem naříkatelným před nss. (nýbrž pouhé vyzvání ku plnění povinností). Boh. A 9822/32.

(291) Výnos min. sprav., zamítající stížnost do výměru presidia vrch. zem. soudu, kterým byl soudní tlumočnick vybídnut, aby vyplnil dotazník o znalosti státního jazyka, není rozhodnutím neb opatřením ve smyslu § 2 zák. o ss. a není stížnost k nss. soudu proti němu přípustná. Boh. A 7815/29.

bod 3. vlád. nařízení č. 143/1922 Sb.), není rozhodnutím nebo opatřením naříkatelným stížností na nejvyšší správní soud. Boh. A CCCLVIII/29 a 9137/31.

slu § 90 o. ř. nejsou právními prostředky poplatníkovy-

mi, nýbrž oznámeními nadřízenému úřadu přírůžky povolujícímu a není proto vyřízení těchto připomínek nadří-

j) Potvrzující akt orgánu nemajícího jurisdikční pravomoc:

(294) Výrok min. nár. obr. potvrzující usn. (návrh) disciplinárního výboru vojenských gázistů, zřízeného dle výnosu z 8. února 1919, č. j. 5553 (č. 207 věst. min. nár.

k) Příležitostně výroky, jež

(295) V rozhodnutí o přijetí žáčky do soukromé školy použité pojmenování tohoto ústavu nelze považovati za

l) Zodpovězení otázky prejudiciální:

(296) Rozhodnutím nebo opatřením ve smyslu § 2 zák. o nss. není výrok, ježž úřad vyřešiv si jím pro spornou otázku, kterou mu autoritativně bylo rozhodovati, jinou

m) Akty týkající se styku mezi úřady:

(297) Odepřeli správ. úřad vyhověti dožadání trest. soudu o zapůjčení správních spisů, jež soukromý žalobce navrhl, nerozhodl tím o nějakém nároku strany na vydání spisů. Výměr zapůjčení spisů odpírající není vrchnostenským správním aktem proti straně řízeným, nýbrž aktem, který se týká styků mezi úřady a není jako takový právní

n) Interní poukaz úřadu vyššího úřadu nižšímu:

Viz Havelka: Háchova pocta str. 58.

(299) Nařízení komise odvolací, vydané vůči komisí od-

zeným úřadem rozhodnutím nařikatelným u správního soudu. Usn. býv. správ. s. z 17. listopadu 1913, č. 10639.

obr. z r. 1919, částka 8), není rozh. im správního úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss. a nelze jej proto nařikati před nss-em. Boh. A 2593/23.

úřad pronáší mimochodem:

rozhodnutí ve smyslu § 2 o právní povaze tohoto ústavu. Pop. 3432.

otázku, buďsi právní nebo skutkovou, pouze prejudiciálně, uložil jako součást skutkové podstaty do důvodů, z nichž jeho rozhodnutí ve sporné otázce vzešlo. Boh. 9549/31.

moci schopen, a nelze jej proto pokládati za rozh. neb opatř. po rozumu § 2 zák. o ss. Boh. A 1591/22.

(298) Strana není oprávněna podati stížnost k nss. do výnosu, jímž úřad odepřel vyhověti žádosti soudu o zaslání spisů administrativních, není-li patrné, že žádost byla učiněna jménem strany. Boh. A 1268/22.

hadní, aby provedla dodatečný předpis, nemůže býti bráno

v odpor stížností k ss. Reis. 4454, Budw. 14280.

(300) Poukaz daný nadřízeným úřadem podřízenému, aby se s-tlem zahájil trestní řízení, není ještě rozh. ve smyslu § 2 zák. o ss., třeba byl straně sdělen. Boh. A 1582/22.

(301) Upozornění příslušného úřadu úřadem nadřízeným na povinnost jemu dle zák. náležející, není ani rozh. ani opatř., jímž by mohlo subjektivní právo strany býti porušeno. Boh. A 2171/23.

(302) Výnos min. pro Slov. z 12. prosince 1921, č. 11935 pres., jímž upozorňuje župan-ské úřady na zák. z 12. srpna 1921, č. 304 Sb. o zabírání budov a dává županům pokyn, aby rekvirovali byty, které se uprázdňují odchodem stát. zaměstnance, a aby při záboru postupovali přesně dle uvedeného zákona, není rozhodnutím neb opatřením, jímž mohou býti dotčena subj. práva, a nemůže proto výnos ten býti nařikán před nss. (§ 2 zák. o ss.). Boh. A 1258/22.

(303) Vyzve-li polit. úřad starostu (starostenský úřad), aby v zájmu veřejného řádu a pokoje učinil určité opatření (vyzval majitele domů, aby se zdržovali vyvážování praporů v barvách černo-červenozlutých), jde o výzvu učiněnou úřadem nadřízeným úřadu podřízenému. Stížnost obce podaná u nss-u proti rozh., výzvu resp. příkaz takový v pořadí instancí potvrzující-

mu, je nepřipustná. Boh. A CXXXIX/23.

(304) Výrok odvolací komise, jímž bylo podle posledního odst. § 14 zák. č. 198/1920 Sb. uloženo úřadu první instance, aby straně předepsal dodatek na dávce, nelze pokládati za rozhodnutí, právní moci schopné ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. F 5076/29.

(305) Vnitřní poukaz nadřízeného úřadu, aby první stolicí odvolaly své výměry, přiznávající osvobození od uhelné dávký, nemůže býti předmětem stížnosti k nss. Stížnost může býti podána teprve proti konečnému rozhodnutí o daňové povinnosti. Boh. F 696/22.

(306) Proti výroku úřadu II. instance, jímž byl k rekursu strany zrušen platební rozkaz na poplatky a úřadu I. instance bylo uloženo, aby vydal dle naznačených právních norem nový platební rozkaz, není připustná stížnost k nss. Boh. F 4166/28.

(307) Všeobecné pokyny železničním správcům, jak si mají ve smyslu koncesní listiny vésti při opatřování materiálu, nejsou rozhodnutími nařikatelnými u spr. soudu. Alt. 569, Budw. 8272.

(308) Interní generální výnos min. financí o tom, jak mají podřízené úřady v případech žádosti nemocenské pojišťovny nebo bratrské pokladny za sdělení berních dat postupovati při rozhodování, spadajícím do jejich kompetence, není rozhodnutí ve smy-

slu § 2 zák. o ss. Boh. F 4852/29.

(309) Nařízení mno., kterým se zakazuje referentům jednati v dodávkových věcech vojenské správy se zástupci dodavatelů, není rozhodnutím neb opatřením ve smyslu § 2 zák. o ss., třeba byli jednotliví dodavatelé o nařízení tom zpraveni. Boh. A 6061/26.

(310) Poukaz, daný při intimaci rozhodnutí ministra vnitra o zrušení prozatímního služebního poměru obecního nebo obvodního notáře ministrem s plnou mocí pro správu Slovenska žup. úřadu, aby notáře ze služby propustil a jej podle uherského systému, pokud má na to nárok, pensionoval ve smyslu § 7 zák. č. 211/1922 Sb., není, byl-li v této formě straně intimován, rozhodnutím podle § 2 zák. o ss. Boh. A 5596/26.

(311) Vnitřní pokyny úřadů vyšších úřadům nižším nejsou rozhodnutími neb opatřeními ve smyslu § 2 ani tehdy, byly-li straně intimovány. Alt. 568, Budw. 589/A.

(312) Poučení a pokyny instance vyšší stolicí nižší, která neobsahuje výroku o konkrétních právních poměrech, nejsou rozhodnutími neb opatřeními ve smyslu § 2. Budw. 5732, 3539, 1454/A.

(313) Interní, byť i straně sdělený pokyn úřadu nadřízeného, aby úřední vysvědčení — jež v případě složení zkoušky bude vydáno — opatřeno bylo doložkou dotýka-

jící se právní účinnosti vysvědčení, není způsobilý dotknouti se konkrétních práv strany, nýbrž teprve vydání vysvědčení s touto doložkou. Pop. 3419, Budw. 8184/A.

(314) Poukazy dané úřadem nadřízeným úřadu politickému ve smyslu § 17, odst. II, min. nař. ze dne 17. srpna 1917, č. 367 ř. z. ve příčině rekvisice dobytka jsou toliko instrukcí danou úřadu a nedotýkají se přímo právní sféry stran. Nemohou proto samostatným opravným prostředkem býti brána v odpor, a to ani tenkrát, když by úřad podřízený, vydáváje rozhodnutí jemu uložené, se na tento poukaz odvolal. Rozhodnutí v základě takového poukazu vydané zůstává vždy rozhodnutím úřadu, který je vydal, třeba by je oděl ve formu intimátu uděleného poukazu. Boh. A 642/20.

(315) Zrušil-li zemský výbor na Moravě usnesení obecního zastupitelstva o prodeji dříví z obecního lesa a uložil-li zároveň obecnímu zastupitelstvu, aby požadovalo od kupců doplatek na cenu, za kterou ve dražbě dříví bylo vydraženo, nejde o pravý správní akt, nýbrž o interní pokyn úřadu nadřízeného. Boh. A 772/21.

(316) Usnesení vlády republiky československé ze dne 18. prosince 1929 o poskytnutí záloh na požitky učitelů škol obecných (řadových) a měšťanských na Slovensku a na Podkarpatské Rusi, jichž se týká

§ 1, odst. 2. zákona č. 104/1926 Sb., ani intimace tohoto usnesení, která se stala výnosem ministerstva školství a národní osvěty v Praze ze dne 15. ledna 1930, č. j. 173.416/29-I, resp. výnosem zemského úřadu v Užhorodě ze dne 13. února 1930, č. 6298-III ai 1930 není rozhodnutím neb opatřením ve smyslu § 2 zákona o správním soudě. Nález ze dne 11. února 1933, č. 2332/33. Srov. Boh. A 8630/30, 10074/32.

(316a) Odmítnutí návrhu

o) Opatření manipulační (oficiální poukazy pokladniční, vydání poukázek):

(317) Poukaz min. financí ve věci vrácení přepychové daně na § 21 zák. č. 268/1923, nemá povahy rozhodnutí ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. F 5252/30.

(318) Vyměření odpočivných požitků ve vyřízení, jímž učitelka se na svou žádost dává na odpočinek, má povahu pouhé pokladniční poukázky a nikoli rozhodnutí nebo opatření podle § 2 zák. o ss. Boh. A 7964/29.

(319) Výnos min. školství, kterým na základě nákonů č. 251/1922 a č. 394/1922 poukázány řediteli měšťan. školy menšinové požitky v nové výměře dle těchto zákonů a předsány odpisem pensijní příspěvky — a to bez návrhu strany z moci úřední a bez bližšího odůvodnění — není rozhodnutí podle § 2 zákona o ss. Boh. A CCXLVIII/25.

(320) Výnos, jímž referat

okresní školní rady, podaného ve smyslu § 113 def. řádu škol. a vyučovacích zemské školní radě stran obsazení uprázdněného místa učitelského, není rozhodnutím, kterým by mohlo býti založeno nebo omezeno nějaké právo osob učitelských, nýbrž pouhým vnitřním aktem nadřízeného úřadu, a to i když o něm zpravena byla též místní školní rada a učitelé, kteří by se o místo to měli ucházeti. Boh. A 789/21.

min. škol. v Bratislavě, prováděje rozhodnutí min. škol. o tom, že učitel, nebyv ustanoven, dává se do pense dle vl. nař. č. 226/1923 Sb., vyměří učitelé tomu zaopatřovací požitky, má povahu pouhé pokladniční poukázky. Boh. A CCXCI/26.

(321) Pouhé pokladniční poukázky k výplatě služ. požitků, jimiž nebylo rozhodnuto o určitých platových nárocích zaměstnance, nejsou rozhodnutími právní moci schopnými, a nepřejudikují ani pozdějšímu uplatnění jinakých platových nároků zaměstnancem ani nezakládají proň nabyté právo s účinkem, že by úřad své poukázky nemohl změnit i v neprospěch zaměstnance. Boh. A 5285, 5296, 5457/26.

(322) Vyměření a poukaz pensijních požitků jest pouhým důsledkem úředního roz-

hodnutí o přeložení na trvalý odpočinek. Pokladniční opatření, aby zaopatřovací požitky byly vypláceny, nezahrnuje v sobě autoritativní rozhodnutí o tom, jaké zaopatřovací požitky straně náležejí. Jde proto o pokladniční poukázku, která není rozhodnutím podle § 2. Boh. A 4920/25, k tomu viz: Slovník veřej. práva »Akt správní«, str. 36.

(323) Pouhý poukaz požitků veřejného zaměstnance není judikátním rozhodnutím o nároku zaměstnance na tyto požitky. Boh. A 3220/24.

(324) Výnos min. financí, vydaný v dohodě s min. železnic, kterým bylo odepřeno vydání průkazky na zlevněnou jízdu po železnici, není rozhodnutím neb opatřením správního úřadu ve smyslu §

p) Akty evidenční a zjištění okolností pro vojenskou službu důležitých:

(328) Proti výrokům berního úřadu ohledně evidence rezervního fondu se zřetelem na zdanění již provedené není přípustná stížnost k ss. Reis. 13302, Budw. 7566/F.

(329) Výrok mno., jímž vyřízena byla stížnost vojenského gázisty na vadný popis, není rozhodnutím neb opatřením úřadu správního ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 9114/31.

3. vojenské rozkazy

(330) Propuštění vojenského gázisty ve výslužbě, činou službu konajícího, z této

2 zák. o ss. Boh. A 9073/31. (325) Opatření, kterým úřad upravující cestovní účet strhuje s přiznané náhrady určitou částku na kolkovné, není rozhodnutím neb opatřením ve smyslu § 2 zák. o ss. a nepodléhá tedy stížnosti na nss. Boh. A 4477/25.

(326) Enunciace, kterou vydá úřad poukazující platy zaměstnance v exekučním řízení soudním, není rozhodnutím ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A CCXVII/24.

(327) Výrok služebního úřadu (nikoliv železničního), kterým zaměstnanci bylo odepřeno vydání železniční průkazky na zlevněnou jízdu pro určitou třídu, není rozhodnutím ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 7392/28. (Srov. však Boh. A 5551/26).

(329a) Výrok soudu, jímž se určitá osoba ze seznamu zalců (§ 406 čís. 1 jedn. řádu pro soudy čís. 112/97 ř. z.) vymazuje, není ani rozhodnutím ani opatřením dle § 2 zák. o spr. s. a je již proto stížnost na nss. proti výroku tomu nepřipustná. (Jde-li tu o rozhodnutí úřadu administrativního, nebylo proto pak v nálezu řešeno.) Nález ze dne 31. března 1933, č. 5386/33.

činné služby jest, právě tak, jako povolání k této službě, služebním rozkazem a nikoliv

rozhodnutím před nss-em nářikatelným. Boh. A 2092/23.

(331) Ani výrok odvodní komise dle § 10 branného zákona č. 193/1920 Sb., ani změna výroku toho, vyslovená dle § 35, odst. 12. a 13. branných předpisů mno., ani rozkaz povolávající brance k nastoupení presenční služby na základě odvodního rozhodnutí, není rozhodnutím neb opatřením správního úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A

4. akty samosprávných korporací, týkající se jejich vnitřních záležitostí.

(334) Rozh. orgánu israelitských náboženských obcí o dani náboženské nejsou rozhodnutím neb opatřením ve smyslu § 2 zák. o ss. před nss-em nářikatelným. Boh. A LXI/21.

(335) Vyřízení výboru advokátní komory, kterým advokátu zřízenému divisním soudem k návrhu advokátní komory jako ex offio zástupci před divisním soudem vojenským bylo oznámeno, že obhajování tohoto sprostěn býti nemůže, není rozh-ím neb opatř-ím ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A XXII/19.

(336) Rozh. výboru advokátní komory o komorním příspěvku členském nejsou rozh-ím neb opatř-ím ve smyslu § 2 zák. o ss. před nss-em nářikatel. Boh. A CLXXVII/23.

(337) Proti výroku advokátní komory na území slovenském o započtení právní praxe za účelem připuštění k advokátní zkoušce jest stíž-

CCXLVI/25.

(332) Rozkaz k zavedení řízení před kárným výborem dle § 15 zák. č. 154/23 Sb. daný, není rozhodnutím ani opatřením správního úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A CCLIII/25.

(333) Rozkaz velitele pluku, jímž se vojenskému gázistovi přiznávají určité služební příjmy, není rozhodnutím úřadu správního. Boh. A 9115/31.

nost k nss. nepřipustná. Boh. A CCXV/24.

(338) Výrok zastupitelstva židovské obce náboženské o vyměření náboženské daně není rozhodnutím správního úřadu podle § 2 zák. o ss. Boh. A CCCLXXXVIII/30.

(339) Výrok valné hromady římsko-katol. autonomní církve v Bratislavě o pensionování učitelky církevní školy není rozhodnutím správního úřadu ve smyslu § 2 zákona o správním soudě. Boh. A CCLXIII/25.

(340) Do odmítavého rozhodnutí min. veřej. prací o stížnosti proti volbě představenstva inženýrské komory není přípustna stížnost k nss-u. Boh. A CCLXVII/25.

(341) Do výroku rozhodčího soudu náboženské obce israelitské v Čechách, na Moravě a ve Slezsku o předpisu daně náboženské není přípustna stížnost k nss. Boh. A CCXXX/24.

5. akty organizační

(Viz Havelka: Háchova pocta str. 57.)

(342) Systemisace místa učitelského pro mužské nebo ženské síly učitelské jest organizačním opatřením školského úřadu, ohledně něhož nemají jednotlivé síly učitelské postavení strany. Budw. 11187/A. Podob. Boh. A 10219/32.

(343) Instrukce pro okr. spr. kom. vydaná zem. spr. výborem ve shodě se zem. spr. pol. jest abstraktním organizačním předpisem, proti němuž členové okr. spr. kom. ani jako členové, ani jako poplatníci nemohou si pro porušení svých práv subjektiv-

ních stěžovati k nss-u. Boh. A XLV/20.

(344) Usnesení min. rady a nař. min. škol. a min. pro Slov., kterými zřízena byla likvidační komise pro správu církv. majetků na Slov., nejsou rozhodnutími správ. úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 4501/25.

(345) Pouhé akty organizační, jimiž se toliko zřizuje některý orgán správy státní nebo organizace jeho se mění, nepodléhají kognici nss-u. Boh. A 4501/25.

6. úřední dobrozdání a akty osvědčovací.

(Viz Havelka: Háchova pocta str. 50 a 60; tam i literatura.)

(346) Nál. zem. odvolací komise pro válečné poškozenec podle vl. nař. z 8. června 1922, č. 181 Sb., není rozřím neb opatřením ve smyslu § 2 zák. o ss. CLXIX/23, LXXXVII/21. Srov. usn. z 17. 2. 1933 č. 2824/33 a nál. z 24. 3. 1926 č. 6007/26.

(347) Výrok kvalifikační komise při zemském škol. úřadě, vydaný podle ustanovení § 19, odst. 3. vl. nař. č. 162/1928 Sb. (služeb. pragmatika učitelstva národních škol), není rozhodnutím správ. úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A CCCCXXVI/32, srv. Boh. A 7334/1928, XXX/1920.

(348) Výrok kvalifik. komise dle §§ 18 a 20 služ. prag. z 25. ledna 1914, č. 15. ř. z. není rozřím úřadu v právně-

technickém smyslu, jak je má na zřeteli § 2 zák. o ss., nýbrž pouze odborným dobrozdáním, které stranou před nss-em samostatně potíráno býti nemůže. Boh. A XXX/20 a nález z 11. 3. 1933, č. 4296/33.

(349) Rozkaz k zavedení řízení před kárným výborem daný dle § 15 zákona č. 154/1923 Sb., není rozhodnutím ani opatřením správního úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A CCLIII/25.

(350) Rozhodnutím podle § 2 zák. o ss. není výrok odvodní komise o způsobilosti povinníka k voj. službě, ani překousení výroku toho min-em nár. obrany; je jím však výrok mno., kterým se o býv. gážistovi v zál. býv. branné

moci rak.-uh. vyslovuje, že branné povinnosti podle § 2 branného zákona podléhá. Boh. A 6394/27.

(351) Výrok kvalifik. komise podle § 20 služ. pragmatiky č. 319/1917 ř. z., není rozhodnutím správního úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 7334/28.

(352) Výrok báňského úřadu dle § 9 ex. ř., že povinnost zjištěná v titulu exekucním přešla z osoby v titulu exekucním označené na osobu, proti níž exekuce se navrhuje, není pouhým osvědčením, když se teprve jím vyslovuje přechod povinnosti, o němž do-

sud autoritativně rozhodnuto nebylo. Boh. A 9702/32.

Naproti tomu: (353) Domovský list vydaný podle ustanovení § 32 zák. č. 105/1863 ř. z. zakládá ne sice domovskou příslušnost, ale presumpci domovského práva v obci, jež jej vydala. Budw. 7264/1910.

(354) Nález zemské odvolací komise sociálně-lékařské (zák. č. 199/1919 Sb. a vlád. nař. č. 224/1919 Sb., není rozhodnutím neb opatřením ve smyslu § 2 zák. o správ. soudě, a není proto stížnost na nss. proti němu přípustná. Boh. A LXXXVII/21.

7. ryzí (dohlédací) povolení nebo schválení hospodářských aktů komunálních v relaci ke komunálním poplatníkům

Hoetzel »Akt správní« str. 39: Specifická vlastnost schvalovacích úkonů je v tom, že schvalující úřady mohou schvalovaný úkon buď schváliti nebo neschváliti, nemohou ho však schváliti s modifikacemi.

(O aktech povolovacích pojednává Hoetzel tamtéž, zabývá se zejména nálezem Boh. A 3679/24.)

(355) Akt, kterým dohlédací úřad na základě §§ 35 a 38 zák. č. 329/1921 Sb. dal obci svolení vybíratí obecní dávky, může býti předmětem stížnosti poplatníků jen pokud není aktem ryze povolovacím. Jsou tedy přípustny námítky, že tu není pravoplatné usnesení obecního zastupitelstva o dávece anebo že k němu došlo způsobem, který poplatníkům odňal možnost obrany zákonem jim poskytnuté. Boh. A 8720/30, 3679/24.

(356) Schvalovací akt do-

hlédacího úřadu nemůže býti předmětem stížnosti poplatníka k nss. Nebyl-li však schvalovaný akt perfektní a nemůže-li proti poplatníkovi právně působiti, takže dohléd. úřad zakládá povinnost poplatnou bezprostředně svým aktem, jest stížnost poplatníka do výroku takového přípustná. Boh. A 7883/29.

(357) Výnos zem. spr. výboru, jenž nevyhovuje připomínkám podaným k usn. ob. zast. o zavedení dávky z nájemného na základě § 89 česk.

Nejvyšší správní soud.

ob. zř. ve znění zák. z 24. dubna 1899, č. 97 česk. z. z., nýbrž schvaluje usn. to i usn.

8. akty prozatímní (mezitímní), preparatorní, procesní opatření

[Viz Havelka: Háchova pocta str. 57, a srov. (179) až (181).]

(358) Odepření nahlédnutí do spisů v řízení o udělení koncese hostinské a výčepnické nelze jako opatření mezi-
tímní brát jako opatření mezi-
tímní brát i odpor stížnosti
k ss. samostatně, nýbrž teprve
ve spojitosti s věcí hlavní.
Usn. býv. ss. z 31. 3. 1916, č.
1897.

(359) Pokud řízení prováděné po rozumu §§ 4 a 5 nař. z 16. října 1914, č. 284 ř. z. před vydáním vyvlastňovacího nálezu obsahuje i výslech znaleců za účelem zjištění odškodného za vyvlastněné předměty, jde jen o procesuální přípravu pro rozhodování o odškodném. V těchto přípravných aktech nelze spatřovati rozh. neb opatř. jaké má na mysli § 2 zák. o ss. Boh. A 941/21.

(360) Podle § 19 nař. z 23. září 1920, č. 545 Sb. o dávce z přírůstku hodnoty nelze rozh. a příkazům vydaným před vyměřením dávky, vyjmaje případ § 25, odst. 2. odporovati zvláštním prostředkem opravným, nýbrž teprve stížností proti vyměření dávky. Jest tedy nepřijatelný také samostatný návrh na určení, zda-li určitý převod majetku dáve podléhá či nikoliv, a jest výrok, návrh takový zamítající, samostatnou stížností neañikatelny. Boh. 2952/23.

pravidel o vybírání dávky, není před nss-em añikatelny. Boh. A CXII/22.

(361) Usn. zem. spr. výb-u, kterým se zamítá žádost strany za prodloužení lhůty dané jí zem. spr. výb-em v rekursním řízení k předložení dokladů pro vyměření dávky z přírůstku hodnoty, není rozh. ím neb opatř. ím správního úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss., které by bylo možno añikati samostatnou stížností na nss. Boh. A CLXXI/23.

(362) Opatření, kterými se disciplinární řízení proti obecním úředníkům pouze připravuje (na př. volba disc. komise) nemohou býti předmětem samostatných opravných prostředků. Boh. A 10026/32.

(363) Výrok min. veř. prací, jímž projevuje se souhlas s tím, aby župní úřad za určitých podmínek vzal na vědomí vzdání se mýtného práva na státní silnici podle § 96 zák. čl. I:1890 a převzal mýtný objekt, není rozhodnutím po rozumu § 2 zák. o ss., nýbrž přípravným aktem pro převzetí objektu. Boh. A 8486/30.

(364) Výrok skupiny pro přezkoušení osobních výkazů při vojenské odborné účárně u mno. o započtení let není rozhodnutím ani opatřením správního úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. 7042/28.

(365) Proti rozhodnutí min.

školství, kterým byl pořadem stolic zamítnut rekurs učitele veřejné školy národní proti výroku o suspensi z úřadu a příjmu po čas disciplinárního řízení podle § 48 zák. č. 86/1875 čes. zem. zák., není přípustná stížnost na nejv. spr. soud. Boh. A CCXIV/24.

(366) Do výroku předsedy volební komise o nároku na vydání kandidátních listin straně k vlastnímu doručení dle §§ 67 a 27 zák. č. 330/1920 Sb. jest stížnost k nss. nepřijatelná. Boh. A CXC/24.

(367) Proti zatímní suspenzi, vyslovené po rozumu § 145, odst. 2. služ. pragmatiky, nepřislúší úředníku právo stížnosti na nss. Boh. A CCXXVI/24.

(368) Výrok zems. výboru, jímž rozhodnutí obec. zastupitelstva v stavební věci pro vadné řízení zrušeno a tomuto nařizeno rozhodnouti znovu, není konečným rozhodnutím po rozumu § 5 zák. o ss., nýbrž pouhým opatřením procesním, proti němuž stížnost na nss. není přípustná. Boh. A 3507/24.

(369) Výrok vodoprávního úřadu o výši peněžitě náhrady za pozemek vyvlastněný podle zák. o právu vodním není »rozhodnutím« podle § 2 zák. o ss., nýbrž pouhým prozatímním opatřením. Boh. A 7165/28. Srov. Budw. 1600 A a 10041 A.

(370) Proti rozh. posl. instance, kterým se nařizuje doplnění procesního materiálu, není stížnost na nss. přípustná

(§§ 2 a 5 zák. o ss.). Boh. A 2087/23.

(371) Rozhodnutím neb opatřením správního úřadu dle §u 2 zákona o ss. není výnos, kterým žádost vojenského gázisty ve věci stabilizační výhody, podanou přímo na ministerstvo národní obrany, úřad tento vrací příslušnému veliteli s tím, že žádosti takové nutno podávati předepsanou cestou služební. Usnesení ze dne 9. listopadu 1932, č. 18215/30.

(372) Proti usnesení o zahájení disc. řízení a o složení disc. komise, jakožto pouhým opatřením procesním, není samostatný opravný prostředek přípustný. Boh. A 3770/24.

(373) Pouhým přípravným jednáním a nikoliv rozhodnutím podle § 2 zák. o ss. jest výrok min. škol., kterým min. sice podle zák. čl. XIV:1898 a XIII:1909 neběře na vědomí osvobozující rozsudek vydaný proti duchovnímu v disc. řízení církevní vrchnosti, kterým se však duchovnímu státního občanství. Boh. A 8468/30.

(374) Proti zatímní suspenzi vyslovené po rozumu § 145, odst. 2. služ. prag., nepřislúší úředníku právo stížnosti na nss., ježto jde o pouhé procesní opatření. Boh. A CCXXVI/24.

(375) Výrok odvolací komise daňové, že se spisy vracejí podle § 14 zák. č. 198/1920

nížší stolicí, aby ve věci znovu rozhodla (Boh. F 2522/25), ani výrok, že bude dle § 222 zák. o d. os. uložen dodatek na dávece (Boh. F 6469/32), nejsou rozh. dle § 2 zák. o ss.

(376) Výnos, kterým min. obch. oznamuje chrániteli, že pojalo pochybnosti o regi-

9. vyřízení některých mimořádných žádostí nebo stížností

(377) Výrok finančního ministerstva, kterým byl odepřen postup poplatkové pohledávky, požadovaný podle tvrzeného ujednání mezi stěžovatelem a finanční správou, není rozhodnutím ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 98/19.

(378) Vyřízení mimořádné žádosti o vydání státovek, zabavených pro nedovolený vývoz v důchodkovém řízení trestním, není nařikatelným instancním rozhodnutím. Boh. A 1293/23.

(379) Rozhodnutí min. soc. péče, jímž v pořadí instancním zamítlo žádost člena představenstva nemocenské pokladny (v konkrétním případě zapsané pokladny pomocné) před válkou zvoleného, aby — vrátiv se ze služby válečné — byl ve smyslu min. nař. č. 239/1914 ř. z. znovu uveden v onu funkci, je svou podstatou odepřením výkonu dozorcího práva a jest proto stížnost na nss. proti němu nepřipustná. Boh. A 4598/25.

10. generelní (abstraktní) správní akty (nikoliv hromadná opatření)

»Může být pochybné, kudy jde hranice mezi nařízením a konkrétním aktem« Hoetzel „Kontroly“, str. 23, tamtéž i literatura.

struční způsobilosti ochranné známky, a kterým jej vyzývá, aby podal průkazy pochybnosti ty rozptýlující, není rozhodnutím podle § 2 zák. o ss., nýbrž má povahu přípravného procesního opatření pro vydání rozhodnutí ve věci samé. Boh. A 7851/29.

(380) Odepřeli úřad dodatečně sdělití důvody rozh., které samo nebylo stranou v odpor vzato, nelze v tom shledatí rozh. po rozumu § 2 zák. o ss. Boh. A CLXXXII/23.

(381) Vyřídili-li ministerstvo podání strany, kterým bylo požádáno o příkaz stolicí nižší, aby zaležitost, kterou pojednává, příznivě rozhodla, poukazem na zamítavé opatření stolicie nižší, nemůže být toto vyřízení ministerstva nařikáno stížností u nss. Boh. A LXIII/21.

(382) Mimořádná stížnost k ministerstvu veřejných prací podle § 69, odst. 3. zákona o stavebním ruchu č. 44/27 Sb. (nebo č. 43/28 Sb.) nemá povahu instancního opravného prostředku, nýbrž stížnosti, směřující k vyvolání dozorcího rozhodnutí ministerstva, které ten, kdo se ho domáhá, není legitimován bráti v odpor stížností k nss. Boh. A 9729/32. Srov. Boh. A CCV/24.

(383) Proti ohraničení lázeňského obvodu, obsaženého v lázeňském řádu, mohou si majitelé pozemků stěžovati k ss. teprve, byli-li lázeňský řád proti nim použit. Usn. býv. spr. s. z 5. 6. 1913, č. 5844.

(384) Podle ustanovení § 80 stavebního řádu pro Prahu (č. 73/1902 z. z.) nejsou kanalizační předpisy vydané pražským magistrátem opatřeními samy o sobě nařikatelnými, nýbrž nařízením, jehož zákonitost jest zkoumati teprve ku stížnosti proti úkonům, které uloženy byly podle tohoto nařízení majitelům domů. Alt. 915, Budw. 6422/A.

(385) Podle § 2 zák. o ss. lze stížností u nss. nařikati jen rozh. a opatř. správních úřadů, tedy správní akty upravující konkrétní poměry právní, nikoli však abstraktní normy výkonnou mocí vydané. Tyto může nss. přezkoumávati jenom nepřímo, řeše určitou právní věc (§ 2, úst. listiny z 29. února 1920, č. 121 Sb.) na základě stížnosti podané do konkrétního rozh. nebo opatř. správního úřadu. Boh. A 1847 a CXLIII/23.

(386) Výnos zem. spr. výboru, vydaný ve srozumění se zem. spr. pol. podle zák. z 24. října 1899, č. 97 z. z. česk. o zvláštních dávkách obecních není před nss-em nařikatelný. Boh. A L/20.

(387) Stížnost poplatníkova proti meritornímu obsahu výroku, kterým dozorcí úřad povolil obci vybíratí přírážku, jest za všech okolností nepří-

pustná. Poplatník může však uplatniti stížnosti proti povolovacímu výroku formální nedostatků usn. ob. zast-a o přírážkách, jež bylo podkladem povolovacího výroku, a jež pro tyto nedostatky nenabýlo právní moci. Boh. A 1997/23.

(388) Výměr, kterým okresní sbor Léčebného fondu veř. zaměstnanců sděluje obci jako zaměstnavatelce osob podléhajících pojistné povinnosti podle zák. č. 221/25 normativní výnos min. soc. péče o výkladu některých ustanovení zákona toho, ani výměr Léčebného fondu, zamítající »stížnost« obce do onoho vyřízení okresního sboru, není rozhodnutím podle § 2 zák. o ss. Boh. A 8171/29.

(389) Výnos min. školství schvalující stanovy židovské obce náboženské na Slovensku nemá vůči jednotlivým členům náboženské obce povahu rozhodnutí nebo opatření správního úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 7960/29.

(390) Výnosy stanovící nebo zvyšující přepravní poplatky, jsou nařízením a není proto proti nim přípustná stížnost k ss. Pop. 3433.

(391) Proti vyřízení, kterým se straně na její žádost za vydání úředního potvrzení, že jest pro určité právní akty zásadně od poplatků osvobozena, sděluje, že jí poplatkové osvobození nepřisluší, není přípustná stížnost k ss., ježto nejde o rozhodnutí konkrétní poplatkové záležitosti. Reis. 9527, Budw. 4385/F.

(392) Zamítavé vyřízení ministerstva financí o žádosti obce za »osvobození od poplatků pro všechny její elektrárny uzavřené smlouvy a vystavené listiny« není rozhodnutím, naříkatelným stížností k nss. Boh. F 1612/23.

11. akty zrušené povolením obnovy řízení,

(394) Byla-li v těžce věci týmž úřadem vydána dvě rozhodnutí, a rozh. druhé se na dřívější neodvolává, a je-li z jejich vzájemného poměru zřejmo, že druhé rozh. bylo vy-

akty před podáním stížnosti

(395) Odvolal-li úřad své rozhodnutí dříve, než proti němu strana podala stížnost k nss., a nahradil je zároveň novým rozhodnutím, nemůže

akty úřadem ještě nevydané,

(396) Předmětem rozhodování nss. může dle §§ 2 a 18 zák. o ss. být toliko konkrétní rozh. nebo opatř. správního úřadu, které stížnost sama

(Do plenisima z 30./I. 1933, č. pres. 884/31 [viz č. (145)] byl jedním proudem judikatury shledáván důvod sui generis, z něhož akt správní dodatečně pozbude povahu rozhodnutí nebo opatření:

(397) Odvolal-li žalovaný úřad rozhodnutí, stížností k nss. naříkané, a nebylo-li řízení o této stížnosti zastaveno podle § 44 zák. o ss., jest o stížnosti meritorně jednat, i když žalovaný úřad vydal po odstranění prvního rozhodnutí nové rozhodnutí, stranu neuspokojující; byla-li pak stíž-

(393) Abstraktní výrok úřadu, kterým se straně neukládá ani, aby se určitým způsobem zachovala, ani, aby něco určitého vykonala, není rozhodnutím neb opatřením ve smyslu § 2. Alt. 908, Budw. 5303/A.

dáno v řízení obnoveném, jest prvé rozh. pokládati povolením obnovy řízení za zrušené a stížnost do něho podanou za bezpředmětnou. Boh. A 1808/23.

k n. s. s. úřadem odvolané,

dřívější rozhodnutí jako neexistující v době podání stížnosti na nové rozhodnutí tvořiti předmět kognice tohoto soudu. Boh. F 4649/29.

za svůj předmět označuje, nikoli rozh. neb opatř., jež úřadem dosud vydáno nebylo. Boh. A 2413/23, 1800/22.

nost do prvního rozhodnutí zamítnuta jako bezdůvodná, jest stížnost do nového rozhodnutí odmítnouti dle § 2 zák. o ss. jako nepřipustnou. Boh. F 4455/28.

(398) Odvolal-li žal. úřad své rozhodnutí, stížností k nss. naříkané a vydal pak rozhodnutí nové, není toto nové

rozhodnutí výrokem právní moci schopným, nebylo-li řízení o stížnosti do původního rozhodnutí k návrhu strany

podle § 44 zák. o ss. zastaveno. (Boh. F 6068/32, 3877/27, 4298/27, 4421/28, 4458/28 a 5656/31 a j.)

12. ujednání stran pojaté do správního aktu nemusí mítí povahu rozhodnutí neb opatření.

(399) Námitky proti formelní platnosti dohody, která byla podkladem pro zřízení nových místních obcí cestou zákona (§ 3 obecního řádu pro Moravu z 15. března 1864 z. z. č. 4) nemohou býtii zkoumány. Pop. 3422. Budw. 7267/A.

(400) Dohodnou-li se strany při stavební komisi o otázkách nespádajících do kompe-

tence stav. úřadu, nelze v pojetí dohody té do stav. konsensu spatřovati násl. podléhající judikatuře nss-u. Boh. A 2211/23.

(401) Intimát smíru uzavřeného stranami ve sporu vodoprávním není rozhodnutím ani tehdy, obsahují-li úřední schválení této dohody stran. Budw. 11283/A.

VII. »Správní úřad«.

Hoetzel (»Kontroly« str. 20) definuje správní úřad »jako každý orgán veřejné moci (nadaný právem rozhodovati nebo opatření činiti), který není ani sborem zákonodárným ani soudem.

A) Za správní úřad uznány:

(402) vláda. Boh. A 1872, 1828, 2172/23 a j. Hoetzel rovněž považuje vládu (»ministrskou radu«) jako tvořitelku konkrétních aktů administrativních za úřad správní (Kontroly str. 20);

(403) prezident republiky. Hoetzel (Kontroly str. 21). »Něni zásadních námitek proti názoru, že by i správní akty presidenta republiky podléhaly — za všeobecných podmínek — kontrole správního soudu.« (Nss. nerozhodl dosud o žádné stížnosti, směřující proti rozhodnutí presidenta republiky).

(404) Císař nebyl podle plenárního usnesení z r. 1879 nikdy úřadem správním, Exel 1226;

orgány správy vojenské,

(405) Boh. A 3751/24 (o zařazení nepřevzatých býv. rak. uh. gažisty do armády čs.)

(406) Boh. A 3339/24 (o povinnosti branné a povinnosti služební podle branného zák. z r. 1912);

(407) Boh. A 6428/27 (o tom, v jakém jazyku má být vy- dána vojenská knížka, rozhodují orgány vojenské). Dohlédacími vojenskými orgány, nadanými mocí vyřizovati stížnosti, jsou zem- ská vojenská velitelství a m. n. o.

K tomu Hácha Nss. (str. 834 a 835):

»...nelze ze systematicky ústavní listiny čerpatí přesvědčivé důvody pro názor, s některých míst hájený, že prezident republiky ba i vláda nejsou nikdy úřady správními, tedy ani tehdy, když fungují jako úřady správní, vydávající »rozhodnutí neb opa- tření« ve smyslu § 2 řijn. zák. Spíše se zdá, že ústavní listina, mluvic v § 88 o úřadech správ., mífí na všechny orgány, které v rámci »moci vládní a výkonné, vykonávající funkce správní, vy- dávají akty řečené povahy... V zásadě sluší ke správním úřadům počítati i orgány správy vojenské. Ani vrchní velitel branné moci (§ 64 č. 10 úst. listiny) není qua talis vyňat. Branný zákon č. 193/1920 Sb. mluví výslovně o úřadech vojenských. Co platí o těchto, platí také o komisích odvodních a přezkoušecích. Akty těchto komisí a orgánů (velitelů vojenských) nelze ovšem zpravidla stížností soudní bráti v odpor. Ale příčina toho vězí jinde.«

Další viz Slov. veř. pr. str. 835.

některé »fondy«,

(408) fond pro zaopatření zaměstnanců velkostatků. Boh. A 5515/26, viz též Boh. A 3469/24, 5922/26;

(409) kuratorium »Zvláštního fondu pro zmírnění ztrát, povstalých z válečných poměrů«. Boh. A 8644 a 8744/30;

(410) ústřední sbor Léčebného fondu (zák. č. 221/25 Sb.). Boh. A 8826/30 a 9049/31;

(411) správní výbor ústředního fondu zaopatřovacího podle § 11 zák. č. 608/19 Sb. Boh. A 4739/25.

některé »komise« a j. orgány.

(412) rozhodčí komise podle zák. o závodních výborech č. 330/21 Sb. Boh. 1617, 1742 a 1767/22.

(413) generální paritní komise (zák. čl. XLV:1907, nař. min. pro Slov. č. 64/1920). Boh. A 6155/26;

(414) odškodňování komise podle § 6 cis. nař. č. 284/14 ř. z. Boh. A 3344/24;

(415) ministerské komise pro agrární operace, Boh. A 6891/27, 8293/29, a o válečných úkonech, usn. býv. s. s. z 282/12,, č. 31958;

(416) odvolací vojenský kárný výbor. Boh. A 8715/30;

(417) demobilisační výbor dle zák. č. 63/18 Sb. Boh. A 267/19;

(418) ústřední sociální pojišťovna (in concre- to rozhodujíc podle zák. č. 221/24). Boh. A 8065/29;

(419) i okresní nemocenská pojišťovna pro- vádějíc pojištění podle zák. 221/24 obstarává úkony veř. správy. Boh. A 7064/28;

(420) kancelář čs. legií. Boh. A 908/21;

(421) naproti tomu neuznal býv. s. s. usnesením z 16. 2. 1917, č. 2881 pomocnou kancelář válečnou při politickém zem- úřadě za správní úřad;

(422) pracovní sekce inženýrské komory jako čestné rady. Boh. A 5600/26. Srovnej však nář. (443).

B) Správním úřadem nejsou:

I. soudy:

o tom Hácha (Nss., str. 833):

»Pojem správní úřad není ex professo vymezen ani v zákoně říjnovém, ani v § 88 úst. listiny. Z říjnového zákona v souvislosti s čl. 15 »ústavního zákona« a s § 11 lit. 1) základ. zák. č. 141/1867 ř. z. dá se souditi, že správní úřad je myšlen pře- děvším jako protiklad »úřadu soudního« (Verwaltungsbehörden a contr. Gerichtsbehörden). Negativně je tedy pojem »správní úřad« určen tak, že to není soud. Pojem soud je však širší nežli pojem soud řá d n ý. Říjnový zákon v § 3, lit. a) vylučuje sice z příslušnosti s. s-u jen »záležitosti, o kterých přísluší roz- hodovati řádným soudům«. Ale vyloučením těchto »justičních« záležitostí není řečeno, že soudy vůbec, jako kategorie, jsou z kontroly správního soudu vyňaty. Sídlo této otázky není v § 3, lit. a), nýbrž v § 2, odst. 1., podle něhož by akty řádných soudů nepodléhaly kontrole s. s-u, ani kdyby ustanovení § 3, lit. a) nebylo. Podle § 2 není pod kontrolu s. s-u postaven žádný soud i když to není soud řá d n ý«. Proto nepodléhají kontrole n. s. s-u ani »soudy«, jichž ústavní listina ve IV. hlavě o moci soud- covské neuvádí. Výpočet zde v § 95 podaný omezuje se vědomě na »soudní moc« v civilních právních věcech a ve věcech trest-

ních, a nechce býti úplným výpočtem veškerých soudů. Vždyť i sama ústavní listina zná ještě jiné druhy »soudů«, zejména soud ústavní (čl. III.), soud volební (§ 19) a soud správní (§ 88). Kriterium, podle kterého se pozná, zdali konkrétní orgán je či není soudem, není ovšem nikde výslovně formulováno... V ústavních listinách objevuje se jako zásada soudcovské »samostatnosti a nezávislosti«. Také v ústavní listině v §§ 98, 99, stejně jako v čl. 6. rak. základ. zák. č. 144/1867 ř. z. je tím myšlena nejenom nezávislost funkční (»soudcové vykonávají svůj úřad neodvisle, vázání jsouce jen zákonem«, k tomu § 98 ústav. listiny), nýbrž i nezávislost osobní (§ 99 úst. list.). Jen tam, kde oba tyto znaky vystupují pospolu, dá se mluvit o soudě v plném tradičním slova smyslu a jen pak není možno pochybovat, že jde o skutečný »pravý« soud. Jen jeden z těchto obou znaků nestačí. Zákon č. 3/1918 Sb., odstraní ustanovení § 3, lit. h) zák. řijn., stanovil, že orgán nepřestává býti správním úřadem proto, že rozhodování účastnil se řádný soudce. Je-li orgán složen z nezávislých soudců a z osob z občanstva povolanych, kteří funkci vykonávají jako čestný úřad, jako na př. soudy pojišťovací a vrchní soud pojišťovací podle zák. č. 221/1924 Sb. nebo rozhodčí soudy hornické podle zák. č. 170/1924 Sb. je právní nezávislost ve smyslu ústavního principu mimo pochybnost, což ostatně zákon prv citovaný v §§ 224 a 227 výslovně naznačuje. Je-li však orgán složen z nezávislých soudců a z úředníků správních, služebně na služebním představeném závislých, schází jeden z pojmových znaků soudu, a to i tehdy, když jako třetí složka přistupují »čestní úředníci« z občanstva. Tak je tomu na př. při rozhodčích komisích podle § 26 zák. o závodních výborech č. 330/1921 Sb., a praxe nss-u tyto komise také vskutku od počátku a důsledně považuje za úřad správní (Boh. adm. 1617, 1742, 1767 a j.), kdežto rozhodčí soudy hornické přes jejich podobnou kompetenci za správní úřady nepokládá. (Boh. adm. 104 řím.) Naproti tomu jsou podle Boh. fin. 2. řím, soudy i trestní soudy důchodkové, ač zde pojmové znaky soudu nejsou úplně dány (viz Slov. veř. pr., heslo: Trestní právo a řízení důchodkové). Nss. spokojuje se tu s názvem soud, tedy s okolností zcela vnější, kdežto jindy, jako na př. v Boh. adm. 4029 se v ná-

zvu soud spatřuje toliko praesumpce, že názvu užito bylo s rozmyslem, kterážto praesumpce však může býti z obsahu zákona vyvrácena. Zákonem č. 44/1927 Sb. o staveb. ruchu nebylo na povaze rozhodčích soudů mzdových nic změněno. V Boh. adm. 3344 a j. uznána byla odškodňovací komise podle čís. nař. č. 284/1914 ř. z. za správní úřad, ačkoliv složení její neliší se podstatně od složení trestních soudů důchodkových.« (423).

Správním úřadem není:

(424) nejvyšší soud (rozhoduje dle § 17 zák. č. 318/1919 Sb. o zajištění půdy drobným pachtýřům). Boh. A LVIII/21;

O tom, zda řádný soud jest někdy úřadem správním, praví Hoetzel (»Kontroly« str. 20): »Zákon č. 3/1918 škrtl § 3, lit. h) zák. o s. s., podle něhož do kompetence správního soudu nepatřilo rozhodovati o stížnostech do administrativních rozhodnutí, která vydal v poslední stolici nejvyšší soud. To by o sobě znamenalo, že taková administrativní rozhodnutí nejvyššího soudu jsou podrobena kognici správního soudu. Tomuto důsledku lze čeliti jen takovým výkladem § 3, lit. a) zák. o s. s., že činnost řádných soudů vůbec nepodléhá kontrole správního soudu ani když jednájí jako orgány justiční správy. Srov. však § 7 jazykového zákona. Viz i Pražák, Rakouské právo ústavní III., 2. vyd., str. 356, 368, 373.«

(425) rozhodčí soud úrazových pojišťoven dělnických, Boh. A XXXII/20, Pop. 3438;

(426) rozhodčí soud pro nemocenské pojištění veřejných zaměstnanců (§§ 40 a 41 zák. č. 221/25 Sb.) Boh. A CCCLXXXIV/30;

(427) rozhodčí soud obchodní a živnostenské komory (rozhoduje o ceně za líh převzatý státem ve smyslu § 2 vládn. nař. č. 173/23 Sb.) Boh. A CCCX/31;

(428) rozhodčí soud hornický Boh. A CIV/22;

(429) rozhodčí soud mzdový, zřízený dle II. hlavy zák. o stav. ruchu č. 35/23 Sb.;

(430) rozhodčí výbor při zemském poradním sboru pro záležitosti cukrovarnických zaměstnanců. Boh. A CXXXVI/23;

(431) vrchní pojišťovací soud Boh. A CCCLXXXVII/30, usn. z 18./2. 1933 č. 2934

- (432) a pojišťovací soud (zákon č. 221/24).
Boh. A CCCLXXXVI/30;
(433) trestní soudy důchodkové. Boh. F II/20;
(434) říj. kat. synodální soud diecesální.
Boh. A CCCLIII/29.

2. Sbory zákonodárné:

(435) býv. správ. soud vídeň. nepokládal za úřad správ. obě sněmovny i zemský sněm. Exel. 62, 1227, 1243, viz též Exel. 1230, 1231, 1242, 1232, 1241, 1226 a Pop. 3434;

(436) v nálezu Budw. A 5756/08 nebyl uznán za správní úřad ani zemský výbor rozhodnutí »v zastoupení sněmu«.

K tomu Hácha (Nss., str. 834):

»Podle čl. ústavní listiny, hlava II., jest orgánem zákonodárným Národní Shromáždění a podle § 3 též sněm P. R. Zemská zastupitelstva nelze k nim počítati přes jejich »normotvornou působnost« (srv. § 56 zák. č. 126/1920 a 125/1927 Sb. a § 7 úst. list. K tomu Říhův komentář str. 267). Vzhledem k povaze aktů, jež podléhají kontrole nse-u, mohla by se státi praktickou zvláště otázka, zda-li je přípustna stížnost do »rozhodnutí a opatření« sborů zákonodárných nebo jejich orgánů, zejména předsednictva podle čl. IV. zák. č. 186/1922 Sb., jež vykonává služební moc nad úředníky a zřizenci v kancelářích sněmoven.« (Podobně jako Hoetzel (»Kontroly« str. 20) kloní se i Hácha k odpovědi záporné.)

3. Správním úřadem ve smyslu § 2 zák. o s. s. nejsou státní úřady, zřízené mocí nařizovací podle § 90 ústavní listiny.

§ 90. Ústavní listiny.

Do oboru moci nařizovací náleží zřizovati a organisovati státní úřady obstarávající jen správu hospodářskou bez jakékoli výsostné pravomoci.

K §u 90 praví Weyr-Neubauer v »Ústavní listině«: »Jde o úřady, které nemají samostatné rozhodovací moci, t. j. které nemohou jednostranným právním jednáním (autoritativně) upravovati povinnosti a práva občanů. Jsou to na př. některé úřady ve správě státních monopolů (úřady nákupu a prodeje tabáku,

úřady prodeje soli) nebo chemicko-technická zkušebna finanční správy podle nař. 141/1923. Sem patří také orgány poradní (na př. Poradní sbor pro otázky hospodářské, srovn. nař. 3/1922, 12/1926, 3/1931 a 119/1931).

Z tohoto paragrafu a contrario plyne zásada, že žádný orgán nadaný vrchnostenskou pravomocí nelze zříditi bez zákonného podkladu.«

(437) Správním úřadem není ústřední ředitelství tabákové režie, rozhodující o odvedení a převzetí tabáku. Boh. A XLI/20, XCVI/22 a 1123/22;

(438) Chemicko-technická zkušebna fin. správy může býti ministerstvem financí slyšena jako znalec. Boh. F 6090/32.

4. orgány církevní:

(439) reprezentace israel. náboženské obce usn. býv. s. s. z 19. 11. 1912, č. 12.332, z 15. 2. 1886, č. 3205/85 a z 10./5. 1915 č. 2961, Exel. 1249 i Boh. A LXI/21;

(440) ústřední kancelář autonomních ortodoxních náboženských obcí židovských na Slovensku a Podk. Rusi. Boh. A CCXCIV/27;

(441) evangelická vrchní církevní rada. Exel. 65 a 1248;

(442) říj. kat. synodální soud diecesální. Boh. A CCCLIII/29;

5. Dále nebyly za úřad správní uznány:

(443) výbor advokátní komory. Boh. A XXII/19 a CLXXVII/23; srovnej však nář. (422)

(444) výbor obchodní a živnostenské komory, usn. z 15. 9. 1913, č. 8802

(445) ústřední komise této komory. Budw. 8965/A;

(446) okresní dělnická nemocenská pokladna na Slovensku. Boh. A CCII/24 a

(447) nemocenská pokladna státních drah. Boh. A CCLXI/25;

(448) finanční úřad jako správce nadace. Budw. 8956/A;

(449) politické strany. Boh. A 6240/27;

(450) orgány veřejné žaloby v trestním řízení soudním. Pop. 3436;

(451) honební výbor. Budw. 9568/A;

(452) disciplinární sbor při min. železnic rozhoduje o kárném propuštění zaměstnance čs. stát. drah. Boh. A CCCLXXIX/30 srov. Boh. A CXXXI/23;

(453) rozhodčí komise pro zaopatření zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém (§ 75 náhrad. zák.) Boh. A CCXXVIII/24;

(454) Rozhodčí komise ve smyslu 5. odst. článku 13. úmluvy československo-maďarské č. 55/1930 Sb. o úpravě dluhů a pohledávek ve starých korunách rakouských a uherských není správním úřadem podle §u 2 zákona o s. s. Usn. ze dne 9. ledna 1933, č. 14923/32;

(455) zemská odvolací komise sociálnělékařská (zák. č. 199/19 Sb.) Boh. A LXXXVI/21.

VIII. »ve svých«

Soudní ochranu, zaručenou zákonem o s. s. proti zkrácení práv subjektivních, může tento soud — dle povahy věci — poskytnouti pouze právům stěžovatelovým. Dovolává-li se stěžovatel ochrany pro právo cizí (podle vlastního pojetí), není nss. vzhledem k ustanovení § 2 vůbec příslušný, aby o stížnosti věcně rozhodl a musí stížnost pro nepřipustnost odmítnouti. Tvrdí-li však stěžovatel, že porušeno bylo právo jeho, a shledá-li soud, že v pravdě o jeho právo vůbec nešlo, zamítne z toho důvodu stížnost pro bezdůvodnost, aniž by zkoumal, zda právo (cizí) bylo poškozeno. Částečně odchylná praxe býv. s. s. jakož i nss., odmítající i v posléze zmíněném případě stížnost pro nepřipustnost. hoví bez újmy pro stěžovatele potřebě procesní ekonomie. Srovnej »tvrdí«, str. 71.

A) Všeobecně.

(456) Stěžovatel jest legitimován k uplatnění námitek toliko těch vad řízení, které se jeho dotýkají, nikoliv však oněch, které se týkají osob třetích. Pop. 3468, Budw. 6591/A.

(457) Ten, v jehož zájmu právní norma byla vydána, jest pravidelně povolán normu tuto ve svůj prospěch uplatnit a jest legitimován stěžovati si proti opatřením normu tuto porušujícím. Je-li

organizován zvláštní právní subjekt k hájení společných zájmů větších kruhů interestů, přísluší právo stížnosti tomuto orgánu. Alt. 660, Budw. 10392.

(458) Ke stížnosti jest legitimována i ona strana, která tvrdí, že byla poškozena ve svých právech náležejících jí na objektu, který jest předmětem rozhodnutí. Alt. 678, Budw. 13685.

(459) Vady řízení, kterými

byla případně dotčena práva určitých interestů, nemohou býti vytýkány osobami třetími ve stížnosti k ss. Alt. 201, Budw. 2537.

(460) Strana není legitimována před nss-em vytýkati, že žalovaný úřad nevyřídil úplně opravný prostředek jinou stranou podaný. Boh. A 4555/25.

(460a) Stěžovati si do rozhodnutí úřadu podle § 11, odst. 4. zák. č. 663/1919 Sb. z důvodu, že nebylo dbáno návrhu stran, může jen ona strana, jejíhož návrhu nebylo dbáno. Boh. A 4970/25.

(460b) Do rozhodnutí, kterým byl zrušen dozorčí výrok zrušující usnesení obecního zastupitelstva, nemůže si stěžovati k nss-u ten, kdo zrušené usnesení obecního zastupitelstva nevalz v odpor opravným prostředkem. Boh. A 6721/27.

(461) Úkolem nss-u není, aby přezkoumával zákonitost naříkaného rozh. neb opatř.

po všech stránkách, nýbrž toliko, aby v mezích stížnosti posoudil, zda-li rozh.ím neb opatř.ím porušen byl zák. na škodu práv st.ových. Boh. A 1139/22.

(462) Pro odepření meritorního rozh. žalovaným úřadem může si stěžovati jen strana, která se rozh. toho dovolala (§ 2 zák. o ss.) Boh. A 1707/22.

(463) Správnost úsudku o otázce prejudiciální (domovské právo) může bráti v odpor stížnosti proti výroku judikátnímu strana, o jejímž právu bylo decidováno výrokem judikátním, a to tak, že dovozuje, že judikátní výrok není po právu pro nesprávné řešení prejudiciální otázky, nikoli však ta strana, jejíž zájmy se sice dotkl výrok o otázce prejudiciální, do jejichž práv však nezasáhl sám výrok judikátní (in concr. obec.). Boh. A 9549/31.

B) Význam doručení správního aktu pro legitimaci strany ke stížnosti.

(Viz též § 14.)

(464) Vysloví-li správ. úřad, že ona ze dvou stran, v jejíž prospěch bude rozhodnut spor o disposiční právo k určitému objektu, je povinna k jistému plnění, a doručí-li výrok ten oběma stranám, je každá z nich legitimována bráti výrok ten v odpor stížností k nss. Boh. A 9376/31.

(465) Strana, k jejímž rekursu rozhodnutí bylo vydáno a které jí bylo také doručeno, jest legitimována ke

stížnosti proti tomuto rozhodnutí také tehdy, jestliže objekt rozhodnutí přešel do držby osoby třetí. Alt. 1038, Budw. 6106/A.

(466) Byl-li rekurs osoby, ručící za poplatek, odmítnut pro nedostatek legitimace, ponevadž jí nebyl platební rozkaz doručen, poplatek však byl z důvodů slušnosti snížen, jest stížnost osoby té k nss. nepřipustná. Boh. F 918/22.

(467) Manželka, které nebyl

doručen platební rozkaz na poplatek předepsaný z věna jejímu manželovi, není legitimována ke stížnosti na nss. ve věci tohoto poplatku i když úřad druhé stolice jednal meritorně o jejím odvolání. Boh. F 6134/32.

(468) Strana, již nebyl úřadem doručen platební rozkaz na poplatek z převodu nemovitosti, není legitimována ke stížnosti na nss. ve věci tohoto poplatku, i když platebním rozkazem bylo uvedeno, že jí stihá podle § 34 zák. čl. XI: 1918 platební povinnost nerozdílnou rukou s druhou smluvní stranou, již platební roz-

C) Význam vlastnictví nebo držby předmětu, o němž bylo úřadem správním rozhodováno, pro stížní legitimaci.

(Viz str. 391.)

(471) Rekurs může být stolicí rekursní jako bezpředmětný odmítnut, jestliže v době rozhodnutí rekurentovi legitimace k vedení rekursu více nepřísluší, poněvadž není více subjektem práv, jichž se rozhodnutí dotýká. Budw. 9049/A.

(472) Strana, k jejímuž rekursu rozhodnutí bylo vydáno a které bylo také doručeno, jest legitimována ke stížnosti proti tomuto rozhodnutí také tehdy, jestliže objekt rozhodnutí přešel do držby osoby třetí. Alt. 1038, Budw. 6106/A.

(473) Prodejem pozemku, který byl úředním rozhodnutím pojat do nuceného vodního společenstva, neztrácí dřívější majitel, kterému rozhodnutí první stolice bylo doru-

kaz byl doručen, a když úřad druhé stolice jednal meritorně i o jejím odvolání. Boh. F 6085/32.

(469) Nepřipustna jest stížnost dědice na trestní nále. vydaný proti zůstaviteli, který v době vydání nálezu již byl mrtev, a jemuž trestní nále. tudíž nebyl doručen (§ 2 zák. o ss.). Boh. A 2455/23.

(470) Ke stížnosti k ss. proti předpisu poplatků není osoba, které platební rozkaz nebyl doručen, legitimována ani tehdy, byla-li v platebním rozkaze, doručeném osobě třetí, označena za solidárně zavázanou. Reis. 6791, Budw. 2594/F.

čeno, legitimaci ke stížnosti k ss. Budw. 9028/A.

(474) Vymáhající věřitel není legitimován ku stížnosti k ss. proti rozhodnutí živnostenského úřadu, kterým nebylo vyhověno nároku nuceného správce, aby povoleno bylo propachtování koncesov. živnosti jím spravované. Usn. z 26. 11. 1913, č. 12149.

(475) Legitimace strany ke stížnosti proti rozhodnutí, kterým bylo nařízeno částečné vymazání známky straně této náležející, nezaniká tím, že v čase po vydání rozhodnutí a nového podání stížnosti právo známkové bylo přeneseno na osobu jinou. Usn. býv. správ. s. z 12. 1. 1916, č. 107.

(476) Lombardní věřitel, i když skládá válečné půjčky, které má v držení, není legi-

timován ke stížnosti k nss. do rozhodnutí, odpírajícího konečnou úpravu válečných půjček jejich vlastníkovi. Boh. F 6103/32.

(477) Převzetí podniku nedává nástupci legitimaci k podání stížnosti k nss. ohledně výdělkové daně třetí třídy, předepsané jeho předchůdci. Boh. F 736/22.

(478) Legitimaci ku stížnosti má nejenom společný zmocněnec více spoludržitelů předmětného objektu, nýbrž každý spoludržitel. Alt. 677,

Budw. 12771.

(479) Ke stížnosti na nss. do výroku o nuceném nájmu podle § 7 zák. č. 189/1919 Sb. není legitimována osoba, která — byt během řízení vlastníkem byla — v době vydání zabíracího nálezu vlastníkem již není. Boh. A 4267/24.

(479a) Ten, komu postoupen byl právní formou veřejnoprávní nárok, o němž v pořadí stolice rozhodnuto, jest legitimován proti tomuto rozhodnutí stěžovat si k správnímu soudu. Budw. 10637/A.

D) Zákonní zástupci.

(480) Kurátor fideikomisu a zástupce fideikomisních sukcesorů není legitimován stěžovat si proti rozhodnutí týkajícímu se toliko osobní záležitosti majitele fideikomisu. Alt. 357, Budw. 7388.

(481) K podání stížnosti na nss. ve věcech podstaty fideikomisu není oprávněn držitel fideikomisu sám o sobě, nýbrž jen společně s kurátorem fideikomisu a nejbližšími čekateli (§ 229 nesp. pat. z 9. srpna 1854, č. 208 ř. z. a z něho prýstící obyčejové právo na území kdysi uherském). Boh. A 2019/23.

(482) Proti oznámení stpůu o zamýšleném převzetí zabraného majetku pozemkového, stíženého fideikomisární substitucí, nepřislúší substitucí čekatelům a substitučnímu opatrovníku právo stížnosti k nss-u. Boh. A 1757, 1311/22.

(483) Manželka není ani po Nejvyšší správní soud.

smrti manželově legitimována k stíž. na nss. do rozhodnutí min. vnitř. jimž byla podle zák. č. 152/26 zamítnuta žádost manžela o udělení stát. občanství třeba rozh. doručeno za života manžela. Boh. A 9858/32.

(484) Obsadil-li katol. biskup na Slov. farní obročí, stojící pod býv. král. uher. patronátem, libera collatione z důvodu, že referát min. škol. v Bratislavě nevykonal včas presentaci, a odpírá-li referát min. škol. obsazení to vzítí na vědomí, je ke stížnosti na nss. do tohoto rozh. legitimován jak biskup, tak i beneficiát jím ustanovený. Boh. A 9767/32.

(485) Jediný osobně ručící společník komanditní společnosti, jejíž firma se znamená kolektivně, není legitimován ke stížnosti v záležitostech společnosti. Alt. 203, Budw. 3589.

(486) Byla-li zamítnuta žádost za obnovu řízení ve věci dávky z majetku, jest za podmínek § 7 č. 1 zák. č. 309/1920 legitimován ke stížnosti na nss. jedině přednosta domácností. Boh. F 4778/29.

(487) Kostelní konkurenční

výbor na Moravě může si jako zákonný zástupce farní obce ve věcech konkurenčních stěžovati v řízení správním do rozhodnutí kulturních úřadů vydaných v těchto věcech. Boh. A 17110/32. Srov. Budw. A 6572 a 8270.

E) V jednotlivých oborech správního práva legitimace (s hlediska poškození v právech svých) v těchto více méně pochybných případech

I. přiznána:

Horní právo.

(488) Závodní rada je legitimována bráti v odpor stížnosti k nss. báňsko-úřední

schválení ustanovení pracovního řádu o době a trvání práce. Boh. A 9615/32.

Pojišťovací právo.

(489) Podnikatel jest legitimován hájiti před správním soudem úrazovou pojišťovací

povinnost svého podniku. Usn. býv. správ. s. z 20. 11. 1914, č. 11321.

Policejní věci.

(490) Starosta obce, kterému bylo uloženo odstraniti nápis v budově náležející obci, jenž shledán byl závadným ve

smyslu § 1 zák. z 14. dubna 1920, č. 267 Sb., jest legitimován ke stížnosti ve vlastním jméně. Boh. A 1452/22.

Pozemková reforma.

(491) I kupující mají právo namítati před nss-em, že stpů., rozhoduje o souhlasu podle § 7 zák. záb., nedbal zásadního svolení uděleného vlastníku ku rozprodeji jeho pozemků. Boh. A 6949/27.

(492) Vlastník statku, resp. ten, kdo na statku hospodář, jest legitimován i k stížnosti na nss. do rozh., kterým byly stanoveny osoby vnučených pachtýřů dle § 63, odst. 4.

zák. přidělového č. 81/1920. Boh. A 818/21.

(493) K námitce, že výpověď z hospodaření týká se nepřipustně i nemovitostí, stran kterých byly již uplatněny nároky podle §§ 3 a) a 11 zák. záborového z 16. dubna 1919, č. 215 Sb. jest oprávněn nejen fideikomis sám, nýbrž i osoba na něm hospodařící. Boh. A 2922/23.

(494) Námitka majitele zabraných nemovitostí, že zábo-

rem postiženy byly pozemky, jež nejsou připsány na jeho jméno, nelze uznati za námitku směřující jen k obraně

práv cizích, a jest z toho důvodu nepřipustná. Boh. A 1600/22.

Samospráva.

(495) Poplatník obce jest oprávněn podati stížnost k nss-u do rozh. zem. spr. vč. o prodeji kmenového majetku obce. Boh. A 523/20.

(496) Starosta obce jako takový není legitimován stěžovati si k ss. proti rozhodnutí zem. výboru, kterým bylo zrušeno usnesení obecního výboru pro nezachování formelních předpisů. Pop. 3484.

(497) Ke stížnosti odepření účasti aktivní volby členů obec-

ního výboru jsou legitimováni pouze odmítnutí voliči. Alt. 100 pl.

(498) Osoby, které svou stranou navrženy byly ve smyslu § 11 zák. č. 663/1919 Sb. za členy reklamační komise, nebyly však polit. úřadem jmenovány, nejsou legitimovány v této věci stěžovati si k nss. Legitimace stížni přísluší toliko dotyčné straně. Boh. A 4133/24.

Stavební právo.

(499) Proti schválení přehledného plánu ministerstvem veřejných prací může se jednotlivec domáhati ochrany u nss. jen potud, pokud schválená úprava se dotýká jeho vlastního pozemku bezprostředně nebo snad nepřímě, ale přec nevyhnutelně. Boh. A 8714/30.

(500) Obec je legitimována ke stížnosti na nss. do výroku odvolací stolice, kterým bylo na rozdíl od výroku I. stolice vysloveno, že stavebník není vázán budoucí, dosud pravoplatně neschválenou, čarou regulační (župa nitranská). Boh. A 9710/32.

Školství.

(501) Jestliže kuratorium městské školy obchodní obrátilo se na min. škol. se žádostí, je-li zatímni profesor školy té po právu členem kuratoria, jest výrok min., otázku tu řešící rozh-ím ve smyslu § 2 zák. o ss. Výrok ten dotýká se právní posice onoho zatímniho profesora, který jest proto legitimován ke stížnosti na nss. Boh. A 2810/23.

(502) Členové místní školní rady nejsou legitimováni ke stížnosti proti volbě jejího předsedy. Usn. býv. správ. s. z 22. března 1915, č. 9978 ex 1914 (Morava).

(503) Uložením trestu karceru žáku státního reálného gymnasia, mohou býti porušena subjektivní práva rodičů žáka a tito mohou se — vyčerpavše administrativní po-

řad — proti takovému poruše- | u nss. Boh. A 9971/32.
ní práv dovolávati i ochrany |

Vodní právo.

(504) V zastoupení společ- | v právním sporu o provedení
ných zájmů jest obec legítimo- | ochrany vodních staveb. Alt.
vána vystupovati jako strana | 934, Budw. 5845/A.

Váleční poškození.

(505) Přihlášený dědic jmé- | vitele na důchod předků u-
nem pozůstalosti jest legítimo- | platného zůstavitelem za je-
ván ke stížnosti na nss. do roz- | ho životu. Boh. A 9846/32.

Zaměstnanci veřejní.

(506) Rozvedená manželka | legitimována stěžovati si k
zemského zaměstnance, které | nss-u do rozhodnutí zem. spr.
byla pro její alimentární po- | výboru, kterým se vyslovuje,
hledávku povolena exekuce | že jejímu manželu nepřisluší
příkázáním k vybrání služeb- | nárok na drah. přídavek pro
ního platu jejího manžela, je | manželku. Boh. 6738/27.

Poplatky.

(507) Bylo-li rozhodnutím | ní povinen zaplatiti další dě-
druhé stolice vysloveno, že po | dickou dávku, jest dědic legi-
zániku služebnosti, jež vyhra- | timován vznéstí stížností ná-
žena byla pozůstalé vdově dě- | mítku proti názoru úřadu, že
dickou dohodou, bude dědic z- | tu jde o dědický nárok pozů-
titulu nastavšího tím obohace- | stalé vdovy. Boh. F 4638/29.

2. popřena:

Horní právo.

(508) Odpírá-li horní úřad | trské poklad. súčasněný drži-
povolení změny stanov, usne- | tel objektu legitimován proti
sené valnou hromadou bratr- | tomuto rozhodnutí podatí re-
ské pokladny, jest toliko před- | kursor nebo stížnost k ss. Usn.
nosta bratrskou pokladnu za- | býv. správ. s. z 21. 12. 1912,
stupující, nikoliv však na bra- | č. 14385.

Policejní věci.

(509) Strana, jež byla od- | mezení veřejnosti silnice té,
souzena pro přestoupení záka- | vyslovené obecním zastupitel-
zu užívati veřej. silnice obec- | stvem, odporuje duchu doby
ní k jízdě automobilem, není | (Slezsko). Boh. A 8348/30.

Pozemková reforma.

(510) Majitel zabrané půdy | ohrožen hřebčinec, na jehož
není legitimován k námítce, | udržení má zájem správa vo-
že odnětím pozemků bude | jenská. Boh. A 1832/23.

Rodinné právo.

(511) Odepře-li správní úřad | movitosti nezletilcům náležející,
na území bývalého král. uher- | nemá druhá smluvní strana
ského jako sirotčí vrchnost | stížnost k nss-u (§ 2 zák.
schváliti kupní smlouvu o ne- | o ss.). Boh. A CXXXVII/23.

Samospráva.

(512) Jednotlivý občan není | legitimován k stížnosti na nss.
legitimován k stížnosti na nss. | do změny názvu obce. Boh.
A 1873/23.

(513) Poplatníci nejsou le- | gitimováni odprodej části obec-
ní návis brátí v odpor stížno- | stí k nss-u z důvodu, že odpo-
ruje veřejným zájmům. Boh. | A 1164/22.

(514) K námítce, že statek | obecní na místo jmění obecní-
byl prodán, není jednotli- | ho byl prodán, není jednotli-
vý člen obce legitimován. Usn. | býv. spr. soudu z 30. 5. 1913,
č. 5906.

(515) Ke stížnosti do roz- | hodnutí úřadu, kterým nebylo
vyhověno návrhu aspoň dese- | tyň voličů dle § 19 zák. č. 75/
1919 Sb., jest oprávněna jen | táž desetina voličů, která ná-
vrh podala, nikoliv jednotlivý | její člen nebo jiný volič. Boh.
A 3498/24.

(516) V řízení o vyměření | dávky z přírůstku hodnoty nem-
nemov. nejsou zcizitelé legiti- | mování vytýkati, že kupující ne-
byli zpraveni o zahájení říze- | ní. Boh. A 37/19.

Stavební právo.

(517) Obec není legitimová- | na v řízení o stanovení ochra-
nánoho prostoru pro zastavené | něho prostoru pro zastavené
území v místě, vytýkati jako | území v místě, vytýkati jako
vadu řízení, že súčasnění ma- | jitelé domů nebyli přízváni.
jitelé domů nebyli přízváni. | Budw. 10435/A.

(518) Ke tvrzení, že k zasta- | vení byla určena parcela, kte-
rá podle regulačního plánu | rá podle regulačního plánu
neměla býti zastavena, není | neměla býti zastavena, není
jednotlivý člen obce legiti- | mování. Usn. býv. správ. s. z 30.
5. 1913, č. 5906.

Školství.

(519) Vlastník domu, v | němž byly podle § 7 zák. č.
189/1919 Sb. zabráný místno- | stí pro školu, není legítimo-
ván k námítce, že umístění |

školy odporuje předpisu §§ 13 | a 14 čes. zák. o zřizování škol
pro blízkost živnosti působící | hlomoz a zápach. Boh. A 8924/
30.

Vyvlastnění.

(520) Proti udělení vyvlastňovacího práva podle § 5 zák. čl. XLI:1881 není přípustna

stížnost třetích osob k nss. Boh. A 8011/29.

Zaměstnanci veřejní.

(521) Nepřípustna jest stížnost manželky nezvěstného stát. úředníka, byla-li výplata požitků manželových, po nějaký čas vyplácených k rukám jejím, zastavena a jí poukázá-

ny alimentární požitky, netvrdí-li stížnost nesprávné vyměření těchto požitků, nýbrž domáhá se toliko dalšího vyplácení požitků manželových. Boh. A 2168/23.

Železniční právo.

(522) Ani jednotliví zaměstnanci státního železničního podniku, ani odborová organizace železničních zaměstnanců není legitimována stěžovat si k nss. proti výnosu minister-

stva železnic, jímž se mění dosavadní volební řád do důvěrnických sborů železničních zaměstnanců státních (§ 2 zák. č. 330/1921 Sb.). Boh. A 9247/31.

Živnostenské právo.

(523) Je-li sporno, zda podnik odpovídá živnostenskému řádu není podnikatel legitimován ke stížnosti k ss. jestli-

že podnik během řízení administrativního prodal. Usn. býv. spr. s. z 17. 6. 1914, č. 3919.

Daně.

(524) Pachtýř pozemků není legitimován podatí vlastním jménem stížnost k nss. proti rozhodnutí úřadu ve věci slevy podle čís. nař. č. 124/1917 a min. nař. č. 516/1917 daně pozemkové z pozemků jim pachtovaných. Boh. F 6033/31.

(525) Zaměstnavatel povinný ke srážení a odvádění daně příjmové, ze služného jeho zaměstnance vypadající, není legitimován ke stížnosti k nss. co do daňové povinnosti nebo základu zdanění zaměstnance, ani když vzal na sebe daň zaměstnavatel. Boh. F 291/20.

(526) Podnik veřejně účtující, který dle § 22 zák. čl. VIII: 1909 jest povinen odváděti 10%ní daň výdělkovou 3. třídy s tantiem a pod. a za tuto daň ručí, není subjektem této daně a není proto legitimován ke stížnosti na nss., pokud jde o daňovou povinnost (nikoliv ručební povinnost) a výši této daně. Boh. F 3937/27, 4941, 5072/29.

(527) Obec není z důvodu, že odpadla základna pro vybírání obce přírážek zvláštní daně výdělkové legitimována ke stížnosti na nss. proti rozhodnutí min. financí, jímž by-

lo vysloveno, že k opravě předpisu daně poplatnému podniku (dráže) nedojde vzhledem k § 3 promlčecího zákona č. 31/1878, i když min. financí obec v řízení správním stranou uznalo. Boh. F 5012/29.

(528) Obec jako správkyne »základiny« (nadace), která se

má utvořit z pozůstalosti po určité osobě, není legitimována ke stížnosti na nss. ve věci dávky z majetku uložené této pozůstalosti, i když odvolací komise rozhodla meritorně o odvolání obce z předpisu dávky pozůstalosti. Boh. F 6124/32.

Poplatky.

(529) Strana, která nebyla legitimována podatí odvolání do předpisu poplatků, není legitimována ani ke stížnosti na nss. do rozhodnutí úřadu, kterým bylo meritorně rozhodnuto i o jejím odvolání. Boh. F 5866/31.

(530) Strana, již nebyl poplatek vůbec předepsán, není legitimována ve věci tohoto poplatku ke stížnosti na nss., třeba podala rekurs proti jeho předpisu a rozhodnutí druhé stolice bylo jí též adresováno. Boh. F 6089/32.

(531) Při smlouvě o dodávání elektrické energie, uzavřené mezi dvěma obcemi, není obec dodávající legitimována, aby hájila před nss-em práva druhé smluvní obce ve věci jejího poplatkového osvobození. Boh. F 2735/25.

(532) Hypotekární věřitel není legitimován, aby se domáhal zrušení poplatku, vlastníku hypoteky právoplatně předepsaného, z důvodů, jež měly být poplatníkem samým

uplatňovaný rekuresem. Boh. F 3453/26.

(533) Dědic není oprávněn ke stížnosti k nss-u, dle-li toliko o výši dědičné daně z legátu, netvrdí-li, že výměrou touto jest ve svých subjektivních právech dotčen. Boh. F 3152/26, 363/20.

(534) Odkazovnice nemůže si stěžovat k nss., že její pohledávka nebyla uznána za pozůstalostní dluh. Boh. F 521, 640/21.

(535) Odkazovnice, byť jí náleželo užívací právo celé pozůstalosti, není legitimována ke stížnosti proti poplatkům, týkajícím se odkazů pro jiné osoby. Boh. F 563/21.

(536) Byla-li knihovní žádost podána stranou, není advokát, který byl na knihovní žádosti podepsán jen jako svědek, legitimován ke stížnosti k nss. proti rozhodnutí, jímž byla meritorně zamítnuta jeho vlastní žádost za vrácení kolků na knihovní žádosti domněle více použitých. Boh. F 3616/27.

C. I.

(537) Jestliže příjemce zboží, jmenovaný v celní prohlášení, nestěžoval si v řízení správním do výměry cla, jest nepřipustna jeho stížnost k nss. na rozhodnutí, vydané proti

osobě, jež platila celní pohledávku a jež si stěžovala v řízení správním vlastním jménem, nikoliv jako zástupce příjemce zboží. Boh. F 5930/31.

IX. »v právech poškozen«.

Hácha (Nss., str. 851): »Porušení subjektivního práva, proti němuž soud má chrániti, není myslitelné jinak, než porušením objektivní normy právní. Jen když bylo porušeno právo objektivní, může býti porušeno právo subjektivní (srv. Kelsen: Allgemeine Staatslehre, str. 56). Je-li právem subjektivním „zájem, který právní řád vzal do své ochrany“ (Julius Binder I c., str. 201), může býti tento zájem zkrácen jen tehdy, když akt přiči se právnímu řádu. Ale ne každé porušení objektivního práva je zároveň již také porušením práva subjektivního... nezákonnost musí být „kausální“, t. j. musí být příčinou zkrácení zájmu právem chráněného. Říjnový zákon míří jen na případy, kde Jemand durch eine gesetzwidrige Entscheidung verletzt zu sein behauptet... Správní akt musí „gegen eine Rechtsvorschrift verstossen und ihn (stěžovatele) dadurch in seinen Rechten verletzen«, jak to vyjadřuje v § 22 poslední osnova zák. o říšskoněmeckém správním soudě. Věcnou podmínkou úspěchu stížnosti jest nejen, že akt jest nezákonný, ale že tato nezákonnost také způsobila zkrácení práva subjektivního.«

A) Poškození práva nelze s úspěchem vytýkati:

1. vylučuje-li povaha nebo obsah rozhodnutí, že jím vůbec mohlo býti dotčeno kterékoliv z práv stěžovatelových nebo aspoň ono právo, k jehož ochraně stížnost podal;

2. jde-li o právo, na jehož ochranu stěžovateli zřetelně nárok nepřísluší (ochrana veřejných zájmů, výkon práva dozorčího);

3. jde-li o rozhodování svěřené volné úvaze úřadu;

4. jestliže se strana práva vzdala, anebo odpovídá-li nařákané rozhodnutí dohodě nebo petitu, jež uplatnila v řízení správním;

5. není-li rozhodnutí věci ve smyslu stížnosti svými důsledky pro stěžovatele výhodnější nežli rozhodnutí nařákané;

6. nenastala-li dosud skutečnost, kterou bylo právo — podle tvrzení stížnosti — poškozeno;

7. jde-li o některá práva procesní sama o sobě;

8. neměl-li stěžovatel v řízení správním postavení strany;

9. nejedná-li se vůbec o právo, nýbrž toliko o zájem stěžovatelův;

10. ponechává-li stížnost nedotčený některý z důvodů, který poskytuje sám o sobě dostatečnou oporu nařákanému rozhodnutí.]

1. vylučuje-li povaha neb obsah rozhodnutí, že jím vůbec mohlo býti stěžovatelovo právo, k jehož ochraně stížnost podal, nebo kterékoliv jiné z jeho práv dotčeno,

(574) Nepřípustná je stížnost do výnosu min. fin., kterým byla zamítnuta žádost za odpis pravoplatně předepsaného poplatku z milosti. Boh. F 1118/22.

(575) Proti tomu, že upuštěno bylo od podání žádosti o milost na vyšší stoličce jest stížnost k ss. nepřipustná. Reis. 13.303, Budw. 6621/F.

(576) Stížnost proti odepření zastavitelů neukončené trestní řízení jest nepřipustná. Reis. 13.304.

(577) V záležitostech dotace a správy úředních pausálů jest příslušnost ss. podle §§ 2 a 21 vyloučena. Alt. 600 pl.

(578) Stížnost k s. s. proti odepření podpory podle zák. č. 376/1917 jest pro nedostatek právního nároku nepřipustná. Usn. býv. spr. soudu z 7. 10. 1918, č. 12.015.

(579) Legitimace ke stížnosti jest v podstatě podmíněna

tím, že stěžovatel je vůbec nositelem práva, které rozhodnutím mohlo býti poškozeno. Budw. 2522/A, 5858/A.

(580) K vedení stížnosti jest legitimován jen ten, jemuž přísluší právo, které by rozhodnutím eventuelně mohlo býti poškozeno. Alt. 198, Budw. 3729.

(581) Jestliže úřad, který k meritornímu rozhodování o vzneseném naň nároku není příslušným, skutečně odmítl meritorní rozhodnutí, byť i z důvodu jiného (pro opoždění odvolání), je stížnost k nss. podaná bezdůvodná. Boh. A 4558/25.

(582) Mělo-li býti o povinnosti strany v řízení administrativním rozhodnuto, a prohlásil-li se úřad, na který se protistrana obrátila, nepřislušným, aniž by ve věci hlavní rozhodl, není strana legitimována proti tomuto rozhodnutí

stěžovat si u správního soudu. Budw. 12.108/A.

(583) Stížnost k ss., že lhůta povolená ku vyhovění rozkazu jest příliš krátká, jest nepřipustná. Reis. 9532, Budw. 5889/F.

(584) Proti vyloučení určité částky ze základu pro vyměření daně jest stížnost k ss. pro nedostatek porušení práva nepřipustná. Reis. 1738, Budw. 8840.

(585) Bylo-li straně rozhodnuto příznivěji, nežli se mohla domáhatí použitím zákona, nelze mluvit o porušení jejího práva. Reis. 1737, Budw. 8680, 9142.

(586) V řízení správním může být stranou jen ten, jehož práva, nároky nebo povinnosti mají být v řízení tom autoritativně určeny, nebo ten, jehož právního zájmu, zákonem chráněného, rozhodnutí úřadu se dotýká. Boh. A 3676/24.

(587) Profesor zemské hospodářské školy nemůže si stěžovat do výroku dohlédacího úřadu, kterým byla zachována v platnosti klasifikace žáků. Boh. A 5585/26.

(588) Majitel výčepnické licence není legitimován ke stížnosti na nss. proti rozhodnutí úřadu, kterýmž jinému majiteli licence takové bylo povoleno její přeložení. Boh. A 4698/25.

(589) Bylo-li ve vyřízení rekursu, podaného správcem konkursní podstaty proti předpisu dávky dlužníka obce, v naříkaném rozhodnutí výslovně uvedeno, že se jedná o příjem, je-

hož se konkurs netýká a z něhož daň od konkursní podstaty není požadována, není správce konkursní podstaty legitimován ke stížnosti na s. s. Reis. 16.061.

(590) Ke stížnosti proti platebnímu rozkazu předepisujícímu poplatky jsou legitimovány toliko osoby, jimž poplatky byly předepsány. Reis. 4502, Budw. 14.081, 14.082.

(591) Příslušník domácnosti, jehož příjem byl u přednosty domácnosti zdaněn, není legitimován ke stížnosti k ss. proti daňovému předpisu, uloženému přednostovi domácnosti. Reis. 13.350.

(592) Výtkami vadnosti řízení může se nss. zabývat jenom tehdy, může-li stěžovatel vůbec uplatňovat nějaké subjektivní právo. Boh. A 3689/24.

(593) Stížnost proti rozhodnutí dozorcího úřadu, jimž z moci úřední bylo zrušeno vydání domovského listu obcí na Slovensku, je bezdůvodná, není-li prokázáno, že dotyčná osoba byla v domovský svazek výslovně přijata, i když rozhodnutí je opřeno o důvod jiný, t. j. nedostatek přispívání k obecním břemenům. Boh. A 3255/24.

(594) Trebas úřad odepřel učinit opatření stranou žádané z důvodů nesprávných, je přece stížnost k nss. bezdůvodná, jestliže úřad vůbec nebyl příslušným žádané opatření učinit a odepřením jeho neporušil tedy žádného práva strany. Boh. A 4602/25.

(595) Výrokem disciplinární

komise, kterým řízení pro služební přečin proti úředníku zahajeno bylo zastaveno, nemůže se úředník cítiti ve svých právech zkráceným, a jest tedy stížnost k nss. proti výroku ta-

kovému nepřipustná; při tom jest nerozhodno, zda-li může výrok ten býti pokládán za výrok řádně a platně učiněný či za výrok zmatečný. Boh. A 916/21.

2. jde-li o právo, na jehož ochranu stěžovateli zásadně nárok nepřisluší (na př. ochrana veřejných zájmů, výkon práva dozorcího),

(596) Odepře-li min. veř. prací zakročiti dle § 27 zák. č. 438/1919 Sb. při elektrickém podniku pro ohrožování veř. zájmů neoprávněnými cenami za proud, nelze si proti tomu stěžovat k nss-u. Boh. A CCCXVI/26.

(597) Soukromé osoby nejsou — nehledě ke zvláštním právním titulům — legitimovány ke stížnosti proti rozhodnutím týkajícím se náhradních komunikací za veřejné cesty, železnicí dotčené, Pop. 3512, Budw. 6785/A.

(598) ani ke stížnosti na porušení zájmů dopravních, jež vzniklo změnou na veřejné komunikaci nutnou pro stavbu železnice. Budw. 7887/A. Pop. 3513.

(599) Kompetence správního soudu v záležitostech vodního práva není dána, nejedná-li se o konkrétní práva strany, nýbrž výlučně o zjištění všeobecných veřejných zájmů. Alt. 332, Budw. 7999.

(600) Soukromé osoby nejsou legitimovány k zastupování zájmů veřejných před ss. Alt. 674, Budw. 13.780.

(601) Jednotlivý uživatel cesty nebo soudce není legitimov-

ván ke stížnosti k ss., jestliže se státní úřady zdráhají učiniti opatření, které podle jeho mínění jsou v zájmu veřejné bezpečnosti. Pop. 3547.

(602) Vlastník pozemku, na kterém má býti postavena veřejná silnice, není legitimován stížností popírati nutnost a účelnost projektu. Pop. 3546, Budw. 6373/A.

(603) Obec není legitimována stěžovat si k ss. proti udělení stavebního koncesu z důvodu, že jí byly porušeny veřejné zájmy zdravotní. Alt. I 10.156/A, Budw. 5858/A.

(604) Odmítne-li okresní hejtmanství námitky proti seznamu voličů k volbám do israelské náboženské obce, jde o odepření výkonu dozorcího práva, před ss. nestihatelné, i tehdy, bylo-li okresní hejtmanství názoru, že vydává konečné rozhodnutí instanční a vyloučilo-li proto další instanční pořad. Pop. 3456, Budw. 7800/A.

(605) Proti odepření výkonu dozorcího práva, příslušejícího podle §u 30 zák. č. 57/1890 ř. z. úřadům státním, ohledně otázky, zda náboženská obec (odepřením schválení ke zřízení soukromých modli-

teben anebo k pořádání shromáždění k bohoslužebným nebo rituálním cvičením) zákon resp. statuty církve porušila (§ 25, 1 c), není přípustný opravný prostředek ani v řízení adm. ani k ss. Pop. 3457, Budw. 7876/A.

(606) Strana není oprávněna ke stížnosti proti rozhodnutí odpírajícímu použití státního práva dohlédacího. Pop. 3440.

(607) Na výkon práva dozorcího nemá strana právní nárok, a odepření jeho nemůže být tudíž porušením práva strany. Boh. A 1076/21.

(608) Na výkon dozorcí moci nemá strana právního nároku. Boh. F 3774/27.

(609) Na výkon úředního dozoru není právního nároku. Boh. F 4848/29.

(610) Na dozorcí výrok úřadu nemá strana nároku, tím méně na dozorcí výrok určitého obsahu. Boh. F 5512/30.

(611) Odůvodní-li úřad věcnými důvody, proč odepírá žádané oficiální zakročení, neztrácí tím výrok jeho povahy dozorcí, a není stížnost, směřující jen proti obsahu tohoto odůvodnění, přípustná. Boh. A CCCLII/29.

(612) Bezdůvodnou je stížnost do rozhodnutí, odpírajícího příspěvek k úhradě škod způsobených při výtržnostech podle zákona č. 187/1920 Sb., ježto ve výroku tom — kdyžte cit. zákon nedává straně na příspěvek právního nároku — nelze shledávat porušení subj. práva strany. Boh. A 3452/24.

Viz příkl. z jednotlivých oborů správ. práva na str. 150.

3. jde-li o rozhodování svěřené volné úvaze úřadu,

O tom Hoetzel, Ottova pocta str. 376 a násl.; Hácha: Nss., str. 848 a 849, kde uvedena i další literatura.

(613) Volná úvaha správních úřadů, pokud právě sahá, vylučuje existenci subjektivního práva, není však totožna s libovůlí, nýbrž má své zákonné meze a pouze v těchto mezích se smí pohybovat. Vybočí-li úřad z oněch zákonných mezí, zasahuje tím v subjektivní právo strany, a tato může se dovolati ochrany nss-u podle § 2 zák. o ss. Boh. A 1529/22.

(614) Schválení či neschválení smlouvy o prodeji nemovitosti na Slov. (nař. min. pro Slov. z 12. ledna 1919, č 11

Úradných nov.) není aktem pouhé libovůle úřadu, nýbrž věci volné úvahy, která se musí pohybovatí toliko v mezích daných účelem normy té, totiž ohledem na všeobecné zájmy státu čsl. Tvrdí-li strana, že mezi těch v daném případě nebylo dbáno, tvrdí tím nepřipustný zásah ve své subjektivní právo. Boh. A 1110/22.

(615) Ustanovení § 56, odst. 1. zák. č. 309/1920 neposkytuje právní nárok na odpis dávky z majetku; povolí-li úřad v mezích své volné úvahy zásadně odpis dávky, musí se ode-

psati taková částka dávky, která odpovídá zmenšení jmění. Boh. F 4893/29, 3050/26.

(616) Třeba nss. jest dle § 2 č. 2 zák. č. 3/18 povolán rozhodovat i o stížnostech proti rozhodnutím, vydaným dle volného uvážení úřadu, nemůže přece položit místo úsudku žalovaného úřadu úsudek vlastní, nýbrž může jen zkoumati, nedal-li se úřad při svém rozhodování věsti důvody nepřipustnými nebo netrpí-li rozhodnutí nějakou podstatnou vadou řízení. Boh. F 192/20, 286/20.

(617) Závěr, k němuž dospěla daňová komise hodnotic zjištěné okolnosti v mezích své volné úvahy, nemůže nss. přezkoumati co do vnitřní správnosti, nýbrž jen s hlediska, zda řízení, na němž úsudek komi-

se spočívá, netrpí vadností řízení. Boh. F 718, 719/22, 1301/23.

(618) Úsudek o podmínkách pro jednotné zdanění děje se volným uvážením. Boh. F 1788/24.

(619) Udělení povolení k založení spořitelny je dáno dovolené úvahy státní správy. Boh. A 9943/32.

(620) Vědomost a úmyslnost jsou jevy vnitřního dění, o jejichž jsoucnosti mohl žalovaný úřad rozhodnouti dle volného uvážení vnějších okolností. Ocenění těchto okolností nemůže nss. nahraditi vlastním úsudkem, nýbrž může jen zkoumati, nedal-li se žal. úřad věsti nezákonnými ohledy a zjistil-li podklad pro svůj závěr bezvadným řízením. Boh. F 326, 383/20, 466/21.

4. jestliže se strana práva vzdala, anebo odpovídá-li nař. rozhodnutí dohodě nebo petitu, jež uplatnila v řízení správním,

(621) Prohlásila-li strana v řízení ukládacím výslovně, že souhlasí s příkazem daňovou sazbou, je její stížnost k ss. nepřipustná. Reis. 9533, Budw. 4525/F.

(622) Proti rozhodnutí, kterým byla daň z příjmů snížena pod částku v odvolání požadovanou a v souhlase s obsahem přiznání, není přípustná stížnost k ss. Budw. 11.440/F.

(623) Byly-li v naříkaném rozhodnutí, odmítajícím rekursní petity, sníženy základy vyměřovací, které rekursem

napadeny nebyly, jest brojení proti vyměřovacím základům před ss. nepřipustné. Reis. 16.036.

(624) Opatření ke zřízení školy učiněné na základě souhlasu všech účastněných a zájemců nemůže být napadeno stížností k ss. Alt. 102.

(625) Zaměstnavatel není legitimován ke stížnosti podle §u 2 zákona o ss. proti rozhodnutí vyššího úřadu, vydanému mimo zákonný instancní pořad (z moci dozorcí), kterým bylo vysloveno vyloučení zaměstnance z pojistné povin-

ností počínajíc ode dne tohoto opatření, v tom směru, že vyloučení mělo se státi se zpětnou platností. Usn. býv. ss. z 19. 2. 1912, č. 1132.

(626) Odepřel-li úřad vrátiti straně částky, jež odvedla stát- ní pokladně na základě úředního aktu, kterým jí byla povolena výroba lihu z ovoce pod podmínkou, že částky ty zaplatí jako »licenční poplatek«, nejde o poškození subjektivních práv strany ve smyslu § 2 zák. o ss., nepoužila-li strana proti zmíněnému úřednímu aktu opravných prostředků. Boh. F 3553/27.

(627) Souhlasila-li strana s přidělem lihu za určitou cenu, nemůže se domáhati vrácení části kupní ceny stížností k nss-u. Boh. F 2342/25.

(628) Zavázala-li se strana, že dobrovolně zaplatí za povolení k výrobě lihu z ovoce a jiných látek určitou částku do státní pokladny, nemá právního nároku na vrácení této částky a jest bez právního významu, zda platba označená v žádosti strany jako licenční poplatek má zákonný podklad. Boh. F 3752, 3405/26.

(629) Jestliže odhadní komise uložila dávky z majetku a z přírůstku majetku celkem nižší částkou, než by vyplývaly ze základů, stranou samou přiznaných a v řízení výslovně neodvolaných, a odvolací komise předpis dávek ještě snížila, neznamená výrok II. instance porušení subjektivních práv strany ve smyslu § 2 zák. o ss.; za toho stavu věci ne-

má nss. příčiny zkoumati, zda bylo řízení bezvadně provedeno. Boh. F 4124/28.

(630) Zavázala-li se strana, že dobrovolně zaplatí za povolení k výrobě lihu z ovoce a jiných látek určitou částku do státní pokladny, nemá právního nároku na vrácení této částky a jest bez právního významu, zda platba označená v žádosti strany jako licenční poplatek má zákonný podklad. Boh. F 3405, 3752/27.

(631) Stížnost proti rozhodnutí, kterým bylo stěžovateli příznivě rozhodnuto, jest nepřijatelná pro nedostatek porušení práva, byť by rozhodnutí bylo podle názoru ss. nezákonné. Alt. 251, Budw. 4548. Srov. (640).

(632) Prohlášení strany v řízení adm., že vyhoví úřednímu opatření, obsahuje v sobě vzdání se práva, které vylučuje stížnost pro porušení tohoto zřeknutého práva. Alt. 101, Budw. 2748.

(633) Námitka opomenutého doručení do vlastních rukou nemůže býti před ss. vytýkána, prohlásila-li strana v řízení adm., že souhlasí s jiným způsobem vyrozumění. Budw. 8788/A.

(634) Dohoda stran s úřady o vyřízení sporné záležitosti jiným způsobem, než bylo vysloveno v náleze ss., jest upuštění od postupu podle zákona a vylučuje stížnost k ss. proti opatření úřadu odpovídajícímu této dohodě. Alt. 95, Budw. 2676.

(635) Nebyl-li nárok v říze-

ní správním sice uznán, avšak přesto povinnou osobou splněn, nemůže býti rozhodnutí, nárok popřevší, napadenou stížností k ss. Pop. 3439, Budw. 7457/A.

(636) Proti rozhodnutí, kterým bylo plně obsahu rekursu vyhověno, nelze podati stížnost k ss. pro nesprávné použití zákona za tím účelem, aby přivoděn byl výsledek příznivější pro stranu nežli se dožadovala v rekursu. Reis 6764, Budw. 3233/F, srovnej však násl. dva judikáty.

(637) Stížnost k ss. není vyloučena proto, že rozhodnutím vyhověno bylo žádosti strany, kterou uplatnila in eventum, cítili-li se strana zamítnutím své primární žádosti ve svých právech postižena. Alt. 575, Budw. 11.723.

(638) Žádá-li zaměstnavatel o povolení podle § 3 zák. č. 39/1928 Sb. k zaměstnávání osoby, o níž tvrdí, že u ní jsou splněny náležitosti § 2 téhož zákona, a žádost svou označí jen jako eventuelní pro ten případ, uzná-li úřad, že u osoby té náležitosti cit. § 2 splněny nejsou, je legitimován, stěžovati si i do rozhodnutí, jímž mu úřad povolení podle

§ 3 cit. zákona udělil, a namítati, že úřad nevyšel si dříve otázky splnění náležitostí § 2 cit. zák., případně, že otázku tu nerozhodl správně. Boh. F 9039/31.

(639) Obec jest jako strana legitimována ke stížnosti k ss. proti schválení usnesení o prodeji pozemků zemským výborem, které sama odvolala. Budw. 10.596/A.

(640) Dosáhla-li strana rozhodnutím, jež po názoru nss. jest nezákonné, příznivějšího vyřízení, jest stížnost její zamítnouti, poněvadž nebylo její právo porušeno. Boh. F 182/20. Srov. (631).

(641) Proti schválení kupnoprodějí nebo nájemní smlouvy podle nařízení ministra-plnomocníka vlády čsl. republiky pro správu Slovenska ze dne 12. ledna 1919 č. 11 Úr. Novin nejsou smluvní strany legitimovány ke stížnosti na rejevější správní soud. Boh. A 7669/29.

(642) Submitovala-li strana v řízení správním na opatření úřadem zamýšlené, nemůže rozh. neb opatř. úřadem na základě její submise vydané s úspěchem naříkati před nss. Boh. A 2339/23.

5. není-li rozhodnutí záležitosti podle přání stížnosti svými důsledky pro stěžovatele výhodnější nežli rozhodnutí naříkané,

(643) Resultuje-li při úplném vyhovění stížnosti též stupeň a táž sazba daňová jako byla vyměřena, je stížnost odmítnouti pro nepřijatelnost. Reis 16.037.

(644) Bylo-li by právní postavení stěžovatele, kdyby se vycházelo z názoru jím zastávaného, totožné s oním, které bylo přivoděno naříkaným rozhodnutím, není dáno porušení

práva podmiňující právo ku stížnosti. Reis. 1739, Budw. 8621.

(645) Stížnost, která by v případě, že by jí vyhověno bylo, přivodila pro strany rozhodnutí méně výhodné, jest nepřipustna. Reis. 4456, Budw. 2189/F.

(646) Nepřipustna jest stížnost k ss. pro nepřiznání odpočitatelnosti položky při výměře daně osobní z příjmu, kdyby uznání této položky nemělo za následek snížení daňové sazby. Reis. 4460, Budw. 111/F.

(646a) Stížnost proti předpisu daně z příjmu nemůže býti podána, je-li strana při názoru, proti němuž brojí, postavena výhodněji. Reis. 6763, Budw. 3402/F.

(647) Nesprávný výklad právního poměru, položený za základ rozhodnutí, není nezákonným porušením práva strany tehdy, když při správném použití ustanovení zákona nelze dospěti k jiné míře a hodnotě povinnosti strany. Alt. 342, Budw. 7249.

(648) Jestliže úřad nerozhodl o rekursu strany co do včasnosti jejího meritorního rekursu poplatkového, nýbrž vyslovil, že i příznivě vyřízení rekursu nemělo by za následek snížení předepsaných poplatků, poněvadž by se při tom musela

napravit chyba, sběhlá po názoru úřadu při vyměření poplatku v neprospech státu, nešlo by o zkrácení práv strany jen kdyby tu byla skutečně taková chyba, jejíž napravení by znamenalo pro stranu stejný neb horší hmotný výsledek, a kdyby nestálo v cestě promlčení práva k vyměření dodatku. Boh. F 3966/27.

(649) Zamítla-li odvolací komise odvolání referenta odhadní komise, nemůže poplatník ve stížnosti vytýkati, že odvolání referenta mělo býti odmítnuto pro opožděnost. Boh. F 6295/32.

(650) Nemá-li nezákonnost rozhodnutí zemské komise, spočívající v tom, že použila následků § 42 zák. o d. os., ač je straně v dřívějším rozhodnutí, jak vyslovil nss. ve zrušovacím nálezu, prominula, za následek porušení subjektivních práv strany, není nutno, aby nové rozhodnutí bylo nss-em zrušeno. Boh. F 4961/29.

(651) Není podstatnou vadou řízení, že odvolací komise nezažala ve svém rozhodnutí stanoviska k žádosti za snížení daně podle § 174 zák. o d. os., vznesené v odvolání, když celkový příjem poplatníkův komisí stanovený, resp. potvrzený, přesahuje výši, do níž lze podle zák. slevu tu povolit. Boh. F 4839/29.

6. nenastala-li dosud skutečnost, kterou bylo právo — podle tvrzení stížnosti — poškozeno,

(652) Obec, které bylo přiznáno osobní osvobození od poplatků ze smlouvy kupní, není stížena ve svých právech

připojenou výhradou dodatečného předpisu poplatku pro určité případy Budw. 9872/F.

(653) Stížnost k ss. proti uznání vodního družstva nemůže se opírat o tvrzení, že stěžovatel mohl by býti pro-

váděním účelu společenstva ve svých právech dotčen. Budw. 8927/A.

(654) Pouhá možnost budoucího porušení práva nezakládá ještě legitimace ke stížnosti k ss. Alt. 200, Budw. 3306.

7. jde-li o některá práva procesní sama o sobě,

(655) Porušení procesních práv, nebylo-li tím, anebo nemohlo-li býti tím materiální právo dotčeno, není předmětem stížnosti k ss. (§ 2 zák. o ss.). Budw. 11.269/A.

(655a) Nemá-li strana ze zákonného předpisu právního nároku na osvobození od daně, není její procesní právo porušeno tím, že úřad před vydáním svého rozhodnutí určité okolnosti nevyšetřil, ani tím, že své rozhodnutí neodůvodnil. Boh. 3375/26.

(656) Opatření procesní není nařikatelné postupem stolic, nerozhoduje-li se jím o právním postavení strany nebo nenukládá se jí, aby se zachovala způsobem, který podle tvrzení rekursu není povinná dodržeti. Budw. 9041/A.

svov. však nálezy:

(660) Byla-li povolena obnova řízení ve veřejnoprávní sporné záležitosti úřadem správním, který ve věci hlavní sám nerozhodl, jest proti-strana legitimována ke stížnosti k správnímu soudu. Pop. 3.466.

(661) Připojí-li úřad ke svému rozhodnutí, jež dle zákona Nejvyšší správní soud.

(657) Stěžuje-li si strana do rozh. jediné proto, že jí nebylo doručeno, aniž rozh. to napadá ve věci samé, je stížnost její nepřipustna. Boh. A 1344/22.

(658) Stížnosti k nss. nelze uplatňovati, že nař. rozhodnutí nebylo straně doručeno. Boh. A 4027/24. Viz (280) u § 6.

(659) Ve věci přiznání záopatřovacího požitků vdově po státním městském lékaři podle zák. č. 236/1922 Sb. nemůže v řízení před nss-em obec (§ 23 cit. zák.) vytýkati s úspěchem jako vadu řízení, že nebyla před vydáním rozhodnutí slyšena, nenamítá-li, že tímto opomenutím byla nějak dotčena ve svých právech materiálních. Boh. A 7144/28.

na jest rozhodnutím konečným, poučení, že se z něho možno odvolati k úřadu vyššímu, může ona ze stran, již ve věci bylo vyhověno, bráti nesprávnost poučení v odpor stížnosti u nss. Boh. A 4226/24.

(662) K právům, proti jejichž porušení možno si stěž-

žovatí k ss., náleží i právo podatí rekurs. Alt. 250, Budw. 5150.

(663) Rekursy v záležitostech volného uvázení nemožnou býti jako nepřipustné zamítnuty, má proto rekurent nárok, aby úřad jeho námitky uvážil. Budw. 9245/A.

(664) Strana, jejíž zájmy vodoprávním koncensem byly chráněny, jest legitimována stěžovatí si proti výroku výslednému nepřislušnost úřadu vodoprávního i tehdy, jestliže její zájmy jako takové ochrany vodoprávní nepoužívají. Budw. 9520/A.

(665) I když straně nepří-

8. neměl-li stěžovatel v řízení správním postavení strany,

(667) Nemá-li stěžovatel v řízení správním postavení strany, nemůže vytýkati ani, že rozhodnutí, proti němuž si stěžuje, bylo neprávem označeno za konečné. Boh. A 8694/30.

(668) Zemský archiv, jež státní pozemkový úřad pověřil uschováním patrimoniálního archivu ze zabraného velkostatku, jako úřad veřejný není stranou v řízení správním, a není proto legitimován nařikati opatření pozemkového úřadu stížnosti k nss. (§ 2 zák. o ss.). Boh. A CCXXIX/24.

(669) Okresní nemocenské pokladny v zemích historických nemají v řízení trestním podle nemocenského zákona postavení strany a nejsou legitimovány ke stížnosti na nss. do konečného výroku o

sluší vůbec subjektivní nárok na příznivé meritorní vyřízení její žádosti, může odmítnutím meritorního vyřízení býti zasaženo do jejího subjektivního práva na to, aby její žádost byla vzata v meritorní úvahu. Boh. A 2846/23.

(666) Není právního nároku na slevu všeob. daně výdělkové ve smyslu § 73 zák. o d. os.; strana má však nárok na instanční výrok o zkoumání a hodnocení uplatňovaných okolností; zákonitost postupu, jak k tomuto instančnímu výroku došlo, podléhá přezkoumání nss. Boh. F 4859/29.

vině a trestu. Boh. A 3475/24.

(670) Ke stížnosti jsou legitimovány všechny strany, které mají právní nárok na účast v řízení administrativním a věcné zkoumání a hodnocení svých námitek Alt. 675, Budw. 14.768.

(671) Legitimace ke stížnosti na s. s. je dána, jakmile strana může vznéstí právní nárok, aby bylo provedeno předešlé řízení, i kdyby stížnost v meritorním ohledu byla i nepřipustná. Alt. 1036, Budw. 3719/A.

(672) Systemisace místa učitelského pro mužské nebo ženské síly učitelské jest organizačním opatřením školského úřadu, ohledně něhož nemají jednotlivé síly učitelské postavení strany. Budw. 11187/A.

(673) Právo námitek a podání rekursu proti rozhodnutí

podle § 18 poj. zák. o úrazové pojišťovací povinnosti dělníkům nenáleží a nejsou proto legitimováni ke stížnosti. Alt. 10.034, Budw. 6151/A.

(674) V řízení ohledně povolení privilegovaných stavebních projektů ve smyslu §u 2 cís. nař. č. 284/1914 nepřislušejí jiným soukromým zájemcům práva strany a nemůže proto, pokud se tohoto řízení týče, býti podána stížnost k s. s. Usn. býv. ss. z 20. 2. 1918, č. 2051. Budw. 12.039/A.

(675) Společenstvo nemá v řízení o rozhodnutí obsahu a rozsahu radifikované živnosti hostinské postavení strany ani právo rekursní a nemá proto legitimace ke stížnosti k s. s. Usn. býv. ss. z 26. 11. 1913, č. 12.196.

(676) Nemají-li stěžovatelé v řízení o zbourání domu vůbec postavení strany procesní, nejsou legitimováni brojiti proti nařízení, jež vydal správní úřad v mezích své policejní kompetence proti vlastníku budovy. Boh. A 8866/30.

(677) Ke stížnosti k ss. není legitimován spolujitel vodního díla, bylo-li rozhodnutí vydáno pouze proti druhému spoluvlastníku. Alt. 1035, Budw. 3188/A.

(678) Komu nebyla finančním úřadem uložena povinnost k zaplacení poplatků, není legitimován ke stížnosti k s. s. i kdyby byl regresně zavázán za osobu, již povinnost uložena byla. Reis. 1769.

(679) Ke stížnosti proti předpisu poplatku z ručitelské

listiny není legitimován si stěžovatí dlužník, jemuž platební rozkaz nebyl doručen. Reis. 4503, Budw. 13.962.

(680) Kontrahent, na němž není zaplacení poplatku ze smlouvy požadováno, není legitimován si stěžovatí k s. s. Reis. 6793,

(681) Není-li vůči straně v určitém případě výroku I. stolice, zakládajícího platební povinnost, jest s hlediska § 2 zák. o ss. lhotejno, zda II. stolice rozhodla meritorně o rekursu strany dle toho nelegitimované. Boh. F 4107/28.

(682) Státní zaměstnanec, v jehož prospěch byl zajištěn byt podle zák. 118/28, není legitimován stěžovatí si k nss. proti rozh. úřadu, kterým bylo odepřeno provéstí zajišťovací nález. (Poněvadž není stranou.) Boh. A 9609/32.

(683) Strana nemůže brojiti proti výsledku řádně provedeného šetření, odmítla-li účast na protokolárním zjištění. Alt. 202, Budw. 3245.

(684) Místní školní rada není ani podle § 25 zák. č. 292/1920 Sb. legitimována ke stížnosti k nss. proti rozhodnutí ministerstva školství, kterým se v obvodu působnosti této místní školní rady zřizuje škola menšinová podle § 5 zák. č. 189/1919 Sb. Boh. A 9831/32.

(685) Doživotní poživatel reální lékárny nemá postavení strany v řízení o povolení nové lékárny. Boh. A 10.065/32.

(686) Strana, která nebyla

legitimována podati odvolání do předpisu poplatků, poněvadž jí nebyl vůbec předepsán, není legitimována ani ke stíž-

nosti k nss. do rozhodnutí úřadu, kterým bylo meritorně rozhodnuto i o odvolání této straně. Boh. F 5866/31.

9. nejedná-li se vůbec o právo, nýbrž jen o zájem stěžovatelův,

(687) Ku podání stížnosti jsou legitimováni jen ti, kteří byli ve svých právech bezprostředně poškozeni, nikoliv však oni, jejichž zájmy jsou dotčeny důsledky úředního opatření. Alt. 98, Budw. 3602.

(688) K odůvodnění stížnosti nestačí tvrzení porušení pouhých zájmů stl-ových, byť i porušení stalo se protizákonně, t. j. involvovalo porušení práva objektivního. Boh. A 127/19.

(689) Pouhý zájem, který má dle svého tvrzení říditecká konference uhelného revíru, pokládaná úřadem za zástupece horních podniků téhož revíru, na tom, zda a jak dalece jest odůvodněna poplatková povinnost těchto podniků v určitém případě, nenahrazuje subjektivní právo ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. F 3212/26.

(690) Byla-li obec rozhodnutím úřadu sprostěna platební i ručební povinnosti poplatku z převodu nemovitosti příznaním jí osobního osvobození podle saz. pol. 44/75 b) popl. zák., nelze spatřovati zkrácení jejich subjektivních práv, plynoucích z veřejnoprávních předpisů práva poplatkového oproti finanční správě, v tom, že úřad neuznal za splněné předpoklady pro věcné osvobození téhož převodu dle saz. pol. 20/

102 f) popl. zák.; na tom nemění nic okolnost, že obec je podle smlouvy zavázána zapraviti poplatek, který vzhledem k tomuto rozhodnutí má zapraviti druhá smluvní strana. Boh. F 5963/31.

(691) Obec pražská není z důvodu, že odpadla základna pro vybírání přírázky potravní daně na čáře, legitimována, odporovati stížnosti k nss. výroku min. financí, kterým byl určitý druh zboží osvobozen od této daně, i když min. financí obec v řízení správním uznala za stranu. Boh. F 2015/24.

(691a) Ku podání stížnosti jest legitimován toliko ten, který tvrdí, že poškozeno bylo subjektivní právo veřejné. Alt. 1017, Budw. 3878/A.

(692) Finanční zájem obce na hospodářsky výhodnějším využitkování obecních zařízení (kanalisace, vodovodu a pod.) není subjektivním právem obce, jehož porušení by jí opravňovalo stěžovati si k n. s. s. do instancního rozhodnutí vyššího úřadu stavebního, které vydáno bylo v příčině rozdělení pozemku na místa stavební. (Čechy.) Boh. A 8119/29.

(693) Zájem estetiky města není podle stav. statutu župy nitranské č. 25/1912 pozdvižen

na subjektivní právo obce, a obec proto není legitimována stěžovati si k nss. z důvodu, že vyšší úřad stavební hod-

notil zájem ten jinak, než stavební komise a stavební úřad prvé stolice. Boh. A 9139/31.

10. ponechává-li stížnost nedotčený některý z důvodů, který poskytuje sám o sobě dostatečnou oporu naříkanému rozhodnutí,

(694) Zůstalo-li rozhodnutí úřadu, zamítnuvší odvolání strany ve věci daně z libu jednak z důvodu, že nebyl podán příkaz ve smyslu § 70, odst. 1. č. 1 zák. čl. XXVIII:1908, jednak z důvodu, že nebylo učiněno oznámení dle odst. 1. č. 2 téhož řu, opřeno o první důvod pro nedostatek formulace stížního bodu, jest lhostejno, zda druhý důvod odpovídá zákonu či nikoliv. Boh. F 2797/25.

(695) Je-li rozhodnutí úřadu opřeno o několik důvodů, stížnost do tohoto rozhodnutí podaná popírá však jen některé z nich, nechávajíc ostatní bez odporu, je bezdůvodna, byť i vývody její byly jinak správné. Boh. A 3494/24.

(696) Je-li zamítavé rozh. úřadu opřeno o dva důvody, jest stížnost zamítnouti, když aspoň jeden z těchto důvodů je opodstatněn. Boh. A 798/21, 2982/23, 2335/23.

(697) Neformuluje-li stížnost k nss. stížního bodu, konkretizovaného ve smyslu § 18 zák. o ss., proti jednomu ze dvou důvodů nař. rozhodnutí ohledně povinnosti poplatníkovy k všeobecné dani výdělkové (že poplatník neprokázal existence služebního poměru), jest lhostejno, zda druhý důvod roz-

hodnutí (že poplatník jest samostatným podnikatelem ve smyslu § 1 zák. o d. os.) stížností napadený, je v souhlasu se zákonem. Boh. F 5906/31.

(698) Nevyvrací-li stížnost k nss. správnost důvodu použitého žalovaným úřadem na prvním místě, ob stojí nař. rozhodnutí již z tohoto důvodu, a je proto otázka správnosti důvodu druhého (vedlejšího), stížností popírané, pro spor zcela bez významu a není třeba, aby se jí nss. zabýval. Boh. F 5774/31.

(699) Zamítli-li úřad právem žádost strany za 50%ní odpis zvýšené výdělkové daně III. tř. jako opožděnou, není třeba, aby se nss. zabýval námitkou stížnosti brojící proti druhému důvodu žalovaného úřadu, že žadatelky neprokázaly totožnost základu daňového ve smyslu předpisu § 4 zák. čl. XXXIII:1916. Boh. F 5842/31. Viz však (702) a u řu 6 (338).

(700) Jestliže úřad odepřel straně právní nárok ze dvou samostatných důvodů a stížnost k nss. brojí jen proti jednomu z nich, zůstává nař. rozhodnutí opřeno o důvod druhý a jest lhostejno, zda důvod první odpovídá zákonu čili nic. Boh. F 5106/30.

srovnej však:

(701) Byla-li žádost strany adm. rozhodnutím zamítnuta z několika důvodů, jest přípustné napadení rozhodnutí pro nezákonnost jen jednoho z nich, je-li tento důvod tak zásadní povahy, že vylučuje úspěch nově upravené žádosti strany. Alt. 574, Budw. 372/A.

(702) Rozhodnutí správního

B) V jednotlivých oborech správního práva*.)

Bytová péče.

(703) Členové obecně prospěšného stav. družstva nejsou legitimováni stěžovatí si k nss-u do rozhodnutí, jímž finanční podpora podle zák. o stavebním ruchu, udělená družstvu, byla snížena. Boh. A 6472/27.

(704) Vzdá-li se obec podle § 16 zák. o zabírání bytů z 30. října 1919, č. 592 sb. zabraného bytu, nemá osoba, které obec byt ten pronajala, subjektivního práva k stížnosti na nss. proti tomuto vzdání. Boh. A 11/20.

(705) Nájemník není legitimován k stížnosti na nss. proti výroku, jímž bylo majiteli domu podle § 4, odst. 2. zák. č. 225/1922 Sb. povoleno použítí

úřadu, kterým tento odvolání téže osoby v téže věci zamítá (odmítá) jednak pro nepřipustnost, jednak pro bezdůvodnost, je zrušiti podle § 6 zák. o ss. z povinnosti úřední. Nál. z 17. 3. 1933 č. 1872/33, z 9. 1. 1933 č. 11.355/30. Podobně Boh. F 6128 a nál. z 8. 5. 1933 č. 16.309/30 a 6655/31.

místností obývacích k jiným účelům. Boh. A 5809/26.

(706) Ustanovení § 8 zák. o stav. ruchu č. 20/1920 Sb., dle něhož může býti vyvlastňovací nálezh. z žádost vyvlastněného zrušen, nebylo-li ve lhůtě § 4 tohoto zák. stanovené započato se stavbou, poskytuje vyvlastněnému subjektivní nárok, jež lze uplatnit i u nss. Boh. A 3151/24, 7429/28.

(707) Státní zaměstnanec, který byl vlastníkovi domu označen jako nucený nájemník bytu zajištěného podle § 13 zák. č. 87/23 Sb., jest legitimován ke stížnosti do rozhodnutí, jímž se zajištění pro tohoto zaměstnance zrušuje. Boh. A 4035/24.

Cesty.

(708) Ke stížnosti proti rozhodnutí, kterým se popírá veřejnost cesty, jest legitimována pouze obec. Alt. 1028, Budw. 5442/A.

(709) Proti odepření uznání veřejnosti cesty, jsou legitimovány stěžovatí si u ss. toliko

súčastněně obce. Alt. 266, Budw. 5291.

(710) Obce jsou legitimovány stěžovatí si proti zrušení usnesení o položení nové cesty. Alt. 1027, Budw. 5403/A.

(711) Jednotlivec nemá právního nároku, aby úřad zakro-

čil v zájmu veřejné komunikace na veřejné cestě. Boh. A 10024/32. Srovnej: Boh. A 7434/28, 9661/32.

(712) Proti výroku o zrušení veřejné silnice nenáleží uživatelům právo stížnosti k nss., leč by jim pozitivní zákonný předpis postavení strany přímo nebo nepřímo přiznával, anebo přiznával jim, neb aspoň některým z nich, přímo nebo nepřímo právo na zachování dosavadního stavu silnice (t. zv. právo adjacentské). Boh. A 9359/31.

(713) Obec jako správkyňe veřej. statku je legitimována ke stížnosti na nss. proti rozhodnutí zem. správ. komise upírajícímu uznati cestu jako veřejnou. Naproti tomu jednotlivci jako členu občestva tato legitimace nepřislouží (Slezsko). Boh. A 6977/27.

(714) Obec je legitimována ke stížnosti na nss. proti usnesení župního zastupitelstva, kterým byla silnice, po níž se provozuje doprava, nemající ráz jen místní, vyloučena ze

sítě župních silnic a odevzdána do majetku, správy a udržování viciálnímu výboru silničnímu. Boh. A 7175/28.

(715) Účastenství na veřejném užívání (usus publicus) veřejné cesty nezakládá pro účastníka subjektivní právo poskytující mu postavení procesní strany v řízení sloužícím řešení otázky, má-li ona cesta býti zbavena svého charakteru jako cesta veřejná. Boh. A 1029/21.

(716) Účast na obecném užívání (usus communis) veřejného statku není subjektivním právem; účastník nemá tedy nároku na zachování veřejného statku jako veřejného ani postavení strany v řízení o zrušení veřejnosti. Boh. A 1904/23.

(717) Jednotlivec má nárok, aby nebyl vyloučován z obecného užívání komunikace tomuto užívání věnované, neboť takovéto vyloučení znamenalo by omezení osobní svobody. Boh. A 7822/29.

Církevní věci.

(718) Náboženský fond není legitimován ke stížnosti k ss. v záležitostech kongruy, t. j. v případech, ve kterých se jedná o doplnění kongruy podle kongruového zákona z náboženského fondu resp. ze státní dotace jeho, anebo kde se jedná o předběžnou otázku, zda místo duchovní správy jest od státu uznáno za samostatné, resp. zda pomocné místo kněž-

ské jest systemisováno. Budw. 9394/A.

(719) Proti rozhodnutí zemského úřadu, kterým bylo odmítnuto zrušení israelské církevní rady, nemají účastníci právo stížnosti k ss. Usn. býv. ss. 14. 11. 1912, č. 12.538.

(720) Obecní zastupitelstvo místní obce není legitimováno ke stížnosti do rozhodnutí státních úřadů kultových, kterým

ské jest systemisováno. Budw. 9394/A.

*.) Obory práva finančního jsou uvedeny ke konci oddílu B.

bylo odepřeno schválení k přefairení obce té k jiné katolické farní obci. Boh. A 5678/26.

(721) Ani přífařená obec místní, a na Moravě ani koštelní konkurenční výbor nejsou legitimovány k stížnosti na nss. do rozhodnutí min. škol., kterým bylo uděleno státní schválení k změně obvodů farních podle § 20 zák. č. 50/1874 ř. z. Boh. A 7405/28.

(722) Katolický biskup na Slovensku není legitimován ke stížnosti k nss-u do výroku referátu min. školství, kterým tento úřad duchovnímu zastavil výplatu jakýchkoli platů, státem mu přiznaných (doplňku kongruy, mimořádného zlepšení, starobních a ošacovacích

Domovské právo.

(725) Obec není legitimována ke stížnosti na nss. proti rozhodnutí, kterým zrušeno bylo usnesení obce uznávající,

že domovské právo bylo podle ustanovení § 1 č. 4 úst. zák. č. 236/1920 Sb. nabyto. Boh. A 5348/26.

Elektrisače.

(726) Poněvač porušení subjektivního práva jest předpokladem stížní legitimace, není podnik, kterému obec zůstavila výlučné právo ke zřízení elektrického vedení na silnicích, legitimován stěžovat si proti rozhodnutí úřadu živnostenského, kterým provedení tohoto opatření jest zůstaveno obecně potřebě a nezávisí od souhlasu obce. Alt. 1032, Budw. 2098/A.

(727) Elektrárenský podnik, s nímž obec uzavřela smlouvu, již mu propůjčuje výhradně

přídavků). Boh. A 5378, 5615, 5773/26.

(723) Reformovaný biskupský úřad na Slovensku není legitimován ke stížnosti na nss. do výroku referátu min. škol., kterým tento úřad podle zák. čl. XIV:1898 a zák. čl. XIII:1909 zastavil výplatu mimořádného zlepšení. Boh. A CCLXXXVIII/26.

(724) Členové židovské náboženské obce jsou legitimováni ke stížnosti na nss. do výroku státního úřadu, kterým byly schváleny změněné stanoviny náboženské obce, tvrdí-li, že změna stanov byla usnesena nezákonným způsobem. Boh. A 7542/28.

právo k používání veřejného majetku obecního pro elektrické vedení, je legitimován k stížnosti na nss. do rozhodnutí, kterým dohlédací úřad odepřel schváliti příslušně usnesení obecního zastupitelstva. Boh. A 8556/30.

(728) Obec není legitimována vůči elektrisačnickému projektu okresu ve stížnosti k nss. uplatňovat, že budou jím příliš zatíženi poplatníci obce. Boh. A 3213/24.

(729) Povolením ku přenosu elektrické energie přes hrani-

ce státu podle § 30 zák. č. 438/1919 Sb. nemůže býti soudní elektrárna zkrácena ve svých právech a nemá proto

vůči tomuto povolení postavení procesní strany. Boh. A 7781/29.

Honební právo.

(730) Každý majitel pozemku, jehož pozemek náleží k území honebního společenstva, jest legitimován stěžovat si jak v řízení adm. tak u ss. proti usnesení honebního výboru pro porušení zákona při oceňování společenské honitby. Pop. 3526, Budw. 6808/A.

(731) Pachtýři obecní honitby podle mor. hon. zák. nepřisluší legitimace ke stížnosti ve věci vyloučení vlastní honitby. Boh. A 3644/24.

(732) Obecní starosta, který podle § 13 čes. hon. zák. na základě usnesení hon. výboru provedl dražbu společenstevní honitby, není legitimován ke stížnosti na nss. proti rozhodnutí zem. spr. výboru, kterým provedení řízení dražební bylo v postupu instančním zrušeno (Čechy). Boh. A 5598/26.

(733) Ten, kdo se zúčastnil jako dražitel ve dražbě honitby ve smyslu § 3 zák. čl. XX:1883, jest legitimován stěžovat si k nss. do rozhodnu-

tí, jímž byla schválena smlouva nájemní na základě výsledků dražební řízení uzavřená mezi obcí a třetí osobou jen potud, pokud namítá, že mu nezákonným postupem bylo znemožněno svobodně a neobmezeně dražby se zúčastniti, nebo že z jeho podání nebyly vyvozeny zákonné důsledky. Boh. A 5076/25.

(734) Do rozhodnutí zem. spr. výboru, kterým zrušena byla v cestě instanční volba hon. výboru, jsou legitimováni stěžovat si k nss-u jak tento hon. výbor jménem hon. společenstva, tak i jednotliví členové hon. společenstva (Čechy). Boh. A 6785/27.

(735) Člen honebního společenstva jest legitimován stěžovat si k nss. do rozhodnutí zrušného správního výboru v Praze, jímž byla volba honebního výboru v pořadu instančním zrušena (Čechy). Boh. A CCCVII/27.

Horní právo.

(736) Odpírá-li horní úřad povolení změny stanov usnesené valnou hromadou bratrské pokladny, jest toliko přednost bratrskou pokladnu zastupující, nikoliv však bratrské pokladně súčasťný držitel objektu, legitimován proti tomuto rozhodnutí podati rekurs nebo stížnost k ss. Usn.

býv. ss. z 21. 12. 1912, č. 14.385.

(737) Revírní rada není legitimována stěžovat si do jmenování volební komise dle § 7 zákona č. 144/1920 Sb. Boh. A CCLIV/25.

(738) Volič jest oprávněn stěžovat si do výsledku voleb do závodní rady hornické i

tenkráté, byl-li zvolen za člena nebo náhradníka. Boh. A 5545/26.

(739) Odborové organizace nejsou legitimovány stěžovatí si do výsledku voleb do závodních rad hornických. Boh. A 5545/26.

(740) Odborová organizace dělnická není legitimována stěžovatí si do zrušení volby do revírní rady hornické ani do revírní rady hornické ani tenkráté, postihuje-li zrušovací výrok volbu osoby, jež zvolen

Hospodářské záložny.

(742) Věřitel je legitimován stěžovatí si k nss do rozhodnutí, jímž v cestě instanční potvrzeno bylo opatření okr. spr. komise zrušující z moci

na byla jako zástupce zmíněné organizace (§ 18 zák. č. 144/1920 Sb.). Boh. A 5977/26.

(741) Závodní rada je legitimována bráti v odpor instančním odvoláním i stížností k nss. schválení ustanovení pracovního řádu báňským úřadem o době a trvání práce (§ 200 lit. c) hor. zák., č. 146/1854 ř. z.). Boh. A 9615/32, srov. Boh. A 7951/29 a 8414/30.

dozorčí usnesení okr. hosp. záložny, jímž tato vůči němu převzala záruku za dluh. Boh. A 3640/24.

Jazykové právo.

Viz též, § 21 (sub. III.) jazykové právo před nss.).

(743) Duchem jazykového zákona jest rozuměti zásady, které lze z jazykového zákona získati abstrakcí.

Takovou zásadou jest také zásada preponderance státního jazyka.

Opatření jazykového nařízení, které má zajistiti příslušníku státního jazyka za všech okolností vyřízení jeho podání v jazyce státním, jest ve shodě se zákonem.

Ustanovení jazykového nařízení, které se dá odůvodniti jen zásadou preponderance státního jazyka, nemá v duchu jazykového zákona.

V duchu jazykového zákona není jen analogická aplikace ustanovení § 2 jazykového zák., daných na ochranu jazy-

kových menšin, na příslušníky československého jazyka u samosprávných úřadů, zastupitelských sborů a veškerých veřejných korporací ve státě. Boh. A CCCLXV/29 (usn. adm. pl.), srov. Boh. A 8070, 8072, 8073, 8074, 8076, 8078/29.

(744) Vláda, upravující v duchu jazykového zákona podle § 8, odst. 1. jaz. zákona užívání jazyků pro samosprávné úřady atd., může jíti nad pozitivní omezení, která jim § 3 stran státního jazyka ukládá. Boh. A CCCLXIV/29 (usn. adm. pl.), srov. Boh. A 7173/28, a dále Boh. A 8070, 8072, 8073, 8074, 8076, 8078/29.

(745) Připustnost menšinového jazyka knihovní zádo-

sti příslušníka jazykové menšiny stran deskových pozemků neřídí se jazykovou kvalifikací okresu soudního, ve kterém leží deskových statek. Boh. A CCCLXIII/29 odb. pl., srov. Boh. A 7382/28 a dále Boh. A 8075, 8077/29.

(746) Připustnost menšinového jazyka knihovní žádosti příslušníka jazykové menšiny stran deskových pozemků řídí se jazykovou kvalifikací okresu soudního, v němž je sídlo deskového soudu. Boh. A CCCLXIII/29 odb. pl., srov. Boh. A 7382/28 a dále Boh. A 8075, 8077/29.

(747) Čl. 78, odst. 2. jaz. nař., pokud ukládá obci s minoritním jazykem jednacím povinnost, dopisovati jiné obci v jazyku státním, jest kryt jazykovým zákonem. Boh. A 9810/32 srov. Boh. A 7173/28.

(748) Teritoriální změny provedené po vydání jazykového zákona ve složení určitého soudního okresu, jímž se mění posavadní jazyková kvalifikace tohoto okresu, mohou mít na uplatňování menšinových práv jazykových dle § 2 odst. 2. jaz. zákona teprve tehdy vliv, když byly státním úřadem statistickým v jeho zprávách nebo jiným zákonitým způsobem publikovány přesuny, jež touto změnou nastaly v počtu a národnosti obyvatelstva dotčeného soudního okresu se zřetelem na výsledky posledního sčítání lidu. Boh. A 7688/29.

(749) Pro lokalisaci sporu o výmaz ochranné známky je

po stránce jazykové směřovatý onen soudní okres, v jehož obvodu je podnik, na němž podle § 9 zák. o ochr. znám. lpí právo ke známce, která má býti vymazána. Boh. A CCCLXXX/30.

(750) Zavdalo-li k jazykovému sporu podnět řízení u volebního soudu, týkající se zbavení poslaneckého mandátu, jest věc, v níž jazykový spor vzešel, lokalisována v soudním okresu pražském (§§ 1 a 2 jazyk. zák.). Boh. A CCCLXI/29.

(751) »Vnitřními předpisy«, kterými se řídí jednacím jazyk a tím i jazyková příslušnost právnických osob podle čl. 16, odst. 3. jaz. nař. č. 17/1926 Sb., mohou býti i pouhé ústní poukazy orgánů k tomu oprávněných, jakož i pouhé, z konkludentních činů zřejmý projev jejich vůle. Boh. A 7687/29.

(752) Předpis článku 72. odst. 3. vlád. nař. č. 17/1926 Sb., že domovské listy nutno vydati vždy také s textem v jazyku státním na prvním místě, vyhovuje duchu jazykového zákona. Boh. A 8072/29 srov. Boh. A CCCLXV/29.

(753) Výrok nejvyššího soudu, odmitající dovolací odpověď, nevyhovující jazykovým předpisům, je aktem soudní judikatury, rozhodnutím o této odpovědi podle civilního procesního řádu. Boh. A 9075/31.

(754) Z oprávnění obce, aby si stanovila jazyk minoritní za jednacím (čl. 70 jaz. nař.), ne-

plyne ještě povinnost jiné obce s jednacím jazykem československým přijímatí od ní písemnosti, sepsané v onom jazyku minoritním. Boh. A 9521/31 srov. Boh. A 8072/29.

(755) Povšechná obec německé evangelické církve v Čechách, na Moravě a ve Slezsku není legitimována stěžovatí si proti příkazu, danému určitému farnímu úřadu, jímž nařízen byl dodatečný zápis v matrice též v jazyku státním. Boh. A 8988/31.

(756) Obžalovaný, který je příslušníkem jazyka menšiny podle § 2, odst. 2. jaz. zákona, nemá ani podle jazykového zákona, ani podle čl. 24 jazykového nařízení nároku, aby

Mimořádná opatření.

(759) Proti ustanovení uhelných cen podle zák. č. 260/1920 Sb. jsou těžaři legitimováni stěžovatí si k nss-u, pokud tvrdí, že dotčené opatření překročuje meze zákona nebo přišlo k místu způsobem nezákonným. Boh. A 4319/25.

(760) Prohlášení stavby za stavbu požívající výhod podle

mu soud odvolání státního zástupce, sepsané v jazyce státním, dodal také v jazyce menšinovém. Boh. A 7696/29.

(757) Správce konkursní podstaty nemůže uplatňovatí samostatné jazykové právo; ve styku správce konkursní podstaty se soudy, úřady atd. po stránce jazykové rozhoduje jazykové právo úpadcovy. Boh. A 7687/29 srov. Boh. A 786, 787/21; 1877/23 a 6783/27.

(758) Německé evangelické farní úřady nemají nároku na to, aby jim úřední korespondence soudů dodána byla také v jazyku německém. Boh. A 8382/30 srov. Boh. A 6892/27, CCCXLII/28, 7658/28.

§u 1 cis. nař. č. 284/1914 ř. z., jakož i schválení projektu pro ni podle § 2 cit. nař. mohou strany projektem dotčené naříkatí před nss. jen pro nedostatek všeobecných podmínek tam uvedených (nedostatek kompetence, neplatnosti usnesení a pod.). Boh. A 4027/24.

Nadace.

(761) Jedná-li se o znovuzřízení nadace na základě opatření jejího zřizovatele, který věnoval kapitál pro chudé určitého území, nemůže obec, popřel-li úřad, že území její náleží do území zřizovatelem obmyšleným, stěžovatí si k ss. nemajíc ke stížnosti legitimace. Usn. býv. spr. soudu 28.

11. 1916, č. 12.903.

(761a) Příbuzní zřizovatele nadace nejsou legitimováni z titulu případného oprávněného uchazeče žádati na úřadu nadačním o výrok platný pro příští případy, aby nadační listina byla určitým způsobem vykládána, a nejsou proto ani legitimováni ke stížnosti k ss.

proti rozhodnutí, kterým zmíněné jejich žádosti nebylo vyhověno. Budw. 10963/A.

(762) Obec ustanovená nadačním úřadem správkyní nadačního jmění není legitimována ke stížnosti k nss. do

rozhodnutí nadačního úřadu, kterým byla provedena permutace nadace, beze změny postavení obce jako správkyní nadačního jmění. Boh. A 8711/30.

Občanství státní.

(763) Udělení rakouského stát. občanství jest také v případě §u 29 o. z. o. předmětem volného uvážení udělitelického úřadu, aniž by strana měla právní nárok na jeho udělení. Pop. 3640, Budw. 7375/A.

Na udělení československého státního občanství není nároku:

(763a) podle § 30 o. z. o. Boh. A 2459, 2431/23,

(763b) ani podle dvorského dekretu z 12. dubna 1833, č. 2597, Boh. A 2793, 2599, 2536/23,

(763c) ani podle zák. článku L z r. 1879. Boh. A 1658/22, 2645, 2252, 2207, 2076/23, ani podle § 41 zák. čl. L z r. 1879 (opětne udělení stát. občanství vdově). Boh. A 2210/23.

Státního občanství československého podle § 1, č. 4 ústav. zák. 236/20 sb. nenabylí (z titulu státního zaměstnanectví):

(763d) zaměstnanci Košicko-Bohumínské dráhy, Boh. A 1419/22,

(763e) zaměstnanec státních drah na Slovensku, Boh. A 2939/23,

(763f) dočasný fiskál municipální. Boh. A 1653/22,

(763g) učitelé na církevních školách na Slovensku, Boh. A 2345, 2058/23,

(763h) úředník obce, třebaš jest u ní činným výhradně v přeneseném oboru působnosti obce. Boh. A 2451/23.

(763i) § 9 úst. zákona z 9. dubna 1920, č. 236 sb. nedává žadateli subjektivního nároku na přiznání státního občanství československého; není proto vadou, neopatří-li úřad svoje zamítavé rozhodnutí důvody. Boh. A 1714, CXVI/22, 2645, 2346, 2303, 2251, 2106, 2076, 2058, 2047, 2039, 2038, 2002, 1888/23.

Pojišťovací právo.

(764) Zaměstnavatel jest legitimován stěžovatí si proti rozhodnutí o povinnosti okresní nemocenské pokladny ku zaplacení stravného za dělníka, kterého neohlásil. Nález býv. ss. z 27. 11. 1914, č. 10.403. Budw. 10.598/A.

(765) Rozhodnutí, kterým bylo uznáno, že zaměstnanec ústavu, poněvác jeho pojištěním u ústavu náhradního nebylo jeho pojišťovací povinnosti učiněno zadost, může býti u ss. i od dotčeného náhradního ústavu stížnosti na-

padeno. Pop. 3544, Budw. 8608/A.

(766) Okresní nemocenské pokladně nenáleží právní nárok na to, aby nebyla zřízena závodní nemocenská pokladna; není proto legitimována ke stížnosti proti jejímu zřízení. Pop. 3463.

(767) Zaměstnavatel, na jehož žádost min. soc. péče z moci dozorců vyslovilo, že jeho zaměstnanec nepodléhá pensijní pojistné povinnosti ode dne doručení tohoto rozhodnutí, má právo stížnosti k nss. proti stanovení tohoto časového omezení. Boh. A 7547/28.

(768) Rozkaz min. soc. péče, aby okr. nem. pokladna byla s poukazem na rozh. tohoto min. (vydané dříve ve sporné věci) upozorána, že by úřad, zdráhaly-li by se pokladniční orgány i nadále konati své zákonné i statutární povinnosti, musil zakročiti podle 2. odst. § 20 nem. zák. z 30. března 1888, č. 33 ř. z.,

Policejní věci.

(772) Nikdo nemá právního nároku na to, aby mu bylo povoleno vyvěšování plakátů podle § 23, odst. 2. tisk. zák. Nál. z 11. 3. 1933, č. 4226/33.

(772a) Statut bývalé župy Podtatranské ze dne 7. srpna 1926, vydaný pod č. 20275/1926 a schválený ministrem pro správu Slovenska v Bratislavě dne 4. listopadu 1926 pod č. 42696/1926 odm. 5, nezakládá právního nároku ani na vydání, ani na prodloužení

nezasahuje do subjektivních práv pokladny po rozumu § 2 zák. o ss. Boh. A 2286/23.

(769) Okresní nemocenská pokladna na Slovensku, která žádala za potrestání zaměstnavatele pro neohlášení osoby, podrobené pojistné povinnosti nemocenské, není legitimována stěžovati si k nss-u na rozhodnutí, jímž zaměstnavatel byl osvobozen. Boh. A 3439/24. Srov. nál. (776) a (783).

(770) Zemědělské dělnictvo pojištěné u okr. nemocenské pokladny není legitimováno ke stížnosti na nss. do rozhodnutí min. soc. péče, kterým bylo povoleno zřízení samostatné zemědělské okresní pokladny. Boh. A 4126/24.

(771) Okresní nemocenská pojišťovna není legitimována stěžovati si k nss-u do výroku úřadu, jímž se zachovává společenstevní nemocenská pokladna ve smyslu § 27 zák. č. 221/1924 Sb. Boh. A CCXCIV/27.

zbrojního pasu. Nál. z 13. 4. 1933, č. 6640/33.

(773) Okolnost, že trestním policejním nálezem uložena byla pokuta ve prospěch obecní pokladny, nedává obci legitimaci, aby proti rozh., trestní nález. onen rušícímu, nastupovala stížností na nss. Boh. A CLXXII/23.

(774) Proti nálezu politického úřadu, jímž byl žalovaný pro urážku na cti, spáchanou v uzavřeném dopise, žaloby

sproštěn, přísluší uraženému právo stížnosti k nss-u. Boh. A 5098/25.

(775) Evang. církevní obec je legitimována ke stížnosti na nss. do příkazu, jímž bylo farnímu úřadu této obce nařízeno, aby o státním svátku (28. října) ozdobil budovu farní paporem ve státních barvách. Boh. A 7806/29.

Pošta.

(777) Veřejná nemocnice, již dopisuje obec ve věci úřední, jest jako adresát portu podle hajčící (čl. VI. zák. č. 108/1865

(776) Poškozený jest ve smyslu §§ 17 a 31 uher. pol. trest. řádu, vystoupil-li v zastoupení žaloby pro policejní přestupek z úřední povinnosti stihatelny, legitimován stěžovati si k nss. do osvobozujícího rozsudku. Boh. A 7913/29. Usn. odb. pl. Boh. CCCLVI/29. Srov. nál. (769) a (783).

ř. z.) legitimována k námitce, že obec jako odesílatel je osvobozena od porta. Boh. A 7586/28.

Pozemková reforma.

(778) Jestliže strana v řízení správním žádala, aby stpú neschvaloval prodej velkostatku, leč s podmínkou, že kupující převzeme smluvní závazek dosavadního majitele velkostatku dodávati jí dříví, jest oprávněna podati stížnost k nss. do výroku stpú, jímž prodej schválil bez této výhrady, tvrdí-li ve stížnosti, že úřad porušil její subjektivní právo, nedbav zákazu prodeje velkostatku soudem vydaného a knihovně poznamenaného. Boh. A 1409/22.

(779) Udělením úředního souhlasu stpú-u, nijakými podmínkami nevázaného, k dispozicím vlastnickovým se zabraným majetkem nemohou býti dotčena žádná subjektivní práva stran, a nemůže tedy výrok takový býti brán v odpor stížností u nss. (stíž. bezdůvodná). Boh. A 3036, 1897/23.

(780) Výrok, jímž stpú za-

vádí od určitého dne na velkostatek občasný dozor dle §§ 5 a násl. zák. z 12. února 1920, č. 118 sb., nedotýká se ještě subjektivních práv vlastníkových, a jest tedy stížnost proti výroku takovému bezdůvodna. Boh. A 534/20.

(781) Majitel nemovitosti jest legitimován ke stížnosti do výnosu stpú-u, jímž mu oznámil, že hodlá jeho nemovitý majetek převzít. Boh. A 1229, 1136/22.

(782) Také pachtýř zabraného majetku pozemkového jest legitimován proti výpovědi z hospodaření podle části I c) zák. náhradového brániti se námitkami, že nebylo dosud rozhodnuto o nárocích vlastníka těžoz majetku podle §§ 3 lit. a) a 11 zák. záborového neb o nároku jeho podle § 20 zák. přídelového. Boh. A 3165/24.

(783) Státní pozemkový úřad

má sice v trestním řízení pro nesplnění soupisové povinnosti podle § 9 vl. nař. č. 61/1920 Sb. postavení odborného zástupce, a jako takový legitimaci k rekursu proti osvobozujícímu nálezů stolicí nižší, není však legitimován ke stížnosti na nss. proti konečnému rozhodnutí správnímu, kterým obviněný byl osvobozen. Boh. A 3869/24. Srov. nál. (769) a (776).

(784) Majitel zabrané půdy není legitimován ve stížnosti na nss. namítati, že stpů řádně nevyšetřil podmínky, na něž § 11 zák. zák. váže propuštění půdy ze záboru nad výměru 250 ha a že nepoužil svého zmocnění k propuštění půdy nad tuto výměru, ač tak učiniti mohl. Boh. A 4342/25.

(785) Ke stížnosti na nss. proti výpovědi z hospodaření podle § 20 náhr. zák. legitimován jest i vlastník zabraného statku. Boh. A 4290/25, 6390/27.

(786) Zaměstnanec na zabraném velkostatku nemá nároku, aby státní pozemkový úřad k ochraně jeho služebního poměru učinil dozorčí opatření podle zákona č. 118/20 Sb. Boh. A 9597/32.

(787) Proti výpovědi z hospodaření na zabraných nemovitostech ve stížnosti na nss. a) jest přípustná námitka, že výpověď směřuje toliko proti pachytři a nikoli též proti jeho manželce jako spolupachtýrce, Boh. A 3093/24,

(788) že nemovitost, když stpů dal souhlas k jejímu zci-

zení, přestala býti majetkem státem zabraných, Boh. A 3352/24,

(789) že zábor nemovitosti zanikl tím, že přešla do vlastnictví státu, Boh. A 3394/24, b) není přípustná námitka,

(790) že vypovídáné nemovitosti patří jiné osobě než vlastníku zabraného statku, Boh. A 3292/24,

(791) že výpověď je formálně vadná, Boh. A 3352, 3519/24,

(792) že doručení se nestalo, jak předpisuje zákon, Boh. A 3352/24, 4290/25,

(793) že bylo vypovězeno hospodaření na nemovitostech, na nichž stěžovatel nehospodářil, Boh. A 3352/24,

(794) že výpovědní lhůta byla nesprávně nebo nejasně stanovena, Boh. A 3394/24, 4290/25,

(794a) že nebude možno celý objekt po uplynutí výpovědní lhůty odevzdati, Boh. A 3394/24,

(795) že není dosud určena předjímací cena, Boh. A 3442/24,

(796) že proti předpisu § 23 zák. náhr. výpověď dána, aniž předem provedena poznámka záboru a zamýšleného převzetí, Boh. A 3519/24, 4290/25,

(797) že je právní poučení vadné, Boh. A 3319/24,

(798) že dána výpověď jen ohledně částí nemovitostí obhospodařovaných, Boh. A 3519/24,

(799) že ve výpovědním návrhu stpů nesprávně označil osobu, již výpověď má býti

doručena, Boh. A 5988/26, (800) že s výpovědí mělo býti sečkáno do pravoplatného rozhodnutí o žalobě, která byla stran záboru podána u mezinárodního soudu v Haagu. Boh. A 5988/26.

(801) Nepřípustná jest námitka, že stpů, oznamuje zamýšlené převzetí dle §§ 2 a násl. náhr. zák., neučinil soudu návrh na vyzvání vlastníka dle § 3 příř. zákona. Boh. A 4533/25.

(802) Před nss-em je nepř-

pustná námitka, že stpů zavedl oceňovací řízení, aniž dříve oznámil vlastníkovi nemovitosti, že zamýšlí ji převzít, a aniž dříve ho vypověděl z hospodaření. Boh. A 4561/25.

(803) Stížnost proti oznámení státního pozemkového úřadu, že ukončuje oceňovací řízení stran majetku nemovitého státem přebíraného, je nepřipustná, nevdří-li stížnost, že majetek onen záboru a převzetí nepodléhá. Boh. A CCXXIV/24.

Pracovní právo.

(804) Proti zrušení volby do závodního výboru mohou si stěžovati k nss. jen ti, jichž volba za členy neb náhradníky závodního výboru byla zrušena, nebo jichž volební právo bylo zrušovacím výrokem rozhodčí komise popřeno. Boh. A 9110/31.

(805) Jak majitel závodu, tak předseda rozpuštěného závodního výboru, jenž si stěžuje vlastní jménem, jsou legitimováni ke stížnosti na nss. do rozhodnutí rozhodčí komise, kterým byl závodní výbor rozpuštěn. Boh. A 8622/30.

(806) Zvolený člen závodního výboru je legitimován ke stížnosti na nss. do rozhodnutí rozhodčí komise, kterým byla zrušena volba závodního výboru. Boh. A 7790/29.

(807) Stížnost závodního výboru proti výroku rozhodčí komise, kterým byl udělen souhlas k propuštění členů závodního výboru z práce, není

přípustná. (Závodní výbor nemá právní nárok, aby rozhodčí komise souhlas odeprala). Boh. A 9037/31.

(808) Zaměstnavatel nelze upírati legitimaci stěžovateli si k nss. do výroku rozh. komise podle zák. o záv. výborech, že propuštění zaměstnance z práce bez souhlasu komise je nezákonné a neplatné. Boh. A 3263/24.

(809) Zaměstnavatel jest legitimován ke stížnosti na nss. proti nálezů rozhodčí komise, kterým byl své funkce zbaven předseda záv. výboru. Boh. A 3265/24.

(810) Závodní rada státního podniku hornického není legitimována stěžovateli si do výroku ministerstva veřejných prací, kterým bylo odepráno učinit opatření k úpravě platových a služebních poměrů zaměstnaneckva tohoto podniku podle § 210, odst. 1. zák. č. 103/1926 Sb. Boh. A 8196/29.

(810a) Odborová organizace

zaměstnavatelská (zaměstnanecká) nemá právního nároku před nss. stíhatelného na zákonné povolávání přísedícího rozhodčí komise dle zák. o

závodních výborech č. 330/1921 Sb. se strany zaměstnanecké (zaměstnavatelské). Nál. z 29. 3. 1933, č. 2611/33.

Samospráva obecní.

a) Obecní zřízení.

(811) Obyvatelé obce nejsou legitimováni ke stížnosti na nss. do rozhodnutí vlády o rozloučení obce podle zákona č. 406/1922 Sb., leč by namítali jako porušení svého procesního práva, že zamýšlené rozloučení nebylo po osm dnů v obcích vyhlášeno. Boh. A 7836/29.

(812) Poplatníci obce jsou legitimováni ke stížnosti proti rozhodnutí zemského správního výboru, jímž tato obec byla rozloučena na dvě samostatné obce (Čechy). Boh. A 8805/30, 9120/31.

(813) Soukromoprávní smluvní poměr nezakládá legitimace kompaciscenta obce ani ke stížnosti do usnesení jejího obecního zastupitelstva o sloučení s obcí jinou, ani ke stížnosti do povolení sloučení dle § 2 obec. zřízení. Stěžovat si může jen poplatník na ochranu svých práv poplatnických, a to do výroku o povoleném sloučení dle § 2 obec. zřiz. jen tehdy, byl-li vydán před rozhodnutím o jeho stížnosti do usnesení obecního zastupitelstva, nebo obsahuje-li rozhodnutí o této stížnosti. Boh. A 8246/29.

(814) Proti změně obecních hranic, povolené podle § 4 obec. zřiz. čes., jest obec oprá-

vněna se brániti jen potud, pokud by změnou hranic byla ohrožena její způsoblost plniti úkoly, zákonem na obec vznesené. Boh. A 9032/31.

(815) Jednotliví občané nejsou legitimováni stěžovat si do rozhodnutí zem. správního výboru, kterým bylo podle § 3 obec. zřízení pro Čechy navrhované jimi rozloučení obce odepřeno. Boh. A 3108/24, CXCVIII/24.

(816) Jednotliví občané nejsou legitimováni stěžovat si k nss. do usnesení vlády, kterým podle zák. č. 117/1921 a č. 406/1922 Sb. jich obec sloučena byla s obcí jinou. Boh. A 4781/25.

(817) Okr. správní komise okresu, jehož hranice se mění změnou hranic obce, je legitimována ke stížnosti na nss. do povolení této změny. Boh. A 5606/26.

(818) Obecní zastupitelstva jsou legitimována ke stížnosti vytýkající porušení práva samosprávy. Alt. 1024, Budw. 920, 6321/A.

(819) Obecní zastupitelstvo jest legitimováno ke stížnosti k ss. proti anulování jím provedeného jmenování čestných občanů. Alt. 204, Budw. 2801.

(820) Čestní občané nejsou legitimováni ke stížnosti proti

rozhodnutí, kterými usnesení je jmenovavší bylo zrušeno. Pop. 3487.

(821) Obec je legitimována stěžovat si na ochranu svého práva na kompetenci v oboru samostatné působnosti do výroku nadřízeného úřadu, jímž tento překročil hranice své instanční příslušnosti. Boh. A 9379/31.

(822) Obec je legitimována ke stížnosti na nss. proti rozhodnutí, kterým jí byla upřena kompetence k opatření, odvozanému obcí z oboru její samostatné působnosti (prohlášení cesty za veřejnou cestu obecní). Boh. A 8588/30.

(823) V zastoupení společných zájmů jest obec legitimována vystupovat jako strana v právním sporu o provedení ochrany vodních staveb. Alt. 934, Budw. 5845/A.

(824) Proti rozhodnutí vyššího úřadu stavebního jest obec legitimována s stěžovat i tehdy, když sice rekurs proti jejímu rozhodnutí byl zamítnut, současně však vysloveno, že rozhodnutí obce neobsahuje akt vrchnostenský. Alt. 1025, Budw. 6125/A.

(825) Výrok vyšší stolice samosprávné, že určité pozemky jsou osadním jménem, může zasáhnouti do sebeurčovacího práva osady a jest pak osada legitimována ke stížnosti na nss. Boh. A 7238/28.

(826) Obec jsou legitimovány ke stížnosti k ss. proti nařízení vyšších autonomních stolic, týkajících se zařazení určité

tých příjmu do obecního rozpočtu z toho důvodu, že jde o porušení práva obcí na volnou správu jejich jmění. Pop. 3446, Budw. 6771/A.

(827) Dojedná-li obec trhovou smlouvou o převedení kmeňového jmění, jest druhá smluvní strana legitimována stěžovat si u nss-u do rozh. zem. spr. výb-u, kterým bylo schválení příslušné smlouvy odepřeno. Boh. A LXXXVIII/21.

(828) Ve sporu o nárok obce, aby požitky z obecního statku (§ 70 česk. ob. zř. z 16. dubna 1864, č. 76 z. z.), na něž podle tvrzení obce dosavadní poživatelé práva pozbyli, připadly obecní pokladně, legitimována jest ke stížnosti na nss. toliko obec, nikoli starousedlík, jehož právní sféry spor se nedotýká. Boh. A 227/19.

(829) Poplatník není legitimován stěžovat si do rozh. správ. úřadů, kterým bylo v cestě instanční zrušeno usnesení obecního zastupitelstva o zadání určitých prací pro obec, z důvodu, že zrušovací výrok jest způsobilý vyvolatí pro obec beznadějný soudní spor. Boh. A 9959/32.

(830) Osoba, které obec usnesením svého zastupitelstva zadala provedení prací, je legitimována stěžovat si k nss. na rozh., kterým v cestě instanční bylo usnesení to zrušeno. Boh. A 9959/32.

(831) Osoba, které obec svým usnesením prodala část obecního majetku, je legitimována k odvolání do rozhodnu-

ti úřadu, kterým v cestě instancí bylo dotčené usnesení obecního zastupitelstva zrušeno. (Slovensko.) Boh. A 9611/32.

(832) Spoluferent při ofertním řízení o pacht nebo prodej dříví z obecního lesa není legitimován ke stížnosti na nss. do rozhodnutí, kterým v pořadí stolic byla přijata oferta jiného oferenta. Boh. A 8566, 8620/30.

(833) Proti prodeji části veřejného statku obecního nemůže soused v řízení správním a před nss-em uplatňovati zvláštní práva uživací, sahající přes meze obecního užívání, pokud jsou odvozována z práva soukromého, může je však uplatňovati, odvozuje-li je z norem a poměrů práva veřejného, na př. práva stavebního (ohrožení bezpečnosti v případě požáru zatarasením výchoďu). Boh. A 7901/29.

(834) Strana, které obec prodala část veřejného statku (návsí), je legitimována ke stížnosti na nss. do rozhodnutí zemského správního výboru, kterým v cestě instancí bylo usnesení obecního zastupitelstva o prodeji zrušeno. Boh. A 8057/29.

(835) Strana, která se uchází o prodej části nemovitého majetku obecního, není legitimována stěžovati si k nss. do rozhodnutí, potvrzujícího usnesení obecního zastupitelstva, kterým žadaný majetek byl prodán uchazeči jinému. Boh. A 8006/29.

(836) Účastník ofertního ří-

zení není legitimován ke stížnosti na nss. proti rozhodnutí, týkajícímu se zadání pronájmu, o němž bylo ofertní řízení vypsáno. Boh. A 8095/29, viz (851).

(837) Nařízení obcí vydané, že změna kominického mistra, jemuž majitel domu zadal vymetání kominů, povoluje se jen čtvrtletně a že musí býti nejméně dva měsíce předem oznámeny obec. úřadu, nemá v zákoně opory. Kominický mistr, mající pro příslušný vymetací obvod koncesi, je legitimován nařízením ono bráti v odpor. (Čechy). Boh. A 5096/25.

(838) Jednotlivec není ani jako poplatník obecní ani jako člen obecní rady, finanční komise a obec. zastupitelstva legitimován ke stížnosti na nss. proti rozhodnutí, kterým dozorcí úřad odepřel schváliti pronájem a prodej obecního majetku. Boh. A 6648/27.

(839) Sestaví-li bezprostřední dohlédací úřad (na Moravě zemský výbor) místo obec. zastupitelstva obecní rozpočet, má do tohoto postupu právo stížnosti pouze obec, nikoli poplatník. Boh. A 3696/24.

(840) Usnesení zem. výboru, kterým byl podle § 7 odst. 3. ob. fin. nov. obecní rozpočet doplněn a vypsána obecní přírážka k úhradě potřebná, může stížností na nss. naříkáno býti nejen obcí, nýbrž i každým poplatníkem nebo voličem v obci. Boh. A 4054/24.

(841) Obec. zaměstnanec v této své vlastnosti není legitimován stěžovati si k nss. do

rozhodnutí, kterým k rekursu ob. fin. komise vysloveno, že potřeba na úhradu jeho služ. požitků vylučuje se z obec. rozpočtu. Boh. A 4954/25.

(842) Obec jest legitimována ke stížnosti proti porušení práva usnáseti se na přírážkách k úhradě výloh, spojených s plněním úkolů obce. Budw. 4600.

(843) Podle § 13 vl. nař. z 23. září 1920, č. 545 sb. není nabyvatel nemovitosti stranou v řízení o vyměření dávky z přírůstku hodnoty nemov., a to ani tehdy, převzal-li placení dávky na sebe. Není proto také legitimován stěžovati si k nss-u. Boh. A 1214/22.

(844) O tom, má-li býti vzata za základ dávky z přírůstku hodnoty nemovitosti nabyvací cena či obecná hodnota v době nabytí nemovitosti, rozhoduje vyměřovací úřad podle svého volného uvážení, a to i tehdy, bylo-li nemovitosti nabyto veřejnou dražbou. Boh. A 9498/31.

(845) Podle dávk. pravidel č. 143/1922 Sb. není nabyvatel nemovitosti stranou v řízení o vyměření dávky prováděném se scizitelem, a to ani tehdy, když převzal placení dávky na sebe. Proto není také legitimován, stěžovati si k nss. proti rozhodnutí, jímž byl potvrzen platební rozkaz vydaný sciziteli. Boh. A 7723/29.

(846) Obec je legitimována stěžovati si do rozhodnutí úřadu, kterým byl zrušen výrok obce ukládající pořádkovou pokutu stanovenou dáv-

kovými pravidly ve smyslu § 45, odst. 1. bodu 7. ob. fin. novely č. 329/1921 Sb. Boh. A 9543/31.

(847) Poplatník (volič) je legitimován stěžovati si k nss. do usnesení zemského správního výboru, kterým ve smyslu odst. 5. § 10 a odst. 6. § 3 zák. č. 77/1927 Sb. bylo nařízeno vybírání resp. zvýšení obecní dávky neb poplatku. Boh. A 9063, 9457/31.

(848) Obec může ve stížnosti k nss. proti rozhodnutí zemského správního výboru, kterým byla ve smyslu § 3 odst. 6. a § 10 odst. 5. zákona č. 329/1921 Sb. zvýšena sazba obecní dávky, vytýkati jen, že není splněn zákonný předpoklad pro vydání takového opatření zem. správn. výboru, nebo že tento úřad překročil meze své pravomoci, anebo že nešetřil předpisů o řízení v zákoně předepsaných. Boh. A 9501/31.

(849) Spolek nájemníků není legitimován stěžovati si k nss. ve věci zvýšení obecní dávky z nájemného ani jako takový vlastním jménem, ani jménem svých členů. Boh. A 3267/24.

(850) Podle ob. fin. nov. č. 329/1921 Sb. jest dávka z přírůstku hodnoty nemovitosti dávkou obecní, a obec je proto legitimována stěžovati si k nss. do rozhodnutí ve věci dávky z přírůstku hodnoty. Boh. A 4107/24.

(851) Oferent, jehož nabídka na nájem obecní dávky byla obecním zastupitelstvem příja-

ta, jest legitimován ke stížnosti na nss. do rozhodnutí posledního stolice zrušující ono usnesení. Boh. A 3161/24, viz (836).

(852) Poplatník obce jest legitimován k stížnosti na nss. do rozhodnutí ministra pro správu Slovenska, kterým v postupu instancí zamítnuto bylo jeho odvolání z usnesení obecního zastupitelstva o pronájmu obecních poplatků tržních (Slovensko). Boh. A 3944/24.

(853) Není přípustnou stížností poplatníka k nss-u do výroku zemského správního výboru, kterým tento úřad zamítl přímo naň podanou žádost poplatníkovu, aby zemský správní výbor poukázal berní úřad, by od poplatníka vybíral obecní přírážky v nižší míře, než jak bylo povoleno a aby přeplatky vrátil. Boh. A 4748/25.

(854) V řízení o povolení, které dozorcí úřad může dáti členu obecního zastupitelstva (obecní rady) k zastupování obce ve sporech nebo k účasti na dodávkách a pracích pro obec podle poslední věty odst. 3. ř. 5, zákona č. 76/1919 Sb. a které má povahu dispensace a od všeobecného zákazu, obsaženého v předchozích dvou větách cit. předpisu, přísluší postavení strany toliko obci a nikoli jiným interesentům. Boh. A 10057/32.

(855) Člen obecního zastupitelstva není legitimován stěžovat si do rozhodnutí, jímž bylo zrušeno usnesení obecního zastupitelstva z důvodu

podjatosti uvedeného člena. Nález ze dne 13. ledna 1933, č. 516/33.

(856) Proti rozhodnutím úřadů politických, kterými byla zrušena opatření orgánů obce na základě dozorcího práva, mají obce právo ke stížnosti k ss. Alt. 104, Budw. 3434.

(857) Poněvadž při nedodržení třídní lhůty § 43, odst. 2. ob. ř. č. 1 ex 1865 zem. zák. toliko ten člen výboru, který nebyl řádně pozván, byl by oprávněn protestovati proti poradě o určitém předmětu z důvodu, že neměl dostatečný čas k informaci, nejsou ostatní řádně pozvaní členové výboru k napadnutí učiněného usnesení legitimováni. Pop. 3486.

(858) Jednotliví poplatníci jsou legitimováni ke stížnosti proti rozhodnutím, kterými soutěž užšího kruhu příslušníků obce rozšiřuje se na veškeré poplatnictvo. Alt. 352, Budw. 7481.

(859) Poplatníci v obci, od které bylo požadováno placení školného za chudé děti navštěvující školy soukromé, a k jejímž zakročení vydáno bylo rozhodnutí adm. úřadů jsou legitimováni ke stížnosti k ss. Alt. 673, Budw. 12.869.

(860) Proti zařazení příjmové položky do účtu obecního zemským výborem z moci úřední, nemají jednotliví členové obce jako poplatníci legitimaci ke stížnosti k ss. Usm. býv. ss. z 12. 4. 1915, č. 2257.

(861) Pokud jest zřízení hřbitova záležitostí více obcí, není jednotlivý poplatník legitimován stěžovati si proti kvotě jedné obci uložené. Alt. 353, Budw. 6904.

(862) Prohlásí-li vyšší úřad autonomní, že smlouva uzavřená mezi obcí a osobou třetí podléhá jeho schválení, a schválení to neudělí, jest každý účastník legitimován ke stížnosti ke ss. Pop. 3493, Budw. 9730/A.

(863) Spolupodavatelé při dražbě výnosu obecního majetku prováděné obcí, jsou legitimováni nařikati nezákonnost aktů dražebního u ss. Pop. 3492, Budw. 7435/A.

(864) Obec není legitimována ke stížnosti k ss., poněvadž starostovi obce jako úřadu stavebnímu bylo uloženo provedení komisionel. jednání. Pop. 3455, Budw. 7109/A.

(865) Obecní notář na Slovensku, který tvrdí, že má proti obci nárok na cestovní paušál v určitém obnosu, není legitimován ke stížnosti na nss. proti opatření dohlédacího úřadu, kterým při schvalování obecního rozpočtu byl preliminovaný cestovní paušál snížen. Boh. A CCLXXXVII/26.

(866) Stížnost poplatníka do usnesení zem. výboru, kterým podle § 27 ob. fin. nov. č. 329/1921 Sb. schváleno usnesení obce o příspěvku velkého

b) Volební řád do obcí.

(872) Ustanovení § 64, odst. 1. ob. vol. řádu, že »i skupina, která nemá ani tolik členů,

není nepřipustná, jest-liže usnesení obce nebyví ani veřejně vyhlášeno ani podniku intimováno, nemohlo vůči němu vůbec nabýti právní účinnosti. Boh. A 5079/25, 5849/26.

(867) Schválí-li vyšší dohlédací úřad usnesení obecního zastupitelstva dle § 26 ob. fin. nov., dokud usnesení to nenašlo právní moci, jest jeho schvalovací výrok neplatný a může býti zájemníky brán v odpor stížností k nss-u. Boh. A 7644/28.

(868) Poplatníku (voliči) nepřísluší legitimace ke stížnosti na nss. do rozhodnutí, kterým úřad ve smyslu odst. 3. § 43 ob. fin. nov. schvaluje pravidla o vybírání dávký. Boh. A CCLXXIV/26.

(869) Poplatníci (voliči) nejsou legitimováni ke stížnosti do výroku dohlédacího úřadu, jímž dáno bylo po rozumu §§ 35 a 38 zák. o předchozí úpravě finančního hospodářství obcí č. 329/1921 Sb. povolení k vybírání samostatné dávký. Boh. A 3679/24.

(870) Poplatníku nelze upírati legitimace stěžovati si k nss. do rozhodnutí, kterým se obci odepírá právo vybírati obecní přírážku (k daní činžovní). Boh. A 5219/25.

(871) Pachtýř obecních přírážek jest legitimován ke stížnosti proti rozh. o jejich vybírání. Alt. 672, Budw. 8814.

kolik činí číslo volební, může obdržeti zastoupení v obecní radě» neponechává libovůli

volební komise, chce-li takovéto skupině, jsou-li u ní ostatní podmínky § 46 cit. zák. splněny, zastoupení v obecní radě poskytnouti nebo ne. Boh. A 8222/29.

(873) Politické strany, ani jednotliví členové jejich nejsou legitimováni ke stížnosti na nss. do rozhodnutí politického úřadu II. stolice, kterým se ruší usnesení místní volební komise, vyhlašující podle § 27 obec. řádu vol. za zvolené bez volby kandidáty uvedené na té které listině kandidátní. Boh. A CCCLXXXIII/30.

(874) Do rozhodnutí zemské správy politické, jímž bylo námítkám voliče proti volbě obecního zastupitelstva vyhověno, jest stížnost téhož voliče k nss. nepřipustna, třeba směruje proti správnosti některého z důvodů v nařikáném rozhodnutí použitých. Boh. A CXCI/24.

(875) Volební skupiny nejsou legitimovány podávati námítky proti volbě obecního zastupitelstva ani stěžovati si k nss. do rozhodnutí, jež úřad o námítkách proti volbě vydal. Boh. A 4478/25.

(876) Dřívější obecní zastupitelstvo není oprávněno ke stížnosti k ss. proti rozhodnutí místodržitelství zrušujícímu nové volby. Usn. býv. ss. ze 27. 11. 1913 č. 12.112.

(877) Obce jsou legitimovány ke stížnosti proti rozhodnutí, které volbu člena představenstva anulováno. Alt. 666, pl.

(878) Jednotliví členové rozpuštěného obecního zastupitelstva nejsou legitimováni stěžovati si proti jeho rozpuštění k ss. Pop. 3485.

(879) Legitimována stěžovati si k nss. na rozhodnutí správního úřadu, jímž k podaným námítkám byla zrušena volba obecního zastupitelstva (starosty, náměstků, obecní rady nebo komise) je jen osoba zvolená, jejíž volba byla zrušena, a ne každý oprávněný volič v obci. Boh. A CCCXCV/31 (usn. odb. plena). Boh. A 9082, 9099/31.

(880) Osoba nezvolená, jejíž účast na volbě byla důvodem pro zrušovací výrok, není legitimována stěžovati si k nss. na rozhodnutí správního úřadu, jímž k podaným námítkám byla zrušena volba obecního zastupitelstva (starosty, náměstků, ob. rady nebo komise). Boh. A CCCXCV/31 (usn. odb. plena).

(881) Volební skupiny jsouce vyloučeny z práva podávati námítky proti volbě obecního zastupitelstva, nejsou legitimovány ke stížnosti k nss. proti rozhodnutí, jímž byly vyřízeny námítky voličovy. Boh. A CCCLXXV/31.

(882) Do rozhodnutí, že nastala ztráta mandátů podle § 10, odst. 5. č. 4 ob. řádu vol. ve znění nov. č. 253/1922 Sb., nemá práva stěžovati si ani jednotliví voliči, ani náhradník, který by podle svého pořadí byl povolán nastoupiti za dotčeného člena obecního zastupitelstva. Boh. A 5057/25.

(883) Do výroku dohlédacího úřadu, jímž tento dal dle § 8, odst. 2. věty 2. zák. čís. 253/1922 Sb. na místě neustaveného posud obecního zastupitelstva souhlas k resignaci člena obecního zastupitelstva, je stížnost na nss. přípustná. Legitimován je k ní každý neresignující člen neustaveného zastupitelstva obecního. Boh. A 6533/27.

(884) Obec jest legitimována

Samospráva okresní a zemská.

(886) Nepovolili zemský výbor ve shodě se zemským polit. úřadem přemístění úředního sídla okresního lékaře, jež usneseno bylo okresním zastupitelstvem, přísluší legitimace ku stížnosti k ss. sice dotčenému okresnímu zastupitelstvu, nikoliv však obcím. Budw. 6979/A.

(887) Členové okresní rady nejsou jako taková legitimováni stěžovati si u ss. proti volbě do okresní rady. Pop. 3472.

(888) Poplatník není legiti-

stěžovati si do rozhodnutí, kterým dohlédací úřad dle § 8, odst. 4. obec. řádu vol. vyslovil souhlas s resignací člena obecního zastupitelstva. Boh. A CCCXI/27.

(885) Z § 9 zák. č. 329/1921 Sb. nelze dovoditi právo jednotlivého voliče k stížnosti do výroku politického úřadu II. instance, jímž i jmenování byli členové finanční obecní komise. Boh. A CCXIII/24.

mován ke stížnosti na nss. do rozhodnutí zemského správního výboru, kterým bylo zrušeno usnesení okresní správní komise, aby byla vybírána okr. dávka. Boh. A CCCLIX/29.

(889) Okolnost, že někdo platí přírážky, nezakládá sama o sobě legitimace ke stížnosti k ss. proti usnesení zem. výboru ohledně použití zemských prostředků. Budw. 12.036/A.

Spolkové právo.

(890) Spolek je legitimován ke stížnosti na nss. proti rozhodnutí sístujícímu usnesení obecní rady stran věci majetkové spolku tohoto se dotýkající. Boh. A 6163/26.

(891) Spolek není legitimován ke stížnosti na nss. do rozhodnutí min. vnitra, kterým v cestě instanční nebylo vyhověno žádosti spolku, aby jinému po právu existujícímu spolku podobného jména byla nařízena změna názvu. Boh. A 5996/26.

(892) Jednotliví členové spolku nejsou legitimováni ke stížnosti do rozhodnutí, jímž byl spolek rozpuštěn. Boh. A 3803/24, CCIV/24.

(893) Bývalí funkcionáři spolku pravoplatně rozpuštěného nejsou legitimováni ani k rekursu ani ke stížnosti na nss. proti opatření spolkového úřadu podle § 27 spol. zák. č. 134/1867 ř. z. stran jmění rozpuštěného spolku. Boh. A 6619/27.

(894) Po provedené fusi dvou akciových společností není jedna ze spojených společností legitimována ke stížnosti

Spořitelny.

(895) Odepřelo-li ministerstvo vnitřní vyhověti žádosti koncesované spořitelny, aby úvěrnímu ústavu zakázáno bylo užívání nadpisu »spořitelna« na jeho budově, nemá spořitelna legitimace ke stížnosti na ss. Pop. 3460, Budw. 7185/A.

(896) Jednotliví občané nejsou legitimováni ke stížnosti na rozhod., jímž nebylo vyhověno jejich návrhu na výmaz určitých osob z listiny osob volitelných do výboru obecní spořitelny. Boh. A 7410/28.

(897) Obec není legitimována stěžovati si k nss. do rozhod., kterým byly výbor a ře-

Stavební právo.

(899) Ustanovení plánu polohy mohou býti osobami ve svých zájmech dotčenými jen potud naříkána stížností, pokud tyto tvrdí, že jde o porušení všeobecných předpisů stavebního řádu. Pop. 3506, Budw. 7993/A.

(900) Obec není legitimována ke stížnosti k ss. proti rozhodnutí, kterým bylo starostovi obce se současným zrušením zamítnutí stavební žádosti uloženo, aby žádost stavebníkovu vrátil ku doplnění předepsaným průkazem vlastnictví a připojení plánů odpovídajících předpisům. Pop. 3454, Budw. 7109/A.

(901) Obec není legitimována ke stížnosti k ss. proti roz-

hodnutí na nss. proti výroku vydanému vůči ní před fusi. Boh. A 4840/25.

ditelství spořitelny, organizované dle zák. č. 302/1920 Sb. rozpuštěny. Boh. A 4420/25.

(898a) Spořitelny, na něž se vztahuje zák. 302/20, nejsou ústavy obce. Nál. z 14. 6. 1933 č. 6899.

(898) Do rozhodnutí, jímž bylo v cestě instanční zrušeno usnesení obecního zastupitelstva, že souhlasí se zřízením pobočky obecní spořitelny a přejímá ručení také za závazky této pobočky, není spořitelna legitimována stěžovati si k nss. Nál. z 13. 1. 1933, č. 516/33.

hodnutí, jímž bylo starostovi obce (při zrušení zamítnutí žádosti o povolení parcelace) uloženo, aby zavedeno bylo řízení ve smyslu § 10 stav. řádu pro Prahu. Budw. 8937/A.

(902) Tvrdí-li obec, že jde o novostavbu na veřejné pasáži je legitimována stěžovati si k ss. proti příkazu vyššího úřadu stavebního, aby provedeno bylo stavební řízení bez předchozího stanovení stavebního řádu. Budw. 9390/A.

(903) Regulační plán, stanově direktivou pro příští regulace, nedotýká se subjektivních práv právoplatným výrokem stavebního řádu již formalizovaných; nositelé takových práv nemají proto v řízení o plánu

polohy postavení procesních stran a nejsou legitimováni naříkati dispozice plánu regulačního u nss. Boh. A 1492/22.

(904) Rada hlav. města Prahy je na základě § 19 zák. 88/20 legitimována ke stížnosti k nss. proti rozhodnutí stavebního úřadu z důvodu, že stavba jím povolená přiči se ustanovením potvrzeného přehledného regulačního a zastavovacího plánu. Boh. A 10037/32. Srov. 4050/25, 5984/26, 6563/27, 8692/30, 9379/31.

(905) V řízení parcellačním není obec oprávněna namítati proti rozhodnutí vyššího úřadu stavebního, že povolená parcelace nevyhovuje ohledům estetickým (Čechy, Morava). Boh. A 8119/29, 8692/30.

(906) Obec je legitimována uplatňovati stížnosti k nss., že ve věci parcellační bylo rozhodnuto per saltum a že rozhodnutí vyššího úřadu stavebního je nejasné. Boh. A 8119/29.

(907) Ve stížnosti, podané k nss., není obec legitimována k námítce, že stavba povolená vyšším úřadem stavebním odporuje zájmům estetickým a zdravotním nebo požadavkům policie bezpečnostní a požární, je však legitimována k námítce, že povolením stavby vznikne obci nutnost upravit novou ulici ve smyslu § 19, odst. 4. stav. ř. (Praha). Boh. A 6939/27.

(908) Obec ve své funkci jako stavební úřad není legitimována stěžovati si k nss. do rozhodnutí zemského výboru,

kterým usnesení obec. zastupitelstva ve věci stavební bylo zrušeno. Boh. A 3507/24.

(909) Obecní rada není ve věci stavební legitimována ke stížnosti jménem vlastním, nýbrž jenom jménem obce. (Čechy). Boh. A 4177/24.

(910) Obec není legitimována uplatňovati před nss., že hrazení stavebníkem projektované nevyhovuje předpisům stav. řádu po stránce technické a estetické, je však legitimována namítati, že bylo povoleno bez předchozího určení stav. čáry. (Čechy). Boh. A 7049/28.

(911) Obec je legitimována stěžovati si k nss-u, že zemská správa politická ve smyslu zákona o stav. ruchu udělila konsens ke stavbě, ač tu nebylo podmínek pro devoluci kompetence s obecního úřadu stavebního na zem. správu politickou. Boh. A 3506/24.

(912) Proti výroku zem. výboru, jímž tento — zrušiv odmitavě usnesení obec. zastupitelstva — vyslovil, že stavební úřad je v každém případě povinen oznámiti stavebníku čáru stavební, nepřísluší obci právo stížnosti k nss. (Morava). Boh. A 3507/24.

(913) Obec není legitimována ve stížnosti k nss. vytýkati, že stavební čára, jak určena v pořadí instančním vyšším úřadem stavebním, nevyhovuje požadavkům estetickým; je však legitimována vytýkati, že nevyhovuje ohledům komunikačním. (Čechy). Boh. A 3703/24.

(914) Obec je legitimována

ke stížnosti na nss. proti rozhodnutí zem. výboru o otázce, je-li k přestavbě portálu potřebí předchozího stanovení stavební čáry (Olomouc). Boh. A 6078/26.

(915) Ve sporech o čáru stavební přísluší obci legitimace stížni (Čechy). Boh. A 7011/28.

(916) Jestliže obec ve stavebním řízení odporovala projektu nástavby dvou pater jenom z toho důvodu, že jde o přístavbu vyžadující předchozího určení stavební čáry, nemůže ve stížnosti k nss-u s úspěchem namítati, že rekursní úřad vyřizuje rekurs stavebníkům, jenž v petitu se omezoval na povolení nástavby toliko jednoho patra, sám nástavbu jednoho patra povolil, nevrátiv věc k novému stavebnímu řízení první stolicí, leč by vytýkala, že schválením projektu takto restringovaného zasahuje se do práv jejích v jiném směru, než tím, že nepředcházelo určení čáry stavební. (Praha.) Boh. A 4708/25.

(917) Obec je legitimována stížnosti k nss-u namítati, že konkrétní stavební projekt je v rozporu s platným plánem polohy. Boh. A 4851/25.

(918) Obec není legitimována uplatňovati stížnosti k nss-u, že stavební povolení vyšší stolicí udělené odporuje ohledům krasocitu (Čechy). Boh. A 4414/25.

(919) Členové městské rady nejsou legitimováni stěžovati si k nss-u do rozhodnutí zemského výboru ve věci přeměny pozemkové parcely v par-

celu stavební z důvodu, že o přeměně té usneslo se s pomínutím městské rady zastupitelstvo. Boh. A CCLVI/25.

(920) Okresní silniční výbor není legitimován stěžovati si k nss-u do výroku zem. výboru, kterým tento úřad podle § 46, odst. 2. stav. ř. mor. povoluje výjimku ze zákonné vzdálenosti stavby od okresní silnice. (Morava). Boh. A 7368/28.

(921) Rozhodnutím úřadu stavebního, kterým byla příznána legitimace k žádosti na stavební konsens osobě, od vlastníka stavebního pozemku odlišné, není vlastník dotčen ve svých právech, jež nss. jest povolán chrániti (Praha). Boh. A 7679/29.

(922) Majitelé pozemků pojatých do plánu polohy mohou se stížnosti k nss. proti dispozicím plánu brániti jenom potud, pokud tyto odporují předpisům stavebního řádu. (Čechy). Boh. A 3480/24.

(923) Stížnost spoluvlastníka ploch podle § 24 stav. řádu pro Čechy vyvlastněných, který nebyl v adm. řízení vyvlastňovacím přibrán, před úřady správními se toho nedomáhal, a proti němuž vyvlastňovací nálež nebyl vydán, jest nepřipustná (§§ 2 a 5 zák. o ss.). Boh. A 4902/25.

(924) Podle dosud platného stavebního statutu města Berchova č. 39—5224/1894, schváleného výnosem uh. ministra vnitřa ze dne 30. listopadu 1894, č. 100.229/1894, nemá nájemník v budově, ohledně níž byl vůči vlastníku vy-

dán stavebně-policejní příkaz demoliční, v příslušném řízení postavení procesní strany. Boh. A 8865/30.

(925) Nájemce prodejní budovy, postavené v průjezdě domu, není na základě nájemního poměru legitimován ke stížnosti na nss. proti rozhodnutí stav. úřadu, kterým k žádosti vlastníka domu bylo z důvodu stav. statutu pro býv. župu Nitranskou nařizeno odstranění boudy. (Slovensko). Boh. A 6305/27.

(926) Nájemník nemá proti zákazům uděleným stav. úřadem na základě § 119 stav. řádu pro Prahu postavení procesní strany, a to ani vzhledem k předpisům zákona na ochranu nájemníků. Boh. A 5410/26.

(927) Nájemník v budově, ohledně níž byla vůči vlastníku vydána stavebně-policejní opatření podle § 125 stav. řádu, nemá v příslušném řízení postavení procesní strany. Boh. A 5798/26.

(928) Soused je legitimován k rekursu proti rozhodnutí, kterým na základě § 6 stav. řádu pražského byla — z důvodu, že je třeba rozšířiti ulici — stanovena stavební čára pro určitý projekt odchýlně od re-

gulační čáry plánu polohy. (Praha). Boh. A 9483/31.

(929) Soused nemá právní nárok na změnu pravoplatně ustanovené stavební čáry (Čechy). Nál. z 30. 3. 1933, č. 20.353/32.

(930) Podle stavebního statutu města Bratislavy nemají právo podati odvolání na rozhodnutí o žádosti za stavební povolení sousedé, kteří stavební komise se neúčastnili, ač k ní byli pozváni. Nál. z 16. prosince 1932, č. 19.429/32.

(931) V parcellačním řízení nepřislúší sousedu nárok na to, aby stavební úřad vydal zastavovací zákaz podle § 13 odst. 2. čes. stav. řádu. Nál. z 10. února 1933, č. 2107/33.

(932) Soused není legitimován namítati ve stížnosti k nss-u, že povolená stavba znešvařuje ulici. (Čechy). Boh. A 4811/25.

(933) Porušení práv sousedských, která nebyla při komisi stavební uplatněna a tudíž preklusi zánikla, nelze uplatňovati stížnosti na nss. ani tehdy, když stavební úřady uvážily okolnosti, které byly z důvodu práva sousedského proti stavbě namítány opožděně. Boh. A 7530/28.

Školství.

(934) Spoluuchazeč o místo ve školských službách veřejných jest v případě, že tvrdí, že vypsání konkursu bylo nesprávné, legitimován cestou administrativní i stížností k ss. napadnouti způsob vypsání

konkursu. Budw. 8725/A.

(935) Místní školní rady jsou legitimovány ke stížnosti proti rozhodnutí úřadů školských, které znamená přímo nebo nepřímo zatížení školních obcí, pokud místním školním

radám nepřináležejí podle zemských zákonů pouze funkce školských orgánů dozorčích. Alt. 671 pl.

(936) Uložila-li místní školní rada — na základě nesprávné delegace učiněné obcí — obecní přírážku ku krytí školského nákladu připadajícího na obec, jest tento předpis přírážky od nadřízených školských úřadů pro nepřislušnost místní školní rady zrušiti; nekompetentní předpis přírážky úřadem školským může býti napaden stížností dotčenými poplatníky. Pop. 3540, Budv. 7088/A.

(937) Požádala-li národní místní školní rada na Moravě za účelem dozoru nad plněním zákonné povinnosti školní (§ 24), aby učinil nadřízený úřad školský opatření za účelem evidence žáků, není legitimována ke stížnosti k ss. proti odeprání této žádosti. Pop. 3538.

(938) Místní školní rada jmenem školy jí podřízené jest legitimována domáhati se u školských úřadů vyloučení dítěte ze školy druhého jazyka vyučovacího ve smyslu § 20 zák. č. 4/1906 z. z. mor. a podávati rekurs po př. stížnost na nss. do zamítavého vyřízení své reklamace. Boh. A 5143/25.

(939) Místní školní rada jest legitimována stěžovati si k nss. do rozhodnutí o zrušení definitivní třídy na škole národní. Boh. A 3988/24.

(940) Místní školní rada není legitimována ke stížnosti do rozhodnutí samosprávných úřadů o rozvržení nákladu na

udržování škol národních, připadajícího na místní (politickou) obec. Boh. A 3747/24.

(941) Ve stížnosti na nss. do rozhodnutí min. školství, kterým podle § 7 zák. č. 189/1919 Sb. vysloven byl nucený nájem místnosti, není místní školní rada oprávněna k námitce, že nuceným nájmem jest obžehována živnost. škola pokračovací, v místnostech těch umístěna. Boh. A 3740/24.

(942) Předsedové míst. škol. rad, zaniklých 31. prosince 1920, nejsou legitimováni ke stížnosti na nss. proti výroku, kterým provedena byla podle zák. č. 292/20 a nař. č. 605/1920 Sb. organisace místních školních rad nových. Boh. A 3293/24.

(943) Místní školní výbor pro školu menšinovou není ani jménem vlastním, ani jménem školy nebo rodičů dítěte školu navštěvujících legitimován ke stížnosti na nss. do rozhodnutí minster. škol., kterým škola menšinová, pro níž jest místní škol. výbor zřízen, se slučuje se školou jinou. Boh. A CCCXII/26.

(944) Školní výbor živnostenské školy pokračovací není legitimován ke stížnosti na nss. do rozhodnutí ministerstva školství, kterým podle § 7 zák. č. 189/1919 Sb. vysloven byl nucený nájem místnosti, jež leží v budově školy obecné a slouží k účelům živnost. školy pokračovací. Boh. A 3740/24.

(945) Školská stolice církevní školy ludové na Slovensku

je legitimována ke stížnosti k nss. do rozhodnutí ministerstva školství a národní osvěty, kterým byla vyměřena učitelé školy záloha ve smyslu § 1, odst. 2. věta 2. zák. č. 104/1926 Sb. a usnesení vlády ze dne 22. prosince 1926 (výnos ministerstva školství a národní osvěty z 5. ledna 1927, č. 157.809/26/I). Boh. A 8443/30.

(946) Školská stolice římskokatolické ludové školy na Slovensku je legitimována ke stížnosti na nss. ve věci požitků učitelských sil této školy. Boh. A 5194/25.

(947) Náboženská obec, resp. školská stolice její školy, není legitimována ke stížnosti na nss. do rozhodnutí školského úřadu, kterým učitelé takové školy byly odňaty drahotní výpomocí podle nař. č. 225/1920, č. 380/1922 Sb. a následujících. Boh. A 5379/26, 6375/6540/27.

(948) Katolický biskup a římskokat. stolice školská jsou legitimováni ke stížnosti na nss. do rozhodnutí správního úřadu, kterým bylo vysloveno, že členové obce místní, kteří jsou římskokatolického náboženství, jsou povinni přispívat na stavební náklad obecní školy ludové, ačkoliv vydržují již ze svých prostředků církevní školu ludovou v téže obci. Boh. A 7409/28.

(949) Katolický biskup je legitimován ke stížnosti na nss. proti rozhodnutí min. škol., kterým se odpirá zřízení jednorocního kursu (4. třídy) při římskokat. občanské škole, pod-

řízené biskupu jako církevní vrchnosti. Boh. A 6938/27.

(950) Příslušná obec náboženská jsou legitimovány ke stížnosti na nss. proti rozhodnutím úřadu, učiněným ve věci zobecnění a sestátnění ludové školy církevní. Boh. A 3182/24.

(951) Bývalý předseda školské stolice církevní jest legitimován ke stížnosti na nss. do výroku min. škol., kterým byla školská stolice vyzvána k volbě nového předsedy školské stolice s vyloučením osoby býv. předsedy. Boh. A 4687/25.

(952) Správce církevní ludové školy na Slovensku není legitimován ke stížnosti na nss. do rozhodnutí župního výboru, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání domáhající se toho, aby byla do obecního rozpočtu vložena položka na honorář pro správce této školy. Boh. A CCLXXXIX/26.

(953) Politická obec není legitimována ke stížnosti na nss. do výroku min. škol., kterým byla zrušena školní expositura. Boh. A 4456/25.

(954) Politická místní obec není legitimována ke stížnosti k nss. proti rozhodnutí, jímž bylo odepráno v obci zřídití míst. školní radu národnostně dělenou. Boh. A CLXXXVI/24.

(955) Stížnost obce podaná k nss-u do jazykové úpravy nápisu na budově státní střední školy, jež jest vlastnictvím obce, je nepřipustná. Boh. A 6376/27.

(956) Místní obec, která ne-

ní zvláštním školním okresem, není legitimována stěžovatí si proti opatření školského úřadu, jímž se podle zák. č. 295/1926 Sb. slučují národní školy a upravují školní obvody místní školní obce. Boh. A 3811/24.

(957) Místní obec, která není vlastním okresem školním není legitimována stěžovatí si proti rozhodnutí školského úřadu, jímž podle § 9 zák. č. 189/1919 Sb. (§ 7, odst. 2. zák. č. 226/22 Sb.) byl zredukován počet tříd. Boh. A 3988, 4222/24.

(958) Místní obec není legitimována ke stížnosti na nss. do výroku školských úřadů, kterým bylo beze změny organizace nařízeno společné vyučování dětí ze dvou tříd v jedné učebně a jedním učitelem. Boh. A 5818/26.

(959) Obecní zastupitelstvo na Slovensku jest legitimováno ke stížnosti na nss. i v takových záležitostech školy obecní, které spadají do kompetence školské stolice (§ 18 zák. čl. XVIII:1876). Boh. A 4199/24.

(960) Osadní zastupitelstvo je legitimováno ke stížnosti do rozhodnutí samosprávných úřadů o tom, že náklad na školu národní, ke které tato osada není přískolena, připadá na celou místní obec, čítající v to i stěžující si osadu. Boh. A 3747/24.

(961) Usnesení vlády z 22. prosince 1926 (intimát min. školství a národní osvěty z 5. ledna 1927, č. 157.809/26-I) ne-

zakládá vydržovateli církevní školy ludové na Slovensku právní nárok na poskytnutí zálohy pro učitele ze státních prostředků na platy podle zák. č. 104/26. Boh. A 10074/32. Srov. Boh. A 8630/30.

(962) Vydržovatel církevní školy ludové na Slovensku je legitimován ke stížnosti k nss. do rozhodnutí ministerstva školství, jímž se odpírá nebo omezuje platová záloha pro učitele této školy po rozumu § 1, odst. 2. věta 2. zák. č. 104/26 a usnesení ministerké rady z 22. prosince 1926 (intimát min. školství a národní osvěty ze dne 5. ledna 1927 č. 157.809/26-I). Boh. A 10.074/32, srov. Boh. A 5194/26 — neodporuje Boh. A 5379/26, 6375 a 6540/27.

(963) Nárok na ponechání platového nadlepení učitele církevní školy ludové, resultujícího ze státní podpory poskytované školské stolici podle § 12 zák. čl. XXVII/1907, může v případě jeho odnětí školním úřadem, uplatnit vydržovatelka školy. Boh. A 3274/24, 5379/26. Srov. Boh. A 6375 a 6540/27 i 5194/26 a 10074/32.

(964) Obsadila-li zemská školní rada místo učitelské veř. školy národní na základě práva devolučního (§ 15 zák. č. 18/1870 mor. z. z. resp. zák. č. 86/1875 čes. z. z.) není okr. školní rada (výbor) jako representátor oprávněna k námítkám co do výběru osoby s hlediska čl. IV. zák. č. 306/

1920 Sb. Boh. A 6105/26, 7342/28.

(965) Ustanovení posl. odst. § 70 učitelské služ. pragm. (zák. z 28. července 1917, č. 319 ř. z.) neposkytuje nárok na úmrtní kvartál; osoby upírající žádost za úmrtní kvartál o tento zákonný předpis mají však procesuální nárok na to, aby o jejich žádostech bylo rozhodnuto, a mohou nárok tento uplatňovat i před nss., když úřad popřel, že by tu byly zák. předpoklady, za kterých kvartál vůbec povolen být může. Boh. A 754/21.

(966) Povolení odbytného učitelce, která se provdala a vzdala služby před vydáním zákona č. 455/1919 Sb. je dáno do úvahy zemské školní rady. Boh. A 8067/29.

(967) Učitel, který se ucházel o uprázdněné místo učitelské podle čl. IV. zák. č. 306/1920 Sb., je legitimován k podání opravného prostředku proti výnosu zemské rady školní o obsazení místa toho podle § 15 zák. č. 86/1875 čes. z. z. jure devolutionis uchazečem jiným. Boh. A 9493/31 srov. Boh. A 7556/28, 8334/30.

(968) Učitel zvolený školskou stolicí obecné školy ludové správcem této školy je legitimován ke stížnosti na

nss., byla-li volba ta k odvolání jiného uchazeče o místo, na které byl volbou povolán, příslušnými úřady zrušena. Nál. ze 14. prosince 1932, č. 19.782/32.

(969) Učitelka městské školy, které usnesením měst. zastupitelstva byl přiznán přídavek k pensí za obecní pokladny, není legitimována stěžovatí si do výroku dohlédacího úřadu, kterým tento po rozumu §§ 126 a 128 zák. čl. XXII:1886 odepřel usnesení ono schváliti. Boh. A 4168/24.

(970) Učitel možjišského náboženství na střední škole není legitimován ke stížnosti proti opatření vyučovací správy, kterým tato zruší své rozhodnutí, jímž byl známák z nezajištěného vyučování tomu náboženství na dotyčné škole přiznán obligatorní ráz na základě min. výnosu z 10. června 1875, č. 844 (Věstník č. 26.). Boh. A 3684/24.

(971) Uložením restu karceru žáku státního reálného gymnasia, mohou být porušená subjektivní práva rodičů žáka a tyto mohou se — vyčerpavše administrativní pořad — proti takovému porušení práv dovolávat i ochrany u nss. Boh. A 9971/32.

Tituly.

(972) Paragraf 4 cis. nař. č. 130/1917 ř. z. poskytuje za splnění podmínek tam stanovených právní nárok na užívání stavovského označení »inženýr«; rozhodujíc o tom, zda

cizozemské zkoušky a studie nahrazují studie a zkoušky tuzezemské, je ministerstvo povinno svůj výrok odůvodniti. Boh. A 9719/32.

Vodní právo.

(973) K právům třetích osob, které vlastnictví k tekoucím vodám, jichž podle zákona obmezují, náleží také právo založené šem 11 zák. č. 71/1870 z. z. pro Čechy, spočívající v tom, že každý vlastník pozemku níže položeného může žádati za nezměněné zachování přírodního odtoku všech atmosferických a pramenitých vod, které, nejspouze poutány na určité břehy, pohybují se volně po povrchu, plynou z pozemků výše položených svým spádem na pozemky nižší. Boh. A 1475/22.

(974) V ochraně svých soukromých práv mohou súčas-

není podatí stížnost k ss. proti udělení koncensu k užívání vody. Alt. 676, Budw. 14.622.

(975) Pachtýř vodního díla není legitimován ke stížnosti na nss. do rozhodnutí min. zeměd., které po jeho názoru zasahuje do práv vlastníka vodního díla, plynoucích z vodoprávního konsensu. Boh. A 7465/28.

(976) Bylo-li udělení vodoprávní koncese pro vady řízení zrušeno a nařízeno nové řízení, nemůže koncesionář si proti tomu stěžovati k ss. Usn. býv. ss. z 25. 4. 1913, č. 12620/12.

Vojenské věci.

(977) Vojenský gážísta, pro něhož se přiděluje byt podle zákona o ubytování vojska, není legitimován ke stížnosti na nss. do rozhodnutí úřadu, kterým přiděl bytu byl zrušen. Boh. A CCLXX/25.

(978) Na udělení povolení ke sňatku podle šu 16 branného zákona a šu 140 přísl. prov. předpisů nemá strana právní

nárok a nemůže proto odepření tohoto povolení býti naříkáno stížností u ss. Usn. býv. ss. z 4. 9. 1922, č. 12.134.

(979) V řízení o zápisu místnosti do výkazu o obsazovacím prostoru podle zák. čl. XXXVI:1889 je posádkové velitelství, o zápis požádavší, stranou a přísluší mu i právo odvolací. Boh. A 9980/32.

Vyvlastnění.

(980) Proti vládnímu prohlášení, jímž se určitému podniku přiznávají výhody dle cis. nař. z 16. října 1914 č. 284 ř. z. ani proti schválení příslušného projektu, ba ani proti ná-lu vyvlastňovacímu nemohou se interestenti domáhati

ochrany svých subjektivních práv, ježto jediný právní nárok, který jim tato norma ponechává, jest nárok na odškodnění. Jest tedy stížnost uplatňující jiné nároky nepřipustna. Boh. A 941, 737/21.

Vzorky.

(981) Proti rozhodnutí II. stolice, kterým bylo podle § 80, odst. 3. vl. nař. č. 8/1928 Sb. zrušeno rozhodnutí I.

stolice, jímž byla zamítnuta žádost majitele vzorku za zakročení proti osobě třetí pro zásah do vzorkového práva a nařízeno nové projednání věci

a vydání nového rozhodnutí, je stížnost této třetí osoby k nss. přípustná. Boh. A 9885/32.

Zahraniční správa.

(982) Má-li strana možnost nárok svůj uplatňovati před cizozemským úřadem sama, nelze v tom, že min. zahr. ode-

šlo ve věci té intervenovati, spatřovati porušení subjektivního práva strany. Boh. A LXIII/21.

Zaměstnanci veřejní.

(983) Státní úředníci jsou legitimováni ke stížnosti k ss. proti svému zařazení v konkrétním statusu. Pop. 3511, Budw. 7019/A.

(984) Ve sporu o převod premiové rezervy dle § 68 penzijního zákona jest zaměstnanec legitimován ke stížnosti na nss. Boh. A 7795/29.

(985) Okresní úředník jest legitimován, stěžovati si k nss. do výroku zemského správního výboru, kterým tento úřad v základě § 212, odst. 4. plat. zákona odepřel schváliti platovou úpravu okresní správní komisi jemu přiznanou, nebo tuto úpravu na újmu jeho modifikoval. Boh. A 9029/31.

(986) Obecní finanční komise je legitimována ke stížnosti na nss. ve sporu o platnosti usnesení obecního zastupitelstva, jímž byla udělena definitivně obecnímu zřízení. Boh. A 7038/28.

Zdravotnictví.

(990) Proti zřízení nové lékárny mohou si stěžovati toliko majitelé lékáren již stávajících, tedy nikoliv takové osoby, k jejichž prospěchu by-

lo zřízení koncese lékárnické odepřeno, kteréžto osoby však koncesi dosud nedostaly. Budw. 9361/A.

(991) Majitelé lékáren již

stávajících, nejsou podle zákona č. 5/1907 ř. z. legitimováni k námitkám, že uchazeč o novou lékárnu, která má být zřízena není osobně způsobilým. Pop. 3536.

(992) Uchazeč o koncesi lékárnickou je legitimován ke stížnosti na nss. do rozhodnutí min. zdrav., kterým jeho žádost byla zamítnuta a koncese udělena jinému uchazeči. (Slovensko). Boh. A 8656/30.

(993) Jde-li o zřízení nové lékárny, určení jejího stanoviště nebo přeložení lékárny na jiné stanoviště v obci, mají majitelé veřejných lékáren v místě s hlediska ohrožení existenci schopnosti svých lékáren v tomto řízení postavení strany a jsou důsledkem toho také legitimováni stěžovat si do rozhodnutí úřadu k nss.

Známkové právo.

(996) Majitel mladší známky, která pro svoji podobu se starší známkou byla vymazána, jest legitimován ke stížnosti k ss. proti přiznání způsobilosti k známkovému právu podniku odpůrcovu. Pop. 3534, Budw. 8213/A.

(997) Legitimace ke stížnosti k ss. proti zamítnutí návrhu podle § 3 č. 4 známkového zák. jest dána, má-li stěžovatel obchodní zájem na

(Slovensko). Boh. A 3256/24.

(994) Doživotní poživatel reální lékárny nemá postavení strany v řízení o povolení nové lékárny a nemohl být proto vyřízením námitek, jež proti povolení nové lékárny podal ve svých právech dotčen. Boh. A 10065/32.

(995) Majitelé zahradnické živnosti jako takovému nepřisluší legitimace stěžovat si k nss. do ustanovení hřbitovního řádu, která omezující majitele hrobů při květinové jich výzdobě mají fakticky nepříznivý vliv na provoz jeho živnosti. Boh. A 4037/24.

(995 a) Není porušením práva obce na Slovensku, nařídí-li politický úřad, aby dobytčí pasy vydával (§ 126 lit. b) zák. čl. VII:1888) na místo starosty obecní notář. Nál. z 13. 4. 1933, č. 6584/33.

vymazání známky, anebo hrozí-li z tvrzené způsobilosti klamati obchod. zájmu stěžovatelovu škoda. Pop. 3458, Budw. 6518/A.

(998) Ke stížnosti proti nepřipustnému použití jména místa jako známky, jsou legitimovány osoby, které skutečně tohoto jména používají k označení zboží a to k zásilkám z označeného místa. Budw. 9924/A.

Železniční právo.

(999) Proti opatření ministerstva železnic, kterým koncese dráhy provozované akc. společností ohledně doby kon-

cese je dotčena, nemůže si jednotlivý akcionář stěžovat. Usn. býv. ss. ze 17. října 1913. č. 10.258.

(1000) Zemský výbor není legitimován ke stížnosti k ss. protiřízení příjezdní silnice k železnici. Budw. 11069/A.

(1001) Obec jest legitimována k námitkám a ke stížnosti proti opatřením úřadu železničního, týkajícím se bezpečnosti dopravy na křižovatce cesty veřejné se železnicí; nemá však právní nárok na to, aby železniční podnik šetřil doprav. řádu nejpозději pět minut před příjezdem vlaku železniční závory uzavřel. Budw. 10525/A.

(1002) Výnos obsahující rozkaz, aby dráha používala při svých směrových označeních čl. úředních názvů měst, osad, obcí, ulic atd., jest způsobilý, aby zasáhl do právní sféry železničního podniku, a jest te-

Živnostenské právo.

(1006) Byla-li živnostenská provozovna za určitých omezení povolena, jsou ti, k jejichž prospěchu tato omezení byla stanovena, v řízení ohledně upuštění od těchto omezení stranami a jsou také legitimováni ke stížnosti k ss. Pop. 3517, Budw. 7879/A.

(1007) Obec má v řízení o udělení koncese pro živnost hostinskou a výčepnickou (§ 18. ř. ř.) postavení strany; má proto nárok na zachování zákonných předpisů o řízení a jest tedy legitimována vytýkati jako vadu řízení, že živnostenské společenstvo nebylo slyšeno. Alt. 1030, Budw. 6235/A.

(1008) Společenstvo jest le-

dy stížnost na nss. proti němu přípustná. Boh. A 2788/23.

(1003) Výrok železničního úřadu, že stavební povolení pro tovární vlečku nezaniklo, dotýká se práv majitelů pozemků, přes něž vlečka vede, a může jimi být tudíž naříkán před nss. Boh. A 1681/22.

(1004) Obec není legitimována ke stížnosti na nss. do rozhod., kterým bylo státní správě železniční uděleno stavební povolení ke zrušení silničních zábran v území obce, Boh. A 8796/30, avšak je legitimována ke stížnosti do rozhod., stran úpravy železn. zábran při přejezdu obecní cesty. Boh. A 6837/27.

(1005) Sousedem ve smyslu § 99 želez. provoz. řádu je majitel pozemku ležícího v požárním obvodu dráhy. Nál. z 9. 6. 1933 č. 10.418.

gitimováno podati stížnost proti rozhodnutí úřadu živnostenského, kterým bylo uznáno právo majitele reální, na průkaz způsobilosti vázané, koncesované živnosti k osobnímu provozování, pokud se týče průkazu způsobilosti. Usn. býv. ss. z 12/4 1912, č. 11.781/11.

(1009) Proti zásadnímu rozhodnutí o rozsahu živnostenských práv určitého druhu živnosti jest legitimován stěžovat si také spolek, který podle stanov vzal si za úkol chrániti zájmy tohoto druhu živnosti. Alt. 210, Budw. 3946.

(1010) Dříve nežli schválení provozovny nabylo právní mo-

ci nesmí býti povoleno zahájení provozu; proti tomu mohli by si stěžovati rekurující sousedé. Pop. 3516, Budw. 6575/A.

(1011) Oznámí-li majitel živnosti, že bude svou živnost provozovati zástupcem, není osoba, jako tento zástupce jmenovaná, legitimována ke stížnosti k ss. proti rozhodnutí, kterým zmíněné oznámení nebylo vzato na vědomí. Pop. 3515, Budw. 8489/A.

(1012) Proti rozhodnutí úřadu, kterým schválení pachtýře (§ 55 ž. ř.) bylo odepřeno, není osoba, jako pachtýř označená, legitimována stěžovati si k ss. Budw. 8072/A, nál. z 23./9. 1922, č. 12.838.

(1013) Legitimace ke stížnosti proti tvrzenému neoprávněnému vyškrtnutí z volební listiny (do obch. a živn. komory) náleží jenom vyškrtnutým, jsou-li k volbě způsobilí, naproti tomu legitimace ku stížnosti proti zapsání osob neoprávněných, jenom těm, kteří jsou v téže volební třídě k volbě oprávněni. Pop. 3525, Budw. 8532/A.

(1014) Živnostenské společenstvo není povoláno žádati, aby živnostenský úřad rozhodl, zda určitá výdělečná činnost spadá pod ustanovení živnostenského řádu; nemá proto legitimace ke stížnosti k ss. proti výroku úřadu v tomto směru vydanému. Pop. 3519.

(1015) Zbavení živnosti příslušníka nepřátelské ciziny pro nedostatek průkazů reciprocity nemůže býti napadeno stížno-

sti k ss. Usn. býv. ss. ze 24. 2. 1916, č. 6978/1915.

(1016) Jednotlivým živnostníkům nepřisluší legitimace k instančnímu oprávněnému prostředku proti udělení koncese osobě třetí, ani proti rozsahu oprávnění této osoby. Budw. 10116/A.

(1017) V řízení o schválení živnostenské provozovny (§ 27, ž. ř.) jsou obce legitimovány stěžovati si jak v řízení adm., tak u ss. Alt. 1031, Budw. 5925/A.

(1018) Posouditi v konkrétním případě, zda žadatel má vzdělání postačitelné ku provozování živnosti knihkupecké a obchodu hudebninami, ve smyslu čl. I. bodu 1 odst. 4. min. nař. č. 196/1907 ř. z., jest ponecháno volnému uvážení úřadu. Boh. A 8669/30.

(1019) Obec s vlastním statuem, jejíž magistrát povolil přenesení živnosti hostinské, obsahující několik oprávnění podle § 16 ř. z., do jiné místnosti, není podle § 20, odst. 3. ž. ř. legitimována ke stížnosti do rozhodnutí vyšší stolice, jímž povoleno bylo přenesení jen některých z oněch oprávnění. Boh. A 8023/29.

(1020) Obec není legitimována odporovati ani v pořadí stolic správních opatření živnostenského úřadu, jímž byly na základě § 51 živn. ř. stanoveny maximální sazby pro živnost kominickou. Boh. A 6031/26.

(1021) Živnostenské společenstvo není legitimováno k rekursu, ani ke stížnosti na

nss. do udělení dispense od vysvědčení pracovního podle § 14 c) odst. 3. živn. řádu. Boh. A 8466/30, 4152/24.

(1022) Člen smíšeného živn. společenstva není legitimován ke stížnosti na rozhodnutí, kterým min. odchodu odepřelo změnu teritoriálního obvodu tohoto společenstva a zřízení nového smíšeného společenstva pro část tohoto obvodu. Boh.

Poplatky.

(1024) Byla-li obec rozhodnutím úřadu sprostěna platební i ručební povinnosti poplatku z převodu nemovitosti přiznáním jí osobního osvobození podle saz. pol. 44/75 b) popl. zák., nelze spatřovati zkrácení jejich subjektivních práv plynoucích z veřejnoprávních předpisů práva poplatkového oproti finanční správě, v tom, že úřad neuznal za správné předpoklady pro věcné osvobození téhož převodu dle saz. pol. 20/102 f) popl. zák.; na tom nemění nic okolnost, že obec je podle smlouvy zavázána zapraviti poplatek, který vzhledem k tomuto rozhodnutí má zapraviti druhá smluvní strana. Boh. F 5963/31.

(1025) Bylo-li konečné rozhodnutí o převodním poplatku, vydané na rekurs prodávajícího, ale adresované také kupujícímu, jemuž se tím uložila nově poplatková povinnost, doručeno prodávajícímu, tímto však předáno kupujícímu a od něho převzato, nastalo tím doručení náhradní a jest

A 5836/26.

(1023) Proti rozhodnutí živn. úřadu, jímž bylo odepřeno vyloučení určitou kategorií živnostníků z dosavadního společenstva smíšených živností, nejsou legitimováni ke stížnosti na nss. jednotliví členové společenstva, nýbrž jen většína příslušníků živnosti, jež má býti vyloučena. Boh. A 6751/27.

kupující oprávněn, stěžovati si k nss.-u. Boh. F 3600/27.

(1026) Při smlouvě o dodávání elektrické energie, uzavřené mezi dvěma obcemi, není obec dodávající legitimována, aby hájila před nss-em práva druhé smluvní obce ve věci jejího poplatkového osvobození. Boh. F 2735/25.

(1027) Hypotekární věřitel není legitimován, aby se domáhal zrušení poplatku, vlastního hypoteky převodlatně přeepsaného, z důvodů, jež měly býti poplatníkem samým uplatňovány rekuresem. Boh. F 3433/26.

(1028) Dědic není oprávněn ke stížnosti k nss-u, jde-li toliko o výši dědické daně z legátu, netvrdí-li, že výměrou touto jest ve svých subjektivních právech dotčen nebo povinnost jeho eventuelního ručení rozšířena. Boh. F 3152/26.

(1029) Není-li vůči straně v určitém případě výroku I. stolice, zakládajícího platební povinnost, jest s hlediska § 2 zák. o ss. lhotejno, zda II.

stolice rozhodla meritorně o rekursu strany dle toho nelegitimované. Boh. F 4107/28.

(1030) Přípovědí ministerstva financí, že by za určitých podmínek bylo ochotno upu-

stíti od zdanění likvidačních přebytků při přeměně společnosti s r. o. ve společnost akciovou, nevznikl nárok na takovou výjimku ze zákona. Boh. F 2450/25.

Daně.

(1031) Ani země, ani obec není legitimována (s hlediska porušení práva na přírážku) proti osvobození budovy od osvobození daně činžovní si stěžovati. Pop. 3448, Reis. 13.351.

(1032) Spoluvlastník domu není legitimován ke stížnosti proti předpisu domovní daně činžovní jemu uložené z toho důvodu, že jiný spoluvlastník nebyl přizván k místnímu seřazení. Reis. 6795, Budw. 3078.

(1033) Není přípustná stížnost k ss. ohledně použití výnosu přímých daní osobních podle čl. IV. a násl. uvozcích předpisů k zákonu o přímých daních. Reis. 6762, Budw. 3067/F.

(1034) Poměrně zastoupení různých povolání v odhadní komisi má být zachovááno podle možnosti; posuzováno, zda možnost ta v určitém případě byla, nepřísluší nss. Boh. F 4787/29.

(1035) Zákon č. 235/24 nezakládá právního nároku na poskytnutí daňových úlev. Boh. F 4627/29, 3332, 3355/26.

(1036) Na snížení daně podle § 174 zák. o d. os. nemá poplatník právního nároku. Boh. F 4670/29.

(1037) Na vyhovění žádosti za odpis daně nebo trestní pří-

rážky k ní z milosti nemá strana právního nároku. Boh. F 5933/31.

(1038) Poplatník nemá nároku stíhatelného u nss., aby byl děle zdaňován všeobecnou daní výdělkovou, než jak rozhodly finanční úřady. Boh. F 451/21.

(1039) Obec není legitimována ke stížnosti proti tomu, že některý podnik byl uznán za osvobozený od daně. Reis. 9560, Budw. 4751/F.

(1040) Obce nejsou legitimovány stěžovati si proti přeložení území obce do vyšší třídy daně z masa. Reis. 9561.

(1041) Obec není z důvodu, že odpadla základna pro vybírání obecních přírážek zvláštní daně výdělkové legitimována ke stížnosti na nss. proti rozhodnutí min. financí, jímž bylo vysloveno, že k opravě předpisu daně poplatnému podniku (dráže) nedojde vzhledem k § 3 proměňovacího zákona č. 31/1878, i když min. financí obec v řízení správním stranou uznalo. Boh. F 5012/29.

(1042) Za podmínek čl. III. zák. č. 144/1922 má poplatník právní nárok na snížení berní sazby v mezích vytyčeného tam procenta vyšetřeno či-

stěha výnosu podniku. Boh. F 5016/29.

(1043) Dlužník, povinný ke srážce a k odevzdání daně státní pokladně (§ 133 zák. o os. d.) jest legitimován ke stížnosti na ss. proti předpisu daně rentové. Reis. 4505, Budw. 709/F.

(1044) Mohl-li úřad podle § 3 VII prov. nař. č. 130/99 odníti lihovaru povahu lihovaru hospodářského pro celé výrobní období, není nezákonné, že tak učinil jen pro část tohoto období. Boh. F 1004/22.

(1045) Zavázala-li se strana, že dobrovolně zaplatí za povolení k výrobě lihu z ovoce a jiných látek určitou částku do státní pokladny, nemá právního nároku na vrácení této částky, a jest bez právního významu, zda platba označená v žádosti strany jako licenční poplatek má zákonný podklad. Boh. F 3405/26.

(1046) Obec pražská není z důvodu, že odpadla základna pro vybírání přírážky potravní daně na čáře, legitimována, odpovídati stížnosti k nss-u výroku min. financí, kterým

byl určitý druh zboží osvobozen od této daně, i když min. financí obec v řízení správním uznalo stranou. Boh. F 2015/24.

(1047) Na snížení uhelné daně dle § 2 zák. č. 1/1924 Sb. nemá strana právního nároku, ani když jsou splněny zákoné podmínky. Boh. F 2652/25.

(1048) Za podmínek uvedených v odst. 2. a 3. § 9 zák. č. 338/21 má strana právní nárok na dočasné a poměrné osvobození od daně z vodní síly. Boh. F 4299/28.

(1049) Ustanovení § 4 odst. 15. zák. č. 321/21 Sb. nedává straně právního nároku na osvobození od daně z obratu. Boh. F 1954/24.

(1050) V případech § 7 odst. 2. zák. č. 658/19 Sb. nemá strana práv. nárok před nss. stíhatelný, aby byla za podmínek zákonných osvobozena od daně (z obratu). Boh. F 616/21.

(1051) Strana nemá stížnosti k nss. stíhatelného nároku na prominutí pokuty pro nevedení daňového záznamu (pro daň z obratu). Boh. F 572/21.

Dávka z majetku.

(1052) Ustanovení § 32 odst. 2. zák. č. 309/1920 neposkytuje právního nároku na výhodu tímto předpisem dovolenou. Boh. F 5006/29.

(1053) Ustanovení § 55, odst. 7. zák. č. 309/1920 poskytuje poplatníku za podmínek tam uvedených právní nárok na prodloužení platebních lhůt.

Boh. F XXXIII/30 (usn. pléna odb.), Boh. F 2679/25.

(1054) Ustanovení § 5 zákona č. 6/1924 neposkytuje právního nároku na slevu dávky z majetku. Boh. F 4804/29.

(1055) Strana nemá nároku, aby úřad u příležitosti poskytnuté slevy podle zák. č. 6/1924 na dávce právoplatně ulo-

žené znovu přezkoumal celé řízení ukládací resp. odvolací. Boh. F. 4763/29.

Clo.

(1056) Ustanovení § 110 odst. 5 cel. zákona č. 114/1927 ponechává při brání znalce volné úvaze ministerstva financí. Boh. F. 6145/32.

Ustanovení čl. XIII zák. o cel. saz. č. 20/1906 (zák. čl. LIII:1907) — o osvobození od dovozního cla pro zboží ku zušlechtnění — nezakládá pro strany právního nároku. Boh.

F 3191/26.

(1057) Z ustanovení § 1 zák. č. 311/1921 neplyne pro stranu právní nárok na osvobození od cla. Boh. F. 5417/30, 1474/23.

(1058) Zákon č. 58/1925 neposkytuje straně právního nároku na celní slevy. Boh. F. 4741/29, 4286/28.

Důchod. trestní právo.

(1059) Nepřípustná jest stížnost proti rozhodnutí zem. fin. ředitelství, kterým bylo potvrzeno usnesení o zastavení vyšetřování důchodkového přestupku. Reis. 16.040.

(1060) Byla-li v trestním nálezu pro zatajení daně pokuta stanovena v mezích zákonem určených, nemůže nss. výrok o trestu uznati nezákonným. Boh. F. 508/21.

Mimořádná opatření.

(1061) Dozorčí výrok min. financí, kterým byla výměna bankovek po konečném a pravoplatném rozhodnutí příslušného úřadu upravena v její prospěch, neznamená porušení práv strany ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. F. 5512/30.

(1062) Odepřel-li ministr financí poskytnouti odškodnění podle § 6 zák. č. 250/1922 za kupony dluhopisů státního předválečného dluhu společného, rakouského a uherského

proto, že příslušné dluhopisy nebyly dne 26. srpna 1922 ve vlastnictví čs. státních občanů neb zdejších právnických osob, jest stížnost k nss. přípustná. Boh. F. 5867/31.

(1063) Zákon 236/1924 Sb. neposkytuje straně právního nároku na převzetí její pohledávky z dodávek za doby války, aniž když jsou splněny podmínky, stanovené v §§ 2 a 3 cit. zák. Boh. F. 3918/27.

K §u 2, odst. 3 až 6.

(1064) Nss. jest povolán rozhodovati o stížnostech na ochranu subjektivních práv; není v té příčině rozdílu mezi

ustanovením § 2 zák. z 22. října 1875, č. 36 ř. z. ex 1876 a ustanovením § 2 č. 4. zák. z 2. listopadu 1918 č. 3. Sb.,

dle něhož na tento soud přešlo rozhodování o stížnostech přikázaných dotud bývalému soudu říšskému. Boh. A. 580, 299/20.

(1065) Vznéstí kompetenční konflikt mezi autonomním a stát. úřadem správním podle §§ 2 č. 5, a 4—6 zák. z 2. listopadu 1918 č. 3 Sb. jest možno jen formálním návrhem na soudní řešení kompetenčního konfliktu. Řešení konfliktu může se díti jen ve formách řízení v cit. §§ 4 a 6 upravených, jejichž použití jest právě řečeným návrhem podmíněno. Boh. A. 2789/23, srov. Boh. A. 628/20.

(1066) Kompetence k rozhodování o nárocích proti státu nebo jednotlivým zemím, přikázaná, jednak předpisem ze 2. listopadu 1918 č. 3. Sb. nss-u, jednak předpisem § 1 zák. z 2. listopadu 1918 č. 4 Sb. v I. stolici zem. soudu v Praze, týká se toliko takových nároků, které nenáleží již dle všeobecných předpisů kompetenčních podle své vnitřní povahy právní před řádné soudu, a určuje se tím, zdali jde o nároky, o nichž dle plat-

ných norem povolány jsou rozhodovati v pořadí instancním úřady správní čili nic. V případě prvním přichází k úplné působnosti § 2 zák. o ss., jenž prikazuje nss-u přezkoušení každého rozhodnutí, jež prošlo pořadem stolic právních. Boh. A. 1634/22.

(1067) Prohlásilo-li min. zás. k žádosti strany, aby náhrada za zabavené a prodané zboží uložena byla straně k tomu povinné, že nemůže žádanou náhradu poukázati, nelze ve výroku tom spatřovati rozh. příslušného úřadu správního, které by odůvodňovalo příslušnost nss-u podle §u 2 č. 6 zák. č. 3/1918 Sb. Boh. A. 1634/22.

(1068) Prohlášení min. nár. obrany, kterým popřena byla vůči poškozenému povinnost státu k náhradě škod, způsobených na nemovitostech válečnými úkony ve smyslu §§ 19 a 33 zák. č. 236/1912 ř. z., není rozh.ím, k jehož přezkoumání je dle § 2 č. 6 zák. č. 3/1918 Sb. nss. příslušný. Boh. A. CLVIII/23, CXXVII/22, XXXIX/20.

§ 3.

Z příslušnosti nejvyššího správního soudu jsou vyloučeny:

a) záležitosti, o kterých přísluší rozhodovati řádným soudům,

(lit. b) až e) byly zrušeny §em 2, č. 2 zák. č. 3/1918 Sb.)

f) stížnosti proti jmenování na veřejné úřady

a služby, pokud nejde o porušení tvrzeného práva navrhovacího neb obsazovacího (jmenovacího).

(lit. g) až i) byly zrušeny §em 2, č. 2 zák. č. 3/1918 Sb.)

Autentický text:

Von der Zuständigkeit des Verwaltungsgerichtshofes sind ausgeschlossen:

a) Angelegenheiten, über welche den ordentlichen Gerichten die Entscheidung zusteht;

f) Beschwerden gegen Ernennungen zu öffentlichen Ämtern und Diensten, sofern es sich nicht um die Verletzung eines behaupteten Vorschlags- oder Besetzungsrechtes handelt;

lit. f) vládní osnovy:

Angelegenheiten, welche sich auf die Besetzung öffentlicher Ämter und Dienste beziehen.

[Zákonem č. 3/1918 Sb. zrušené předpisy lit. b) až e) a g) až i) vylučovaly z příslušnosti správního soudního dvora:

b) Angelegenheiten, welche nach dem Staatsgrundgesetz vom 21. Dezember 1867 (RGBl. Nr. 143) zur Kompetenz des Reichsgerichtes gehören;

c) Angelegenheiten, welche nach Massgabe des Gesetzes vom 21. Dezember 1867 (RGBl. Nr. 146) in beiden Reichshälften gemeinsam verwaltet werden;

d) Angelegenheiten, welche nach Massgabe des Gesetzes vom 21. Dezember 1867 (RGBl. Nr. 146) in beiden Reichshälften nach gleichen Grundsätzen verwaltet werden, dafern die angefochtene Entscheidung oder Verfügung kraft gesetzlicher Vorschrift im Einvernehmen mit einer gemeinsamen Verwaltungsbehörde oder einer Verwaltungsbehörde der anderen Reichshälfte getroffen worden ist, oder auf einer im gleichen Wege vereinbarten Verordnung beruht;

e) Angelegenheiten, in denen und insoweit die Verwaltungsbehörden nach freiem Ermessen vorzugehen berechtigt sind;

g) Disziplinarangelegenheiten;

h) Beschwerden gegen administrative Entscheidungen, welche in letzter Instanz vom Obersten Gerichtshofe, sowie gegen Entscheidungen, welche von einer aus Verwaltungsbeamten oder Richtern zusammengesetzten Instanz geschöpft worden sind;

i) Beschwerden gegen Entscheidungen und Verfügungen der Steuereinschätzungskommissionen.]

Viz čl. recepce, str. 23.

Orientační přehled k §u 3.

O čl. recepce viz str. 23.

Důvodové zprávy.

K §u 3 lit. a):

I. Příklad vyluky neshledán.

II. Příklad vyluky shledán:

- A. ve sporech o náhradu škody,
- B. ve sporech z soukromopráv. poměru služeb.,
- C. ve sporech vzniklých při pozem. reformě,
- D. ve sporech trafikanta s tabákovou reží,
- E. v jiných sporech se státem,
- F. v jiných sporech.

III. Kontrola procesu v záležitostech §u 3, lit. a),

- A. pokud nepřísluší řádným soudům,
- B. pokud jim přísluší.

IV. Rozhodnutí senátu pro řešení kompetenčních konfliktů;

K §u 3 lit. f):

I. případ vyluky,

II. vyluka netýká se případů, v nichž uplatňován je právní nárok na jmenování,

III. nebo na pořadí,

O vylukách z příslušnosti nss. mimo § 3 lit. a) a f) viz § 2 koment. sub. II »ve všech případech«.

Důvodové zprávy k §u 3 lit. a) a f):

Vládní důvodová zpráva: Zležitosti, které pojednávají se řádným pořadem práva a nikoli cestou správní, jsou přirozené z judikatury správního soudního dvora vyloučeny (§ 3 lit. a). Zda jde o zležitosti patřící na řádný pořad práva, nebo o zležitost patřící před úřad správní, sluší rozhodnouti podle pozitivního práva. Výjimka normovaná v §u 3 lit. f) (zležitosti, které se vztahují na obsazení veřejných úřadů a služeb) mohla by sice býti v nouzi odvozena též z ustanovení lit. c) [sc. e)]; s ohledem však na důležitost věci zdálo se býti výslovně ustanovení na místě. Tato výjimka jest o sobě ospravedlněna úvahou, že správnímu soudnímu dvoru náleží judikovati o právech podaných proti vrchnosti a nikoliv o vzájemných vztazích vrchnostenských orgánů, a že mimo to nelze mluvit o »právuk« na dosažení služebního místa právě tak, jako nelze — nehledě k úředníkům soudeovským — mluvit o právu na ponechání na místě služebním.

Tyto úvahy neplatí toliko o vlastních úřednicích (státních, zemských, okresních a obecních), nýbrž vůbec o všech osobách, které na základě státního jmenování a nebo jinak na základě veřejného příkazu veřejný úřad zastávají, tedy na příklad také o notářích, o veřejných učitelích atd. Naproti tomu budou ovšem náležeti do příslušnosti správního soudu všechny ony právní poměry veřejných zaměstnanců, v nichž tito nevstupují jako orgány veřejné moci, nýbrž jako jednotlivci, tedy zvláště všechny nároky na pořadí, plat, diety a cestovné, penze a odbytné atd.

Zpráva výboru sněmovny poslanecké: ... Podle toho mají býti z příslušnosti správního soudu vyloučeny: veškeré záležitosti, kterých rozhodování jsou povolány úřady soudní nebo jiné nezávislé orgány pověřené funkcemi quasi soudcovskými anebo rozhodčími (citovány lit. a), b), g), h) a i) původního znění zákona o ss.) ... mimo to jest tu pro větší zřetelnost také negativně vyjádřen princip správního soudnictví pozitivně již v § 2 vyslovený, podle něhož soudnictví správní zahrnuje v sobě vždy jen judikaturu o nezákonnostech a porušení práva, nikdy však nemůže se rozšířit na posuzování konfliktů zájmových a na pole volné správy. Princip tento jest vyjádřen tím způsobem, že z působnosti správního soudního dvora jsou vyňaty také záležitosti, v nichž a pokud správní úřady jsou oprávněny postupovati podle volné úvahy. Z těchto záležitostí uvádějí se zvláště jmenování k veřejným úřadům a službám, pokud nejde o porušení práva navrhovatele a obsazovacího (lit. e) a f).

K lit. f). Poněvadž by všeobecné znění usnesené panskou sněmovnou »záležitosti, které se týkají obsazení veřejných úřadů a služeb«, při doslovném výkladu mohlo způsobiti, že by i stížnosti proti porušení zákonem založeného práva navrhovatele a jmenovatele (na př. presentačního práva vydržovatele školy na místa učitelská) judikaturě správn. soud. dvora byly odnímány, což není zajisté úmyslem zákona, byla formulace pozměněna způsobem, jenž v tomto směru vylučuje každou pochybnost.

Poznámky k § 3 lit. a)

Ustanovení I. odst. § 2 omezuje kontrolní příslušnost nss. na zkoumání rozhodnutí neb opatření správního úřadu. Není přitom nss. povolán přezkoumávati rozhodnutí neb opatření orgánů, jež správními úřady nejsou. Tím již je z kompetence tohoto soudu vyloučena také kontrola rozhodnutí nejen soudů řádných, nýbrž i soudů jiných (na př. soudu volebního, patentního, důchodkového a j.). Vyluka § 3 lit. a) netýká se

kontroly rozhodnutí soudů řádných, nýbrž kontroly rozhodnutí úřadů správních o takových záležitostech, o nichž náleží řádným soudům rozhodovati. Zda již řádný soud o záležitosti takové rozhodl, je s hlediska § 3 lit. a) bez významu. I v případě, že by řádný soud o věci již rozhodl, může nss. rozhodnutí správního úřadu své kognici podrobiti, shledá-li, že nejde o záležitost, o níž řádným soudům rozhodovati přísluší. Pak jde ovšem o pozitivní kompetenční konflikt, který ustanovením § 4 zák. č. 217/1925 (str. 474) není vyloučen. (Viz § 9.)

I. Příklad vyluky podle § 3 lit. a) neshledán v těchto celkem pochybných případech

(viz též »rozhodnutím nebo opatřením jsou«, str. 73.

(1) Stížnost k nss. do rozhodnutí min. pošt, vydaného v pořadí instancí ve věci vyměření telegrafních popl. (§ 13 zák. č. 60/1923 Sb.), není vzhledem k ust. § 105 úst. list. a zák. č. 217/1925 Sb. nepřijatelná. Boh. A CCCXXII/30 (pl.). Boh. A 8750/30 opak. Boh. A CCCXX/28.

(2) Stížnost na nss. není nepřijatelná podle § 3 lit. a) zák. o ss., když úřad řešil otázku náležející na pořad práva soukromého jen jako otázku prejudiciální. Boh. A 2616/23.

(3) Uplatňuje-li stát zaměstnanec smluvní domnělý nárok na jmenování úředníkem pragmatikálním, nevadí projednání stížnosti předpis § 3 lit. a) zák. o ss. Boh. A 2871/23.

(4) Nároky na diety, vznesené z výkonu funkce zástupce dohlédacího úřadu podle § 35 vol. řádu (zák. č. 123/1920 Sb.) nejsou nároky soukromoprávními ani tehdy, když funkci onu konal kancelářský pomocník. Kognice nss. tu předpisem

§ 3 lit. a) zák. o ss. vyloučena není. Boh. A 6846/27.

(5) Všechna rozhodnutí politického úřadu, vydaná na základě § 21 zák. o bratrských pokladnách, podléhají k přezkoumání ss. Pop. 3559, Budw. 6867/A.

(6) Nss. jest příslušným rozhodovati o stížnosti do rozhodnutí správního úřadu, kterým podle § 21 zák. o bratrských pokladnách čís. 127/1889 ř. z. vyřešen byl v správ. řízení spor z úmluvy sjednané o sanaci pokladny podle §§ 41 a 41 a) cit. zák., i když úmluva ta učiněna ve formě notářského spisu. Boh. A 3272/24.

(7) Také proti porušení soukromých práv udělením koncese ke stavbě železnice může býti podána stížnost k ss. Pop. 3560, Budw. 7348/A.

(8) Trestání přestupku nedovoleného vývozu smének do ciziny přísluší na P. Rusi dle § 26 vl. nař. č. 46/1924, pokud nejde o čin trestnější dle § 1

zák. č. 7/1924 nebo dle jiných norem, výhradně finančním úřadům, nikoli rádným soudům. Boh. F 3447/26.

(9) Trestání přestupku neoprávněného výcepu lihových nápojů dle § 31 zák. čl. XXV: 1899 patří do kompetence finančních úřadů, nikoli do kompetence soudů. Boh. F 3044/26.

(10) Právní poměr mezi státem a rafineriemi lihu, založený tím, že byl rafineriím přikázán surový lih k rafinování dle vl. nař. ze 6. září 1922 č. 282 Sb., není poměr práva

soukromého. Boh. F 2661/25.

(10a) Služební poměr úředníků zemědělské rady na Slovensku, pokud výslovně nebyli ustanoveni jinak, jest poměrem veřejnoprávním. (V nálezu nevysloveno.) Usn. z 8. 5. 1933, č. 2283/33.

(10b) Spor o skutečně vydaní zlaté medaile, udělené obec. zastupitelstvem členovi tohoto zastupitelstva v uznání jeho zásluh o obec, je povahy veřejnoprávní a rozhodují o něm úřady samosprávné. Boh. A 5918/26.

II. Příklad výluky podle § 3 lit. a) shledán

(viz str. 93):

A) ve sporech o náhradu škody,

(11) Nárok proti státu na náhradu škody způsobené nesprávným postupem stát. fin. orgánů je povahy soukromoprávní, rozhodují o něm zásadně soudy, pokud zákon nestanoví výjimky. Boh. F 4016/28.

(12) Nss. není příslušným k rozhodování o ručení státu za škodu, způsobenou úředními výkony orgánů státní veřejné moci. Boh. F 2413/25 a 4990/29.

(13) Nss. není příslušný rozhodovati o stížnostech proti výrokům o náhradě škody vynesoucími trestními soudy policejními podle §§ 43 až 47 pol. trest. řádu uher. (§ 3 lit. a) zák. o ss.). Boh. A 1502/22.

(14) O nároku na náhradu škody za ztrátu věcí zabavených v trestním řízení důchodkům rozhodují rádné soudy. Boh. F 2021/24.

(15) Řízení o stanovení odškodnění za pozemek vyvlastněný k účelům stavebním nepodléhá podle §u 103 hor. zák. a §u 3 lit. a) zák. o ss. přezkoumání ss. Budw. 10041/A.

(16) Ss. není příslušný rozhodovati o stížnostech směřujících proti tomu, že úřady odeprly náhradu za výlohy, které vznikly majiteli lékárný při prohlídce lékárný. Usn. býv. ss. z 11. 3. 1915, č. 12.343/1914.

(17) Do nálu o náhradě škody, vydaného min. nář. obr. podle §§ 1 a 2 zák. č. 72/1887 ř. z., není přípustna stížnost k nss-u (§ 3 lit. a) zák. o ss.). Boh. A CIX/22.

(18) Stížností proti nálezům správních úřadů o náhradě škody v polích jsou podle článku XV. stát. zák. čl. 142/1869 ř. z. a podle §u 3 lit.

a) zák. o ss. vyloučeny z příslušnosti tohoto soudu, a to i pokud jde o výtky vadnosti řízení. Pop. 3564, Budw. 7405/A.

(19) Ss. není příslušný rozhodovati o stížnostech proti rozhodnutím o nárocích na náhradu lesní škody, vydaným na základě § 72 lesního zákona. Alt. 935, Budw. 6192/A.

(20) Podle § 87, odst. 2. vodního zák. č. 71/1870 z. z. pro Čechy může strana proti zjištění výše odškodného úřady vodoprávními nastoupiti cestu pořadem rádných soudů; je proto v této věci příslušnost správn. soudu podle § 3 lit. a) vyloučena. Budw. 11.238/16/A.

(21) Otázka, zda straně vzešel proti dráze nějaký nárok z jejího opomenutí včasné ohlásiti příslušnému úřadu poruchu na zásilce lihu při dopravě, jest otázkou soukromoprávní, jejíž řešení nepřísluší nss. Boh. F 4955/29.

(22) Nss. není příslušným rozhodovati o stížnosti do výroku železničního úřadu o nároku odesilatele proti železniční správě na náhradu škody z titulu ručení za ztracené, poškozené nebo opožděné dodané zboží, jež bylo železničnímu podnikovi odevzdáno k dopravě (§ 2 zák. o ss.). Boh. A CCCLII/29.

(23) Nss. není příslušný rozhodovati o stížnosti podané do rozhodnutí min. post. o náhradě škody způsobené tím, že se ztratila poštovní zásilka (Slovensko). Boh. A 7749/29.

(24) Je-li předmětem sporu

nárok proti poštovnímu eráru na náhradu škody způsobené tím, že železniční aviso zaslané adresátu poštou, bylo poštovním orgánem doručeno osobě k přijetí jeho neoprávněné, jest stížnost na nss. podle § 3 lit. a) zákona o ss. nepřipustna. Boh. A CCLXVI/25.

(25) Stížnost k nss. do konečného rozhodnutí administrativního úřadu, jímž byla odeprna náhrada za ztracený dopis peněžní, který měl býti doručen adresátu na území bývalého státu uherského, jest podle § 3 lit. a) zákona o ss. nepřipustna. Boh. A CCXXV/24.

(26) Nárok na náhradu škody za ztracená zavazadla jest ve smyslu § 19 cíl. nař. č. 1/1852 ř. z. (ve znění § 19 nář. uher. min. č. 6125 M. E. z r. 1907) vzhledem k ustanovení § 1 zák. čl. XIII:1918 nárokem soukromoprávním, uplatňovatelným jen pořadem soukromého práva (§ 3 lit. a) zák. o ss.). Boh. A CLXVIII/23.

(27) Opatř. min. zeměd., jímž byl učitel na střední škole hospodářské uznán za povinna nahraditi státu škodu vzešlou opomenutím náležitě péče při uschování školských předmětů značné ceny, nelze vzhledem k ustanovením § 97, odst. 2. zák. č. 319/1917 ř. z. (služ. pragm. učitelů) a § 3 lit. a) zák. o ss. nařikati stížností u nss. Boh. A 1163/22.

(28) V důsledku předpisů § 89, odst. 2. služeb. pragm. není nss. příslušným rozhodovati o stížnosti na administra-

tivní nález, jímž byl pragmatikální státní úředník na základě svého služebního poměru odsouzen k náhradě škody. Boh. A 9245/31.

(29) O otázce, zda jest patron povinen nahraditi obročnímu jmění škodu způsobenou tomuto jmění proti-

právním činem patronátního účetního, jsou povolány rozhodovati řádné soudy a nikoli státní úřady kultové. Boh. A 7671/29. Srov.: Budw. A 12621/99.

B) ve sporech ze soukromoprávních poměrů služebních,

(viz též Havelka: Háchova pocta str. 39)

(30) Následkem předpisu §§ 89 a 181 služ. pragm. č. 15/1914 ř. z. není nss. příslušný rozhodovati o stížnostech proti administrativním rozh.ím, jimiž byl poštovní zaměstnanec na základě svého služebního poměru odsouzen k náhradě škody. Boh. A CXXX/23.

(31) Nárok kancelářského pomocníka, opírající se o ustanovení § 1 nařízení č. 130/1920 Sb. jest povahy soukromoprávní. (§ 3 lit. a) zák. o ss.) Boh. A CCLXII/25.

(32) Spory z poměru založeného na min. nař. č. 21/1914 ř. z. o kancelářských pomocnících náležejí před řádné soudy (§ 72) a jsou proto z kompetence nss-u podle § 3 lit. a) zák. o ss. vyloučeny. Boh. A 2024/23, 2897/23.

(33) Služební poměr kancelářských pomocníků jest jako soukromoprávní poměr námezdní dle § 3 lit. a) zák. o ss. vyňat z příslušnosti nss. Boh. A CLXXXVII/24.

(34) Ss. není příslušný rozhodovati o překladatelské odměně odírané kancelářskému oficiantu (§ 3a). Pop. 3554.

(35) Ježto služební poměr

kancelářských oficiantů je soukromoprávní (§ 6, odst. 3. nař. č. 21/1914 ř. z.), není přípustná stížnost k nss. do výroku, týkajícího se propočtení služ. doby oficiantovy podle vl. nař. č. 666/1920 Sb. Boh. A 7172/28.

(36) Výrok správního úřadu, kterým byla zamítnuta žádost propuštěného oficianta ve smyslu min. nař. č. 21/1914 ř. z. za vrácení zapravených pensijních příspěvků nepodléhá podle § 3 lit. a) zák. o ss. kognici nss-u. Boh. A 3170/24.

(37) Nároky poštmiřů a jejich příslušníků na požitky aktivní, výslužné a zaopatřovací nenáležejí do příslušnosti ss. §§ 2 a 3 lit. a) zák. o ss. Usn. býv. ss. z 31. 12. 1914, č. 8806.

(38) Nárok poštovního oficianta na přeložení do výslužby náleží před řádné soudy vzhledem k soukromoprávní povaze jeho služebního poměru. Usn. býv. ss. z 6. 3. 1913, č. 1230.

(39) Nárok poštovního oficianta, vystoupivšího ze služeb, na vrácení pensijních příspěv-

ků nenáleží před ss., nýbrž před řádné soudy. Pop. 3553.

(40) Platové a pensijní nároky pomocných úředníků poštovních nenáležejí do judikatury správních úřadů a tedy také nikoliv do kompetence ss. Pop. 3651.

(41) Vzhledem k ustanovení § 8 vl. nař. č. 17/1927 Sb. není nss. příslušným rozhodovati o stížnosti poštovního expedienta, ustanoveného dle části prvé cit. vl. nařízení, do rozhodnutí min. pošt. kterým byl propuštěn ze služby. Boh. A CCCXXXIII/28.

(42) Zaměstnanci státního nakladatelství v Praze nejsou ve služebním poměru veřejnoprávním, a nemohou tudíž nároky z tohoto poměru služebního uplatňovati stížností před nss-em. Boh. A CXIII/22.

(43) Služební poměr zaměstnanců státních drah v zemích býv. Uherska je soukromoprávní. Usn. z 9. 1. 1932, č. 417/30 a z 25. 6. 1932, č. 17.299/30.

(43a) Nss. není příslušný rozhodovati o stížnostech týkajících se nároků na pensijní požitky, jež zaměstnanci býv. uher. stát. drah, spadající pod zák. čl. XVII:1914 vznášejí proti správě železniční. Boh. A CLIII/23, CXXVIII/22.

(44) Pomocní zaměstnanci státní železniční správy nenáležejí, jak z § 19 org. statutu plyne, k zaměstnancům státním. Spory z tohoto služebního poměru náležejí na pořad práva. Dvorského dekretu ze dne 16. 8. 1841 sb. just. zák.

č. 555 nelze zde použítí. Pop. 3555.

(45) Služební poměr zaměstnanců podniku »státní lesy a statky«, ustanovených podle služebního řádu, schváleného usnesením vlády z 17. července 1928, jest soukromoprávní. Nál. ze dne 3. února 1933, č. 1831/33 a 1832/33. Srov. Boh. A 10010/32.

(46) Nss. není příslušný, aby judikoval ve sporech ze služebního poměru mezi okresní pokladnou dělníky pojišťující (zák. čl. XIX:1907) a jejich zaměstnanci (§ 3 lit. a) zák. o ss. § 105 úst. list.). Boh. A CXXXIII/23.

(47) Nss. není příslušný rozhodovati o stížnosti lékaře továren na tabák do rozhodnutí ministerstva financí o nárocích ze služebního poměru (§ 3 lit. a) zák. o ss.). Boh. A 8474/30.

(48) Nárok varhaníka na zaplacení služeb prokázaných kostelu při bohoslužebných úkonech jest soukromoprávní. Pop. 3562, Boh. A LXXIII/21.

(49) Do rozhodnutí zemského výboru, kterýmž podle § 212 odst. 4. platového zákona č. 103/1926 Sb. byla schválena úprava platů obecního zřízence, není ve smyslu § 24 zák. č. 16/1920 Sb. a § 3a) zákona o ss. stížnost k nss. přípustná. Boh. A 9512/31.

(50) Zaměstnanec obce, který je k obci v poměru smluvním (soukromoprávním), není legitimován ke stížnosti na nss. do rozhodnutí zemského správního výboru, kterým by-

lo v pořadu stolic zrušeno usnesení obecního zastupitelstva o úpravě jeho požitků. Boh. A 8007/29.

(51) Vdova po úředníku nadačním, kterému při stanovení byla sice zajištěna pense dle odpočinkových norem pro státní úředníky, který však nebyl státním úředníkem, nemůže nárok na drahotní příspěvek uplatnit stížností na nss., nýbrž jen cestou soukromého práva. Boh. A LXXIII/21.

(52) Rozhodnutí o nároku vdovy po okresním lékaři (§ 6 zák. č. 34/1906 z. z. pro Čechy) na vdovský peníz náleží do příslušnosti rádných soudů. Pop. 3557.

(53) Stížnost k nss. na rozhodnutí zemského správního výboru o vzneseném nároku vdovy po úředníku okresní hospodářské záložny na zaopatřovací požitky (§ 36, odst. 1. zák. č. 128/1924 Sb. o okresních záložnách hospodářských a kontribučních fondch peněžních v Čechách) jest podle ustanovení § 3, lit. a) zák. o ss. nepřipustná. Boh. A 9174/31.

(54) Též pro stížnosti do disciplinárního nálezu proti kancelářskému oficiantovi platí předpis § 3 lit. a) zákona o ss. Boh. A CCL/25.

(55) Otázka »vlastního provinění manželky« ve smyslu šu 27, lit. c) zák. č. 35/1908 čes. zem. zák. ve znění zák. č. 443/1919 Sb. o úpravě služebních poměrů obecních úředníků může být řešena toliko výrokem soudu, nikoliv samo-

statně úřadem správním. Nál. z 3. ledna 1933, č. 20775/32.

(56) Rozhodla-li rozhodčí komise dle zák. a o závodních výborech č. 330/1921 Sb. nálesem o propuštění (výpovědi) jednotlivých zaměstnanců podle § 3, lit. g) cit. zák., není nss. příslušný, aby rozhodoval o stížnosti podané do tohoto nálezu (§ 3 lit. a) zák. o ss.). Boh. A CXXIV/22, usn. z 16. 11. 1932, č. 19.921/30.

(57) Stížnost k nss. proti výroku rozhodčí komise o nároku propuštěného zaměstnance na přijetí do práce a na náhradu ušlého výdělků (§ 3 lit. g) zák. o záv. výborech) je podle § 3 lit. a) zák. o ss. nepřipustná. Boh. A 8533/30.

(58) Stížnost správy závodu, podaná k nss. na základě § 2 odst. 3. zák. č. 217/1925 Sb. proti rozhodnutí rozhodčí komise, jímž bylo vysloveno, že propuštěním člena závodního výboru z práce bez oznámení závodnímu výboru dle § 3 lit. g) zák. o záv. výborech a bez vyžádání souhlasu rozhodčí komise dle § 2 odst. 2. téhož zák. byl porušen zákon, a že proto je propuštění bezúčinné, teprve po té, když nejvyšší stolice soudní prohlásila pořad práva za nepřipustný, je jednak podle § 105 úst. list. a § 3 lit. a) zák. o ss., jednak podle § 14 zákona o ss. nepřipustná. Boh. A 7093/28.

(59) Nss-u podle § 105 úst. listiny a § 3 lit. a) zák. o ss. nepřísluší rozhodovati o stížnosti do výroku rozhodčí komise, přiznávajícího propuště-

ným zaměstnancům nárok na odbytné. Boh. A 4723/25.

(60) Proti výroku min. financí, jímž zamítlo stížnost podanou do prohlášení likvidačního komitétu lihové komise stran otázky spadající v obor obchodní činnosti této komise, jest stížnost k nss. nepřipustná podle §§ 21 a 3 lit. a) zák. o ss. Boh. A CCXI/24.

(61) Rozhodnutí generální paritní komise o platnosti výpovědi zemědělského zaměstnance (§ 7 lit. a), nař. ministerstva pro Slovensko ze 24. 11. 1920, č. 75 Úr. Novin) nemůže nss. ve věci samé zkoumat. Boh. A 3868/24.

(62) Nss. není příslušný rozhodovati o stížnostech do rozh. generální paritní komise při Slovenském úřadu práce pro úpravu služebních poměrů zaměstnanců zemědělských v zemědělském průmyslu v Bratislavě, ani když jde o rozh. ve sporu zemědělských zaměstnanců vzniklém na základě kolektivní smlouvy. Boh. A CXLVI/23, CXVII/22, XCIII/21.

(63) Rozh. stížnostní komise o tom, že závod, jež ve smyslu § 2 cí. nař. č. 122/1917 ř. z. nutno pokládati za pod-

nik sloužící vojenským účelům, jest ze zák. povinen zaměstnance propuštěnému z práce bez řádné výpovědi nahradit mzdu za tříměsíční výpovědní lhůtu, jest výrokem úřadu správního o nároku soukromoprávním, který dle § 105 úst. list. lze brát v odpor pořadem práva, proti kterému jest však nepřipustná stížnost k nss-u (§ 3 lit. a) zák. o ss.). Boh. A 999/21.

(64) Ustanovení prováděcího nař. č. 123/1917 ř. z. k cí. nař. č. 122/1917 ř. z., že pokud se určitý nárok stal předmětem řízení před komisí stížnostní neb před soudem, nebo, bylo-li o něm rozhodnuto některým z těchto míst s konečnou platností, nelze touž žádost vzněsti na místo druhé, nemůže již proto mít význam pro posouzení příslušnosti nss-u, poněvadž pozdější předpis § 105 úst. list. všeobecně ustanovuje, že působnost řádných soudů rozhodovati konečně o nárocích soukromoprávních, řešených již dle zvláštních zák. pořadem instancí správních, nastupuje ve všech případech, tedy i když rozhodla stížn. komise dle uvedeného cí. nař. Boh. A 999/21.

C) ve sporech vzniklých při pozemkové reformě,

(65) Proti výpovědi z hospodaření na zabraných nemovitostech ve stížnosti na nss. není připustna námitka, že vypovídáné nemovitosti patří jiné osobě než vlastníku zabraného statku. Boh. A 3292/24,

(66) že výpověď je formálně vadná, Boh. A 3352/24, 3519/24,

(67) že doručení výpovědi se nestalo, jak předpisuje zákon, Boh. A 3352/24, 4290/25,

(68) že bylo vypovězeno ho-

spodaření na nemovitostech, na nichž stěžovatel nehospodář. Boh. A 3352/24,

(69) že výpovědní lhůta byla nesprávně nebo nejasně stanovena, Boh. A 3394/24, 4290/25,

(70) že nebude možno celý objekt po uplynutí výpovědní lhůty odevzdati, Boh. A 3394/24,

(71) že není dosud určena přejímací cena, Boh. A 3442/24,

(72) že proti předpisu § 23 zák. náhr. výpověď dána, aniž předem provedena poznámka záboru a zamýšleného převzetí, Boh. A 3519/24, 4290/25,

(73) že je právní poučení vadné, Boh. A 8519/24,

(74) že dána výpověď jen ohledně části nemovitostí obhospodařovaných, Boh. A 3519/24,

(75) že ve výpovědním návrhu stpů. nesprávně označil osobu, již výpověď má být doručena, Boh. A 5988/26,

(76) že s výpovědí mělo být sečkáno do právoplatného rozhodnutí o žalobě, která byla stran záboru podána u mezinárodního soudu v Haagu, Boh. A 5988/26,

(77) že nepředcházela platná poznámka zamýšleného převzetí, že výpovědní lhůta není ve shodě s § 12 náhr. zák. a že výpověď není dostatečně přesná, jasná a určitá, Boh. A 7767/29.

(78) že soud neměl výpověď danou stpů-em ze zabraného majetku meritorně vyřídit, ježto nebylo straně současně s

výpovědi doručeno oznámení o zamýšleném převzetí nemovitostí, Boh. A 1941, 2203 a 2019/23,

(79) že výpověď nebyla doručena fideikomisárnímu substitutu a opatrovníku dosud nenarozených substitutů, že výpověď není určita ani co do objektu, ani co do lhůty výpovědní, a že výpověď byla dána dříve než vlastník byl vrozuměn o zamýšleném převzetí zabrané nemovitosti. Boh. A 2567/23, 1778/22.

(80) Výpověď státního pozemkového úřadu dle § 12 zák. č. 329/1920 Sb. jest prohlášením strany, proti němuž jest stížnost k rádnému soudu (§ 20 cit. zák.), kdežto stížnost k nss. jest nepřipustna podle §§ 2 a 3a) zák. o ss. Boh. A LXXVIII/21.

(81) Výrok stpů-u o tom, že přidělcí přiděl půdy odmíná a podržuje si část zaplacené ceny přidělové, podle § 3 lit. a) zák. o ss. nepodléhá kognici nss-u. Boh. A 3610/24.

(82) Ježto na výrok stpů-u o přejímací ceně za převzatý zabraný majetek lze si dle § 46 náhradového zák. č. 329/1920 Sb. stěžovati k soudům, nemůže výrok takový podle § 3 lit. a) zák. o ss. býti přezkoumáván nss-em. Boh. A 2366/23, 1832/23, 7728/29.

(83) Návrh učiněný stpů-em soudu v příčině doručení oznámení o tom, které ze zabraných nemovitostí úřad se rozhodl převzít, není roz-řím úřadu správního ve smyslu § 2 zák. o ss. a není proto

před tímto soudem nařikatel-ný. Usn. soudu na základě návrhu takového vydané jest z přezkoumání nss-em vyloučeno předpisem § 3 lit. a) zák. o ss. Boh. A 1854/23.

(84) Výtky namítající porušení § 4 náhradového zák. č. 239/1920 Sb. z důvodu, že ustanovení kurátora pro osobu nepřítomnou nebylo na úřední desce a v úředních novinách uveřejněno, směřuje proti nedostatečnosti aktu soudního a jest proto dle § 3 lit. a) zák. o ss. nepřipustna. Boh. A 1600/22.

(85) Otázka, zda stpů svým výrokem o ukončení oceňovacího řízení porušil pořádek stanovený náhradovým zákonem stran postupu při převzetí zabrané půdy, nevypověděv hospodaření na oceňovaných nemovitostech a neoznámiv, že zamýšlí je převzít, podléhá kognici rádných soudů. Boh. A 5662/26.

(86) Výrok stpů-u, vydaný v řízení oceňovacím o tom, že určitá břemena (udržování mostu a lávek) nepřecházejí na stát, který část zabrané půdy převzal, resp. že přecházejí na něj jen v určitém poměru, není rozhodnutím, jehož přezkoumání přísluší nss-u. Výrok takový je součástí, resp. přípravou pro určení přejímací ceny a lze jej nařikati u rádného soudu dle § 46 náhr. zák. Boh. A 4617/25.

(87) Nss. není příslušný rozhodovati o námitce vznesené ve sporu o soublas ke zřízení

části zabrané a státem již převzaté půdy, že nejsou dány předpoklady § 31 náhr. zák. Boh. A 5226/25.

(88) Provedení doručovacího aktu stran oznámení zamýšleného převzetí zabraných nemovitostí přísluší dle § 3 zák. náhradového č. 329/1920 Sb. soudu, u něhož oznámení bylo podáno, a soudu přísluší také provedení poznámky zamýšleného převzetí v knihách pozemkových. Provedení těchto opatření soudem nemůže nss. přezkoumávati (§ 3 lit. a) zák. o ss.). Boh. A 1832/23, 2366/23, 1245/22.

(89) Rozhodovati o tom, zda vklad práva vlastnického pro stát je možný před provedením rozvrhového řízení o ceně přijímací a před uspokojením osob oprávněných dle §§ 47 a 52 a 60—70 zák. náhr., náleží rádným soudům. Boh. A 6736/27.

(90) Rozhodování o tom, jsou-li splněny předpoklady § 26 náhr. zákona pro povolení knihovního vkladu práva vlastnického pro stát, patří před rádné soudy; kognice nss-u jest tu dle § 3a) zákona o ss. vyloučena. Boh. A CCXC/26, 6653/27.

(91) Opatření stpů podle § 26 náhr. zák. je především návrhem, o němž náleží rozhodovati soudům, a jest po této stránce kognice nss. vyloučena. Nss. je povolán rozhodovati jen potud, pokud v opatření takovém lze spatřovati výrok stpů o otázkách, v

jeho kogniční činnost náležejících, tedy rozhodnutí (opatření) stpí jako úřadu judikujícího. Boh. A 6653/27, 6673/27, 6736/27.

(92) Proti rozh. nejvyššího soudu vydanému dle § 17 zák. č. 318/1909 Sb. o zajištění půdy drobným pachtýřům, jest stížnost na nss. nepřipustna (§§ 2

a 3 lit. a) zák. o ss.). Boh. A LVIII/21.

(93) Nárok bývalého pachtýře domáhajícího se obnovy pachtu na pozemcích zabraných, jichž výpověď a převzetí byly zrušeny, jest nárokem soukromoprávním, do příslušnosti nss. nenáležejícím. Boh. A CC/24.

D) ve sporech z poměru trafikanta k tabákové režii,

(94) Nároky ze smluvního poměru mezi tabáčným trafikantem a státem náležejí na pořad práva. Usn. býv. ss. z 7. 9. 1914, č. 8362.

(95) Poměr trafikanta k tabákové režii zastoupené finančními úřady co do prodeje tabákových výrobků je těž podle zák-ů uh. na Slov. v platnosti zachovaných povahy soukromoprávní, judikatura nss.

E) v některých jiných sporech se státem,

(97) Smluvní poměr mezi státní správou vyučovací a církv. řádem toho obsahu, že řád poskytne své členy za tím účelem, aby vyučovali na státních ústavech vyučovacích, jest poměrem soukromoprávním. Boh. A 3595/24.

(97a) Smluvní poměr mezi obcí jako vydržovatelkou střední školy a státem o tom, že stát bude poskytovat obci učitelské síly pro onen ústav, je povahy soukromoprávní. Boh. A 7115/28.

(98) Stížnost do odejmutí oprávnění k prodeji kolků a směnečných blanketů podle uherských zákonů jest dle § 3

o zrušení poměru toho je tedy vyloučena. Boh. A 1123/22. Srov. Boh. A XLI/1920 a XCVI/1922. K tomu viz Weyr-Neubauer: »Ústavní listina« str. 55 a Havelka »Háchova pocta« str. 38.

(96) Proti odmítnutí nabídky na tabáční prodejnu není stížnost k nss. přípustna, ježto jde o poměr soukromoprávní. Boh. A CCLXXI/25.

lit. a) zák. o ss. vyloučena. Boh. A CCXXVII/24.

(99) Nss. není povolán rozhodovati o vzájemných nárocích státu a osob stojících ve svazku armády, plynoucích z vyúčtování. Boh. A CLVII/23.

(100) Nss. není dle § 105 úst. listiny povolán rozhodovati o stížnostech na rozhodnutí politických úřadů, jimiž byla dle § 25, odst. 5. zák. č. 118/1924 Sb. stanovena výše nájemného z bytů přidělených voj. gázištům. Boh. A 7076/28.

(101) Nárok na vrácení cenných papírů složených u berního úřadu k zajištění poplatku pozůstalostního jest uplat-

nití před řádným soudcem. Reis. 9534, Budw. 4181/F.

(102) Rozhodování o výplatě soudního deposita na Slovensku přísluší soudům, nikoli finančním úřadům. Boh. F 3593/27.

(103) K rozhodnutí otázky, zda ten, kdo při dražebním propachtování erárního mýta nejvíce podal, má nárok na zadání mýta, jest povolán řádný soudce. Příslušnost ss. jest tedy vyloučena. Reis. 1741, Budw. 10227.

(104) Stížnost k nss-u do

F) v některých jiných případech.

(105) Za platnosti § 6, odst. 2. zák. č. 40/1922 Sb., jest proti odepření vydání substituční legitimace kandidáta advokacie (§ 28 lit. b) adv. ř. č. 95/1868 ř. z.) přípustna jen stížnost k soudům řádným (§ 30 adv. ř.) a jest proto stížnost do takového opatř. výboru advokátní komory z příslušnosti nss-u dle § 3 lit. a) zák. o ss. vyloučena. Boh. A CLXXXI/23.

(106) Nss. není dle § 3 lit. a) zák. o ss. příslušný rozhodovati ve věcech disciplinárních proti advokátům. Boh. A CXV/22.

(107) V případech důchodových přestupků, o kterých rozhodovati náleží řádným soudům, je vyloučena příslušnost nss. k tomu, aby přezkoumával výroky fin. úřadu, odepřevšího zastaviti řízení z důvodů meritorních (§ 3a) zák. o ss.). Boh. F 854/22.

(108) Odpor dle nař. č. 323/1918 ř. z., proti zápisu společ-

rozhodnutí min. pošt, vydaného v pořadu instančním ve věci vyměření telegrafních nebo telefonních poplatků (§ 13 č. 60/1923 Sb.), jest vzhledem k ustanovení § 105 úst. listiny a zák. č. 217/1925 Sb. nepřipustná. Boh. A CCCXX/28.

(104a) Nároky z titulu ručení poštovní správy podle § 27, odst. 2. pošt. zák. z 5. listopadu 1837 sbír. zák. pol. č. 47/1838 náležejí na pořad práva (§ 3 lit. a) zák. o spr. s. Nál. z 20. 5. 1933, č. 9115/33.

nosti s r. o. podaný min-em vnitř, přezkoumává nss. toliko co do obsahu. Otázku časnosti tohoto odporu náleží posouditi toliko řádnému soudu. Boh. A 602/20.

(109) Pořad práva proti rozhodnutí správního úřadu vede před řádné soudy a nikoliv před nss., jedná-li se o spor mezi zahradníkem a zaměstnavatelem o uprázdnění služebního bytu. Usn. býv. ss. z 11. 3. 1915, č. 8917 ex 1914.

(110) Vzhledem k § 105 úst. listiny a § 3 lit. a) zák. o ss. není nss. příslušným rozhodovati o stížnosti do rozhodnutí správního úřadu, kterým povolena byla exekuce na svršky zaměstnavatele pro zadrženu mzdou. Boh. A 4021/24.

(111) Otázka, zda prodejem části pozemků náležejících ke statku zapsanému v zemských deskách, s nímž jest spojen patronát nad církevním obročím, přechází na nabyvatele spolupa-

tronát, náleží ve smyslu § 33 zák. č. 50/1874 ř. z. před řádné soudy. Pop. 3563, Budw. 7719/A.

(112) Nároky jednotlivých příslušníků obce, opřené o § 418 obč. zák., na knižní vlastnictví nutno uplatnit pořadem práva. Alt. 107.

(113) Vyloučeny jsou podle §u 3 lit. a) stížnosti spolku proti usnesení obecního zastupitelstva, kterým byla zastavena povolená subvence. Alt. 579 pl.

(114) Stížnost, podaná na rozhodnutí poručenského úřadu III. stolice o tom, že otec je povinen dle § 95 manž. zák. čl. XXXI:1894 platiti na výživu svého dítěte, vychovávaného v domácnosti rozloučené jeho ženy, je nepřipustnou dle § 105 úst. listiny. Boh. A 9009/31.

(115) Nároky ze smlouvy uzavřené s obcí o dodávání vody, nelze uplatnit před úřady správními, nýbrž před řádnými soudy. Pop. 3550, Budw. 6863/A.

(116) Rozhodnutí zem. výboru o usnesení obecního výboru týkajících se soukromoprávních povinností obce, jsou v meritorním ohledu podle §u 3 lit. a) vyloučeny z příslušnosti ss. Alt. 578, Budw. 11.184.

(117) Rozhodování o sporu, který vzešel z pachtovní smlouvy dle § 3 zák. č. 421/1909 Sb. mezi obcí a podílníkem uzavřené, náleží před řádné soudy, a je tedy příslušnost nss-u v těchto věcech vyloučena. Na řádné soudy náleží také

spor mezi obcí a dosavadním uživatelem obecního statku o náhradu nákladu, který podílník — dosavadní uživatel — na zlepšení užívaného pozemku vynaložil. Boh. A 1083/21.

(118) Stížnost na nss. proti rozhodnutí administrativního výboru o odvoláních z usnesení valného shromáždění urbářů podle zák. čl. XIX:1898 v ohledu meritorním jest podle § 105 ústavní listiny a § 3 lit. a) zák. o ss. nepřipustná. Boh. A 3458/24.

(119) Prohlásí-li autonomní správní úřad nárok rustikalistů na náhradu nákladů vynaložených na majetek obce v domněni, že jde o obecní majetek, jehož výnos jim náleží, za neoprávněný, brání stížnosti k ss. ustanovení §u 3 lit. a) zák. o ss. Pop. 3549.

(120) Otázka, zda beneficiantovi kostela mateřského náleží právo na výnos pozemků připsaných do vlastnictví kostela filiálního, náleží jako otázka práva soukromého do příslušnosti řádných soudů. Budw. 10827/A.

(121) Trestati zkrácení poplatků zmíněných v § 3 zákona č. 418/1920 Sb. (o úřadu pro zahraniční obchod) náleží na Slovensku a v Podkarpatské Rusi do příslušnosti řádných soudů, pověřených pravomocí ve věcech důchodkových trestních přestupků. Nál. z 19. listopadu 1932, č. 9771/32. Srov. Boh. F 3455.

(122) Stížnost proti výzvě damé dědicům, aby zaplatili dávkou, která byla pravoplatně

předepsána zůstaviteli nebo pozůstalosti, jest nepřipustná, jestliže vydobytí dávky bylo vyhrazeno cestě soudní. Reis. 9.530, Budw. 6175/F.

(123) Výzva, kterou výbor

advokátní komory vyzval advokáta, aby svému klientu oznámil práce, za které si zadržel část zálohy, není rozhodnutím nebo opatřením ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 5084/25.

III. Kontrola procesu ve věcech § 3 lit. a):

A) Řádným soudům nenáleží zkoumati, zda správní úřad, rozhoduje o nároku soukromoprávním, byl řádně složen a zda právem či neprávem věci se zabýval nebo rozhodnouti o ní odepřel; na této thesi spočívají výroky:

(124) Nss. může v případech, kdy strana u něho podá stížnost do rozhodnutí úřadu správního, vydaného o nárocích soukromoprávních, řešiti pouze otázku, byl-li správní úřad příslušným vydati rozhodnutí o soukromoprávním nároku. Boh. A 3868/24, 6056/26.

(125) Jen opatř. a rozh. správních úřadů, kterými kancelářskému officiantu jest znemožněno, aby pokračoval dle § 105 úst. list., mohou býti stížností na nss. naříkána. Boh. A 2897/23, 1774/22.

(126) Ve sporech o soukromoprávních nárocích, o nichž podle zákonů o tom vydaných rozhoduje úřad správní, mohou býti stížností k nss. naříkána jen taková opatření správních úřadů, kterými se straně znemožňuje, aby pokračovala podle § 105 úst. listiny. Boh. A 7917/29. Srovnej Boh. A 2897/23, 1774/22.

(127) V případech, kde rozhodování o nárocích soukromoprávních je přikázáno úřadům správním, je nss. povolán ke stížnosti strany přezkoumati,

zda byl vyčerpán pořad stolic správních; meritum sporu je však podle § 105 úst. listiny a § 3 lit. a) zák. o ss. z příslušnosti nss-u vyňato. Boh. A 7623/28.

(128) Rozhodnutí úřadu správního, vydané v mezích jeho kompetence o nárocích soukromoprávních, může nss. přezkoumávat (jenom) potud, pokud by v rozhodnutí tom bylo spatřovati s hlediska práva formálního bezprávný zásah v subjektivní práva toho kterého účastníka, zejména tedy, pokud by správní úřad odepřel učiniti opatření, k němuž po zákonu je povolán, nebo kdyby svým postupem znemožnil nebo stížil straně nastoupiti pořad práva soukromého k hájení jejich práv. Boh. A 3458/24.

(129) Jsou-li administrativní úřady k prozatímnímu rozhodnutí o nároku na náhradu, s výhradou pořadu práva, povolány, podléhá administrativní rozhodnutí ohledně do držení příslušného pořadu stolic přece přezkoumání s. sou-

204 Zák. § 3, lit. a). Vyluky z příslušnosti.

dem. Alt. 577, Budw. 7917.

(130) Ve sporech týkajících se vyhotovení služebních knížek živnostenských pomocných dělníků nemá místa důvod inkompetence § 3 lit. a). Alt. 580 pl.

(131) O náhradě nákladů vzniklých majiteli hor dobýváním a těžením nevybroušených nerostů rozhoduje v I. stolici horní hejtmanství a nikoliv revírní horní úřad. Budw. 7917/94.

(132) Nss. není příslušný rozhodovati o meritu sporu projednávaného před úřady správními na Slovensku o mzdových nárocích zemědělského zaměstnance, nss-u přísluší však v takovém případě zkoumati, zda spor byl vyřízen nejvyšší stolicí správní. Boh. A 8570/30.

(133) Nss. jest příslušný k rozhodování o stížnosti závodního výboru proti rozhodnutí rozhodčí komise o nároku zaměstnanců podle § 3 lit. g) zák. o záv. výb., pokud se v ní vytýká, že rozhodčí komise nebyla řádně složena. Boh. A 9037/31.

(134) Nss. nemůže vzhledem k ustanovení § 3 lit. a) zák. o ss. a k § 105 úst. list. přezkoumavati taková rozhodnutí rozhodčí komise podle zák. o záv. výborech č. 330/1921 Sb., kde tato rozhoduje jako kompetentní úřad správní o nárocích soukromoprávních, ježto v tom případě možno stra-

B) řádným soudům náleží však ve věcech § 3 lit. a) kontrola jak rozhodnutí samotného (i) po stránce formální, tak zjištění skutkové podstaty. Z této these bylo vyvozeno:

ně rozh-ím takovým dotčené dovolávati se nápravy pořadem práva. V případech však, kde si komise neprávem osvojila rozhodování v záležitostech soukromoprávních, jest nss. povolán a povinen k podání stížnosti rozhodnutí její pro nezákonnost zrušiti. Boh. A 2956/23.

(135) Rozhodnutí generální paritní komise o platnosti výpovědi zemědělského zaměstnance (§ 7 lit. a) nař. ministra pro Slovensko z 24. listopadu 1920, č. 75 Úradných Novin) může nss. přezkoumati co do kompetence této komise. (Slov.) Boh. A 3868/24.

(136) Proti výroku zemského úřadu, jímž byla v odvolacím řízení určena výše odškodného za pozemek vyvlastněný pro vodní dílo, je stížnost k nss-u přípustná, pokud namítá, že zemský úřad nebyl pro nějakou procesní překážku vůbec oprávněn výrokiem své stolice o výši odškodného instančně se zabývati. Nál. z 1. 3. 1933, č. 17.187/30. Viz (140).

(137) Ministerstvo financí nebylo příslušným, aby rozhodovalo o výkladu a dosahu soukromoprávní dohody mezi Čsl. lihovou komisí a Svazem hospodářských lihovarů o nižší přejímací ceně lihu, než byla stanovena vládním nařízením. Boh. F 1943/24.

(138) Námitku, že soud neměl výpověď danou stp-ím ze zabraného majetku meritorně vyřídit, ježto nebylo straně současně s výpovědí doručeno oznámení o zamýšleném převzetí nemovitosti, lze uplatnití toliko u nadřízeného soudu, a není tedy nss. k rozhodování o námitce té povolán (§ 3 lit. a) zák. o ss.). Při tom je lhostejno, zda výtka ta týče se jen věcné stránky výpovědi, či zdali se vytýká také event. formální vadnost řízení prováděného před výpovědí s hlediska § 23 zák. náhradového č. 329/1920 Sb. Boh. A 1941, 2203, 2019/23.

(139) Byl-li předmětem řízení před úřady vodoprávními toliko obnos peněžitého odškodnění za úbytek vodní síly nastalý odběrem vody pro obecní vodovod a byl-li majitel dotčeného vodního díla s nárokem na priznání vyššího odškodného v penězích dle § 87 mor. v. z. odkázán na pořad

práva, nemůže nss. dle § 3 lit. a) zák. o ss. rozhodnutí úřadů vodoprávních přezkoumavati ani po té stránce, zda úbytek na vodní síle byl správně zjištěn, ani v tom směru, zda úbytek ten bude trvatí jen po určitou dobu, resp. po kterou. Boh. A CXCV/24.

(140) Proti výroku zemského úřadu, jímž byla v odvolacím řízení určena výše odškodného za pozemek vyvlastněný pro vodní dílo, je stížnost k nss-u vzhledem k ustanovení § 87, odst. 2. mor. vod. zákona nepřipustná a to jak s námitkami věcnými, tak s námitkami formálními, jež týkají se výroku samého nebo vyšetření podkladu pro určení výše odškodného. Stížnost k nss-u je však přípustná, pokud namítá, že zemský úřad nebyl pro nějakou procesní překážku vůbec oprávněn výrokiem své stolice o výši odškodného instančně se zabývati. Nál. z 1. 3. 1933, č. 17.187/30. Viz (136).

IV. Rozhodnutí senátu pro řešení kompetenčních konfliktů.

(Viz též § 9 zák.)

(a) Opírá-li poškozený náhradní nárok proti Pražské obci o zanedbání povinností, uložených jí správním místní policií ve smyslu § 81 pražského ob. řádu, zejména o to, že obec nezařídila veřejnou kanalisaci tak, aby majetek občanstva byl bezpečně chráněn před živelními příhodami, jest podstata nároku založena v právní sféře veřejno-právní, a rozhodování o

tom náleží úřadům správním a nikoli soudcům. Boh. A LXXIII/31, Konflikt.

(b) K rozhodování o nároku na náhradu škody způsobené obcí exekučně vystěhovatému nájemníku nedostatečným uložením vyklizených věcí (§ 5 zák. č. 51/1925 Sb.) je podle § 37 čes. ob. zřiz. příslušným úřad správní. Boh. A LXVI/30. Konflikt.

(c) Rozhodovati o nároku na náhradu škody, uplatňovaném proti členům bytové komise z důvodu nesprávného vyklizení z bytu, je příslušným řádný soud a nikoli správní úřad. Boh. A XLV/26. Konflikt.

(d) Spor o to, je-li zastupitelský okres povinen nahraditi svému bývalému úředníku obnos, který tento vyplatil třetím osobám za práce a věci pro okres, náleží před řádný soud. Boh. A LIV/27. Konflikt.

(e) Rozhodovati o nároku čsl. vojenského gázišty proti čl. eráru na náhradu za svršky, které při přestěhování z území bývalého Rakousko-Uherska do oblasti Čsl. republiky, provedeného k přihlášce gázišty v rámci stěhovací akce podle usn. mín. rady z 22. 2. 1919 ministerstvem veř. prací, se ztratily, jsou příslušny řádné soudy. Boh. A XXXIV/24. Konflikt.

(f) K řešení sporu úředníka okresní záložny hospodářské se záložnou o bezúčinnosti výpovědi jsou příslušny řádné soudy a nikoli zemský správní výbor podle § 36, odst. 1. zák. č. 128/1924 Sb. Boh. A LXVIII. Konflikt.

(g) Přezkoumávatí nález rozhodčí komise podle zák. o záv. výborech, jímž podle § 3 lit. g) cit. zák. vyslovila, že zaměstnavatel je povinen přijati znovu do práce propuštěného zaměstnance, příslušny jsou (nikoli nss., nýbrž) řádné soudy. Boh. A XXXVIII/25. Konflikt.

(h) Rozhodovati o žalobě

zřízenec obce pražské proti elektrickým podnikům hl. města Prahy o vrácení příspěvků k nemocenské pokladně, se služebního platu stržených příslušny jsou (nikoliv úřady správní, nýbrž) soudy. Boh. A XXXV/25. Konflikt.

(ch) Rozhodovati o nároku zřízence obce statutární ze služebního poměru příslušny jsou — i když zřízence ten neoptoval pro zákon č. 16/1920 Sb. — (nikoli úřady správní, nýbrž) řádné soudy. Boh. A XXXIX/25. Konflikt.

(i) Právní poměr mezi státem a uchazečem o přiděl zabrané půdy je soukromoprávní, a rozhodování o sporech z poměru toho vznikajících, zejména i ohledně zaplacení přidělové ceny, patří do příslušnosti řádných soudů. Boh. A LXXII/31. Konflikt.

(j) Rozhodovati o sporu, který vzešel mezi státem a bývalým vlastníkem zabrané a převzaté půdy tím, že státní pozemkový úřad jménem státu jako strany odeplati vlastníku v hotovosti vyplatiti náhradu, vypadající na vlastníka podle § 59 zák. náhradového, náleží do příslušnosti řádných soudů. Boh. A LXXXI/31. Konflikt.

(k) Zastavil-li okresní soud pravoplatně další stihání obviněného pro přestupek § 34 bod 2. zák. č. XL:1879 bezprávné zhotovování, zaopatřování nebo dávání do oběhu zbraní, jichž chování je zakázáno, a odstoupil-li spisy okresnímu úřadu k jednání

ohledně přestupku § 7 zák. č. LXIII:1912 resp. nař. č. 5476/1914 ME (dočasný zákaz chování zbraní, jinak dovolených), není okresní úřad oprávněn popřiti svou příslušnost k tomuto jednání. Boh. A LXXIV/31. Konflikt.

(l) Nepřiměřeně rychlá jízda automobilem po místech

silně frekventovaných zakládá skutkovou podstatu přestupku podle §§ 427 a 428 (event. § 431, resp. 335 a 337) trestního zákona, k jehož stihání je příslušný soud a nikoli politický úřad podle §§ 45 a 46 min. nař. č. 81/1910 ř. z. Boh. A XLIX/26. Konflikt.

K §u 3 lit. f).

Výluka § 3, lit. f) netýká se podle výslovného ustanovení zákona jen případů, kde dotčeno bylo právo navrhopací nebo obsazovací. Tato výjimka z výluky neotevírá ovšem cestu k nss. osobám, které se jmenování domáhají, zaručující pouze ochranu orgánů nadaných právem činiti návrhy k obsazení míst ve veřejných úřadech a službách proti zásahům do jejich kompetence.

Dal by se proto předpis § 3, lit. f) vyložití tak, že stížnosti jmenovaných nebo nejmenovaných jsou kausy, které vůbec před nss. nepatří.

Leč již býv. spr. soud právě tak jako nss. vyložily výluku § 3, lit. f) pro strany liberálněji uznávše svou příslušnost v případech, kde jde o porušení práva. Tím pozbyla ovšem výluka § 3, lit. f) podstatně na svém významu, poněvadž tam, kde nejde o porušení práva, vylučuje již § 2 zák. o ss. úspěšnost stížnosti vůbec, tedy i v případech, kde jde o jmenování. Podle této judikatury zůstávají ze stížností proti jmenování jen ty podle §u 3, lit. f) nepřipustné, které by nemohly býti důvodné. Ohledně procesních práv srov. (665), str. 146.

I. odmítnuty byly stížnosti na jmenování

A) ve službách státních,

(141) Z důvodů, že uchazeč, ač vyhovoval podmínkám konkursním, nelze si k nss-u stěžovati. Boh. A XXXVI/20.

(142) Byl-li do dekretu, jímž byl úředník provisorní

jmenován definitivním, pojat dodatek, že se toto jmenování stává účinným od určitého dne, »že se stalo vzhledem k jeho trvalému ustanovení ve státní službě stavební na Slovensku, a že pozbuje platnosti jeho odchodem z této služby na Slovensku, jest stížnost proti tomuto dodatku ve smyslu § 3 lit. f) zák. o ss. nepřipustná. Boh. A 3649, 3962/24.

(143) Osoba, která byla jmenována lesním asistentem skupiny C státních úředníků ve stavu lesnicko-technického úřednictva státní lesní služby dohlédací na Slovensku, nemá dle § 3 lit. f) zák. o ss. právo stížnosti proti zařazení do skupiny C. Boh. A 3907/24.

(144) Je-li podle dekretu jmenovacího určení skupiny součástíku jmenovacího aktu, je stížnost k nss., směřující proti zařazení úředníka do této skupiny, podle § 3 lit. f) zák. o ss. nepřipustná. Boh. A 4985/25.

(145) Do výroku min. vnitra, kterým býv. obecní notář byl podle zák. č. 211/1920 Sb. jmenován do určité hodn. tří-

dy, není stížnost na nss. podle § 3 lit. f) zák. o ss. přípustná. Boh. A 5418/26.

(146) Stížnost do odepření učiniti návrh na jmenování officianta kancelářským úředníkem je podle § 3 lit. f) zák. o ss. nepřipustná, i když úřad, jenž odepřel návrh učiniti, v dekretu, jímž byl stl. ustanoven officiantem, výslovně uvedl, že ho po splnění jistých předpokladů navrhne na místo kancelářského úředníka, a to i kdyby snad ony předpoklady byly splněny. Boh. A 2871/23.

(147) Vzhledem k § 3 lit. f) zák. o ss. není nss. příslušný rozhodovati o stížnosti učitele podané do provedeného obsazení učitelského místa, třeba by odvozoval nárok na své jmenování z čl. IV. zák. č. 306/1920 Sb. Boh. A LXXV/21.

(148) Stížnosti bývalého úředníka města s regulovaným magistrátem proti tomu, že nebyl ustanoven v konceptní službě polit. na Slov. podle zák. č. 233/1920 Sb., nestojí v cestě předpis § 3 lit. f) zák. o ss. Boh. A 2795/23.

B) v jiných službách veřejných.

(149) I podle zákona č. 63/1907 z. z. pro Čechy provedená ustanovení úředníků u okres. výborů v Čechách, nejsou vzhledem k ustanovení § 3 lit. f) zák. o ss. nářikatelna před ss. Pop. 3665.

(150) Bylo-li ob. úředníku odepřeno povýšení na místo úřednické, které v organisaci

obecní služby je systemisováno jako místo samostatné, které sluší obsazovati jmenováním, je stížnost k nss. na odepření to dle § 3 lit. f) zák. o ss. nepřipustná, a to nejen pokud jde o meritum, nýbrž i pokud jde o formální postup úřadů správních. Boh. A 997/21.

(151) Jmenování předsedy a jeho náměstka v představenstvu svazu hospodářského por-

celánového průmyslu nepodléhá přezkoumání ss. (§ 3 lit. f)) Budw. 12.220/A ex 1918.

II. připuštěny byly stížnosti stran jmenování v případech, kde šlo o porušení subjektivního práva.

(152) Výluka z kompetence nss-u ve smyslu § 3 lit. f) zákona o ss. nevztahuje se na případy, kde jde o porušení subjektivního práva. Boh. A 5993/26, CCLXXXI/26 (usn. odb. plena), Boh. A 7295/28.

(153) Stížnost učitele není nepřipustná podle § 3 lit. f) zák. o ss., nesměruje-li proti jmenovacímu aktu, nýbrž domáhá-li se jen nápravy újmy, která stli byla dle jeho domnění v jeho právech způsobena (tím, že nebyl reaktivován). Boh. A 2387/23.

(154) Stížnosti do rozh. min. škol., kterým odepřeno bylo potvrzení učitele soukromé školy střední s právem veřejnosti, ustanoveného vydržovatelem této školy, nevdí předpis § 3 lit. f) zák. o ss. Boh. A 2279/23.

(155) Domáhá-li se stěžovatel uznání, že se stal ex lege definitivním stát. zřízencem, nevdí jeho stížnosti na nss. předpis § 3 lit. a) ani lit. f) zák. o ss. Boh. A 2428/23.

(156) Uplatňuje-li veřejný zaměstnanec proti aktu, jímž mu bylo odepřeno jmenování, nároky na jmenování to nabyté již z dosavadního služebního poměru, nejde o případ § 3 lit. f) zák. o ss. a dlužno proto stížnost vyříditi meritorně. Boh. A 1255/22, srov. 1181/22.

(157) Stížnost bývalého ředitele zemské lesnické školy, která byla postátněna, proti jmenování profesorem (jiné) státní lesnické školy, není nepřipustna ve smyslu § 3 lit. f) zák. o ss., tvrdí-li porušení práv, nabytých převzetím do státní služby již před tímto jmenováním. Boh. A 1613/22.

(158) Důvod nepřipustnosti nss-u podle § 3 lit. f) zák. o ss. není dův. vytýká-li stl. porušení domnělého nároku na svoje převzetí za definitivního úředníka do služeb čl. státu a zkrácení ve své již nabyté hodnosti. Boh. A 1652/22.

(159) Předpis § 3 lit. f) zák. o ss. nepřekáží projednání stížnosti k nss. proti usnesení okr. správní komise, kterým tato odvolala jmenování obvodního lékaře jí usnesené a kandidátu sdělené. Boh. A 3195/24.

(160) Stížnost podaná do dekretu, jímž stl. župní úředník systému uherského, byl jmenován kancelářským officiantem, a v níž nebrojí proti tomu, že byl jmenován, nýbrž že jmenováním byl zbaven svého místa IX. hodn. třídy, není nepřipustná ve smyslu § 3 lit. f) zák. o ss. Boh. A 1432/22.

(161) Stížnost do rozh., jímž zamítnuta byla žádost propuštěného župního úředníka za reaktivaci, není nepří-

puštna podle § 3 lit. f) zák. o ss. Boh. A 2462, 2387/23.

(162) Učitel zvolený školskou stolicí obecné školy ľudové správcem této školy je legitimován ke stížnosti na nss., byla-li volba ta k odvolání jiného uchazeče o místo, na které byl učitel volbou povolán, příslušnými úřady zrušena. Nál. ze dne 14. prosince 1932, č. 19.782/32.

(163) Učitel, který se ucházel o uprázdněné místo učitelské podle čl. IV. zák. č. 306/1920 Sb., je legitimován k podání opravného prostředku proti výnosu zemské školní rady o obsazení místa toho podle § 15 zák. č. 86/1875 čes. z. z. jure devolutionis uchazečem jiným. Boh. A 9493/31, srov. Boh. A 7556/28, 8334/30.

(164) Spoluuchazeč o uprázdněné místo ředitele jest legitimován ke stížnosti, že jeho nárok na vyřízení žádosti o místo podle systemisační listiny byl porušen obsahem vyhlášky. Pop. 3542, Budw. 7724/A.

III. Výluka § 3 lit. f) se netýká případů, v nichž jde o stanovení pořadí nebo judikátních výroků o způsobilosti k veřejné službě.

(169) Důvod inkompetence §u 3 lit. f) netýká se otázky stanovení pořadí jmenovaného. Alt. 601, Budw. 12.255.

(170) Důvod inkompetence § 3 lit. f) jest dán jen tehdy, jedná-li se o konkrétní jme-

(165) Spoluuchazeč o místo ve školských službách veřejných jest v případě, že tvrdí, že vypsání konkursu bylo nesprávné, legitimován cestou administrativní i stížností k ss. napadnouti způsob vypsání konkursu. Budw. 8725/A.

(166) Předpis § 3 lit. f) zák. o ss. nebrání meritornímu projednání stížnosti podané nss. úředním zřízencem pro porušení jeho (skutečného nebo domnělého) nároku na jmenování podúředníkem podle zák. č. 221/1920 Sb. Boh. A 4032/24.

(167) Stížnost proti nejmenování respicientem pohraniční finanční stráže dle § 7, odst. 4. vládn. nař. č. 201/1923 Sb. nelze odmítnouti jako nepřipustnou dle § 3 lit. f) zák. o ss. Boh. A 4508/25.

(168) Důvod inkompetence §u 3 lit. f) není dán, byl-li certifikatista ve svém právu na jmenování na určité místo poškozen. Usn. býv. ss. z 24. 11. 1918, č. 10.614.

nování pro určitý úřad. Nelze ho však použítí v případech, kde se jednou pro vždy rozhoduje o způsobilosti stěžovatelově ku jmenování pro určité veřejné úřady. Alt. 954, Budw. 4944/A.

§ 4.

Nejvyšší správní soud zkoumá svou příslušnost z povinnosti úřední. O námitce nepříslušnosti má

nejvyšší správní soud zpravidla sám rozhodnouti (§ 9).

(O kompetenčních konfliktech mezi nejvyšším správním soudem a řádnými soudy viz § 3, zák. č. 3/1918 Sb.).

Autentický text:

Der Verwaltungsgerichtshof hat seine Zuständigkeit von Amtswegen wahrzunehmen.

Ueber die erhobene Einwendung der Unzuständigkeit hat der Verwaltungsgerichtshof in der Regel selbst zu entscheiden (§ 9).

Ve vládní osnově bylo mezi »die« a »erhobene«: »von den beteiligten Behörden und Parteien«.

Zkoumaje příslušnost svoji, hledí nss. k tomu, zda jsou dány všechny předpoklady uvedené v 1. odst. § 2 (viz § 2), zda nejde o případ výluky § 3, lit. a) a lit. f), zda nejde o věc, pro niž zřízen jest soud jiný (viz koment. sub. II. k § 2 »ve všech případech«). Pod hledisko příslušnosti vsunula však praxe někdy i jiné procesní předpoklady jurisdikce nss. (viz níže uvedené nálezy). Výrok, že není příslušný, nss. odůvodňuje. Shledá-li však, že příslušným jest, zabývá se pravidelně v nálezu otázkou své příslušnosti jen k přípustné námitce procesní strany. (Viz též § 9 a §§ 5, 14, 18, 20 a 21.)

(1) Zák-em o ss. jest soudní kontrola správy, k níž nss. jest povolán, organisována na základě ochrany práv subjektivních. Může tedy nss. k projednání přijímati stížnosti jen tehdy, přicházejí-li od právních subjektů, od osobností. Je-li tento předpoklad dán, zkoumá nss. z úřední povinnosti. Boh. A 1959/23.

(2) Nss. zabývá se i z moci úřední otázkou, zdali a v jakých směrech má nařikáný výnos vůbec povahu rozh. nebo opať. ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. A 1886/23.

(3) Ze zákonné povinnosti zkouseti svoji vlastní přísluš-

nost z povinnosti úřední a tudíž se zřetelem k §§ 2 a 5 zák. o ss. i přezkoumati, zdali nařikáné rozh. bylo vydáno poslední instancí v řádné cestě dovolanou, vyplývá pro nss. nutnost zjistiti, zdali odvolání k této stoliči bylo podáno u příslušného místa podacího. Boh. A 702/21.

(4) Nss., zkoumaje vlastní svoji příslušnost (§ 4 zák. o ss.) musí také ex officio zjistiti, zda tu jest i nezbytná podmínka žádaná zák-em (§§ 2 a 5 leg. cit.) pro jeho vlastní zakročení, t. j., zda tu jest rozh. posledního správního úřadu, právní moci schop-

né a vykonatelné, tedy také příslušným úřadem vydané. Boh. A 2976/23.

(5) Byla-li stížnost v cestě instanční podána opožděně, nesmí vyšší instance opoždění prominouti a ve věci meritorně rozhodnouti, když některá strana již nabyla rozh.ím věs nenaříkaným subjektivního práva. Nss. musí v případě takovém přihlednouti k tomuto opoždění z moci úřední. Boh. A LXVIII/21.

(6) Nss. přihlíží z moci úřední k tomu, je-li pořad instanční v jednotlivém případě vyčerpán. Boh. A 2293/23.

(7) Nss. jest povinen přihlížeti z povinnosti úřední k tomu, nabyl-li výrok úřadu správního moci práva (§ 21 zák. o ss.). Boh. A 515/20.

(8) Opětovně rozh. úřadu v téže věci odkazující na pra-

voplatné rozh. dřívější nelze bráti v odpor opravnými prostředky. Jestliže nadřízený úřad přes to o takovém opravném prostředku věcně rozhodne, nemůže tím účinky nastalé pravomoci odčiniti, nabyla-li třetí strana z prvotního rozh. práv. K této okolnosti musí nss. hleděti z moci úřadu a odmítne tudíž stížnost do nového rozh. podanou jako nepřijatnou. Boh. A 1336/22.

(9) K překážce věci nss. em rozsouzené ve smyslu § 21 zák. o ss. hledí tento soud k povinnosti úřední. Boh. A 9854/32.

(10) Příslušnost nss. ku rozhodování o stížnostech z Podk. Rusi neřídí se podle doby ratifikace mírové smlouvy. Boh. F 878/22.

(11) Výměr místopředsedy odhadní komise, zamítající stížnost podanou k nss., jest zmatečný. Boh. F 4659/29.

§ 5.

Nejvyšší správní soud rozhoduje jen tehdy, když se ho strany dovolaly.

Stížnost lze k nejvyššímu správnímu soudu vznésti teprve, když věc byla v pořadu administrativním vyřízena.

Byl-li pořad instancí administrativních zmeškán, není stížnost k nejvyššímu správnímu soudu přípustna.

Autentický text:

Der Verwaltungsgerichtshof hat nur auf Anrufung der Parteien vorzugehen.

Die Beschwerde kann bei dem Verwaltungsgerichtshofe

erst erhoben werden, wenn die Angelegenheit im administrativen Wege ausgetragen ist.

Wurde der administrative Instanzenzug versäumt, so ist die Beschwerde bei dem Verwaltungsgerichtshofe unzulässig.

Zpráva komise panské sněmovny z 12. XII. 1874: Mimořádné právní pomoci, kterou má správní soudní dvůr poskytnouti těm, kdož mají za to, že byli nezákonným rozhodnutím nebo opatřením správních úřadů ve svých právech zkráceni, a kteří proto stížnost podávají, je důsledně teprve tehdy možno s úspěchem se domáhati, když záležitost, o jejíž vyřízení jde, byla v administrativní cestě již úplně vyřízena (§ 5).

K odst. 1.:

Nejvyšší správní soud může řízení zahájit jen na základě stížnosti. Rozhodnutí úřadu, jež není stížností napadeno, nemůže tento soud své kognici podrobiti a to ani ve směrech, ve kterých rozhodnutí stížností naříkané zkoumá z moci úřední. Viz str. 290. Dozorčí moc nad úřady správními nss-u nepřislší.

(1) Návrh zástupce úřadu učiněný při veřejném ústním líčení o stížnosti, již byla vzata v odpor podmínka stanovená v aktu týkající se povolení akc. společnosti a schválení jejích stanov, aby zrušen byl také akt povolovací a schválení stanov, bude-li zrušena ona podmínka, musí nss. přejíti, neboť může přezkoumávatí naříkané rozh. jen v

mezích stížních bodů. (Úřad nemůže žádati zrušení svého rozhodnutí.) Boh. A 137/19.

(2) Nss. není oprávněn přezkoumávatí z moci úřední správnost právního názoru úřadu v naříkaném rozh. projeveného, jestliže stížnost netvrdí, že nařík. rozh. jest z tohoto důvodu nezákonné (§ 5, odst. 1. zák. o ss.). Boh. A 1826/23.

K odst. 2. a 3.:

Stížnost k nss. může býti podána teprve tehdy, když o žádosti rozhodla meritorně poslední po zákonu přípustná stolice správní. Nemůže-li strana, zmeškavši rekursní lhůtu meritorní rozhodnutí poslední stolice vyvolati, nemá možnost dovolati se (pokud se merita věci týče) nss. soudu.

Ustanovení 2. věty §u 5 — ač se zdá býti na prvý pohled jasné — nepodává jednoznačný předpis: »Záležitost«, věc, jejíž vyřízení je předpokladem přípustnosti stížnosti, může

totiž znamenati buď kausu, jako celek, na př. proclení určitého zboží, nebo pouze tu část této kauzy, která byla skutečně na sporu před žalovaným úřadem a předmětem jeho rozhodnutí; na př. v řízení správním bylo na sporu a žalovaným úřadem rozhodnuto pouze o zařazení zboží do určité položky celního sazebníku, kdežto otázka, zda má strana nárok na odbavení zboží podle nižší smluvní celní sazby, na místo podle všeobecné sazby autonomní, vůbec nebyla řešena, ježto nebyla stranou relevována. Při prvním výkladu, totiž, je-li záležitost rozuměti kausu jako celek, je námitka vytýkající nesprávné použití vyšší celní sazby autonomní s hlediska §u 5 přípustná, ježto i tuto záležitost jako stránku proclení dlužno považovati za vyřízenou; při výkladu druhém jest zmíněná námitka nepřipustná, ježto otázka, které celní sazby jest použiti, nebyla řešena. Ani z textu §u 5 ani z ostatních ustanovení zákona nelze s určitostí dovoditi, který z obou výkladů jest jedině správný. Také materiálně k §u 5 nepodávají vysvětlení. Autoři zákona patrně nezapomněli na možnost takovýchto pochybností. Tato nejasnost předpisu §u 5 způsobila, že judikatura není jednotná v otázce, zda jsou přípustné ve stížnosti k nss. námitky ryze právní, které v řízení správním uplatněny nebyly. O tom Hácha: Nss. str. 838. Viz též poznámky k §§ 5 a 6 na str. 223.

K odst. 2.:

(3) Námitkami stížnosti, které »jdou mimo«, t. j. nepostihují zamítací skutkový a právní základ, z něhož žalovaný úřad vyšel, nss. se nezabývá. Boh. A 1938/23.

(4) Ježto nss. je povolán toliko, aby rozhodoval o zákonitosti konkrétních aktů správních, jimiž dle tvrzení stran bylo zasaženo do jejich subjektivních práv, nikoli však také, aby abstraktně bez takového aktuálního podnětu řešil sporné otázky právní, může přezkoumávati jenom výrok

poslední instance ve spojení s jeho důvody, nikoliv však zabývati se také stanoviskem a důvody stolic nižších, jichž rozh. poslední stolic nepřejala. Boh. A 1979/23.

(5) Zruší-li nadřízený správní úřad rozhodnutí nižší stolic jen pro vady řízení, jest stížnost do takového rozh. podle předpisu § 5 odst. 2. zák. o ss. nepřipustná. Boh. A CXLVII/23.

(6) Stížnost, která obsahuje toliko stížní body podle § 5 zákona o ss. nepřipustné, lze odmítnouti a limine podle

§ 21 zákona o ss. pro nepřislusnost soudu. Boh. F XXV/29 a Boh. A CCCLXXII/29 (usn. plenissimá).

(7) Formálně nepřipustná

jest žádost, aby ss. vyslovil právní názor o otázce administrativně skutečně ještě nerozhodnuté. Budw. 4142.

I. Věc je vyřízena v cestě administrativní.

a) rozhodla-li ve věci poslední přípustná stolic, byť i rozhodla per saltum, anebo připojila (nesprávně) poučení, že je přípustný ještě další opravný prostředek,

b) je-li vyřízena právní otázka, byť nebyly všechny skutkové okolnosti zjištěny.

(8) Přeskočení nižší stolic nebrání přípustnosti stížnosti ve věci, jestliže vyšší stolic nehledíc k tomu, konečně rozhodla. Reis. 9540, Budw. 6166/F.

(9) Věc je vyřízena pořadem stolic, rozhodlo-li ministerstvo v první a poslední stolic Ex. 660, nebo rozhodla-li poslední stolic zrušivši z moci úřední rozhodnutí stolic nižší. Ex. 2090 až 2094.

(10) I když rozh. správního úřadu jest opatřeno právním poučením, že jest proti němu přípustno odvolání k vyšší stolic správní, jest stížnost k nss-u přípustná, je-li rozh. ono dle platných předpisů konečné. Boh. A 2243/23.

(11) Ježto nss. je povolán toliko, aby rozhodoval o zákonitosti konkrétních aktů správních, jimiž dle tvrzení stran bylo zasaženo do jejich subjektivních práv, nikoli však také, aby abstraktně bez takového aktuálního podnětu řešil sporné otázky právní, může přezkoumávati jenom výrok poslední instance ve spojení s jeho důvody, nikoliv však zabývati se také stanoví-

skem a důvody stolic nižších, jichž rozh. poslední stolic nepřejala. Boh. A 1979/23.

(12) Ježto nss. jest povolán přezkoumávati zákonitost rozh. a opatř. toliko poslední instancí, nemůže se zabývati námitkami stížnosti směřujícími proti důvodům stolic nižších, jež poslední instance nepřezvala. Boh. A 1976/22.

(13) Rozhodnutí první stolic může zkoumati nss. jen potud, pokud by v této stolic se sběhla taková podstatná vada řízení, jež by mohla mít vliv na rozhodnutí konečné stolic. Boh. F 3384/26, 3464/27.

(14) Řízení, provedené nižší stolic správní, jest předmětem rozhodování nss-u jen potud, pokud mělo reflex na rozhodnutí konečné instance, resp. pokud nebyla vada řízení před nižší stolicí přes námitku odvolání v řízení odvolacím napravena. Boh. F. 4469/28.

(14a) Věc je vyřízena, není-li rozhodování pořadem dalších stolic zákonem předepsáno. Ex. 2088.

(15) Sporná věc, v níž roz-

hodnutím byla vyslovena pre-judikující zásada o dalším postupu a rozhodnutí záležitosti, jest v tomto směru ve smyslu § 5 vyřízena a stížnost přípustna bez ohledu na to, že zároveň bylo učiněno opatření k novému zjištění a rozhodnutí ve věci. Alt. 611, Budw. 404/A.

(16) Předpoklady šu 5 pro judikaturu ss. jsou dány, jakmile v poslední stoličce bylo vydáno rozhodnutí mající vliv na práva stran. Označení rozhodnutí za prozatímní nemění na věci nic. Alt. 136.

(17) Námitka nepřipustnosti stížnosti z důvodu, že věc administrativně není vyřízena, nemůže být vnesena proti stížnostem na prozatímní roz-

hodnutí poslední stoličce, poněvadž tato zakládají mezi stranami formelní právo. Alt. 613, Budw. 10.839. Srov. (23) a (24).

(18) Je-li právní otázka administrativním rozhodnutím rozřešena, jest sporná věc administrativně vyřízena i tehdy, zůstává-li provedení rozhodnutí podmíněno zjištěním momentu ryze skutkové povahy. Alt. 138, Budw. 3433.

(19) O rozhodnutí naříkatelné před ss. a vyřízenou věc jde i tehdy, bylo-li rozhodnutí nižší stoličce vyšší jako nezákonné v celém obsahu zhaveno účinnosti, byť rozhodnutím stoličce vyšší nařízeno bylo provedení řízení ve věci. Alt. 963, Budw. 6147/A.

II. Věc není vyřízena v cestě administrativní,

a) nerozhodla-li vůbec poslední stoličce správní, nebo učinila-li pouze opatření preparatorní,

(20) Podle § 5 zák. o ss. jest předmětem kognice nss-u pouze výrok poslední instance správní v tom kterém případě přípustné, a nemůže se tudíž tento soud zabývatí výrokem v téže věci vydaným instancí nižší jako samostatným předmětem svého rozhodování. Boh. A 1056/21, 2734/23.

(21) Nss. může podle § 5 zák. o ss. přezkoumávati toliko rozh. konečné, jest tedy návrh stížnosti, aby zrušeno bylo i rozh. stoličce nižší, nepřipustný. Boh. A 2339/23, 1660/20.

b) nebyl-li judikátní výrok poslední stoličce vydán oproti stěžovateli,

(22) Nss. přihlíží z moci úřední k tomu, je-li pořad instancí v jednotlivém případě vyčerpán. Boh. A 2293/23.

(23) Proti rozh. poslední instance, kterým se nařizuje doplnění procesního materiálu, není stížnost na nss. přípustná (§§ 2 a 5 zák. o ss.). Boh. A 2087/23.

(24) Ryze preparatorní opatření nejvyšší stoličce ve věci administrativně nevyřízené nemůže být napadeno před ss. Alt. 966, Budw. 1074/A. Srov. (17).

(25) Z ustanovení § 5 zák. o ss. vyplývá, že rozh. správního úřadu může být před nss. napadeno jen subjektem, jenž byl stranou ve správním řízení, a že stěžovatel nemůže před tímto soudem uplatňovati námitky, které v řízení správním nevzněl on, nýbrž jiná strana. Boh. A 1394/22.

(26) Jestliže příjemce zboží, jmenovaný v celní prohláše, nestěžoval si v řízení správním do výměry cla, jest nepřipustna jeho stížnost k nss. na rozhodnutí, vydané proti osobě, jež platila celní pohledávku a jež si stěžovala v řízení správním vlastním jménem, nikoliv jako zástupce příjemce zboží. Boh. F 5930/31.

c) odvolá-li se úřad nižší stoličce na rozhodnutí poslední stoličce vydané o precendečním případě Ex. 2030, nebo byl-li rekurs poslední stoličcí úřadu nižší stoličce zaslán s poukazem, jak má věc rozhodnouti Ex. 2036, 2037, 2034.

(30) Výrok odvolací komise, jímž bylo podle posledního odstavce § 14 zák. č. 198/1920 Sb. uloženo úřadu první instance, aby straně předepsal

(27) Advokát, jemuž jest ukládáno plnění na základě solidárního ručení, jest legitimován ke stížnosti na ss., podal-li rekursy v řízení adm. toliko v zastoupení svého klienta. Reis 9558, Budw. 5219/F.

(28) Za konečné může být adm. rozhodnutí ve sporné věci pokládáno jen tehdy, jestliže poslední stoličce vydala své rozhodnutí přímo proti straně si stěžující. Alt. 137, Budw. 3933.

(29) Osoby, které se neúčastnily na rekursu podaném v řízení instančním nejsou legitimovány ku podání stížnosti k ss. proti potvrzujícímu rozhodnutí poslední stoličce. Reis. 1770, Budw. 9093.

dodatek na dávce, nelze pokládati za rozhodnutí, právní moci schopné ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. F 5076/29.

III. Některé důležité právní zásady vyslovené nss-em o pořadu instančním

a) ve věcech náležejících před úřady politické

(31) Adm. plenem z 22. 5. 1933 č. 400/33 pres. usneseny byly tyto zásady:

1. Rozhodnutí zemského úřadu resp. okresního úřadu na Slovensku a Podkarpatské Rusi není ve smyslu čl. 8, odst. 1. org. zák. konečným již proto,

že proti rozhodnutí úřadu, jehož působnost podle § 5 resp. 4 org. zák. přešla na zemský resp. okresní úřad, administrativní opravný prostředek nebyl výslovně připuštěn. Srov. Boh. A 4266/24 a CCCCXXII/32.

2. Rozhodnutí zemského úřa-

du ve věcech, které podle § 5 org. zák. naň přešly se zemského (správního) výboru a v nichž tento rozhodoval jako jediná stoličice, není ve smyslu čl. 8, odst. 1. org. zák. konečným proto, že tu nebylo hierarchicky nadřízené stoličice vyšší. Jinak Boh. A 10067/32. Srov. Boh. A CCCCXXII/32.

3. Rozhodnutí zemského úřadu jako odvolacího je podle čl. 8, odst. 2. org. zák. konečným v těch případech, kde v prvé stoličice rozhoduje úřad jiný než okresní (zejm. orgán obce). Srv. Boh. A 9929/32 a 9930/32.

4. Rozhodnutí zemského úřadu ve věcech, které podle § 5 org. zák. naň přešly se zemského (správního) výboru a v nichž tento rozhodoval jako jediná stoličice o odvolání o odvolání do rozhodnutí orgánů obcí, není ve smyslu čl. 8, odst. 1. org. zák. konečným již proto, že tu nebylo hierarchicky nadřízené stoličice vyšší. Srv. Boh. A CCCCXXII/43.

5. Konečným není prvostupňové rozhodnutí okresního úřadu, bylo-li naň na základě § 8 č. 1 org. zák. přesunuto rozhodování ze zemského úřadu, jehož výrok byl konečným. Jinak Boh. A CCCCXXII/32, 9269/31, 9646, 9967, 10.107, 10121, 10123/32.

6. Mimo případy uvedené v čl. 8, odst. 2., věta 2., a odst.

b) ve věcech náležejících před úřady finanční.

(32) Není konečné rozhodnutí finančního ředitelství, kterým bylo dovolání ve věci po-

3. org. zák. není konečným rozhodnutí okresního úřadu, rozhoduje-li tento po přesunu na základě § 8, č. 1 org. zák. jako stoličice odvolací proti rozhodnutí orgánů obce a pod. Jinak Boh. A 9929, 9930, 10150/32, Srv. Boh. CCCCXXII/32.

7. Prvostupňové rozhodnutí zemského úřadu, na něž rozhodování na základě § 8, č. 3 org. zák. přešlo s ministerstva, není konečným. Srv. Boh. A CCCCXXII/32.

8. Zemský úřad rozhoduje za účinnosti čl. 8, odst. 1. org. zák. o odvolání z rozhodnutí okresního úřadu i tehdy, když podle dosavadního právního stavu šlo odvolání přímo na ministerstvo. Boh. A 10.220/32. Jinak 9399/31.

(31 a) Rozhodnutí zemského úřadu na Slov., rušiči pro zmatečnost z moci úřední zmačkové podřízeného okresního úřadu, jest rozhodnutím stoličice v prvé, třeba k němu došlo z podnětu odvolání proti onomu výroku úřadu okresního. Boh. A 10206/32.

(31 b) Proti výměru okresního úřadu odmítajcímu podle § 78, odst. 1. vládn. nař. č. 8/1928 Sb. podané odvolání jako opožděné, je přípustno odvolání na zemský úřad (§ 74, odst. 1. vl. nař. č. 8/28, čl. 8, odst. 1. zák. č. 125/27 Sb.). Nál. z 1./3. 1933, č. 9361/32.

platků, vyměřovaných podle II. hlavy zák. čl. XXVIII:1889 odmítnuto pro opoždění, Boh. F

3485, 3820/27, 4158, 4159/28, nebo, kterým nebylo vyhověno ospravedlňující žádosti podle cit. zák. ust., Boh. F 3452/26, 3467/27, nebo, kterým vyřízena byla žádost za prominutí zvýšeného poplatku, podaná po lhůtě k odvolání do platebního rozkazu. Boh. F 4539/28.

(33) Rozhodnutí, vydaná finančním ředitelstvím na P. Rusi jako druhou odvolací instancí o zákonitosti a správnosti poplatků a pokut uložených podle zákonů a pravidel o kolcích a poplatcích, jsou konečná. Boh. F 3196/26.

(34) Rozhodnutí, jež vydává finanční ředitelství jako odvolací stoličice ve věci zákonitosti a správnosti poplatku kvitančního ve smyslu § 11 zák. čl. XXVI:1881 (uh. saz. pol. 89 bod III.), jest konečné. Boh. F 4485/28.

(35) Rozhodnutí finančního ředitelství ve věci vrácení kvitančního poplatku, zapraveného přímo bez úředního předpisu podle uh. saz. pol. 89, VIII, je konečné. Boh. F 4533/27.

(36) Není konečné rozhodnutí finančního ředitelství o otázce zaplacení předepsaného poplatku dědického, Boh. F 4281/27 ani o žádosti za o d p i s poplatku, předepsaného z pachtovní smlouvy nebo z dlužního úpisu (pokud nejde o promlčení poplatku) Boh. F 4129/28, Boh. F 4446/28, ani rozhodnutí finančního ředitelství, kterým bylo odvolání ve věci poplatků, vymě-

řených podle II. hl. zák. čl. XXVIII:1889 odmítnuto pro opoždění. Boh. F 3820, 3865, 3877/27, 4063/28.

(37) Rozhodnutí, vydané finančním ředitelstvím jako odvolací stoličice ve věci zákonitosti a správnosti emisního poplatku, jest konečné. Boh. F 4483/28.

(38) Rozhodnutí finančního ředitelství ve věcech soudního poplatku je konečným. Boh. F 1782/24.

(39) Proti rozhodnutí finančního ředitelství, vydaným ve sporu, týkajícím se zákonitosti mobilární exekuce pro daně, přísluší straně odvolání, o němž rozhoduje finanční ředitelství. Boh. F 3520/26.

(40) O stížnostech proti výkonu zabavení a dražby rozhoduje na území P. R. po 3. březnu 1922, t. j. za účinnosti zák. ze 27. ledna 1922 č. 43 Sb. v konečné instanci hlavní finanční ředitelství v Užhorodě. Boh. F 2461/25.

(41) Rozhodnutí o povinnosti obce k poskytnutí odhadů v exekucím řízení pro státní daně na Slovensku přísluší v poslední instanci generálnímu finančnímu ředitelství. Boh. F 2869/25.

(42) Ve sporech, týkajících se náhradní dávky (daně) z uhlí, dovezeného z ciziny § 9 zák. č. 1/1924 Sb.) jest i na Slovensku konečnou instancí ministerstvo financí. Boh. F 3253/26.

(43) O žádosti za vrácení daně z obratu přeučtováním

zapravené daně na předepsaný poplatek rozhoduje v konečné instanci na Slovensku generální finanční ředitelství. Boh. F 3453/26.

(44) Ministerstvo financí není rekursní instancí ve příčně paušalované daně z obrátu. Boh. F 2442/25.

(45) Ve sporech týkajících se daně z masa, vybírané při dovozu z ciziny, jest i na Slovensku konečnou instancí ministerstvo financí. Boh. F 3008/25.

(46) Ve věcech daně z lihu, pokud nebudou ministerstvu financí zvlášť vyhrazeny, rozhoduje generální finanční ředitelství v Bratislavě, případně hlav. finanční řed. v Užhor. s konečnou platností. Boh. F 1822/24 (SL), 2509/25 (P. R.).

(47) Ve věcech daně z vína dle zák. č. 533/19 jest na Slovensku poslední instancí generální finanční ředitelství v

IV. Nss. neodmítá stížnost z důvodu, že nebyl vyčerpán pořad stolic, řídila-li se strana stěžující si do rozhodnutí, které není konečné, nesprávným právním poučením.

(52) Je-li rozhodnutí ministerstva intimováno současně se samostatným opatřením stolic nižší, tím způsobem, že toto opatření jeví se jako část rozhodnutí ministerstva, nelze stížnost proti tomuto opatření podanou, zamítnouti podle §u 5 zák. o ss., nýbrž rozhodnutí v tomto bodě podle §u 6 zrušiti. Alt. 965, Budw. 970/A.

(53) Stížnosti proti rozhodnutí, proti nimž jest přípustný

Bratislavě. Boh. F 2162/24, 2595/25.

(48) O žádostech na poshovění splátek na dávku z majetku rozhoduje na Slovensku generální finanční ředitelství s konečnou platností. Boh. F 3184/26.

(49) O žádostech za prodloužení platebních lhůt dávky dle § 55, odst. 7 zák. č. 309/1920 rozhoduje na P. Rusi hlavní finanční ředitelství v Užhorodě jako jediná a konečná stolice. Boh. F 3292/26.

(50) Výrok zemského finančního úřadu o nahrazovacích úrocích ze splátek na dávku z majetku není rozhodnutím poslední stolice správní. Boh. F 2474/24.

(51) Rozhodnutí finančního ředitelství o žádosti za upuštění od zajištění dávky z majetku a z přírůstku na majetku, není konečné. Boh. F 4092/28.

rekurs podle posledního odst. §u 3 zák. č. 101/1896 ř. z., která však proti předpisu I. odst. tohoto §u nebyla opatřena poučením o opravných prostředcích jest odmítnouti podle §u 5 zák. o ss. Pop. 3681.

(54) Jestliže úřad intimuje výrok nižší instance, připojí k němu vlastní dodatek, aniž by původ dodatku byl z intimátu patrný, nelze stížnost pouze do tohoto dodatku po-

danou odmítnouti podle § 5 zák. o ss., nýbrž jest zrušiti naříkané rozh. v tomto bodu podle § 6 cit. zák. Boh. A 956/21.

(55) Stížnosti proti rozhodnutím označeným nesprávně za konečná, nelze odmítnouti pro nepřipustnost, nýbrž je zavésti předběžné řízení a postupovati podle §u 6. Alt. 609 pl., Budw. 13.405.

(56) Nepřipojení poučení o opravných prostředcích k rozhodnutí, které není konečné, zastavuje lhůtu odvolací. Stížnost proti takovému rozhodnutí v meritu podaná je proto z důvodu, že věc pořadem stolic není vyřízena, nepřipustná podle §u 5. Reis. 13.317, Budw. 7380/F.

(57) Přípustnosti stížnosti k nss. do rozhodnutí okresního úřadu, jež bylo nesprávně

označeno za konečné, nestojí v cestě ustanovení § 71, odst. 3. resp. § 84, odst. 1. bod. 2. a § 85 vl. nař. č. 8/1928 Sb. o navrácení v předešlý stav. Boh. A 9014, 9269/31.

(58) Jestliže strana, neobdrževši proti předpisu § 71, odst. 1. vlád. nař. č. 8/1928 Sb. žádného poučení o opravných prostředcích, podá stížnost na nss. do rozhodnutí správního úřadu, které po zákonu ve smyslu §u 5 zák. o spr. soudě není konečné, zakládá medostatek právního poučení podstatnou vadu řízení podle §u 6 zák. o ss.; ustanovení § 71, odst. 3. resp. §§ 84 a 85 vlád. nař. č. 8/1928 Sb. není tomu na překážku. Boh. A 9271, 9452, 9480/31. K zmíněné vadě přihlíží nss. z povinnosti úřední. Boh. A 9452, 9480/31, srov. 10.206/32.

K odst. 3. Pořad stolic je zmeškán, nebyli instancní opravný prostředek podán včas. Zmeškání rekursní lhůty předpokládá řádnou intimaci nebo vyhlášení rozhodnutí, nestačí, že jeden z rekurentů byl přítomen při usnášení. Budw. 346, 4291. Doručení jednomu z rekurentů může však za okolností býti účinné pro všechny Ex. 2072. Manžel je oprávněn přijímati zásilky pro svou manželku Ex. 2076, 2084. Právní účinnost doručení nelze zmařití odepřením podpisu na doručence Ex. 2082. Pravost podpisu na doručence nejsou povinny úřady zkoumati Ex. 2083. Pořad instancí je zmeškán, byl-li opravný prostředek meritorně sice vyřízen, avšak jenb tím rekurentům, kteří nezmeškali lhůtu rekursní Ex. 2066, anebo, byla-li k odmítnutí rekursu pro zmeškání připojena poznámka, že rekurs je i meritorně neodůvodněný. Ex. 673, 2068 srov. Ex. 666 a viz § 6 »Vnitřní rozpor«, str. 273.

(59) Byl-li rekurs podle před- | dán pozdě, a neměl-li zem. vý-
sentata okresního výboru po- | bor důvodů pochybovati o

správnosti presentata, nemůže jeho rozhodnutí zamítající rekurs jako opožděný účinně býti naříkáno před ss. ani tehdy, bylo-li dodatečným šetřením zjištěno, že presentatum bylo nesprávné a že rekurs byl podán včas. Remedura jest možná toliko cestou obnovy řízení. Budw. 9929/A.

(60) Nebylo-li porušení jazykového práva menšin uplatňováno ve správním řízení (o osvobození od cla), je stížnost k nss. v tomto směru nepřipustná. Boh. F 1336/23.

(61) Rekursní stolice není povinna a — mohou-li býti dotčena práva osob třetích — ani oprávněna přihlížeti k doplškům rekursu, podaným po uplynutí rekursní lhůty. Pokud však v doplšku takovém uplatněna byla okolnost, kterou úřad, zjišťuje skutkovou podstatu, měl vyšetřiti z povinnosti úřední, je strana oprávněna ve stížnosti k nss. přehlédnutí této okolnosti uplatňovati jako neúplnost řízení. Boh. A 5081/25.

Pořad instancí není zmeškán přes to, že strana podala opravný prostředek v řízení správním opožděně, řídila-li se vyhlášeným nařízením Alt. 619, Budw. 12.886, nebo nesprávným poučením (viz shora sub III. k odst. 2.), nebo rozhodla-li o opožděném opravném prostředku rekursní stolice meritorně Ex. 663, 664, 2064. Srovnej však Alt. 620 i Budw. 13.065, v němž bylo vysloveno, že formelní právní moc té části rozhodnutí stolice nižší, která nebyla rekuresem napadena zůstává (vzhledem k nabytému právu súčasné strany) nedotčena tím, že stolice vyšší omylem i o této části rozhodnutí rozhodla.

(62) Bylo-li adm. rozhodnutí, bez ohledu na formelní uplatnění opožděnosti rekursu, vydáno ve věci samé, má se ss. v nálezu zabývatí toliko meritorním rozhodnutím. Alt. 621, Budw. 303/A.

(62a) Rozhodne-li finanční úřad meritorně o osvobozovacím titulu, uplatňovaném proti pravoplatnému daňovému předpisu, zkoumá ss. bez ohledu na právní moc daňového předpisu věc meritorně. Reis. 1767, Budw. 7887, 7888. Srov. Reis. 1766, Budw. 9101.

(63) Nevyhovělo-li rozhodnutí podle svého znění rekursu, nehledíc k tomu, že byl podán pozdě, z důvodů meritorních, nezkoumá ss. otázku opožděnosti rekursu, nýbrž toliko rozhodnutí meritorní. Pop. 3682, Budw. 7546/A. Srovnej však následující nálež a viz »Vnitřní rozpor«, str. 273.

(64) Zmatkem je, rozhodl-li úřad o opravném prostředku opožděném. Budw. 12.568/99, Budw. A 8044, 8576/11, Boh. A LXVIII/21.

(65) I když strana nepodala rekurs do rozh. nižší stolice, může si stěžovati na nss. do konečného rozh. stolice vyšší, vydaného k rekursu strany druhé, jestliže teprve toto rozh. stolice vyšší dává jí podnět ke stížnosti. Boh. A 2847/23.

(66) Není-li v rozhodnutí jako důvod zamítací uvedeno opoždění rekursu, nýbrž rozhodnuto meritorně, nemůže býti v řízení před ss. uplatněno zmeškání. Alt. 964, Budw. 894/A.

(67) Jestliže vyšší stolice rekurs jako opožděný neodmítla,

nýbrž rozhodla o něm meritorně, nemůže býti v řízení před ss. uplatněna námitka, že instancní pořad byl zmeškán. Alt. 144, Budw. 2428, 3110.

(68) Nepřipustnost odvolání podaného v řízení adm. nemůže býti u ss. uplatněna, jestliže adm. úřad rozhodl o odvolání meritorně. Reis. 4476, Budw. 54/F.

(69) Námitky uplatněné v dodatku k rekursu po uplynutí rekursní lhůty jsou ve stížnosti k ss. nepřipustné, jestliže k nim rekursní stolice nepřihlédla. Budw. 11.960/A.

K §§ 5 a 6.

Nss. může se věcně zabývatí jen těmi vývody stížnosti, které jsou připustné jak s hlediska §u 5, tak i s hlediska §u 6. Podle §u 5 připustny jsou pouze ony vývody stížnosti, jež se týkají záležitosti vyřízené poslední stolicí správní, podle §u 6 pak ty, které spočívají výlučně na skutkovém základě, na němž žalovaný úřad své rozhodnutí založil. Týká-li se námitka stížnosti záležitosti v řízení správním vyřízené, jest připustnou podle §u 5, může však býti nepřipustnou podle §u 6, opírali se o skutkové novum. Naproti tomu námitka, vycházející zřejmě z téhož skutkového základu, jako naříkané rozhodnutí, je připustná s hlediska §u 6, avšak nepřipustná podle §u 5, týká-li se záležitosti, která žalovaným úřadem vyřízena nebyla. Námitka ryze právní jest s hlediska §u 6 připustná vždy. Než v převážné většině případů nebude míti námitka, která v řízení správním uplatněna nebyla, a kterou se tedy žalovaný úřad nezábýval, svůj úplný skutkový základ v oněch skutkových okolnostech, z nichž žalovaný úřad ve svém rozhodnutí vycházel. Jest proto námitka v řízení správním neuplatněná pravidelně nepřipustnou s hlediska §u 6. Shledá-li k tomu soud, že námitka, třeba právní, neuplatněná v řízení správním, je nepřipustná také podle §u 5 z té příčiny, že jde o záležitost, resp. o stránku

záležitosti v řízení správním nevyřízenou, odmítne námitku podle §§ 5 a 6. Tolik ke vzniku této nezřídka v nálezech nss. se vyskytující zpřezky.

Přípustnost stížních námitek v řízení správním neuplatněných.

Možno říci, že judikatura — vzhledem k odst. 1 §u 6 — důsledně nepřipouští z námitek, jež nebyly uplatněny v řízení správním, jak námitky skutkové tak i námitky právní, jež spočívají aspoň z části na nových skutkových okolnostech; rovněž za jednotnou možno označiti nynější judikaturu o nepřipustnosti ryze právních námitek uplatněných teprve při veřejném ústním líčení. (Stěžovatel nalezne ovšem někdy v nálezu nss-u odpověď i na námitku nepřipustnou, třeba teprve při veřejném ústním líčení uplatněnou, a to tehdy, zabývá-li se soud dotýčnou otázkou z povinnosti úřední; tímto způsobem dostává se však případně meritorního »vyřízení« nejen nepřipustným námitkám právním, nýbrž i skutkovým (na př. námitce neúplnosti skutkové podstaty.) Následkem nejasného předpisu §u 5 (viz str. 213) není však jednotna praxe soudní, pokud se týče přípustnosti ryze právních námitek písemně stížnosti, které v řízení správním uplatněny nebyly a jimiž se také žalovaný úřad nezabýval. Hlavní proud judikatury i tyto námitky nepřipouští, nezřídka jsou však i případy, v nichž k řešení námitek takových soud přistoupil. Podobně kolísal již i bývalý správní soud vídeňský.

I. Přípustnost stížnosti (s hlediska §§ 5 a 6) všeobecně a jejích námitek právních zvlášť.

(1) Podle § 5 zák. o ss. jest nepřipustna stížnost obsahující jen stížné body, jež nebyly uplatňovány v pořadí stolic správních. Boh. A 1643/22.

(2) I když učitelka městské měšťanské školy na Slovensku, neuplatnila v disciplinárním řízení provedeném s ní podle zák. čl. XXVII:1907 námitku,

že norma ta na ni jako na učitelku městské měšťanské školy neplatí, není námitka ta nepřipustná podle § 5 zák. o správním soudě. Boh. A 8672/30.

(3) Odvolání se na zákonné ustanovení ve stížnosti k ss., které nebylo v řízení adm. uvedeno, není nepřipustnou no-

vetou, pokud tím nebyl stížní důvod sám pozměněn. Alt. 1005, Budw. 1144/A.

(4) Formální závady v řízení v I. stolici, které dle své povahy jsou nezákonnostmi, nikoli zmatky, musejí býti stranou uplatňovány v odvolání. Boh. F 2743/25.

(5) Nelze vytýkati teprve ve stížnosti k nss-u zmatečnost výroku nižší instance, leč že by šlo o zmatečnost, která by musila býti žalovanému úřadu patrna. Boh. F 2570/25.

(6) Řízení před nss. je ovládnáno zásadou, že vyloučeny jsou z něho netoliko nové okolnosti skutkové, nýbrž i všeliké námitky, tedy i námitky procesní, kteréž, ač mohly býti, nebyly uplatňovány v řízení správním. Boh. A 2840/23.

(7) Strana nemůže opírati svůj nárok před nss. o jiný skutkový podklad, než v řízení správním. Boh. A 1/19.

(8) Nss. nemůže přihlížeti k důkazům o dodržení lhůty, které nebyly uplatňovány v řízení správním. Boh. F 1267/23.

(9) Dle předpisu §§ 2, 5, 6 a 7 zák. o ss. jest kompetence nss-u omezena na přezkoušení rozh. správních úřadů, které jest vzato v odpor. Smí proto z námitek ve stížnosti přednesených jen ty učiniti předmětem své kognice, které se obírají otázkami v maříkaném rozh. rozřešenými. Boh. A 1883, 2739, 2526, 2186, 2106, 1976, 1938/23, 966/21, 316/20.

(10) K vývodům stížnosti Nejvyšší správní soud.

přesahujícím rekursní body uplatněné v řízení správním nelze přihlížeti. Alt. 182, Budw. 3267.

(11) Nss. rozhoduje o stížnosti, může přihlížeti jen k těm námitkám jejím, které již i v administrativním řízení byly vzneseny, a které tedy byly předmětem úvah a rozhodování úřadů administrativních (§§ 5 a 6 zák. o ss.). Boh. A 2186/23, jinak však násl. nálezy.

(12) Námitky čistě právní, jejichž skutkový podklad je nesporný, nejsou nedovolenou novotou, byly-li předneseny teprve ve stížnosti před nss. Boh. A 704/21, viz též Boh. A 1417/22.

(13) Právní námitky mohou v řízení před ss. i tehdy býti uplatněny, nebyly-li vzneseny v řízení správním. Alt. 1004, Budw. 5312/A, Pop. 3701.

(14) Domáhá-li se někdo v řízení správním na základě tvrzené skutkové podstaty osvobození od daně rentové s nepřesným odůvodněním, jest přípustna stížnost k ss. opírající se o tutěž skutkovou podstatu, avšak o jiné právní odůvodnění. Reis. 6773, Budw. 3329/F.

(15) Popírá-li strana v instancním pořadu vůbec svoji popl. povinnost platební, jest oprávněna ve stížnosti k ss. i jiné dosud neuplatněné právní vývody, platební povinnost vylučující uplatniti. Reis 6769, Budw. 2342/F.

II. Nepřípustnými podle §§ 5 a 6 shledány byly na př. námítky:

(16) Opomenutí přizvání znalce k prohlídce stavby může být ve stížnosti k ss. vytýkáno jen, stalo-li se tak již v opravném prostředku adm. Pop. 3690, Budw. 8171/A.

(17) Vytýká-li poplatník ve stížnosti k nss. že odvolání referenta odhadní komise, poplatníku sdělené, není náležitě odůvodněno, je výtka ta, nebyla-li vznesena již v námítkách podle odst. 5. § 11 zák. č. 198/20, nepřipustná s hlediska § 5 zák. o ss. Boh. F 5596/31, 5141/30.

(18) Námítka stížnosti k nss., že pomůcky, kterých se odvolání referenta odhadní komise dovolává, poplatníkovi jsou neznámé, je nepřipustná podle § 5 zák. o ss., nebyla-li uplatněna v námítkách podaných poplatníkem v odvolacím řízení proti odvolání referenta, které mu bylo v celém svém obsahu sděleno. Boh. F 5024/29.

(19) Neuplatnila-li strana opoždění odvolání berního úřadu již v řízení adm. ve vyjádření proti sdělenému odvolání, nemůže tuto námítku uplatnit před ss. Reis. 13.323, Budw. 8290/F.

(20) Nebyla-li námítka týkající se nedostatku passivní legitimace vznesena a úřadem řešena v řízení správním v právní záležitosti stran, jest nepřipustná v řízení před nss. dle § 5 zák. o ss. Boh. A 753/21.

(21) Obec, která v instanci

proti žádosti strany nevznesla námítku litispendence, nemůže tuto námítku uplatnit před ss. proti rozhodnutí vyšší stolice autonomní, které sama nařiká. Budw. 9471/A.

(22) Titul osvobozevací (§ 154 zák. o d. os.) neuplatněný v řízení adm., nemůže být uplatněn před ss. Reis. 4479, Budw. 14.002.

(23) Nebyla-li vadnost výhrady v adm. řízení uplatněna, nemůže se tak státi před ss. Reis. 9541, 13.321, Budw. 6575, 6658/F.

(24) Nepřípustnost reasumace daňového předpisu nemůže být uplatněna ve stížnosti k ss., nebyla-li namítána v řízení správním. Reis. 6771, Budw. 2962 F.

(25) Nebrojila-li strana v odvolání proti vyzoomění o použití kontumace, nemůže tak činiti ve stížnosti k ss. Reis. 9542, 13.322, Budw. 6176, 8209/F.

(26) Neuplatnil-li poplatník v odvolání z předpisu dávky námítky proti kontumacnímu výroku první stolice, který mu byl sdělen ve vyměřovacích základech, co do určité majetkové položky, právem vyslovila odvolací komise, že se poplatník ocitl, pokud se týče zjištění hodnoty této položky, v kontumaci již v řízení před první stolicí a nss. nemusí se již zabývatí námítkou stížnosti, pokud brojí proti kontumacnímu výroku pro nedostatečnost odpovědi na dekret, vydaný v

řízení odvolacím. Boh. F 6088/32.

(27) Nevznesl-li poplatník v odvolání žádných námitek proti uložení daně podle § 213 zák. o d. os., o jehož použití byl zpraven sdělením vyměřovacích základů, nemůže jich uplatnit teprve ve stížnosti k nss. proti potvrzujícímu rozhodnutí. Boh. F 62/19, 290/20, 403/21, 1145/23.

(28) Omluva, proč poplatník nedbal vytýkacího dekretu, přednesená teprve ve stížnosti k nss., je nedovolenou novotou. Boh. F 611/21, viz též Boh. F 597/21 a 1037/22.

(28a) Námítka stížnosti k nss. proti oprávněnosti použití kontumacních následků odvolací komisí, že vytýkací dekret, daný poplatníku v řízení odvolacím, nebyl úplný a formálně bezvadný, je nepřipustná, nebyla-li uplatněna ve včasné odpovědi na dekret. Boh. F 6459/32.

(29) Brojila-li strana v rekursu toliko proti výši základu poplatku z rukojemského závazku, nepopřevši svoji zásadní poplat. povinnost, jest námítka stížnosti v tomto směru nepřipustnou. Boh. F 2984/26.

(30) Byla-li v řízení rekursním napadena toliko výše poplatku nikoliv však poplatková povinnost, nemůže být tato předmětem stížnosti k ss. Reis. 1748, Budw. 10.400.

(31) Žádala-li strana v pořadu stolic toliko o snížení všeobecné daně výdělkové, nemůže se před ss. domáhati

úplného sprostění od daně z důvodu zastavení provozu. Reis. 4481, Budw. 13.618.

(32) Nebyla-li v adm. pořadu stolic popřena povinnost ku zaplacení poplatkového ekvivalentu, nýbrž uplatňován toliko důvod osvobozevací, nemůže býti ani v řízení před ss. uplatněn stížný bod týkající se poplatkové povinnosti. Alt. 139, Budw. 2152.

(33) Stížný bod (týkající se odpočitatelnosti úroků z pasiv) neuplatněný v rekursu proti předpisu zvláštní daně výdělkové, nemůže být uplatněn ve stížnosti k ss., nebyla-li otázka stížním bodem dotčená žalovaným úřadem řešena. Reis. 9543, Budw. 5979/F.

(34) Nárok na přiznání odpočitatelné položky neuplatněný v pořadu stolic adm. nemůže být vznesen u ss. (os. d. z př.) Reis. 4480, Budw. 14.280.

(35) Jednalo-li se v řízení správním o odpisy pohledávek dubiosních, jest nepřipustnou námítka ve stížnosti k nss., že šlo o odpisy pohledávek nedobytných. Boh. F 1911/24.

(36) Uplatňovala-li spořitelna osvobození od daně důchodkové (vybírané srážkou) z úroků ze vkladů, které u ní měly uloženy peněžní ústavy, v řízení správním dle § 125, odst. 13. zák. o d. os., ve stížnosti pak z důvodu, že nejde o úsporné vklady, jest námítka stížnosti nepřipustnou novotou. Boh. F 2768/25.

(37) Žádala-li hřbitovní obec v řízení správním, aby osvo-

bození od daně z obratu, povolené již ministerstvem finanční dle zák. č. 321/1921, bylo jí přiznáno také dle zák. č. 268/1923, jest proti zamítavému rozhodnutí nepřipustna stížnost k nss-u, popírající zásadní povinnost obce k daní. Boh. F 3510/27.

(38) Domáhala-li se strana v řízení správním vrácení »licenčního poplatku«, který odvedla státní pokladně za povolení k výrobě lihu z ovoce, jedině z důvodu materiální nezákonnosti tohoto »poplatku« jest námítka stížnosti, že finanční úřady nebyly příslušnými předepsati straně zmíněný »poplatek«, nepřipustná s hledi-

III. I námítka promlčení pokládána je za nepřipustnou, nebyla-li uplatněna v řízení správním.

(41) Námítka, že právo vyměřiti vojenskou taxu jest promlčeno, jakož i námítka, že úřad měl k promlčení hleděti z povinnosti úřední, jsou v řízení před nss. podle § 5 zák. o ss. nepřipustny, jestliže strana námitek těch v řízení správním neuplatnila. Boh. A 9510/31.

(42) Před ss. nemůže býti podána stížnost proti předpisu vojenské taxy pro promlčení vyměřovacího práva úřadu, nebyla-li tato námítka uplatněna v řízení adm. Budw. 9899/A.

(43) Nebyla-li uplatněna ná-

IV. Námítky, jež nutno uplatniti v určité fási řízení správního, jsou přípustné ve stížnosti k nss. jen tehdy, byly-li v této fási uplatněny.

(46) Právo vznášeti námít-

ka § 5, resp. § 14 zák. o ss. Boh. F 3553/27.

(39) Uplatňuje-li strana proti poplatku z listiny teprve ve stížnosti k nss., že šlo o obchodní korespondenci, nemůže k tomu nss. přihlížeti. Boh. F 1314/23.

(40) Námítkou stížnosti co do otázky, v jakém jazyce měly býti straně vydány dekret pochybnosti a rozhodnutí odvolací komise ve věci dávky z majetku, nemůže se nss. zabývat, když otázka ta nebyla ve sporném případě předmětem rozhodování ve smyslu § 7 zák. č. 122/1920. Boh. F 4538/28.

mitka promlčení proti nároku na náhradu škody v řízení adm., nemůže býti podle §u 5 zák. o ss. uplatněna u ss. Pop. 3680, Budw. 7519/A.

(44) Námítka promlčení jest nepřipustná ve stížnosti k ss., nebyla-li uplatněna v řízení adm. Reis. 13.324, Budw. 7426, 7707/F. Opačně však:

(45) Z důvodu promlčení vyměřovacího práva berního může býti podána stížnost k ss. i tehdy, nebylo-li promlčení v instančním pořadu adm. uplatněno. Alt. 178 pl.

byla vznesena při komisíonálním řízení stavebním, neoživ-

ne ani tehdy, vyřídila-li vyšší instance prekludovanou námítkou věcně. Boh. A 7747/29, 8493/30, 9729/32.

(46a) Námítky neuplatněné při místním šetření o žádosti za vyvlastnění podle zák. o staveb. ruchu nelze uplatňovati ve stížnosti na nss., podané do konečného rozhodnutí o vyvlastnění. Boh. A 10.155/32.

(47) Ve sporech z konku-

V. Námítky, jež stěžovatel nemohl v řízení správním uplatniti, nejsou ve stížnosti k nss. podle §§ 5 a 6 nepřipustné.

(48) Neměl-li stl. v řízení správním možnost určitě námítky vznésti (protože úřad nižší stolice své rozh. náležitě nekonkretisoval), nemůže mu býti bráněno, aby je vznesl ve stížnosti na nss. Boh. A 818, 922/21.

(49) Jestliže závažné okolnosti nebyly stl-ům v řízení sděleny, tak že se o nich dověděli teprve z nař. rozh., nelze vývody stížnosti okolností těch se týkající pokládati za nepřipustné novoty. Boh. A 1025/21, 1171/22.

(50) Společenstvo, které ve svém vyjádření dle § 18 ž. ř. nevzneslo námítku právní nepůsobivosti uchazeče k nabytí hostinské koncese, není, byla-li teprve poslední stolicí koncese udělena, ve stížnosti na nss. s ní prekludováno. Boh. A CCCCXII/31.

(51) Jestliže komise I. instance neuvedla, podle které právní normy připočetla úroky ze zápůjček k čistému zi-

rence o stavbu kostelů nemožnou námítky, které nebyly předneseny v konkurenčním jednání, uplatněny býti ve stížnosti před ss., a to ani tehdy, jestliže úřad námítky tyto, teprve v opravném řízení vznesené, meritorně zamítl. To se týká také námítky nedostatků legitimize v konkurenčním jednání účastněných stran a jejich zástupců. Budw. 9292/A, 10.900/A.

sku podniku, a teprve odvolací komise připočetl ten odvodnila ustanovením čl. III č. 2 zák. č. 144/22, jsou námítky stížnosti k nss., vztahující se na započtené úroky, přípustné, i když poplatník proti připočtu, který seznal z vyměřovacích základů, nevznesl námítky v odvolání. Boh. F 5634/31, srov. 4963/29.

(52) Nové přednesy v řízení před ss. jsou přípustny, jsou-li nutny následkem změny rozhodnutí provedené finančním úřadem po podání stížnosti. Reis. 1773, Budw. 8856. Viz též násl. nález.

(53) Byl-li na listinu, teprve se stížností ss. předloženou, finančním úřadem vzat zřetel tím, že na jejím základě dodatečně bylo od částky důvodů rozhodovacích upuštěno, má ss. při svém rozhodování plný obsah listiny hodnotiti a k němu při svém rozhodování přihlížeti. Pop. 3757, Reis. 13.353, Budw. 8122/F.

§ 6.

Nejvyšší správní soud rozhoduje zpravidla na základě skutkové podstaty, kterou poslední instance správní položila za základ svého rozhodnutí.

Shledá-li však nejvyšší správní soud, že tato skutková podstata je v rozporu se spisy, nebo, že v podstatných bodech potřebuje doplnění, nebo, že byly zanedbány podstatné formy řízení administrativního, zruší v odpor vzaté rozhodnutí nebo opatření pro vady řízení a vrátí věc úřadu správnímu, ježž má vady odstraniti a po té vydati nové rozhodnutí nebo opatření.

Autentický text:

Der Verwaltungsgerichtshof hat in der Regel auf Grund des in der letzten administrativen Instanz angenommenen Tatbestandes zu erkennen.

Findet jedoch der Verwaltungsgerichtshof, dass der Tatbestand aktenwidrig angenommen wurde, oder dass derselbe in wesentlichen Punkten einer Ergänzung bedarf, oder dass wesentliche Formen des Administrativverfahrens ausser Acht gelassen worden sind, so hat er die angefochtene Entscheidung oder Verfügung wegen mangelhaften Verfahrens aufzuheben und die Sache an die Verwaltungsbehörde zurückzuleiten, welche die Mängel zu beheben und hierauf eine neue Entscheidung oder Verfügung zu treffen hat.

Orientační přehled k §u 6.

(Viz též orientační přehledy k §§ 6—7 a k § 7.)

Důvodové zprávy.

Citáty z literatury při judikatuře rozdělené, jak následuje.

Judikatura k §u 6, odst. I:

I. Za součást skutkové podstaty se považují:

A) Dobrá zdání znalecká,

B) výroky o otázkách prejudiciálních,

C) zodpovězení otázek skutkových.

D) Proti otázkám skutkovým stojí otázky právní.

II. Nss. nehledí:

A) ke skutečností nastalým po vydání nař. rozhodnutí, str. 251,

B) k okolnostem uváděným žalovaným úřadem teprve v řízení před nss,

C) k okolnostem v řízení neuplatněným.

Judikatura k §u 6, odst. 2:

I. Vady nepodstatné, str. 256.

II. Rozpor se spisy; podklad ve spisech; spisy soudu nepředloženy.

III. Skutková podstata; její neúplnost; její zjištění úřadem a kontrola nss-em, zkoumání logičnosti úsudku úřadu. Str. 260—263.

IV. Zanedbání forem. (Slyšení stran, rozh. »per saltum«, nevyřízení petitu nebo námítky, nedostatečné odůvodnění, intimace, nesprávné poučení, vnitřní rozpor, jiné vady procesní).

Vládní důvodová zpráva: Omezení kognice správního soudního dvora na otázku právní (§ 6) vyplývá samo sebou z úkolu tohoto soudu, jak v úvodu byl vyloučen, kterýžto úkol záleží jen v kontrole administrativních judikátů po stránce jejich zákonitosti. Následkem toho přísluší správnímu soudnímu dvoru sice rozhodovati o sporném výkladu nebo sporném použití zákona či nařízení nebo jiné směrodatné právní normy, nepřislouší mu však rozhodovati o existenci neb neexistenci sporné skutkové podstaty. Podobným způsobem uznává se všeobecně i v Anglii, vzorném to státě samosprávy a správního soudnictví, že říšské soudy, které tam fungují jako soudy správní, jsou povolány pouze k rozhodování o otázce právní, kdežto o spolehlivé zjištění skutkové pravdy musí býti postaráno již v instanci první. Právní prostředky, které jsou v Anglii proti administrativnímu rozhodnutí poskytnuty, »přivodí nové zkoumání otázky právní po stránce formální a materiální, nepřivodí však nikdy a new trial, nové zkoumání question of fact, zejména nepřivodí žádného nového provádění důkazů, ani nového posuzování úplnosti řízení důkazního« (citováno z Holtendorffovy Enzyklopädie der Rechtswissenschaft I. 1870, str. 705).

Za toto omezení kognice správního soudu přimlouvají se ostatně i důvody praktické. Úkol a pracovní břímě správního soudního dvora byly by do nedozírna rozšířeny, kdyby tento soud měl se zabývat také vyhledáváním a zjišťováním skutečností. Jen tehdy, vyloučí-li se tento úkol, bude nová instituce v našich poměrech prakticky proveditelná. Naproti tomu nelze přehlížeti zvýšený význam, který bude podle ustanovení osnovy v budoucnosti míti vyhledání a zjištění skutkové podstaty úřadem administrativním; bude proto nutným vydati přesné předpisy o administrativním řízení, zvláště však o průvodním řízení v právních sporech správních.

Zpráva komise panské sněmovny z 12. 12. 1874: ... Správní soudní dvůr, který ... zabývá se otázkou právní, nikoli však zjišťováním nebo opravováním skutkové podstaty, má tudíž zpravidla rozhodovati jenom a toliko na základě skutkové podstaty, kterou přijala poslední administrativní stolice; a jen tehdy, když není pro zřejmou vadnost nebo nesprávnost skutkové podstaty možno zákonost naříkaného rozhodnutí nebo opatření posouditi, musí správní soudní dvůr věc vrátiti správnímu úřadu, který je povinen nedostatky odstraniti a poté nové rozhodnutí nebo opatření vydati (§ 6).

Zpráva výboru sněmovny poslanecké z 4. 3. 1875: K § 6. Slova: »Vznes-li strana proti této skutkové podstatě (z níž poslední správní stolice vycházela) námitky, které správ. soudní dvůr uzná za podstatné« byla vynechána jednak proto, aby nezbudila pochybnost, zdali snad kasace administrativního nálezu (z důvodu, že úřadem přijatá skutková podstata buď odporuje spisům nebo byla neúplně zjištěna), není podmíněna tím, že strana v tomto směru námitku vznesla, čemuž však podle následujících odstavců tak není a což výbor ani nezamýšlí, jednak proto, že podstatné formelní vady (Gebrechen), jež mohou býti podnětem pro kasaci, jsou v následujících větách způsobem vyčerpávajícím uvedeny.

Vsuvkou, že správní soudní dvůr má při podstatných formelních vadách »naříkané rozhodnutí nebo opatření zrušiti pro vadnost řízení« má býti jasně vyjádřeno, že takovýto nálezh má povahu kasatorní a že je rozdílný od podobných opatření úřadů správních.

Shledá-li totiž v řízení správním stolice rekursní, že pro jednáni věci není pro neúplně zjištění skutkové podstaty nebo pro jiné formelní vady ještě zralé k rozhodnutí, vrací věc, aniž by meritorně rozhodla, úřadu nižšímu s příkazem, aby tento vady odstranil a po tomto doplnění věc k definitivnímu rozhodnutí znovu předložil, případně za změněného skutkového stavu sám nově rozhodl. Meritorní rozhodnutí o věci je v takových případech následkem odkladného účinku rekursu, zpravidla suspendováno a rekursní stolice má možnost přiměti nižší úřad k tomu, aby příkaz jemu udělený provedl.

Jinak má se věc jde-li o stížnosti podávané k správ. soud. dvoru, neboť naříkané rozhodnutí správního úřadu je již v právní moci, ježto stížnost zpravidla nemá účinku odkladného (§ 17 návrhu zákona) a ježto správní soudní dvůr nemá disciplinární moci proti úřadům správním, kterou by je k vydání nového nálezu mohl přinutiti. Spočívá proto v povaze věci, že i v případech § 6 musí býti rozhodnutí správní zrušeno, z čehož podává se sama sebou nutnost, aby správní úřad vydal nové rozhodnutí.

Ačkoliv by § 6 již ve znění panské sněmovny při bližším rozboru sotva mohl býti v jiném smyslu vykládán, měl přece výbor za to, že je třeba zmíněným výslovným ustanovením vyloučiti jakoukoli pochybnost.

K odst. 1.:

Hácha (Nss. str. 852): »Pojem skutková podstata« má pro rozsah kontrolní funkce soudu zásadní důležitost. Co říjnový zákon, vyjímaje skutkovou podstatu z kontroly soudní, zamýšlel, je již z vládní důvodové zprávy jasně patrno. Jako předmět soudní kontroly měla býti izolována otázka právní (Rechtsfrage, Rechtspunkt). »Skutková podstata« jest uvedena do protikladu k otázce právní.«

(1) Předpis § 6 zák. o ss. nedopouští, aby nss. odpověď, kterou si správní úřad dal na otázky skutkové, přezkoumával věcně. Nss. může ve směru tom zkoušeti jen, netrpí-li řízení, ve kterém zjištěn podklad tohoto úsudku, nějakou podstatnou vadou, jež by spadala pod normu § 6, odst. 2. uvedené zák. Boh. A 1044/22, 824/21.

(2) Úsudek úřadu, hodnotící dané poměry přípustným způsobem, poněvadž nss. rozhoduje na základě skutkové podstaty, kterou poslední stolice správní položila za základ svému rozhodnutí, jest důležité, co do sféry skutkové podstaty náleží.

I. Za součást skutkové podstaty se považují:

A) dobrá zdání znalecká

(3) Ustanovením § 6, odst. 1. zák. o ss. jest nss-u přezkoumání úředního hodnocení podaných znaleckých posudků, co do jejich vnitřního významu a dosahu odňato. Boh. A 585/20, 1709/22.

(4) Nss. nemůže přezkoumávati věcnou správnost znaleckého odhadu. Kontrole jeho podléhá jen formální postup řízení průvodního, a v těchto mezích přísluší mu ovšem zkoumati, zdali premisy, na nichž znalec svůj odborný úsudek založil, jsou úplně a náležitě zjištěny, a zdalíž úsudek, k němuž znalec dospěl,

sobem, musí nss. dle § 6, odst. 1. vzíti za základ svého rozhodnutí. Boh. A 935/21.

(2a) Ustanovením § 1, odst. 2. zák. č. 305/21 Sb. o veřejných notářích na Slov. a P. R., že proti každému rozh. min. sprav. dle tohoto řu vydanému přísluší postiženému právo stížnosti k nss-u, nebyla kompetence nss-u rozšířena přes meze § 6 zák. o ss. Boh. A 2824/23.

jest z premis těchto vůbec možno logicky vyvoditi. Boh. A 1289/22.

(5) Výsledek znaleckého posudku nemůže nss. přezkoumávatí po stránce jeho správnosti věcně, nýbrž může jej zkoumati pouze v tom směru, byli-li odhad proveden způsobem formelně, procesně bezvadným. Boh. F 4551/29.

(6) Správnost znaleckého vyjádření nemůže nss. věcně přezkoumávatí a případně nahražovatí vlastním úsudkem. Boh. F 6254/32.

(7) Zkoumaje, zda dobrá zdání a skutková zjištění, na nichž rozhodnutí je založeno, jsou spisy dostatečně podložena, musí nss. zkoumati také logičnost skutkových závěrů v rích obsažených. Soudcovské kritice vymykají se však zna-

B) výroky úřadů správních o otázkách prejudiciálních,

(viz však Hácha, Nss. str. 854.)

(9) Výroky úřadů správních o prejudiciálních otázkách tvoří pro nss. součást skutkové podstaty rozhodnutí ve věci a mohou tímto soudem býti přezkoumávána jen v mezích § 6, odst. 2. zák. o ss. Boh. A 6465, 6565/27, 7540/28.

(10) Rozhodnutí o tom, má-li do obecního rozpočtu počata býti položka na úhradu úroků ze zápůjčky učiněné za účelem upsání válečné půjčky, je závisla na zodpovědění prejudiciální otázky, je-li o b e c soukromoprávně zavázána zá-půjčku tu zúrokovatí; závěr, k němuž úřad v této otázce

lecké závěry, jichž posouzení není možno bez zvláštní vědomosti odborných, jakož i odborné hodnocení provedené správním úřadem na základě znaleckého dobrozdání. Boh. A 3073, 3336/24, 6095/26.

(8) Otázka formální průvodnosti provedených důkazů znaleckých, t. j. otázka z á s a d n í způsobilosti slyšených znalců ku podání odborného posudku, jehož v konkrétním případě jest potřebí, spadá — stejně jako otázka věcné průvodnosti — do rámce oceňování důkazů, k němuž jest povolán správní úřad ve věci rozhodující. Nss. může podle § 6 zák. o ss. zkoumati jen, zda správní úřad nepřešlechl procesně právních mezi oceňování důkazů. Boh. A 3336/24.

dospěl, může nss. přezkoumávatí jenom s hlediska § 6 zák. o ss. Boh. A 3509/24.

(11) Výrok, jímž úřad pro účele uhelné dávky prejudiciálně zodpovídá otázku, co jest pokládati za uhlí kamené nebo hnědé ve smyslu §§ 32 a 2 zák. č. 260/1920, tvoří součást skutkové podstaty, kterou nss. přezkoumává jen s hlediska § 6 zák. o ss. Boh. F 5594/31.

(12) Ježto zodpovídání všech prejudiciálních otázek, které se vymykají z kompetence správního úřadu, jenž na ně odpověď pro svoji potřebu

dává, není právní moci schopným rozh. ve smyslu § 2 zák. o ss., nýbrž může býti pojímáno jen jako premisa patřící k skutkovému zjištění ve smyslu § 6 téhož zák., nemůže nss. odpověď onu přezkoumávatí ve věci samé, nýbrž jen s hlediska odst. 2. tohoto § 6. Boh. A 108, 259/19, 305/20, 951, 992/21, 1387/22.

(13) Výrok správního úřadu o otázce prejudiciální přezkoumává nss., i když výrok ten je svou podstatou výsledkem subsumpce právní, jen jako součástku skutkové podstaty, t. j. s hlediska § 6, odst. 2. zák. o ss. Zkoumá tedy, zdali výrok prejudiciální má ve spisech takovou oporu, které je logicky nutně zapotřebí, aby k výroku bylo lze

C) (kdežto výroky úřadů správních o tom, které jsou in abstracto znaky určitého pojmu právního, náležejí k otázce právní, náležejí k otázce skutkové) výroky o tom, zda jsou in concreto dány pojmové znaky určitého pojmu právního: na př. právního pojmu:

potřeby:

(16) Zamítne-li úřad žádost strany za výpomoc dle nař. č. 556/1920 Sb. z důvodu, že strana podpory té nepotřebuje (§ 1 lit. d) cit. nař.), jest nss. povolán přezkoumávatí rozhodnutí jeho s hlediska § 6 zák. o ss. Boh. A 6084/26.

(17) Úsudek, zda poplatník potřebuje daňové slevy podle § 232 z. o d. os., může nss. zkoumati jen podle § 6 zák. o ss. Boh. F 592/21.

(18) Úsudek úřadu, potvrzujícího regulační a zastavovací

dospěti. Boh. A 1556/22.

(14) Nss. zruší pro nezákonnost i prejudiciální výrok zjišťovací, byť i sám o sobě byl věcně správný a ve stížnosti o sobě nebyl potírán, byli-li nespřímně uvedeni v souvislost s vlastním předmětem sporu, byv neprávem vzat za východisko jak provedeného řízení, tak i rozh. o sporu samém. Boh. A 2976/23.

(15) Otázka, zda mezi stranami došlo k uzavření perfektní smlouvy tržové o nemovitosti, jest ve věci rozhodování o poplatnosti dotyčného právního jednání otázkou prejudiciální povahy a tvoří tudíž součást skutkové podstaty, kterou může nss. zkoumati pouze s hlediska § 6 zák. o ss. Boh. F 3773/27.

plán, o tom, je-li s hlediska hospodářského, uměleckého a zdravotního potřeba, aby do-savadní stav byl měněn, je výsledkem hodnocení a vzájemného odvažování nejrůznějších poměrů místních, a vymyká se přezkoumání nss-em po stránce věcné. Boh. A 8396/30.

(19) Otázka, zda místní potřeba a místní poměry vyžadují stavby obecní silnice, jest otázkou skutkovou. Boh. A 1526/22, srov. 2186/23, 1128/22, 927/21.

(20) Otázka, je-li ve smyslu § 7 zák. z 3. dubna 1919, č. 189 Sb., třeba zabezpečiti umístění menšinové školy nebo zabezpečiti bydlení jejich správců, ředitelů neb učitelů, a kterých místností je k tomu třeba, jest otázkou skutkovou. Boh. A 1140/22, 2101/23, 1405/22.

(21) Otázka, zda úřad adm. může uděliti koncesi živnostenskou ve smyslu § 21 lit. g) z. ř. nebo ne, je otázkou právní, jejíž zodpovězení závisí od přezkoumání skutkové otázky podle § 6 zák. o ss., zda skutkové předpoklady zákona

nutnosti, veřejného zájmu,

(24) Otázka, je-li zřízení školy z pohodlí na újmu škole nutné po rozumu § 8 zák. z 19. února 1870, č. 22 z. z. česk., jest otázkou skutkovou. Boh. A 2298/23.

(25) Otázka nutnosti vyloučení určitých místností ze záboru podle zák. z 11. června 1919, č. 332 Sb., z důvodu jejich potřebnosti pro dosavadního uživatele jest otázkou skutkovou. Boh. A 550/20.

(26) Jsou-li v konkrétním případě dány služební důvody vyžadující přeložení veřejného notáře na jiné služební místo ve smyslu § 2 zák. z 12. srpna 1921, č. 305 Sb., jest otázka skutková. Boh. A 2838/23.

(27) Vyžaduje-li veřejný zájem, aby opravnému prostředku odepřen byl účinek odkladný, jest otázka skutková. Boh. A 1712/22, 1879/23.

(28) Výrok stpů-u o tom,

jsou dány čili nic. Budw. A 10.176.

(22) Závěr úřadu o otázce místní potřeby podružného závodu zubotechnického, o jehož schválení strana zažádala, může nss. přezkoumati toliko s hlediska § 6 zák. o ss. Boh. A 3278/24.

(23) Otázka, zda potřeba obyvательства vyžaduje rozšíření určité koncese hostinské i na výcep pálených lihových nápojů, jest otázkou skutkovou po rozumu § 6 zák. o ss. Boh. A 854/21, srov. 2923, 2899/23, 1554, 1444/22.

vyžadují-li veřejné zájmy, aby jeho naříkané opatření, týkající se výpovědi z hospodářství dle § 12 a násl. zák. náhradového z 8. dubna 1920, č. 329 Sb. bylo neprodleně vykonáno (§ 17 zák. o ss.), jest výsledkem hodnocení všech okolností, která mají v rámci celkové akce pozemkové reformy vztah k danému případu s hlediska veřejných zájmů, a může proto býti nss-em přezkoumán toliko s hlediska § 6, odst. 2. zák. o ss. Boh. A 1879/23.

(29) Zda ustanovení sídla obvodního lékaře v určité obci ve smyslu § 7, odst. 2. vl. nař. č. 24/1923 Sb. se stalo s ohledem na zájmy v paragrafu tom uvedené, je otázkou skutkovou, nikoliv právní. Boh. A 6629/27.

(30) Přehledný zastavovací plán podle zák. č. 88/1920 Sb.

může býti sdělán také pro jednotlivý dílec celkového území, předpokládajíc, že regulační obsah tohoto díleho plánu má relevanci pro vy-

tvoreni organického městského celku. Je-li tomu v konkrétním případě tak, jest otázkou skutkovou. Boh. A 7981/29, 8396/30.

důležitosti, neodkladnosti, nepřekonatelnosti,

(31) Otázka, jsou-li v konkrétním případě důležité příčiny, aby od požadavku osobního provozování živnosti hostinské (§ 19, odst. 2. a 3. živn. řádu) bylo upuštěno, jest otázkou skutkovou. Boh. A 3039/23.

(32) Otázka nesporně vyšší hospodářské důležitosti toho kterého podniku dle § 14 zák. z 30. června 1884, č. 116 ř. z. o zvelebování zemědělství vodními stavbami, jest otázkou skutkovou. Boh. A 327/20.

(33) Otázka, je-li některé vydání obecní neodkladné (§ 73 ob. zř. česk. z 16. dubna

1864, č. 76 z. z.) jest otázkou skutkovou. Boh. A 1438/22.

(34) Otázku, zda straně bránila v podání opravného prostředku nepřekonatelná překážka ve smyslu § 9, odst. 1. zák. čl. XX. z r. 1901, jest nss-u přezkoumati jednak s hlediska § 7 zák. o ss. po té stránce, zda adm. úřad správně vložil zákonný pojem nepřekonatelné překážky, jednak s hlediska § 6 zák. o ss., pokud jde o úsudek úřadu, zda konkrétní okolnosti způsobily takovou nepřekonatelnou překážku. Boh. A 3497/24.

užitečnosti, prospěšnosti, výhodnosti, účelnosti, vhodnosti,

(35) Otázka, zda z určitého zařízení vzhází užitek pro obec a její poplatníky, zda užitek tento jest přiměřený k nákladům a břemenům, jež zařízení ono má v zápětí, i zda finanční síla obce a poplatní schopnost občanů nebude náklady těmi příliš zatížena, jest ve své podstatě hlavně otázkou skutkovou ve smyslu § 6 zák. o ss. Boh. A 1044/21, srov. 1990/23, 126/19.

(36) Je-li vodní dílo vodního společenstva nepochybně prospěšné (§ 54 zák. č. 71/1870 čes. vod. zák.) je otázkou skutkovou, nikoliv volně-

ho uvázení. Budw. 9028/A.

(37) Úsudek o účelnosti a výhodnosti dispozice přehledného plánu podle zák. č. 88/1920 Sb. je úsudek hodnotný, který může nss. zkoumati jen s hlediska § 6, odst. 2. zák. o ss. Boh. A 8507/30.

(38) Zdali úřad správně hodnotil jednotlivé okolnosti, k nimž podle § 13 honebního zákona česk. ze 7. července 1866, č. 46 z. z. má přihlížeti (výhodnost zpeněžení, racionelní výkon myslivosti a současná ochrana zájmů zemědělských), rozhoduje-li o tom, jakým způsobem má býti spo-

lečenstevní honitba pronajata, nemůže nss. přezkoumávatí ve věci samé, poněvadž jde tu o otázky skutkové, a otázky takové soud může posouditi jedině s hlediska § 6, odst. 2. zák. o ss. Boh. A 2227, 2236/23, 508/20, 250/19, 2095/23.

(39) Nadřízený autonomní úřad jest oprávněn zkoumati usn., jež jsou podrobena schválení podle § 97 ob. zř. česk. z 16. dubna 1864, č. 76 z. z., nejen se zřetelem na jejich zákonitost, nýbrž i na jejich účelnost. Je-li úsudek o účelnosti věcně správný, jest otázkou skutkovou. Boh. A 1395/22.

(40) Otázka, zdali diferencování a poměr rozvržení přírázek obecních na jednotlivé druhy daní přímých je ve shodě se zásadami účelné a správné politiky daňové a vyhovuje daným poměrům hospodářským, je otázkou skutkovou. Rovněž i otázka hospodářské a finanční účelnosti použití dovolení daného samosprávným svazům stran zvýšení přírážky k dani domovní zák. em z 25. března 1919, ř. 170 Sb. Boh. A 913/21, srov. 1871/23.

(41) Nss. nemůže zkoumati účelnost a přiměřenost jednotlivých položek rozpočtu obecního, nýbrž toliko, poskytlí-li spisy dostatečnou oporu pro zjištění, že položky mají reálný podklad a zakládají se na přesných výpočtech aneb aspoň na pečlivé a spolehlivé provedených odhadech. Boh. A 1534/22.

(42) Otázka, může-li navrhovaná stavební parcela býti

účelně zastavena (§ 13 č. 1 stav. ř. pro Čechy — zák. z 8. ledna 1889, č. 5 z. z.), jest otázkou skutkovou; její zodpovězení správním úřadem podrobena jest tudíž přezkoumání nss-em jen s hlediska § 6 zák. o ss. Boh. A 301/20.

(43) Určuje-li stavební úřad, kterak je podle úvah vhodnosti a účelnosti vésti stavební čáru, nerozhoduje otázku právní, nýbrž skutkovou. Boh. A 542/20.

(44) Úsudek nadřízeného samosprávného úřadu o hospodářské účelnosti elektrisačního díla okresem projektovaného jest v řízení před nss. posuzovati jen jako součást skutkové podstaty (§ 6 z. o ss.). Nutným předpokladem posouzení účelnosti takového projektu jest přiměřenost jeho rozpočtu. Boh. A 3213/24.

(45) Otázka, má-li obec po rozumu § 6 zák. ze 17. července 1919, č. 421 Sb. zakročiti u soudu o prohlášení bezúčinnosti převodu nemovitosti obecního statku, je otázkou účelnosti, tedy otázkou skutkovou, při jejímž zodpovídání správní úřady mohou vzít v úvahu, zda soudní zakročení bude míti pravděpodobně úspěch čili nic. Boh. A 857/21.

(46) Otázka účelnosti a vhodnosti určité chudinské podpory, jakož i otázka fyzické nebo hospodářské schopnosti obce tuto podporu poskytovat, jsou otázkami skutkovými ve smyslu § 6 zák. o ss. Boh. A 623/20, 2514/23.

(47) Otázka, zda-li místnosti poskytnuté jako náhrada za objekt zabraný na základě zák. z 11. června 1919, č. 332 Sb. vyhovují ve smyslu § 2 tohoto zák. pokud možno účelům, kterým sloužily místnosti zabrané, jest otázkou skutkovou, ježto závěr, k němuž úřad v té příčině dospěl, není konkluzí vyplývající ze subsumpce zjištěných fakt pod určitý předpis právní, nýbrž jeví se jako důsledek vyvozený z daných faktických momentů podle zásad technických. Boh. A 849/21.

(48) Disposici s kmenovým jménem okresu může zemský správní výbor odepřiti schválení jen z důvodu, že dispozice ta odporuje některému ustanovení zákonnému nebo že se s hlediska hospodářství okresního jeví neúčelnou. Otázka, je-li dispozice účelnou, je povahy skutkové. Boh. A 8923/30.

(49) Výrok úřadu o tom, zda vykázaná praktická činnost a postavení žadatele v odborné

technickém oboru vyhovují požadavku § 5 cis. nař. z 14. března 1917, č. 130 ř. z. o titulu inženýrském, jest zjištěním skutkovým. Boh. A 2205/23.

(50) Otázka, je-li vhodným, aby dluh obce, kontrahovaný k zaplacení schodku jako zápujčka, byl splacen najednou, je otázkou skutkovou. Boh. A 653/21.

(51) Otázka, jsou-li pro veřejný účel, pro který se budova podle zák. z 11. června 1919, č. 332 Sb. zabírá, po ruce vhodné místnosti, jest otázkou skutkovou. Boh. A 1278/22.

(52) Otázky, zda při vymezení chráněného pásma za účelem zachování a rozvoje obce proti horním podnikům bylo zvoleno území k zastavení vhodné, a zda pásmo určeno bylo v míře dostatečné, jsou otázky skutkové, nikoli právní, a jejich řešení může býti přezkoumáno nss-em pouze v mezích § 6 zák. o ss. Boh. A 563/20.

přiměřenosti,

(53) Úsudek o přiměřenosti odměny starosty a jeho náměstka je úsudkem o okolnostech skutkových. Boh. A 9124/31.

(54) Výrok úřadu o výši pořádkové pokuty může nss. zkoumati jen po té stránce, zda úřad nevyhočil z mezí sazby zákonem stanovené a nemůže se zabývatí otázkou, zda uložena pokuta jest přiměřená k osobním a výdělečným poměrům strany. Boh. F 4022/28.

(54a) V otázce přiměřenosti trestu může nss. posuzovati zákonitost rozhodnutí úřadu jen v tom směru, zda úřad, rozhoduje o výši trestu pachatelé uloženého, nepřekročil zákonem stanovené trestní sazby, nebo zda trest nebyl vymeřen proti intencím zákona. Boh. F 3448/26.

(55) Otázka přiměřenosti výměry půdy, kterou dáti jest v prozatímní nucený pacht dle

§ 63 zák. přidělového z 30. ledna 1920, č. 81 Sb., jest otázkou skutkovou. Boh. A 828/21.

(56) Otázka, co míní § 63 zák. přidělového z 30. ledna 1920, č. 81 Sb. »běžným« pachtovním, jest otázka právní. Otázka, jaké pachtovné v konkrétním případě tomuto pojmu odpovídá, jest otázkou skutkovou. Boh. A 1548/22, 828, 799, 773/21.

(57) Otázka, bude-li osobě oprávněně hospodařiti na zabraném majetku možno dodržeti lhůtu, stanovenou spůlem k provedení novostavby na stavebních opravách dle § 2 zák. o hospodaření na zabraném majetku z 12. února 1920, č. 118 Sb., jest, pokud nejde o zcela zřejmou naprostou nemožnost lhůtu tuto zachovati, pouze otázkou přiměřenosti, jejíž řešení může nss. jen po té stránce přezkoumati, netrpí-li řízení vadou dle § 6, odst. 2. zák. o ss. Boh. A 1094/22.

(58) Otázka, jaká kvota platů a mezd, podle jejichž poměru nastává subsidiární dělba zvl. daně výdělk. podle §§ 103, resp. 102, odst. 3. zák. o d. os., připadá na jednotlivé provozovny poplatného podniku, jest otázkou skutkovou, jejíž řešení úřadem může nss. podrobiti své kognici pouze ve smyslu § 6 zák. o ss. Boh. F 5497/30.

omylu, vědomosti, úmyslnosti, opravdovosti, neodolatelného donucení,

(63) Podmínkou nároku na vrácení uhelné dávky pro omyl při označení kvality uhlí jest

(59) Úsudek komise o přiměřenosti berní sazby všeob. daně výdělkové tvoří součást skutkové podstaty, pročež jest může nss. zkoumati jen s hlediska § 6 zák. o ss. Boh. F 439, 510, 648/21, 1281, 1003/23.

(60) Úsudek berní komise, jakou sazbu jest podniku uložiti, tvoří součást skutkové podstaty rozhodnutí, kterou přezkoumává nss. jen s hlediska § 6 zák. o ss. Boh. F 2687, 2867, 2896/25, 3284/26, 3974 a 4007/27.

(61) Výrok berní komise, jaká daňová sazba je ve smyslu zák. o d. os. a § 4 zák. č. 65/1918 nejprůměrnější prostřední výnosnosti poplatného podniku, a úsudek komise o prostřední výnosnosti podniku a o výsledku provozovacím tvoří součást skutkové podstaty rozhodnutí, kterou nss. zkoumá jen s hlediska § 6 zák. o ss. Boh. F 6000/31, 3368/27, 4514/28, 4705/29, 5016/29, 5183/30, 5889/31.

(62) Úsudek komise o tom, která sazba nejlépe odpovídá prostřední výnosnosti podniku, jest, pokud nejde o případ čl. III. zák. č. 144/1922 Sb., výsledkem volného uvážení komise o všech směrodatných okolnostech. Úsudek ten přezkoumává nss. jen s hlediska § 6 zák. o ss. Boh. F 6284/32.

průkaz, že omyl ten stal se již při vypravení uhlí z dolu. Hodnocení průkazu, stra-

nou v tom směru předloženého, zkoumá nss. pouze s hlediska § 6 zák. o ss. Boh. F 3914/27.

(64) Skutkovou otázku, zda nesprávné udání strany v příznámí stalo se omylem nebo vědomě, může nss. přezkoumáti jen s hlediska § 6 odst. 2. zák. o ss. Boh. F 6059/32.

(65) Otázka, zda nesprávné udání strany v příznámí stalo se omylem nebo vědomě, jest otázkou skutkovou, kterou nss. zkoumá ve smyslu odst. 1. § 6 zák. o ss., nikoliv po stránce věcné, nýbrž pouze po stránce procesní správnosti s hlediska odst. 2. téhož ř. Boh. F 4600/29.

(66) Výrok žalovaného úřadu o vědomosti a úmyslnosti může nss. zkoumati jen podle § 6 zák. o ss. Boh. F 2220/24.

(67) Vědomost a úmyslnost strany při nesplnění povinnosti k přihlášce stříbrných mincí jsou jevy vnitřního dění, na jejich jsoucnost může úřad souditi jen z určitých vnějších okolností; výrok úřadu v tom směru zkoumá nss. s hlediska § 6 zák. o ss. Boh. F 3443/26.

(68) Vědomost a úmyslnost jsou jevy vnitřního dění, o jejichž jsoucnosti mohl žalovaný úřad rozhodnouti dle volného uvážení vnějších okolností. Ocenění těchto okolností nemůže nss. nahraditi vlastním úsudkem, nýbrž může jen zkoumati, nedal-li se žalovaný úřad vésti nezákonnými

ohledy a zjistil-li podklad pro svůj závěr bezvadným řízením. Boh. F 326, 383/20, 466/21.

(69) Úvahy, jimiž úřad odůvodňuje subjektivní skutkovou povahu trestního činu, dospěl k závěru, že poplatník vědomě a v úmyslu daň zkrátiti činil v příznámí nesprávné údaje, že znal dostatečně předpisy o paušalování a že vědomě a za účelem zkrátiti daň jednal proti nim, může nss. zkoumati jen v mezích § 6 zák. o ss. Boh. F 5692/31.

(70) Otázka, zda subjektivní podstata trestného jednání jest dána čili nic, jest otázkou skutkovou; výrok úřadu v tom směru zkoumá proto nejvyšší správní soud jen s hlediska § 6 zák. o ss. Boh. F 3398/26.

(71) Otázka, měla-li strana úmysl zkrátiti dávku z přírůstků hodnoty nemov. (§ 23 dávk. ř. z 29. prosince 1915, č. 83 z. z. česk.), náleží v obor skutkového zjištění. Boh. A 1441/22.

(72) Pronájem honitby, kterým tato na oko byla pronajata jednotlivci, ve skutečnosti však společností, je s hlediska § 16 hon. zák. nezákonný; stali se pronájem na oko, je otázkou skutkovou (Čechy). Boh. A 5912/26.

(73) Otázka, je-li dáno neodolatelné donucení vylučující trestnost pachatele, jest otázkou skutkovou. Boh. A 1515/22.

nedobytnosti, nemajetnosti,

(74) Otázka, zda pohledávka jest v konkrétním případě ne-

dobytina ve smyslu § 15, odst. 6. zák. o dávce z majetku,

Nejvyšší správní soud.

jest otázkou skutkovou, jejíž zodpovězení zkoumá nss. jen s hlediska § 6 zák. o ss. Boh. F 5602/31.

(75) Který z uchazečů o náměm obecních rolí a luk dle § 9, odst. 3 zák. ze 17. července 1919, č. 421 Sb., náleží

ohrožení, bezpečnosti,

(76) Otázka, zda by veřejný pořádek a bezpečnost mohly býti přítomností cizincovou v čs. rep. ohroženy, a zda cizinec proto může býti podle § 2 zák. č. 88/1871 ř. z. z území státního vyhoštěn, jest otázkou skutkovou. Boh. A 5538/26.

(77) Otázka, zda by veřejný pořádek nebo bezpečnost mohly býti přítomností cizincovou nějak ohroženy, jest otázkou skutkovou (zák. z 27. července 1871, č. 88 ř. z.). Boh. A 487/20, 1324/22.

(78) Je-li pobyt vyhoštěné osoby na závalu veřejného pořádku a bezpečnosti v obci, jest otázkou skutkovou. Boh. A 2355, 2354, 2226/23.

(79) Otázka, zda rozdělením politické obce na dvě bude ohrožena možnost existence a rozvoje obou nových obcí, jest otázkou skutkovou. Boh. A 1205/22, srov. 2021/23.

(80) Odpověď na otázku, zda z určitého usn. shoru obec starších hrozí obci podstatná škoda, zejména také hodnocení příslušných skutkových okolností s hlediska zájmu obce, je součástí skutkové podstaty rozh. po rozumu § 6, odst. 1. zák. o ss. Boh. A 1129/

do skupiny »nemajetných«, resp. »těch, kteří toho z důvodů majetkových potřebují«, jest otázkou skutkovou, na kterou obec musí odpověděti individuálně na základě konkrétních poměrů. Boh. A 1296/22.

22, srov. 2525, 2315/23, 1558/22.

(81) Otázka, zdali povolenými úpravami stavebními jest bezpečnost sousedního domu stl-ova ohrožena čili nic, není otázka právní, nýbrž skutková. Rovněž otázka, jakých opatření jest při provádění úprav zapotřebí, aby jimi bezpečnost sousedního domu netrpěla. Boh. A 71/19.

(82) Bude-li nuceným nájem místností školy jedné pro školu jinou, menšínou, ohrožen provoz školy prvé čili nic, jest otázka skutková. Boh. A 2100, 2099/23, srov. 2988, 2101/23.

(83) Otázka, zda výživa příslušníků do zbraní povolovaných ve smyslu §u 2, lit. b) zák. č. 141/1908 ř. z., jest ohrožena jeho narukováním, není otázkou úvahy, nýbrž skutkovou. Budw. 9898/A.

(84) Je-li v konkrétním případě existenci schopnost sousedních lékáren udělením nové koncese ohrožena (§ 10, odst. 3. zák. z 18. prosince 1906, č. 5 ř. z. z r. 1907), jest otázkou skutkovou. Boh. A 1867, 2261/23.

(85) Správnost úsudku úřa-

du o tom, zda zřízením nové lékárny bude ohrožena existence lékáren dosavadních, může nss. přezkoumati jenom s hlediska § 6 zák. o ss-u. Boh. A 6521/27.

(86) Pojmy »bezpečnost« a »veřejný řád« v § 22 min. boh. z 19. ledna 1853, č. 10 ř. z. nejsou kategorie absolutní; jsou to veličiny měnivé, jichž

zkrácení, zatížení, usnadnění, zlepšení,

(87) Otázka, zda určité opatř. obce zkracuje ve svém hospodářském efektu kmenové jmění obecní či nikoli, jest otázkou skutkovou. Boh. A 568/20, 140/19.

(88) Otázka, zdali by zárukou převzatou okr. zast-em za okr. záložnu hospodářskou mohlo vzejíti zatížení poplatnictva, je otázkou ryze skutkovou, o níž rozhodují administrativní úřady v mezích svého volného uvážení, a nss-u nepřísluší podle § 6, odst. 1. zák. o ss. právo, aby zkoumal správnost úsudku, k němuž v tomto směru správní úřady došly. Boh. A 610/20, srov. 1953/23.

výdělečnosti, výnosnosti, výsledku provozovacího,

(91) Otázka, je-li podnik vypočten na zisk (§ 33 služ. pragm. z 25. ledna 1914, č. 15 ř. z.), jest otázkou rázu skutkového, jejíž zodpovězení může nss. přezkoumati jen s hlediska 2. odst. § 6 zák. o ss. Boh. A 1493/22.

(92) Úsudek berní komise o prostřední výnosnosti podniku

obsah se řídí dočasnými sociálními, etickými, politickými a hospodářskými poměry a názory. Posouditi, zda určitý stav příčí se veř. řádu v tomto smyslu, je výhradně věcí úřadu správního; nss. může úsudek jeho přezkoumáti jenom s hlediska § 6 zák. o ss. Boh. A 3637/24.

(89) Otázka, vyžaduje-li v konkrétním případě zřeten na »snadnější návštěvu« školy, aby byl školní obvod jinak vymezen než hranicemi místní obce (§ 9 zák. z 19. února 1870, č. 22 z. z. čes.), jest otázkou skutkovou. Boh. A 402/20, 3916/24.

(90) Úsudek komise, zda se poměry poplatného podniku v roce 1920 oproti roku 1919 podstatně zlepšily ve smyslu § 2 zák. č. 123/1921, tvoří součást skutkové podstaty rozhodnutí, kterou nss. zkoumá jen s hlediska § 6 zák. o ss. Boh. F 5891/31, 2867/25, 3284/26, a 4007/27.

ve smyslu § 33, odst. 2. zák. o d. os., resp. § 4 zák. č. 65/1918 tvoří součást skutkové podstaty rozhodnutí, kterou přezkoumává nss. jen s hlediska § 6 zák. o ss. Boh. F 2867, 2896/25, 3668, 4007/27, 4514/28.

(93) Úsudek berní komise o prostřední výnosnosti podniku a o výsledku provozovacím

tvorí součást skutkové podstaty rozhodnutí, kterou zkoumá nss. jen s hlediska § 6 zák. o

ss. Boh. F 4705/29, 439, 461, 504, a 648/21, 1281 a 1303/23.

podobnosti, distinktivnosti,

(94) Přezkoumáváje rozhodnutí úřadu o podobnosti známek po rozumu § 3 zák. č. 108/1895 ř. z., zkoumá nss. po stránce právní, zda úřad při posuzování podobnosti vzal za základ měřítko vyhovující úmyslu zákona. Vlastní úsudek úřadu o podobnosti může nss. přezkoumávat jen s hlediska § 6, odst. 2. zák. o ss. Boh. A 3253/24.

(95) Správnost úsudku úřadu o tom, existuje-li mezi dvěma známkami podobnost, zakládající nárok strany jedné na výmaz známky strany druhé, může nss. přezkoumávat pouze v tom směru, zda úřad posuzoval podobnost obou známek s těch hledisek, jak to žádá zákon, dále zda zjednal si pro tento svůj úsudek dostatečný skutkový základ, a konečně, je-li závěr, k němuž při posuzování podobnosti dospěl, logicky možným. Boh. A 3465/24, 5427, 5468/26.

(96) Přezkoumáváje rozhodnutí úřadu o podobnosti zná-

souladnosti, shodnosti, příbuznosti,

(98) Lze-li určité pojmenování ulice uvést v soulad s historií a vnějšími vztahy národa čsl. ve smyslu zák. č. 266/1920 Sb., jest otázkou skutkovou. Boh. A 788/21, 3536/24.

(99) Otázka, zda označení lékárnického přípravku je ve

smek dle § 3 zák. z 30. července 1895, č. 108 ř. z. zkoumá nss. po stránce právní, zdali úřad, posuzuje podobnost, vzal za základ měřítko vyhovující úmyslu zák. Vlastní úsudek úřadu o podobnosti může přezkoumávat jen s hlediska § 6, odst. 2. zák. o ss., t. j. zkoumati, nebyly-li porušeny úřadem zásady pro řízení správní závazné, měl-li úřad pro onen úsudek dostatečný podklad, pokud se týče, neodporuje-li myšlenkový postup, jímž úřad za daných skutečností k výsledku svému došel, požadavkům správního myšlení. Boh. A 1053/21, srov. 2940/23.

(97) Otázka, je-li známka »distinktivní« ve smyslu § 1 zák. známek z 6. ledna 1890, č. 19 ř. z., není otázkou právní, nýbrž spadá v obor skutkového zjištění a může tudíž nss-em býti přezkoumána jen v mezích § 6 zák. o ss. Boh. A 621/20, srov. 1313/22.

shodě s jeho působivostí, jak vyžaduje min. nař. ze 17. prosince 1894, č. 239 ř. z. pod č. 2, jest otázkou odborného hodnocení, tedy skutkovou po rozumu § 6 zák. o ss. Boh. A 1382/22.

(100) Posouditi otázku, jsou

li dvě živnosti příbuzny ve smyslu § 14c) živn. řádu, jest věcí volného hodnocení skutkových okolností ve správním řízení zjištěných, a závěr z tohoto vyplývající jest součástí skutkové podstaty. Nss. nemůže otázku tu přezkoumávat po

stránce věcné, nýbrž musí se omeziti na zkoumání, není-li výrok úřadu o tom v rozporu s nějakým předpisem zákonným, a netrpí-li provedené řízení nějakou podstatnou vadou. Boh. A 2947/23.

přípustnosti, závadnosti, nezdvořilosti,

(101) Při posuzování přípustnosti stavby s ohledem na zájem budoucí regulace hlavního města Prahy jest otázka, jaká hranice jest správná mezi tímto zájmem veřejným a soukromým zájmem stavebníkovým, otázkou rázu skutkového, jejíž věcné řešení vymyká se z rozhodování nss-u. Boh. A 1403/22.

(102) Otázka, zda určitý závod průmyslový bude závadným v ohledu živnostensko-policejním, nebo v jaké míře závady ty vystupovati budou, jest otázkou skutkovou, jejíž řešení úřadem správním musí nss. položit za základ svému rozh., právě tak, jako úsudek úřadu o tom, jakou míru zjištěných závad považovati lze za

přípustnou se zřetelem na veřejné zájmy. Boh. A 1590/22.

(103) Zda mohou motorickým pohonom v živnostenské provozovně vzniknouti otřesy sousedního domu a obtěžování souseda hlukem měrou nepřipustnou, jest otázkou skutkovou, kterou nss. zkoumá proto jen s hlediska § 6 zák. o ss. Boh. A 3063/24.

(104) Otázka, obsahují-li určité obraty, jichž osoba učitelská použila v podání k úřadu školnímu, v konkrétním případě, nezdvořilost proti úřadu nadřízenému, jest otázkou skutkovou, předpokládajíc, že obraty takové dle své povahy mohou vůbec spadati pod pojem nezdvořilosti. Boh. A 400/20.

kvalifikace, způsobilosti, spolehlivosti, rovnocennosti,

(105) Zdali porušení člena závodního výboru má kvalifikaci hrubého porušení ve smyslu § 21, lit. c) zák. o záv. výborech, závisí na skutkových okolnostech konkrétního případu. Boh. A 8278/29.

(106) Je-li v konkrétním případě dán nedostatek vlastností nutných k řádnému zastávání úřednickova místa, jest otázkou

skutkovou. Boh. A 3123/24.

(107) Otázka odborné kvalifikace učitele konservatoře hudby za účelem jeho zařazení podle zák. z 19. března 1920, č. 179 Sb. jest otázkou skutkovou. Boh. A 2169/23.

(108) Drahotní přídavek na dítě překročivší 18. rok věku, vzniklý před 1. lednem 1923, lze po tomto dni žádati

jen, když dítě je duševně nebo tělesně choré a následkem toho k výdělku úplně neschopné. Zda tomu je tak, jest otázkou skutkovou, přezkoumatelnou jen v mezích § 6 zák. o ss. Boh. A 5619/26.

(109) Závěr úřadu o tom, že veřejný notář jest pro neznalost jazyka státního nezpůsobilý vykonávat tento úřad, jest součástí skutkového zjištění a může býti nss-em přezkoumáván jen s hlediska § 6 zák. o ss. Boh. A 2824, 2825, 2584, 2242/23, srov. 2998/23.

(110) Zodpovězení otázky, je-li předloženými doklady prokázána teoretická a praktická způsobilost žadatele za udělení oprávnění stavitelského bez předchozího složení stavitelské zkoušky, dle § 15 zák. z 26. prosince 1893, č. 193 ř. z., patří ke skutkové podstatě rozh. o žádosti té vydaného. Boh. A 430/20, 2784/23.

závodního celku, závodu hlavního, procesu výrobního, těžebnosti,

(114) Závodem ve smyslu zákona o záv. výborech jakožto provoznětechnickým celkem rozumí se úhrnný obraz organizace provozu, t. j. souhrn všech momentů pro organizaci provozu významných, na němž záleží posouzení, jde-li in concreto o jeden či několik provozních celků. Ocenění těchto momentů v jejich souhrnu a spojitosti je otázkou skutkovou. Boh. A 5680/26.

(115) Otázka, je-li určitý závod závodem hlavním nebo pomocným ve smyslu § 40, odst.

(111) Otázka, zda určitá úprava je způsobilou, aby dodala samostatlé části přírody ráz přírodního parku ve smyslu § 20 zák. příd. není otázkou právní, nýbrž skutkovou, již, ježto k jejímu zodpovězení jest zapotřebí zvláštních odborných znalostí, lze řešiti toliko na podkladě posudku znalce z tohoto oboru. Boh. A 9453/31.

(112) Úsudek úřadu o tom, je-li uchazeč o koncesovanou živnost spolehlivý se zřetelem k této živnosti, je součástí skutkové podstaty, a může jej nss. přezkoumati jen s hlediska § 6, odst. 2. zák. o ss. Boh. A 2224/23.

(113) Je-li určitá soukromá služba rovnocenná co do výkonu určité služby státní podle § 16 vl. nař. z 22. prosince 1920, č. 666 Sb. jest otázkou skutkovou. Boh. A 2484, 2811, 2751, 2702, 2528, 2424/23.

I. živn. ř., je otázkou skutkovou. Boh. A 9157/31.

(116) Otázka, zda určité úkony v závodě prováděné (hlazení, řezání, třídění, počítání a balení papíru v papírně) náleží ještě k procesu výrobnímu či již k expedici hotového zboží, jest otázkou skutkovou, kterou jest řešiti s hlediska celkové organizace výrobní, vyznačující konkrétní závod. Boh. A 5908/26.

(117) Otázka, zda řezání skla ve skelné huti náleží k výrobě jako její další fáse, jest otáz-

kou skutkovou, kterou rozhodčí komise podle odborných zkušeností svých členů může zodpověděti, aniž by byla povinna uváděti zdroje svých po-

regulačního celku, způsobu zastavění,

(119) Jednotlivými »obecními obvody« v § 4, posl. odst. stav. řádu mor. (zákon č. 44/1914 mor. z. z.) nejsou míněny celky geografické, nýbrž celky regulační, t. j. oblasti, které dle své povahy jsou schopny, aby jako samostatné celky byly účelně regulovány, při čemž na jejich podobě a rozsáhlosti nesejde. Je-li tu takový regulační celek, jest otázkou skut-

obsahu (známky, obecného vovacího

(121) Otázka, zda nějaká známka obsahuje údaj jakosti zboží, není otázkou právní, nýbrž otázkou skutkovou, již nutno řešiti na základě odborných znalostí technických, po případě za příbrání odborníků (Antimonin). Boh. A 620/20, srov. 1644, 1488, 1391, 1380, 1052, 1051, 1049/22.

(122) Otázka, který je in concreto obsah obecního užívání veřejného prostranství, je otázkou skutkovou, takže ve směru tom je rozhodným především výslovný nebo konkludentní akt věnovací, jímž obecné užívání bylo založeno, po

povahy a původu zboží,

(124) Věcná správnost výroku o povaze zboží, rozhodné pro zařazení zboží do určité

znatků. Boh. A 5787/26.

(118) Těžebnost ve smyslu § 44 horního zák. z 23. května 1854, č. 146 ř. z. jest okolnost skutková. Boh. A 824/21.

kovou (Morava). Boh. A 7267/28.

(120) Otázka, zda tam, kde není všeobecně předepsán určitý způsob zastavění, má parcela býti zastavěna tím či oním způsobem, není otázkou právní, nýbrž otázkou skutkového hodnocení, kterou nss. přezkoumává jen po stránce formální (Čechy). Boh. A 7018/28.

užívání, přehledného zastavění,

případě výslovné vyloučení určitého způsobu užívání. Boh. A 8364/30.

(123) Obsah přehledného stavovacího plánu podle zák. č. 88/1920 Sb. jest virtuálně aspoň též jako regulační obsah plánů polohy podle řádů stavebních. Přehledný plán má tedy obsahovati všechny úpravy, které pojem regulace virtuálně v sobě chová, pokud jest jich třeba, aby byl vytvořen organický, jednotný městský celek. Zdali tomu tak jest, není otázkou právní, nýbrž technickou. Boh. A 7981/29, 8396/30.

položky celního sazebníku, nemůže býti předmětem zkoumání nss-u. Boh. F 2034/24.

(125) Otázka, zda ve spor-
ném případě šlo o mouku ne-
bo mlýnský výrobek saz. č. 33
či o otruby saz. č. 653, jest
otázka skutková, kterou může
nss. zkoumati jediné s hlediska
§ 6 zák. o ss. Boh. F 5209/30,
5814/31.

(126) Otázka, zda dovezená
hlínka jest mletou, pokud se
týče jemně mletou hlínkou ve
smyslu ustanovení písm. b) 3.
odst. první vysvětlivky a druhé
vysvětlivky k saz. č. 148 cel-
ního sazebníku, jest otázku
skutkovou, kterou nss. přezkou-
mává jen s hlediska § 6 zák.
o ss. Boh. F 6299/32.

(127) Otázka, zda dovezená
dětská kukátka jsou zboží
přesně zpracované ve smyslu 7.
odstavce 6. úvodní vysvětlivky
a 5. odst. první vysvětlivky k
sazebnímu číslu 575 lit. b) cel-
ního sazebníku, jest otázku
skutkovou, kterou může nss.

povahy práce, nemoci, činu,

(131) Otázka, zdali práce vy-
konávané určitým zaměstnan-
cem jsou převážně duševní ve
smyslu § 1 zák. z 5. února
1923, č. 89 Sb., jest otázku
skutkovou. (Pensijní pojištění
zřizenců). Boh. A 1666/22.

(132) Byl-li pojištěnec oše-
třován v nemocnici dvakrát,
jest otázka, šlo-li po druhé o
nemoc novou ve smyslu nemo-

hodnoty a ceny,

(134) Úsudek komise o hod-
notě určité majetkové položky
nemůže nss. zkoumati po strán-
ce věcné, nýbrž musí se ome-
ziti jen na zkoumání, zda úsu-

zkoumati jen s hlediska § 6.
Boh. F 6298/32.

(128) Otázka, zda surovina,
z níž byla vyrobena mouka, o
kterou v tom kterém konkré-
tním případě jde, byla jedním
a týmž druhem zboží, jest
otázka skutková, kterou může
nss. zkoumati toliko s hlediska
§ 6 zák. o ss. Boh. F 5931/31.

(129) Úsudek úřadu, čerpa-
ný z průkazů stranou poda-
ných a z výsledku šetření o
průkazech těch zavedeného, že
nelze tuzemský původ dováže-
ného předmětu pokládati za
prokázaný těmito průvody, mū-
že nss. přezkoumati jen s hle-
diska § 6 zák. o ss. Boh. F
2659/25.

(130) Výrok žal. úřadu, jímž
jsou hodnoceny předložené
průkazy o tuzemském původu
a totožnosti zboží, může nss.
zkoumati jen s hlediska § 6
zák. o ss. Boh. A 1538/23.

českého zák. z 30. března
1888, č. 33 ř. z., otázkou skut-
kovou. Boh. A 2841/23, srov.
2791/23.

(133) Otázka, jak se mají
oceniti okolnosti směřovací
při stanovení trestu v mezích
odst. 1. a 2. § 241 z. o d. os.,
jest otázkou skutkovou po roz-
umu § 6 zák. o ss. Boh. F
498/21.

dek ten má oporu ve skutkové
podstatě zjištěné způsobem
procesně bezvadným. Boh. F
5441/30.

(135) Odhad hodnoty majet-

kových předmětů tvoří součást
skutkové podstaty pro úsudek
komise a proto nss. může jej
zkoumati jen s hlediska § 6
zák. o ss. Boh. F 5540/30.

(136) Ocenění jednotlivých
součástí jmění pro dávku z
majetku, resp. jeho celku zkou-
má nss. jen s hlediska § 6 zák.
o ss., zda výrok úřadu spočí-
vá na bezvadném řízení. Boh.
F 3051/26.

(137) Výrok celní rady, po-
kud obsahuje úsudek o skuteč-
né ceně určitého zboží, tvoří
součást skutkové podstaty a
proto může jej nss. zkoumati

jen s hlediska § 6 zák. o ss.
Boh. F 3001/26, 5537/30.

(138) Úsudek komise v otáz-
ce osvobození domácího prů-
myslu od daně podle § 3 č.
5 zák. o d. os. a článku 28.
odst. 4 vyk. předp. I k témuž
zákonu, zda stroje poplatníkem
používané jsou stroje značněj-
ší ceny a zda vzhledem na
jih cenu je kladně či záporně
zodpovědětii otázku, pracuje-li
se se značnějším kapitálem, je
součástí skutkové podstaty, kte-
rou může nss. přezkoumávati
toliko s hlediska § 6 zák. o ss.
Boh. F 5194/30.

národnosti,

(139) Otázka, jaké národno-
sti dítě je, jest otázkou skut-
kovou. Boh. A 1397, 1514, 1457,
1398/22, srov. 1821/23.

(140) Otázka, jaké národno-
sti dítě jest, je otázkou skut-
kovou. Zák. č. 4/1906 z. z. mor.
stanoví jako jeden ze zevních
znaků příslušnosti k národno-
sti znalost jazyka v určitém
rozsahu; vzejde-li však pochyb-
nost, nutno národnost dítěte
zjistiti i jinými objektivními
znaky. Boh. A 3051, 3059/24.

(141) Úsudek, že zvláštní
okolnosti odůvodňují závěr, že
národnost dítěte se liší od ná-
rodnosti jeho manželského
otce, je výsledkem hodnocení
zjištěných okolností, které ná-
leží správnímu úřadu a které
může nss. přezkoumati jen s
hlediska § 6, odst. 2. zák. o ss.
Boh. A 7776/29.

(142) Úsudek, že národnost
dítěte, jehož zemřelý otec byl
národnosti české, jež za jeho

života chodilo do české školy
a v ní bylo ponecháno i nad-
ále německou matkou, je če-
ská přes to, že dítě po smrti
otce vyrůstá v domácnosti a
prostředí německém, není vad-
ný. Boh. A 8197/29.

(143) Otázka, jaké národno-
sti jest dítě školou povinné,
jest otázkou skutkovou, při
čemž znalost jazyka v určitém
rozsahu je sice jedním ze zna-
ků příslušnosti k národnosti,
nikoli však jediným; v přípa-
dě pochybnosti jest národnost
dítěte zjistiti i jinými objek-
tivními znaky; v prvé řadě ři-
dí se národnost dítěte podle
národnosti manželského otce,
pokud zvláštní okolnosti ne-
odůvodňují opak (na př. zbave-
ní moci otcovské, opuštění ro-
diny otcem a pod.). Boh. A
7774/29.

(144) Otázku, jaké národno-
sti jsou děti, navštěvující obec-
nou školu ve Slezsku, lze pro

nedostatek právních norem, které by určovaly právní pojem národnostní příslušnosti, s hlediska řízení před nss. posuzovají jen jako otázku skutkovou. Boh. A 7886/29.

(145) Národnost dítěte s hlediska § 20 zák. č. 4/1906 mor. z. z. řídí se v prvé řadě podle

národnosti manželského otce, pokud zvláštní okolnosti (zbavení moci otcovské, opuštění rodiny a pod.) neodůvodňují opak. Zodpovězení otázky, jaké národnosti je otec, je součástí skutkové podstaty. Boh. A 9033/31.

promlčení,

(146) Námitka promlčení trestnosti policejního přestupku není pouze námitkou právní, nýbrž i skutkovou, a nss. může se námitkou tou obíratí jen

tehdy, když st-l nejen v řízení, nýbrž i v stížnosti přesně uvedl skutkové okolnosti, o které námitku tu opírá. Boh. A 1454/22.

správnosti zařazení zboží pod sazební položku celního sazebníku,

(147) Otázka správnosti zařazení zboží do určité sazební položky celního sazebníku jest otázkou skutkovou a může bý-

ti nss-em zkoumána jen s hlediska § 6 zák. o ss. Boh. F 2026/24.

D) Proti otázkám skutkovým stojí otázky právní; za takové byly uznány:

(148) Otázka, jak je s hlediska § 50 zák. 44/1927 sb. posuzovati určitou budovu, jejíž povaha po stránce skutkové jest nesporná, ve věci osvobození od daně, jest otázkou právní, pro jejíž řešení není třeba prováděti nějaké řízení za součinnosti stran. Boh. F 6158/32.

(149) »Povolání« ve smyslu § 44 zák. z 23. července 1919 č. 443 Sb. o služebních poměrech úředníků obecních je pojem právní, jehož obsah dlužno zjištití interpretací zák. a. Boh. A 1603/22.

(150) Ustanovení § 10 novely k ob. zř. ze 7. února 1919 č. 76 Sb. nevyklučuje pau-

šalování diet. Otázka, zda v určitém případě šlo opravdu jen o »paušalování« diet, či zda tu nebylo zakryté honorování veřejných funkcí ve formě trvalého platu, podléhá jako otázka právní rozhodování nss-u. Pro rozh. této otázky nemůže se státi důležitou okolnost, bylo-li usneseno, aby paušalované diety byly vyplaceny předem. Boh. A 755/21.

(151) Otázka, koho dlužno pokládati za drobného zemědělce ve smyslu § 2/1 a § 3/4 zák. č. 35/1923 Sb., není otázkou skutkovou, která by mohla býti zjištna již výsledkem úředního znalece, nýbrž

otázkou právní, jejíž zodpovězení je věcí rozhodujícího úřadu. Boh. A 3460, 3829/24.

(152) Otázku, zda vlastník potřebuje vyvlastňovaného pozemku nezbytně pro svoji vlastní živnost, musí jakožto otázku právní rozřešiti rozhodující úřad sám, aniž by mohl v té příčině odkázati prostě na dobré zdání znalce, jehož úkolem jest toliko poskytnouti úřadu skutkový podklad pro jeho rozhodnutí. Boh. A 3551/24.

(153) Výrok úřadu, jímž odmítl zabývatí se věcné žádosti za udělení kabaretní licence z důvodu, že žadatel nemá právní způsobilosti k provozování takové licence, podléhá přezkoumání nssou-dem. Boh. A 5215/25.

(154) Námitka promlčení trestnosti policejního přestupku není pouze námitkou právní, nýbrž i skutkovou a nss. může se námitkou tou obíratí jen tehdy, když stl. nejen v řízení, nýbrž i v stížnosti přesně uvedl skutkové okolnosti, o které námitku tu opírá. Boh. A 1454/22.

(155) Otázka, zda pozemky tvořivší obecní statek byly v době, kdy nabyli účinnosti zákonem o přeměně obecního statku v kmenové jmění obecní, lesem, je otázkou právní a ne skutkovou. Boh. A 7760/29.

(156) Pojem »stavebního obvodu« v § 3 zák. č. 44/1927 Sb. jest pojmem právním, jeho podstatné znaky musí tedy najisto postaviti rozhodující úřad sám. Boh. A 7932/29.

II. Nss. rozhoduje dle skutkové podstaty, z níž vyšel žalovaný úřad; nehledí při své jurisdikci

A) ke skutečnostem nastalým teprve po vydání naříkaného rozhodnutí,

(157) Pro rozhodnutí ss. jest směrodatna toliko skutková podstata, která byla dána v době administrativního jednání a rozhodnutí. Dodatečné změny poměrů, které jsou způsobilé učiniti pochybnou proveditelnost úředního rozhodnutí, musí býti předem uplatněny v cestě adm. Alt. 336, Budw. 7506.

(158) Nss. nemůže přihlížeti ke skutečnostem sběhlým teprve po vydání naříkaného rozh. (§ 6 zák. o ss.). Boh. A 1176/22, Reiss. 1755, Budw. 8844. Srov. Boh. A 1166/22.

(159) Nss. zkoumá toliko, zdali naříkané rozh. odpovídá zák-u se zřetelem ke stavu, jaký byl v době, kdy rozh. to bylo vydáno, a nemůže tedy přihlížeti k změnám, které nastaly po vydání naříkaného rozh., na němž žalovaný úřad dle svého prohlášení, učiněného u nss., přes nastalou změnu skutkových okolností, trvá. Boh. A 318/20.

(160) Ss. nemůže přihlížeti k obsahu listin, které pocházejí z doby po vydání nař. rozhodnutí. Reiss. 1756, Budw. 7657.

B) k okolnostem uváděným žalovaným úřadem teprve v řízení před nss.,

(161) K novým okolnostem, uváděným v odvodním spise žalovaného úřadu, o které naríkané rozh. opřeno není, a které také straně nebyly sděleny, nemůže nss. dle § 6, odst. 1. zák. o ss. hleděti. Boh. A 934/21, 3012, 2993, 2876, 2368, 2002/23.

(162) Vada řízení způsobená neúplnou intimací a nedostatečným odůvodněním naríkaného rozh. nemůže být

C) k okolnostem stranou v řízení správním neuplatněným, na nichž nař. rozhodnutí nespočívá; průvodního řízení nss. neprovádí.

(164) Nebyla-li správnost skutkové okolnosti, položené za základ správního rozhodnutí, v řízení správním stranou popírána, jest bez významu, vyvrací-li ji v řízení před ss. Alt. 1045, Budw. 753/A.

(165) Skutkovou podstatou, která byla řádně zjištěna za přítomnosti stran a bez jejich odporu, je nss. podle § 6, odst. 1. zák. o ss. vázán. Boh. A 166/19.

(166) Úsudek úřadu, dané poměry přípustným způsobem hodnotící, musí nss. dle § 6, odst. 1. zák. o ss. vzít za základ svého rozhodnutí. Boh. A 935/21.

(167) Skutková podstata sporného případu nemůže být před nss. doplňována. Boh. F 5265/30.

(168) Nss. může položit za základ svému ná-l-u jen skutkovou podstatu, kterou po-

napravena uvedením důvodů teprve ve zprávě předkládací nebo v odvodním spise. Boh. A 2223/23.

(163) Nss. nemůže položit svému ná-l-u za základ námitku žal. úřadem vznesenou v odvodním spise, opírající se o okolnost, která není doložena spisy, a kterou nelze pokládati za nespornou. Boh. A 1625/22, 214/19.

slední stolice administrativní měla za pravou, nikoli skutkovou podstatu, která slouží za podklad případu jinému, třeba i podobnému. Boh. A 1662/22.

(169) Přezkoumávání důkazu, provedeného v řízení adm., s.s-em je podle § 6, odst. 2. zák. o ss. omezeno na zjištění, že za základ byla vzata skutková podstata odpovídající spisům, a na to, zda řízení bylo provedeno úplně a bez porušení podstatných forem řízení adm. Zkoumání správnosti hodnocení důkazů, t. j. odvažování sobě odporujících svědeckých výpovědí pokud se týče jejich vnitřní věrohodnosti a významu, ss-u podle 1. odst. § 6 nepřísluší. Pop. 3752, Budw. 7181/A.

(170) K důkazům předneseným teprve v řízení před ss. nemůže být v nálezu přihléd-

nuto. Reiss. 1757, Budw. 10630.
(171) K vysvědčení, které strana teprve v řízení před nss. připojila, nemůže tento soud přihlédnouti. Alt. 150, Budw. 3093.

(172) V řízení před ss. nelze přihlédnouti ke skutkovým okolnostem, z nichž strana dovozuje zákonné osvobození, nebyly-li okolnosti tyto uplatněny v řízení adm. Alt. 340, Budw. 5648.

(173) Okolnost v řízení adm. neuplatněná, že přiznání došlo k úřadu bernímu nepochází od poplatníka, nýbrž že bylo podvrženo, nemůže být uplatněna před ss. Reiss. 4482, Budw. 28/F.

(174) Je-li rekurs podle presentata okresního výboru podán pozdě a neměl-li při tom zem. výbor důvodů pochybovat o správnosti presentata, nemůže být jeho rozhodnutí zamítající rekurs jako opožděný před ss. účinně naríkáno ani tehdy, bylo-li dodatečným šetřením zjištěno, že presentatum bylo nesprávné a že rekurs byl podán včas. Remedura jest možna toliko cestou obnovy řízení. Budw. 9929/A. Srov. (180), (181), (182).

(175) Popírá-li strana teprve ve stížnosti k ss. správnost prohlášení strany učiněného v řízení správním, nemůže k tomu ss. při svém rozhodování přihlédnouti. Reiss. 6774, Budw. 3177/F.

(176) Proti správnosti skutečnosti, že úřední dekret byl doručen, nemohou ve stížnosti k ss. — bez předchozího vy-

řízení pořadem stolic — býti činěny námitky, byla-li zmíněná skutečnost zjištěna způsobem odpovídajícím správním spisům a položena za základ nař. rozhodnutí. Viz Reiss. 6756, 13315, Budw. 7608/F.

(177) Námitka, že doručena k jménem strany podepsaná, týkající se doručení dekretu jest nepravá, nemůže být uplatněna ve stížnosti k ss., nýbrž cestou obnovy řízení. Viz Reiss. 13314, Reiss. 16047, Budw. 9693/F.

(178) Námitka, uplatněná proti odvolacímu rozhodnutí zem. komise, že doručena podepsaná jménem strany, týkající se vyrozumění o odvolání podaném předsedou komise pro daň výdělkovou, jest nepravá, nemůže být uplatněna ve stížnosti k ss., nýbrž cestou obnovy řízení (viz Reiss. 6756). Reiss. 13314, Budw. 7070/F.

(179) Nss. jest povolán přezkoumávati rozhodnutí konečné stolice správní po stránce zákonitosti a procesní bezvadnosti na podkladě skutkové podstaty, která byla podle správních spisů jeho základem, a nemůže tudíž ve sporné věci meritorně rozhodovati nebo doplňovati podstatu sporného případu svým řízením. Boh. F 6384/32.

(180) Úřední presentatum jest platným důkazem o dni podání, dokud nic jiného není prokázáno. Prokazuje-li st. ve stížnosti k nss-u, že podání stalo se v jiný den, nemůže

nss. k této, pro správní řízení nové okolnosti hleděti (§ 6, odst. 1. zák. o ss.). Boh. A 432/20. — Srovnej (174) i následující dva nálezy.

(181) Jestliže rozh., opírající se o úřední záznam obecního úřadu o tom, kdy odvolání bylo stl-em podáno, prohlásí odvolání to za opožděné, stl. pak se stížností předloží potvrzením poštovního úřadu, že odvolání bylo podáno podacímu úřadu ještě ve lhůtě odvolací, sluší, není-li rozpor obou úředně ověřených údajů odklizen ani obsahem spisů ani zněním naříkaného rozh., rozh. to zrušiti dle § 6, odst. 2. zák. o ss. Boh. A 279/19, 343/20.

(182) Uvádí-li stl. okolnosti v daném případě rozhodné teprve ve stížnosti k nss., ponežvadž v řízení správním neměl příležitost je přednésti, nemůže nss. se zřetelem k § 6, odst. 1. zák. o ss. okolnosti

K §u 6, odst. 2.

Hácha (Nss., str. 857): »Tvůrci říjnového zákona obávali se následků, k nimž by mohla vésti absolutní vázanost soudu na skutkovou podstatu, na níž správní úřad svůj výrok založil... Šlo o to, jak zameziti, aby soud nebyl nucen vycházeti od skutkových podstat zcela neskutečných, kusých a libovolně zjištěných. Nechtělo a prakticky ani nemohlo se jíti tak daleko, aby soud sám zjišťoval skutečnosti (Tatsachen), z nichž je skutkovou podstatu konkrétního případu sestrojiti. Soud neměl býti iudex facti. Byla proto soudní kontrole otevřena ke skutkové podstatě jen cesta nepřímá, přesněji řečeno cesty dvě, jež obě vedou k jednomu a témuž cíli. První z nich, která je ještě úplně na půdě zásady projednací, záleží ve vlastním ouvertuře stížnosti »pro vady řízení«... Druhá z nich je však již na půdě oficiální zásady vyhledávací. Soud sám má pátrati z úřední povinnosti po procesním vadách, které se vztahují ke skutkové podstatě, a to jednak k jejímu použití, jednak k jejímu zjištění. Jen o t ě c h t o vadách řízení mluví se v § 6,

ty sám co do jejich správnosti oceňovati, nýbrž musí řízení dle odst. 2. tohoto předpisu jako vadné a neúplně zrušiti. Boh. A 776/21.

(183) Nss. nemůže sám doplňovati skutkovou podstatu provedení důkazů ve stížnosti navrhaných. Boh. F 5900/31.

Srovnej však:

(183a) Byl-li na listinu stranou teprve se stížností ss. předloženou finančním úřadem vzat zřetel tím, že na jejím základě dodatečně bylo od části důvodů rozhodovacích upuštěno, má i ss. při svém rozhodování k celému obsahu listiny přihlédnouti. Pop. 3757, Reis. 13.353, B. 8122/F.

(183b) Nové přednesy v řízení před nss. jsou přípustny, jsou-li nutny následkem změny rozhodnutí provedené finančním úřadem po podání stížnosti. Reis. 1773, Budw. 8856.

odst. 2. říjn. zák., v němž je sedes materiae. V prvním směru je soud povinen porovnat skutkovou podstatu, kterou úřad přijal za skutkový podklad svého výroku (der angenommene Tatbestand, Tatbestandsannahme) s obsahem správních spisů, tedy vlastně se skutkovou podstatou, která se dá na základě obsahu spisů správních sestrojiti (der aktenmäßige Tatbestand). Měří tedy soud skutkovou podstatu úřadem přijatou, nikoliv reálnými skutečnostmi, nýbrž obsahem spisů správních. Je-li skutková podstata, úřadem přijatá, v rozporu s obsahem spisů správních (contra acta, aktenwidrig), je soud povinen (hat) naříkané rozhodnutí pro vady řízení zrušiti. Na téže myšlence spočívá další oficiální zkoumání, zdali »skutková podstata« je úplná, či zdali vyžaduje v podstatných bodech doplnění. I pak ruší soud naříkané rozhodnutí pro vady řízení... Do stejné čáry s oběma právě probranými »vadami řízení« postavil říjnový zákon i »zanedbání podstatných forem řízení«, ponechav při tom soudu, aby sám vyhledal, které jsou »formy řízení« a aby hodnotil jejich »podstatnost«... není nemožno nalézt v tom zákonou delegaci k soudcovskému tvoření procesního práva správního... Všecky tři druhy »vad řízení« v § 6, odst. 2. říjn. zák. jsou zákonem postaveny do jedné řady. Všecky tři zasahuje, aspoň podle textování zákona, oficiální zásada vyhledávací. Soudní prakse také vskutku po dlouhou dobu nijak nerozeznávala... Jen ponenáhlu, ale v praksi nss. již s plnou určitostí, počíná se rozeznávat. Byla to these Pantůčkova, že mezi »vadami řízení«, jež záležejí v tom, že skutková podstata přiči se spisům nebo je neúplná, s jedné strany a mezi »vadami řízení«, které záležejí v »zanedbání podstatných forem« jest caesura, a že zásada vyhledávací postihuje v principu jen prvé, nikoliv druhé z nich. Vůdčí myšlenka soustavy, že nss. chrání subjektivní práva jen k zakročení strany a v mezích tohoto zakročení, byla promítnuta i na subjektivní práva procesní, kteráž zanedbáním podstatných forem řízení se porušují. Z toho pak vyplynulo, že soud přestával k těmto procesním vadám hleděti, nejsou-li ve stížnosti vytykány (Boh. adm. 1362, 1430, 1457, 2928 a j.). Výjimka se ovšem činí, když jde o t. zv. vady latentní, které zůstaly straně tak ukryty, že nemohla je postřehnouti a nemohla je tedy vytykati, a pak tam, kde výslovný nebo analogicky použitý předpis zákonný k výjimce nutí, na př. při vadném poučení o konečnosti aktu.

Zrušení naříkaného rozhodnutí může přivoditi pouze vada podstatná; za podstatnou vadu uznává nss. jen takovou, která in concreto mohla se dotknouti práv stěžovatelových nebo mu aspoň ztěžuje účinnou obranu proti naříkanému rozhodnutí, anebo brání nss., aby naříkané rozhodnutí spolehlivě

přezkoumal. Boh. A. 717 a 723/21, 1110 a 1489/22, 1856, 1940, 2603, 2980 a 2514/23.

I. Za podstatné nepokládají se proto

A) vady řízení týkající se okolností pro výsledek sporu před nss. vůbec bezvýznamných,

(184) Rozpor mezi skutkovou podstatou nař. rozh. a obsahem spisů, týkající se jen skutkových momentů, které pro řešení sporné otázky nejsou závažny, nečiní rozh. vadným. Boh. A 795/21.

(185) Vadnost zjišťování, jehož provedení není podle zákona třeba, nemůže být před ss. vytýkána. Reiss. 1753,

B) vady řízení, které stěžovateli nejsou na újmu nebo vznikly jeho zavinením.

(188) Formální vada, která straně žádné újmy nepůsobí, není vadou podstatnou. Boh. 701/21.

(189) Nemá-li opomenutí slyšení strany na její obranu nepříznivého vlivu, nelze je uznati za podstatnou vadu řízení. Boh. A 6423/27.

(190) Vystoupil-li mezi orgány, rozhodujícími o otázce domovské příslušnosti, totiž obcí a župním úřadem, neprávem také okresní úřad, ve věci této nekompetentní, nezvešla z toho straně újma a nelze z okolností té usuzovati na nezákonnost rozhodnutí župního úřadu. Boh. A 5654/26.

(191) Nejasnost nař. rozh., která stlí újmy v hájení jeho práv nezpůsobila, není podstatnou vadou řízení. Boh. A 587/20.

Budw. 9136.

(186) Formelně nesprávný postup řízení nezakládá podstatnou vadnost jeho, nemá-li na obsah rozhodnutí žádného vlivu. Alt. 147, Budw. 1991.

(187) V neprovedení opatření zřejmě bezúčelných nelze shledati podstatné vady řízení správního. Boh. F 4416/28.

(192) Podstatné vady řízení jsou jen ony, které jsou způsobilé mítí vliv na právní postavení strany. Alt. 335, Budw. 7354.

(193) Vadnost řízení není důvodem zrušení rozhodnutí, neměla-li vada žádný vliv na práva strany. Reiss. 1752, Budw. 8856.

(194) Vadnost řízení může vésti ke zrušení rozhodnutí tehdy, zhoršila-li postavení zájemce jako strany, resp. byla-li na úkor jeho možnosti chrániti svá práva. Alt. III. 335, Alt. 971, Budw. 1582, 1784, 760/A.

(195) Nesprávná citace zákonného předpisu, pro jehož přestoupení byl pachatel odsouzen, nečiní rozsudek vadným, když strana dle stavu věcí nemohla být v pochy-

nosti o tom, kterým deliktem byla uznána vinnou. Boh. A 1183/22.

(196) Uvádí-li stl, že mu úřad v řízení správním odešel nahlédnouti do správních spisů, nejde o vadu podstatnou, jestliže stížnost netvrdí, že by tímto postupem úřadu byla bývala straně v určitém směru stížena obrana proti nařikánému rozh. Boh. A 1515/22.

(197) Rozhodli o odvolání do usnesení městského zastupitelstva nepřislušný úřad (okresní úřad) a dostala-li se záležitost dalším postupem řízení před úřad k onomu rozhodnutí příslušný (župní úřad), jenž ve věci vydal meritorní výrok, jest předchozí vadnost řízení bezvýznamná. Boh. A 5451/26.

(198) Podala-li strana v řízení správním z rozh. včas opravný prostředek ve věci samé, jest nepřipustná námitka stížnosti, že jí rozh. to nebylo řádně doručeno. Boh. A 171/19.

(199) Okolnost, že platební rozkazy nebyly straně doručeny přímo od úřadu, nýbrž, že jí byly dodány od třetích osob, nezakládá podstatné vady řízení, když byl meritorně projednán rekurs strany proti předpisu poplatků. Boh. F 3022/26.

(200) Postupoval-li úřad podle podnětu strany, nemůže strana postup úřadu, který z daných okolností není podstatně vadný, s úspěchem jako vadný vytýkati. Budw. 3297/A.

(201) Nss. jest vázán skutkovou podstatou rozh., jejíhož vyšetření se stl. sice nezúčastnil, ač k tomu příležitost měl, která však dle spisů byla bezvadně zjištěna. Boh. A 2890/23.

(202) K vadě řízení, která jest straně známa, nebyla však od ní vytýkána ve stížnosti, nemá ss. z moci úřední přihlédnouti. Reiss. 4484, Budw. 1060/F.

(203) Vzdala-li se strana výslovně uplatnění vadnosti řízení, nemá ss. řízení z moci úřední zkoumati. Reiss. 4483, Budw. 769/F.

(204) Procesní nároky stran jest vznášeti na úřad a nikoli na druhou stranu procesní; mohlo by tedy zamítnutí návrhu procesního eventuálně zakládati vadu řízení jen tehdy, byl-li návrh takový zamítnut úřadem rozhodovacím, jemuž jej strana předložila. Boh. A 2080/23.

(205) Jestliže v řízení za účelem vyměření dávky z přírůstku hodnoty nemov. zcizitel ani na opětovně úřední vyzvání neuvede okolnosti rozhodné pro zjištění nákladů připočítatelných k ceně nabývací, nezakládá ani nezákonnost ani vadu řízení, vydá-li úřad rozh. na podkladě, který zůstal vinou zcizitele neúplný. Boh. A 1130/22.

(206) Jestliže strana v řízení nežádala slyšení odborného znalce, nemůže vytýkati jako vadu řízení, že znalec slyšen nebyl. Boh. A 550/20.

(207) Jestliže strana v řízení

administrativním nezaujala stanovisko proti zjištění stát. znalce, zejména nepodala konkrétní návrhy, jaké další zjištění pokládá za nutné, nemůže stížností na nss. s úspěchem vyty-

kati jako vadu řízení, se úřad spokojil zjištěním tohoto znalce, když toto zjištění podle svého obsahu poskytuje dostatečný podklad pro nařikání rozh. Boh. A 2479/23.

II. Rozpor skutkové podstaty nařikáného rozhodnutí se správními spisy; její podklad ve správních spisech,

K tomu Hácha (Nss. str. 855): »...soud oficiálně zkoumá, zdali skutková podstata, z níž žalovaný úřad vycházel, není snad v rozporu se spisy správními (aktenwidrig) a zdali není neúplná (ergänzungsbedürftig). Ze zpřezky těchto dvou negativ byla poněkud vyvinuta pozitivní náležitost, že skutková podstata žalovaným úřadem za podklad rozhodnutí přijatá (der angenommene Tatbestand) musí mít ve správních spisech dostatečný podklad. Musí být in der Aktenlage begründet, musí mít eine aktenmässige Deckung...«

Myšlenku tuto lze vyjádřit rovnicí:

(souhlas se spisy) + (úplnost skutk. podstaty) = (podklad ve spisech).

(208) Zakládá podstatnou vadu řízení, zamítne-li úřad žádost z důvodu, že o ní bylo již dříve rozhodnuto, jestliže podle spisů žádost taková podána nebyla a tudíž ani nebyla předmětem rozhodování. Boh. A 1940/23.

(209) Ss. jest sice povolán zkoumati, zda skutková podstata úřadem předpokládaná je v souhlase se správními spisy, nemůže však rozhodovati o sporných skutkových otázkách, nerozhodli o nich adm. úřad. Reiss. 1754, Budw. 10268.

(210) Vztahuje-li se nař. rozhodnutí fin. min. na jiný poplatkový objekt, nežli který byl předmětem poplatkové

ho předpisu prvé stolice, je rozhodnutí pro vadnost řízení zrušiti. Reiss. 4486, Budw. 1629/F.

(211) Založil-li správní úřad svůj úsudek na souboru určitých skutkových okolností, dlužno skutkovou podstatu rozhodnutí spatřovati v celém tomto souboru, a je proto podstatnou vadou ve smyslu § 6 zák. o ss., nemá-li některý ze skutkových momentů souboru onoho opory ve spisech, byť i snad po názoru nss. ostatní momenty o sobě stačily, aby závěr úřadu podepřely. Boh. A 5192/25.

(211a) Odsoudil-li úřad někoho pro přestupek § 12c) cis. nař. z 20. dubna 1854. č. 96

ř. z. příznav celému souboru projevů obviněného kvalitu »urážlivého způsobu psaní«, ač logicky lze kvalitu takovou přiznati jen některým z oněch projevů, nemá výrok úřadu dostatečného podkladu skutkového, a jest jej proto zrušiti podle § 6 zák. o ss. Boh. A 1639/22.

(212) V tom, že vyjádření učiněná podle § 18, odst. 4. ž. ř. obcí, policejním úřadem a společenstvem zůstala nepovšimnuta, nespocívá neúplnost řízení a v případě, že rozhodnutí se výslovně neodvolává na dobrozdání vyznívající opačně, ani rozpor se spisy. Pop. 3760, Budw. 8362/A.

Srovnej však:

(213) Pro určení, kdy opravný prostředek byl podán u úřadu, jest směrodatné úřední označení dne podání na dotyčném spisu, pokud strana neprokáže, že podání stalo se

skutečně jiného dne, než úředním razítkem jest uvedeno. Boh. F 3017/26.

(213a) Je-li ke stížnosti připojen jednoduchý opis intimátu a nesouhlasí-li tento s konceptem intimátu jest předpokládati, že předložený opis souhlasí s originálem intimátu, jestliže adm. úřad tomu neodporuje. Pop. 3710, Budw. 6949/F.

(213b) Nevytkl-li zástupce stížnosti při veř. úst. líč., že zpravodajem přečtené nař. rozhodnutí nebylo takto stěžující si straně intimováno, musí nss. podrobiti svému přezkoumání nař. rozhodnutí v doslovu, jak jest obsaženo ve správních spisech, a nemůže přihlídnouti k tomu, že jeho intimát, předložený zástupcem stížnosti teprve při veř. úst. líčení, se od tohoto doslovu podstatně odchyluje. Boh. F 6051/32.

nepředložil-li žalovaný úřad správní spisy,

(214) Nepředložil-li žalovaný úřad (ministerstvo) nss-u doklady jím žádané a k přezkoumání zákonitosti nař. rozh. potřebné, jest rozhodnutí zrušiti podle § 6 zák. o ss. Boh. A 6407/27.

(215) Nepředložil-li žalovaný úřad přes vyzvání správní spisy, jest skutkovou podstatu, jak ve stížnosti jest vyličena, pokládati za nespornou. Boh. A 322/20. Srov. 643, 640/20.

(216) Nepředložil-li žalovaný úřad ani k opětnému vy-

zvání správní spisy, rozhodne nss. jen na základě obsahu stížnosti a přednesů při veřejném ústním líčení. Boh. A 1466/22.

(217) Jestliže žalovaný úřad nezašle správní spisy, ani nezaujme stanovisko k obsahu stížnosti, nutno mít za to, že tvrzení stížnosti jest ve shodě s administrativními spisy. Boh. A 2329, 2448, 2214, 2173, 2148/23, 1762/22, 164, 138/19, srov. 2178/23.

ztratily-li se správní spisy.

(218) Ztratily-li se spisy, může jejich obsah býti nahrazen také tím, že se rozhodnutí zruší podle §u 6 za účelem opakování zjištění. Budw. 11512/A.

(219) Schází-li podle sdělení úřadu část správních spisů, týkající se bodů, v řízení správním dle tvrzení stížnosti sporných, a není-li jejich rekonstrukce možná, zruší nss. na podkladě skutkové podstaty vylíčené ve stížnosti nařikane rozhodnutí, jež nemůže přezkoumati po stránce procesní bezvadnosti, podle § 6 zák. o ss. Boh. F 6370/32.

III. Skutková podstata.

A) Neúplné zjištění skutkové podstaty.

(223) Byly-li určité okolnosti skutkové, relevantní pro zjištění místní potřeby, stranou tvrzeny, spočívá v opomenutí jejich zjištění vada řízení. Pop. 3763, Budw. 8074/A.

(224) Neúplnost skutkové podstaty nař. rozh., která činí soudou nemožným, aby otázku spornou posoudil, zakládá vadu řízení. Boh. A 1633/22.

(225) Nedostatek šetření, který nss-u znemožňuje utvořit si úsudek o zákonitosti nařikaneho rozhodnutí, zakládá podstatnou vadu řízení. Boh. A 930/21.

(226) Nelze-li ze spisů učiniti správný závěr, zdali úřad, vydávaje nařikane rozh. stran určité osoby měl k tomu dostatečný skutkový základ, nebo zdali jeho výrok nezaklá-

(220) Nemůže-li nss. obdržeti spisy úřadu správního a zkoumati nař. rozhodnutí, zruší je dle § 6 zák. o ss. Boh. F 658/21, 1090, 1095/23.

(221) Nemohou-li býti tvrzení stížnosti o tom, co se sběhlo v řízení adm., vyvrácena spisy, poněvadž se tyto ztratily, jest míti za to, že tvrzení stížnosti jsou pravdivá. Pop. 3756, Budw. 7181/F.

(222) Nemůže-li úřad předložit spisy a nezaújme-li také jinak stanovisko k vývodům stížnosti, má ss. za základ svého nálezu vzítí údaje strany. Budw. 11798/A.

dá se jen na záměně jmen, jest tím odňata nss-u možnost přezkoumati spolehlivě správnost a zákonitost nař. rozh., pročež jest je zrušiti pro podstatnou vadu řízení. Boh. A 1940/23.

(227) K neúplnosti skutkové podstaty musí nss. dle § 6, odst. 2. zák. o ss. přihlížeti z povinnosti úřední. Boh. A 1257/22, 1063/21, 44/19.

(228) Nedostatek úředního zjištění relevantní okolnosti nezakládá podstatnou neúplnost skutkové podstaty tehdy, jestliže jde o okolnost notorickou a soudou známou. Alt. 259, Budw. 4890.

(229) Jestliže strana neuvědla, ač měla k tomu příležitost, konkrétní fakta o svých individuálních poměrech, která jen

sama mohla podati, nemůže namítati s úspěchem, že šetření o jejích poměrech bylo nedostatečné. Boh. A 128/19.

(230) V tom, že úřad stoliče vyšší vychází ze skutkové

podstaty z doby jeho rozhodnutí a nikoliv z doby uplatnění žádosti, není podstatná vada řízení. Alt. 627, Budw. 12.379.

B) Čeho může úřad zjišťuje skutkovou podstatu použití a čím je vázán.

(231) Použití dat, která měla podle platného práv. řádu býti snad pro rozhodující úřad nedostupná (údaje při sčítání lidu), jako průvodního prostředku není povahou svou ani porušením procesních forem, ani neúplností řízení, ani nezakládá rozpor se spisy, když dedukce z nich odvozené jsou logicky možny. Boh. A 2568/23.

(232) Není zák. předpisu, který by zakazoval fin. ředitelství vyslechnouti poplatníka po podaném odvolání do rozhodnutí odhadní komise o okolnostech, jež mají vztah k jeho odvolání, ani takového zák. předpisu, který by zabráňoval odvolací komisi hleděti k údajům poplatníka při zmíněném výslechu. Boh. F 3994/27.

(233) Při posuzování otáz-

ky, kdy byla kupní smlouva uzavřena, může úřad použití skutečností zjištěných za účasti strany v soudním řízení, třeba předmětem sporu nebyla táž otázka, nýbrž spor byl o to, u kterého advokáta měla býti smlouva sepsána. Boh. F 3233/26.

(234) Finanční úřad jest při řešení otázky (prejudiciální pro případ poplatkový), od kdy pomínuly účinky rozvodu manželů, uzavřevších darovací smlouvu, vázán pravoplatným výrokem soudním, že následky rozvodu manželství dlužno pokládati dle prohlášení strany za zaniklé dřívějším dnem, než bylo soudu oznámeno obnovení manželského spoluzítí smluvních stran, pokud nebyl prokázán opak. Boh. F 3809/27.

C) Kontrola průvodů provedených úřadem správním; zkoumání logičnosti úsudku úřadu.

Hácha (Nss., str. 855): »Trváje na zásadě, že je skutkovou podstatou žalovaným úřadem přijatou vázán, zkoumá soud nicméně, zdali úsudek úřadu o otázkách povahy skutkové je na základě nesporných skutkových premis vůbec logicky možný. Budw. A 8076, 8077, 8079 a j., Boh. adm. 821, 1205 in fine, 1313, 1639, 2383, 2568, 2807, 2940, k tomu i Boh. adm. 1289, 1414, 1918, 1782 a j. Touto cestou dospěl soud do jisté míry i k přezkoumávání hodnocení průvodů, ač důsledně uznává, že

úřadu přísluší volně hodnocení průkazů (Boh. adm. 2186, 2598, 3245, 3336, 3667, 6625, 6717, též 5278, 7363 a j.). Touže cestou podrobil si soud i úsudky hodnotné, ale jeho zkoumání omezuje se na chyby v myšlení (Denkfehler). Nenalezne-li takových chyb, nepouští se do odvažování důvodů, jež mluví pro úsudek úřadu nebo proti němu, neboť, jak se často vyjadřuje, není povolán, aby přezkoumával skutkové úsudky úřadu „věcně“.

(235) Nss. nemůže vzhledem k § 6, odst. 1. zák. o ss. zkoumatí hodnocení důkazů úřadem, co do jejich věrohodnosti a významu. Boh. F 385/20.

(236) Hodnocení důkazu obchodními knihami může nss. zkoumatí jen co do bezvadnosti řízení. Boh. F 431/21.

(237) Zkoumatí odhad daňového základu po stránce věcné správnosti odhadu vymyká se z kognice nss. Boh. F 4727/29.

(237a) Hodnocení provedených důkazů co do jejich věrohodnosti a průvodního významu nemůže nss. podle předpisu § 6, odst. 1. zák. o ss. přezkoumávatí. Boh. A 2595/23, 1756/22.

(238) Výsledek soudního odhadu za účelem vyměření dávky z přírůstku hodnoty podle § 18 čes. dáv. řádu jest závazný pro strany, pro úřady vyměřovací i pro ss. za předpokladu, že odhad byl proveden zákonným způsobem. Budw. 12.029/A.

(239) Nss. nemůže výsledky průvodního řízení sám hodnotiti, jsa vázán skutkovou podstatou nařikáňého rozh. (§ 6 zák. o ss.) a může je podrobiti své kontrole jen potud, pokud

by snad úřad překročil hranice všeobecných, nebo pro určité případy stanovených zásad procesuálních. Poněvadž pak průvodní řízení ve věcech správních a tedy i trestních věcech správních jest ovládáno zásadou volného hodnocení průvodů, musí se kontrola soudní omeziti jen na otázku, není-li snad průvodní materiál, o který se správní úřad opírá, vůbec nezpůsobitý, na příklad pro povahu pramene, z něhož je čerpán, nebo nebylo-li porušeno některé podstatné pravidlo procesní, a dále na otázku, zda provedené průvody činí skutkový závěr, k němuž úřad dospěl, logicky vůbec možným. Boh. A 1918, 2850/23, 1782, 1414/22, 971/21, 328/20, viz (241).

(240) Je-li úsudek žal. úřadu o okolnosti skutkové založen na nesporné skutkové premise, zkoumá nss. toliko, zdali závěr úřadu je vůbec logicky možný. Boh. A 2307, 2940, 2807, 2383/23, 1639, 1313/22, 821/21.

(241) Řízení průvodní v trestních věcech policejních — jako v admin. řízení vůbec — ovládáno jest zásadou volného hodnocení průvodů. Kontrola

nss. je omezena jen na otázku, zda průvodní materiál, o který se správní úřad opírá, není vůbec nezpůsobitý, zejm. pro povahu pramene, z něhož byl čerpán, nebo pro porušení některého podstatného pravidla procesního, a dále na otázku, zda provedené průvody logicky činí vůbec možným skutkový závěr, k němuž úřad dospěl. Boh. A 3245/24, viz (239).

(242) Nss. není povolán, aby průvodní materiál v řízení správním sebrány sám hodnotil, nýbrž může toliko zkoumatí, zda správní soud oceňuje materiál důkazní nepřekročil procesně-právních mezí, jež se z pojmu »hodnocení průvodů« podávají, zejm. zda se neprohřešil při tom proti pravidlům logiky a zkušenosti. Boh. A 3667/24.

(242a) Není logický závěr úřadu, že z okolnosti, že se stromky ze školky z velké části odprodávají, plyne, že školky pro udržování ovocné zahrady není nevyhnutelně třeba. Boh. A 10.155/32.

(243) Úřad, rozhodující o opravném prostředku strany podle cel. zák. č. 114/1927, může se opřít o znalecký posudek opatřený i bez součinnosti strany. (!) Boh. F 5814/331.

(244) Ustanovení § 231, odst. 15. prov. nař. č. 168/1927 Sb., podle něhož není ministerstvo financí povinně znalecký po-

sudek, sloužící za podklad rozhodnutí, před rozhodnutím sděliti straně k vyjádření, neodporuje zákonu, jsouc kryto zmocněním obsaženým v odst. 6., § 112 celního zák. (?) Boh. F 6090/32.

(245) Vadou řízení jest, jestliže úřad sdělil poplatníku pouze výsledek konaného setření o daňové povinnosti, stranou popřené, ale nejmenoval důkazní prostředky a jich obsah. Boh. F 4114/28.

(246) Vadou řízení jest, jestliže min. financí své rozhodnutí o nároku strany, aby dovezené zboží bylo podle příslušné celní sazby procleno, opřelo o odborný posudek znalce, slyšeného podle § 110 cel. zák. a § 231 prov. nař. k tomuto zák., aniž tento odborný posudek ve svém rozhodnutí se všemi skutkovými okolnostmi a premisami sdělilo straně. Boh. F 6090/32.

(247) Vyjádření odborných orgánů, fungujících jako poradci úřadů, mají poskytovatí rozhodujícím úřadům možnost odborné kritiky dobrozdání v řízení podaných. Nejsou tedy ani součástí zjišťovacího řízení prováděného za účasti stran, ani se nesdělují stranám ku vyjádření. Pokud rozhodující úřad kritiku tuto vzal za svou tím, že ji do rozhodnutí pojal, tvoří součást rozhodnutí samotného. Pop. 3765, 3768, Budw. 8104, 8320/A.

IV. Zanedbání podstatných forem řízení správního.

A) Slyšení stran.

(248) Vychází-li druhá instance při rozhodování o re-

kursu z jiných skutkových okolností než I. instance, nebo za-

kládá-li poplatkovou povinnost na jiném právním důvodu, o němž se strana dosud nemohla vyjádřit, musí před svým rozhodnutím straně poskytnouti možnost, aby se vyslovila o nových okolnostech nebo o novém právním odůvodnění. Boh. F 3364/26.

(249) Při posuzování poplatnosti darování, o kterém nebyla zřízena listina, musí úřad přihlížeti ke všem údajům stran, poplatkem povinných, jež jsou základem výroku, že jde o poplatný dar; pochybuje-li o správnosti některých z těchto údajů, jest jeho povinností, aby za součinnosti stran zjistil takové konkrétní okolnosti, které by správnost údajů těch vyvrace-ly resp. závěr úřadu odůvod-ňovaly. Boh. F 2667/25.

(250) Vadou řízení jest, nepokusil-li se úřad o výslech druhé smluvní strany bydlící

v cizině, navržený poplatní-kem o skutkových okolno-stech, rozhodných pro zpoplat-nění smlouvy. Boh. F 1856/24.

(251) Podstatnou vadou ří-zení jest, byla-li za základ vy-měření poplatku z darování vzata vyšší než smluvená hodnota, o jejíž přiměřenosti byla slyšena jen druhá strana. Boh. F 1674/24.

(252) Úřad, rozhodující o opravném prostředku strany podle cel. zák. č. 114/1927, může se opřít i znalecký po-šudek opatřený i bez součinnosti strany. (!) Boh. F 5814/31.

(253) Za účinnosti celního zák. č. 114/1927 Sb. nemá stra-na právního nároku, aby jí byl před vydáním rozhodnutí mi-nisterstva financí sdělen zna-lecký posudek, na němž roz-hodnutí má být založeno, k vyjádření. (!) Boh. F 6299/32.

B) Rozhodování »per saltum«.

(254) Rozhodnutí vydané po-slední věcně příslušnou stolicí jest k přípustné a důvodné stíž-ně námitce úchytky od zákonného pořadu stolic rušití podle § 6 zák. o správ. soudč. Boh. A CCCXCIV/30, Boh. F XXXVIII/30 (usn. odb. plena).

(255) Okolnost, že v adm. řízení se sběhla úchytky od zák. pořadu stolic, nezakládá nepřislušnost věcně kompetent-ní poslední stolice, k níž nss. hledí z povinnosti úřední. Boh. A CCCXCIV a Boh. F XXXIX/30 (usn. odb. plena).

Judikatura předchá-

zející tomuto plenu nebyla jednotná; ve-dle nálezu souhlas-ných, (256) na př. Boh. F 6321/32, Boh. F XXXIX/30, je řada nálezů vychá-zejících z názoru o-pačného; z těchto buď-těž uvedeny:

(257) Vyšší stolice nemůže o odvolání, podaném do rozhod-nutí, vydaného úřadem nepří-slušným, rozhodovati věcně, nýbrž je povinna zrušiti je z moci úřední. Nestane-li se tak a rozhodne-li vyšší stolice věc-ně, je její rozhodnutí nezákon-

né. K této nezákonnosti přihlíží nss. z povinnosti úřední. Boh. A 4531/25, 5329, 5330, 5331, 5499, 5901/26, 6243, 6524, 6752/27, 7036, 7238/28.

(258) Je nezákonné, nezruší-li nadřízená stolice na základě rekursu strany rozhodnutí niž-ší stolice, per saltum vydané; k nezákonnosti takové nss. hledí ex officio. Boh. A 4467/25.

(259) Rozhodli ve věcech, kde je předepsán pořad tří in-stancí, toliko úřad I. a III. sto-lice, jest výrok III. instance, přezkoumávající meritorně vý-rok I. instance, stížen nezákon-ností, k níž jest nss-u hleděti z moci úřední. Boh. A 6750/27.

C) Nevyřízení petitu nebo námítky rekursní,

(263) Opřela-li strana v re-kursu svůj nárok o dva právní předpisy různého obsahu a různých účinků, úřad však po-suzoval věc jen se stanoviska jednoho z těchto předpisů, jest rozhodnutí ke stížnosti strany, dovolávající se opětě obou zákonných předpisů, zrušiti po-dle § 6 zák. o ss. Boh. A 3193/24.

(264) Opíral-li učitel v od-volání nárok na připočtení vá-lečných pololetí jak o předpi-sy zák. č. 457/1919 Sb., tak o ustanovení zák. č. 222/1920 Sb. ve spojení se zákonem č. 195/1920 Sb., úřad však posuzoval věc jen s hlediska zák. č. 457/1919 Sb., jest ke stížnosti, do-volávající se opětě obou zá-konných předpisů rozhodnutí úřadu zrušiti podle § 6 zák. o ss. Boh. A 3221, 3260/24.

(265) Je podstatnou vadou

(260) Porušení pořadu stolic nezakládá sice důvod absolut-ní zmatečnosti, avšak podstat-nou vadu řízení, k níž hleděti jest z moci úřední i když jest zřejmo, že neměla škodlivého vlivu na práva strany. Pop. 3753, Budw. 7666/A.

(261) K okolnosti, zda trest-ní nál., potvrzený rozh-ím, jež jest bráno v odpor stížností k nss-u, vydán byl v I. stolici příslušným úřadem, přihlížeti jest ex off. Boh. A 2488/23.

(262) Podstatné vady adm. řízení (porušení pořadu stolic) zkoumá ss. z moci úřední i když je strana neuplatňuje. Budw. 12.087, 2675, 6028/A.

řízení, jestliže min. škol., roz-hodujíc o rekursu proti roz-hodnutí předsedy zem. škol. rady o vyloučení dítěte ze ško-ly podle § 20 zák. č. 4/1906 mor. z. z., mlčením pomine ná-mítkou rekursu, že předseda zem. škol. rady nebyl přísluš-ný k rozhodování na místo plena zem. škol. rady. Boh. A 5571/26.

(266) Není podstatnou va-dou řízení, že odvolací komi-se nezaujala ve svém rozhod-nutí stanoviska k žádosti za snížení daně podle § 174 zák. o d. os., vznesené v odvolá-ní, když celkový příjem po-platníkův komisí stanovený resp. potvrzený, přesahuje výši, do níž lze podle zák. slevu tu povolit. Boh. F 4839/29.

(267) Úchytky od procesně-právní normy § 80 vl. nař.

č. 8/1928 Sb., spočívající v tom, že odvolací stolice na místě meritorního rozhodnutí ve věci samé zruší rozhodnutí nižší stolice pro vady řízení a uloží jí vydání nového rozhodnutí, je procesní vadou, pro kterou jest rozhodnutí vyšší stolice zrušiti podle § 6 zák. o ss. Boh. A 9229/31.

(268) Jestliže dovolaná vyšší stolice, místo aby o rekursu strany věcně rozhodla,

D) nedostatečnost odůvodnění

(je vadou, pokud zákonný předpis nezproštuje úřad povinnosti, aby své rozhodnutí odůvodnil)

(269) Není pozitivního předpisu, že rozh. neb opatř. správního úřadu musí obsahovat také důvody, avšak podle stálé judikatury nss-u nedostatek důvodů nesmí býti v konkrétním případě takový, aby buď straně překážel v účelné obraně proti rozh. úřadu, nebo aby nss-u znemožňoval přezkoumání nar. rozh. Jakmile by některý z těchto případů nastal, shledává nss. v nedostatku důvodů podstatnou vadu řízení. Boh. A 2205, 2158, 2149/23, 1649, 1477, 1157/22, 591, 365/20, 169, 40/19 a j.

(270) Úřad, rozhoduje o nároku stranou uplatňovaném, jest povinen k odůvodnění svého výroku uvést nejen skutkový základ, z něhož vycházel, nýbrž i právní stanovisko, ze kterého uplatňovaný nárok posuzoval. Boh. F 2792/25.

(271) Správní úřad, vydávaje rozhodnutí o nároku stranou vzneseném a tvrzeném,

z moci úřední zruší naříkané rozhodnutí nižší stolice a uloží jí nové rozhodnutí, aniž současně stranu co do jejího materiálního nároku na spor vzneseného uspokojila, zakládá to podstatnou vadu řízení ve smyslu § 6 zák. o ss., nebylo-li pro tento postup vyšší stolice dostatečných procesních důvodů. Boh. A 4707/25.

musí své rozhodnutí náležitě odůvodniti, t. j. v rozhodnutí uvést nejen právní předpis, o který svůj výrok opřel, a jaký význam tomuto předpisu přikládá, nýbrž také po stránce skutkové ony faktické okolnosti, které pokládal za rozhodné vzhledem na použitý právní předpis, s určitostí a úplností, aby ani po této stránce nebylo pochybnosti, na které konkrétní skutkové podstatě své rozhodnutí založil. Boh. F 3900/27.

(272) Správní úřad jest povinen svůj výrok, že se strana dopustila trestního jednání, řádně odůvodniti, t. j. jednak náležitě vyliciti skutkovou podstatu, z níž při rozhodnutí vycházel, jednak uvést právní normy, pod které případ subsumoval, a konečně udati, proč subsumpci tu provedl právě způsobem, kterého v rozhodnutí užil. Boh. F 4026/28.

(273) K odůvodnění výroku úřadu, že strana se dopu-

stila přestupku §§ 14 a 15 zák. o všeob. dani nápojové č. 533/1919, nestáčí uvedení znaků trestního činu, vytězých v § 2 cit. zák., když úřad nekonkretisoval jednotlivé skutečnosti, jež po jeho názoru tvoří skutkovou podstatu trestního činu, straně za vinu kladeného. Boh. F 4026/28.

(274) Předložila-li strana různé doklady na průkaz splněných podmínek pro nárok na vrácení cla a neuvedli úřad, proč přes to nepokládá průkaz za provedený, je řízení podstatně vadné. Boh. F 1971/24.

(275) Vadou řízení jest, jestliže úřad II. instance potvrdil platební rozkaz přes námitku odvolání, že berní

úřad jej vydavší byl k předpisu poplatku místně nepřislusným, a neuvedli vůbec žádných důvodů, ze kterých vlastně zamítl zmíněnou námitku odvolání strany. Boh. F 3552/27.

(276) Zemská komise pro daně výdělkovou není žádným zákonným předpisem vázána, aby odůvodnila své rozhodnutí o odvolání co do výše berní sazby v určité formě nebo v určitém objemu. Boh. F 3029/26, 3518, 3609/27, 4372/28.

(277) Zákon o d. os. nepředpisuje ani způsob ani rozsah, jak má býti odůvodněno rozhodnutí o odvolání proti dani z příjmu. Boh. F 2596/25.

E) intimace (sdělení) rozhodnutí

1. všeobecně

(278) Předmětem stížnosti k nss. může býti výrok úřadu správního v té formě a toho obsahu, jak výrok ten byl straně sdělen. Jde-li o intimát výroku úřadu jiným úřadem, je rozhodna forma a obsah intimátu, o němž strana musí míti za to, že se kryje s výrokem, který úřad učinil. Boh. A 7795/29.

(279) Předmětem stížnosti může býti výrok úřadu správního pouze v té formě a toho obsahu, jak výrok ten byl straně sdělen. Boh. A 956/21, 2739/23.

(279a) Pro činnost nss. jest právě tak jako pro postavení stran výrok žalovaného úřadu

směrodatný jen v té podobě, jak byl úřadem vydán a straně doručen. Boh. A 1329/22, 2493/23.

(280) Opomeneli úřad poslední stolice naříkané rozhodnutí straně doručiti, nezakládá toto opomenutí formální vadu naříkaného rozhodnutí, stíhatelnou stížností u nss. Boh. A 8567/30, 10.327/33. Viz (658) u štu 2.

(281) Vada řízení způsobená nedostatkem odůvodnění písemného rozh. straně dodaného, nemůže býti napravena pozdějším ústním sdělením důvodů, neboť nss. může přezkoumati jen výrok žalovaného úřadu, který byl dle správ-

ních spisů straně vydán. Boh. A 1796/22.

(282) Není zákonného procesního předpisu, že by rozhodnutí vyšší instance muselo být straně vydáno v originále. Boh. F 3280, 3351, 3352/26.

(283) Není v zákoně stanoveno, že by poplatník musel být přímo od rozhodující instance vydáno rozhodnutí, nýbrž stačí, byl-li poplatník

2. za podstatné vady intimátu uznal nss. na př.:

(285) Intimoval-li župní úřad straně rozhodnutí, kterým min. vnitra zamítlo její žádost za přiznání čl. stát. občanství tak, jakoby výrok ten pocházel od ministra pro správu Slovenska, postupuje nss. ke stížnosti strany, napadající rozhodnutí to meritorně, podle § 6 zák. o ss. Boh. A 3816/24.

(286) Jestliže ve výměru intimujícího úřadu nebylo vůbec uvedeno, že o odvolání strany rozhodla odvolací komise, nýbrž bylo jen poukázáno na výnos zem. fin. ředitelství, jímž bylo rozhodnutí odvolací komise pouze intimujícímu úřadu sděleno, a strana svoji stížnost k nss. řídila proti zem. fin. ředitelství, zakládá tato nesprávná intimace podstatnou vadu řízení ve smyslu § 6 zák. o ss. Boh. F 5520/30.

(287) Jestliže berní správa k odvolání bratrské pokladny sdělila straně, že odvolání nelze vyhovět ve smyslu určitého interního výnosu min. fi-

o rozhodnutí a jeho důvodech úplně vyrozuměn tak, aby se mohl náležitě bránit. Boh. F 4500/28.

(284) Proti výnosu zemského finančního úřadu jakožto pouhému intimátu rozhodnutí odvolací komise může stížnost k nss. brojit jen co do otázky, zdali intimátem tím bylo rozhodnutí odvolací komise straně sděleno obsahově správně a úplně. Boh. F 5782/31.

nancí, a k tomuto výměru připojila doložku vylučující další opravný prostředek, dlužno formální vadu, způsobenou nejasnou stylisací výměru berní správy, pro kterou strana spářovala ve výnosu min. finanční vyřízení svého rekursu, intimované berní správou, napravit tím, že nss. zruší naříkaný výnos min. financí, jak byl pojat do onoho výměru berní správy dle § 6, odst. 2. zák. o ss. Boh. F 4852/29.

(288) Nesprávná intimace výroku odvolací komise úřadem I. instance, již strana byla uvedena v omyl o skutečném obsahu rozhodnutí komise odvolací, zakládá podstatnou vadu řízení. Boh. F 2968/26.

(289) Nebylo-li při intimaci rozhodnutí zemské komise pro daň výdělkovou straně sděleno, že rozhodnutí se opřelo o § 42 zák. o d. os., jest zrušiti nař. rozhodnutí, jak bylo straně intimováno, dle § 6 zák. o ss., i když se straně dostalo do podání stížnosti k nss-u

intimátu, že a proč bylo proti němu použito cit. § 42, proti kterémuž dodatku již nebyla podána stížnost. Boh. F 3049/26.

(290) Vadou řízení jest, bylo-li straně mylně intimováno, že ministerstvo financí, rozhodující o reklamaci cla, rozhodlo i rekurs proti dani přepychové. Boh. F 2225/24.

(291) Jestliže úřad intimuje

3. vada intimátu nezpůsobivší újmy stěžovateli není vadou podstatnou a není proto důvodem pro kasaci.

(292) Jestliže zemská komise pro daň výdělkovou položí (odlišně od rozhodnutí I. stolice) za základ svého rozhodnutí údaje strany, spočívá v tom, že to není patrné z intimace jejího rozhodnutí, si ce vada řízení, která však nemá za následek zrušení nař. roz. Budv. 10.017/F.

(293) Opomenutí formelního vyrozumění strany o opatření úřadu nezakládá podstat-

výrok nižší instance, připojí k němu vlastní dodatek, aniž by tento různý původ byl z intimátu patrný, nelze stížnost pouze do tohoto dodatku podanou odmítnouti podle § 5 zák. o ss., nýbrž zrušiti jest naříkané rozh. v tomto bodu podle § 6 cit. zák. Boh. A 956/21.

nou vadu řízení, jestliže straně z tohoto opomenutí nevznikla právní újma. Alt. 973, Budv. 1297/A.

(294) Rozhodují-li spornou záležitost dvě ministerstva ve vzájemné dohodě, nezakládá opomenutí zmínky o tom v intimaci podstatnou vadu, jakmile strana rozhodnutí běže v odpor i meritorně. Alt. 974, Budv. 1303/A.

F) Nesprávné poučení o opravných prostředcích.

1. Podal-li strana proti rozhodnutí, jež úřad nesprávně označil za rozhodnutí konečné, stížnost k nss., neodmítá tento soud stížnost pro nepřipustnost podle § 5 zák. o ss., nýbrž ruší naříkané rozhodnutí podle § 6 zák. o ss.

(295) Dá-li úřad ve svém rozhodnutí straně nesprávné poučení, že jeho rozhodnutí jest konečné (ač proti němu je přípustné odvolání k vyšší stolici), jest rozhodnutí to, je-li bráno v odpor stížností k nss., zrušiti podle § 6 zák. o ss. Boh. A 7707, 7835, 7888, 7923, 7940, 7989, 8146/29, 8420, 8469, 8579, 8574, 8590, 8735, 8808, 8934, 8952/30, 9014, 9111,

9133, 9177, 9232, 9263, 9269, 9388, 9451, 9506, 9565/31 a j.

(296) Nesprávné právní poučení o opravných prostředcích připojené k rozhodnutí úřadu, označivšímu se jako konečné, zakládá vadu řízení. Boh. F 3485, 3520/26, 3485, 3520/27, 4578, 4595, 4650, 4651, 4755, 4764, 4854, 4819, 4854/29, 5607, 5899, 5714/31 a j.

(297) Dá-li úřad župní,

okresní, služnovský nebo samosprávný, jehož rozhodnutí ve věci není konečné, straně právní poučení, že další opravný prostředek v cestě správní je vyloučen, zruší nss. na stížnost rozhodnutí to podle § 6 zák. o ss. Boh. A 3737/24, 5280, 5405/26, 6403, 6442, 6475/27, 7084, 7506/28.

(298) Ke stížnosti podané do rozh., jež bylo mylně označeno jako konečné, zruší je nss. podle analogie § 3 zák. z 12. května 1896, č. 101 ř. z. pro vady řízení. Boh. A 389, 531, 639/20, 791/21, 1248, 1730/22, 2319/23.

(299) Je-li následkem nesprávného poučení o opravných prostředcích podána stížnost k ss., jest ve smyslu §u 3, odst. 3. zák. č. 101/1896 ř. z. nařikáné rozhodnutí pro nesprávné poučení, tedy pro vadu řízení zrušiti. Pop. 3750, Budw. 6663/A.

(300) Označuje-li se rozhodnutí nesprávně za konečné, jest je zrušiti podle §u 6 zák. o ss. Reiss. 9544, Budw. 5778/F.

(301) Hledě k ustanovením §§ 5 a 6 zák. o ss. zkoumá nss. ex offa, zdali právní poučení připojené nařikánému rozh. II. stolice, že proti rozh. tomu není dalšího odvolání, jest správné čili nikoli. Boh. A 2961/23.

(302) Nesprávné právní poučení v rozhodnutí politického úřadu, že rozhodnutí jest konečné, jest podstatnou vadou řízení, ke které nss. hledí z moci úřední. Boh. A 3606/24.

(303) Nařikáné rozhodnutí označující se nesprávně za rozhodnutí konečné jest zrušiti podle § 6 zák. o ss. i bez příslušné námítky stížnosti. Boh. F 5967/31.

(304) Jestliže strana neobdrzeví proti předpisu § 71, odst. 1. spr. ř. č. 8/1928 Sb. žádného poučení o opravných prostředcích, podá stížnost na nss. do rozhodnutí správního úřadu, které po zákonu ve smyslu § 5 zák. o ss. není konečné, zakládá nedostatek právního poučení podstatnou vadu řízení po rozumu § 6 zák. o ss.; ustanovení § 71, odst. 3. resp. §§ 84 a 85 spr. ř. č. 8/1928 Sb. není tomu na překážku. Boh. A 9271, 9452 a 9480/31. Ke zmíněné vadě přihlíží nss. z povinnosti úřední. Boh. A 9452, 9480/31.

(305) Podala-li strana do rozhodnutí II. stolice, které není konečné, stížnost k nss. následkem toho, že úřad její dříve do téhož rozhodnutí podaný rekurs odmítl jako nepřipustný, jest ono rozhodnutí zrušiti podle § 6 zák. o ss. Boh. A 3702/24.

(306) Nesprávné právní poučení, že výnos ministerstva financí, který z moci dohlédací zrušil výměr I. stolice ve věci výměny bankovek a který jest pouhým poukazem I. stolici, aby vydala nový výměr ve smyslu zásad v něm uvedených, je rozhodnutím konečným, zakládá podstatnou vadu řízení. Boh. F 2745/25.

(307) Podle § 96 župního řádu č. 125.000 z r. 1886 na

Slovensku platného má každé rozhodnutí I. a II. stolice obsahovati náležité právní poučení; jeho nedostatek zakládá — je-li rozhodnutí v pořadu instančním ještě nařikatelné — podstatnou vadu ve smyslu § 6 zákona o ss. Boh. A 6214/27.

(308) Kde rozhoduje o poplatcích podle uher. předpisů v první stolici berní úřad, končí pořad instancí, pokud jde o zákonitost a správnost poplatku, u fin. ředitelství jako druhé stolice. Připojilo-li finanční ředitelství svému rozhodnutí poučení, že je přípustný rekurs další, vrátilo však později rekurs tento s poučením, že jest přípustna jen stížnost k nss., je vada dřívější odstraněna a strana může v nové 60denní lhůtě podati stížnost k nss. Boh. F 1008/22, 1221/23.

Viz i následující tři nálezy, v nichž nss. postupoval podle § 7:

(309) Zmnožnil-li úřad straně nastoupení další instanční cesty tím, že prohlásí své

2. podá-li strana ve smyslu nesprávného poučení, kterého se jí od úřadu nižší stolice dostalo, opravný prostředek k úřadu vyššímu, nepříslušnému, jest tento povinen učiniti opatření, aby strana neutrpěla újmy tím, že se zachovala podle nesprávného poučení.

(312) Dá-li baňský revírní úřad ve svém rozhodnutí, jež jest konečné, právní poučení, že je proti němu přípustné odvolání, a odmítne-li baňské hejtmanství toto odvolání, nepřihlízejíc k tomu, že strana byla nesprávným poučením

rozhodnutí za konečné a odepře předložení rekursu vyšší stolici, ač po právu strana na to nárok má, jest jeho rozhodnutí zrušiti ex offa podle § 7 z. o ss. Boh. A 7925/29.

(310) Rozhodnutí okresního úřadu na Slovensku, které jest označeno jako konečné, ač proti němu jest přípustné odvolání k vyšší stolici, jest — je-li bráno v odpor stížností k nss. — zrušiti podle § 7 zák. o ss. Boh. A 7681/29.

(311) Podá-li strana do rozhodnutí obecní rady stran obecní dávky z nájemného, které nebylo opatřeno poučením o opravném prostředku, včas a na patričném místě rekurs řízený na zemský výbor, nesmí se tento omeziti na jeho odmítnutí pro svoji nepřislušnost, nýbrž je povinen učiniti zároveň opatření, aby rekurs byl vyřízen kompetentním k tomu obecním zastupitelstvem (Morava). Neučiní-li tak, jest rozhodnutí jeho zrušiti jako nezákonné podle § 7 zák. o ss. Boh. A 8461/30.

prvé stolice v omyl uvedena, jest rozhodnutí jeho zrušiti podle § 6 zák. o ss. Boh. A 8162/29.

(313) Dá-li úřad župní, jehož rozhodnutí ve věci je konečné, straně právní poučení, že z rozhodnutí je přípustné

odvolání k nadřízenému úřadu, nemůže tento odvolání jen odmítnouti, nýbrž má povinnost, rozhodnutí v odpor vzaté ex offio zrušiti a naříditi vydání nového správným poučením opatřeného rozhodnutí. Neučiní-li tak, zruší nss. rozhodnutí nadřízeného úřadu podle § 6 zák. o ss. Boh. A 5543/26, 6962/27.

(314) Vyslovi-li župní správní výbor ve svém rozhodnutí, jež jest konečné, že se stane pravoplatným teprve po schválení min. pro správu Slovenska, nemůže min. odvolání podané z onoho rozhodnutí odmítnouti jako nepřipustné, nýbrž má povinnost zjednatí nápravu, aby straně byla zachována možnost použití stíž-

Podobně judikoval nss. i v případě, kde rozhodnutí obecní rady nebylo opatřeno poučením o opravných prostředcích:

(316) Podá-li strana do rozhodnutí obecní rady stran obecní dávky z nájemného, které nebylo opatřeno poučením o opravném prostředku, včas a na příslušném místě rekurs řízený na zemský výbor, nesmí se tento obmezití na jeho odmítnutí pro svoji nepří-

nosti k nss. Nestane-li se tak, zruší nss. rozhodnutí min. podle § 6 zák. o ss. Boh. A 3234/24.

(315) Je-li k výměru, jimž se straně sděluje usnesení obecního zastupitelstva, mající povahu prohlášení strany (výpověď z bytu v obecním domě), připojeno právní poučení, že proti usnesení lze podatí stížnost cestou správní, uvádí se tím strana v omyl, z něhož jí může vzejítí právní újma. Proto je dovolaný úřad povinen tuto vadu ex offio odstraniti nařízením, aby usnesení bylo straně intimováno bez onoho právního poučení. Nestane-li se tak, je i jeho rozhodnutí podstatně vadné. Boh. A 7082/28.

slušnost, nýbrž je povinen učiniti zároveň opatření, aby rekurs byl vyřízen kompetentním k tomu obecním zastupitelstvem (Morava). Neučiní-li tak, jest rozhodnutí jeho zrušiti jako nezákonné podle § 7 zák. o ss. Boh. A 8461/30.

3. Stížnost nelze odmítnouti podle § 14 zák. o ss., bylo-li opoždění stížnosti způsobeno nesprávným poučením úřadu poslední stolice o místě podacím.

(317) Připojí-li úřad k svému rozh. právní poučení, že stížnost k nss. je podati u úřadu, a došla-li stížnost (u úřadu skutečně v 60denní lhůtě podaná) k nss. po 60denní lhů-

tě, zruší soud. rozh. to podle § 6 zák. o ss. z moci úřední. Boh. A 1868/23, 1673/22.

(318) Zavini-li úřad nesprávným poučením strany, že může u něho podatí stížnost

k nss., zmeškání 60denní lhůty § 14 zák. o ss., nemůže to býti straně na újmu. Boh. F 1090/23.

(319) Stížnost k nss. není opožděná, byla-li strana zalo-

vaným úřadem nesprávně poučena o místě podacím a o lhůtě ke stížnosti a bylo-li tím opoždění zavineho. Boh. F 1333/23.

4. Nedostatek poučení o opravných prostředcích, jež není zákonným ustanovením předepsáno, není vadou řízení.

(320) Nedostatek právního poučení nezakládá vadu řízení tam, kde poučení to není výslovně zák. předepsáno. Boh. A 171/19, 1866/23 (samosprávné úřady v Čechách).

(321) Není právní normy, jež by správním úřadům prikazovala, aby ve svých rozhodnutích jako nejvyšší instance upozorňovaly stranu, že pořad stolic správních je skončen, anebo aby konečná rozhodnutí opatrovaly poučením o možnosti stížnosti nss. Boh. F 5676/31, 3412/26, 3962/27.

(322) Rozhodnutí ministerstva pro zásobování lidu ve věci předpisu licenčního poplatku z lihu nemusí, jakožto konečné rozhodnutí vůbec obsahovati poučení o opravných prostředcích. Boh. F 4888/29,

1402/23, 3381, 3412/26.

(323) Ve výnosech a rozhodnutích ministerstva financí jako nejvyšší instance ve věcech finančních není třeba upozorňovati stranu, že pořad stolic správních je vyčerpán. Boh. F 3412/26.

(324) Úřadu rozhodujícímu o odvolání proti výdělkové dani III. tř. není žádnou normou prikázáno, aby ke konečnému rozhodnutí připojil poučení o možnosti stížnosti k nejvyššímu správnímu soudu. Boh. F 3381/26.

(325) Referát min. škol. v Bratislavě není povinen opatrovati svoje rozhodnutí ve věcech školských poučením, že rozhodnutí je konečné a že je proti němu přípustna stížnost k nss. Boh. A 10349/33.

G) Vnitřní rozpor

Judikatura o rozhodnutích, jež obsahují vedle výroku odmítajícího opravný prostředek (též osoby o též věci) z důvodů formálních i výrok zamítající jej z důvodů věcných, není jednotná:

1. někdy zabývá se soud pouze výrokem odmítacím,

(326) Obsahuje-li rozhodnutí vedle zákonného odmítnutí rekursu pro zmeškání lhůty také vývody o věcné nesprávnosti rekursu, má ss. také teh-

dy, mají-li tyto vývody omylem formu rozhodnutí, přezkoumati rozhodnutí toliko ohledně odmítnutí rekursu. Věcné vývody jest považovati

za nezávazné projevy nebo poučení. Pop. 3683. Srov. Ex 667.

(327) Odepře-li žalovaný úřad straně legitimaci k podání opravného prostředku neprávem, zruší nss. jeho rozh. pro nezákonnost, i když se úřad ve svém rozh. zabýval odvoláním také in merito. Boh. A 1765/22.

(328) Zamítl-li úřad opravný prostředek z formálního důvodu, připojiv také důvody zabývající se stránkou věcnou, není stížnost proti meritorní části rozh. přípustna. Boh. A 1076/21.

2. jindy pouze výrokem zamítacím,

(331) Zamítl-li úřad odvolání pro nedostatek legitimace, avšak zároveň pustil se do věcného jeho vyřízení a zamítl je i z věcných důvodů, dlužno vyložit rozh. tak, že vlastně formální nedostatek odvolání prominul a odvolání věcně vyřídil. Nss. zabývá se v takovém případě jen věcným odůvodněním nařikáného rozh. a věcnými námitkami stížnosti. Boh. A 1503/22.

(332) Bylo-li úřadem rozhodnuto i ve věci samé, není současně vyneseny výrok, že rozhodovací instance je k rozhodování nepřislušná, porušením subjektivních práv, jež by

3. jindy považovány jsou výroky odmítací a zamítací za pouhé dva důvody, o něž se rozhodnutí opírá;

(335) Opírá-li se administrativní rozhodnutí zamítající nárok strany jak o formální dů-

(329) Odepře-li správní úřad právem z důvodů formálních rozhodnouti věcně o oprav. něm prostředku, nemůže nss. vejíti na námitky stížnosti, týkající se merita věci, byť i žalovaný úřad zároveň projevil v rozh., že pokládá opravný prostředek i věcně za neodůvodněný. Boh. A 1446, 1716/22.

(330) Odmítl-li úřad správní rekurs strany pro nedostatek legitimace a zároveň jej také zamítl z důvodů věcných, může nss. ke stížnosti strany zabývaty se jenom výrokem prvním. Boh. A 3517/24.

odůvodňovalo dovolati se nss-u. Boh. A 109/19.

(333) Jestliže finanční úřad při odmítnutí nároku pro zmeškání lhůty přece vejde na zkoumání právního odůvodnění nároku, má ss. přezkoumat rozhodnutí ve věci hlavní (viz Reiss. 4498, Reiss. 6761, Budw. 3762/F.

(334) Byl-li opravný prostředek sice odmítnut jako nepřipustný, avšak zároveň o něm meritorně rozhodnuto, nemůže strana proti označení opravného prostředku za nepřipustný, podat stížnost. Reiss. 13301, Budw. 8813/F.

vod zmeškání rekursní lhůty, tak o materiální důvod nezákonnosti nároku, jest stížnost

zamítnouti, jestliže formelní zamítací důvod jest dán. Alt. 960, Budw. 5265/A.

(336) Odmítl-li úřad právem opravný prostředek jako opožděný, není třeba nss-u za-

bývaty se námitkami stížnosti proti doložce nař. rozhodnutí, jíž úřad odůvodnil své zamítavé stanovisko ještě věcně. Boh. F 3014/26.

4. v poslední době nabývá vrchu názor, že rozhodnutí taková trpí vnitřním rozparem, pro který jest je zrušiti podle § 6 zák. o ss. z povinnosti úřední.

(337) Rozhodnutí správního úřadu, kterým tento odvolání téže osoby v téže věci zamítá (odmítá) jednak pro nepřipustnost, jednak pro bezdůvodnost, jest zrušiti podle § 6 zák. o ss. z povinnosti úřední. Nál. ze 17. 3. 1933, č. 1872/33 a z 9. 1. 1933, č. 11355/30, podobně Boh. F 6128 a nál. z 8. 5. 1933, čís. 16309/30 a 6655/31.

(338) Rozhodnutí min. obchodu jako živn. úřadu třetí

stolice, jímž k rekursu souse-da bylo rozhodnutí druhé stolice, kterým byla schválena změna živnostenské provozovny, zrušeno z důvodu, že schválení vadí res judicata a zároveň z dalšího důvodu, že změna jest s hlediska ustanovení III. hlavy živn. řádu nepřipustná, trpí vnitřním rozparem, a tím podstatnou vadou řízení ve smyslu § 6 zák. o ss. Boh. A 7518/28.

Jiný případ vnitřního rozporu:

(339) Jestliže odvolací komise, zvyšujíc k odvolání poplatníkovu hodnotu jímákeho jmění — čehož připustnost stížnost k nss. nepopírá — vyslovila, že jde jen o opravu početního omylu odhadní komise, vzniklého chybným součtem nesporných položek, záro-

veň však pojala do dávkového základu položky nezapočtené odhadní komisí, vyššími částkami než poplatník přiznal, trpí její rozhodnutí vnitřním rozparem, zakládajícím podstatnou vadu řízení. Boh. F 5602/31.

H) Jiné vady procesní.

(340) Byť i nebylo všeobecné právní normy, jež by ukládala správnímu úřadu povinnost rozhodovati uno actu o opravných prostředcích podaných různými stranami do téže rozhodnutí, zakládá podstatnou vadu řízení, nezacho-

val-li úřad tohoto postupu, ačkoliv šlo o opravné prostředky stran, které jsou k sobě v kolisi popírajíce navzájem oprávněnost nároku druhé stranou v jejím opravném prostředku uplatňovaného. Boh. A 7690/29.

(341) Jest vadou řízení, jest-liže úřad zamítl odvolání proto, že není stranou podepsáno, a advokát je podepsavší nevykázal plnou moc; má-li úřad důvodně pochybnosti o tom, pochází-li odvolání od strany v něm označené, má je odstraniti tím, že si vyzádá plnou moc, výslovný souhlas, nebo vlastnoruční podpis strany. Boh. A 706/21.

(342) Zamítl-li stát. poz. úřad žádost za vyloučení objektu ze záboru podle § 3 a zák. zábor., nevyžádav si souhlasu svého správního výboru, jest v tom vada řízení, pro kterou — byla-li stranou včas vytýkána — dlužno nař. rozhodnutí zrušiti dle § 6 zák. o spr. s. Boh. A 1362/22.

(343) Poplatník nemá nároku na povolení nahlédnutí do spisů správních za účelem

stížnosti k nss-u. Boh. F 1704/24.

(344) Nezákladná pravidla, dle něhož by rozhodující úřady byly povinny slyšeti stranu o právním stanovisku, které hodlají zaujmouti v konkrétním sporu. Boh. F 6030/31.

(345) Rozh. zem. spr. výb. o úpravě požitků ob. úředníka není vadné nebo dokonce zmatečné proto, že tento úřad k žádosti úředníka v dřívějším stadiu k němu podané upozornil okr. spr. kom., jak má ve věci postupovati. Boh. A 2133/23.

(346) Opomeneli-li úřad poslední stolice nařikáné rozhodnutí straně doručiti, nezakládá toto opomenutí formální vadu nařikáného rozhodnutí, stíhatelnou stížností u nss. Boh. A 8567/30, 10.327/33.

§§ 6—7.

Orientační přehled k §§ 6—7.

(Viz též orientační přehledy k § 6 a k § 7.)

Důvodová zpráva.

Citáty z literatury při judikatuře rozdělené, jak následuje.

I. Kasace všeobecně; její rozsah, povaha.

II. Vázanost kasací

A. nss-u samého,

B. úřadu žalovaného;

C. jeho povinnost vyvoditi důsledky,

D. nepřipustnost maření účinků kasace;

E. její závaznost jen pro konkrétní případ a její prospěšnost jen stěžovateli;

F. připustnost opětého zamítnutí

1. z jiného důvodu nebo

2. na jiném skutkovém základě;

G. nové provedení celého řízení netřeba.

III. Nss. zkoumá z moci úřední (str. 290.).

A. své vlastní procesní předpoklady,

B. legitimaci stěžovatele,

C. příslušnost žal. úřadu (věcnou, časovou, instancní),

D. jeho složení,

E. účinnost použité normy,

F. platnost nařízení,

G. některé »zmatečnosti«;

H. příkl., kdy nss. ex offo nepostupuje.

IV. Meze kognice nss. (str. 295.).

V. Kontrola věci volné úvahy.

VI. Rozlišování mezi kasací dle § 6 a dle § 7.

Zpráva výboru sněmovny poslanecké z 4. 3. 1875. ... Tímto zněním § 6 v souvislosti s § 7 je tedy jasně vysloveno, že ke zrušení rozhodnutí správních může dojíti jak z důvodů formálních (§ 6) pro vadnost řízení, tak i z důvodů materiálních pro vnitřní protizákonnost rozhodnutí (§ 7), což povaze řízení kasačního úplně odpovídá.

I. Kasace všeobecně; její rozsah a povaha.

Hácha (Nss. str. 831): »Netoliko „z všeobecných zásad o postavení správního soudu“, který není včleněn „do organismu správy“ a z jeho „ryze kontrolního úkolu“, také z praktických úvah a ne v poslední řadě z důvodů ústavně-právních, dospěli původcové říjnového zákona k přesvědčení, že soud tento může býti jen „instancí kasační“ a že nemá „nalézáti právo ve věci samé“. V pravdě nebyl však soud omezen na ryzí anulaci. Neboť říjnový zákon (§ 7) určitěji, než to vyjádřila vládní důvodová zpráva, ustanovuje, že správní úřad je po soudním zrušení svého „rozhodnutí nebo opatření povinen učiniti další opatření a že je při tom vázán právním názorem, z něhož správní soud při svém nálezu vycházel“. Není možno pochybovati, že v mezích svého obsahu má v podstatě stejný účinek i zrušení „pro vadnost řízení“ (§ 6), neboť podle samého textu zákonného je úřad povinen odstraniti „vady“, t. j. vady soudem vytknuté.

(1) Ve smyslu §§ 2 a 7

zák. o ss. nepřisluší nss-u rozhodovati ve věci samé, nýbrž nss. jako soud kasační zkoumá toliko, zda nařikáné rozh.

jest v soulase se zák.-em. Boh. A 2221, 3009, 1960/23, 1560/22, 1056/21.

(2) Nss. jest dle své organizace (§ 7 zák. o ss.) povolo-

lan toliko k tomu, aby v odpor vzaté rozh. správního úřadu, shledá-li stížnost důvodnou, zrušil nikoli však, aby sám činil opatření ve věci samé; tato jeho kompetence nebyla rozšířena šem 4 zák. z 12. srpna 1921, č. 354 o majetku případném státu čsl. podle mírových smluv. Boh. A 1883/23.

(3) Nss. není povolán, aby sám na místě úřadu prováděl subsumpci zjištěné skutkové podstaty pod příslušná ustanovení platného práva (řízení trestní). Boh. A 2237/23.

(4) Nss. není instancí, která by rozhodovala ve věci samé, nýbrž toliko instancí kasační, která pouze přezkoumává, je-li naříkané rozhodnutí v soulase se zákonem v době tohoto rozhodování platným. Boh. F 6059/32.

(5) Jestliže vada řízení skutečně sběhlá není vůbec více napravitelná, má být od zrušení rozhodnutí podle šu 6 upuštěno. Alt. 972, Budw. 1054/A.

(6) Kumulace nálezu podle šu 6 zák. o ss. s částečným zamítnutím stížnosti podle šu 22 novely jest nepřipustná. Pop. 3749.

(7) Rozhoduje o stížnosti podané do rozh. opírajícího se o určitou normu, jest nss. povolán jen toto rozh. zkoumat, nikoli však nahraditi rozh. správní rozh. založeným na normě jiné, jež by předpokládalo samostatné zjištění skutkové podstaty touto

jinou normou požadované. Boh. A 1452/22.

(8) Nss., shledav nezákonným výrok úřadu, jímž zrušil diecesní učeliště, zruší také výroky, týkající se prikázání alumnů a zastavení plateb z náboženského fondu, poněvadž výroky tyto staly se patrně jenom v důsledku vysloveného zrušení učeliště, aniž je zřejmo, že by úřad chtěl tyto svoje výroky zachovati v platnosti i pro případ, že výrok o zrušení učeliště pomine. Boh. A 1886/23.

(9) Je-li rozsudek trestní v rozporu se zák. em, jest nezákonným též výrok o náhradě škody, vyslovený v řízení adhésním. Boh. A 2305/23.

(10) Shledá-li nss. rozhodnutí min-a obchodu, jímž zrušilo z důvodů formálních výrok zem. spr. pol. o udělení koncese, nezákonným a zruší je proto podle § 7 zák. o ss., zruší také nové rozh. zem. spr. pol., na základě onoho rozh. ministerského vydané a koncesi odpirající (jež samostatnou stížností bylo vzato v odpor). Boh. A 2923/23, srov. 2490/23, 635/20.

(11) Byl-li stl. odsouzen k jednotnému trestu pro dva přestupky a stran jednoho z nich naříkaný výrok jest nezákonný, jest celé rozh. zrušiti dle § 7 zák. o ss. Boh. A 1202/22, 2963, 2902, 2018/23, 1114/22, 400/20.

(12) Dosah nálezu vydaného podle šu 7 jest posouditi nikoliv podle enunciátu, nýbrž podle právního názoru v ná-

lezu vyjádřeného. Alt. 629, Budw. 10.238.

(13) Zrušovacím nálezem podle šu 7 zůstávají části adm. rozhodnutí, stížností nenáříkané, nedotčeny i tehdy, jestliže enuciát nálezu ss. nebyl nijak omezen. Alt. 983, Budw. 3650/A.

(14) Zrušením rozhodnutí úřadu nálezem nss. podle § 6 zák. o ss. vstupuje věc do stadia nerozhodnutého opravného prostředku a jest proto na úřadě, aby, řídě se názorem v nálezu vysloveným, rozhodl o rekursu ve všech jeho částech. Boh. F 5460/30, 1820, 1848/24.

(15) Opatř. učinění správ. úřadem na základě nález-u nss-u jest novým rozh. ve věci ve smyslu § 2 zák. o ss. a nikoli snad jen nějakým provedením nález-u tohoto soudu. Boh. A 721/21.

(16) Ani § 7 ani § 43 zák. o ss. nebrání obnově řízení před úřadem správním v záležitostech, v nichž již nález

Zrušovací nález nss-u není exekucním titulem (viz však § 40 a 41):

(20) Zrušovací nález nss-u není titulem exekucním. Titul takový může opatřiti toliko úřad správní, prováděje nález nss-u. Boh. A 3515/24.

(21) Zrušili ss. rozhodnutí adm. úřadů, má žalovaný úřad

ss. byl vydán. Pop. 3770, Budw. 6600/A.

(17) Nález ss. podle šu 6, který má míti za následek doplnění skutkové podstaty, nečiní z meritorní sporné otázky rem judicatum. Alt. 978, Budw. 5327/A.

(18) Proti novému rozhodnutí úřadu vydanému na základě nález-u ss., nemůže strana, která dříve stížnost podala, vznášeti námitky do části rozhodnutí převzaté z rozhodnutí starého, proti které prvou stížností nebrojila. Budw. 10.916/A.

(19) Zrušili nss. pro nezákonnost rozhodnutí úřadu o zajištění bytu podle § 13, zák. č. 225/1922 ve znění zák. č. 87/1923 Sb., není již touto skutečností o sobě způsobena nezákonnost trestního nález-u, vyneseného před vydáním zmíněného rozhodnutí nss-u pro přestupek podle cit. § 13 pro jednání odporující onomu zajišťovacímu rozhodnutí. Boh. A 3782/24.

vydati nové rozhodnutí. Teprve opatření žalovaného úřadu, učiněné na základě judikátů ss., jest vykonatelné, nikoliv již judikát ss. Nál. býv. spr. soudu z 2. dubna 1913, č. 3419.

II. Vázavost kasace.

Hácha (Nss. str. 860): »... žalovaný úřad je vázán v dalších svých procesních úkonech právním názorem, z něhož nss. při svém nález-u vycházel. V rozhodovacích důvodech ná-

lezu soudního skrývá se konkrétní norma právní. Úřad jest ovšem především povinen procesní úkony, jichž v důsledku právního názoru soudem projeveného je zapotřebí, vskutku předsevzít a je povinen provést všechny důsledky, které z onoho právního názoru vyplývají. (Budw. 12.122/1898, 12.692/1899, Budw. A 5400/1907, Boh. adm. 1551.) Ale splnění této povinnosti není postaveno pod kontrolu soudní, neboť procesním předpokladem soudní jurisdikce je jen správní akt, nikoliv také správní nečinnost... Vízavost právního názoru soudu sluší přesně vzato omezení jen na onen názor, který je pro sentenci soudního nálezu kausálním, tedy na skutečnou ratio decidendi. Neměla by tedy vázanost úřadu býti rozšiřována na právní mínění soudem jen mimochodem a nadbytečně (obiter) projevené. Praxe v tom ovšem přesně nerozeznává, což se ostatně oportunitou dá hájiti.

Vázanost úřadu na právní názor soudu znamená právní povinnost úřadu, a porušení této povinnosti je již o sobě nezákonností (Exel 1097, Boh. adm. 2053, 7271, fin. 3753 a j.). Proto nové rozhodnutí úřadu, v němž tato povinnost byla porušena, ruší se ke stížnosti již pro tu o nezákonnost, aniž je třeba rekurovatí zpět k právní normě, na níž zrušovací nálezu soudní spočívá. (Budw. A 2819/1904, Boh. adm. 2053 a j.) Avšak vázanost na právní názor soudem vyslovený zasahuje i nss. sám, a ani on nesmí se od něho odchýliti, když táž věc k němu opět dospěje. (Budw. A 5327/1907, 6543/1909, 8876/1912, Boh. adm. 382) a to ani tehdy, když zatím — v plenárním usnesení — svůj názor změnil. ... Vrací-li se následkem soudního nálezu zrušovacího věc do stadia, v němž byla před vydáním zrušeného rozhodnutí, je situace taková, jakoby žalovaný úřad nebyl dosud rozhodl. Byl-li vydán v mezičase zákon nový, vynoří se otázka, zdali úřad při svém novém rozhodnutí má se řídití onou konkrétní právní normou v kasacním nálezu soudním obsaženou, či má-li se řídití novým zákonem v době jeho nového rozhodování již působícím. Je to problém velmi obtížný... <

A) Právním názorem vysloveným v nálezu jest vázán i nss. sám, zabývá-li se znovu touže věcí.

(22) Rozhoduje-li ss. znovu o právní záležitosti, o níž již jednou podle §u 6 anebo 7 rozhodl, je vázán na právní názor předchozího nálezu i tehdy, uchýlil-li se mezi tím od tohoto právního názoru na základě usnesení pléna, Budw. 8876/A.

(23) Má-li ss. o právní záležitosti, o které již podle §u 6 zrušovací nálezu vydal, po doplnění skutkového zjištění znovu rozhodnouti, jest vázán na právní názor, z něhož v prvním nálezu vyšel. Pop. 3754, Budw. 6543/A.

(24) Bylo-li vydáno rozhodnutí podle §u 7 a při tom položen za základ skutkový stav zúčastněnou stranou přiznaný, nemůže správní úřad dodatečně tento skutkový stav měniti; každá změna právního stavu založeného mezi stranami nálezu ss., jest vyloučena. Alt. 163, Budw. 2140.

(25) Byla-li v téže záležitosti následkem změny skutkové podstaty vydána dvě rozhodnutí ss., jedno podle §u 6, druhé podle §u 7, má úřad provést nálezu vydaný podle §u 1 Budw. 10.909/A.

B) Vázanost úřadu zrušovacím nálezu nss-u.

(26) Správní úřady jsou bez zvláštního poukazu již ze zákona povinny učiniti další opatření ve věci vyhovující právnímu názoru vyslovenému v kasatorním nálezu ss. Alt. 160, Budw. 4032.

(27) Povinnost správního úřadu provést nálezu nss-u, vydaný dle § 6, odst. 2. zák. o nss., totiž odstraniti shledané vady a vydati nové rozhodnutí, nastává pro úřad přímo ze zákona, nikoli pouze tehdy, když soud ve svém nálezu výslovně úřadu uloží, aby nálezu, vydaný dle cit. § 6, odst. 2. provedl. Boh. F 4022/28.

(28) Rozhodnutí úřadu, jehož odůvodnění jest prostá negace právního názoru, který nss. vyslovil v téže věci ve svém nálezu, zrušivším dřívěj-

ší rozhodnutí úřadu, odporuje ustanovení § 7, odst. 2. zák. o ss. Boh. F 6228/32.

(29) Neodpovídá-li rozhodnutí úřadu vydané následkem zrušení adm. rozhodnutí ve věci, právnímu názoru nálezu ss., jest nezákonné. Alt. 161, Budw. 2676.

(30) Nenapравil-li úřad vady řízení, vytknuté ve zrušovacím nálezu nss., jest nové rozhodnutí, vydané bez doplnění vadného řízení, nezákonným. Boh. F 4659/29, 1165/23.

(31) Upuštění od vydání nového rozhodnutí odpovídajícího právnímu názoru vyslovenému v nálezu ss., neodporuje ustanovení §u 7 zákona o ss., nemůže-li býti právní postavení stěžovatele následkem dodatečných událostí již změj-

něno adm. rozhodnutím, které má být vydáno. Alt. 982, Budw. 1340/A.

(32) I když byl nálezem ss. zrušujícím rekursní rozhodnutí pro nezákonnost, vysloven právní názor, který by ospravedlňoval snížení daně ve větší míře, než bylo žádáno v rekursu, není dotčen právní nárok strany, jestliže finanční úřad novým rozhodnutím vyhověl toliko rekursní žádosti. Reis. 6764, Reis. 6777, Budw. 3826/F.

(33) Nové rozhodnutí správ. úřadu vydané na základě zrušovacího nálezu ss., může být novou stížností jen potud napadeno, pokud novému rozhodnutí nebyl položen za základ právní názor ss. vyslovený, anebo pokud učinilo opatření, která nejsou kryta nálezem ss. Reis. 9548, Budw. 6419/F a 7468/F.

(34) Bylo-li zrušeno rozhodnutí úřadu nálezem nss. pro vady řízení co do obou podmínek stanovených čl. XIV., odst. 1. č. 4 zák. č. 20/1906 pro nárok na vrácení cla, není úřad v novém rozhodnutí, pozměňuje své dřívější právní nazírání, povinen zabývat se oběma z uvedených podmínek za všech okolností. Boh. F 5493/30.

(35) Bylo-li v náleze ss. podle §u 7 vysloveno, že úřad následkem nesprávného právního názoru opomenul skutkovou podstatu v přesně uvedeném směru zjistiti, je správ. úřad povinen provést zjištění v uvedeném směru a na zákla-

dě jeho výsledků znovu ve věci rozhodnouti. Budw. 8853/A.

(36) Vylovil-li nss. ve zrušovacím nálezu, že žal. úřad je vázán, aby se vyjádřil, proč má za to, že dopisu min. nár. obrany nepřislouží osvobození dle § 9 zák. č. 20/1864, kteroužto otázku sám úřad řešil ve zrušeném rozhodnutí, nemůže úřad odepřít v novém rozhodnutí zabývat se otázkou tou z důvodu, že námitka v tom ohledu nebyla uplatňována v rekursu. Boh. F 4807/29.

(37) Zruší-li nss. rozhodnutí (odvolací komise, opřené o § 213 zák. o d. os., nemůže komise založiti nové svoje rozhodnutí zase na § 213 cit. zák., zůstala-li skutková podstata nezměněna. Boh. F 353/20.

(38) Volbu prostředků k odstranění vad zjištěných nálezem ss. nemá adm. úřad tam, kde zákon předepisuje zachování určitého řízení. Byla-li na př. vada ss.-em shledána v nezachování instančního pořádku, nemůže vyšší stolice vydati ihned a sama nové rozhodnutí. Alt. 154, Budw. 2521.

(39) V případě zrušení adm. rozhodnutí pro vadnost řízení jest úřad povinen vady řízení v náleze ss. shledané odstraniti způsobem soudem naznačeným (na př. provedením komisionálního jednání). Pop. 3755, Budw. 7234/A.

(40) Rozhodlo-li ve věci úředníka finančního, ministerstvu financí nevyhrazené, min.

financí na základě nesprávného právního poučení přípojeného k předchozímu rozhodnutí gen. fin. ředitelství, jest min. financí povinnou učiniti na základě zrušovacího nálezu nss. opatření, aby rozhodnutí gen. fin. ředitelství bylo straně bezvadného poučení znovu doručeno. Boh. A 3715/24.

(41) Jestliže po zrušujícím nálezu nss-u, jímž bylo vysloveno, že důkaz nabídnutý stranou ve věci ručení za daň válečnou nutno pokládati za provedený, žal. úřad v novém rozhodnutí svůj závěr, že zmíněný důkaz nepokládá za zdánlivý, opřel opětně výhradně o tutéž skutkovou podstatu, na podkladě které byl vydán cit. nález nss-u, porušil úřad předpis § 6, odst. 2. zák. o ss. Boh. F 2593/25.

(42) Jestliže úřad v novém rozhodnutí, které vydal po zrušení dřívějšího rozhodnutí nálezem nss-u dle § 7 zák. o ss., neřídil se názorem vysloveným nss-em, že pro obor poplatkový jest rozhodným zjištění právé smluvní vůle stran, a nepokusil se vůbec okolnost tu vyšetřiti provedením důkazů v řízení správním stranou nabídnutých, nýbrž vzal za základ nového rozhodnutí skutkovou okolnost, která ve správních spisech vůbec není obsažena, odporuje postup jeho ustanovení § 7. odst. 2. zák. o ss. Boh. F 3753/27.

(43) Zruší-li nss. rozhodnutí úřadu pro vady řízení z důvodu, že nebylo rozhodnuto o námitce rekursu ohledně vis

maior při schodku lihu, porušil úřad předpis § 6, odst. 2. zák. o ss., a jest výrok jeho nezákonným, když v novém rozhodnutí opomenul o řečené námitce rekursu rozhodnouti, nýbrž odvolal své rozhodnutí zrušené nálezem nss-u, a prohlásil konečným své dřívější rozhodnutí, které pro nesprávnou rekursní klausuli bylo odvoláno a nahrazeno právě uvedeným zrušeným rozhodnutím. Boh. F 3415/26.

(44) Vyslovil-li nss. v nálezu, vydaném dle § 6 zák. o ss., že ve sporném případě jest hleděti k zjištění komise hlavního celního úřadu a odstraniti rozpor mezi zjištěním této komise a zjištěním orgánu proclivajících zboží, porušil úřad předpis odst. 2. cit. § 6 zák. o ss., když vyřkl v novém rozhodnutí, že k prohlídce zboží, předloženého stranou úředníkům hlavního cel. úřadu, nelze přihlížeti, ježto zboží bylo straně hned po vyclení vydáno k volné dispozici. Boh. F 4080/28.

(45) Vyslovil-li nss. v nálezu, zrušujícím rozhodnutí úřadu dle § 6 zák. o ss., že předložení v tuzemsku ponechaných součástek dovezených věcí za účelem průkazu totožnosti těchto věcí s věcmi svého času vyvezenými dlužno pokládati za »podanou pomůcku« pro rozumu čl. 3, odst. 2. zák. o cel. saz., porušil úřad předpis § 7 zák. o ss., když novým rozhodnutím zamítl žádost strany za osvobození od cla z důvodu, že předložení uve-

dených součástek nelze pokládati za podanou pomůcku ve smyslu cit. zák. ustanovení a

že možno přihlížeti jen k důkazu listinami. Boh. F 4025/28.

C) Úřad je povinen vyvoditi všechny důsledky plynoucí z nároku vysloveného nss-em.

(46) Předpis §u 7, který správní úřady váže na právní názor ss., vztahuje se i na důsledky tohoto právního názoru a zavazuje úřad, aby záležitost přesně tím způsobem — pokud je tak vůbec možno — upravil, jak by se bylo musilo státi při původním uplatnění právního názoru ss. vysloveného. Alt. 632, Budw. 12.692, Alt. 980, Budw. 5400/A.

(47) Povinnost uložená §em 7 vztahuje se toliko na zrušenou část rozhodnutí a na všechny důsledky právního názoru ss-em vysloveného. Alt. 631, Budw. 12.675.

(48) Úřad, prováděje zrušující nález nss., vydaný podle § 7 zák. o ss., je povinen převzít nejen veškeré úkony, jichž je potřeba v důsledku právního názoru soudem projeveného. nčbrž i provésti veškeré důsledky, které z onoho právního názoru vyplývají. Boh. F 5986/31. Srovnej:

(49) Provádí-li správní úřad nález nss., kterým rozhodnutí jeho bylo zrušeno pro vady řízení podle § 6 zák. o ss. nebo podle § 7 zák. o ss. (§ 33 jedn. ř.), jest toliko povinen odstraniti vady řízení nss-em vytknuté a vydati rozhodnutí nové, nemá však povinnosti, aby ihned zjednal status quo

ante, zejména aby odčinil výkon zrušeného svého rozhodnutí. Boh. A 3515/24.

(50) Zrušením vypsání konkursu podle §u 7 nejsou dotčeny nároky na požitky učitelských osob jmenovaných na základě tohoto konkursu. Budw. 10.850/A.

(51) Byla-li konečným výrokiem školského úřadu zrušena třída na škole, nestane se nucený nájem místnosti, zrušením této třídy uvolněné, vyslovený podle § 7 zák. č. 189/1919 Sb., nezákonným již tím, že nss. dodatečně rozhodnutí o zrušení třídy zruší. Boh. A 4320/25.

(52) Zrušil-li nss. pro vadné řízení rekursní rozhodnutí o řádných poplatcích, jest nezákonným, neodstranil-li žalovaný úřad vady nálezu nss-u vytkené a rozhodl dříve rekurs proti zvýšeným poplatkům, jež mezi tím byly na původním základě předepsány, ponechává »zatím« úhrn zvýšených poplatků. Boh. F 2217/24.

(53) Finanční úřady nejsou oprávněny při nezměněných skutkových poměrech předepisovati podniku daň výdělkovou, shledal-li ss., že není dána povinnost podniku k této dani. Reis. 1758, Budw. 9675.

D) Opatření úřadu frustrující zákonný účinek nálezu nss. jsou nezákonná.

(54) Příčí se zákonu, když odvolací komise, prováděje nález nss., odečte srážky dříve neuznané, ale zvýší napřed příjem. Boh. F 553/21.

(55) Zrušil-li nss. rozhodnutí úřadu v určité části pro vady řízení, jest nezákonným, jestliže úřad toliko odvolá své zrušené rozhodnutí a znovu

nerozhodne. Boh. F 4541/28.

(56) Zruší-li nss. trestní nález podle § 6 zák. o ss. toliko pro nesprávné poučení o opravných prostředcích, není správních úřad, vydávaje nové rozhodnutí, oprávněn z důvodů řečené kasace zostřiti svůj výrok o trestu. Boh. A 3716/24.

Srov. však (74) a (75).

E) Kasace působí jen pro věc, v níž byla vydána a na prospěch jen stěžovatelů (je-li prospěch jeho oddělitelný).

Hácha (Nss. str. 861): Z procesního institutu súčastněné strany je patrné, že zrušovací nález soudní působí proti všem, kdož ze zrušeného aktu získali právních výhod. Jde tedy jen o to, zda-li kasace působí i ve prospěch těch, jež správní akt, podobně jako stěžovatele, zkrátil v jejich právech, oni však stížností soudní se nebránili. Pražák (Rakouské právo ústavní, 2. vyd. část III, str. 376) vyslovil mínění, že soudní kasace prospívá za všech okolností toliko stěžovatelům, a že tedy nález nepůsobí erga omnes, jichž se věc týče. To je nepochybně správné, jestliže akt správní, který byl stížností vzat v odpor, byl se týkal většího počtu subjektů, je do té míry dělitelný, že každá jeho složka může nezávisle na ostatních obstáti. Jde-li však o nerozlučné společenství procesní (Hoetzel: Strany v rakouském řízení správním, str. 106), kde jde o »jednotnou nedílnou správní záležitost«, získávají ze zrušovacího nálezu všichni interese. Je to nemožná představa, že by na př. usnesení obecního zastupitelstva o obecních přírážkách, o zcizení obecního majetku, potvrzené poslední stolicí správní, zůstalo v platnosti vůči těm, kdož do konečného výroku instančního si nestěžovali, když potvrzující výrok poslední stolice správní byl ke stížnosti jednoho z poplatníků obecních správním soudem zrušen.

(57) Účinek nálezu ss., který úřad zavazuje, jest omezen na konkrétní spornou záležitost. Alt. 166, Budw. 2995.

(58) Působnost nálezu ss., negujícího povinnost k dani z příjmu pro určitý rok, nevztahuje se na předpis téže daně pro rok příští. Reis. 1759, Budw. 9953.

(59) Není samo o sobě nezákonným, když správní úřad, vydávaje svoje rozhodnutí v jiném, byť i snad obdobném případě, odchýlí se od dosavadní praxe, třeba i spočívající na některém výroku nss., a výrok svůj založí na odchýlném výkladu zákona. Boh. F 3756/27.

(60) Správní úřad není povinen (ba za okolností ani oprávněn) odvolatí svoje pravoplatné rozhodnutí, jež spočívá na právním názoru odlišném od názoru nss., projeveného v nálezu o jiném případě; nález nss. není podkladem pro obnovu řízení ve věci, v níž nebyl vydán. Boh. A 4572/25, Boh. F 3639/27.

(61) Finanční úřad není vázán právním názorem ss., vysloveným v konkrétním případě, jedná-li se sice o rozhodnutí o téže právní otázce a proti téže straně, avšak nikoliv o ono rozhodnutí, kterým má býti nahrazeno rozhodnutí ss-em zrušené. Reis. 4488, Budw. 1964/F.

F) Kasace nebrání úřadu, aby rozhoduje znovu 1. nezamítl žádost strany z jiného důvodu,

Hácha (Nss. str. 861): ... »jest otázka, zdali úřad je i po kasaci pro nezákonnost oprávněn konkrétní skutkovou pod-

(62) Podle § 7 zák. o ss. jsou správní úřady vázány právním názorem vysloveným v nálezu nss-u jen v téže věci, t. j. ve sporu týchž stran o týž právní nárok resp. poměr. Boh. A 8216/29.

(63) Zrušovací nález ss. působí na prospěch pouze též z sporných stran, k jejichž stížnosti byl vydán. Reis. 9547, Budw. 4650/F.

(64) Podal-li proti rozhodnutí odškodňovací komise zřízené dle § 6 cis. nař. č. 284/1914 ř. z., jímž bylo stanoveno odškodné za pozemek patřící několika spoluvlastníkům, toliko jeden spoluvlastník stížnost na nss., a zruší-li nss. toto rozhodnutí, působí zrušovací nález nss. jen proti spoluvlastníku stížnost podávšimu, kdežto stran ostatních spoluvlastníků odškodňovací nález zůstává v platnosti. Boh. A 9439/31.

(64a) Právní moc adm. rozhodnutí, vydaného vůči několika stranám, neruší se kasatorním rozhodnutím ss., vydaným ke stížnosti některých ze stran, i pro ostatní strany; tyto mohou proto nově adm. rozhodnutí u ss. jenom potud bráti v odpor, pokud jejich povinnost, pravoplatně prvým rozhodnutím stanovená, byla novým rozhodnutím rozšířena. Alt. 191, Budw. 3423.

statu právně jinak posouditi, tedy subsumovati pod jinou, ale již v době prvního rozhodnutí působivou právní normu, než jak učinil ve svém zrušeném výroku, zejména když zatím skutková podstata se změnila nebo byla úřadem z vlastního podnětu doplněna. Tento problém se jen podobá otázce po vlivu legis posterioris na nové rozhodnutí správního úřadu. Jeho jádro je však zcela jiné. Judikatura nebyla v tom nikdy jednotna. Podle Budw. A 11697/1917 soudní kasace a právní názor soudem vyslovený úřadu nijak nepřekáží, aby v novém rozhodnutí posoudil věc se zcela jiného hlediska právního, neboť nebyl prý povinen uvést (ve svém výroku) všechny důvody. S tím, jak se zdá, souhlasí Boh. adm. 602, 2427, 3444, 7066. Naproti tomu podle Budw. A 1907/1903 nesmí správní úřad po kasaci zamítnouti instanční opravný prostředek z důvodů, kterých po prvé neuplatnil. Na téže linii je Budw. A 2819/1904, Boh. adm. 614, 848. Ale podle Budw. 7639 a 7645, obě ex 1894, nastalá změna „právní a skutkové“ situace ruší vázanost úřadu na právní názor soudu. Je těžko možno pochopiti, že by soudní kasace sama o sobě mohla způsobiti, byť jen v poslední stolici novum iudicium de plano, a nelze také nahlédnouti, jak z toho, že správní úřad nezákonným aktem zkrátil stěžovatele v jeho právu, má získávati procesní možnosti, kterých by podle norem o řízení správním neměl.

(65) Bylo-li odmítnutí nároku žalovaným úřadem z určitého důvodu vyslovené podle §u 7 jako nezákonné zrušeno, nebrání předpis § 7, odst. 2. žalovanému úřadu, aby odepřel nárok přiznati z důvodu jiného. Budw. 11.697/A, 5503, 14.613, 9723, 5637/F, Reiss. 9550, 4489, 16.050, 9549. Obdobně Alt. 167 a Budw 2574.

(66) Předpis § 7 zák. o ss. o provedení zrušujícího nálezu nss. nebrání správnímu úřadu, aby, opustiv názor nss-em za nezákonný prohlášený, přezkoumal věc z právního hle-

diska jiného, a dojde-li k nároku, že z tohoto nového právního hlediska žádosti strany nelze vyhověti, aby znovu její žádost zamítl. Boh. F 5178/30.

(67) Zrušil-li nss. rozhodnutí úřadu pro určité vady řízení, není úřadu zabráněno, aby zamítl znovu žádost strany z jiného právního důvodu a na základě jiného skutkového předpokladu, než se stalo v dřívějším jeho rozhodnutí. Boh. F 4541/28.

(68) Zruší-li nss. rozhodnutí stpů-u, odpírající souhlas ke zřízení zabraného majetku z ur-

činých důvodů, pro nezákonnost, poněvadž udaný důvod není ve shodě s úkoly pozemkové reformy; není tím stp. vázán souhlas k zřízení uděliti, nýbrž může jej ze správného důvodu jiného opět odepřiti. Boh. A 3444/24.

(69) Zrušili nss. podle § 7 zák. o ss. rozhodnutí ministerstva nár. obrany o ziráte vojenské pense, vydané před účinností zákona č. 76/1922 Sb., není nezákonné, vydá-li nss. po vydání zákona toho a na jeho základě rozhodnutí nové, kterým opětne vysloví ztrátu vojenské pense z důvodu

2. nezaložil výrok svůj na

(72) Bylo-li rozhodnutí správního úřadu zrušeno nss.-em podle § 7 zák. o ss., nelze úřadu zásadně upírati právo, aby vydáváje rozhodnutí nové založil je na jiných skutkových okolnostech a na jiných důvodech právních, než které byly základem rozhodnutí nss.-em zrušeného. Boh. A 8916/30.

(73) Bylo-li rozhodnutí správního úřadu zrušeno podle § 6 zák. o ss., není tím úřadu bráněno, aby, pokud jde o skutkové zjištění, nepřihlížel pak i k okolnostem jiným, jež dříve nechal nepovšimnuty, aby svému právnímu názoru neopatřil nový skutkový základ. Boh. A 7947/29. Srov. však (56).

(74) Byli-li nález vrchní disciplinární komise, jímž byl úředník uznán vinným porušením úředních povinností v ně-

ímto zákonem uznávaného. Boh. A 3753/24.

(70) Bylo-li meritorní rozhodnutí s. soudem pro vady řízení zrušeno, nemá v tom fin. úřad překážku, aby při novém rozhodnutí vycházel z toho, že uplatněný nárok jest promlčen. Reis. 13.327, Budw. 7921/F. Srov. však:

(71) Šem 7 jest správní úřad bezpodmínečně vázán právní názor v náleze ss. vyslovený v konkrétním případě uplatnění a není oprávněn vydati rozhodnutí založené na jiných zásadách nežli byly ss. schváleny. Alt. 979, Budw. 2819/A.

jiném skutkovém základě.

kolika bodech, nss.-em co do výroku o vině v některých z těchto bodů o výroku o trestu zrušen, může komise uložiti nově též trest pro zbyvájící přečiny. Boh. A 9126/31.

(75) Nezakládá nezákonnost ani vadnost řízení, když úřad, jehož rozhodnutí bylo zrušeno podle § 6 zák. o ss. z důvodu, že nehleděl k otázce pro spor rozhodné, odstraní vadu v novém rozhodnutí tím, že se odvolá na jiný svůj výrok, kterým otázku tu zatím pravoplatně vyřešil. Boh. 7066/28.

(76) Právní následky vyplývající ze skutkové podstaty, doplněné ve smyslu nálezu ss., má úřad při novém rozhodnutí volně hodnotiti. Alt. 156, Budw. 2411.

(77) Zrušili-li nss. rozhodnutí úřadu pro určité vady řízení, není úřadu zabráněno,

aby zamítl znovu žádost strany z jiného právního důvodu a na základě jiného skutkového předpokladu, než se stalo v dřívějším jeho rozhodnutí. Boh. F 4541/28.

(78) Položil-li nss. ve zrušujícím nálezu dle § 6 zák. o ss. za podklad svému rozhodnutí skutkový stav, z něhož vyšel i žal. úřad při svém rozhodování, že totiž úřad pokládá výnos ministerstva národní obrany ve věci koupě věci movitých za jednostranný dopis, který by za určitých předpo-

kladů mohl býti prost poplatku jako obchodní korespondence, byl úřad vázán, aby při novém rozhodnutí vyšel z téhož skutkového předpokladu, když za součinnosti strany nezjistil nějaké nové skutkové okolnosti. Boh. F 3644/27.

(79) Finanční úřad jest oprávněn po zrušovacím nálezu ss. doplniti skutkovou podstatu položenou za základ původního rozhodnutí a na to znova rozhodnouti. Reis. 16.049, Budw. 10.054, 10.486/F.

G) kasace nemá vždy za následek nové provedení celého řízení.

(80) Žalovaný úřad, prováděje nález nss.-u, vydaný dle § 6 zák. o ss., není povinen zrušiti rozhodnutí I. instance, když vady, pro které soud zrušil jeho dřívější rozhodnutí, nejsou toho rázu, že by jejich odstranění vyžadovalo, aby žal. úřad zrušil i rozhodnutí úřadu I. stolice a dal pak provésti znovu řízení v I. stolici. Boh. F 4022/28.

(81) Pokud obsah nál. ss. nevyslovuje, že záležitost má býti v administrativním pořadu stolic znova projednána, jest vyšší stolice oprávněna sama ve vlastním oboru působnosti znova rozhodnouti. Budw. 11.119, Alt. 624. Srov. Alt. 115, Reis. 9545, 6776. Budw. 4075, 4933, 3731, 7111, 8002 F.

(82) Bylo-li zrušeno adm. rozhodnutí pro rozpor skutkové podstaty úřadem přijaté se spisy, není třeba konati nové

vyhledávání ve věci. Alt. 975, Budw. 6098/A.

(83) Byla-li vada řízení shledána v tom, že rozhodnutí nesouhlasí se zjištěnou skutkovou podstatou (a nikoliv v nedostatečném zjištění skutkové postaty), není třeba novou skutkovou podstatu zjišťovati. Budw. 5677. Srov. Budw. 11.749 a 8575.

(84) V případě kasatního nálezu ss. nemá adm. úřad znova zkoumati základy sporného případu, nýbrž má toliko provésti nález ss. Alt. 162, Budw. 3814, 4042.

(85) Bylo-li rozhodnutí zrušeno podle §u 7 může žalovavý úřad, položiv za základ právní názor v nálezu ss. vyslovený, sám vydati nové rozhodnutí; zahájiti znovu řízení v prvé stolici není zapotřebí. Reis. 1651, Budw. 9486, 9723/F. Viz Reis. 6715.

(86) Zruší-li nss. podle § 6 zák. o ss. rozhodnutí min. obchodu, kterým byla schválena v instancním pořadu živnostenská provozovna, nemá to za následek, že by i rozhodnutí stavebního úřadu, kterým bylo pro onu provozovnu uděleno stavební povolení a které jest rovněž vzato v odpor, muselo být zrušeno, poněvadž nss. může zákonnost tohoto rozhodnutí posuzovati jen podle právní situace, jaká tu byla v době jeho vydání. (Brno). Boh. A 8288/29.

(87) Byl-li nss-em zrušen výrok III. stolice správní podle § 6 zák. o ss., nevyžaduje se tím nové rozhodování v I. a II. stolici, nýbrž celá záležitost byla tím uvedena ve stav před rozhodnutím stolice III., a je pouze zapotřebí, aby tato stolice po odstranění shledané vady řízení znovu rozhodla. Boh. F 263/20.

(88) Byla-li podána stížnost

III. Nss. zkoumá z moci úřední,

A) zda jsou splněny jeho vlastní procesní předpoklady (viz § 4!),

B) zda stěžovatel je legitimován ku podání stížnosti, viz na př., Boh. A 2928/23 a koment sub V. k §u 21,

C) příslušnost úřadu žalovaného,

Hácha (Nss. str. 858):

»Věcná nepřislušnost žalovaného úřadu uznává se napořád za zmatek a hledí se k ní z úřední povinnosti. Z mnohých příkladů buďtež uvedeny Budw. A 478/1901, 1681/1903, 5955/1908, 7866/1911, Boh. adm. 588, 817, 1307, 1497. Stížnost proti aktům úřadu absolutně nepřislušného mohla by přesně vzato být odmítnuta, poněvadž schází tu procesní předpo-

do rozhodnutí o nucerém nájmů místností podle zák. č. 189/1919 Sb. a stížnost do exekučního výkonu tohoto rozhodnutí, nss. pak k oně stížnosti rozhodnutí prv uvedené zruší, nemá tento výrok nss. za důsledek, že by se muselo zrušiti také opatření exekuční, ježto vykonatelnost prvého rozhodnutí dlužno posuzovati podle právního stavu v době výkonu (a nikoli podle práv. stavu vytvořeného nálezem nss.). Boh. A 4464/25.

(89) Žalovaný úřad, prováděje nález nss-u, vydaný dle § 6 zák. o ss., není povinen zrušiti rozhodnutí I. instance, když vady, pro které soud zrušil jeho dřívější rozhodnutí, nejsou toho rázu, že by jejich odstranění vyžadovalo, aby žalovaný úřad zrušil i rozhodnutí úřadu I. stolice a dal pak provést znovu řízení v I. stolici. Boh. F 4022/28.

klad soudní jurisdikce. Hledíc však k tomu, že i takovýto akt představuje se formálně jako akt správní, a zejména že jako zdánlivý titul exekuční je způsobilým dotknouti se právní situace strany, praxe z důvodů účelnostních a ekvinitních stížnost neodmítá, nýbrž akt ruší, a to i tehdy, když nepřislušnost úřadu se ve stížnosti nevytýká.«

Podle konstantní judikatury jak nss. tak i býv. správ. soud dvoru zkoumá soud příslušnost žalovaného úřadu z moci úřední; viz na př. Alt. 958, 647, Budw. 5955, 1681/A, 478/A, 10477/A, Boh. A 311/20, 885, 1035/21, 1312, 1431/22, 2354, 2355, 2531/23, 3096/24, 4703/25, 6713/27, 8475, 8484/30.

(90) Příslušnost žalovaného úřadu zkoumá nss. z moci úřední. Neúplnost skutkové podstaty nař. rozh., která činí soudu nemožným, aby otázku tu posoudil, zakládá vadu řízení. Boh. A 1633/22.

(91) Přezkoumání rozhodnutí správního úřadu ve věci, v níž mu vůbec kompetence nepřisluší, nss-em, nebrání námitka, že nebyl vyčerpán pořad stolice správních, stanovený pro rozhodnutí úřadu toho ve věcech do kompetence jeho spadajících. Boh. A 6111/26.

(92) Rozhodnutí meritori, vydané k rekursu osoby nelegitimované, je rozhodnutím úřadu

nepřislušného, tedy rozhodnutím zmatečným, a jest je zrušiti podle § 7 zák. o ss. Boh. A 3156, 3895/24; opačně Boh. A 2928/23 a j., podle něhož zkoumá nss. nedostatek rekursní legitimity pouze k námitce stížnosti.

(93) Uložil-li policejní úřad společný trest za spáchání dvou přestupků, z nichž jeden stíhání nespadá do jeho kompetence, jest rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss. v celém jeho rozsahu. Boh. A 8751/30.

(94) Výměr místopředsedy odhadní komise zamítající stížnost podanou k nss. jest zmatečný. Boh. F 4659/29.

a to nejen příslušnost věcnou, nýbrž i časovou (viz o časové použitelnosti norem na str. 293 a 308) a instancní (viz však rozhod. »per saltum«, str. 264),

(95) Věcné rozhodnutí zemského úřadu o odvolání z výměru vydaného před 1. červencem 1928 župním úřadem ve věci dávky za vydání osvědčení o státním občanství jest stíženo podstatnou vadou, ke které hledí nss. z moci úřední (Podk. Rus). (Příslušné je mi-

nisterstvo vnitra.) Boh. A 9280/31.

(96) Teprve uveřejněním vyhlášky o zřízení obvodové úřadovny stpů. po rozumu § 2 zák. z 6. července 1920, č. 451 Sb. dokonáno jest přenesení části působnosti stpů-u na tuto úřadovnu. Vydala-li úřadovna ně-

292 Zák. §§ 6—7. Nss. zkoumá ex offa:

jaké rozh. před onou publikací, jest akt ten absolutně zmatečný. K této zmatečnosti přihlíží nss. z moci úřední a rozh. zruší podle § 7 zák. o ss. Boh. A 817/21.

(97) Rozhodli-li úřad na základě normy, která v době rozhodné neměla ještě účinnosti, je rozhodnutí jeho stíženo nezákonností, ke které nss. přihlíží i bez námítky strany. Boh. A 8885/30.

(98) O povinnosti platiti za městnavatelské příspěvky podle § 4 opatř. stál. výb. z 25. srpna 1920, č. 494 Sb. rozhoduje na Slov. a v P. R. správní úřad toliko v I. stolici, a jest proti jeho rozh. přípustna žaloba u řádných soudů; sluší proto rozh. vyšších stolic správních zrušiti pro nepřislušnost z povinnosti úřední (§ 7 zák. o ss.). Boh. A 1479/22.

(99) Věcné rozhodnutí vyšší stolice o rekursu ve věci, ve které nižší stolice rozhoduje konečně, jest rozhodnutím úřadu nepřislušného, které jest zrušiti ex offa jako nezákonné podle § 7 zák. o ss. Boh. A 8119, 8326/29.

D) složení žalovaného úřadu,

(103) Rozhodnutí, jež přísluší rozhodčí komisi, bylo však vydáno pouze jejím předsedou, je stíženo podstatnou vadou procesní, ke které nss. hledí z moci úřední. Boh. A 8624/30.

(104) Ke zmatku způsobenému tím, že rozhodující úřad nebyl sestaven tak, jak pozitiv-

(100) Vejde-li vyšší stolice na meritorní přezkoumání rozhodnutí podřízeného úřadu, které bylo konečné, jest její rozhodnutí nezákonné. K této nezákonnosti přihlíží nss. z povinnosti úřední. Boh. A 3340/24, 5380/26.

(101) Rozhodne-li ministerstvo financí ve věci daňové na Slovensku o přiznání odměny uchopitele (přistiháče) aniž si rozhodování v této věci vyhradilo, porušilo, rozhodujíc jako úřad nepřislušný podstatné formy správního řízení, pročež jest jeho rozhodnutí zrušiti podle § 6 zák. o ss. i bez námítky stížnosti. Boh. F 5728/31.

(102) Rozhodlo-li ministerstvo obchodu v e c n ě o rekursu proti rozhodnutí zemské politické správy, kterým souhlasně s první stolicí bylo odepráno udělení hostinské koncesse, porušilo tím podstatné formy řízení. Ježto vada takto zaviněná je důsledkem mylného právního názoru, že odvolání k ministerstvu bylo podle § 146, odst. 1. živn. ř. přípustné, jest rozhodnutí to ex offa zrušiti podle § 7 zák. o ss. Boh. A 8894/30.

ní předpis zákona nařizuje, přihlíží nss. z povinnosti úřední. (§ 23 zák. č. 592/1919 Sb.) Boh. A 637/20, 721/21. Srov. Boh. A 7436/28 o složení senátu podle odst. 3. § 26 zák. o záv. výb. (Nss. nezkoumá však ex offa složení úřadu stolice nižší).

(105) Zkoumati v konkret-

ním případě, zda u jednotlivých členů odhadní komise jsou podmínky jejich jmenování neb volby, k nimž dle § 55 zák. čl. XI : 1909 náleží také, že dotyčný člen bydlí v ústředním obvodu odhadní komise, nepřislouší nss-u. Boh. F 2963/26, podobně násl. nál.

(106) Nss.-u nenáleží zkoumati, zda jsou u jednotlivých čle-

nů odhadní komise dány podmínky jejich jmenování nebo volby. Boh. F 4812/29, 2743/25.

(107) Zkoumati v konkrétním případě, zdali jsou u předse- dy odhadní komise a jejich členů dané podmínky jejich jmenování anebo volby nenáleží nss. Boh. F 4862/29, 4904/29.

E) zda použitá norma byla v rozhodné době v účinnosti,

(108) Založí-li žalovaný úřad své rozhodnutí na zákoně, jež pozbyl účinnosti, musí nss. k nedostatku tomu hleděti z moci úřední. Boh. A 1132/22.

(109) Použil-li úřad normy, která v době pro daný případ rozhodné neplatila, jest rozhodnutí jeho stíženo nezákonností, k níž nss. přihlíží i bez námítky stížnosti. Boh. A 8885/30, Boh. F 5682/31, 6365/32.

K tomu srov.:

(110) Nedostávalo-li se nař.

F) platnost »nařízení«,

(111) Rozhoduje určitou právní věc, zkoumá nss. platnost nařízení z povinnosti úřední. Boh. A CCCCXIII/31, Boh. F XLI/31 (usn. plenissima).

Judikatura po plenisimu jest jednotna. Před plenisimem byla jednak shodná (na př. Boh. A 6862, 6910/27, 7173/28, Boh. F 5530, 5531, 5532/30), jednak

rozh. v době jeho vydání zákonného podkladu, a byla-li vada ta dodatečně odklizena vydáním příslušné normy, musí nss. k okolnosti této, byť i nastala teprve po podání stížnosti, přihlížeti se zřetelem k principu, vyjádřenému v ustanovení § 44 zák. o ss., dle něhož nutno na dodatečné odstranění závad, jež práva stran zkracují i z povinnosti úřední pozírati. Boh. A 197/19.

opačná (na př. Boh. A 7687, 8076, 8070/29, 8381, 8475/30).

Podobně kolísala i judikatura býv. správ. soud. dvora, jednak shodná s uvedeným usnesením plenissima nss., na př. Alt. 998, Budw. 6050/A, jednak opačná, na př. Pop. 3694, Budw. 7299/A.

G) zda rozhod. naříkané není stíženo některými jinými »zmatečnostmi« nebo vadou, která není stěžovateli známa,

(112) Rozhodnutí vydané rekursní instancí na základě rekursu strany nelegitimované, je zmatečné; k zmatečnosti té

hledí nss. z povinnosti úřední. Boh. A 3895/24.

(113) Nss. zruší podle § 6 zák. o ss. z moci úřední naříkané rozhodnutí, kterým žalovaný úřad — na místě, aby zrušil rozhodnutí nižší stolice pro nesprávné právní poučení, kterým strana byla svedena naříkati rozhodnutí v pořadu instancním místo přímo stížností k nss., — odvolání z rozhodnutí nižší stolice podané pro svou funkční nekompetenci odmítl. Boh. A 3234, 4105/24.

(114) Znemožnil-li úřad straně nastoupení další instancní cesty tím, že prohlásí své rozhodnutí za konečné a odepré předložení rekursu vyšší stoličce, ač po právu strana na to nárok má, jest jeho rozhodnutí zrušiti ex offio podle § 7 zák. o ss. Boh. A 7925/29.

(115) Uznal-li úřad III. stolice žalovaného vinným policejně trestním přestupkem k odvolání odborného zástupce proti rozsudku II. stolice, který otázku viny a trestu se nezabýval, poněvadž do osvobozujícího rozsudku I. stolice odborným zástupcem odvolání podáno nebylo, trpí rozsudek III. stolice zmatečností, k níž nss. hledí z povinnosti úřední (Slovensko). Boh. A 7780/29.

(116) Rozsudek trestního policejního soudce, kterým bylo několik obviněných odsouzeno pro týž trestní čin k jednotnému trestu, jest zmatečný (uher. polic. trest. řád, nař. uh. min. sprav. a vnitra č. 65.000 z r. 1909). K této absolutní zmatečností přihlížeti musí nss.

z moci úřední (§ 7 zák. o ss.). Boh. A 1974/23.

(117) Není-li z polic. trest. nálezu prvě stolice patrné, zda několik osob, onim nálezem odsouzených k pokutě, je k této pokutě odsouzeno společně a v jakém poměru, či zda se k pokutě odsuzuje každý zvlášť, jest odvolací stolice povinna z úřední moci takový nesrozumitelný nález zrušiti nebo změnit (§§ 178 a 204 uh. polic. tr. řádu); neučiní-li tak, nýbrž nález potvrdí, trpí rozhodnutí její zmatečností, k níž nss. hledí z povinnosti úřední. Boh. A 3099/24.

(118) Vyměří-li I. stolice dávku z přírůstku hodnoty nemov. při převodu polovice nemovitosti podle vyšetřené zcizovací hodnoty celé nemovitosti, jest II. stolice povinna k této vadě přihlížeti z povinnosti úřední, ježto řízení o dávce z přírůstku hodnoty spočívá na principu materiální pravdy; neučinila-li tak, musí k tomuto nedostatku řízení nss. hleděti i z moci úřední (§ 6 zák. o ss.). Boh. A 2124/23.

(119) Zmocnění obce ve smyslu předposledního odst. § 8 zák. z 30. října 1919 č. 592 Sb. jest podmínkou zabrání, k níž nss. z moci úřední musí přihlížeti. Boh. A 588/20.

(120) Námitkou, obsaženou ve stížnosti k nss-u, že rozhodnutí v odpor bráné, resp. rozhodnutí nižší stolice, jím potvrzené, je zmatečné (poněvadž odsoudilo stěžovatele pro přestupek § 11 živn. ř., ač ustanovení to není ustanove-

ním trestním), musí se soud — ježto k okolnosti té je nutno přihlédnouti i z úřední povinnosti — zabývati, i když nebyla v řízení správním vznesena. Boh. A 9122/31.

(121) Přezkoumávané rozhodnutí žalovaného úřadu, přihlíží nss. k absolutní zmatečnosti výroku jiného úřadu (k vydání tohoto výroku nepří-

slušného), na němž nař. rozh. jest založeno, byť i onen zmatečný výrok o sobě z formálních důvodů před tímto soudem narikatelny nebyl. Boh. A 2243, 2263, 1889/23.

(122) K vadnosti řízení, která nemůže býti straně známa, jest přihlédnouti z moci úřední. Reis. 6775, Budw. 3772/F.

H) Naproti tomu nepostupoval nss. ex officio — na př. v těchto, celkem pochybných případech:

(123) Není vadou řízení, ke které musí nss. hleděti z moci úřední, nebyl-li obviněný v policejním řízení pro přestupek podle § 11 čís. nař. z 20. dubna 1854 č. 96 ř. z. okr. pol. úřadem vyslechnut. Boh. A 2162/23.

(124) Překročil-li policejní trestní soudce při přeměně trestu peněžité pokuty pro případ nedobytnosti v trest uzamčení trestní sazbu stanovenou na trest uzamčení jako trest hlavní, nezakládá se tím zmatek, k němuž by nss. byl povinen hleděti z moci úřední. Boh. A 1415/22.

(125) Nezakládá zmatečnost řízení podle uh. trest. policejního řádu (č. 65.000 ex 1909),

k níž by nss. musil hleděti z povinnosti úřední, když trestně policejní soudce zahájil a provedl řízení o přestupku z úřední moci stíhatelném bez návrhu fiskála nepřivola ho k řízení (Podk. Rus). Boh. A 6225/27.

(126) K tomu, zda úřad, rozhoduje o námitkách proti volbě obecní, překročil žádání strany, nemůže nss. hleděti ex officio. Boh. A 4987/25.

(127) Nss. zkoumá mimo případy zmatečnosti, tedy zejména na případy absolutní inkompetence úřadu rozhoduvšího, zákonitost rozh. a event. vadnost řízení jen v mezích formulovaných stížných bodů. Boh. A 1457/22, 726/21.

IV. Meze kognice nss.

(viz též koment. k přísl. §§ ohraničujícím kompetenci nss.)

(128) Pro nález ss. jest jedi-ně znění rozhodnutí poslední stolice směřodatné a jen ono může býti zkoumáno. Alt. 622, Budw. 14.104.

(129) Ss. může svému nálezu

položiti za základ jenom znění naříkaného rozhodnutí, nikoliv však výklad jeho daný při veřejném ústním líčení zástupcem úřadu. Reis. 1772, Budw. 10.397.

(129a) Ježto nejsou přesné předpisy o formě administrativního rozhodnutí, jest při posuzování adm. judikátu přiblížeti k celému jeho obsahu. Alt. 158, Budw. 2573.

(130) Nss. nemůže trestní nář. správního úřadu přezkoumávat v tom směru, zda správní úřad uložil odsouzenému trest přiměřený všem okolnostem daného případu, nýbrž může výrok úřadu o výši trestu podrobiti svému přezkoumání jen po té stránce, zda úřad použil na daný případ správné trestní normy a zda vyměřil trest v mezích zákonné trestní sazby. Boh. A 2067, 2081/23, 1782, 1727, 1690, 1107/22, 988/21, 394/20, 183/19.

(131) Nss. nemůže zkoumati účelnost a přiměřenost jednotlivých položek rozpočtu obecního, nýbrž toliko, poskytují-li spisy dostatečnou oporu pro zjištění, že položky mají reálný podklad a zakládají se na přesných výpočtech aneb aspoň na pečlivě a spolehlivě provedených odhadech. Boh. A 1534/22.

(132) V policejním řízení

trestním může nss. zkoumati výrok o trestu pouze v tom směru, zda úřad nepřekročil svou trestní příslušnost nebo meze zákonné trestní sazby, pokud odůvodněna jest okolnostmi přitěžujícími, jež jsou v zákoně výslovně uvedeny. Boh. A 3023/23, srov. 2969/23.

(133) Nss. v případě, že ministerstvo svým rozhodnutím popřelo menšinové jazykové právo strany a zároveň rozhodlo ve věci, a soud toto rozhodnutí na stížnost strany, která je bere v odpor souřadně v obou směrech, zruší pokud jde o stránku jazykovou podle § 6 nebo 7 zák. o ss., má vejíti také na stížnost, pokud se zabývá věcí samou. Boh. A CCCLXII/29 (usn. odb. plena), 8071/29.

(134) Podle §§ 2, 5, 7 a 18 zák. o ss. může nss. přezkoumávat výrok onen výrok žalovaného úřadu, který jest obsažen v naříkaném rozh. — a to, pokud nejde o zmatečnost, k níž jest soudu hleděti z povinnosti úřední — pouze v mezích námitek stížnosti náležitě konkretisovaných. Boh. A 2003/23.

V. Kontrola výroků náležejících do volné úvahy spr. úřadu.

(Viz též Průvodní slovo (str. 15) a srov. koment. k §u 6, odst. 1.

Hácha (Nss. str. 848 a 849): »... pojmy »subjektivní právo« a »volné uvážení« jsou kontradiktorní. Tam právní vázanost vůči určitému subjektu, zde negativum této vázanosti... Výrazu »volné uvážení« užívala praxe ovšem i tam, kde právní vázanost úřadu vůči jednotlivci nedá se popírati. Více než na názvu záleží na důsledcích, které se z toho

vyvozovaly... Vázanost správy zákonem může míti různý rozsah a různé stupně. Tato různost musí se projevovati i v onom vztahu zákona k jednotlivci, který nazývá se právem subjektivním. Není-li správa v té neb oné relaci zákonem vázána, nemůže býti vázána ani vůči jednotlivci. Jen v rámci oné vázanosti je myslitelná tato. I v jedné a téže věci může se stýkati oblast vázanosti s oblastí volnosti. Na takovéto případy vyslyšel rakouský parlament, když vsunul do § 3 lit. e) říjn. zák. slova insoweit (die Verwaltungsbehörden nach freiem Ermessen vorzugehen berechtigt sind). Judikatura od počátku se tím řídila, rozeznávajíc podle toho, kterou svou částí správní rozhodnutí leží v oblasti »zákonných norem« a kterou částí v oblasti »volného uvážení«. Z četných příkladů Budw. 9408/1896, Budw. A 2807/1904, 8166/1911, ale srvn. i nyní Boh. adm. 4378, 5215 a Jud. A I. 3310-3312.

Není možno schematicky vystihnouti všechny ony různé stupně a bohatě odstíny právní vázanosti správy vůči jednotlivci. Situace se často od zákona k zákonu mění. Budíž však uvedeno aspoň několik typických stupňů: Přísná je vázanost správy tehdy, jestliže za určitých předpokladů má správní úřad povinnost určitý akt správní vydati a vydati jej o zcela určitém obsahu. Jde tu o normy s velmi určitými skutkovými podstatami. Podobně jako je tomu zpravidla u norem trestního zákona. Tak na př. je správní úřad povinen za určitých předpokladů vydati akt, uznávající nebo zakládající domovskou příslušnost, státní občanství nebo uděliti určitá oprávnění. Nebo úřad smí jen za zcela určitých předpokladů vydati správní akt, kterým se ukládají jednotlivcům právní povinnosti, jako je tomu v zásadě při ukládání veřejných dávek. Nejsou-li tyto předpoklady splněny, je úřad povinen uložiti právní povinnosti se zdržeti.

Jsou však normy, jejichž skutková podstata není do té míry určitá, úřadu je ponechána větší volnost. Tato netýká se sice vyhledávání právního obsahu abstraktní normy... Týká se však skutkového hodnocení. Tak bývá tomu velmi často při t. zv. konsensech policejních (srov. Slov. věř. pr. heslo: Koncese). Subjektivní právo lze si tu představiťi

s tím obsahem, že úřad je povinen neodpíratí žádané povolení z důvodů nezákonných a nedávati mu nezákonný obsah... Jsou však také normy, které úřad vůči jednotlivci vízí jen potud, že je povinen podání strany formálně vyřídit (způsobem jeho uvážení ponechaným) anebo že nemá ani této povinnosti. Volné uvážení úřadu znamená zde úplnou negaci subjektivního práva. Příklady v hesle: Koncese. Slov. veř. práva.

(135) Právo nss. podrobiti své moci nalézající i záležitost volné úvahy znamená, že tento soud může rozh. úřadu vydané dle volné úvahy přezkoumati v tom směru, zda rozh. netrpí nějakou protizákonností nebo nějakou podstatnou vadou řízení. Ježto pak ve věcech, kde jest úřadům administrativním přenecháno, aby postupovaly dle volné úvahy, není dle povahy věci přesného předpisu, jenž by jejich rozh. vykazoval jedinou cestu, nýbrž jest jim zůstaveno širší pole, na kterém se při svém nalézání práva mohou volně pohybovati, může nss. při zkoumání zákonitosti nál-u ve věcech volné úvahy jen zkoumati, zda úřad správní nevybočil z oně prostory pro jeho volný pohyb vyhrazené, t. j. zda nepřekročil ony hranice, které mu celková intence zák-a a podstata věci vytkly, obzvláště, zda nedal se věsti při svém rozhodnutí ohledy jinými, než které má zákonný předpis na zřeteli. Boh. A 589, 508, 435/20, 219, 13/19.

(136) Právo nss-u podrobiti své moci nalézací i záležitost volné úvahy (§ 2 č. 2 zák. z 2. listopadu 1918, č. 3 Sb.) neobsahuje v sobě i oprávnění položití na místě volného uvá-

žení úřadu správního své vlastní volné uvážení, nebo zkoumati účelnost vydaného rozh., nýbrž nss. může dle předpisu §§ 2, 6 a 7 zák. o ss. vždy toliko zkoušeti, netrpí-li rozhodnutí nějakou protizákonností nebo nějakou podstatnou vadou řízení. Boh. A 949/21, 589, 508, 435/20, 13/19.

(137) I když jde o záležitost, v níž správní úřady rozhodují dle volného uvážení, jest nss. povinen a oprávněn přezkoumati nař. rozh. nejen po stránce formální dle § 6 zák. o ss., nýbrž i v tom směru, zda netrpí nějakou protizákonností a jednak jest ve shodě se zásadami zák-a, jednak šetří oněch mezí, jež jsou volné dispozici úřadu správ. při posuzování konkrétních poměrů vytčeny. Boh. A 713/21, 525/20, 219, 164/19.

(138) Závěr, k němuž dospěla daňová komise hodnotící zjištěné okolnosti v mezích své volné úvahy, nemůže nss. přezkoumati co do vnitřní správnosti, nýbrž jen s hlediska, zda řízení, na němž úsudek komise spočívá, netrpí vadou. Boh. F 718, 719/22, 1301/23.

(139) Vědomost a úmyslnost jsou jevy vnitřního dění, o je-

jihž jsoucnosti mohl žalovaný úřad rozhodnouti dle volného uvážení vnějších okolností. Ocenění těchto okolností nemůže nss. nahraditi vlastním úsudkem, nýbrž může jen zkoumati, nedal-li se žal. úřad věsti nezákonnými ohledy a zjištil-li podklad pro svůj závěr bezvadným řízením. Boh. F 326, 383/20, 466/21.

(140) Třeba nss. jest dle § 2 č. 2 zák. č. 3/1918 Sb. povolán rozhodovati i o stížnostech proti rozhodnutím, vydaným dle volného uvážení úřadu, nemůže přece položití místo úsudek žalovaného úřadu úsudek vlastní, nýbrž může jen zkou-

mati, nedal-li se úřad při svém rozhodování věsti důvody nepřipustnými nebo netrpí-li rozhodnutí nějakou podstatnou vadou řízení. Boh. F 192/20, 286/20.

(141) Otázku možnosti, či nemožnosti zjištění čistých zisků a míry spolupůsobení jednotlivých provozoven téhož podniku ve smyslu § 102 zák. o d. os. rozhoduje finanční úřad po slyšeníúčastněných stran a slyců dle svého volného uvážení a nss. může rozhodnutí jeho přezkoumati jen s hlediska § 6 zák. o ss. Boh. F 129/19.

VI. Rozlišování mezi kasací podle §u 6 a §u 7.

Hácha (Nss. str. 860 a 861): »Rozeznávání mezi zrušením pro vady řízení a pro nezákonnost, jež říjnový zákon (§§ 6, 7) zavedl, nemá pro otázku vázanosti správního úřadu právním názorem soudním podstatného významu (Budw. A 7234/1910). Rozdíl je jen v tom, že jednou je to názor soudu o otázce práva procesního, po druhé je to názor soudu o otázce práva materiálního, jimiž úřad je vázán... Pokládalo se za velmi důležité, když plenum z r. 1905 (Budw. A 4824/1906, 5591/1907) vymyslelo tuto formuli: Podle § 6 lze jen tehdy rušiti, když provedené správní řízení je vadné s hlediska právního názoru, na němž žalovaný úřad své rozhodnutí in merito založil. Jestliže se však řízení objeví vadným jen následkem toho, že právní názor, na němž úřad své rozhodnutí „ve věci hlavní“, tedy in merito založil, byl soudem shledán mylným, ruší se pro nezákonnost podle § 7. V domácím soudním jargonu ujal se pro to název „falešná sedma“.

Kasace pro nezákonnost materiálně právní možna jest toliko podle § 7. V tom možno judikaturu jak býv. ss., tak nss. označiti za jednotnou. Judikatura se však štěpí, pokud se

týče kasace pro nepravidelnost (nezákonnost, vadu) procesní. Jeden proud judikatury, třídě případy na »vady řízení« a na »nezákonnosti«, ruší pro ony podle §u 6, pro tyto podle § 7 — bez ohledu na to, zda nss. dospěl ke kasaci na základě výslovné výtky stížnosti nebo z moci úřední. Někdy může být pochybné, zda jde o „vadu řízení“ nebo o „nezákonnost“. Část těchto pochybností vyřešil § 33 j. ř., který přidržel se shora uvedené pléna z r. 1905. Praxe řídí se ustanovením § 33 j. ř., neklade důraz na to, zda jde o názor úřadu, uplatněný ve věci hlavní, spokojuje se tím, že vada řízení má své kořeny v právním názoru žalovaného úřadu. V judikatuře lze však stopovati i jiný směr, nabývající v nálezech oddělení finančního od r. 1930 vrchu, který při volbě mezi kasací podle § 6 nebo § 7 pokládá za rozhodnou okolnost, zda nss. ruší naříkané rozhodnutí z moci úřední, nebo zda tak činí k přípustné námitce stížnosti, používaje jen v tomto případě § 7, v onom vždy § 6. Směr tento má pozitivní oporu v předpisu § 7, který praví, že nss. zruší rozhodnutí nebo opatření pro nezákonné, shledá-li, že stížnost je důvodná. O toto ustanovení, zejména vykládá-li se v souvislosti s ust. §§ 5, 6, a 18, lze opřítí názor, že kasace podle § 7 je na místě jen tam, kde nss. dává za pravdu přípustné námitce stížnosti, a že zrušení naříkaného rozhodnutí z moci úřední možné je jen podle § 6 zák. o ss. Leč otázka, podle kterého z obou §§ů je naříkané rozhodnutí rušiti, nemá — jak již shora uvedeno — praktické důležitosti, ježto účinky obou kasací jsou stejné.

(142) Rozhodnutí vydané poslední věcně příslušnou stolicí je k přípustné a důvodné stížné námitce úchylné od zákonného pořadu stolic rušiti podle §u 6 zák. o ss. Boh. A CCCXCIV/30, Boh. F XXXVIII/30 (usn. odb. pléna).

Judikatura přecházející tomuto plenu byla z části shodná, z části odchýlná. Z odchýlné:

(143) Vyšší stolice nemůže o

odvolání, podaném do rozhodnutí, vydaného úřadem nepřislušným, rozhodovati věcně, nýbrž je povinna zrušiti je z moci úřední. Nestane-li se tak a rozhodne-li vyšší stolice věcně, je její rozhodnutí nezákonné (§ 7). K této nezákonnosti přihlíží nss. z povinnosti úřední. Boh. A 5329, 5330, 5331, 5499, 5901/26, 6243, 6324, 6524, 6752/27, 7036, 7238/28. Další viz »Rozhodování per

saltum«, koment sub IV.B) k §u 6, odst. 2.

(144) Přezkoumá-li nadřízený úřad, jenž jest ve věci sám jedině příslušným, rozhodnutí vydané úřadem jemu podřízeným (nekompetentním) jedině jako úřad dozorcí, místo aby rozhodnutí toto zrušil a sám o věci rozhodl, jest jeho rozhodnutí nezákonné. (§ 7). Boh. A 6850/27.

(145) Rozhodnutí, posuzující nesprávně právní povahu určitého podání, zrušuje se podle § 7 zák. o ss. Boh. A 4402/25.

(146) Připojí-li úřad k svému rozhodnutí důsledkem mylného právního názoru o instancčním pořadu právní poučení, že rozhodnutí je konečné, zruší nss. rozhodnutí to podle § 7 zák. o ss. Boh. A 5078/25.

(147) Povolení ke stavbě dané s podmínkou, která uznána za nezákonnou, zrušuje se podle § 7 zák. o ss., pokud

povolení činěno je závislým na této podmínce. Boh. A 4374/25.

(148) Byl-li disciplinární trest uložen souhrnně za všechny přestupky, jichž byl obviněný uznán vinným, a zrušili nss. toto rozhodnutí částečně co do výroku o vině podle § 6 zák. o ss., jest rozhodnutí co do výroku o trestu zrušiti podle § 7 cit. zák. Boh. A 6594/27.

(149) Nevyřídil-li obžalovaný úřad rekursního petitu důsledkem mylného právního názoru, zruší nss. nař. rozhodnutí podle § 7 zák. o ss. Boh. A 3267/24.

(150) Bylo-li rozh. odírající schválení stanov spolkových opřeno o dva důvody, z nichž nss. jeden shledal vadným, druhý nezákonným, zruší rozh. to podle § 6 zák. o ss. Boh. A 2372/23.

§ 7.

Shledá-li nejvyšší správní soud, že stížnost je důvodná, zruší v odpor vzaté rozhodnutí nebo opatření pro nezákonnost a uvede důvody.

Správní úřady jsou povinny učiniti ve věci další opatření, při čemž jsou vázány právním názorem, z něhož nejvyšší správní soud ve svém nálezu vycházel.

Autentický text:

Findet der Verwaltungsgerichtshof die Beschwerde gegründet, so hat er die angefochtene Entscheidung oder Verfügung unter Angabe der Gründe als gesetzwidrig aufzuheben.

Die Verwaltungsbehörden sind verpflichtet, in der Sache die weiteren Verfügungen zu treffen, wobei sie an die Rechtsan-

schauung gebunden sind, von welcher der Verwaltungsgerichtshof bei seinem Erkenntnis ausgegangen ist.

Orientační přehled k §u 7.

Důvodové zprávy.

Citáty z literatury u judikatury rozdělené, jak následuje.

Judikatura:

- I. »Nezákonost«.
- II. Výklad a použití právních norem.
 - A. Pravidla interpretací.
 - B. Zásada svobody osobní a majetku, restriční výklad výjimečných ustanovení.
 - C. Analogie.
 - D. Právo cizinců.
 - E. Vliv změny společenských názorů.
 - F. Časová použitelnost norem (materiálních a procesních).
- III. Kontrola zákonnosti rozhodnutí, ne důvodů (str. 310).
- IV. Zákonnost správních aktů měří nss:
 - A. normami majícími povahu zákona,
 - B. jinými generálními normami,
 - C. právem obyčejovým (na území býv. Uher),
 - D. některými předpisy práva mezistátního,
 - E. předpisy práva církevního,
 - F. předpisy cizozemskými,
 - G. normami individuálními.
- V. Zákonnost správních aktů neposuzuje nss. zejména podle:
 - A. ustanovení mezistátních smluv (str. 319),
 - B. práva obyčejového,
 - C. práva přirozeného,
 - D. důvodových zpráv,
 - E. usnesení vlády,
 - F. výnosů ústředních a j. úřadů,
 - G. interních nařízení správních úřadů,
 - H. rozhodnutí býv. uher. správního a finanč. soudu,
 - I. praxe úřadů správních,
 - J. požadavků zásad:
 1. ekvity slušnosti a pod.,
 2. přiměřenosti, účelnosti, vhodnosti, nutnosti a p.,
 3. morálky, demokracie.

Vládní důvodová zpráva: Také ustanovení § 7 spočívá na všeobecných zásadách o postavení a úkolech nové instituce. Ježto totiž správní soudní dvůr nepřináší k organi-

smu správy samé, nýbrž má kontrolovati pouze judiciální výroky řádných instancí správních po stránce právní, nesmí na sebe strhnouti v žádném stadiu řízení opatření neb rozhodnutí, jež přísluší instancím administrativním, ani nesmí reformovati rozhodnutí a opatření jemu k posouzení předložená. Jinými slovy: tento soud nebude míti postavení instance revisní, nýbrž toliko instance kasační, nemůže rozhodovati ve věci samé, nýbrž může toliko opatření a rozhodnutí, jež podle přesvědčení soudu vydána byla proti zákonu, zrušiti a naříditi judikování nové, jež by bylo ve shodě s právem, jak je soud objasnil. — Toto omezení správního soudního dvora na kasaci doporučují i úvahy praktické. Při mimořádné rozmanitosti administrativních věcí právních a při časté jejich souvislosti s opatřeními a se zájmy vlastní správy nebylo by ani možno ve správně-soudní instanci zjistiti, jakým způsobem má býti právní názor správním soudním dvorem přijatý v konkrétním případě prosazen. Může se státi, že administrativní nález, který byl prohlášen za nezákonný, byl zatím již proveden, a že provedení jeho není již možno odčiniti, buď již pro práva třetích osob, zatím vzniklá, nebo proto, že by to odporovalo veřejným zájmům, atd. V takových případech může správní soudní dvůr sice vysloviti, že stěžovateli stala se krivda, a správním úřadům vzejde z tohoto výroku závazek stěžovatele uspokojiti; avšak otázka, jakým způsobem a jakými prostředky toto uspokojení má býti provedeno, může býti posouzena pouze administrativním úřadem podle okolností případu.

Správní soudní dvůr nemůže o tom již z té příčiny rozhodovati, poněvadž se svého stanoviska nemůže míti přehled o předpokladech, na nichž závisí zodpovědění otázek, které při připouštění řešení různá.

Zpráva komise panské sněmovny z 12. 12. 1874: Nikdy není úkolem správního soudního dvora, aby rozhodoval ve věci samé, nýbrž náleží mu toliko, aby zkoumal zákonitost nařikáného opatření nebo rozhodnutí a aby toto, pokud proti němu vznesená stížnost jeví se býti důvodnou, zrušil s uvedením důvodů, načež správním úřadům vzejde povinnost, aby vydaly další opatření nebo rozhodnutí, a to ve smyslu právního názoru, z něhož správní soudní dvůr ve svém zrušovacím nálezu vyšel. (§ 7.) — Podle těchto vůdčích zásad nikde se od správního soudního dvora nepožaduje, aby vybočil ze sféry kasační, a toto omezení jeho oboru působnosti jeví se tím nezbytnější, že by nejen překročovalo míru pracovní síly soudu, byť i sebe velkolepěji vybaveného, kdyby měl se zabývati vnitřním obsahem záležitostí, nýbrž musilo by to při těsné souvislosti administrativních věcí právních s opatřeními a

zájmy volně správy nutně vésti k ustavičným kolisím s těmito zájmy a opatřeními.

I. »Nezákonnost«, všeob.

Hoetzel uvádí (»Kontroly« str. 24), že rozhodnutí neb opatření je nezákonné, odporuje-li právnímu řádu, a rozumí pod právním řádem netoliko zákony a nařízení, nýbrž i na př. ustanovení stanov, nadačních listin, starších rozhodnutí a opatření.

(1) Nezákonné porušení subjektivního práva ve smyslu § 2. zák. o ss. může nastati nejen porušením zákona ve formálním slova smyslu, nýbrž vůbec porušením každé objektivní normy. Boh. A 4459/25.

(2) Příklad nezákonného rozhodnutí neb opatření ve smyslu § 2 může nastati nejen, vzniklo-li rozhodnutí neb opatření bezprostřední aplikací zákona, nýbrž i tehdy, byl-li při vydání rozhodnutí neb opatření použit jinaký, podle stávajících zákonů přípustný, pravotvorný generelní předpis. Budw. 312/A, Alt. 573.

(3) Nss. může, hledě k ustanovení § 2 zák. o ss., svoji kognici podrobiti toliko takové rozh. neb opatř. správních úřadů, jímž porušeno bylo sub-

jektivní právo strany zákem uznané. Boh. A 737/21. Viz kasace všeob. sub. I. u §§ 6—7.

(4) Úkolem nss-u není, aby přezkoumával zákonitost naříkaného rozh. neb opatř. po všech stránkách, nýbrž toliko, aby v mezích stížnosti posoudil, zdali rozh. neb opatř. im porušen byl zák. na škodu práv stl-ových. Boh. A 1139/22.

(5) Nss. může posuzovati výrok žalovaného úřadu pouze v té podobě, jak byl úřadem tím vydán, nikoli však jak byl jiným úřadem doplněn a zpracován. Boh. A 1846/23.

(6) Je-li smysl rozhodnutí adm. pochybný, jest přijmouti takový jeho výklad, při kterém jest rozhodnutí ve shodě se zákonem. Alt. 159, Budw. 2029.

se z jejich jazykového obsahu. Slovům a větám, jimiž zák. mluví, jest tedy rozuměti tak, jak se jim obyčejně a obecně rozumí, leda že by zák. sám dal zřejmě na jevo úmysl, že má se jim rozuměti ve smyslu

odchylném a zvláštním. Aby takový úmysl zákonodárcův byl zřejmý, musí býti, ne sice výslovně, avšak poznatelně zákonodárcem projeven. Poněvadž však zákonodárce, tedy N. S., t. j. oba zákonodárské sbory, mohou svůj zákonodárský úmysl projevit jen přijetím osnovy zák., není možno shledati projev úmyslu zákonodárce jinde, než právě jen v přijatém zák. samém. Co nelze ze zák. samého ani přímo vyčísti, ani logickými pochody soustavného výkladu vyvoditi, není projevem úmyslem zákonodárce, t. j. zákonodárských sborů. Nejsou jim zejména projevy jednotlivých činitelů v průběhu parlamentního projednávání osnovy zák., neboť nikoli tyto projevy, nýbrž jedině a výlučně text zák. jest předmětem usnášení zákonodárského sboru. Zákonodárský sbor a prezident republiky, který na činnosti zákonodárné rovněž jest zúčastněn (§ 47 úst. list. z 29. února 1920, č. 121 Sb.), projevují se jediné a výlučně o textu zákonem. Projevy jinaké mohou snad někdy býti cennou pomůckou výkladovou, nikdy však do té míry, aby doplňovaly nebo nahrazovaly text zákona něčím, co v něm samém pověděno není. Boh. A 2571/23.

(8) Dle vykládacího pravidla obsaženého v § 6 o. z. o. přichází v první řadě v úvahu výklad gramatický, a teprve, když touto cestou nelze dosíci žádoucího výsledku, jest přistoupiti k výkladu logickému

nebo sáhnouti k analogii. Boh. A 3006/23, srov. 872/21.

(9) Správnost výkladu opírajícího se o znění a ducha zák. nemůže býti zvrácena tím, že jeho praktické provádění způsobí snad v některých případech újmy byt i nezaviněné. Boh. A 2885/23.

(10) Zák. dlužno vykládati tak, aby jeho ustanovení měla přirozený smysl. Boh. A 830/21, srov. 2209, 1953/23.

(11) Smysl zák. nedá se určit z jednotlivých jeho ustanovení od sebe izolovaných, nýbrž jen ze souvislosti jejich s ostatními předpisy zákonnými. Boh. A 1654/22.

(12) I pro dobu absolutismu platí zásada, že platnost zákona má vůle zákonodárce jen potud, pokud se vtělila v konkrétní normu. Boh. A 1098/22.

(13) V případě diskrepance dvou stejně autentických textů zákona má místo toliko takový výklad zákona, který odpovídá vůli zákonodárce patrné z celkového obsahu a zvláště ze základních ustanovení zákona. Alt. 991, Budw. 1998/A.

(14) Jest naprosto nepřipustno opustiti obyčejný smysl slova ku prospěchu takového účelu, který žádným způsobem v zákoně nedošel výrazu. Alt. 171, Budw. 3519.

(15) Jednotlivé zákony jest vykládati tak, aby pokud možno byly ve shodě se všeobecnými zákonodárskými zásadami. Budw. 273.

(16) Zemské zákony, vydané provedením říšských zákonů, musí býti v pochybnostech vy-

loženy tak, aby neodporovaly zásadní normě zákona říšského. Alt. 168, Budw. 3630, 3658.

(17) Při použití zákona může být uplatněn jen ten jeho úmysl, který — podle všeobecných pravidel vykládacích —

B) Zásadní zásady svobody osobní a nedotknutelnosti soukr. vlastnictví; restriktivní výklad ustanovení výjimečných.

(19) Každý zák., ať berní, trestní nebo jinaký (také nemocenský), jímž se omezují svobody jednotlivce a ukládají povinnosti, musí být vykládán přesně, a vzniknou-li jaké pochybnosti, spíše na prospěch svobody jednotlivců. Ani správa státní ani soud nemá práva zakládati nebo rozšiřovati povinnosti a závazky, kterých zákonodárce nepochybným způsobem (§ 6 o. z. o.) neukládá. Boh. A 2592, 2813/23, 1304/22.

(20) Zásada nedotknutelnosti soukromého vlastnictví vyslovená v § 109 úst. list. z 29. února 1920, č. 121 Sb., vylučuje každý zásah moci výkonné do soukromého vlastnictví, nedovoluje-li zásah ten výslovně normou zákonná. Norma zákonná, která zmíněný zásah dovoluje, nemůže být vykládána extensivně, a nesmí jí být používáno obdobně. Boh. A 652/21, 1257/22.

(21) Zábor místností (budov) podle zákona z 11. června 1919 č. 332 Sb. jest omezením práva vlastnického, a nutno proto předpisy tohoto zák. v pochybnostech vykládati způsobem restriktivním. Boh. A 1278, 1281, 1209/22.

plyne ze slovního znění zákona. Alt. 262, Budw. 4444.

(18) České texty zemských zákonů před vydáním zákona č. 13/1867 č. z. z., nejsou autentické. Alt. 987, Budw. 1998/A.

(22) Zák. z 27. ledna 1922 č. 45 Sb. o stav. ruchu, resp. I. hlava jeho, jest výjimkou ze zásady naprosté nedotknutelnosti práva vlastnického, ústavou samou zaručené, a nutno tedy předpisy hlavy I. cit. zák. vykládati vždy ve prospěch co nejmenšího omezení volnosti vlastnickovy. Boh. A 2686/23, srov. 1257/22.

(23) Moderní právní stát jest vybudován na zásadní myšlence svobody osoby, majetku atd. Boh. A 1976/23.

(24) Zásah do majetkové svobody jednotlivce vyžaduje podle principu právního státu pozitivního podkladu v právním řádě státu a předpokládá tedy existenci právní normy, která jej připouští. Boh. A 2780/23.

(25) Při výkladu normy výjimečné k pravidlu, z něhož stanoví úchytku, nutno vždy vycházeti z obsahu této normy zvláštní (§ 18; § 7 zák. záborového z 16. dubna 1919 č. 215 Sb.). Boh. A 593/20.

(26) Předpisy § 51 živn. ř. o stanovení nejvyšších sazeb jsou výjimkou ze zásady, že živnostníku jest ponecháno stanovit cenu za zboží, jež prodává,

a úplatu za práci, kterou pro třetí osoby koná. Toto výjimečné ustanovení nemůže být rozšiřováno na živnosti, které v § 51 jmenovány nejsou. Nemohou tedy ani na základě § 54, odst. 2. živn. ř. býti živn. úřadem stanoveny poplatky pro živnost zprostředkování služeb Boh. A 2815/23.

(27) Extensivní výklad nebo analogické použití výjimečného předpisu (§ 8, odst. 2., věta 2. česk. dávkového řádu, cis. pat.

z 29. prosince 1915, č. 83 z. z.), jest vyloučeno. Boh. A 821/21, 1335/22, 746/21.

(28) Jako v právu trestním vůbec, jest i v trestním právu policejním jakákoliv extensivní interpretace trestních norem zásadně vyloučena. Boh. A 1105/22.

(29) Výhody a výjimky nemají býti vzhledem k všeobecným interpretačním pravidlům vykládány extensivně. Budw. 581.

C) Analogie.

(30) Vyloučeno jest analogické použití předpisu stanovícího výjimku ze všeobecného pravidla. Boh. A 1653/22.

(31) Analogie lze jako vy-

kládacím prostředkem použiti jen tehdy, když vykládaný zákon má nějakou mezeru. Boh. A 2767/23.

D) Právo cizinců.

(32) Z ustanovení § 33 o. z. o., jakož i z jiných ustanovení zákonných (na př. § 8 živn. řádu, § 31 zák. o ochraně vynálezů atd.) vychází jasně na jevo, že platné právo tuzemské ovládáno jest právní zásadou, že cizozemcům přísluší nejvýše ona míra práv, jakou stát poskytuje vlastním občanům. Od této právní zásady nutno se ovšem uchýliti tehdy, ale jen

tehdy, když zákonodárce sám zřejmě projevuje svoji vůli v určitých případech poskytnouti cizincům větší práva než občanům vlastním. Boh. A 1079/21.

(33) Retorse proti příslušníkům cizího státu může se použiti jen na základě všeobecné normy pro všechny úřady a soudy státu závazné. Boh. A 966/21.

E) Vliv změny společenských názorů na použití normy právní.

(34) Změna názorů na poměr mezi státem a církví nemůže, pokud nebyla vtělena v pozitivní předpisy právní, měniti platné právo. Boh. A 1886/23.

(35) Změněné názory společenské na určité konkrétní právní poměry mohou býti toliko motivem pro novou zákonnou úpravu poměrů těch, nemohou však býti rozhodny

při výkladu zákonů starších, jejichž duch a intence (§ 7 o. z. o.) musí být posuzovány podle názorů plativších v době vzniku zákonů těch. Boh. A 295/20. Srovnej však:

(36) Pojem veřejného pořádku, jež obsahově určuje policejní oprávnění úřadu ve smyslu §§ 22 a 35 min. nař. z 19. ledna 1853, č. 10 ř. z., není pojmem absolutním, neměnitel-

F) Časová použitelnost norem (materiálních i procesních).

(37) Promlčení nemocenských příspěvků, splatných v době účinnosti zák. čl. XIX. z r. 1907, jest posuzováno podle tohoto zákona, i když v den účinnosti nového zákona čís. 221/1924 Sb. nebylo dokonáno. Nál. z 30. III. 1933 č. 1712/33.

(38) Nss. není instancí, jež by rozhodovala ve věci samé dle zák. ů platných v době rozhodování, nýbrž toliko instancí kasační, jež přezkoumává, je-li naříkané rozh. v soulase se zák. v době tohoto rozh. platným, a jež, mimo zvláštní případy, k novým normám vyšlým po naříkaném rozhodnutí přihlížeti nemůže. Boh. A 638/20.

(39) Použil-li úřad normy, která v rozhodné době neplatila, jest rozhodnutí jeho stíženo nezákonností, ke které nss. přihlíží i bez námítky strany. Boh. F 5682/31, Boh. A 1132/22 a 8885/30.

(40) Pro zkoumání zákonitosti naříkaného správního aktu nss-em je rozhodným jen

ným, nýbrž mění se časem srovnale s dočasnými, skutečnými a právními poměry. Použití ustanovení těch na konkrétní skutkové okolnosti v přítomnosti není tedy vyloučeno tím, že tytéž skutkové okolnosti nebyly by mohly použity norem těch v době jejich vydání odůvodniti. (Pománský čís. Jos. II.) Boh. A 1976/23.

právní stav, který tu byl v době, kdy akt byl vydán; proto nelze při tom přihlížeti k normě později vydané, byť i měla zpětnou účinnost na dobu před vydáním onoho aktu. Boh. A 6405/27.

(41) Pro zkoumání zákonitosti určitého rozh. neb opatř. rozhodný jest zák., který v době vydání dotčeného výnosu v I. stolici platil; na zák. vyhlášený později nelze hleděti ani tenkrát, když stanovena zpětná účinnost pro tuto dobu. Boh. A 1894/23, srov. 599/20.

(42) Přezkoumáváje zákonost rozh. neb opatř. správního úřadu, může nss. rozh. neb opatř. pokládati za zákonné jen tehdy, lze-li je srovnati se zák. platnými v době, kdy vznikl a trval poměr právní, který se takovým rozh. nebo opatřím upravuje (na služební poměr, který rozváznán byl koncem r. 1920, nelze použiti zák. z 3. března 1921, č. 99 Sb.). Boh. A 1983/23.

(43) Zákonitost nař. rozh. odpirajícího povolení k nastě-

hování do určitého místa posuzuje nss. podle zák. z 1. dubna 1919 č. 181 Sb. v době vydání rozh. plativšího, i když rozh. to stalo se bezpředmětným tím, že zák. ten pozbyl zatím platnosti. Boh. A 517/20.

(44) Je-li sloučení obce usnesením vlády v základě zákonů č. 117/1921 a č. 460/1922 Sb. přípustno čili nic, dlužno posuzovati podle právního stavu platného v době usnesení vlády nikoliv podle stavu v době, kdy ministerstvo vnitřa toto usnesení intimovalo. Boh. A 4781/25.

(45) Pro rozhodnutí, vydané za účinnosti celního zák. č. 114/1927 Sb., platí v celní věci, vzniklé před jeho účinností, formální předpisy tohoto zákona. Boh. F 6300/32.

(46) K úmluvě s Rakouskem o zamezení dvojího zdanění, publikované po rozhodnutí o odvolání, nemůže nss. přihlížeti. Boh. F 2219/24.

(47) Za platnosti zákona z 12. srpna 1921, č. 337 Sb. jest užití procesních předpisů tohoto zákona i na převody, které nastaly před působností tohoto zákona. Boh. F 4222/28.

(48) Bylo-li vytykáci řízení za účelem zjištění základny pro daň z obratu za rok 1920 prováděno teprve za platnosti zákona z 12. srpna 1921, č. 321 Sb., slušelo procesně postupovati podle předpisů tohoto zákona. Boh. F 1860, 1984/24, 2511/25.

(49) Zákoněho ustanovení měnicího příslušnosti úřadů jest použiti i na záležitosti v době jeho vydání již projedná-

vané. Alt. 169, Budw. 4318.

(50) Jedná-li se o trvalou povinnost, jest zákona nově v působnost vstupujícího použiti na případy dosud nerozhodnuté, byť již projednávány. Alt. 170, Budw. 2103.

(51) Byl-li zákon, jehož jest při vyřizování sporné záležitosti použiti, během projednávání této záležitosti změněn, posoudí nejvyšší stolice případ podle novely, nejedná-li se o deklaratorní rozhodnutí o tom, komu v určitém čase spadajícím do doby platnosti dřívějšího zákona z tohoto zákona práva vznikla. Alt. 990, Budw. 5960/A.

(52) Bylo-li během projednávání věci v pořadí stolic o konstitutivním rozhodnutí vydána změna zákonných předpisů, má také odvolací stolice použiti těch zákonných předpisů, které byly v působnosti v době, kdy konstitutivní akt od kompetenční stolice byl vydán. Alt. 989, Budw. 6253/A.

(53) Výše válečné přírážky ku všeobecné dani výdělkové u starého podniku na Čtvrtsku řídí se do konce III. čtvrtletí 1920 dle čís. nař. z 28. srpna 1926, č. 280 ř. z. Boh. F 2740/25, 3707/27.

(54) Byla-li trhovářská smlouva o nemovitosti uzavřena před účinností zák. čl. XI:1918 (v r. 1912), ohlášena k vyměření poplatku osobami, jež jsou povinny zaplatiti převodní poplatek, až za účinnosti cit. zákona, jest při jejím zpoplatnění použiti procentní sazby, stanovené tímto zákonem. Boh.

F 4411/28. Shodně násl. násl.

(55) Nebyla-li úmluva, sjednaná v červnu 1918 a obsahující všechny náležitosti kupní smlouvy o nemovitosti, ohlášena k vyměření poplatků před působností zák. čl. XI: 1918 (před 1. srpem 1918), jest při vyměření poplatku z tohoto majetkového převodu a pokuty straně zanedbavší ohlašovací povinnosti ve smyslu § 114 cit. zákona použití předpisů tohoto zákona. Boh. F 3641/27.

(56) Strana, vyžádavší si od soudu dědické potvrzení ohledně pozůstalosti, do níž patří nemovitost, ve lhůtě stanovené v § 4 zák. čl. XVI: 1894, zbavila tím soud povinnosti provést pozůstalostní řízení z moci úřední a nastala jí povinnost přihlásiti pozůstalost k zpoplatnění; při nesplnění této povinnosti může úřad provést zpoplatnění pozůstalosti, napadlé před platností zák. čl. XI: 1918, dle ustanovení § 114 tohoto zákona. Boh. F 3886/27.

(57) Nastal-li převod vlastnictví k nemovitosti dle ujednání stran o pravoplatnosti kupní smlouvy v době, kdy bylo uděleno příslušnými

vládními orgány povolení k převodu, a to za účinnosti vl. nař. č. 403/1920, čímž kupec nabyl dle stavu zákonodárství o pozemkové reformě i práv, vyplývajících pro vlastníka zabraného majetku, podléhá převod ten poplatku sazbou, stanovenou cit. nařízením č. 403/20. Boh. F 3834/27.

(58) Dary, učiněné za platnosti zákona ze 7. ledna 1920 č. 31 Sb. ne dříve než tři měsíce před smrtí zůstavitelovou, podléhají ve smyslu § 1, odst. 3., č. 3 cis. nař. z 15. září 1915, č. 278 ř. z. daní dědické dle zákona ze 12. srpna 1921, č. 337 Sb., nastal-li nápad dědický za účinnosti tohoto zákona. Boh. F 1818/24.

(59) Účinnosti jazykového zákona č. 122/1920 nevádí, že v době rozhodné nebylo k němu ještě vydáno prováděcí nařízení. Boh. F 2802/25.

(60) Pro otázku, který ze dvou zákonů je pozdější, je rozhodnou jediné okolností, kdy zákony byly vyhlášeny ve Sbírce zákonů a nařízení, a nikoliv okolností, kterým dnem byly datovány. Boh. A 6934/27, 7652/28.

III. Nss. zkoumá zákonnost rozhodnutí, nikoliv zákonnost odůvodnění.

Hácha (Nss., str. 853): »... při soudní kontrole správního aktu neběží o to, zdali úřad dospěl k výsledku svého tvoření normy cestami správními či nesprávními, nýbrž jen o to, zdali výsledek jeho duševního procesu, t. j. správní akt, je ve shodě se zákonem. Ruší-li soud naříkaný správní akt, ruší jej pro jeho nezákonnost (als gesetzwidrig) a nikoliv proto,

že úřad nešel správnou cestou. I bludné cesty mohou nakonec vésti ke správnému výsledku... Praxe soudní neměla o tom až na občasné výkyvy valných pochybností. Dospívá velmi často k uznání zákonnosti správního aktu cestami naprosto jinými, než kterými se ubíral správní úřad. Místo mnohých příkladů viz Boh. adm. 556, 945, 968, 1183, 1766, 1917, 2743. I Boh. adm. 1452 je na téže linii, jen Boh. adm. 5192 se poněkud odchyluje a i ten jen zdánlivě. S tím souvisí také názor odedávna ustálený, že proti důvodům naříkaného rozhodnutí nelze si stěžovati. (Budw. A 3815/1905, Budw. A 2843/1904, Boh. fin. 1003 a j.)...«

(61) Spochívá-li rozhodnutí na neholdě se zákonné normě, nemusí býti proto nezákonné. Alt. 635, Budw. 12.685.

(62) Vydá-li administrativní úřad opatření ve věci samé správně, k odůvodnění jeho odvolá se však na nepřipadné zákonné ustanovení, nelze v tom sledovati ani vadu řízení, ani nezákonnost. Boh. A 556/20.

(63) Nss. jest dle zák. z 22. října 1875 č. 36 ř. z. z r. 1876 a zák. z 2. listopadu 1918 č. 3 Sb., povolán nalézáti právem, zdali určitým roz-řím neb opatř-řím správního úřadu nebyl porušen zák., a není tudíž vázán právními důvody v rozh. neb opatř. tom uvede-nými. Boh. A 968/21, 1766/22.

(64) Nss. je povolán zkoumati jen zákonnost úředního výroku a může jej podle § 7 zák. o ss-u zrušiti jen pro jeho nezákonnost, nikoli pro nesprávnost připojených důvodů. Boh. A 2743/23.

(65) Je-li výrok rozhodčí komise dle zák. o závodních vřb. z 12. srpna 1921, č. 330

Sb., kterým se prohlásila nepřislušnou k rozhodování, sám o sobě ve shodě se zák-em, jest stížnost na nss. proti tomu podaná bezdůvodná, byť i komise svoje rozh. opřela o důvod nesprávný. Boh. A 2743/23.

(66) Odůvodnění připojené k adm. rozhodnutí neb opatř-řní není relevantní pro otázku, zda rozhodnutí neb opatř-řní samo jest zákonné či nezákonné. Alt. 341, Budw. 7383.

(67) Správní soud má zákonnitost nař. rozh. zkoumati bez ohledu nato, zda v něm všechny argumenty pro jeho zákonnitost byly uplatněny. Reis. 4507, Budw. 333/F.

(68) Zákonnitost rozhodnutí jest posuzovati podle enunciátu a to i tehdy, jestliže motivy s enunciátem nesouhlasí. Alt. 1044, Budw. 1064/A.

srovnaj však:

(69) Ss. má zkoumati pouze správnost zamítacích důvodů, o které se rozhodnutí opírá, nikoliv také, zda zamítnutí bylo by oprávněno z jiných důvodů. Reis. 1750, Budw. 8786.

(70) Pro činnost nss. zkou-

majícího pouze, zda konkrétním aktem úředním, rozhlím neb opatřím, bylo zasaženo v subjektivní právo strany, a nemajícího meritorní dispozici s předmětem sporu (§§ 6 a 7 zák. o ss.), je nerozhodno,

zda žal. úřad při svém výroku, který je předmětem přezkoumání nss., měl nebo mohl mít ještě jiné důvody, ať skutkové, ať právní, jimiž výrok svůj mohl podložit, jichž však nepoužil. Boh. A 1329/22.

IV. Zákonost správních aktů měří nss.

A) normami, které mají povahu zákona; to jsou vedle zákonů (ústavních a »obyčejných« říšských i zem. zejména:

císařské patenty,

(71) Řád o vybírání dávky ze zábav, zavedený císařským patentem z 29./12. 1915, č. 83 z. z. čes. (přil. 3.) je závaznou normou právní. Boh. A 768/

21.

(72) Cís. pat. z 20./4. 1854, č. 96 ř. z., je platnou právní normou i v republice čsl. Boh. A 1639/22, 2281/23.

císařská nařízení,

(73) Čl. 2 zák. z 28. října 1918, č. 11 Sb. byly prozatím v platnosti zachovány všechny právní normy do 28. října 1918 plativší, pokud se s podstatou nového státu da-

ly srovnati, tedy i tak zv. cís. nař., zejména také cís. nař. z 16. října 1914, č. 284 ř. z. o »stavbách požívajících výhod. Boh. A 1144/22, 941/21.

ministrská nařízení z doby absolutismu,

(74) Min. nař. z 19. ledna 1853, č. 10 ř. z., byvší vydána v době absolutistické na

základě rozhodnutí panovníka, má i dnes ještě plnou moc zákona. Boh. A 1976/23.

předpisy vydávané vrchním velitelem branné moci (císařem resp. prezidentem republiky),

(75) K vrchní velitelské moci příslušící prezidentu republiky podle § 64, č. 10 úst. list. z 29. února 1920, č. 121 Sb. náleží také vydávání všeobecných norem k uspořádání služby uvnitř branné moci. K vnitřním poměrům bran-

né moci náleží organizace armády a s ní i úprava poměrů podřízenosti a madřízenosti mezi jednotlivými příslušníky branné moci, následkem toho pak i zabezpečení náležitého vykonávání povinností služebních, čili úprava

disciplíny vojenské, a to ve všech vztazích a směrech, které nejsou upraveny zák. em tu neb onu stránku vnitřních poměrů branné moci z dosahu velitelské moci vyjímajícím. Boh. A 2593/23.

(76) Výnos min. nár. obr. z 8. února 1919, č. j. 5553 o disciplinárních výborech vojenských gázistů a pozměňující jej výnos téhož ministra ze 16. srpna 1919, č. j. 23.226 jsou, byvše prezidentem republiky schváleny, normou až do příštího vydání zák. a o vojenském řádu kázeňském a kárném platnou a zavazující. Boh. A 2593/23.

(77) Služební kniha B-14 má povahu zák. a, jež zachován byl v platnosti zák. em z

28. října 1918, č. 11 Sb. a nebyl zrušen ani zák. em z 13. května 1919, č. 250 Sb., ani zák. em z 19. března 1920, č. 195 Sb., ani zák. em ze 17. února 1922, č. 76 Sb. Boh. A 2530/23, srov. 1998/23.

(78) Předpisy rakouské služební knihy A-51 o povyšování ve sboru důstojníků justiční služby zůstaly dle zák. ze dne 28. října 1918, č. 11 Sb. prozatím nadále v platnosti, pokud nebudou nahrazeny jinými právními předpisy vydanými od činitele dle ústavní listiny z 29. února 1920, č. 121 Sb. k tomu oprávněného. Takovou obecně závaznou normou není výnos min. nár. obr. z 16. října 1920, č. 163.000/8. Boh. A 1998/23.

nařízení ministra s plnou mocí pro správu Slovenska,

(79) Min. pro Slov. může podle § 14 zák. z 10. prosince 1918, č. 64 Sb. též v plné moci min. fin. i v oboru fi-

nančního práva (tedy i v oboru monopolu tabákového) vydávati nař. s pouhým svým né opatření. Boh. A 2507/23.

opatření stálého výboru nár. shromáždění;

(80) Stálý výb. NS. byl oprávněn vydati opatření z 25. srpna 1920, č. 494 Sb. o zaměstnavatelských příspěvcích, ježto nejde tu o novou

trvalou finanční povinnost ve smyslu § 54, odst. (8) lit. c) úst. list. z 29. února 1920, č. 121 Sb., nýbrž jen o přechodné opatření. Boh. A 2507/23.

B) jinými generálními normami (jež neodporují zákonu, viz § 8); to jsou vedle vládních nařízení na př.:

dekrety dvorské,

(81) Dvorský dekret ze 7. 6. 1841 Sb. just. zák. č. 541 o příslušnosti politických a

justičních úřadů ve věcech nadačních je platnou normou. Boh. A 8998/31.

(82) Lékárenská instrukce, vydaná dvorským dekretem z 3. 11. 1808, č. 16.135 je platnou právní normou. Boh. A 9135/31.

(83) Podle bodu 7 dv. dekretu z 23. 8. a 13. 9. 1784 Sb. zák. pol. sv. 6 str. 568 je příbuzným a přátelům, kteří chtějí pro potomstvo po-

staviti zvláštní pomník lásky, úcty a vděčnosti k zesnulému, dovoleno pohnutky tyto uvést ve skutek a dv. dekret z 12. 8. 1788, č. 1460 (Jaksch sv. I., str. 274) dopouští postavení na hrobě náboženské znamení odpovídající obyčejí v zemi panujícímu. Boh. A 4037/24.

dekrety dvorské komory,

(84) Pro vyměření nábytečného při přeložení státního úředníka (podle §u 3 dekretu dvorské komory z 13. 9. 1804, sb. polit. zák. sv. 22 č. 31) je rozhodné služné, které úředníku příslušelo na dřívějším působišti v době, kdy tam byl služby zproštěn. Boh. A

9221/31; srov. Boh. A 6239/27 a 7072/28.

(85) Dekret dvorské komory z 15. 4. 1835 č. 11 Sb. zák. soud. o odškodném při substituci jest i za účinnosti platového zák. č. 103/1926 Sb. platnou právní normou. Boh. A 9588/31.

dekrety dvorské kanceláře,

(86) Dekret dvorské kanc. z 21. 10. 1813 Sb. pol. zák. sv. 41, č. 95 o vedení matrik je platnou právní normou. Boh. A 5221/25, 9055/31.

(87) Dekret dvorské kanceláře z 11. 1. 1816 (Sb. zák. pol. sv. 44 č. 3) stanoví ohled-

ně náhrady léčebného chudých osob, poškozených vzteklými psy, že pravidelně je k náhradě přidržeti »vermöglich« vlastníka psa. »Vermöglich« znamená zámožný. Boh. A 3971/24.

některá usnesení vlády [viz však (145) až (147)],

(88) Usn. min. rady z 27. července 1920 o úpravě osobních poměrů stát. zaměstnanců na Slov. jest všeobecným předpisem a zdrojem subjektivních práv. Boh. A 2800/23.

(89) Usnesení vlády ze dne 9. dubna 1929, kterým upraveny byly platové poměry učitelských osob na zemských

průmyslových a odborných školách podle § 25 čes. zem. zřízení a § 1 zák. č. 280/1920 Sb. je abstraktní právní normou. Boh. A 10.135/32.

(90) Usnesení vlády ze 6. dubna 1922 o odškodném za cestovní výlohy při skládání odborné zkoušky základá pro zaměstnance justiční správy

nárok na odškodné, stíhatelný před nss-em. Boh. A 3734/24.

(91) Zásady o úpravě osobních poměrů stát. zaměstnanců na Slov., usnesené min. radou

ze dne 27. 7. 1920 jsou směrodatné, pokud jsou pro úředníka příznivější, nežli předpisy dosud platné. Boh. A 7072/28.

jiné normy úřadů státních i samosprávných (na př. nařízení býv. stát. úřadů vydaná v mezích jejich působnosti na základě zákonů, živnostenská policejní úprava (§ 54, odst. 2. ž. ř.), vysvětlivky vydané ústředním úřadem na základě usnesení min. rady, zákazy polit. úřadů, opatření býv. zem. spr. výboru, společná opatření místodržitelství a zem. spr. výborů, všeobecná pravidla vydaná staveb. úřadem aj.

(92) Čl. 11 stát. zák. zák. z 21. prosince 1867, č. 145 ř. z. dává stát. úřadům vůbec právo, aby v mezích úřední své působnosti vydávaly nař. na základě zák.-ú. Podle výkladu, kterého se této normě v době 50tileté platnosti dostalo, neomezovalo se zmocnění, jež dáno tam moci výkoné, na pouhé provádění zák.-ú, jak tomu ovšem nyní je za platnosti § 53 úst. listiny z 29. února 1920, č. 121 Sb., nýbrž zahrnovalo i oprávnění vydávati — byť i jen se vztahem na zák.-v, dotčenou materií upravující, a ve shodě s nimi — další normy pro ten který obor, jichž v zájmu řádné jeho správy bylo potřebí. Boh. A 2077/23.

(93) Živnostensko-policejní úprava (§ 54, odst. 2. živn. ř.) celé kategorie živnosti jest opatřením generálním, jež má povahu abstraktní normy závazné nejen pro všechny živnosti toho kterého druhu již existující, nýbrž i pro živn. podniky, které za platnosti úpravy teprve vznikou. Úprava postihující jen jednotlivý

podnik živn. jest naproti tomu individuální akt správní, jímž se jednotlivému živnostníku ukládá zvláštní povinnost nebo omezení, a jež právě proto musí se opírat o konkrétní skutečnosti odvodňující s hlediska živn. policie úpravu právě tohoto podniku. Boh. A 1909/23.

(94) Právo přiznané jednotlivým ústředním úřadům čl. XII., odst. 6. usn. min. rady ze 27. 7. 1920, stanoviti úchyly od zásad tímto usnesením schválených, omezeno je potud, že úchyly takové nesmějí odporovati smyslu této úpravy. Boh. A 2893/23.

(95) Vyhláška zem. polit. úřadu vydaná na základě § 7 zák. z 9. října 1883, č. 22 z. z. česk. a obsahující všeobecný zákaz v příčině jistých způsobů lovení, lapadel a přístrojů k chytání ryb není rozhodnutím neb opatřením správního úřadu aplikujícím platné právní normy na konkrétní případ, jemuž by musilo předcházeti řízení se stranami, nýbrž jest všeobecnou právní normou vydanou úřadem

správním na základě zvláštního zmocnění zákonného. Pro posouzení zákonitosti takového aktu moci výkonné jest rozhodno jediné, použil-li úřad moci nařizovací v mezích zákonného svého zmocnění. Boh. A 1729/22.

(96) Politický úřad může vydati všeobecný zákaz takového jednání, jež samo o sobě výslovně platným právním řádem zakázáno není, jež však za daných okolností jest způsobilé ohrožení veřejnou bezpečností a veřejný klid a pořádek, tedy zejména také jednání takové, jež vzhledem k okolnostem případu nabývá demonstrativního charakteru ve smyslu § 11 čís. patentu z 20. dubna 1854, č. 96 ř. z. Boh. A 3016/23.

(97) Zem. spr. pol. je na základě § 7 rybářského zák. z 9. října 1883, č. 22 z. z. česk. z r. 1885 oprávněna vydávati mimo rámec §§ 4—6 cit. zák. ještě další zákazy jistých způsobů lovení, lapadél a přístrojů k chytání ryb, a to také všeobecně pro všechna vodstva v Čechách, mimo vody uvedené v §§ cit. zák. Boh. A 1038/21.

(98) Zásady obsažené ve zprávě zemského výboru král. českého v příčině definitivy ošetřovatelského personálu zemských ústavů pro choromyslné a výkonu disciplinární moci nad ním, schválené sněmem zemským dne 27. března 1907, jsou platnou normou disciplinární. Boh. A 9383/31.

(99) Nařizovací moc pro

půjčená šem 81 zák. z 25. července 1864, č. 27 z. z. česk. okr. zast., místopředsedství a zem. výboru k prozatímní úpravě správy okresů, byla-li okr. zast. a aktem vlády rozpuštěna, není jinak omezena, než že nesmí tomu, kdo prozatím správou okresní jest pověřen, býti svěřeno více kompetence, než kterou nadání jsou řádní orgány, kteří okres dle zák. mají zastupovati. Boh. A 757/21.

(100) Všeobecná pravidla, vydaná stavebním úřadem pro způsob zastavení určitého území, jsou — dokud nebyla odvolána neb jinými pravidly nahrazena — závazna pro provádění staveb v tomto území; stavební úřad nesmí se od nich odchýlit a zakládají pravidla ta též subjektivní práva sousedů. Boh. A 53/19.

(101) Vyhláška magistrátu hl. m. Prahy o předpisech, jež jsou stavbyvedoucí povinni zachovávat, má zákonný podklad v § 143 obec. řádu Pražského z r. 1850. Boh. A 7992/29.

(102) Ustanovení jednacího řádu ob. zast. a o tom, jak se vůle ob. zast. tvoří, jest, pokud řád jednací jest v platnosti a neodporuje zák. u, závaznou normou. Boh. A 587/20, 61/19.

(103) Regulativ obsahující řád o užívání ústavu obecního (ob. vodovodu), může býti po případě základem individuálních nároků na užívání ústavu neb zařízení obecního. Boh. A 2334/23.

(104) Instrukce pro okr. spr. kom. z 26. ledna 1920, č. 7137 jest platnou právní normou. Boh. A 757/21, XLV/20.

(105) Podle § 25 zák. čl. XIX:1898 jsou stanovy vyhovující předpisům tohoto zák. čl. normou závaznou pro ho-

spodaření na společném majetku bývalých urbávníků. Jest tedy zadání honitby na takovémto majetku, jež stalo se způsobem stanovám odporujícím, nezákonné. Boh. A 1964/23.

stavební statuty na Slovensku a Podk. Rusi,

(106) na př. župy bratislavské Boh. A 7453/28, býv. župy nitranské Boh. A 1819/23, 4299/25, 5965/26, 7310/28, 8970/31, župy trenčanské 5809/26, 3849/24, býv. župy novohradské Boh. A 5707/26, a měst: Bratislavy Boh. A 1917/23, 3408/

24, 4677/25, CCCXXVII/28, Košic Boh. A 3953/24, Trnavy Boh. A 7162/28, Lučence Boh. A 6241/27, 3921/24, Užhorodu Boh. A 6861/27, Mukačeva Boh. A 6288/27, Kežmarku Boh. A 1375/22.

pravidla o vybírání dávek, na př. z přírůstku hodnoty vydaná jako III. dodatek vládního nařízení 143/22 Sb. Boh. A 3950/24, obce karlínské k vybírání dávky z převodu nemovitostí Boh. A 308/20, usnesení obecního zastupitelstva o zavedení obec. dávek (§ 2 č. 3 ob. fin. nov. č. 329/21 Sb.) Boh. A 5000/25, 6901/27, 7571, 7644/28,

lze zde uvést i plány polohy vzhledem k jejich závaznosti pro majitele dotčených pozemků. Boh. A 9098, 9272, 9293/31.

C) právem obyčejovým na území býv. Uherska, viz (129) až (132),

(107) Zásady patentu z 9. srpna 1854, č. 208 ř. z. o nesporném řízení platí v území bývalého Uherska jako právo obyčejové. Boh. A 1245/22.

(108) Zásadě § 329 zák. čl. XXXVII:1875 (obchod. zákon) a § 32 zák. čl. XXVII:1876 (směnečný zákon) souhlasící s ustanovením obchodního zákona (čl. 328) a občanského zákona (§ 902), jež platí na území neslovenském, dostalo se mocí obyčejového práva

na území slovenském platnosti v oboru soukromého práva vůbec. Boh. A 1940/23.

(109) § 244 o. z. o. platí na Slovensku jako právo zvykové. Boh. A 2563/23. Viz též Boh. A 2244/23.

(109a) Zásada, že stát neručí za škody, způsobené nezákonným výkonem veřejné moci, leč by mu povinnost taková byla zvláštním zákonem uložena, platí i na území dřívě uherském. Nál. z 3. 3. 1933 č. 3391/33.

D) některými normami práva mezistátního,

[viz však (117) až (128)],

(110) Ustanovení o státním občanství v čl. 6. smlouvy brněnské ze 7. 6. 1920, č. 107/1921 Sb. je pokládati za vnitrostátní právní normu. Boh. A 2925, 2946/23.

(111) Opční lhůta, stanove-

ná v čl. III. č. 2, odst. 1. rozhodnutí konference velevyšlanců z 28. 7. 1920 o Těšinsku, Oravě a Spiši, počala dnem 28. 7. 1920. Boh. F 6991/27, 7663/29.

E) předpisy církevního práva,

(112) Předpisy církevního práva o účasti biskupa na správě církevního jmění lze

pro forum státní uznati, pokud neodporují státním zákonům. Boh. A 4053/24.

F) předpisy cizozemskými,

(113) Budw. A 7548/1910.

G) normami individuálními.

Takovými normami jsou na př.:

a) **nález nss.** (viz Vázavost kasace sub II. u §§ 6—7),

b) **rozhodnutí úřadu** (viz § 21, koment. sub. IV.),

(Reformatio in peius).

(114) Zemský úřad, rozhoduje o odvolání poplatníka do rozhodnutí okres. úřadu ve věci dávky z přírůstku hodnoty nemovitosti, není za účinnosti dávk. pravidel č. 143/1922 Sb. oprávněn rozhodnutí to z moci úřední změnit v neprospěch odvolatele. Nál. z 6. 4. 1933 č. 19.406/30.

(114a) Nabyli-li výměr okresního úřadu, kterým běře na vědomí pronájem společenstevní honitby, právní moci, není okresní úřad již oprávněn, dospěje-li později k jinému hodnocení daných okolností (§ 13 čes. honeb. zákona), výměr svůj z moci úřední odvolati a

pronájem zrušiti, leč by tu byly podmínky obnovy řízení. (Čechy.) Nál. z 12. 1. 1933 č. 21.206/32.

(114b) Vyšší instance mohou při rozhodování o rekursu strany proti předpisu zvláštní daně výdělkové rozhodovati také přímo in peius, pokud tomu nevadí promlčení práva k vyměření dodatku. Boh. F 3864/27, 2601/25.

(114c) Druhá stolice, rozhodující o odvolání poplatníkově, nemůže ve smyslu § 21, odst. 3. zák. z 21. 12. 1923 č. 268 Sb. zvýšiti pokuty, uložené první stolicí. Boh. F 3462/27.

(114d) Rozhodli-li úřad meritorně o opožděném opravném

prostředku, nemůže ke stížnosti na nss. toto meritorní rozhodnutí nahraditi novým výro-

kem, jímž se opravný prostředek zamítá pro opoždění. Boh. F 1946/24.

c) smlouvy veřejnoprávní:

(115) Za smlouvu veřejnoprávní lze pokládati jen takovou smlouvu, při které dohodou stran má na místě dispositivního právního předpisu, upravujícího určitý poměr a majícího povahu veřejnoprávní, nastoupiti přípustná úprava jiná. Boh. A 3595/24.

(116) Dohoda uzavřená me-

zi vlastníkem zabraných nemovitostí a stpú-em v zastoupení státu o rozsahu převzetí zabrané půdy stpú-em má povahu veřejnoprávní. O tom, zda další opatření učiněná stpú-em této dohodě odporují, přísluší rozhodovati úřadům správním. Boh. A 4944/25. Srov. Boh. A 4796/25.

V. Zákonnost správních aktů neposuzuje nss. zejména podle

A) ustanovení mezistátních smluv (viz však (110) a (111),

(117) V státním právu čsl. není všeobecné normy, která by již předem mezinárodní smlouvy ve sbírce zák. a nař. publikované prohlašovala za součást vnitrostátního řádu právního. Boh. A 2780/23.

(118) Smlouvu mezinárodní ucelze na roveň klásti zákonu v technickém slova smyslu. I smlouvy mezinárodní jsou pramenem práva, avšak v podstatě a v zásadě jsou jen úpravou právních poměrů mezinárodních, poměrů mezi státy smlouvu uzavírajícími. Jsou-li ve smlouvách těch obsaženy právní normy, jež jednají o právech nebo povinnostech občanů smluvních států,

ony normy vydá ve formě ústavou předepsané jako předpisy své moci zákonodárné nebo nařizovací, nebo že příslušná ustanovení smluvní podobným způsobem za část svého vnitrostátního práv. řádu uzná. Takové pozdější uznání mohlo by býti opomenuto, kdyby tu byl již starší předpis zákonný, jenž prohlašuje výslovně obsah smluv mezinárodních určitou materii upravujících za svůj obsah, a tím již každou smlouvu mezinárodní této materie se týkající činí součástí vnitrostátního práva. Boh. A 2491, 2859, 1883/23, 1079/21.

vzchází ze smlouvy pouze pro smluvníka povinnost, aby vtělil normy smlouvy odpovídající do svého vnitrostátního právního řádu. Povinnosti této učiní stát zadost tím, že

(119) Státní smlouvou uzavřenou mezi státy zakládají se subjektivní práva a povinnosti smluvních států mezi sebou, zakládají se snad také objektivní normy práva mezinárodního, nikdy však o so-

bě také již objektivní právní normy vnitrostátní, které by přímo upravovaly závazně poměry mezi státem a jeho občany. Státu vzniká ze smlouvy po případě naproti ostatním smluvním státům závazek, vydati určitou právní normu, odpovídající obsahu smlouvy. Ale právní norma ta vznikne teprve tehdy, když zavázaný k tomu stát svou smluvní vůli určitého obsahu, kterou ve smlouvě projevil proti ostatním kontrahentům, projeví ve formě ústavou jeho předepsané také jako svou vůli zákonnou proti svým občanům. Teprve tím stává se norma ona součástí právního řádu vnitrostátního, státním zákonem, a nabývá platnosti také pro vzájemný poměr mezi státem a jeho občany; a jenom z této normy zákonné mohou občané dovozovati subjektivní práva proti státu. Boh. A 786/21, 2451, 2188, 2074/23, 1757, 1510/22.

(120) Ustanovení mezinárodní smlouvy nejsou pramenem subjektivního práva jednotlivých osob. Boh. A 6052/26, 6388/27.

(121) Obsah mezinárodních smluv může býti pramenem práv pro jednotlivé občany jen potud, pokud se vtělil v nějakou vnitrostátní právní normu. Boh. A 3673/24, 5322, 5344/24, 6333/27, 7138/28.

(122) Mezinárodní smlouvy upravují jen právní poměry mezi smluvními státy. Uvnitř státu stávají se účinnými teprve vydáním předpisů podle

platného vnitrostátního právního řádu. Recepce ustanovení mezinárodních smluv do tohoto řádu může se státi nejen vydáním zvláštních zákonů neb nařízení k jich provedení potřebných, nýbrž i tím, že stát ve formě potřebné k vzniku právní normy již předem smlouvu nebo všechny smlouvy určitého druhu, určitým způsobem uveřejněné prohlásí za součást svého vnitrostátního právního řádu. Boh. A 5772, 6018/26, 7259/28.

(123) Z mírových smluv, vyjadřujících práva a závazky jednotlivých států jako smluvních stran mezi sebou, může nabýti jednatelce jen potud práv a nároků, pokud ustanovení mírových smluv byla inkorporována do vnitrostátního řádu. Boh. F 3833/27.

(124) Otázka mezinárodního práva, zda území určité obce bylo právem rozděleno novou státní hranicí, vymyká se kognici nss. Boh. F 3191/26.

(125) Mírová smlouva St. Germainská nenabyla ani publikací ve sbírce zákonů a nařízení povahy vnitrostátní právní normy. Boh. A 3105/24.

(126) Z mírových smluv o sobě nemohou cizí státní příslušníci odvozovati nárok, aby pozemkový majetek jich byl zproštěn zboru. Ustanovení čl. 63 mírové smlouvy Triantské nestalo se ani předpisem § 35 zák. náhr. součástí vnitrostátního právního řádu. Boh. A 3236/24, 7259/28.

(127) I kdyby zákon jazy-

kový z 29. února 1920, č. 122 Sb. skutečně byl v rozporu se smlouvou St. Germainskou — což by ostatně nss., hledíc k ustanovení § 102 úst. listiny z 29. února 1920, č. 121 Sb. přezkoumávati nemohl — nebylo by možno straně rozpor takový s úspěchem namítati, poněvadž pro její právní pozici jsou rozhodna vždy jen ustanovení vnitrostátní normy zákonné, tedy jazykového zá-

kona. Boh. A 786/21. Srovnej však:

(128) Ustanovení o stát. občanství v čl. 6 smlouvy brněnské ze 7. června 1920, č. 107 Sb. z r. 1921 jest pokládati za vnitrostátní právní normu, kterou aplikovati jest na všechny případy spadající v rámech § 1 č. 3 úst. zák. z 9. dubna 1920, č. 236 Sb. Boh. A 2925, 2946/23, srov. 1318/22.

B) práva obyčejového (viz však o právu obyčej. na území býv. Uherska (107) až (109), a Hácha: Nss. str. 841),

(129) Právní zvyk mohl by mít účinky pravotvorné jen, kdyby mimo stejnotvárnost výkonu po dlouhou dobu byl podstatou svou, na rozdíl od konání řízeného ohledy morality, resp. slušnosti, plněním právního pravidla — opinio necessitatis — (jehož není tam, kde jde o akty milosti). (Slov.) Boh. A 2244/23.

(130) Ustanovení § 70 ob. z. z 16. dubna 1864, č. 7 z. z. česk., podle něhož při posuzování právních poměrů obecního statku, jest se spravovati dosavadním obyčejem, jemuž nebylo odporováno, přijat byl obyčej zachovávaný v době, kdy ob. zř. nabylo

působnosti, za obsah zákonného předpisu, a uznáno, že právní zásady v obyčejí tom se projevující, čili obyčejové právo, jak se do té doby vyvinulo, je směrodatnou právní normou pro všechny poměry obecního statku i do budoucna. Boh. A 166, 134/19.

(131) Ustanovení zákona nemohou býti derogována ani zvyklostmi, ani nařízeními úřadů správních. Budw. 598.

(132) Ke zvyklostem možno přihlídnouti jen tam, kde na ně zákon poukazuje. V označení »zvláštní tituly právní« nejsou zvyklosti zahrnuty. Wols. 815, Budw. 1316.

C) práva přirozeného,

(133) Přirozené právo jako souhrn požadavků, které činí filosofie (rozum lidský) vzhledem k pozitivnímu právu, není — pokud zákon nestanoví

jinak — skutečným pramenem právním, který by mohl nahraditi chybějící pozitivní normu. Boh. A 1041/21.

Nejvyšší správní soud.

D) důvodových zpráv k zákonům, osnov a resolucí zákonodárných sborů,

(134) Při výkladu určitých slov v zákoně dlužno zjistiti především vlastní význam slov těch v jejich souvislosti a pak zřejmý úmysl zákonodárcův; projevy jinaké (zejména důvodové zprávy, protokoly o schůzích zákonodárných sborů) mohou snad býti někdy cennou pomůckou vykládací, nikdy však do té míry, aby doplňovaly nebo nahrazovaly text zákona něčím, co v něm provedeno není. Boh. F 3830/27.

(135) Při rozporu mezi úmyslem zákonodávce a zněním zák., jest rozhodno to, co zákonodávce skutečně řekl (nikoli obsah důvodové zprávy). Boh. A 2983, 2892/23, 952/21.

(136) Pro interpretaci zákona jest rozhodné jediné to, co zákonodávce jako svou vůli v zák. samém projevil; k motivům, které v tomto projevu výrazu nedošly a jež také podle pravidel interpretačních nelze z něho vyčísti, přihlížeti nelze. Boh. A 647/21, 2776/23.

(137) Platnost ustanovení zákona řádně vyhlášeného je nezávislá na tom, jaké motivy vedly členy zákonodárného sboru při usnášení zákona Boh. A 1968/23.

(138) Materialie mohou býti jen oporou při výkladu zák., nelze však z nich dovozovati něco, co odporuje slovnímu znění zákona. Boh. A 1968/23.

(139) Osnova zákona o platě učitelských, jak jest obšázena ve vynesení zemské školní rady v Praze ze 24. července 1918, č. II. A-3622/51.614, nemá charakter závazné normy a nezakládá pro osoby učitelské žádného právního nároku. Boh. A 4033, 4062/24, 6795/27.

(140) Resoluce NS. k určitému zák. nemá sama zákonemoci, nýbrž může býti toliko rukojetí při výkladu zák. Boh. A 2470/23.

(141) Resoluce Národního shromáždění podaná vládě, nemá povahu závazné právní formy. Boh. A 3138, 3527/24.

(142) Resoluce usnesená oběma sněmovnami Nár. shromáždění není právní normou, nemůže býti zdrojem subjektivních práv a není ani směrnicí pro vládu právně závaznou. Boh. A 4386, 4483/25, 5848/26, 7216, 7517/28.

(143) Okolnost, že byl projev určen určitý úmysl při poradě o zákoně v zákonodárném sboru, nemá významu, jestliže úmysl tento nedošel výrazu v zákoně samotném. Budw. 1895.

(144) Každý zákon jest především vykládati podle jeho vyhlášeného slovního znění; pokud toto obsahuje úplný výraz vůle, nelze jako pomůcku vykládací použiti protokoly o průběhu jednání sborů zákonodárných. Akt. 172, Budw. 3819.

E) usnesení vlády [viz však (88) až (91)],

(145) Usnesení vlády z 20. ledna 1928 (intimované min. spravedlnosti z 28. ledna 1928, č. 3603/28) o povolení zvláštních služebních přídávků přednostenských a předsednických u soudů, vydané na základě § 148, odst. 1. plat. zák., není právní normou a nelze proto vyvozovati z něho subjektivní nároky na přídávky v něm uvedené. Boh. A 8999/31.

(146) Usnesení vlády z 5. března 1927 (intim. min. spravedlnosti z 22. října 1927, č. 41.953/27) o zápočtu presentní služby vojenské, vydané na základě § 196, odst. 7. plat. zák., není právní normou a nelze proto vyvozovati z něho subjektivní nároky na vý-

hody v něm uvedené. Boh. A 8697/30.

(147) Usn. vl. z 27. července 1920 o úpravě osobních poměrů stát. zaměstnanců na Slovensku není abstraktní normou, jež by jako taková byla zdrojem subjektivních práv. Obsah onoho usnesení sluší však, pokud jednotlivému stát. zaměstnanci určité výhody ve smyslu usn. toho byly poskytnuty a byly mu také kompetentním orgánem dány na vědomí, pokládati za součást individuálního právního aktu, upravujícího s právním účinkem služební poměry tohoto úředníka (Slovenské výhody). Boh. A 2289, 2288/23, 1613/22.

F) výnosů ústředních a jiných úřadů [viz však (92) až (105)],

(148) Výnos ministerstva školství a národní osvěty ze dne 4. listopadu 1927, č. 123.439-I, Věstník č. 118/27, vydaný ku provedení zákona č. 104/26, nemá povahu všeobecně závazné právní normy, tvořící pramen subj. práv jednotlivého učitele. Boh. A 10.113/32.

(149) Oběžník ministerstva školství a národní osvěty ze dne 8. června 1929, č. 3436/28 pres. o převodu státních profesorů a učitelů, jimž byla udělena slovenská neb podkarpatská výhoda ve formě osobního přídávku, do platů zákona č. 103/1926 Sb., nemá povahu právní normy. Nález

ze dne 24. září 1932, č. 14.474/32.

(150) Výnos min. škol. z 20. prosince 1924, č. 10.745 pres., pokud se jím stanoví, že nárok na diety z titulu vedení dvojí domácnosti musí býti uplatněn v době, ve které ještě trvají podmínky pro priznání těchto diet, není všeobecně platnou a závaznou normou. Boh. A 7255/28.

(151) Výnos ministerstva a plnou mocí pro správu Slovenska z 22. května 1919, č. 742 o mimořádných přídávkách státních a stoličnických úředníků na Slovensku nemá povahu právní normy. Boh. A 3095/24.

(152) Oběžník min. fin. z

5. dubna 1921, č. 3137 pres. přiznávající výhodu propočtení služební doby i těm státním zaměstnancům, kteří byli do státní služby přijati v době po 1. září 1919 do 31. prosince 1920, není právní normou, z níž by mohl nárok takový býti odvozován. Boh. A 5874/26.

(153) Výnos min. žel. čís. 32.452 III. ex 1920, jímž upraveno je vydávání průkazek na zlevněnou jízdu stát. úředníkům, nebyv ani usnesen vládou ani publikován ve Sbírce zák. a nař., nemůže býti považován za nař. v tom smyslu, v jakém se v zákonodárství slova »nařízení« užívá. Boh. A 952/21.

(154) Pouhým ministerským výnosem nelze stanoviti podmínky pro »nabytí zvláštní způsobilosti na státním ústavě pro zubní lékařství« k odbornému výkonu zubního lékařství ve smyslu § 1 zák. č. 303/1920 Sb. Boh. A 4059/24.

(155) Předpisy uvedené v příloze A k min. nař. z 18. 9. 1912, č. 191 ř. z. o pořádání veřejných představení kinematografických mají povahu instrukce závazné toliko pro licenci udělující úřad, nejsou však normou závaznou pro úřady místní policie. Boh. A 8398/30.

(156) Výnos min. obchodu z 19. února 1922, č. 5538 o živnostech hostinských nemá povahu závazné právní normy. Boh. A 4451/25.

(157) Vykonavací předpisy k ob. hor. zák., vydané roku

1854 min. financí nemají povahu právní normy. Totéž platí o nař. min. obch. z 23. 5. 1872, č. 4506. Boh. A 8405/30.

(158) Článek XI. prováděcích předpisů k zákonu o obecních úřednících, vydaných zemským správním výborem v Praze na základě § 43 cit. zák. a publikovaných vyhláškou prezidenta zemské správy politické pro Čechy ze dne 20. září 1920, č. 5 C-855 v č. XV. zemského zákoníku pro Čechy, není objektivní normou zakládající subjektivní práva obecních úředníků. Boh. A 10.026/32.

(159) Nařízení civilní správy Podkarpatské Rusi ze dne 9. ledna 1920, č. 214 nemá povahu všeobecně závazné právní normy; proto nezakládá pro učitelstvo církevních škol v Podkarpatské Rusi správního nároku na požitky v tomto nařízení uvedené. Boh. A 9166/31.

(160) Podle § 1 zák. čl. XL:1879 a § 2 uh. polic. trest. řádu z r. 1909 nestačí k tomu, aby nějaký čin byl stíhán v pol. trest. řízení, byl-li čin prohlášen za přestupek pouhým nařízením župana, i když župan nař. vydal jako vládní komisař ve smyslu § 4 zák. čl. XLIII:1912. Boh. A 2417, 2104/23.

(161) Oběžník zem. šk. rady v Praze z 25. 5. 1920, věstník vlád. č. 45, o nárocích učitelů za služeb. cesty, není samostatnou pravotvornou normou. Boh. A 8708/30, 9118/31.

(162) Výnos zem. škol. rady

moravské z 15. června 1920, č. 18.148 o požitcích učitelstva dle zákonů č. 274/1919, 541/1919 a 25/1920 Sb. nemá povahu všeobecně závazné normy. Boh. A 5117/25.

(163) Výnos zemské školní rady v Brně z 26. května 1924,

č. 38170 o výši učební povinnosti za udílení vyučování češtině nelze považovati za právně závazné pravidlo, které by pro učitele zakládalo právní nárok na odměny v něm uvedené. Boh. A 5198/25.

G) interních nařízení správních úřadů,

(164) Shledá-li nss., že úřady k provádění řízení a k rozhodování ve věci příslušné nedopustily se ani porušení zásad řízení správního ani materiálních norem právních, nemá již možnost, aby přihlížel k tomu, zdali při svém postupu platnému právnímu řádu vyhovujícím, řídily se také nějakými interními instrukcemi úřadů nadřízených. Boh. A 3023/23.

(165) Interní nařízení správního úřadu nelze pokládati za správní normu, která by mohla býti zdrojem subjektivních práv jednotlivců. Boh. F 5341/30.

H) rozhodnutí býv. uh. správního soudu a býv. uherského finančního soudu,

(168) Právní praxe (maďarského ss.) nestává se právní normou vedle toho kterého zákona a nemůže proto zavazovati pravoplatně úřad, aby se jí řídil. Boh. A 2500/23.

(169) Rozhodnutí býv. uh. správního soudu nelze pokládati za právní normu, z níž by mohla strana odvozovati nějaké subjektivní právo ve smyslu § 2 zák. o ss. Boh. F

(166) Z interního výnosu min. financí nelze ani dovozovati právní nárok strany na určitou daňovou výhodu, ani nelze čerpati výklad pro zákonné ustanovení. Boh. F 5331/30.

(167) Z vnitřního výnosu min. financí nemůže strana dovozovati právní nárok na prominutí úroků z prodlení při povoleném posečkání platby daní. Boh. F 4605/29, ani právní nárok na odpis nebo vrácení vyměřeného poplatku z důvodů zrušení smlouvy, Boh. F 5960/31, ani právní nárok na výhodu ve splácení důchodkové daně. Boh. F 5892/31.

3814, 3912/27, 4018, 4324, 4429/28, 4816, 4898, 4992/29, 5080/30, 5613, 6013/31, 6120, 6135/32.

(170) Rozhodnutí býv. uherského finančního soudu není právní normou, z níž by mohla strana dovozovati nějaké subjektivní právo ve smyslu § 2 zák. o ss. Nál. z 11./3. 1933, č. 4129/33, Boh. F 4324/28, 3912/27.

I) praxe úřadů správních,

(171) Pro posuzování zákonnosti rozh. jest bez významu, že úřad v jiných obdobných případech postupoval jinak. Boh. A 872/21, 2687, 2632, 2390, 2325, 2269/23. Boh. F 3591, 3806, 3881/27, 4058/28, 4816,

4992/29, 5617/31.

(172) Nss. je povolán přezkoumávati toliko zákonnost postupu žalovaného úřadu, nikoli jeho důslednost. Boh. F 6226/32.

J) požadavků zásad:

1. ekvity, slušnosti a podob.,

(173) Nss. nemůže při svém rozhodování přihlížeti k důvodům ekvity. Boh. F 1272/22, 482, 307/20 a j.

(174) Nss. je podle § 2 zák. o ss. povolán zkoumati rozhodnutí před ním naříkané jen z hlediska zákonnosti a nemůže proto přihlídnouti k obecným zásadám ekvity. Boh. F 5081/30, 5790/31, 6104/32.

(175) Otázka, zda úřad, uvažuje o zvýšení daně z obohacení pro neohlášení poplatného právního jednání, měl přihlídnouti k případným důvodům ekvity, vymyká se kompetenci nss. Boh. F 5117/30.

(176) Nss. nemůže se zabývati otázkou ekvity rozhodnutí správních úřadů tím méně pak

otázkou ekvity platných zákonů, na nichž rozhodnutí ta se zakládají. Boh. F 6047/32.

(177) Nss. může dle §§ 2 a 7 zák. o ss. zkoumati pouze zákonitost naříkaného rozhodnutí; úvahy, zda rozhodnutí jest v soulase se zásadami slušnosti a spravedlnosti, jsou z jeho kognice vyloučeny. Boh. F 82/19, 3917/27, 4956, 5034/29.

(178) Přípovědi ministerstva financí, že by za určitých podmínek bylo ochotno upustiti od zdanění likvidačních přebytků při přeměně společnosti s r. o. ve společnost akciovou, nevznikl nárok na takovou výjimku ze zákona. Boh. F 2450/25.

2. přiměřenosti, účelnosti, vhodnosti, nutnosti a pod.,

(179) Nss. může v policejním trestním výroku o trestu zkoumati pouze v tom směru, zda úřad nepřekročil svou trestní příslušnost nebo meze trestní sazby. Boh. A 3786/24.

(180) Rozhoduje o stížnosti do výměry uloženého trestu disciplinárního, může nss. zkou-

mati jen, zda trest pohybuje se v mezích zákona. Boh. A 4019/24.

(181) Způsob disciplinárního trestu může nss. přezkoumávati jen po té stránce, zda trest nevybočuje z mezí stanovených stupňů. (§ 93 služ. pragm.) Boh. A 4195/24.

(182) Otázka, která výměra pokuty v mezích zákonem přípustných jest v tom kterém případě na místě, vymyká se — spadajíc v rámeček volného uvážení úřadu — kognici nss. Boh. F 6261/32.

(183) Nss. přezkoumává podle §§ 2 a 7 zák. o ss. zákonitost, nikoli však účelnost naříkaného rozh. neb opatř. Boh. A 810 a 811/21, 307/20.

(184) Nss. může přezkoumávati nař. rozh. jen po té stránce, zda se shoduje se zák. čili nikoli, nemůže však zkoumati jeho vhodnost se stanoviska

mezinárodních styků států. Boh. A 1079/21.

(185) Vlastník pozemku, na kterém má býti postavena veřejná silnice není legitimován stížností napadnouti nutnost a účelnost projektu. Pop. 3546, Budw. 6373/A.

(186) Bylo-li administrativním rozhodnutím nařízeno nové řízení a nově rozhodnutí ve věci, jest stížnost k ss. nepřipustna v tom směru, že nové řízení jest zbytečné a pro stranu proto nevýhodné. Alt. 610, Budw. 476/A.

3. morálky, demokracie.

(187) Nss. je podle §§ 2 a 7 zák. o ss. povolán zkoumati, odpovídá-li nař. rozhodnutí zákonu, nikoliviv též, zda a pokud odpovídá stanovisku morálky. Boh. F 5081/30.

(188) K námitkám, že naříkané rozh. odporuje základním principům demokracie, a

že z přiznání stát. občanství stli neutrpí stát žádné škody, nemohl nss. přihlížeti proto, že úkolem jeho dle platného práva (§§ 2 a 7 zák. o ss.) jest toliko přezkoumávati zákonitost naříkaného rozh. Boh. A 2252/23, 1639/22.

§ 8.

V právu zkoumati platnost zákonů a nařízení je nejvyšší správní soud postaven na roven řádným soudům.

Autentický text:

Hinsichtlich des Rechtes, die Giltigkeit von Gesetzen und Verordnungen zu prüfen, steht der Verwaltungsgerichtshof den ordentlichen Gerichten gleich.

§ 49 ústavní listiny. (1) K platnosti zákona je třeba, aby byl vyhlášen a to způsobem, jak ustanovuje zákon.

(2) Zákony se vyhlášují touto větou: »Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně.«

(⁴) Zákonem v (¹) odstavci § 49 zmíněným jest zák. č. 139/1919 Sb. ve znění zák. č. 500/1921 Sb. Zákony usnesené sněmem Podkarpatské Rusi vyhlášovány budou podle (⁴) odstavce § 3 ústavní listiny ve zvláštní sbírce a budou vedle prezidenta republiky podpisovány také gubernérem.

§ 51 ústavní listiny. (¹) Zákon podpisuje prezident republiky, předseda vlády a ministr výkonem zákona pověřený. Nemá-li zaneprázdněný nebo churavý prezident náměstka, podpisuje zaň předseda vlády.

(²) Předseda vlády je při podpisování zákonů zastupován způsobem určeným v § 71.

§ 98 ústavní listiny. (¹) Veškerí soudcové vykonávají svůj úřad neodvisle, jsouce vázání jen zákonem.

(²) Přísahou služební soudcové příslibtež, že budou zachovávatí zákony.

§ 102 ústavní listiny. Soudcové mají právo, řešíce určitou právní věc, zkoumatí platnost nařízení; při zákoně mohou jen zkoumatí, byl-li řádně vyhlášen. (§ 51.)

K § 102 ú. l. poznamenávají *Weyr a Neubauer*: »Podle tohoto ustanovení jest soud oprávněn (a podle § 98 zajisté i povinen), shledá-li, že některé nařízení není platné, řešiti právní věc tak, jako by nařízení nebylo vydáno. U nařízení mají soudcové tedy právo zkoumatí jak jeho řádné vyhlášení (§ 84), tak i to, zda neodporuje zákonu (§ 55). Zkoumání, zda nařízení, byť v souhlase se zákonem, nepřekročuje mez danou mocí nařizovací ú. l. (na př. §§ 89, 90), bylo by již zkoumání platnosti zákona. Řádné vyhlášení tvoří i při nařízení pro soudce presumpci řádného postupu, takže zkoumání, zda nařízení bylo řádně usneseno (§§ 80, 81), soudcům nepřisluší.

Pokud jde o zákony, zdá se, že zkoumací právo soudů je citací § 51 omezeno výhradně na náležitost předepsaných podpisů zákona ve Sb. z. a n. Ani postup při vyhlásování (§ 49, odst. 3.) ani uvozovací věta zákonů (§ 49, odst. 2.) netvoří předmět zkoumacího práva soudů.

Zkoumání, zda zákon starší než ú. l. jí neodporuje, není zkoumáním podle tohoto paragrafu, nýbrž podle čl. IX. uv. zák. Srv. pozn. k tomuto čl. a Vážný 781/20, 959/21.«

Hácha (Nss. str. 837): »Kontrolé, omezené na konkrétní akty správní, unikají akty a b s t r a k t n í, zejména nařízení. . .

Nařízení a ostatní sekundární (ze zákona odvozené) abstraktní normy neunikají ovšem soudní kontrole úplně. Nejsou jen předmětem přímého útoku, a soud nemůže je zrušiti. Přísluší mu však zkoumatí je do té míry, jak soudy vůbec platnost nařízení zkoumají (§ 102 úst. listiny). Soud, zkoumajе zákonnost konkrétního správního aktu, může ji měřiti toliko zákonem. Spočívá-li tedy správní akt na abstraktní normě, která v hierarchii norem stojí pod zákonem, musí soud nejdříve zjistiti, zdali tato abstraktní norma nižšího stupně je platna, to jest zdali nepřekročuje mezi zákonné delegace. Je samozřejmo, že zkoumá její platnost z úřední povinnosti, neboť *ius novit curia Budw.* 12.318/1898, A 6050/1908, Boh. adm. 352, 1883, 4222, 4847, 7436, fin. 6910, kdežto v Boh. adm. 6862, fin. 7173 měl soud nesprávně za to, že bez výslovné námítky platnost nařízení zkoumatí nemůže. V Budw. A 7299/1910 myslelo se dokonce, že stěžovatel může výslovným uznáním platnosti nařízení soudcovské zkoumání vyloučiti. Soudní kontrola nařízení provádí se jen »v mezích daných předmětem sporu na soud vzneseného« (Boh. adm. 1386) a jen v mezích přípustných námitek stížnosti (Boh. adm. 3718). A to ještě jen potud, „bylo-li by jeho použití v konkrétním případě na újmu právům stěžovatelovým“ (Boh. adm. 2892 a k tomu Budw. A 12.080//1918).«

I. U zákonů zkoumá nss. jen, zda byly řádně vyhlášeny. Není povolán rozhodovati o toni, zda odporují ústavě, smlouvě mezistátní, zásadě ekvity a pod.

(1) Se zřetelem k principu vyslovenému v § 102 ústavní list. z 29. února 1920, č. 121 Sb. jest soudům vůbec a tudíž i nss-u dovoleno zkoumatí toliko platnost nařízení výkonou mocí vydaných. Naproti tomu nesmějí při zákoně soudy zkoumatí více, než byl-li zák. řádně vyhlášen. Boh. A 1883/23, 352/20.

(2) Nss-u přísluší toliko zkoumatí, zda v případě, o který jde, bylo zákonné normy

správně použito. Jediné zákonodárci přísluší, aby zákonnou normu, kterou uzná za nespravedlivou, zbavil účinnosti. Boh. A 2744/23.

(3) Nss. nemůže se zabývatí otázkou ekvity rozhodnutí správních úřadů, před ním naříkaných, tím méně pak otázkou ekvity platných zákonů, na nichž rozhodnutí ta se zakládají. Boh. F 6047/32.

(4) Z ustanovení § 49 úst. listiny ve spojení s §§ 1, 2, 3

zák. č. 139/19 ve znění čl. I. zák. č. 500/21 plyne, že ku platnosti zákona je třeba, aby byl vyhlášen ve Sbírce zákonů a nařízení. Boh. A 6934/27.

(5) Před účinností cis. patentu ze 4. března 1849 nebylo zařazení zákona do Sbírky zákonů aktem vyhlášovacím. Alt. 261, Budw. 556.

(6) Platnost zákonné normy starší doby nezávisí na tom, zda byla pojata do později vyšle politické nebo justiční sbírky zákonů. Alt. 984, Budw. 5671/A.

(7) K vyhlášení zákonů bylo podle starších předpisů dostatečné sdělení guberniím s poukazem na vrozumění krajských úřadů, dominií a obcí. Alt. 985, Budw. 5070/A. Shodně Alt. 986, Budw. 4969/A.

(8) Při zákonech čistě místní povahy může býti vyhlášení nahrazeno sdělením v říšském nebo zemském zákoníku. Alt. 637, Budw. 7801.

(9) U zákona, jehož působnost je omezena na jednotlivý obvod obce jest vyhlášení jeho na místě považovati za dostatečné a nelze opomenutí pojetí zákona do zemského zákoníka považovati za takový nedostatek formy vyhlášovací, aby rozhodnutí opírající se o tento zákon muselo býti shledáno za nezákonné. Budw. 273, 1144.

(10) Dvorský dekret, neuveřejněný v žádné sbírce zákonů, avšak zapsaný v knihách pozemkových u všech realit obce a vyslovující uznání právních poměrů v obci, jest dostatečně v obci publikován. Budw. 1506.

(11) Nss. nemůže zkoumati, je-li zák. ve shodě s ústavou, ježto podle § 102 úst. listiny z 29. února 1920, č. 121 Sb. je zák-em řádně vyhlášeným vázán, a zkoumání ústavnosti zák-a podle čl. II. uvozoovacího zák. k úst. listině a podle zák. z 9. března 1920, č. 162 Sb., vyhrazeno je soudu ústavnímu. Boh. A 1847/23, 786/21, Boh. 605/21.

(12) Ve stížnosti na nss. jest nepřipustna námitka, že zák. řádně vyhlášený odporuje ústavní listině. Boh. A 2457, 2491, 2061, 1847/23, 1757, 1298, 1097/22, 5858/26.

(13) Žádost obsaženou ve stížnosti, aby nss. učinil ústavnímu soudu návrh, aby rozhodl, zdali jazykový zákon z 29. února 1920, č. 122 Sb. vyhovuje zásadě článku I. zák. z 29. února 1920, jímž se uvozuje ústavní listina, nss. shledal nepřipustnou, poněvadž usn. o takovém návrhu dle § 9 zák. o úst. soudu z 9. března 1920, č. 162 Sb. ponecháno je vlastnímu počínu soudu a stranám není v tom směru přiznána žádná ingerence. Boh. A 786/21, 2925, 2491/23.

(14) Námitka, že zák. záborový z 16. dubna 1919 č. 215 Sb. odporuje ústavě (zásadě o nedotknutelnosti vlastnictví), jest v řízení před nss-em nepřipustna, neboť k rozhodování o tom, zda se nějaký zák. republiky čl. příčí ústavě, jest dle § 7 zák. z 9. března 1920 č. 162 Sb. výlučně příslušný jen ústavní soud. Ani st-li ani senátu rozhodujícímu nepřisluší

právo navrhnouti, aby otázka ta ústavním soudem byla řešena, ježto právo to náleží jen plenu nss-u, a to bez jakékoli souvislosti s rozhodováním konkrétní záležitosti. Boh. A 1757/22, 2061/23, 1097/22.

(15) Petit, aby nss. podal ústavnímu soudu návrh, že určitý zákon je neústavní a tudíž neplatný, je nepřipustný. Boh. A 7753/29.

(16) V řízení před nss-em nemá strana nároku na to, aby nss. navrhl ústavnímu soudu řešení otázky, zda určitý zákon

se nepřičí ústavě. Boh. A 5423/26, 6321/27.

(17) Nss-u nepřisluší, aby se věcně zabýval námitkou stížnosti, že zák. z 12. srpna 1921, č. 354 Sb. odporuje mírovým smlouvám Saint-Germainské a Trianonské, a že tím je dána materielní neplatnost tohoto zák-a. Boh. A 1883/23, 1465/22.

(18) Nss. nemůže zkoumati, neodporuje-li vl. nařízení ustanovením mezinárodní úmluvy. Boh. A 6429/27.

II. U norem, jež nemají povahy zákona, zkoumá nss. nejen, zda byly zákonným způsobem publikovány, nýbrž také, zda zákonu neodporují. Činí tak však jen v mezích potřebných pro zjištění zákonnosti naříkaného rozhodnutí.

K otázce, které normy mají povahu zákona, viz str. 312.

(19) Jen výrok úřadu povolání k věcnému rozhodnutí může býti podnětem k přezkoumání platnosti nařízení. Boh. A 3013/23.

(20) Nss. může přezkoumávatí platnost nař. jen v mezích daných předmětem sporu na něj vzneseného. Boh. A 1386/22.

(21) Nss. může zkoumati platnost nař. jen do té míry a jen tehdy, bylo-li jeho použití v konkrétním případě na újmu právům stl.e. Boh. A 2892/23.

(22) Podle § 2 zák. o ss. lze stížnosti u nss. naříkati jen rozh. a opatř. správních úřadů tedy správní akty upravující konkrétní poměry právní, nikoli však abstraktní normy výkonnou mocí vydané. Tyto může nss. přezkoumávatí jenom

nepřímo, řeše určitou právní věc (§ 2 úst. listiny z 29. února 1920, č. 121 Sb.) na základě stížnosti podané do konkrétního rozh. neb opatř. správního úřadu. Boh. A 1847/23.

(23) Právo zkoumati platnost nařízení podle § 102 úst. listiny vztahuje se také na vlád. nař. vydaná na základě zmocňovacího zákona. Boh. F 5530, 5531, 5532/30.

(24) Nařízení dle zmocňovacího zákona č. 337/1920 Sb. mohou býti vydána také v době, kdy Národní shromáždění zasjedá. Boh. A 2701/23.

(25) Platnost nař. jest posuzovati podle zák-ů platných v době, kdy bylo vydáno. In concreto platnost místodržít. nař. č. 101/1903 z. z. pro Čechy podle stát. zák. zák. č.

145/1867 ř. z. a nikoliv podle ústavní listiny z 29./2. 1920. Boh. A 2077/23.

(26) Nss. nepřezkoumává, zdali úprava mimořádných poměrů hospodářských válkou vyvolaných nařízením na základě zák. z 15. dubna 1920, č. 337 Sb. vydaným, byla nutně potřebna, a zda průtah spojený s předložením věci shoru zákonodárnému byl by býval věci na újmu. Boh. A 2701, 2017/23.

(27) Výklad, jež prováděcí nařízení dalo zák-u, nelze prohlásiti za nezákonný a neplatný již proto, že by snad byl možný a přípustný také jiný výklad, nýbrž jen tehdy, kdyby stanovisko zaujaté moci výkonnou jevílo se naprosto vyloučeným a neudržitelným. Boh. A 1351/22.

(28) Doplnovací nařízení jdoucí přes rámec zákona má zavazovací moc pouze potud, pokud bylo vydáno na základě zvláštního zmocnění tohoto zákona. Soudní zkoumání platnosti nařízení není omezeno toliko na to, zda nařízení je in toto právně závazné, nýbrž vztahuje se na právní závaznost nařízení ohledně každého jeho jednotlivého konkrétního ustanovení. Pop. 3692, Budw. 8079/A.

(29) Tím, že ministr byl pověřen provedením zákona, není nijak vyloučeno, aby jiný úřad ve své zákonné kompetenci vydal příslušné nařízení resp. instrukce k zákonu. Alt. 639, Budw. 12.742.

(30) Může-li nárok stížnosti zastávaný býti opřen pouze

o nařízení, jehož platnost však stěžovatel popírá, může soud ponechat otázku platnosti nařízení stranou a přistoupiti ihned ku rozhodnutí o tom, zda by sporný nárok tímto nařízením byl odůvodněn. Pop. 3695, Budw. 6980/F.

(31) Shledá-li se, že nařikání rozhodnutí jest ve shodě se zákonem, odpadne řešení otázky, zda nařízení, na kterém bylo rozhodnutí založeno, bylo zákonně vydáno. Pop. 3693, Budw. 8167/A.

(32) Emanace správního úřadu vyčerpávající se ve vydání abstraktní normy (nařízení), nemůže býti u ss. brána v odpor jako taková co do své zákonitosti. Jenom tvrzené porušení subjektivního práva (§ 2) vzniklé bezprostředním použitím normy opravňuje ke stížnosti k ss., který jenom potud je šem 8 povolán zkoumati platnost nařízení, pokud má rozhodnouti, zda nařikání rozhodnutí porušilo zákon použitím nařízení na konkrétní případ. Pop. 3418, Budw. 8096/A.

(33) Nařízení, opírá-li se a pokud opírá se o zákonnou delegaci, je v pochybnostech pokládáti za zákonnou normu ve všech oborech práva. Alt. 995, Bud. 1344/A.

(34) Nařízení vydaná ku provedení zákona nesmějí ustanovení jeho měniti a tedy ani práva udělená zákonem vázati na podmínky, o nichž zákon se nezmiňuje. Nařízení, které této zásadě odporuje, nemá zákonnou oporu a je neplatné. Budw. 1389.

(35) Úkolem provésti zákon svěřuje se ministrovi moc nařizovací; ministr není však na jejím základě oprávněn vydati normu, která podle svého obsahu se uchyluje od normy zákona. Alt. 994, Budw. 3735/A.

(36) Ministerstvo aplikující na konkrétní případ předpis nařízení, nevykládá je autenticky. Alt. 996, Budw. 2807/A.

(37) Ministerský výnos, který nebyl vyhlášen formou pro takový výnos k všeobecné zavazovací moci předepsanou, nelze považovati za nařízení ve smyslu šu 8. Reis. 1760, Budw. 8985. Shodně Wols. 810, Alt. 997, Budw. 111, 2811/A.

(38) Nařízení směřující k určení právních poměrů (§ 4, lit. D. čís. 260/1852 ř. z.), potřebuje ke své právní účinnosti publikaci v říš. zákoníku. Publikace v zemském zákoníku nestačí. Alt. 638, Budw. 12.886.

(39) Vyhlášení ministerského nařízení v úředním listě tohoto

ministerstva nedává tomuto nařízení závaznou sílu proti publiku. Alt. 263, Budw. 5221.

(40) Úřední listy ministerstev nemají vůči stranám zavazovací moc. Instrukcemi v nich obsaženými mohou býti udělena všeobecná zmocnění podřízeným úřadům, nemožou však býti založena práva pro strany. Budw. 47, 294.

(41) Nařízení, která se týkají služebního oboru jednoho ministerstva a nemají býti (s ohledem na svůj účel a obsah) uvedena ve známost všeobecnou, nýbrž sdělena pouze zaměstnancům určitého oboru služby, mohou býti s plnou účinností v úředním listě onoho ministerstva vyhlášena. Budw. 523.

(42) Otázka, kdo a jakým způsobem má hraditi náklad na určitou veřejnou potřebu, může býti samostatně řešena toliko zákonem a nikoliv nařízením. Budw. 965.

III. Normy předústavní.

(43) Při řešení otázky, zda norma je zákonem či nařízením, záleží před působností čís. pat. ze dne 20. října 1860 i z 26./2. 1861 a zákona z 21./12. 1867 č. 141 ř. z. jen na tom, zda došlo poznatelně a ve formě ustanovení §§ 1, 4, 6, čís. pat. z 27./12. 1852, č. 260 ř. z. výrazu, že konkrétní norma obsahuje akt vůle zeměpánovy. Alt. 343, Budw. 7112.

(44) Za zákon lze považovati jen takové nařízení dvorské kanceláře, jehož obsah spočívá na »nejvyšším rozhodnutí«, to-

tiž na rozhodnutí monarchy, který byl té doby jedině oprávněn vydávati zákony. Nařízení vydané dvorskou kanceláří z její vlastní pravomoci, je aktem úřadu správního, jenž může býti změněn oním úřadem, který nastoupil na místo dvorské kanceláře. Alt. 988. Budw. 4702, 4713/A.

(45) Na nařízení ze 27./10. 1859, č. 196 ř. z. je pohlížeti jako na zákon, a nebylo proto zrušeno min. nařízením z 22./6. 1869, č. 116 ř. z. Budw. 7112.

(46) Ministerské nařízení č.

10/1853 ř. z., vydané v době absolutismu na základě rozhodnutí panovníkova, má moc zákona. Boh. A 7222/28.

IV. Císařská nařízení.

(47) Nss. není povolán, aby zkoumal platnost řádně vyhlášených nařízení, vydaných podle § 14 zák. č. 141/1867. Boh. F 52/19.

V. Opatření Stálého výboru Národního shromáždění.

§ 54 ústavní listiny, který pojednává o neodkladných opatřeních Stálého výboru N. S. stanoví v ⁽⁴¹⁾ a ⁽⁴²⁾ odstavci:

⁽⁴¹⁾ Neodkladná opatření, k nimž by jinak bylo třeba zákona, jsou přípustna jen k návrhu vlády schválenému prezidentem republiky.

⁽⁴²⁾ Opatření výboru v předešlém odstavci uvedená mají prozatímní platnost zákona, musí býti vyhlášena s poukazem na § 54 ústavní listiny ve Sbírce zákonů a nařízení, a podepisuje je prezident republiky, předseda vlády nebo jeho náměstek, a aspoň polovina ministrů. Opatření, kterým prezident republiky odepřel souhlas, nelze vyhlásiti.

Ježto mají opatření výboru podle ⁽⁴²⁾ odstavce vyhlášena prozatímní platnost zákona, jest zkoumání jejich zákonnosti pojmově vyloučeno. Rozhodování o tom, zda opatření podle odst. ⁽⁴¹⁾ vydaná vyhovují odst. ⁽⁸⁾ lit. b), (totiž, zda nemění zákony ústavní a příslušnost úřadů, leč by šlo o rozšíření působnosti úřadu už zřízených novými úkoly) náleží podle ⁽⁴³⁾ odst. §u 54 úst. listiny výlučně soudu ústavnímu.

§ 9.

Rozhodování kompetenčních konfliktů mezi nejvyšším správním soudem a řádnými soudy upraveno jest zvláštním zákonem.

Autentický text:

Für die Entscheidung von Kompetenzkonflikten zwischen dem Verwaltungsgerichtshofe und den ordentlichen Gerichten wird durch ein besonderes Gesetz Vorsorge getroffen.

Rozhodování kompetenčních konfliktů upraveno jest nyní zákonem č. 3/1918 Sb. §§ 3 až 6:

§ 3. Rozhodovati o kompetenčních konfliktech mezi soudy řádnými s jedné a správními úřady se strany druhé (článek 2, lit. a) základního zákona státního ze dne 21. prosince 1867 č. 143 ř. z.) nebo o konfliktech kompetenčních mezi nejvyšším správním soudem se strany jedné a řádným soudem se strany druhé (§ 2 zákona ze dne 22. října 1875 č. 37 ř. z. z r. 1876) jest povolán zvláštní senát, jenž skládá se ze tří členů nejvyššího správního soudu. Předsedu tohoto senátu jmenuje vždy na dobu tří let vláda.

§ 4. Kompetenční konflikt záporný tu jest, když otázka příslušnosti v předepsaném instančním postupu poslední přípustnou stolicí byla popřena.

Kompetenční konflikt kladný jest tu, jakmile k téže záležitosti dva různé správní úřady (§ 2, č. 5) nebo řádný soud s jedné a úřad správní nebo nejvyšší správní soud s druhé strany (§ 3) příslušnost si osobují.

§ 5. Návrh na řešení kompetenčního konfliktu vznésti může buď strana účastněná na záležitosti, pro níž příslušnost jest sporná, buď úřad nebo soud, o jehož příslušnost se jedná. Návrh tento podati jest v případě § 2 č. 5 u nejvyššího správního soudu, v případě § 3 u předsedy rozhodovacího senátu v tolika vyhotoveních, aby jedno mohlo zůstatí u rozhodujícího senátu a po jednom mohli obdržeti ostatní na kompetenčním konfliktu účastnění. K účastníkům jest čítati netoliko soud či úřad o příslušnost se prouci, nýbrž i strany v oné věci, k níž příslušnost se stala spornou.

§ 6. Návrh tento dodává se ostatním účastníkům k projevu, načež rozhoduje se o něm v sezení neveřejném. Rozhodnutí toto, jež, nezamítá-li se návrh jako nepřipustný nebo pro nepřislušného dovolaného rozhodujícího senátu, jest vydati ve formě rozsudku, vyslovuje, který úřad či soud jest pro dotčenou záležitost příslušným.

Tato pátý den po převratu daná úprava řešení kompetenčních konfliktů není ovšem bezvadná. Viz pojednání Hoetzela a Hory, Slovník veř. práva, heslo »kompetenční konfliktky«.

Podle (3) odst. § 21 zák. č. 141/1933 Sb. platí ust. §§ 3 až 6 zák. č. 3/1918 Sb. přiměřeně pro konflikty mezi kartelovým soudem a řádnými soudy.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 3. prosince 1920 č. 635 Sb.

o organizaci zvláštního senátu zřízeného pro řešení kompetenčních konfliktů.

K provedení § 3 zákona ze dne 2. listopadu 1918, č. 3 Sb. z. a n., se nařizuje:

§ 1. Zvláštní senát, zřízený dle § 3 zákona ze dne 2. listopadu 1918, č. 3 Sb. z. a n., pro řešení kompetenčních konfliktů mezi řádnými soudy a správními úřady, jakož i mezi nejvyšším správním soudem se strany jedné a řádným soudem se strany druhé, přičleňuje se, pokud jde o provedení prací manipulačních, k nejvyššímu správnímu soudu v Praze.

§ 2. Nejvyšší správní soud vede nejen podatelnu a spisovnu uvedeného senátu, nýbrž obstarává i výpravu jeho vyřízení a poskytuje ze svého sekretariátu síly potřebné k vedení zápisů o jeho sezeních.

Sezení zmíněného senátu konají se v místnostech nejvyššího správního soudu.

§ 3. Diety a cestovné členů nejvyššího soudu, kteří k sezením senátu tohoto do Prahy se musí dostaviti, hradí nejvyšší soud. Předpisu tohoto jest použiti i pro dobu minulou.

(1) Vznéstí kompetenční konflikt mezi autonomním a státním úřadem správním podle § 2, bod 5. a §§ 4—6 zákona č. 3/1918 Sb., možno jen formálním návrhem na soudní řešení kompetenčního konfliktu. Boh. A CCLV/25.

(a) Byla-li sporná věc vyřizena mezi stranami smírem, stává se návrh na řešení kompetenčního konfliktu ve věci té vzniklého bezpředmětným. Boh. A XLIV/24. Konflikt.

(b) Konfliktní senát není příslušný řešiti spor o příslušnost mezi nss. a vrchním rozhodčím soudem hornickým. Boh. A L/26. Konflikt.

(c) Konfliktní senát není příslušný rozhodovati záporný kompetenční konflikt mezi rozhodčím soudem hornickým a

řádnými soudy. Boh. A XL/25.

(d) Rozhodl-li senát pro řešení kompetenčních konfliktů v záporném konfliktu, že pro spornou záležitost je příslušným soud, nelze při nepodrobení se soudu tomuto rozsudku konfliktního senátu vznéstí znovu kompetenční konflikt. Boh. A LVIII/27. Konflikt.

(e) Za účinnosti zák. č. 217/1925 Sb., vydaného k provedení § 105. úst. list., je odstraněna možnost záporných kompetenčních konfliktů mezi nss-em a řádnými soudy co do otázky příslušnosti k přezkoumávání rozhodnutí úřadů správních o soukromoprávních nárocích ve smyslu § 105. úst. list. a tím i dovolávání se konfliktního senátu v těchto případech. Boh. A LXI/30. Konfl.

K ustanovení § 4 zák. č. 217/1925 (viz str. 474) praví Hácha (Nss. str. 865): »Ne sice řešení formálního kompetenčního konfliktu, nicméně však řešení kompetenční otázky, zdali určité věci patří do příslušnosti řádných soudů či do

příslušnosti jeho vlastní, bylo nss-u přikázáno zákonem č. 217/1925, jimž se provádí § 105 ústavní listiny. Podle tohoto ústavního předpisu je v případech, kdy správní úřad kompetentně rozhoduje o nárocích soukromoprávních, volno straně tímto rozhodnutím dotčené po vyčerpání opravných prostředků (scil. správních) dovolávati se nápravy pořadem práva. . . . Ustanovením tímto (sc. § 105) je dána možnost kompetenčního konfliktu mezi nss-em a řádnými soudy, jehož rozřešení závisí na otázce, zdali nárok, o němž úřad správní rozhodl, je nárok soukromoprávní. Jen v tomto případě jsou příslušny řádné soudy, jinak je za všeobecných předpokladů příslušným nss. Aby tento konflikt byl zamezen, stanoví se v § 4 zák. č. 217/1925 Sb., že výrok nss-u, že konkrétní věc patří nebo nepatří do příslušnosti řádných soudů, je pro tyto soudy závazný, takže v kladném případě jsou řádné soudy povinny připustnost pořadu práva uznati, a to i tehdy, když ji byly již popřely, v záporném případě jsou pak povinny žalobu (návrh) pro nepřipustnost pořadu práva odmítnouti. (Viz Slovník veř. práva, heslo: Kompetenční konflikty, str. 254.) Úprava tato je jistě zcela singulární, podrobuje v kompetenční otázce řádné soudy výroku nss-u.«

Senát pro řešení kompetenčních konfliktů neshledal kompetenční konflikt:

1. kladný

(f) Není tu kladného kompetenčního konfliktu, jestliže soud vyhověl žalobě o rušení držbu, podané proti obci z důvodu, že obec postavivši při domě žalobcově dřevěné sloupy, zamezila příjezd ke sklepnímu oknu, kdežto správní úřad uznal, že z důvodů silniční policie sloupy jest ponechat na místě. Boh. A XXXVII/25. Konflikt.

(f) Není tu kladného kompetenčního konfliktu, jestliže

soud vyhověl žalobě o rušení držbu pozemku, podané proti obci z důvodu, že obec pozemek ten připojila k veř. cestě, kdežto správní úřad rozhodl, že sporný pozemek je veřejnou cestou. Boh. A XLI/25. Konflikt.

(g) Kladný kompetenční konflikt mezi úřadem správním a soudem nevzniká z toho, že presidium vrchního soudu jako úřad povolány podle § 7 jaz. zák. k autoritativnímu řeše-

ni jazykových sporů, si osvojuje kompetenci k rozhodování, zda strana má právo na užívání menšinového jazyka, a že soud tutéž otázku řeší prejudiciálně pro řešení otázky jiné, t. j. otázky, zda podání této strany je způsobilé k meritornímu projednání neb je-li je jako formálně závadné odmítnouti. Boh. A LXXVI a LXXXII/31. Konflikt.

(h) Není kladným kompetenčním konfliktem, rozhodli-li soud spor mezi měšťanskou rolní pokladnou a obcí o otázce vlastnictví k pozemkům, a úřad správní učinil s hlediska předpisů zák. č. 304/1920 Sb. opatření ohledně správy těchto pozemků. Boh. A LXV/30. Konflikt.

(i) Není kladným kompetenčním konfliktem, uloží-li politický úřad obci z důvodu

státně-policejních povinností, aby trpěla na svém pozemku postavení železničních vagonů za účelem nouzového ubytování dělníků, a rozhodli-li soud o žalobě obce proti obyvatelům vagonů, že tito jsou povinni pozemek obci vrátiti a vagon z něho odstraniti. Boh. A LXX/30. Konflikt.

(j) Kladný kompetenční konflikt mezi úřadem samosprávným a soudem není dán, rozhodli-li samosprávní úřad, že jest určitý objekt z důvodu požárně-policejních odstraniti, a uznal-li soud svou příslušnost k projednání žaloby, podané vlastníkem tohoto objektu pro rušenou drážbu proti osobám (členům hasičského sboru), které na základě zmocnění obecního úřadu objekt odklidily. Boh. A LIII/27. Konflikt.

2. záporný

(k) Není záporného kompetenčního konfliktu, odmítli-li nss. stížnost na rozhodnutí rozhodčí komise podle zák. o závodních výborech z důvodu, že jde o věc, patřící podle § 105 úst. list. do příslušnosti řádných soudů, a vysloví-li nejvyšší soud přes ustanovení § 4 zák. č. 217/1925 Sb., že usnesení nss-u nepokládá pro řádné soudy za závazné. Boh. A LXXVII/31. Konfl.

(l) Záporný kompetenční konflikt mezi nss. a zemským civilním soudem není dán, odmítne-li nss. stížnost do výroku rozhodčí komise zřízené dle § 75 náhradového zákona

z důvodu, že komise není úřadem správním, a z. civ. soud žalobu o bezúčinnost téhož výroku pro nepřipustnost pořadu práva. Boh. A LII/27. Konflikt.

(m) Není tu negativního komp. konfliktu mezi nss. a řádnými soudy, když nejv. soud neodmítl dovolací stížnost pro nepřipustnost soudů vůbec nebo svoji zvlášť, nýbrž prostě pro nepřipustnost její. Boh. A XXXI/24. Konflikt.

(n) Není záporným kompetenčním konfliktem, odepře-li jak řádný soud tak zemský úřad rozhodnutí o nároku na

náhradu škody způsobené zvěří z důvodu, že k rozhodnutí tomu je podle § 78 mor. hon. zák. příslušným rozhodčí soud. Boh. A LXIV/30. Konfl.

(o) Není tu negativního komp. konfliktu mezi soudem a úřadem správním, odmítne-li soud věcné rozhodování proto, že v činu obviněnému za vinu kladeném, nenachází skutkové podstaty deliktu podrobeného judikatuře řádných soudů. Boh. A XXX/24. Konflikt.

(p) Záporný kompetenční konflikt mezi soudem a úra-

dem správním není dán, shledá-li soud, že delikt, o němž má rozhodovati, nemá povahu trestního činu podle zákonů trestních, a odstoupí-li proto spisy úřadu správnímu, aby uvázil, nejde-li o čin, jehož stíhání přísluší úřadu správnímu, kdežto správní úřad máje za to, že jde o trestní čin, stíhatelný soudem, vrátí spisy soudu. Boh. A XLVI/26, LVII/27. Konflikt. Podobně Boh. A LX/30 a LXXI a LXXV. Konflikt.

Meritorní rozhodnutí senátu pro řešení kompetenčních konfliktů jsou na str. 205.

§ 10.

Nejvyšší správní soud skládá se z prvního presidenta (mimo stupnice funkčního služného), z druhého presidenta (I. stup. funkč. sl.), z 9 senátních presidentů (II. stup. funkč. sl.), z 48 radů nejvyššího správního soudu (III. stup. funkč. sl.), z 5 vrchních sekretářů (V. stup. funkč. sl.), z 8 sekretářů (VII. stup. funkč. sl.) a z potřebného počtu sil účtářenských, kancelářských pomocných a zřízeneckých.*) Služba u nejvyššího správního soudu je placený úřad státní, jenž je neslučitelný s jiným veřejným úřadem.

První a druhý prezident, senátní presidenti a radové nejvyššího správního soudu jsou, pokud se týče hodnosti a platu, na roveň postaveni obdobným úředníkům nejvyššího soudu.

Členy nejvyššího správního soudu jmenuje prezident republiky k návrhu vlády. Nejde-li o mí-

*) První věta ř. 10 jest zde doplněna druhou větou ř. 1 zák. 3/1918 Sb., změněnou zák. 103/1926 a přizpůsobenou systemisačním aktům nyní platným.

sto prvního presidenta, podává vládě dobré zdání o tom, jak se má místo obsadit, první president a, kdyby nemohl, druhý president.

Aspoň polovina těchto členů musí mít způsobilost k úřadu soudcovskému.

Autentický text 2. věty 1. odstavce a ostatních odstavců:

Der Dienst bei dem Verwaltungsgerichtshofe ist ein besoldetes Staatsamt, welches mit der Bekleidung eines anderen öffentlichen Amtes unvereinbar ist.

Der erste und der zweite Präsident, die Senatspräsidenten und Räte des Obersten Verwaltungsgerichtes*) stehen in Rang und Bezügen gleich den entsprechenden Beamten des Obersten Gerichtes.

Die Mitglieder des Obersten Verwaltungsgerichtes*) werden auf Vorschlag der Regierung**), an welche, wenn es sich nicht um die Stelle des ersten Präsidenten handelt, dieser und in dessen Verhinderung der zweite Präsident sein Gutachten über die Besetzung zu erstatten hat, vom Präsidenten der Republik***) ernannt.

Vládní osnova §u 10 zněla: Správní soudní dvůr skládá se z presidenta, jeho náměstka a potřebného počtu radů.

Členy správního soudního dvora jmenuje císař na návrh ministerské rady.

Zák on č. 36/1876 upravil předpis § 10: Do odstavce 1. pojal ustanovení prvního odstavce návrhu, jež doplnil druhou, nyní platnou větou odstavce prvního. Odstavec 2. zněl: President, senátní presidenti a radové správního soudního dvora jsou, pokud se týče hodnosti a platu na roveň postavení presidentu, senátním presidentům a radům nejvyššího soudu. Odstavec 3. shodoval se s druhým odstavcem vládního návrhu. Odstavec 4. obdržel dnešní své znění.

K tomu zpráva výboru poslanecké sněmovny ze 4./3. 1875: K § 10. Ježto funkce členů správního soudního dvora jest ve veliké většině případů neslučitelná se současným zastáváním jiného veřejného úřadu, z části v zájmu nezbytné nepodjatosti, z části z důvodů velkých požadavků

*) Modifikováno §em 1 zák. 3/1918.

***) Modifikováno §em 81 lit. c) úst. list.

****) Modifikováno § 64 č. 8 úst. list.

služby, a ježto zejména, byť jen částečné, používání jiných soudců u spr. soud. dvora bylo pokládáno za nepřipustné, měla většina výboru za potřebné, aby členům správ. soudního dvora byla kumulace veřejných úřadů výslovně a bezvýjimečně zakázána.

Úprava hodnosti členů správního soud. dvora, která následuje, plyne zajisté z povahy věci a byla také vládou zamýšlena; výbor považoval však za účelné, aby o tom po vzoru jiných zákonů o postavení osob soudcovských bylo do zákona pojata výslovně ustanovení.

Zák onem z 19. března 1894 č. 53 ř. z. pozměněny byly 2. a 3. odstavce §u 10 takto:

Prvou větou odstavce 2. tvořilo nynější znění tohoto odstavce. Jako věta druhá vsunuto toto ustanovení: »Avšak radové, kteří v této vlastnosti po deset let byli zaměstnáni, obdrží přídavek ku platu tisíc zlatých ročně, do pense započítatelný.«

Odstavec 3. obdržel text: »Členy správního soudního dvora jmenuje císař k návrhu ministerské rady. Nejde-li o místo prvního presidenta podává ministerské radě dobré zdání o tom, jak se má místo obsadit první president, a kdyby tento nemohl, druhý president.«

Zák on č. 3/1918 nahradil první větu 1. odstavce §u 10 předpisem 2. věty svého § 1, jež uveden je na str. 21.

Zák onem platovým č. 103/1926 nahrazeny byly hodnostní třídy soudců stupnicemi funkčního služného, při čemž bylo systemisováno: místo prvního presidenta mimo stupnice funkčního služného, místo druhého presidenta v I., místa senátních presidentů v II., místa radů nss. v III., místa vrchních sekretářů v V., místa sekretářů v VII. stupnici funkčního služného (§ 40 plat. zák.). Radům nss. (stejně jako radům nejvyššího soudu) přiznáno 5. odst. §u 40 další zvýšení služného; proto, že »již za Rakouska měli někteří radové správního soudního dvora služné IV. hodn. třídy (s aktivním přídavkem V. hodnostní třídy); vedle toho měli radové tohoto soudu přídavek ročních 2000 Kč« (viz Fischer-Holl-Horák: »Platový zákon« str. 236.)

Členy gremia nss. a vrchní sekretáře jmenuje president republiky (§ 64, č. 8 úst. listiny) na návrh vlády (§ 81, lit. c) úst. listiny).

O jmenování ostatních zaměstnanců viz nař. č. 7/1918 na str. 462.

Podání dobrého zdání o tom, jak se mají místa, na něž jmenuje prezident republiky, obsaditi, vyhrazeno jest prvním prezidentu. V případě, že by dobré zdání podati nemohl, přechází úkol tento na druhého presidenta, nikdy však dále na senátní presidenty [jako dovoluje řízení prací soudu a dozoru k nim. Viz b. l. nařízení o vnitřním zařízení správního soudu č. 95/1876 (str. 464) a ustanovení 2. odst. §u 1. jednacního řádu (str. 38)].

K odst. 4.: »Způsobilst k úřadu soudcovskému« mají ti, kdo složili zkoušku soudcovskou nebo advokátní.

§ 11.

Pro členy nejvyššího správního soudu platí všeobecně předpisy, dané pro úředníky soudcovské.

Zejména se na ně vztahují předpisy §§ 98 a 99 ústavní listiny a zákona ze dne 21. května 1868, č. 46 ř. z.

Funkce přikázané v tomto zákonu soudu disciplinárnímu vykonává ohledně členů nejvyššího správního soudu tento soud sám.

Ostatní předpisy o použití tohoto zákona na členy nejvyššího správního soudu budou vydány cestou nařizovací.

Autentický text I., 3. a 4. odst.:

Die Mitglieder des Verwaltungsgerichtshofes sind im allgemeinen nach den für richterliche Beamte bestehenden Vorschriften zu behandeln.

Die in dem letzteren Gesetze dem Disziplinargerichte zugewiesenen Funktionen werden hinsichtlich der Mitglieder des Verwaltungsgerichtshofes von diesem selbst geübt.

Die übrigen Bestimmungen über die Anwendung dieses Gesetzes auf die Mitglieder des Verwaltungsgerichtshofes werden im Verordnungswege getroffen.

K odst. 1. Vládní důvodová zpráva uvádí, že členům správního soudního dvora byly přiznány všechny prerogativy soudcovských úředníků a zpráva komise panské sněmovny z 12. 12. 1874 praví, že se samo sebou rozumí, že na členy správního soudního dvoru vztahují se ustanovení § 6 státního základního zákona o moci soudcovské a zákon disciplinární z 21. května 1868.

V odst. 2. §u 11 zák. č. 36/1876 ř. z. uveden byl (na místě §§ 98 a 99 ú. l.) článek 6 stát. základního zákona o moci soudcovské, kterýžto zákon pozbyl podle článku IX. zák. č. 121/1920 Sb. jako dřívější zákon ústavní platnosti.

Znění § 98 ú. l. uvedeno jest u §u 8.

§ 99 ú. l. zní: (¹) Soudcové z povolání jsou ustanovováni na svá místa vždy trvale; proti své vůli mohou býti přeloženi, sesazeni nebo do výslužby dáni jen v případech nové organizace soudní po dobu zákonem stanovenou nebo na základě pravoplatného disciplinárního nálezu; do výslužby mohou býti dáni na základě pravoplatného nálezu také, když dosáhnou stáří zákonem stanoveného. Podrobnosti ustanovuje zvláštní zákon, jenž též stanoví za jakých podmínek mohou býti soudcové suspendováni z úřadů.

(²) Senáty u sborových soudů I. a II. stolice jsou po celý rok stálé; výjimky stanoví zákon.

K §u 98 ú. l. poznamenávají Weyr a Neubauer: Tento a následující paragraf jednají o tradičních výsadách soudců: neodvislosti, nesasaditelnosti a nepřesaditelnosti, jimiž má býti zaručeno svobodné rozhodování soudů a které tvoří — spolu se zásadami řízení soudního v § 101 — hlavní charakterický znak soudů na rozdíl od správních úřadů. Ustanovení 1. odst. § 98 jest vykládati v souvislosti s § 102. Jeho smysl jest jednak, že soudcové jsou ovšem vázani i jinými platnými normami, avšak jen potud, pokud tyto normy neodporují zákonům (o čemž podle § 102 rozhodují sami), jednak, že jim nesmí býti dávány ve věcech soudcovského rozhodování na rozdíl od

správních úředníků rozkazy a instrukce od orgánů služebně nadřízených. O přísaze soudců viz zák. č. 13/1920, prov. nař. 43/1920, dále na př. § 2 zák. 162/1920 o ústav. soudě (str. 472) a § 6 zák. 125/1920 o volebním soudě.

K § 99 ú. 1. poukazuje Weyr a Neubauer na zák. 15/1914 (služeb. pragm.), zák. 103/1926 (platový zákon), zák. 691/20, 491/21, 295/24 a na nál. nss. Boh. A 6321 a 6964/27 o případě »nové organisace soudní«.

K odst. 2. a 4.

Zákon č. 46/1868 ř. z. proveden byl nařízením veškerého ministerstva ze dne 28. října 1882 č. 151 ř. z. (viz str. 469).

K odst. 3. Ve vládním návrhu tohoto odstavce bylo na místo »diesem selbst geübt« »einem aus vier Räten des letzteten und vier Räten des Obersten Gerichtshofes zu bildenden Disciplinarsenate geübt, dessen Vorsitz der Präsident des Verwaltungsgerichtshofes oder sein Stellvertreter führt.« K tomu uvádí zpráva výboru poslanecké sněmovny ze 4. 3. 1875:

K § 11. Poněvadž správní soudní dvůr je postaven na roveň nejvyššímu soudu a bude mimo to podle poslední věty § 10 složen z poloviny ze zkoušených soudců, není důvodu, aby ve věcech disciplinárních přibíráni byli radové nejv. soudu, pročez výbor navrhuje, aby funkce soudu disciplinárního pokud se týče členů, byly vykonávány tímto soudem samým ve shodě s postavením správ. soud. dvora a obdobně podle disciplinárního zákona z 21. května 1868 č. 46 (§ 8 lit. a) ř. z.

§ 12.

Bližší předpisy o služebním postavení členů nejvyššího správního soudu vyhražují se nařízením o vnitřním zařízení nejvyššího správního soudu. (§ 46.)

Autentický text:

Die näheren Vorschriften über die dienstliche Stellung der Mitglieder des Verwaltungsgerichtshofes werden der Verordnung über die innere Einrichtung des Verwaltungsgerichtshofes vorbehalten (§ 46).

Nařízením veškerého ministerstva z 5. srpna 1876 č. 95 ř. z. o vnitřním zařízení správ. soudu uvedeno na str. 464.

§ 13.

Nejvyšší správní soud jedná a rozhoduje zpravidla v senátech složených ze čtyř radů a předsedy.

Pro věci daňové a poplatkové zřízeny jsou stále senáty nejvyššího správního soudu.

Rozhodnutí o platnosti nařízení mohou pouze senáty složené ze šesti radů a předsedy.

Opatření přípravná a rozhodnutí incidentní mohou být usnesena také v senátech, složených ze dvou radů a předsedy.

Z radů přidělených do jednotlivých senátů, musí aspoň polovina být vzata z členů, kteří mají kvalifikaci pro úřad soudcovský.

Kdy jest president nejvyššího správního soudu oprávněn nebo povinen v určitých případech vyvolat rozhodnutí plenárního shromáždění nejvyššího správního soudu, stanoví jednací řád. (§ 46).

Autentický text:

Der Verwaltungsgerichtshof verhandelt und entscheidet regelmässig in Senaten von vier Räten und einem Vorsitzenden.

Für Steuer- und Gebührensachen bestehen ständige Senate des Verwaltungsgerichtshofes.

Entscheidungen über die Giltigkeit einer Verordnung können nur in Senaten von sechs Räten und einem Vorsitzenden getroffen werden.

Vorbereitende Verfügungen und Inzidenzentscheidungen können auch in Senaten von zwei Räten und einem Vorsitzenden beschlossen werden.

Von den einzelnen Senaten beigezogenen Räten muss wenigstens die Hälfte aus Mitgliedern, welche die Qualifikation zum Richteramt haben, entnommen werden.

Inwieweit der Präsident des Verwaltungsgerichtshofes berechtigt oder verpflichtet ist, in gewissen Fällen eine Entscheidung der Plenarversammlung des Verwaltungsgerichtshofes herbeizuführen, wird in der Geschäftsordnung (§ 46) bestimmt.

Ve vládní osnově nebyly odstavce 2., 3., 5. a 6.

K odst. 1. a 2.

Zpráva komise panské sněmovny z 12. 12. 1874: ustanovení §u 14 návrhu (§ 13 zák.), podle něhož správní soudní dvůr rozhodovati má pravidelně v senátech složených toliko ze 4 radů a předsedy, zavdalo podnět k pochybnostem, poněvadž by samo o sobě bylo zjevně přiměřeným, aby sborům, povolaným rozhodovati o zákonitosti rozhodnutí nejvyšších správních orgánů a vyslovovati právní názor pro tyto orgány směrodatný, dostalo se rozhodující váhy již imposantnějším počtem jejich členů. Pochybnosti tyto musily však ustoupiti úvaze, že by početnější složení jednotlivých senátů, jehož by si zajisté bylo přáti, předpokládalo takové vybavení tohoto soudu, jež by, nehledě k ohledům finančním, ztroskotalo již na obtíži vyhledati dostatečný počet mužů s dostatečnou kvalifikací.

Do druhého odstavce § 14 (§ 13 zák.) vsunuté ustanovení, že správní soudní dvůr má o věcech daňových a poplatkových rozhodovati ve stálých senátech, jest tím spíše schválné, ježto jednak řádné vyřízení těchto věcí předpokládá zcela mimořádné odborné znalosti, jednak sotva by bez stálého složení rozhodujících senátů bylo lze dosáti nezbytného ustálení způsobu judikatury.

K odst. 1. O složení senátu viz § 2, odst. 2. j. ř.

Podle § 102 ústavní listiny mají soudcové právo, řešice určitou právní věc, zkoumati platnost nařízení; rozhoduje tedy o platnosti nařízení také sám o s o u d c e. Vzhledem k tomu, že výrok nss. o platnosti nařízení jest závazný pouze pro konkrétní případ a že vláda není povinna nařízení nss-em za neplatné uznané odvolati, není snadné domysleti se hlubšího důvodu, z něhož jest pro rozhodování o platnosti nařízení předepsán senát šestičlenný. (Viz pozn. k odst. 3.).

V otázce, kdy nss. o platnosti nařízení »rozhoduje« a kdy je tedy zapotřebí senátu šestičlenného, řídí se judikatura nss. v poslední době těmito zásadami:

Kdykoliv má nss. měřiti zákonost naříkaného rozhodnutí nařízením, musí v ž d y aspoň pro foro interno přihlédnouti k tomu, zda nařízení má oporu v zákoně. Nenamítá-li strana nezákonost nařízení, rozhodne soud, shledá-li (pro foro interno) bez pochybnosti, že nařízení v zákoně opory má, v senátě čtyřčlenném, neboť vydává náleze, v němž »o platnosti« nařízení ve smyslu 3. odst. § 13 formálně »nerozhoduje«. Vznik-

nou-li však pochybnosti o zákonosti nařízení, nutno senát rozšířiti na šestičlenný, a případně před rozšířeným senátem líčení znovu provésti i když strana námítky nezákonosti nařízení neveznesla. K meritornímu vyřízení námítky nezákonosti nařízení je třeba vždy senátu šestičlenného (i tehdy, setrval-li soud v otázce platnosti nařízení na dosavadní judikatuře poukazuje podle § 44 j. ř. k důvodům dřívějšího nálezu, nebo vydá-li náleze na základě usnesení plena).

Podle ust. § 200 platového zákona č. 103/1926 rozhoduje nss. o stížnostech podaných do opatření a rozhodnutí úřadů o převodu do nových platů v senátech tříčlenných, leč by usnesením senátu, jímž se spor odkazuje k veřejnému líčení, aneb rozhodnutím předsedy soudu byla věc přikázána senátu pětičlennému.

K odst. 2. Viz § 2, odst. 1. j. ř.

K odst. 3. Viz §§ 4 a 40 j. ř.

Zpráva výboru poslanecké sněmovny z 4. 3. 1875: Dodatky, v nichž se požaduje pro rozhodnutí správ. soud. dvora o platnosti nařízení zesílený senát šestičlenný a jimiž se jednacímú řádu vyhražuje úprava konání plenárních schůzí, odpovídají obdobným předpisům platným pro řádné soudy. (Patenty z 7. 8. 1850 č. 325 ř. z. o nejv. soudě § 15, a z 3. 5. 1853 ř. z. č. 81 soud. instrukce § 147.)

K odst. 4. Viz §§ 26 a 28 j. ř.

K odst. 5. Viz pozn. k § 10, odst. 4.

K odst. 6. Viz §§ 8, 10 a 12 j. ř.

§ 14.

Stížnosti jest u nejvyššího správního soudu podati do šedesáti dnů po doručení rozhodnutí nebo opatření vydaného v poslední instanci (§ 5). Den doručení jest ve stížnosti udati.

Autentický text:

Die Beschwerden sind bei dem Verwaltungsgerichtshofe binnen 60 Tagen nach Zustellung der in letzter Instanz ergangenen Entscheidung oder Verfügung (§ 5) einzubringen. Der Tag der Zustellung ist in der Beschwerde anzugeben.

Ve vládní osnově nebylo: »in letzter Instanz ergangen« a bylo místo (§ 5): »wider welche die Beschwerde erhoben wird«, a na místo »anzugeben«: »auszuweisen«.

Zpráva výboru poslanecké sněmovny z 4. 3. 1875. Výbor shledal, že normované čítání lhůty stížní v návrhu panské sněmovny od doručení rozhodnutí »proti kterému stížnost byla vznesena«, mohlo by vésti k pochybnostem, a má proto za to, že je třeba výslovně stanovit, že jde o rozhodnutí vydané v poslední stolici, jímž byla věc v cestě administrativní úplně vyřízena (ausgetragen), § 5 návrhu zák.

Ustanovení, že den doručení má být ve stížnosti prokázán, bylo potud pozměněno, že se požaduje pouhé udání dne doručení, poněvadž zmíněný průkaz byl by za nynější úpravy administrativní služby doručovací často pro strany obtížný, ne-li nemožný.

Požaduje-li se udání tohoto dne, který je pro lhůtu stížní rozhodující, bude fixováno aspoň nějaké datum, jež bude po tak dlouho rozhodné, dokud nebude prokázán jiný den doručení.

Zpráva komise panské sněmovny z 12. 12. 1874: Lhůta 60denní stanovená v §u 15 (§ 14 zák.) pro podání stížnosti, má umožnit stěžovateli náležitě instruování stížnosti i za poměrů nepříznivých a má oporu nejen v analogickém ustanovení §u 20 zák. ze dne 18. dubna 1869 č. 44 ř. z., nýbrž jest ospravedlněna také tím, že zákon odpírá jak prodloužení této lhůty (§ 16) (§ 15 zák.), tak i navrácení v předešlý stav pro její zmeškání (§ 17) (§ 16 zák.).

H á c h a (Nss. str. 870): »Rekursní povaze stížnosti odpovídá, že je vázána na zákonnou lhůtu, která je zásadně 60denní (§ 14), a jen výjimkou, podle zákona č. 118/21 o omezení stěhování 14denní. Lhůta je preklusivní. Počítá se ode dne doručení, to jest od formálního doručení písemného vyhotovení aktu, na něž stížnost útočí. Výjimečně byl v Boh. adm. 476 i neformálnímu zpravení strany přiznán účinek formálního doručení. Dokud tato lhůta neuplynula, je možna iterace stížnosti, neboť říjnový zákon nezná procesní překážky zahájení řízení, kterou zná na př. § 239 c. s. ř. Doručení, jehož ústní prohlášení správního rozhodnutí nenahrazuje, Boh. adm. 1951, má význam jen pro konec stížnostní lhůty, nikoli pro její počátek. Vešlo-li rozhodnutí jiným způsobem ve známost strany, praxe stížnost připouští, Boh. adm. 1693, 4789, aniž

se tím však strana připravuje o možnost po doručení stížnost opakovati.... Z preklusivní povahy lhůty plyne, že dodatky ke včasné stížnosti po uplynutí lhůty přípustny nejsou (Boh. adm. 822, 1705).«

I. Výjimky z předpisu § 14: 1. Zákon o omezení práva stěhovacího zkracuje lhůtu na 14 dní (jest uveden u § 28 zák.).

2. Zákon z 15. 10. 1925 č. 217

Sb. (viz str. 474) praví v 3. odst. § 2:

Podala-li strana do rozhodnutí správního úřadu nejprv žalobu (návrh) k řádnému soudu, počítá se této straně lhůta ku stížnosti na nejvyšší správní soud ode dne, kdy jí bylo dodáno rozhodnutí poslední soudní stolice, jímž byl pořad práva prohlášen za nepřipustný....

Tento předpis vykládá judikatura nss.:

(1) Praktický význam ustanovení § 2, odst. 3. zák. č. 217/1925 je v podstatě ten, že byl-li poslední stolicí soudní prohlášen pořad práva za nepřipustný, přes to, že šlo o rozhodnutí správního úřadu o nároku soukromoprávním, je možno ve lhůtě § 14 zák. o ss., počítané ode dne, kdy rozhodnutí poslední stolice soudní bylo dodáno, podati stížnost k nss., aby tento tribunál měl možnost konati jurisdikci podle § 4 zák. č. 217/1925, to jest, aby mohl rozhodnouti, zdali jde o rozhodnutí úřadu správního o nároku soukromoprávním, třebaže řádné soudy byly již otázku tuto záporně zodpověděly. Nalezneli však nss., že nejde o roz-

hodnutí správního úřadu o nároku soukromoprávním, nýbrž o věc náležející podle zák. č. 3/1918 do jeho vlastní kompetence, musí se stížností naloziti podle tohoto zákona, pokud se týče podle zák. o ss. a může proto jen podle tohoto zákona (§ 14) posouditi, zdali stížnost byla podána včas. Boh. A 6989/27, 7093/28.

(2) Zákon č. 217/1925 Sb. vztahuje se toliko na spory o nárocích soukromoprávních, k jichž rozhodování jest podle zákona povolán úřad správní; nelze tedy jeho ustanovení, zejména též ust. § 2, odst. 3. vztáhnouti na spory o nárocích, jež nemají povahy soukromoprávní. Boh. A CCLXXXVI/26.

K § 2, odst. 3 zák. č. 217/25 Sb., resp. k právě uvedené judikatuře o něm, praví H á c h a (Nss. str. 870):

»Pro stížnost do správního rozhodnutí o nárocích soukromoprávních posunul zákon č. 217/25 Sb. (§ 2, odst. 3.) počátek lhůty, byl-li nastoupen pořad práva, až ke dni, kdy bylo

straně dodáno rozhodnutí poslední stolice soudní, jímž byl pořad práva prohlášen za nepřipustný. Aby čelila umělému a nezamyšlenému prodlužování stížné lhůty, vztahuje judikatura nss-u, ostatně v plné shodě s textem zákona, předpis tento jen na rozhodnutí o nárocích soukromoprávních, takže stížnost ve lhůtě citovaného § 2, odst. 3. podaná má pro stěžovatele praktickou cenu jen tehdy, posoudí-li nss. otázku kompetenční odchýlně od řádných soudů. Boh. adm. 296 řim., zejména však 6989, též 7098. Nejde-li o správní rozhodnutí o nároku soukromoprávním, počíná lhůta běžeti ode dne doručení správního rozhodnutí, a nastoupení pořadu práva ji nestaví.

II. Stížnost musí býti ve lhůtě §u 14 buď přímo (»osobně«) podána u nejvyššího správního soudu (nikoliv u jiného úřadu, Ex. 767, 2238, 2239), nebo odevzdána poštovní dopravě se správnou adresou na nejvyšší správní soud v Praze (viz § 15, odst. 1.). Nemůže býti podána ani protokolárně ani telegraficky (Ex. 787); viz Hácha (Nss.) str. 868.

III. Zákonomárcé [upustiv od požadavku obsaženého v osnově zákona (viz důvod. zprávu shora uvedenou), aby stěžovatel prokázal, kterého dne mu bylo naříkané rozhodnutí doručeno] stanovil v 1. odst. §u 21, že stížnost, která se pro nedostatek formelních požadavků (§§ 14, 18, 20) k projednávání nehodí, jest odmítnouti zpravidla bez dalšího řízení a v 2. odst. §u 21, že v případě nedostatku formelních zákonných požadavků (§§ 18 a 20) může soud stížnost vrátiti ku doplnění.

Vzhledem ku bezvýjimečnému formelnímu požadavku §u 14 o udání dne doručení ve stížnosti se zřetelem ku předpisu 1. odstavce § 21, z něhož ustanovení 2. odstavce citujíc pouze §§ 18 a 20 — při striktním výkladu — výjimky nezná, vznikly pochybnosti, 1. zda možno podati stížnost před doručením naříkaného rozhodnutí, 2. zda možno zavéstí řízení o stížnosti neudávající den doručení, byť bylo z jejího obsahu nebo příloh zřejmo, že není opožděná, 3. zda je vůbec přípustno, aby soud vrátil stížnost ku doplnění udáním dne doručení naříkaného rozhodnutí. Ve všech těchto otázkách přiklonil se soud k liberálnímu výkladu:

1. Doručení nař. rozhodnutí není předpokladem přípustnosti stížnosti.

(3) Není nezbytným předpokladem stížnosti, aby naříkané rozhodnutí bylo straně doručeno. Boh. A 8567/30.

(4) Z ustanovení §u 14 neplyne, že podání stížnosti před doručením naříkaného rozhodnutí je nepřipustné. Budw. 10.630/A.

(5) Nebylo-li rozh. žal. úř. st-li vůbec ještě doručeno, nelze stížnost do rozh. toho podanou pokládati za opožděnou, a nutno stížnost jeho přijati přes to, že doručení rozh., proti němuž stížnost směřuje, dosud se nestalo. Boh. A 1693/22. Srov. však Boh. A 539/20, 2861/23, 2740/23, 1529/22, v nichž vysloveno, že rozhodnutí je proti straně účinným teprve, když jí bylo doručeno, Boh. A 2493/23, 956/21, podle kterých je pro nss. směrnatým jen to, co bylo straně jako rozhodnutí sděleno, Reis. 6794, Budw. 3078/F odírající legitimaci spolujaci-

teli domu ke stížnosti proti předpisu domovní daně činovní podobně jako Reis. 4503, Budw. 13.962 legitimaci ke stížnosti proti předpisu poplatku z ručitelské listiny, nebyly-li stěžovatelům předpisy doručeny.

(6) Opatření finančního úřadu, kterým byla finanční prokuratura požádána, aby provedla zajišťovací zabavení za účelem vybrání daně, jest před ss. naříkatelné, i když nebyla postížená strana o opatření tomto vyrozuměna, nýbrž dověděla-li se o žádosti za zabavení teprve ze soudního jejího vyřízení. Reis. 1736, Budw. 11.652.

(7) Intimace rozhodnutí straně není podstatným předpokladem stížnosti k ss., jakmile strana podle §u 2 zák. o ss. tvrdí, že její práva rozhodnutím byla dotčena. Alt. 925, Budw. 4719/A.

2. O stížnosti, z jejíhož obsahu (nebo příloh) je zřejma její včasnost, zavádí nss. předběžné řízení i když stížnost neudává den doručení naříkaného rozhodnutí.

(8) Stížnost, v níž není udán den doručení naříkaného rozhodnutí, nelze odmítnouti a limine tehdy, je-li z jejího obsahu (na př. z uvedeného data naříkaného rozhodnutí neb intimátu) nebo z obsahu příloh patrné, že stížnost byla podána ve lhůtě zákonné. Boh. A CCCLXXII, Boh. F

XXVII/29 (usn. plenissima). Podobně i plenum býv. ss. Ex 782.

(9) Je-li z presentata nař. roz. úrazové pojišťovny seznatelný den doručení, může vrácení stížnosti ku doplnění odpadnouti. Usn. býv. ss. z 27. 6. 1914, č. 6248.

3. Vracení stížnosti ku doplnění udáním dne doručení nař. rozh. je přípustné. Soud — zejména po plenisimu z r. 1929 — obyčejně tak činí, není-li stížnost ve věci zřejmě beznadějná a netrpí-li i jinými formelními nedostatky.

(10) Stížnost, v níž není udán den doručení nařikáného rozhodnutí, jest přípustno vrátiti podle § 21, odst. 2. zákona o správním soudě k doplnění. Boh. A CCCLXXII/29, Boh. F XXVI/29 (usn. plenissima). Shodně s plnem býv. ss. Ex. 782.

(11) Stížnosti, které jsou ve věci beznadějně, zamítají se

IV. Presumpce správnosti stěžovatelova udání dne doručení nařikáného rozhodnutí. Presumpce svévole (§ 41 zák.) při stěžovatelově nesprávném udání dne doručení.

(12) Datum doručení nařikáného rozhodnutí, udané stranou ve stížnosti, nutno pokládati za správné, dokud opak není prokázán. Boh. A 3956/24.

(13) Nss. musí udání strany o dni, kdy jí nař. rozh. bylo doručeno, pokládati za správné, byť i žal. úřad správnost jeho popřel, jestliže přes vyzvání nss-u nesprávnost udání toho neprokázal. Boh. A 1636/22, 703/21.

(14) Jestliže se den doručení nedá zjistiti, jest lhůtu počítati ode dne doručení udáného stěžovatelem. Pop. 3721, Budw. 6685/A.

(15) Stížnost nelze odmítnouti jako opožděnou, bylo-li nař. rozh. doručeno osobě nelegitimované ku přijetí a nelze-li prokázati den, kterého dostalo se rozhodnutí osobě legitimované do rukou. Reiss. 1764, Budw. 11.074.

a limine i pro pouhou formelní vadu (opomenutí udání dne doručení nař. rozh.). Pop. 3729.

(11a) Žalovaný úřad nemůže se domáhati toho, aby stížnost včas podaná byla odmítnuta proto, že v ní nebyl udán den doručení nařikáného rozhodnutí. Budw. 10.108/A.

(16) Nelze-li zjistiti den, kdy straně do vlastních rukou bylo vyrozumění o nař. roz. dodáno, nemůže býti stížnost k ss. pro opožděnost odmítnuta. Reiss. 4497, Budw. 14.434.

(17) Den doručení stranou ve stížnosti udaný má býti pokládán tak dlouho za skutečný den doručení, pokud úřad neprokáže nesprávnost tohoto údaje. Alt. 654, Budw. 8394, Boh. A 703/21.

(18) Nebylo-li rozhodnutí ani individuálně sděleno ani veřejně vyhlášeno a nelze-li ani jinak prokázati, kdy se straně stalo známo, nelze stížnost její označiti za opožděnou. Alt. 1007, Budw. 2150, 2979, 3844/A.

(19) V případech, kde nebylo nařikáno rozhodnutí straně doručeno, nemůže býti lhůta počítána ode dne, kdy strana se o rozhodnutí dověděla,

a jest pro posouzení včasnosti stížnosti směrodatné prohlášení strany, pokud není prokázána jeho nesprávnost. Alt. 1012, Budw. 2150/A. Srov. (29).

(20) Poslední stolice, jež formelně nevyrozuměla stranu o vydaném opatření, nemůže namítati opožděnost stížnosti k ss. z důvodu, že byla podá-

na po 60ti dnech ode dne, kdy strana mohla z okolností seznati, že opatření bylo proti ní vydáno. Budw. 11.431/A.

(21) Nesprávně, spisům odporujícím, udání dne doručení nař. rozhodnutí, je svévolí ve smyslu § 41 zák. o ss. Usn. z 9. 2. 1932, č. 19.855/29.

V. Proti obsahu doručky je protidůkaz přípustný; zdá-li se, možno o stížnosti odmítnuté zavěsti řízení, stejně jako na základě opravy původně nesprávného udání dne doručení. (§ 43 zák. o ss. týká se pouze nálezů.)

(22) Proti údajům obdržení listku ohledně data doručení je přípustný protidůkaz. Boh. F 2268/25.

(23) Byla-li stížnost odmítnuta na základě úředního doručovacího listku jako opožděná, může býti posouzeno to, odvoláno jen, prokáže-li stěžovatel včasnost stížnosti novým úřadním dokladem. Exel 786, Boh. A CCXXXIV/24.

(24) Bylo-li prokázáno, že stížnost a limine pro opožděnost odmítnutá byla včas poš-

tovnímu úřadu odevzdána, není prvé odmítavé vyřízení na překážku tomu, aby stížnost byla přijata a řízení o ní zavedeno. Alt. 213 pl.

(25) O stížnosti odmítnuté pro opožděnost, na základě vlastního jejího udání dne doručení nařikáného rozhodnutí, může býti zavedeno předběžné řízení, byla-li s opravou udání dne doručení znovu předložena a zjistí-li soud, že Reis. 13.360. Podobně judikuje i nss.

VI. Lhůta §u 14 (podle 3. odst. § 15 neprodloužitelná) počíná dnem následujícím po doručení nařikáného rozhodnutí. V některých případech, v nichž byl počátek této lhůty pochybný, vyslovil soud:

(26) Jsou-li přejímané nemovitosti zapsány v knihách u několika soudů (§ 2, odst. 3. zák. z 8. dubna 1920, č. 329 Sb.), počítati jest lhůtu ke stížnosti na nss. proti opatř. stpú-u ohledně zamýšleného převzetí všech nemovitostí v oznámení uvedených ode dne, kdy soud, u kterého

oznámení to bylo podáno, je st-li doručí, a nikoli ode dne, kdy ostatní soudy vyrozumí st-le o výkonu poznámky zamýšleného převzetí. Boh. A CXL/23.

(27) Lhůtu k podání stížnosti k nss-u do rozh. rozhodčí komise počítati jest nikoliv od publikace, nýbrž teprve

od doručení písemného vyhotovení (§ 26, odst. 7. zák. z 12. srpna 1921, č. 330 Sb. o závodních výběrech a § 36 prov. nař. z 29. prosince 1921, č. 2 Sb. z r. 1922). Boh. A 1951/23.

(28) Nebylo-li rozh. (nájemního úřadu, zák. z 8. dubna 1920, č. 275 Sb. § 20) ústně publikováno, počíná jeho právní účinnost a lhůta k stížnosti na nss. teprve ode dne, kdy straně doručeno bylo od úřadu písemné vyhotovení rozh. Vědomost o rozh. jiným způsobem, zejména od jiné osoby ve věci zúčastněné, nemůže nahradit úřední sdělení rozh. Boh. A 1394/22.

(29) Bylo-li naříkané rozh. adresované správě školy přijato st-lem jako ředitelem školy té a účastnil-li se st-l schůze kuratoria školy, ve které o rozh. tom bylo zevrubně jednáno, sluší lhůtu k podání stížnosti na nss. počítati ode dne, kdy st-el znal podrobně celý obsah rozh. Boh. A 2254/23.

(30) Lhůta ke stížnosti na

VII. Poukáže-li úřad (na př. při vyřizování rozkladu) na své rozhodnutí předchozí, počítá se lhůta ke stížnosti — týkající se merita věci — ode dne doručení rozhodnutí, na něž bylo poukázáno. Odvolá-li úřad rozhodnutí, je si proti aktu odvolacímu stěžovati ve lhůtě § 14, počítané od doručení tohoto aktu. Bylo-li na základě kasacího nálezu nss. vydáno rozhodnutí nové, nemohou býti proti němu uplatněny námítky, které směřují proti části nového rozhodnutí, jež byla ze zrušeného rozhodnutí převzata, nebyly-li již ve stížnosti proti zrušenému rozhodnutí uplatněny.

(34) Naříká-li se formálně vyřízení zamítající rozklad do některého rozh. neb opatř. v

nss. do rozhodnutí, vydaného stěžovateli písemně, počíná dnem doručení písemného vyřízení, třeba rozhodnutí bylo st-li již dříve známo. Boh. A 4789/25.

(31) Vzniknou-li pochybnosti ohledně dne doručení z několika dokladů o doručení, jest pro výpočet lhůty položit za základ doručení, která obsahuje speciálněji údaje. Alt. 655, Budw. 249/A.

(32) Vyhoví-li úřad žádosti strany ve smyslu čl. 21 nařízení vlády č. 17/1926 Sb., aby se jí dostalo písemného vyřízení také v jazyku její menšiny, čítá se lhůta ke stížnosti k nss. ode dne, kdy straně bylo doručeno písemné vyřízení také v jazyku její menšiny. Boh. A CCCLXXIV/29, Boh. F XXXI/29.

(33) Zvěděla-li strana ze spisů administrativních, které jí k její žádosti byly dodány, o celém znění nař. rozh., počíná lhůta k stížnosti na nss. dnem, kdy jí spisy administrativní došly. Boh. A 476/20.

řízení při vyměřování dávky z přírůstku hodnoty nemovitosti, ale obrací-li se stížnost mate-

rielně jen proti původnímu rozh. neb opatř., nutno včasnost její počítati dle toho, kdy doručeno bylo toto rozh. neb opatř. Boh. A III/19.

(35) Nechá-li strana rozh., jímž nařízeno exekuční provedení příkazu vydaného správním úřadem, vejíti v právní moc, nemůže ve stížnosti proti uložení útrat vzniklých provedením onoho příkazu uplatňovati námítky proti povolení exekučního opatř. Boh. A 556/20.

(35a) Odvolalo-li finanční ředitelství svoje rozhodnutí o odvolání ve věci vkladního poplatku s tím, že vynese rozhodnutí nové, a nepodal-li do tohoto výroku poplatník žádného opravného prostředku, jest nepřipustná námítka stížnosti do nového rozhodnutí, že žalovaný úřad nebyl oprávněn odvolati své původní rozhodnutí. Boh. F 6083/32.

(36) Proti novému rozhodnutí úřadu vydanému na základě nálezu ss., nemůže strana, která proti původnímu rozhodnutí stížnost podala, vznášeti námítky proti části rozhodnutí převzaté z rozhodnutí původního, proti které dříve nebrojila. Budw. 10.916/A. Shodně násl. násl.

(37) Strana, která podávala stížnost na nss. nemůže proti rozh. vydanému následkem nálu tohoto soudu činiti v nové stížnosti na nss. námítky proti oněm částem nového rozh., jež byly přijaty z původního rozh. a prvou stížností nebyly potírány. Boh. A 220/19.

(38) Bylo-li rozhodnutí fin. úřadu ss-em zrušeno pro nezákonnost, nemůže proti novému ve smyslu zrušovacího nálezu vydanému rozhodnutí podána býti stížnost z důvodu, z něhož první stížnost podána nebyla. (Viz Reis. 9548). Reis. 13328, Budw. 8614/F.

(39) Jestliže rozhodnutí ohledně určitého stížního bodu bylo zrušeno pro vadnost řízení, jinak však důvody rozhodnutí shledány zákonnými, může nové rozhodnutí býti bráno v odpor toliko ohledně onoho stížního bodu. Reis. 4501, Budw. 1130/F.

(40) Nehledě k právní moci rozhodnutí, kterým byla všeobecně uznána přípustnost podniků, mají osoby dotčené ve svých právech konkrétním provedením podrobností tohoto rozhodnutí právo stížnosti. Alt. 197, Budw. 2795.

(41) Namítá-li stížnost — třeba bezdůvodně — inkompetenci žalovaného úřadu k rozhodování, musí se nss. v nálezu s touto námítkou vypořádati, i když žalovaný úřad svou kompetenci rozhodnutím dříve v téže věci vydaným výslovně uznal a strana výrok ten stížností k nss. nevzala v odpor. Boh. A 8503/30.

(42) Stížností uplatňující zmatečnost rozhodnutí pro inkompetenci úřadu může strana podati i když dřívější vyřízení téhož úřadu nechala bez odporu. Lhůtu ke stížnosti v takovém případě jest počítati ode dne doručení posledního vyřízení. Boh. A 3382/24.

VIII. Účinnost doručení zástupci.

(43) Je-li strana zastoupena zmocněným advokátem, lze tomuto platně doručiti i taková vyřízení, která mají být doručena straně do vlastních rukou. Boh. A 9675/32. Srov. Ex. 2219, 2220.

(43a) Za nepřítomnosti advokátovy v kanceláři lze platně doručiti jen jeho náměstkou, příručím nebo písaři (kancelisti), nikoli jiné v kanceláři přítomné osobě. Boh. F 1637/24.

(44) Úřední výměr, určený obci, není platně doručen, byli poštovním orgánem dodán manželce obecního starosty na základě pouhého ústního zmocnění starostova. Nál. ze 17. 6. 1933 č. 10.392/33.

(45) Bylo-li naříkané rozhodnutí doručeno jednak přímo straně, v řízení správním advokátem nezastoupené, jednak advokátu, který jest jako právní zástupce strany vykázan teprve ve stížnosti k nss., dlužno posuzovati včasnost podá-

ní této stížnosti dle data doručení naříkaného rozhodnutí straně. Boh. F 3403/26.

(46) Uvedla-li strana v podání, že odpovídá k výzvě úřadu »cestou svého právního zástupce«, a bylo-li označeno podání to v jeho rubrice jako »žádost« strany, zastoupené vyznačeným tam advokátem, signovavším rubriku, nestačí takové označení bez připojení plné moci, aby dle § 196 instrukcí č. 50.000/13 a 132.000/23, byl úřad povinen doručovati další výměry právnímu zástupci. Boh. F 4376/28.

(47) Bylo-li konečné rozhodnutí o převodním poplatku, vydané na rekurs prodávajícího, ale adresované také kupujícímu, jemuž se tím uložila nově poplatková povinnost, doručeno prodávajícímu, tímto však předáno kupujícímu a od něho převzato, nastalo tím doručení náhradní a jest kupující oprávněn, stěžovati si k nss. Boh. F 3600/27.

IX. Proti tomu, že nař. rozhodnutí nebylo doručeno, není možno u nss. úspěšně si stěžovati.

(48) Opomeneli úřad poslední stolice naříkané rozhodnutí straně doručiti, nezakládá toto opomenutí formální vadu naříkaného rozhodnutí, stíhatelnou stížností před nss. Boh. A 8567/30 a 10.327/

33.

(49) Stížnost, která vytyká toliko, že naříkané rozhodnutí nebylo stěžovateli doručeno, je nepřijatelná. Boh. A 1344/22.

Srov. (37) u §u 18.

X. Ve lhůtě §u 14 možno podati vedle již vznesené stížnosti (nebo, byla-li odmítnuta na místo ní, Exel 796 plen.) proti témuž rozhodnutí stížnosti další, anebo stížnost podanou

doplniti; po uplynutí 60tí denní lhůty je jakékoliv doplnění stížních vývodů nepřijatelné. (Viz koment. sub VI k § 44.)

(50) Nss. nepřihlíží k dodatku ke stížnosti, jež soudou dojde po uplynutí lhůty stanovené §em 14 zák. o ss. Boh. A 1705/22, 822/21.

(51) Jestliže osoba, která podala (včas) stížnost jako plnomocník, prohlásí po uplynutí lhůty §u 14 zák. o ss., že ke stížnosti přistupuje i jménem vlastním, jest stížnost podanou

vlastním jménem odmítnouti. Boh. A 2339/23.

(52) Podání, které stěžovatel před líčením předloží jako náhradu za své ústní vývody jest odmítnouti podle §u 14 jako opožděný dodatek stížnosti. Pop. 3727.

(53) Dodatek ke stížnosti podaný po lhůtě §u 14 je nepřijatelný. Ex. 803, 2236, 2237.

XI. Stížnost nelze pro zmeškání lhůty §u 14 odmítnouti, řídila-li se strana nesprávným poučením úřadu.

(54) Zavínil-li úřad nesprávným poučením strany, že může u něho podati stížnost k nss., zmeškání 60tí denní lhůty, nemůže to býti straně na újmu. Boh. F 1090/23.

(55) Stížnost k nss. není opožděná, byla-li strana žalovaným úřadem nesprávně poučena o místě podacím a o lhůtě ke stížnosti a bylo-li tím opoždění zaviněno. Boh. F 1383/23.

(56) Poučení dané poslední instancí správní, že stížnost k nss-u podati jest u úřadu rozhodnuvšího, zakládá, došla-li stížnost podle tohoto poučení podaná k nss-u po uplynutí zákonné lhůty §u 14 zák. o ss., podstatnou vadu řízení, k níž nss. hledí z moci úřední. Boh. A 1673/22. Býv. ss. judikoval z části odchylně (zastáváje názor, že nesprávné poučení nemá pro posouzení včasnosti stížnosti významu) Ex. 758, 760 (plen.), 2232, Budw. 7070, z části podobně, Ex. 757, 2231.

(57) Bylo-li rozhodnutí žal. úřadu, z něhož nebylo možno seznati, o jakou věc jde, k žádosti strany podané ve lhůtě, stanovené §em 14 zák. o správ. soudě ke stížnosti na nss. doplněno, počíná lhůta ke stížnosti do onoho rozhodnutí teprve doručením zmíněného dodatku. Boh. F 4255/28.

(58) Kde rozhoduje o poplatcích podle uher. předpisů v první stolici berní úřad, končí pořad instancí, pokud jde o zákonitost a správnost poplatku, u fin. ředitelství jako druhé stolice. Připojilo-li finanční ředitelství svému rozhodnutí poučení, že je přípustný rekurs další, vrátilo však později rekurs tento s poučením, že jest přípustna jen stížnost k nss., je vada dřívější odstraněna a strana může v nové 60tí denní lhůtě podati stížnost k nss. Boh. F 1008/22, 1221/23.

(59) Nebyl-li výměr polit. úřadu opatřen poučením o opravných prostředcích, musí

vađu tuto dle posl. odst. ř. z. strana vytýkati zvláštním rekursem, a nss. mohl by dle analogie tohoto předpisu k va-

dě té přihlédnouti jen tenkrát, kdyby stížnost u něho byla podána včas. Boh. A 642/20.

§ 15.

Do lhůty v předchozím paragrafu stanovené nepočítají se dny poštovní dopravy.

Případne-li poslední den lhůty na neděli nebo na svátek, končí se lhůta teprve nejbližším všedním dnem.

Prodloužení lhůty jest zpravidla (§ 21) nepřipustno.

Autentický text:

In die im vorhergehenden Paragraphe bestimmte Frist sind die Tage des Postenlaufes nicht einzurechnen.

Fällt der letzte Tag der Frist auf einen Sonn- oder Feiertag, so endigt die Frist erst mit dem nächsten Werktag.

Eine Erstreckung der Frist ist in der Regel (§ 21) nicht zulässig.

Ve vládní osnově nebylo: »in der Regel (§ 21).« Jak zpráva výboru posl. sněmovny ze 4. 3. 1875 uvádí, jest vsunutí těchto slov důsledkem doplnění textu ř. 21 nynějším jeho druhým odstavcem.

K odst. 1. Do lhůty nepočítají se dny poštovní dopravy — ovšem jen tehdy, byla-li stížnost podána se správnou adresou.

(1) Stížnost jest odevzdána poštovní dopravě ve smyslu ř. 14 zák. o ss. toho dne, kterého jí úřad poštovní od strany přijal, třeba se tak stalo po uplynutí úředních hodin, a třeba dopis jest označen pošt. razítkem s datem příštího dne. Boh. A CCC/27.

(2) Z ř. 14 zák. o ss. nelze dovozovati, že by úřady správní měly (na Slovensku) povinnost, předkládati nss-u k nim došlé stížnosti stran proti konečným rozhodnutím úřadů jim podřízených. Boh. A 4713/25.

K odst. 2.: Zákon ze dne 3. dubna 1925, č. 65 Sb. o svátcích a památných dnech republiky Československé.

§ 1. Posavadní předpisy o svátcích platí s výhradou ustanovení ř. 4 napříště pro tyto dny: 1. leden, 6. leden, Nanebe-

vstoupení Páně, Božího Těla, 29. červen, 15. srpen, 1. listopad, 8. prosínce a 25. prosínce.

§ 2. Památnými dny republiky Československé jsou: 5. červenec, 28. září 6. červenec, 1. květen a 28. říjen, jakožto státní svátek podle zákona ze dne 14. října 1919, č. 555 Sb. z. a n.

§ 3. Pro den 28. října platí veškerá ustanovení o nedělích....

§ 4. Pro ostatní památné dny, jakož i pro dny vyjmenované v ř. 1 platí předpisy o nedělích, pokud jde o počítání lhůt...

K odst. 3. Prodloužení lhůty je přípustné pouze ve formě vrácení stížnosti (včas podané) ku doplnění podle 2. odst. ř. 21. Jiné prodloužení lhůty ř. 14 i projednávání stížnosti opožděné (Ex. 790) jest vyloučeno.

(3) Žádostí o sdělení důvodů rozhodnutí poslední stolice neprodlužuje se lhůta ř. 14. Reis. 16.054.

(4) Podání rozkladu proti rozhodnutí poslední stolice neprodlužuje lhůtu k podání stížnosti k ss. Reis. 13.339. Pop. 3720, Boh. F 5877/31.

(5) Vyřídí-li poslední administrativní stolice rozklad pouhým poukazem na rozhodnutí, proti němuž byl rozklad podán, jest lhůta ke stížnosti na ss. čítati ode dne doručení tohoto rozhodnutí a nikoliv ode dne, kterého straně doručeno bylo vyřízení rozkladu. Úsn. býv. spr. soudu z 15. 10. 1915, č. 6413.

(6) Vysloví-li poslední stolice, vyřizující věcně rozklad strany, že se nepokládá za povolnou, aby od svého dřívějšího rozhodnutí ustoupila, není tento druhý její výrok ve věci samé před ss. nařikatelny, uplynula-li 60 denní lhůta ode dne doručení dřívějšího rozhodnutí. Budw. 11.071/A.

(7) Odvolá-li se úřad při vyřizování rozkladu proti zamítavému rozhodnutí na toto rozhodnutí, nemůže býti po uplnutí lhůty ke stížnosti proti prvnímu rozhodnutí podána stížnost ve věci, i když úřad vyřizuje rozklad, připojil i nový důvod zamítací. Reis. 9555, Budw. 5730/F. Ex. 762, 781, 2222, 2224, opačně však bylo-li rozhodnutí, třeba ve výsledku stejné, vydáno na jiném skutkovém základě. Ex. 765, 2226. Srov. (10).

(8) Lhůta 60denní, stanovená v ř. 14 zák. o ss. nestaví se podáním pouhého rozkladu, který není opravným prostředkem, a zamítavým vyřizením rozkladu nepočíná nová lhůta k potírání rozh. prvého, odmítnutím rozkladu v účinnosti ponechaného. Boh. A 685, 1066/21, 2578/23, 368/20, XV/19.

(9) Rekurs podaný do rozh., jež má platnost konečnou, nebrání tomu, aby rozh. to vešlo v právní moc, ani nepře-

rušuje lhůtu ke stížnosti na nss. Boh. A 2493/23.

(10) Mluví-li zák. z 12. srpna 1921, č. 305 Sb. o veřejných notářích na Slov. v l. větě 2. odst. ř. 1 o právu postíženého podatí proti výroku o zbavení úřadu také rozklad, a praví-li dále, že proti každému rozh. přísluší postíženému právo stížnosti, vyhradil tím postíženému právo, aby stížnost podal buď proti původnímu opatř., buď teprve do výroku, jímž úřad rozklad vyřídil, aniž se může st-li namí-

tati, že lhůta k podání stížnosti počítá se od doručení prvního výroku. Boh. A 1882/23.

(11) Lhůta ke stížnosti na nss. ve věcech spadajících do jeho kompetence neprodlužuje se tím, že strana ve smyslu § 105 úst. listiny a zák. č. 217/1925 Sb. vznese věc na řádný soud. Boh. A 6989/27, 7093/28, viz

(12) Telegrafické ohlášení stížnosti nezakládá včasnost stížnosti, jež byla podána po lhůtě v ř. 14 zák. o ss. stanovené. Boh. A CCLXXXV/26.

§ 16.

Navrácení v předešlý stav proti uplynutí lhůty ř. 14 není přípustno.

Žádosti o takové navrácení buďtež z povinnosti úřední odmítnuty.

Autentický text:

Eine Wiedereinsetzung in den vorigen Stand gegen die verstrichene Frist des § 14 ist nicht zulässig.

Gesuche um eine solche Wiedereinsetzung sind von Amtswegen zurückzuweisen.

Z ustanovení 3. odst. ř. 15 plyne, že lhůtu stanovenou podle ř. 21, odst. 2. ku doplnění stížnosti považovati jest za prodlouženou lhůtu ř. 14. Nepřípustnost navrácení v předešlý stav, vyslovená ř. 16, týká se proto také lhůty poskytnuté nss. podle ř. 21, odst. 2.

O přípustnosti protidůkazu proti obsahu doručanky a o přípustnosti opravy stěžovatelova udání dne doručení nař. rozhodnutí viz ř. 14.

(1) Byla-li stížnost, podaná dvěma osobami, pouze ohledně závad jedné se týkajících vrácení k doplnění, a nebylo-li doplnění toto však včas pro-

vedeno, nelze odepřiti zahájení řízení pokud se týče osoby druhé. Stalo-li se tak přece, buďž k rozkladu dotčené usn., pokud se týče stížnosti

bezvadně, odvoláno a přípravě řízení zavedeno. Žádosti o uvedení v předešlý stav ohledně lhůty dané k doplnění dle ř. 21, 2. odst. zák. o ss. nelze vzhledem k ř. 16 zák. o ss. vyhověti. Boh. A XCIX/22.

(2) Navrácení v předešlý

stav pro uplynutí lhůty je nepřipustné i tehdy, dostala-li se výzva ku doplnění stížnosti do rukou kuratora mezitím zemřelého stěžovatele teprve po uplynutí lhůty poskytnuté ku doplnění. Ex. 770, 2248.

§ 17.

Stížnost k nejvyššímu správnímu soudu nemá sama o sobě odkládacího účinku. Strana stěžující si může však požádati za odklad u správního úřadu, který jej má povoliti, nevyžadují-li veřejné zájmy okamžitého výkonu a vzešla-li by straně z tohoto výkonu nenahraditelná újma.

Autentický text:

Die Beschwerde an den Verwaltungsgerichtshof hat von Rechtswegen keine aufschiebende Wirkung. Der beschwerdeführenden Partei steht jedoch frei, um einen solchen Aufschub bei der Verwaltungsbehörde anzusuchen, welche denselben zu bewilligen hat, wenn der sofortige Vollzug durch öffentliche Rücksichten nicht geboten ist, und der Partei durch diesen Vollzug ein unwiederbringlicher Nachteil erwachsen würde.

Ve vládní osnově následovalo »nicht« hned za slovem »wenn« a mezi »und« a »der Partei« bylo »wenn«.

Zpráva komise poslanecké sněmovny z 4. 3. 1875: Konečně byly vyslovovány pochybnosti, že judikatura správního soudního dvoru mohla by zůstatí prakticky bezúčinnou, poněvadž stížnost nemá sama o sobě (von Rechtswegen) odkladného účinku (§ 17) a poněvadž správní dvůr není vybaven žádnou mocí exekuční, aby zjednal svým ryze zrušovacím nálezům průchod. Ježto však podle ř. 7 jsou správní úřady vázány na právní názor správního soudního dvoru, a ježto podle ř. 17 i exekuce opatření stížností naříkaného, je-li to možno a pro zájem strany důležité, musí býti odložena, byla by zmíněná obava odůvoděna toliko při soustavné oposici správních úřadů, kterou však ve sporádaném státě přece jen nelze předpokládati. Na takovéto nepravděpodobné a krajní případy jest ostatně ohledně úřadů státních pamatováno již zodpovědností ministrů a také proti orgánům autonomním jest v conditio indubitá a v dozorcím právu státní správy na snadě řada zákon-

ných prostředků, jimiž lze nároky vyplývající z rozhodnutí správního soudního dvora prosadit. Avšak i když se připustí, že v jednotlivých případech, o nichž nelze si z předu učinit obraz, vyskytnou se určité potíže, bylo by přece velmi nesprávné (nehledě k možné nápravě cestou zákona) z toho dovozovati, že — protože snad není ihned možno dosáhnouti všeho — i mnohého dobrého, jež dosažitelné jest, třeba se vzdáti.

Hácha (Nss. str. 873). »... zahájení sporu není procesní překážkou pro jiný proces před nejvyšším správním soudem v téže věci. Podání stížnosti nemá však bezprostředního účinku ani na naříkané rozhodnutí (§ 17). I v tom projevuje se důsledek organického postavení nss-u mimo soustavu správní. Zejména vykonatelnost naříkaného rozhodnutí se stížností nestaví. Zákon dává však straně na vůli žádati za přiznání odkladného účinku, nikoli však u nss-u, nýbrž u správního úřadu, který napadené rozhodnutí vydal. Správní úřad je povinen odkladný účinek povolit (»zu bewilligen hat«), nežádají-li veřejné zájmy okamžitého výkonu a straně by jím povstala nenahraditelná újma. Vídeňská judikatura popírala právní nárok stěžovatelův na přiznání odkladného účinku a odmítala stížnosti proti odepření jeho podané z důvodu volného uvázení úřadu. (Budw. 7155/10 a j.). Nss. v celé řadě nálezů nárok takový přiznává, Boh. adm. 1879, 3182, 4009, 7528 a j., a vykládá je pojmy »nenahraditelná újma« a »potřeba výkonu ve veřejném zájmu«, vyšetřuje hranice právní povinnosti úřadu žádaný odklad povolití.«

I. Podání stížnosti nemá ze zákona odkladného účinku.

(1) Stížnost na nss. nemá ve smyslu § 17 zák. o ss. o sobě odkladný účinek. Boh. A 2988/23.

(2) Správní úřad může přesto, že byla proti jeho pravoplatnému rozh. o prejudiciální otázce podána stížnost k nss., dosud nevyřízená, vyvozovati z onoho svého rozh. další důsledky. Boh. A 1286/22.

(3) Vzhledem k §u 17 jest

právní stav přivoděný adm. rozhodnutím poslední stolice se všemi konsekvencemi pokládati tak dlouho za zákonný, dokud nebyl zrušen novým adm. rozhodnutím vydaným ve smyslu zrušovacího nálezu ss. podle §u 17. Alt. 1009, Budw. 3434/A.

(4) Naříkané rozhodnutí může jiným adm. rozhodnutím nebo opatřením tak dlouho slou-

žiti za základ, pokud nebylo zrušeno. Alt. 1008, Budw. 1945/A.

(5) Není zák. ustanovení, které by bránilo úřadu, aby zamítavé rozhodnutí, napadnuté stížností k nss., odvolal a vydal nové rozhodnutí, nedotýká-li se tím práv již nabytých, zejména práv osob třetích. Boh. F 3744/27.

(6) Podle § 65 zák. o vojenských požitcích zaopatřovacích č. 76/1922 Sb. může vojenská správa své rozhodnutí o důchodu předků po gázistovi změnit či zrušit, aniž by jí v tom bránila okolnost, že ono

rozhodnutí je naříkáno stížností, nss-em dosud neprojedanou, nebo okolnost, že řízení o stížnosti té nelze pro nedostatek uspokojení stěžovatele zastavit podle § 44 zák. o ss. Boh. A 8417/30.

(7) Úřad odvolavší pro vady řízení své dřívější rozhodnutí, napadnuté stížností k nss., není povinen čekat s dalším řízením, resp. s vydáním nového rozhodnutí ve věci samé, až bude rozhodnuto nss-em o stížnosti ohledně uplatňovaného nároku na povolení nahlédnouti do spisů. Boh. F 477/28.

II. Odkladný účinek povoluje žalovaný úřad.

(8) K rozhodnutí o žádosti za odklad podle §u 17, jest kompetentní ten úřad správní, který vydal rozhodnutí stížností k ss. naříkané. Budw. 4442, 6065/A. Pop. 3718, Budw. 7155/A.

(9) K rozhodování o žádostech za povolení odkladu podle § 17 zák. o ss. je příslušný ten správní úřad, který ve věci konečně rozhodl a jehož rozhodnutí je naříkáno. Boh. A 6296/27, 7103/28.

(10) K rozhodování o žádosti za povolení odkladu podle § 17 zák. o ss. je příslušným úřad, který vydal konečné rozhodnutí ve věci. Boh. A 9546/31.

(11) Úřad, rozhodnuvší v merituu věci s platností konečnou, rozhoduje i za účinnosti

čl. 8, odst. 1. zák. č. 125/1927 Sb. s konečnou platností také o žádosti, aby stížnosti, podané k nss. do merita věci byl přiznán odkladný účinek podle § 17 zák. o ss. Boh. A CCCXCVIII/31.

(12) Ss. není příslušný udělití potvrzení o tom, že naříkané rozhodnutí není v právní moci proto, že bylo napadeno u ss. (Pop. 3717), potvrzuje však straně, že stížnost podala Ex. 805, 2252.

(13) Přiznání odkladacího účinku stížnosti podané proti rozhodnutí, potvrzujícímu trestní nález pro přestupek živnostenského řádu, nevádí tomu, aby toto rozhodnutí bylo pokládáno za potrestání ve smyslu § 133b lit. a) živn. řádu. Boh. A 7969/29.

III. § 17 poskytuje, jsou-li obě jeho podmínky splněny, právní nárok na povolení odkladného účinku.

(14) Správní úřad jest povinen přiznati stížnosti na nss. k žádosti strany odkladný účinek, jestliže jsou splněny obě podmínky v § 17 zák. o ss. stanovené. Boh. A 3182, 4009/24.

(15) Podle § 17 zák. o ss. má úřad správní vyhověti žádosti za přiznání odkladacího účinku stížnosti na nss., nevyhledávajeli toho veřejné ohledy, aby rozhodnutí správního úřadu bylo neprodleně vykonáno, a vzešla-li by vý-

konem tím straně nenahradi-
itelná škoda. Musí tedy oba
tyto předpoklady býti splněny,
aby strana měla na přiznání
odkladacího účinku nárok. Boh.
A 1879/23. Srovnej však judi-
katuru býv. spr. soud. dvora:

(16) Úřad má podle volné
úvahy hodnotiti předpoklady
povolení odkladu provedení
nařikáného rozhodnutí, nebo
opatření. Alt. 185, 347 pl., 1011,
Budw. 3233/A, Pop. 3574,
Budw. 7155/A, Reiss. 6789,
Budw. 3026/F.

IV. Soudní kontrola odepření odkladného účinku.

(17) O stížnosti do rozhod-
nutí správního úřadu odpírají-
cího přiznání odkladného účin-
ku dle § 17 zák. o ss. musí
nss. věcně rozhodnouti, i když
rozhodne ve věci samé. Boh.
A 7528/28. (Srov. však násled-
ující judikáty!)

(18) Rozhodování nss-u o
stížnosti do usnesení správního
úřadu, kterým byla zamítnuta
žádost stl-ova za přiznání od-
kladacího účinku jeho stížno-
sti podané k nss., stává se
bezpředmětným, a nutno stíž-
nost takovou odmítnouti jako
nepřípustnou, byla-li stížnost,
pro kterou bylo za odklad žá-
dáno, nss-em již zamítnuta.
Boh. A 1879/23, 1447/22, 3626/
24, 7103/28, Boh. F 3182/26.

(19) Stížnost do odepření
odkladacího účinku stížnosti
podané k nss-u dle § 17 zák. o
ss. jest odmítnouti a limine,

když již ve věci samé nál.
nss-em byl vydán. Boh. A
XLVI/20, 1447/22.

(20) Přiznání odkladného
účinku dle § 17 zák. o ss.
může býti súčasťou stranou
nařikáno stížností k nss. Boh.
A 8047/29.

(21) Veřejným zájmem ne-
připouštějícím přiznání odklad-
ného účinku stížnosti k nss.
(§ 17 zák. o ss.), je obsazení
definitivního místa učitelské-
ho definitivní silou. Boh. A
8990/31.

(22) Výrok stpú-u o tom,
vyžadují-li veřejné zájmy, aby
jeho nařikáno opatření, týkající
se výpovědi z hospodaření
dle §§ 12 a násl. zák. náhrado-
vého z 8. dubna 1920, č. 329
Sb. bylo neprodleně vykonáno
(§ 17 zák. o ss.), jest výsle-
dem hodnocení všech okolno-
stí, které mají v rámci celko-

vé akce pozemkové reformy
vztah k danému případu s hle-
diska veřejných zájmů, a mů-
že proto býti nss-em přezkou-
mán toliko s hlediska § 6,
odst. 2. zák. o ss. Boh. A 1879/
23.

(23) K zamítnutí žádosti za
přiznání odkladného účinku
podle § 17 zák. o ss. stížnosti
k nss. na rozhodnutí o nuce-
ním nájmu místností podle
zák. č. 189/1919 Sb. nestačí, že
nucený nájem jest ve veřejném
zájmu nutný, nežádají-li ve-
řejné ohledy také, aby rozhod-
nutí bylo neprodleně
provedeno. Boh. A 4464/
25.

(24) Nemožností provozovati
výčepnickou licenci — třeba i
jen nájemcem — vzniká nena-
hraditelná škoda podle § 17
zák. o ss. Boh. A 7528/28.

(25) Nenahraditelnou újmou

ve smyslu § 17 zák. o ss. sluší
rozuměti nejenom újmu na
materiálních, nýbrž i na ideál-
ních statcích, kterou nelze již
nijak odčinit. Zda v konkré-
tním případě jde o takovou
újmu, jest otázkou skutkovou.
Boh. A 5061/25.

(26) »Nenahraditelnou« ve
smyslu § 17 zák. o ss. se ne-
stane škoda teprve tehdy, je-li
způsobilá stranu existenciě
ohroziti. Boh. A 7528/28.

(27) Ustanovení § 9 posl.
odst. zák. č. 189/1919 Sb. ve
změně zák. č. 295/1920 Sb. o
tom, že stížnosti proti opatře-
ním podle tohoto paragrafu
učiněným nemají odkladacího
účinku, týká se jen řízení před
úřady správními, jež jest u-
končeno výrokem min. škol.
a nebyl jim změněn předpis
§ 17 zák. o ss. Boh. A 5569/
26.

§ 18.

Stížnost k nejvyššímu správnímu soudu má
přesně označiti rozhodnutí nebo opatření, proti ně-
muž směřuje, jakož i jednotlivé stížné body.

Ke stížnosti jest připojiti všechny pomůcky
v prvopisu neb opisu, o které strana stížnost
opírá.

Stížnost musí býti opatřena podpisem advo-
káta.

Autentický text:

Die Beschwerde an den Verwaltungsgerichtshof hat die
Entscheidung oder Verfügung, wider welche sie gerichtet ist,
sowie die einzelnen Beschwerdepunkte genau zu bezeichnen.

Derselben sind alle Behelfe, auf welche die Partei die
Beschwerde stützt, in Urschrift oder Abschrift anzuschliessen.

Die Beschwerde muss mit der Unterschrift eines Advokaten
versehen sein.

Zpráva komise panské sněmovny z 12./12 1874 k odst. 2. Ustanovení pojaté v souhlase s §em 9 statutu říšského soudu z 26. října 1869 do § 19 (§ 18 zák.), podle něhož doklady, o něž strana svou stížnost opírá, mohou být k ní připojeny buď v prvopise anebo v opise, jest ospravedlněno vzhledem ke znění §u 21 osnovy (§ 20 zák.), jež by mimo to mohlo sváděti k výkladu, že k originálu stížnosti musí vždy být připojeny v originálu i doklady, nemá-li dojít k odmítnutí jímž se v § 22 (§ 21 zák.) hrozí.

Zpráva výboru posl. sněmovny z 4./3. 1875 k odst. 3. Přes to, že nenavrhuje se žádná změna tohoto §u, nezdá se zbytečným, zmíniti se o ustanovení, že stížnost k správ. soud. dvoru musí být opatřena podpisem advokáta, o čemž se ve výboru mínění rozcházela, a vyložiti podstatné důvody jež přiměly většinu k tomu, aby při tomto předpisu setrvala.

Proti ustanovení tomuto bylo namítáno s jedné strany, že se tím stranám vedení stížnosti ztíží a zdraží, s druhé strany však, že advokáti budou v zájmu správního soudního dvora vydání nejtěžším podezřením od stran a zatížení úkolem velmi povážlivým.

Většina výboru považovala však ustanovení toto za nutné, jak v zájmu nové instituce, tak v zájmu obyvatelstva, v zájmu instituce ne tak proto, aby správní soudní dvůr byl ušetřen přetížení, jako spíše proto, poněvadž by správní soud. dvůr mohl se u velké části obecnstva snadno státi nepopulárním, kdyby zejména na počátku byl nucen nepoměrně často zamítati a snad i často ukládati tresty pro svévoli; především však v zájmu samého obecnstva, jehož méně inteligentní část, kdyby zmíněného předpisu nebylo, zcela jistě by upadla do rukou pokoutním písařům, jímž by bylo zřízením správního soud. dvora otevřeno působistiě úrodnosti v pravdě tropické.

Naproti tomu má toto nepatrné ztížení přístupu k správnímu soud. dvoru již proto malý význam, že tyto stížnosti, i kdyby nebyly toho po zákonu zapotřebí, musely by být pracovány odborníky a stranami honorovány.

Ostatně jest ještě poznamenati, že i podle zákona ze 15./4. 1869, č. 44 ř. z. o organizaci říšského soudu (§§ 16 a 17) musí být podpisem advokáta opatřeny jak žádosti jednotlivců ohledně nároků proti některému z království a zemí nebo proti jejich souboru, tak i stížnosti pro porušení práv politických, jež sluší ve státě ústavním považovati za nejvýznamnější a nejpopulárnější.

Obavy, které odvozovány byly z poměru advokátů ke stranám, nezdály se většině výboru podstatnými, poněvadž funkce, která má připadatí advokátům, odpovídá jejich povo-

lání, jakožto zástupcům stran, a poněvadž odmítnutí neoprávněných požadavků nemůže jim působiti vážné potíže.

Hácha (Nss. str. 855): »Jurisdikce, zařizená na ochranu »subjektivních práv« je naporád ovládána procesní zásadou disposiční. Soudní kontrolu vyvolává jen zakročení, Anrufung (§ 5 říjn. zák.) toho, vůči němuž správní akt působí, pro něž je konkretisovanou právní normou... Jest jen provedením této disposiční zásady, že zákon (§ 18) požaduje, aby ten, kdo se soudní kontroly dovolává, označil netoliko objekt svého procesního útoku (rozhodnutí nebo opatření), nýbrž aby uvedl také „jednotlivé stížné body“, „die einzelnen Beschwerdepunkte“. To je necessarium stížnosti, nezbytná její náležitost. „Stížné body“ dávají ohraničující rámec soudní kontrole správního aktu. Je to v podstatě stará procesní zásada *judex ne eat ultra petita partium*. Proto má formulace, čili precisování stížných bodů tak důležitý význam pro správně-soudní proces, a pro procesní osud stížnosti. Zásadně soud nemůže si všimati ani očividných nezákonností správního aktu, nejsou-li ve stížnosti vytkány. . . . Judikatura je v tom od počátku aspoň theoreticky velmi přísná. Prakticky činí se ovšem někdy ústupky, aby strany nebyly pokutovány za nevědomost nebo nedbalost advokáta, jehož součinnost při koncipování stížnosti je zákonem předepsána... Kdy jsou „stížné body“ přesně označeny, čili dostatečně precisovány nebo konkretisovány, jak se to v nálezech vyjadřuje, je těžko všeobecně říci. Zákon nenaznačuje, zdali k precisování stížného bodu náleží i jeho bližší odůvodnění, a zdali i toto odůvodnění (*Begründung*, *Rechtfertigung*) určuje hranice soudní kontroly, takže by soud vázáný na stížné body v tomto pregnantním smyslu, musil stížnost zamítnouti, kdyby její argumentaci, dovozující nesprávné použití určité normy právní, neshledal správnou, třeba že snad jiný pochod myšlenkový nezákonnost aktu zřejmě odhaluje. Jednací řád vydaný nařízením č. 209/1907 ř. z. vykládá v §u 29 náležitost precisování stížných bodů v ten smysl, že ze stížnosti má být zřejmo, pokud se rozhodnutí bere v odpor a v čem stěžovatel porušení práva a právně mylné posouzení věci spatřuje a (při procesních vadách) v čem vytkaná procesní vada

spočívá. Bližšího odůvodnění stížného bodu jednací řád nepožaduje. Jednací řád, který je dílem samého ss., představuje i v tomto bodu esenci ustálené soudní praxe... I při nejmírnějším požadavku na precísování „stížných bodů“ musí ovšem ze stížnosti býti poznatelné, ve kterých kusech a po kterých stránkách má soud naříkaný správní akt zkoušeti. Naprosto nestačí, jako se to nezřídka děje, jestliže stížnost podává rozvláčné vylíčení děje, končící prostě návrhem, aby rozhodnutí bylo pro nezákonnost nebo vadné řízení zrušeno. Soud není povinen, aby stížné body sám konstruoval (Boh. adm. 1355, 1508 a j.), třebaže i to někdy činí (Boh. adm. 6851). Pouhé uvádění skutečností, jež stížnost vůbec nijak neuvádí ve vztah ke tvrzené nezákonnosti nebo vadě řízení, se obyčejně za dostatečné nepovažuje (Boh. adm. 982). Tím méně stačí zcela povšechné tvrzení nezákonnosti nebo vad řízení (Boh. adm. 1025, 2003). Rovněž nestačí blíže nekonkretisovaná výtka, že žalovaný úřad nezaujal stanovisko k námitkám instančního rekursu (Budw. A 8241/1911). Petit, znějící na zrušení pro nezákonnost nebo pro vadu řízení, není „stížný bod“ (Budw. A 33/1901). Stížné body musí býti obsaženy v samé stížnosti... Tomu není vyhověno, když stížnost jen odkazuje na obsah instančních prostředků opravných (Budw. A 115/1901, 5258/1907, 6619/1909, Boh. adm. 1396, 2181 a mnoho j.). Aní pouhý odkaz na jinou soudní stížnost nepokládá se za dostatečný (Boh. adm. 7639). Zvláště přesná konkretisace požaduje se ve věcech volebních (Boh. adm. 5545). Je zcela v duchu hlavního směru praxe, že na právnické pojetí případu neklade se váha. Je neškodné, operuje-li stížnost s normami, které se na případ nehodí. (Budw. 13308/1899).<

I. Přesné označení naříkaného rozhodnutí nebo opatření.

(1) Stížné body, namířené proti rozhodnutí, které není ve stížnosti na ss. výslovně označeno za rozhodnutí naříkané, jsou nepřipustné a nelze k nim proto přihlížeti. Reis. 6788, Budw. 3421/F.

(2) Se zřetelem k ustanovení §§ 2, 5, 7, 14 a 18 zák. o ss. může nss. přezkoumávati, v mezích námitek stížnosti, pouze onen výrok úřadu správního, který obsažen jest v rozh., proti němuž byla podá-

na stížnost ve lhůtě zák.-m stanovené. Boh. A 2280, 2003/23, 1397, 1330, 1766/22.

(3) Předmětem rozhodování nss. může dle §§ 2 a 18 zák. o ss. býti toliko konkrétní rozh. nebo opatř. správního úřadu, které stížnost sama za svůj předmět označuje, nikoli rozh. neb opatř., jež úřadem dosud vydáno nebylo. Boh. A 2413, 1800/22.

(4) Jestliže stížnost neudává data ani čísla rozh. žalovaného úřadu, proti němuž stížnost směřuje, a ani v intimátu data ta udána nejsou, v odvodním spise žal. úřadu se však uznává implicitě, že rozh. naříkaného obsahu vydáno bylo, vychází nss. z předpokladu, že výrok naříkaného obsahu skutečně byl vydán, třeba tu není zvláštního konceptu, nebo jiného aktového záznamu ve spisech žal. úřadu. Boh. A 2034/23.

(5) Vyhověla-li strana ustanovení § 18 zák. o ss. potud, že označila datum, číslo i pod-

statný obsah naříkaného rozh. a připojila i opis jeho, nelze v pouhém mylném označení úřadu viděti dostatečný důvod, aby bylo odepřeno meritorní vyřízení stížnosti. Boh. A 2123/23.

(6) Stížnost k nss-u není nepřipustná podle § 18, odst. 1. zák. o ss. jen proto, že jako žal. úřad uvádí referát min. škol v Bratislavě, ač nař. rozhodnutí pochází od ministerstva škol. a bylo referátem v Bratislavě jen intimováno. Boh. A 6302/27.

(7) Jestliže ve výměru intimujícího úřadu nebylo vůbec uvedeno, že o odvolání strany rozhodla odvolací komise, nýbrž bylo jen poukázáno na výnos zem. fin. ředitelství, jímž bylo rozhodnutí odvolací komise pouze intimujícímu úřadu sděleno, a strana svoji stížnost k nss. řídila proti zem. fin. ředitelství, zakládá tato nesprávná intimace podstatnou vadu řízení ve smyslu § 6 zák. o ss. Boh. F 5520/30.

V četných případech byly usneseními finančních senátů odmítány a limine pro nedostatek přesného označení naříkaného rozhodnutí stížnosti, jež označily za žalovaný úřad na místo odvolací komise zemské nebo generální finanční ředitelství, jež rozhodnutí naříkané intimovalo. Stalo se tak na př. usn. z 15./2. 1932 č. 14439/30, z 16./1. 1932 č. 19502/30, z 15./3. 1932 č. 20458/30, z 1./2. 1930, č. 846/30. Praxe tato byla opuštěna.

II. Přesné označení jednotlivých stížných bodů.

A) Nss. vykládá zákonný požadavek přesného označení stížných bodů mírně, spokojuje se tím, jsouli dostatečně poznatelné; ne-

správné formulace závěrečného petitu ani citace zák. ustanovení není v zásadě zapotřebí; poukaz na nehodící se normu není stěžovateli na škodu.

(8) Nss. posuzuje stížnost in toto, nikoliv jen podle formulace návrhu stížnosti a neklade váhy na přesnost jejich formulace, lze-li z ostatního obsahu stížnosti stížné body s dostatečnou určitostí poznati. Boh. A 6851/27.

(9) Nejsou-li stížní body výslovně označeny, avšak přece z vývodů stížnosti poznatelné, nelze stížnost zamítnouti pro nepřipustnost. Reis. 4493, Budw. 1647/F.

(10) Nesprávná formulace závěrečného stížního petitu nečiní stížnost nepřipustnou. Alt. 188, Budw. 2649.

(11) Je věcí strany, aby vyslovila určitý právní nárok a opřela ho o určité skutkové údaje. Poukaz na zákonné ustanovení, jehož na konkrétní případ použití nelze, nemůže však býti straně na škodu. Alt. 649, Budw. 13.318.

Jen výjimečně shledal soud nedostatek konkrétní stížního bodu v tom, že nebyla ci-

B) Požadavek konkrétní stížnosti; její náležitosti v s e o b.

(15) Podle §§ 2, 5, 7 a 18 zák. o ss. může nss. přezkoumávat pouze onen výrok žalovaného úřadu, který jest obsažen v naříkaném rozh. — a to, pokud nejde o zmatečnost, k níž jest soudy hleděti z povinnosti úřední, pouze v mezích námitek stížnosti náležítě

tována zákonná norma; nepublikovanou speciální normu nutno ve stížnosti vykáhati:

(12) Námitka stížnosti, že předseda komise pro daň výdělkovou nemá právo vznést odvolání, neuvádějící pro toto tvrzení žádná zákonná norma a odkazující k důvodům podání strany v řízení správním, není konkrétnisována ve smyslu § 18 zák. o ss. Boh. F 4030/28.

(13) Stížnosti k ss. proti rozhodnutí odvolacích komisí pro os. daň z příjmu jsou nepřipustné, nevytýkají-li ani vadnost řízení, ani neuvádějí zákonné ustanovení, jehož bylo nesprávně použito. Reis. 4494, Budw. 144/F.

(14) Dovolávajíc se v řízení správním nebo před nss-em předpisu speciálního, v příslušných zákonících nebo věstnicích nevyhlášeného, musí strana předpis takový vykáhati. Boh. A 3812/24.

konkrétnisovaných. Boh. A 2003/23, 1457/22, 726/21, 309/20.

(16) Stížnost k nss. je nepřipustná, nejsou-li body její přesně označeny. Boh. F 1538/23.

(17) Nss. není oprávněn přezkoumávat z moci úřední

správnost právního názoru úřadu v naříkaném rozh. projevěného, jestliže stížnost neuvádí, že nařík. rozh. jest z tohoto důvodu nezákonné (§ 5, odst. 1. zák. o ss.). Boh. A 1826/23, srov. 1857/23.

(18) Příslušnost ss. sahá pouze potud, pokud stěžovatel tvrdí porušení konkrétního práva, ať již formálního či materiálního. Alt. 249, Budw. 4890, 4703.

(19) Pokud stížnost adm. rozhodnutí nenapadá, nemá ho ss. zkoumati a nemá tedy se zabývat ani právním názorem v něm vysloveným, který není stížností vyvrácen. Alt. 650, Budw. 9884.

(20) Ss. musí se omeziti na stížní body konkrétnisované v písemné stížnosti i tehdy, žádá-li petit zrušení rozhodnutí in toto. Alt. 646, Budw. 33/A.

(21) Ss. nemá nař. adm. rozhodnutí zkoumati dále nežli v mezích stížních bodů a žádostí strany. Alt. 176, Budw. 3027, 2342, 2509, 4390, 4425.

(22) Ss. nemůže zrušiti naříkané rozhodnutí v bodech, proti nimž stížnost nemíří, byť byly i nezákonné. Alt. 135, Budw. 3362.

(23) Stížnost, v níž se tvrdí toliko nesprávnost přijaté skutkové podstaty, avšak neuvádí se, v kterém směru jde o nezákonnost nebo o vadu řízení, je nepřipustná. Reis. 13.334, Budw. 6848/F.

(24) Všeobecné tvrzení, že nař. rozhodnutí nezaujalo stanovisko k námitkám rekurs-

ním, nelze považovati za formulování stížního bodu ve smyslu §u 18. Pop. 3714, Budw. 8241/A, Reis. 13.333, Budw. 8241/A.

(25) Konkrétnisování stížního bodu ve smyslu §u 18 nelze shledati v pouhém pochybování o spolehlivosti a správnosti znaleckého dobrozdání. Alt. 1003, Budw. 5451/A.

(26) Výtky, které činí stížnost ve formě pochybnosti a domněnek, nikoliv ve formě konkrétních tvrzení, nelze považovati za dostatečně precisované stížní body ve smyslu § 18 zák. o ss. Boh. A 606/20.

(27) Namítá-li strana ve stížnosti, že závažné okolnosti nebyly v řízení správním dostatečně vyšetřeny, jest její věcí, aby vytkla určité okolnosti, které dle jejího zdání jsou závažné a zůstaly nepovšimnuty. Boh. A 15/19.

(28) Všeobecné popření správnosti dobrozdání zdravotního znalce, neobsahující konkrétní námítky proti správnosti premis, z nichž dobrozdání vychází, ani proti logičnosti závěrů, k nimž dospívá, není s to, aby oslabilo vyjádření znalce úřadem přibráného, neopírali se samo o dobré zdání jiného odborníka. Boh. A 585/20.

(29) Byly-li vývody odvolání zodpověděny rozhodnutím poslední stolice, nelze v pouhém opakování jejich ve stížnosti k nss. shledati stížní bod ve smyslu § 18 zák. o ss. Boh. F 6392/32.

C) Stížné body netřeba odůvodňovati, musí však z nich býti patrna příčinná souvislost mezi vytýkanou nezákonností (resp. vadou řízení) a poškozením stěžovatelova práva.

(30) Stížnost vyhovuje předpisu § 18 zák. o ss., tvrdí-li porušení právních předpisů, o které st-l opírá subjektivní právo, a navrhuje proto zrušení rozh. Boh. A 53/19.

(31) Postačí, jestliže ve stížnosti jednotlivé stížní body jsou označeny bez připojení vlastních právních vývodů. Reis. 13.332, Budw. 6926/F.

(32) Tvrzení, z nichž stížnost ani pro nezákonnost naříkaného rozh. ani pro vadnost řízení nic nedovozuje, nelze pokládati za zvláštní bod stížní dle § 18 zák. o ss. a nemůže se tedy nss. jimi zabývatí. Boh. A 982/21.

(33) Námitkou, z níž není patrné, v čem vidí st-l porušení svých subjektivních práv, nemůže se nss. zabývatí (§ 18 zák. o ss.). Boh. A 1508, 1355/22, srov. 2736/23.

(34) Námitka stížnosti, že st-l nebyl úřadem šetření konajícím vyslechnut, jest bezdůvodna, neuvádí-li stížnost, jaké návrhy a důkazy byl by st-l v řízení uvedl, proč by v daném případě nedostatek jeho slyšení mohl tvořiti vadu řízení podstatnou, a v čem nedostatek ten obranu jeho stížil. Boh. A 1598/22.

(35) Uvádí-li st-l, že mu úřad v řízení správním odepřel nahlédnouti do správ. spisů, nejdě o vadu podstatnou, netvrdí-li stížnost, že tímto postupem úřadu byla straně v

určitém směru stížena obrana proti nař. rozh. Boh. A 1515/22.

(36) Pouhé tvrzení, že by určité okolnosti měly býti zjištěny, a že by jejich zjištění způsobilo opačné rozh., nelze samo o sobě uznati za stížní bod dle § 18 zák. o ss. formulovaný, není-li příčinná souvislost mezi oněmi okolnostmi a výrokem úřadu zřejma ani z vývodů stížnosti ani z obsahu spisů. Boh. A 1092/22.

(37) Podotýká-li jeden ze spolustěžovatelů (opatrovník svěřenství) v (úvodu) stížnosti, že naříkané rozh. nemůže vejíti v moc práva, protože mu nebylo doručeno, nezabývá se nss. blíže touto poznámkou, neobsahující žádný přesně formulovaný stížní bod podle § 18 zák. o ss., zvláště když onen spolustěžovatel společně s ostatními účastníky stížnost bez vší výhrady podává a tím také k naříkanému rozh. zaujímá posici takovou, jako by bylo bývalo také jemu doručeno. Boh. A 1942/23. Srov. (48) a (49) u §u 14.

(38) Námitky proti volbě honebního výb-u vytýkající vady volebního aktu, možno uznati za závažné resp. za vyhovující § 18 zák. o ss. jen, tvrdí-li stížnost, že prohlášený výsledek volby v určitém konkrétním směru nesouhlasí s jejím výsledkem skutečným,

resp. že honeb. úřad nemá po ruce pomůcek, aby to mohl přezkoumati. Boh. A 2541/23.

D) Nedostatek stížného bodu ve smyslu § 18 shledán byl na př. v těchto případech:

(39) Broj-li stížnost pouze proti výši vyměřovací základny, nemůže ss. zkoumati, zda příjem dotyčeného pramene vůbec daní podléhá. Reis. 4495, Budw. 14.689.

(40) Proti platebnímu rozkazu úřadu první stolice, jenž obsahuje pouze vyčíslení rozhodnutí zem. fin. ředitelství, kterým byla poplatková povinnost strany co do základu i co do výše převodního poplatku konečně upravena, jest nepřipustna stížnost k nss., vytýkající pouze, že úřad nebyl pro právní moc nastalou oprávněn o věci znovu rozhodnouti, a že nová úprava poplatku není správná. Boh. F 6202/32.

(41) Nepřipustna jest stížnost k nss., jestliže proti rozh., kterým byla zamítnuta žádost za obnovu řízení, uplatňuje jen meritorní námitky, týkající se nároku samého. Boh. A 302/20.

(42) Není-li ze stížnosti patrné, z kterých zvláštních důvodů jest pokládáno potvrzení speciálního volebního aktu za neplatné, nemá se ss. zjišťováním takového stížního bodu zabývatí. Alt. 181, Budw. 2785.

(43) Obrací-li se strana stížností na nss. proti výroku min. obch. o útratách známkového sporu, náleží jí podle § 18 zák. o ss., aby uvedla jednotlivé položky, jí ve sporu tom likvidované a min-em nepřisouzené. Boh. A 7068/28.

(44) Stížnost do výsledku voleb do záv. rady hornické dlužno do té míry konkretisovati, aby mohla poskytovatí podklad pro úsudek, zda vytýkané vady vol. řízení mohly míti vliv na konečný výsledek volby, leč by šlo o vadu takovou, jejíž konkretisace podle povahy věci není možná. Boh. A 5545/26.

(45) Stížnost, která neobsahuje stížného bodu proti vlastnímu obsahu nař. rozhodnutí, jest nepřipustná. Usn. z 8./3. 1930, č. 714/30 a ze 16./1. 1932 č. 11.926/30.

(46) Všeobecným tvrzením nijak blíže neodůvodněným, že stěžovatel daň nezatajil, není formulován stížní bod dostatečně. Reis. 9553, Budw. 5453/F.

(47) Námitka ve stížnosti k ss., že proti ocenění podle vnějších známek stálo ocenění podle pomůcek vyčíslených, není dostatečně konkretisována, nebyly-li tyto pomůcky označeny. Reis. 13.336, Budw. 6943/F.

(48) Poznámka, že příznání zůstalo bezdůvodně nepovšimnuto, neobsahuje formulaci stížního bodu. Reis. 6783, Budw. 3452/F.

(49) Pouhá výtka stížnosti, že neodpovídá zákonu v otázce promlčení úroku z prodlení při dani přepychové rozhodnutí žalovaného úřadu vyslo-

vující, že o promlčení tom platí ustanovení § 45, odst. 5. zák. č. 321/1921 a že doručným upomínky na úroky poplatníku byla přerušena šesti-letá promlčecí lhůta, postrádá konkretisace ve smyslu § 18 zák. o ss. Boh. F 5231/30.

(50) Domáhá-li se stížnost osvozen od poplatkového ekvivalentu pouze z důvodu věnování k účelům všeobecně užitečným a humánním, nezkoumá ss., zda jde o věnování k účelům vyučovacím. Reis. 9552, Budw. 5727/F.

(51) Jestliže stížnost proti výroku úřadu, že poplatky z nájemní smlouvy jsou dle § 94 lit. a) zák. o d. os. přičitatelné k základu zdanění jako část výloh spojených se zařízením podniku, pouze uvádí, že sporné poplatky jsou obchodním vydáním, není konkretisována dle § 18 zák. o ss. Boh. F 5067/29.

(52) Petit stížnosti, která popírá poplatkovou povinnost vůbec, aby naříkané rozhodnutí bylo zkoumáno také ohledně vyměření poplatků, není dostatečně formulovaným stížným bodem a nemůže být ss-u podnětem, aby přezkoumal, zda vyměření jest správné. Reis. 1763, Budw. 11.623.

(53) Poznámka stížnosti, že předpisy §u 43 a následujícího zák. o př. d. nebyly zachovány, není dostatečně konkretisovaným stížným bodem. Reis. 6782, Budw. 3423/F.

(54) Pouhým poukazem na reasumovanou bilanci pro obchodní rok (1922), předcháze-

jící obchodnímu roku pro zdanění rozhodnému (1923), není konkretisován stížní bod podle § 18 zák. o ss. proti výroku úřadu o přípočtu určité položky, jako odpisu ztráty (z roku 1922) do základu zdanění na dotyčný berní rok (1924). Boh. F 5067/29.

(55) Námitka stížnosti, že vyměření výdělkové daně III. tř. není v poměru k zisku stěžovatelovu, neuvádějící však vůbec, jakého zisku stěžovatel skutečně docílil, není náležitě konkretisována ve smyslu § 18 zák. o ss. Boh. F 1176/23.

(56) Námitka stížnosti, že je rozhodnou skutečnou hodnotu cenných papírů, vznesená proti výroku odvolací komise, že cenné papíry byly k 1. březnu 1919 oceněny podle kursů, stanovených min. fin. na základě § 15, odst. 1. zák. o dávce z majetku, není stížným bodem ve smyslu § 18 zák. o ss. Boh. F 5602/31.

(57) Za stížní body, konkretisované dle § 18 zák. o ss. nelze pokládati pouhou námitku, že zvýšení hodnoty majetku komisí proti přiznání jest nepřiměřené, ani pouhé prohlášení, že stěžovatel nemůže souhlasit se stanovením hodnoty domů komisí odchýlně od přiznání, v němž byla uvedena cena domu, vypočtená ve smyslu § 12 zák. o dávce, pokud se týče § 164 zák. o d. os. Boh. F 3837/27.

(58) Uvedl-li úřad ve svém rozhodnutí konkrétní okolnosti, pro které nepokládá za splněné náležitosti předložených

úctů ve smyslu § 8 prov. nař. č. 22/1906, nutno na tyto konkrétní výtky rozhodnutí ve stížnosti reagovali určitými vývody. Boh. F 3000/26.

(59) Stížnost proti oznámení státního pozemkového úřadu,

že ukončuje oceňovací řízení stran majetku nemovitého státem přebíraného, je nepřipustná, netvrdí-li stížnost, že majetek onen záboru a převzetí nepodléhá. Boh. A CCXXIV/24, CCLXV/25.

E) Stížné body musí býti přímo v (písemné) stížnosti; požadavku §u 18 není vyhověno, omezí-li se stěžovatel na poukaz na:

a) jinou svoji stížnost u nss., Boh. A 7639/28, Boh. F 4535/28, 4843/29, 5792/31; Reis. 1761, 6781 Budw. 8305, 2778, 3771/F a j.,

b) obsah svého odvolání, Boh. A 1396, 1508, 1569/22, 2109, 2179, 2186, 2317, 2318, 2895, 2982/23, Boh. F 47/19, 144, 208/20, 3837/26, 4032/28, 5029/29, 5725/331, 6230/32; Alt. 1001, 648, Pop. 3715, Budw. 1630, 1737, 4154, 5258/A, 6907/F a j.,

c) obsah zrušeného rozhodnutí nižší stolice, Boh. A CLXI/23, 2003/23, 1025/21;

d) nebo uplatní-li stížní bod teprve při veřejném ústním líčení (vyjma stížný bod, který dříve nemohl býti uplatněn) viz též § 5. K tomu praví Hácha (Nss. str. 871): »... i s přísnými požadavky dá se srovnati, když stěžovatel při ústním líčení a po případě v přípravném spisu (t. j. replice) stížné body ve stížnosti blíže provádí a odůvodňuje. Jinak by přednes při líčení neměl smyslu. Byl by pouhým a celkem zbytečným opakováním písemné stížnosti. Nesmí však býti překročen rámec písemnou stížností vymezený (Boh. adm. 314) zejm. není přípustno formulovati teprve při líčení nový stížný bod. (Budw. A. 1212/02, 3795/05, 5504/07 a j., pak Boh. adm. 168, 197, 305, 2179, 3718, a j. uvedené v Jud. I. A 3141). Jen v jednom směru se praxe uchyluje od přísné zásady, připouštějíc i při ústním líčení nové námitky, které mohly býti vzneseny teprve na základě nahlédnutí do správních spisů v řízení před nejvyšším správním soudem. Tato nedůslednost hájená ekvitou a účelností, ztrácí nyní v dosahu § 23, nař. č. 8/1928 Sb. a §§ 331 a 215 zák. o přímých daních č. 76/1927 Sb. všelikou oporu.

Nikdy nejsou nepřipustny námitky vytýkající t. zv. zmatky naříkaného správního aktu, k nimž je soud povinen hledět z úřední povinnosti. To rozumí se sice samo sebou, nejde tu však o pravé námitky, takže soud nebyl by povinen v nálezu se jimi zabývat, shledal-li je bezpodstatnými.»

(60) Námitky formulované teprve při ústním líčení nemůže nss. respektovati (§ 18 zák. o ss.). Boh. A 305/20, 2179, 1968/23, 1559/22, 373, 359, 327/20, 197, 168/19 — srov. 81/19.

(61) Právní námitky při veřejném líčení jsou přípustny jen v mezích stížných bodů precísovaných ve stížnosti. Boh. A 314/20.

(62) Formulování nových stížných bodů při veř. úst. líč. jest nepřipustné. Alt. 177, Budw. 2401, 3114, 3253, 3360, Alt. 345, Budw. 6890, Alt. 1000, Budw. 1212, 3795. 5504/A. Srov. Reis. 6775, Reis. 6784, Budw. 2366/F. Reis. 9542.

(63) Námitka, že naříkanému rozhodnutí vadí dřívější rozhodnutí správního úřadu vzešlé v moc práva, je nepřipustná, nebyla-li vznesena již v písemné stížnosti. Boh. A 8914/30.

(64) Popření legitimize k podání rekursu musí být ve stížnosti jako stížní bod uplatněno. Takové popření teprve při úst. veř. líč. je nepřipustné. Alt. 180, Budw. 4332.

(65) Nebyl-li nárok na daňové osvobození oprěn o mezinárodní smlouvy v písemné stížnosti, nemůže ss. k nim při-

hlédnouti, odvolá-li se na ně stěžovatel při veř. úst. líč. Reis. 6787, Budw. 3962/F.

(66) Popření formální platnosti nařízení obecního úřadu z důvodu, že nespočívá na usnesení, odpovídajícím zákonu, může být účinně uplatněno jen ve stížnosti, nikoliv však teprve při veř. úst. líč. Alt. 179, Budw. 4121.

(67) Napadá-li písemná stížnost pouze použití poplatkové sazby, nemůže při veř. úst. líč. brojeno být proti poplatkové základně. Reis. 6785, Budw. 3306.

(68) Návrh zástupce úřadu, učiněný při veřejném ústním líčení o stížnosti, již byla vzata v odpor podmínka, stanovená v aktu, týkajícím se povolení akc. společnosti a schválení jejích stanov, aby zrušen byl také akt povolovací a schválení stanov, bude-li zrušena ona podmínka, musí nss. přejít, neboť může přezkoumávat naříkané rozh. jen v mezích stížných bodů. Boh. A 137/19.

(69) Námitky, které mohly být činěny teprve při ústním líčení na základě nahlédnutí do spisů nss., nejsou opožděné. Boh. A 1397/22. Srovnej však:

(70) Při veřejném ústním líčení před nss., jsou přípustny

nové právní vývody, pokud se pojí na skutkovou podstatu v řízení správním uplatňovanou. Boh. F 3507/27.

(71) Byl-li v adm. řízení popíráno pouze rozsah vedení politické exekuce, nikoliv však její přípustnost, nelze ohledně přípustnosti teprve při veř. úst.

líč. stížní bod uplatnit. Alt. 142, Budw. 4030/F.

(72) Právní vývody na základě skutkové podstaty zjištěné v řízení adm. mohou být předneseny také teprve při veř. úst. líč. Reis. 6786, Budw. 3883/F, Reis. 13.330, Budw. 7510/F.

F) Nedostatek stížného bodu může být příčinou nepřipustnosti nebo bezdůvodnosti jiného stížného bodu stížnosti; nedostatek stížného bodu proti jednomu z důvodů, poskytujícím dostatečnou oporu naříkanému rozhodnutí, vylučuje úspěšnost stížnosti (viz str. 149).

(73) Námitka stížnosti, že rozhodnutí úřadu jest odůvodněno »blanketárně«, není konkretisována ve smyslu § 18 zák. o ss., když stížnost neformuluje meritorní námitky proti daňovému předpisu ani neopakuje námitky v odvolání uvedené. Boh. F 2963/26.

(74) Nevytýká-li stížnost k nss., že znalecký posudek, na němž úřad založil svůj výrok, že u zboží, ohledně něhož bylo žádáno za vydání dovozního listu, jde o jemné pšeničné otruby, jest materiálně nesprávný, není podstatnou vadou, jestliže posudek ten nebyl straně v řízení správním sdělen. Boh. F 5953/31.

(75) Nepopírá-li strana ve stížnosti k nss. svoji povinnost prokázat výšku dluhu, zatěžujícího v době převodu darovanou nemovitost, nemůže důvodně vytýkat vadu řízení v tom, že úřad, nepokládal-li

ověřený opis výtahu z pozemkových knih o výšce zmíněného dluhu za dostatečný důkaz, nesdělil straně, jakým jiným způsobem má výšku dluhu prokázat. Boh. F 5857/31.

(76) Neformuluje-li stížnost námitky proti výroku, jímž úřad v postupu stolic nepřipustil žádanou obnovu řízení z důvodů, že strana neprokázala nových skutkových okolností, jest bezdůvodná námitka stížnosti, že úřad nerozhodl meritorně ve věci samé. Boh. F 4778/29.

(77) Neformuluje-li stížnost k nss. stížní bodu, konkretisovaného ve smyslu § 18 zák. o ss., proti jednomu z dvou důvodů nař. rozhodnutí ohledně povinnosti poplatníkovy k všeobecné dani výdělkové (že poplatník neprokázal existence služebního poměru), jest lhostejno, zda druhý důvod rozhodnutí (že poplatník jest sa-

mostatným podnikatelem ve | ností napadený, je v souhlase
smyslu § 1 zák. o d. os.) stíž- | se zákonem. Boh. F 5906/31.

III. Připojení pomůcek ke stížnosti.

Pomůckami ve smyslu 2. odst. § 18 jsou jen písemnosti, nikoliv na př. vzorky zboží, na jichž předložení soudu zákon vůbec nepomýšlí. Připojené pomůcky jsou přílohami stížnosti a musí být proto připojen vždy jejich opis (§ 20). Požadavek tento není — vzhledem k možné divergenci — zbytečnou formalitou ani v případě, že pomůcky tvoří součást správních spisů. V praxi soudní se však od vyžádání opisu někdy upouští.

(78) Opírá-li se stížnost o listiny ve správním řízení předložené, avšak straně vrácené a nelze-li jejich obsah ze správních spisů zjistiti, může nss. k obsahu těchto listin přihlížeti jen tehdy, byly-li podle § 18 zák. o ss. v prvopisu nebo opisu připojeny ke stížnosti. Boh. F 5493/30.

(79) Nebylo-li ke stížnosti na nss. přiloženo rozhodnutí poslední soudní stolice uvede-

né v § 2 zák. č. 217/1925 Sb., lze stížnost dle §§ 18 a 21, odst. 1. zák. o ss. bez dalšího řízení odmítnouti. Boh. A CCCCIX/31 (zák. č. 217/1925 uveden na str. 474.

(80) Poněvadž rekursy nejsou pomůckami stížnosti, nýbrž součástkami správních spisů, vyžadují jejich duplikáty pro opis stížnosti. Alt. 183, Budw. 2583.

IV. Podpis advokáta.

Podpis advokáta nemůže být nahrazen písmem strojovým Pop. 3712, Reis 13337, ani připojením faksimile pečete nebo známky opatřené jménem advokáta Ex 2279, postačí však je-li advokátem podepsán originál stížnosti Ex 843.

Podpis advokáta nemůže být nahrazen podpisem notáře Ex 2269, 2270, osoby, která se provozování advokacie vzdala Ex 2281, viz též Ex 2380, zkoušeného soudce Ex 2271; i stížnost člena gremia nss. (i když byl dříve advokátem) musí být podepsána advokátem. Výjimku z požadavku podpisu

Nynější rakouský správní soudní dvůr uznal (usnesením z 10. 7. 1926, sbírka všeob. část 323), že zákonem požadovaný podpis advokáta není dán, poznamenal-li advokát ke svému podpisu, že stížnost nečte.

advokátského stanoví zák. č. 79/1919 pro stížnost vysokoškolských profesorů a docentů podle § 7 tohoto zákona.

Podpis advokáta nahraňuje podpis finanční prokuratury jako zástupce eráru.

Výjimku z předpisu 3. odst. §u 18 stanoví

zákon z 13./2. 1919 č. 79 S b. o služebním poměru učitelů vysokoškolských, jenž ustanovuje v oddělení druhém §u 7 odstavci 2. a 3.:

Jen byla-li nálezem vrchní disciplinární komise porušena ústavou zaručená svoboda vědy a jejího učení, přísluší postíženému profesoru právo stížnosti na nejvyšší správní soud po rozumu čl. 3 b státního základního zákona ze dne 21. prosince 1867, z. ř. č. 143 a § 2, č. 4 zákona ze dne 2. listopadu 1918, č. 3 sbírky zákonů a nařízení státu československého. Příslušné podání nemusí býti opatřeno podpisem advokáta. Shledá-li nejvyšší správní soud stížnost odůvodněnou, zruší rozhodnutí v odpor vzaté.

Tyto zásady platí také v tom případě, když svoboda vědy a jejího učení byla porušena rozhodnutím neb opatřením úřadu správního.

§ 19 cit. zák. praví v odst. 1.: Ustanovení oddělení druhého platí také pro soukromé docenty s tou úchylnkou, že na místě člena disciplinární komise podle služebního pořadí nejmladšího nastoupí náhradník zvolený ze soukromých docentů.

(81) Pro posouzení, zda náležitost 3. odst. §u 18 byla splněna, je rozhodné, zda osoba stížnost jako advokát podepsavši, byla v době podpisu stížnosti zapsána do seznamu advokátů. Usn. z 18./10. 1932, č. 10.080/30. Srov. Ex. 2281 a 2380.

(82) Advokát, který byl usnesením advokátní komory (pro ztrátu stát. občanství) ze seznamu advokátů vymazán, je přes to oprávněn stížnost na nss. sám jako advokát podepisovati (§ 18 zák. o ss.), do-

kud příslušné usnesení advokátní komory nenabylo právní moci (Slovensko). Boh. A 3815/24.

(83) Je-li stěžovatel stížnost podepsavši advokátem, není zapotřebí zvláštní signování její. Alt. 184, Budw. 2583.

(84) Je-li stížnost obce podepsána starostou, který jest advokátem, jest tím splněna náležitost podpisu advokáta. Pop. 3713, Boh. A 174/19. Viz též Ex. 2264 a 2268.

(85) Stížnost opatřená nečitelným podpisem byla vrácena

Nový rakouský zákon o správním soudním dvoru z 16. 5. 1930, č. 153 spolk. zák. stanoví v § 17, že podpisu advokáta není zapotřebí, jde-li o stížnost některých práva znalých (aktivních i pensionovaných) veřejných zaměstnanců nebo územních korporací, nadací, fondů a ústavů.

ku doplnění připojením podpisu vykázaného zástupce. Ex. 2278, Viz též Ex. 2277.

(86) Přednosta oddělení pro právní zastupování státu při generálním finančním řízení v Bratislavě zřízeného, jest oprávněn v záležitostech státního majetku na Slov. k podpisování stížností v zastoupení eráru na nss. podáváných. Boh. A XCII/21. Viz Slov. veř. pr. heslo Finanční prokuratura.

(87) Finanční prokuratura

není oprávněna zastupovati soukromé osoby před nss-em na místě advokáta. Boh. A LIV/20.

(88) Finanční prokuratura není legitimována ve jménu zemského patrona stěžovatí si proti rozhodnutí ministerstva kultu, kterým byl povolen patronátní příspěvek pro stavbu kostela. Pop. 3531.

(89) Správní soud není povolán ustanoviti zástupce ex officio. Ex. 2272.

§ 19.

Stěžující si strana může v tomto prvním podání žalovati vedle správního úřadu ihned též osoby, jimž by jí požadované zrušení rozhodnutí nebo opatření bylo na újmu.

Autentický text:

Der beschwerdeführenden Partei steht frei, in diesem ersten Anbringen neben der Verwaltungsbehörde sofort auch diejenigen Personen zu belangen, zu deren Nachteil die von der beschwerdeführenden Partei angestrebte Aufhebung der administrativen Entscheidung oder Verfügung gereichen würde.

O tom, jak postupoval býv. ss. v případě, že stěžovatel neudal adresu spolužalované strany, viz Ex 847.

Jsou-li ve stížnosti, podané proti rozhodnutí o námitkách proti volbě obec. zastupitelstva, jako spolužalované strany označeny volební skupiny, odmítne

nss. jejich přihrání k řízení a vrátí opisy stížnosti pro neurčené stěžovatele. Boh. A CCCLXXV/29.

Viz koment. k § 27 zák.

Viz též 2. odst. řu 20 zák.

§ 20.

Ke stížnosti jest v každém případě připojiti opis stížnosti, jakož i všech příloh.

Jsou-li tu spolužalované strany (§ 19), musí stěžovatel kromě toho předložiti tolik opisů svého podání a příloh, aby každé z těchto stran mohl býti doručen jeden exemplár.

Autentický text:

Der Beschwerde ist in jedem Falle eine Abschrift derselben, sowie sämtlicher Beilagen anzuschliessen.

Sind mitbelangte Parteien vorhanden (§ 19), so hat der Beschwerdeführer ausserdem so viele Abschriften seiner Eingabe und der Beilagen derselben vorzulegen, dass jeder dieser Parteien ein Exemplar zugestellt werden kann.

Z ustanovení 1. odst. § 20 plyne, že ke stížnostem mohou býti přikládány pouze písemnosti, tedy nikoliv na př. vzorky zboží. Pomůcky zmiňované v odst. 2. § 18 jsou přílohami stížnosti. Předpis § 20 o připojení opisu příloh je bezvýjimečný. V praxi upouští soud někdy od požadavku opisu takových příloh, jejichž dodání žalovanému úřadu (a event. spolužalovaným stranám) pokládá za zbytečné. Opis plně moci se nepožaduje. Srov. Ex 854.

Směřuje-li stížnost proti rozhodnutí několika úřadů musí být připojen opis stížnosti i všech příloh pro každý z nich (viz Ex 2266).

Opomene-li stěžovatel připojiti opis stížnosti nebo opis příloh, vrací nss. pravidelně stížnost podle § 21 odst. 2. k doplnění, v případě však, že stížnost vykazuje i jiný formelní nedostatek, odmítá ji obyčejně a limine. Srov. Ex 854.

§ 21.

Stížnosti, jež nehodí se k projednání pro zřejmou nepřislušnost nejvyššího správního soudu, pro zmeškání zákonné lhůty nebo pro nedostatky formálních zákonných náležitostí (§§ 14, 18, 20) odmítnou se zpravidla bez dalšího řízení; totéž platí o stížnostech, jimž stojí v cestě námitka věci rozhodnuté nebo námitka nedostatku le-

gitimace ku stížnosti, pokud i tyto nedostatky jsou zřejmé.

Chybí-li však formální zákonné náležitosti (§§ 18 a 20), může nejvyšší správní soud stížnost vrátit k odstranění nedostatků a poskytnouti k tomu zároveň neprodlužitelnou krátkou lhůtu.

O tom, má-li se stížnost takto odmítnouti nebo vrátiti, rozhoduje nejvyšší správní soud v sezení neveřejném. Bylo-li usneseno, že stížnost se odmítá, zpraví se o tom správní úřady, proti jejichž rozhodnutí nebo opatření stížnost směřuje.

Autentický text:

Beschwerden, welche wegen offenerer Unzuständigkeit des Verwaltungsgerichtshofes, wegen Versäumung der gesetzlichen Frist oder wegen Abganges der formellen gesetzlichen Erfordernisse (§§ 14, 18, 20) zur Behandlung nicht geeignet erscheinen, sind in der Regel ohne weiteres Verfahren zurückzuweisen; dasselbe gilt von Beschwerden, denen die Einwendung der entschiedenen Sache oder jene des Mangels der Legitimation zur Beschwerdeführung entgegensteht, dafern auch diese Mängel offenbar sind.

Im Falle des Abganges von formellen gesetzlichen Erfordernissen (§§ 18 und 20) kann jedoch der Verwaltungsgerichtshof die Beschwerde zur Behebung der Mängel mit Anberaumung einer unerstreckbaren kurzen Frist zurückstellen.

Ueber eine solche Zurückweisung oder Zurückstellung von Beschwerden beschliesst der Verwaltungsgerichtshof in nicht öffentlicher Sitzung. Von der beschlossenen Zurückweisung sind die Verwaltungsbehörden, gegen deren Entscheidung oder Verfügung die Beschwerde gerichtet ist, in Kenntnis zu setzen.

Ve vládní osnově nebyl odstavec 2.; odst. 3. zněl: Über eine solche Zurückweisung erkennt der Verwaltungsgerichtshof in nicht öffentlicher Sitzung und verständigt hievon die Verwaltungsbehörden, gegen deren Entscheidung oder Verfügung die Beschwerde gerichtet ist.

Orientační přehled k §u 21.

Důvodová zpráva.

Citáty z literatury při judikatuře rozdělené, jak následuje.

Judikatura:

- I. Odmítnutí stížnosti pro zřejmou nepřislusnost soudu.
- II. Odmítnutí stížnosti pro zmeškání zákonné lhůty.
- III. Odmítnutí stížnosti pro nedostatek formálních náležitostí.

IV. Překážka věci rozhodnuté:

- A. Res iudicata založena nálezem nss.
- B. Příklady, kdy res iudicata spatřována i v rozhodnutí úřadu správního.

V. Nedostatek legitimace (str. 388):

- A. Nedostatek způsobilosti býti stranou procesní v ů b e c (viz § 2, pozn. sub III. »Někdo«).
- B. Nezpůsobilost osob, jichž se nař. rozhod. netýká, býti stranou před nss. v konkrétním případě
 1. předpoklad býti stranou v řízení správním;
 2. význam nabytí a pozbytí držby předmětného objektu pro legitimaci ku stížnosti.

C. Nedostatek způsobilosti procesní.

D. Nedostatek zmocnění osoby stížnost podávající:

1. Zákonní zástupci osob fyzických (str. 392).
2. Zákonní zástupci právních subjektů nefyzických (jako korporaci, ústavů).
3. Stížnost podána osobou nezmocněnou nebo nedoložena projevem vůle orgánu, který jest podle organizačního řádu stěžujícího si subjektu ku podání stížnosti povolán.

E. Nedostatek legitimace věcné (str. 400).

VI. Vrácení stížnosti k doplnění; následky nedostatečného vyhovění výzvě k doplnění (str. 409).

VII. Zpráva úřadu žalovanému o aliminaci stížnosti.

VIII. Vrácení nepřipustných podání; vyřízení nepřipustných petitií a bezpředmětných stížností.

Zpráva výboru sněmovny poslancecké ze 4. března 1875 k § 21. Prvý odstavec normuje případy, v nichž má správní soudní dvůr stížnost odmítnouti a limine. Výboru zdálo se býti příliš přílišným postavit nedostatek formálních náležitostí, jež mohou záležeti prostě v tom, že chybí podpis advokáta, nebo že chybí jednotlivé opisy pomůcek, na roveň ostatním důvodům odmítacím.

Byla proto vsunuta druhá věta, kterou se (v souhlasu s nynější praxí soudní) ponechává správ. soudnímu dvoru, aby stížnosti, které nejsou způsobilé k projednání toliko pro formální vady (§§ 18 a 20), vrátil k nápravě a stanovil krátkou

lhůtu, v níž sluší stížnost znovu předložit, což ovšem v jistých případech může prakticky způsobit prodloužení lhůty §u 14.

Tím stala se také nutnou vsuvka »in der Regel« v §u 15.

I. Odmítnutí stížnosti pro zřejmou nepřislušnost soudu.

Nss. zkoumá podle §u 4 zák. o ss. ex officio svoji příslušnost. Shledá-li již z obsahu stížnosti, že je zřejmě nepřislušným, odmítne stížnost a limine, aniž vůbec zavedl předběžné řízení. Není-li nepřislušnost nss. ze stížnosti zřejma, zavede soud předběžné řízení. Shledá-li ze správních spisů, že jest zřejmě nepřislušným, odmítne stížnost rovněž a limine. Není-li nepřislušnost nss. ani ze správních spisů zřejma, rozhodne soud o stížnosti nálezem po veřejném ústním líčení, nebo — v případě, že se strany veřejného ústního líčení vzdaly — v sezení neveřejném. Dospěje-li soud v takovém případě k názoru, že není příslušným, odmítne stížnost nálezem, aniž se zabývá jejím meritem.

Otázka, zda při tom má stížnost »pro nepřipustnost odmítnouti« nebo »pro nepřipustnost zamítnouti« je prakticky bezvýznamná. Prvá formulka, používaná v nálezech oddělení administrativního má oporu v textu § 21 a odpovídá povaze výroku, druhá formule, jež vyskytuje se v nálezech oddělení finančního chce asi naznačiti, že nepřislušnost nebyla pokládána za zřejmou a že byla proto vyslovena nálezem.

Střetne-li se několik důvodů aliminačních, neuvažuje soud vždy o tom, který z nich je primární, nýbrž (z příčin ekonomických) odmítá stížnost z onoho důvodu, který je z dané situace zřejmý.

II. Odmítnutí stížnosti pro zmeškání zákonné lhůty.

(1) Odmítnutí stížnosti jako opožděné děje se i po provedeném veřejném úst. líč. usnesením. Usn. býv. ss. z 21. 4. 1914, č. 4235.

(2) Nevyhoví-li stěžovateli, jehož stížnost v řeči menšinové byla mu vrácena k po-

dání v řeči čs., vyzvání, aby zároveň předložil původní jazyčnou stížnost, dlužno stížnost v řeči čs., nebyla-li podána ve lhůtě 60denní, odmítnouti podle § 14 zák. o ss. jako opožděnou. Boh. F IV/1921. Viz koment k §§ 14 a 15.

III. Odmítnutí stížnosti pro nedostatek formálních náležitostí

(viz §§ 14, 18, 20.).

Nss. může pro kterýkoli nedostatek formální stížnost odmítnouti a limine. Může však také vrátiti ji stěžovateli, aby vytknutou formální vadu napravil (o tom koment str. 409). Tohoto práva nepoužívá soud pravidelně tehdy, trpí-li stížnost několika formálními nedostatky, nebo jeli ve věci beznadějná. (Pop. 3729). O jazyku stížnosti praví Hácha (Nss. str. 872): »Říjnový zákon nezmiňuje se o jazyku stížnosti. Podle platného jazykového práva může býti stížnost podána v jazyku menšinovém jen za podmínek §u 2 zák. č. 122/1920 Sb. Praxe považuje za napravitelnou vadu formální, byla-li stížnost podána v menšinovém jazyku, ač tyto podmínky nejsou splněny, a vrací stížnost k nápravě.«

Za nedostatek formální pokládá se, není-li stížnost, k níž nebyla připojena plná moc pro advokáta stížnost znamenavšího, podepsána stěžovatelem, jakož i nebyl-li při stížnosti prokázán projev vůle orgánu, který podle organizačního řádu stěžujícího si subjektu je k podání stížnosti povolán.

(3) Nebylo-li ke stížnosti na nss. přiloženo rozhodnutí posledního soudního stolice uvedené v § 2, zák. č. 217/1925 Sb., lze stížnost dle §§ 18 a 21, odst. 1. zák. o ss. bez dalšího řízení odmítnouti. Boh. A CCCCIX/31.

(4) Stížnost, v níž není udán den doručení nař. rozhodnutí, nelze odmítnouti a limine tehdy, jeli z jejího obsahu (na př. z uvedeného data nař. rozhodnutí neb intimátu) nebo z obsahu příloh patrné, že stížnost byla podána ve lhůtě zákonné. Boh. F XXVII/29 (usn. plenis.).

(5) Byla-li stížnost podána v jazyku českém nebo slovenském a vedle toho v jazyku

menšinovém (německém), není důvodu, aby byla vrácena k opravě. To platí zvláště, když předmětem sporu jest okolnost, jeli okres, ve kterém důvod k příslušnosti v I. stolici vzešel, okresem menšinovým dle § 2 jaz. zák. z 29. února 1920, č. 122 Sb. Dlužno zahájití přípravné řízení o českém znění stížnosti. Boh. A CX/22.

(6) Stížnost na nss. ve věci, ve které důvod příslušnosti v I. stolici nevzešel v soudním okrese menšinovém (§ 2 zák. z 29. února 1920, č. 122 Sb.), lze podati jediné v jazyku československém (buď česky nebo slovensky). Byla-li stížnost taková podána v jazyku

jiném, zakládá to formelní vadu, pro kterou stížnost může být vrácena k opravě. Boh. A XXXIV/20.

(7) Vznikla-li záležitost v některé z katastrálních obcí, jež byly zák-em z 16. dubna 1919, č. 213 Sb. sloučeny s hlavním městem Brnem, dlužno podat stížnost k nss-u v jazyku českém (§§ 1 a 2 zák. z 29. února 1920, č. 122 Sb.). Boh. A LXXXII/21, XLVIII/20.

(8) Při použití jazyka ve stížnosti jazykové na nss., roz-

hoduje jazyková kvalifikace obyvatelstva soudního okresu, ve kterém tento spor jazykově vzešel. Boh. A CII/22.

(9) Nevyhoví-li stěžovatel, jemuž stížnost v řeči menšiny podaná byla vrácena k podání v řeči čs., vyzvání, aby zároveň předložil původní jinojazyčnou stížnost, dlužno stížnost českou, nebyla-li podána ve lhůtě 60ti denní, odmítnouti podle § 14 zák. o ss. jako opožděnou. Boh. F IV/1921.

IV. Překážka věci rozhodnuté.

O tom praví Hácha (Nss. str. 872): »Nejasný je smysl procesní překážky věci rozsouzené. Sotva lze při tom mysliti na »věc rozsouzenou« správním rozhodnutím, neboť neuplynula-li stížná lhůta, je stížnost přípustna, a uplynula-li, je rozhodnutí nenařikatelno právě pro zmeškání lhůty. Nicméně praxe někdy vztahovala tento aliminační důvod i na správním rozhodnutí, zejména když do nařikánekého rozhodnutí byl pojat obsah rozhodnutí staršího a včas nenařikánekého. (Budw. A 1764/03, 6755/09). Jindy bývalo z tohoto důvodu aliminoováno, když ve věci rozhodl již říšský soud (Budw. A 7457/10), jindy zase (Exel. 2358, Budw. A 5289/07), když rozhodl sám správní soud. Dnes, zdá se, že aliminace propter rem iudicatum má jen v tomto posledním případě dobrý smysl.« Viz též (nyní obsoletní) ust. ř. 49 na str. 461.

A) Res iudicata je založena nálezem nss.

(10) § 21 zák. o ss., pojednává o námitce věci rozsouzené, míní tím námitku věci rozsouzené, jež stojí v cestě stížnosti k nss-u podané, nikoliv námitku rei iudicatae, jež snad bránila žal. správnímu úřadu věci meritorně se zabývat. Boh. A 4237/24.

(11) K překážce věci nss-em rozsouzené ve smyslu § 21 zák. o ss. hledí tento soud z povinnosti úřední. Boh. A 9854/32, Budw. 9962/A.

(12) Vyslovil-li nss. ve zrušovacím nálezu, že námitka proti přípočtu výdělkové daně k zisku podniku nebyla obsa-

žena v odvolání, tím, že podle § 5 zák. o ss. odmítl námitku stížnosti, téže věci se týkající, jest v tom směru res iudicata a proto nss. nemůže se zabývatí námitkou stížnosti na nové rozhodnutí úřadu, že dotčená námitka byla v odvolání uvedena. Boh. F 5484/30.

(13) Námitka věci rozhodnuté ve smyslu ř. 21 stojí v cestě i novému uplatnění stížních bodů rozhodnutých v téže záležitosti. Usn. býv. s. z 22./12. 1913, č. 9597.

(14) Zruší-li nss. rozh. úřadu podle § 7 zák. o ss., a vydal-li úřad, řídě se právním názorem nss-u rozh. nově, jsou ve stížnosti do tohoto rozh. podané nepřipustny námitky, brojící proti názoru vyslovenému nss-em v ná-l-u prvém. Boh. A 2169/23.

(15) Právní otázka, o níž ss. na základě stížnosti jedné strany již rozhodl, nemůže být předmětem kognice ss. ke stížnosti téže strany. Reis. 4500, Budw. 1964/F, Reis. 9556, Budw. 4300/F.

(16) Nss. judikuje jen o právních relacích určitého skutkového stavu; tento skutkový stav není však nezměnitelnou rozsouzenou věcí. Boh. F 2290/25.

(17) Právní moc adm. rozhodnutí vydaného vůči několika stranám neruší se kasatorním rozhodnutím ss. vydaným

ke stížnosti jednotlivých stran, pro jiné strany; tyto mohou proto nové adm. rozhodnutí u ss. jenom potud bráti v odpor, pokud jejich povinnost pravoplatně stanovená byla novým rozhodnutím rozšířena. Alt. 191, Budw. 3423.

(18) Proti rozhodnutí vydanému na základě zrušovacího nálezu ss. může být nová stížnost podána jen potud, pokud novému rozhodnutí nebyl položen za základ právní názor ss. anebo pokud nové rozhodnutí obsahuje opatření, která nejsou kryta nálezem ss. Reis. 16.056, Budw. 9486/F.

(19) Jestliže strana neodpověděla na dotaz nss. podle § 44 zák. o ss., ač již měla v rukou nové rozhodnutí úřadu, a bylo-li proto řízení o stížnosti podle citovaného § 44 nss-em zastaveno, nemůže být předmětem kognice tohoto soudu námitka stížnosti do nového rozhodnutí úřadu, že jest nezákonně odvolati rozhodnutí již jednou vydané a stížností napadené a po jeho odvolání vydati znova totéž rozhodnutí pouze s jiným odůvodněním. Boh. F 5558/30.

(20) Odmítnutí stížnosti podle § 5 zák. o ss. neprejudikuje straně, aby uplatněné stížní body vznesla znovu proti meritornímu adm. rozhodnutí. Alt. 618, Budw. 11.379.

B) Příklady, kdy res iudicata (ve smyslu § 21) byla (nebyla) spatřována i v rozhodnutí úřadu správního.

(21) Námitka rei iudicatae nemůže být opřena o rozhod-

nutí, proti kterému brojil stěžovatel u úřadu rozhodnuvší-

ho s tím účinkem, že vydáno bylo nové rozhodnutí. Alt. 658, Budw. 72/A.

(22) Jestliže úřad nehledě k rozhodnutí ve věci již vydanému, učinil samostatné opatření nové, nemůže námitka věci rozhodnuté založena býti na rozhodnutí prvé. Alt. 192, Budw. 4265.

(23) Nebyla-li v adm. řízení uplatněna námitka právní moci předchozího adm. rozhodnutí, a rozhodl-li úřad znovu meritorně, nemůže býti v řízení před ss. vznesena námitka věci rozhodnuté. Alt. 1014, Budw. 1764/A.

(24) Jestliže úřad poslední stolice rozhodl o rekursu meritorně, nemůže v řízení před ss. vznesena býti námitka, že záležitost byla již před tím rozhodnuta. Reis. 4499, Budw. 574/F.

(25) Neodvolává-li se naříkané rozhodnutí na právní moc dřívějšího rozhodnutí, má ss. rozhodnouti meritorně i když při novém jednání byla vznesena námitka věci rozhodnuté. Reis. 9557, Budw. 5197/

F. Srov. Reis. 4498, Budw. 2024/F.

(26) Namítá-li stížnost — třeba bezdůvodně — inkompetenci žalovaného úřadu k rozhodování, musí se nss. v nálezu s touto námitkou vypořádati, neboť nejde o rem iudicatum, i když žalovaný úřad svou kompetenci rozhodnutím dříve v téže věci vydaným výslovně uznal a strana výrok ten stížností k nss. nevzala v odpor. Boh. A 8503/30.

(27) Bylo-li pořadem stolic pravoplatně rozhodnuto o žádosti za osvobození poplatkové, nelze se ho z týchž důvodů domáhati rekursu proti pozdějšímu platebnímu rozkazu. Boh. F 2009/24.

(28) Byl-li vydán platební rozkaz na základě rozhodnutí úřadu II. instance, jež tento úřad později sám odvolal, nemůže toto odstraněné rozhodnutí tvořiti rem iudicatum vůči odvolání proti uvedenému platebnímu rozkazu, který nebyl úřadem zrušen. Boh. F 3521/27.

V. Nedostatek legitimace

spatřuje judikatura v tom, že

A) stěžovatel nemá vůbec způsobilost býti před nss. stranou procesní (viz koment. III. »Někdo« k § 2).

B) stěžovatel (byť osobní způsobilost býti stranou před nss. měl) nemůže v konkrétním případě před nss. jako strana vystupovati, ježto se ho naříkané rozhodnutí netýká.

K tomu praví Hácha (Nss. str. 866):

„Proces před nss. je opravné řízení proti správnímu aktu. Tím je určena jeho základní podoba. Účastníky jeho jsou jen

ti, jichž se správní akt týče. Tedy »strany« provedeného správního řízení, jimž správním aktem bylo »nalezeno právo«, čili podle jiného pojetí, pro něž je správní akt individuální, konkretisovanou normou. Říjnový zákon vyjadřuje tuto relaci osob k správnímu aktu obratem (§ 27): »osoby na předmětu rozhodnutí (scil. správního úřadu) účastněné«. V čem záleží a podle čeho se pozná tato účast na předmětu rozhodnutí, není otázka snadná. Praxe po krátkém počátečním kolísání (na př. Budw. 26/1877) ustálila se na názoru (nyní Boh. adm. 345, 1083, 1394 a j. — 2847 tomu neodporuje), že »osoba, jež se nesúčastnila řízení správního«, nemůže býti stranou v procesu před nss. Doručení rozhodnutí samo o sobě nezakládá účast v řízení správním. (Boh. adm. 783.)“

1. Týká-li se rozhodnutí poslední stolice jen těch osob, kterých se týkala rozhodnutí stolic nižších, nemají osoby, jež nebyly procesní stranou v řízení správním, legitimace ku stížnosti k nss.

(29) Osoby, které se nezúčastnily na podání rekursu v řízení instančním, nejsou legitimovány ku podání stížnosti k ss. proti potvrzujícímu rozhodnutí poslední stolice. Reis. 1770, Budw. 9003.

(30) Osoba, která se nezúčastnila řízení správního, není oprávněna podati stížnost k nss-u. Boh. A 345/20.

(31) K stížnosti na nss. je legitimován pouze ten, kdo již v řízení správním uplatňoval nějaké svoje subjektivní právo, nikoli ten, kdo pouze dozorčí stížností vyvolal nějaké rozř. správních úřadů. Boh. A 1083/21.

(32) Strana není oprávněna podati stížnost k nss. do výnosu, jimž úřad odepřel vyhověti žádosti soudu o zaslání spisů administrativních, není

li patrné, že žádost byla učiněna jménem strany. Boh. A 1268/22.

(33) Osoba, jíž postoupen byl právní nárok, o kterém v pořadí stolic bylo rozhodnuto, jest legitimována proti tomuto rozhodnutí stěžovati si k k ss. Budw. 10.637/A.

(34) Advokát, jemuž jest ukládáno plnění na základě solidárního ručení, jest legitimován ke stížnosti na ss. i tehdy, podal-li rekursy v řízení adm. toliko v zastoupení svého klienta. Reis. 9558, Budw. 5219/F.

(35) V řízení dle zák. ze 17. března 1921, č. 118 Sb. o omezení práva stěhovacích osob není obec stranou a není proto legitimována k stížnosti na nss. Boh. A XCIV/21.

(36) Majitelé pozemků plánem polohy dotčených mají z titulu svého práva vlastnického a z něho plynoucího práva na zastavení své půdy v řízení o plánu polohy v mezích předpisů § 4 staveb. ř. pro Prahu z 10. dubna 1886, č. 40 z. z. česk. postavení procesních stran a jsou legitimováni nařikati stížností u nss-u ony dispozice regulačního plánu, jimiž by bylo do jejich práv jim na základě jejich práva vlastnického ze zák-a příslušejících proti předpisům řádu stavebního zasazeno. Boh. A 1492/22.

(37) K podání námitek proti volbě do ob. zast-a jest dle § 54 zák. z 31. ledna 1919, č. 76 Sb. oprávněn toliko volič k volbě oprávněný, kterým dle § 1 může být jen osoba fyzická, nikoli osoba hromadná neb právní. Kdo není legitimován k podání námitek, není legitimován ovšem ani k podání stížnosti k nss-u. Boh. A 1564/22.

(38) Právo námitek a podání rekursu proti rozhodnutí podle § 18 poj. zák. o úrazové pojišťovací povinnosti dělníkům nenáleží a nejsou proto legitimováni ke stížnosti k ss. Alt. 10.034, Budw. 6151/A.

(39) Ústřední sociální pojišťovna nemá ve věcech pojištění nemocenského postavení strany a není legitimována ke stížnosti k nss. Boh. A 9214/31.

(40) Obec má v řízení o udělení koncese pro živnost hostinskou a výčepnickou (§ 18

ž. ř.) postavení strany; má proto nárok na zachování zákonných předpisů o řízení a jest tedy legitimována vytykati jako vadu řízení, že živnostenská společnost nebylo slyšeno. Alt. 1030, Budw. 6235/A.

(41) Byla-li živnostenská provozovna za určitých omezení povolena, jsou ti, k jejichž prospěchu tato omezení byla stanovena, v řízení ohledně upuštění od těchto omezení stranami a jsou také legitimováni ke stížnosti k ss. Pop. 3517, Budw. 7879/A.

(42) Společnost nemá v řízení o rozhodnutí obsahu a rozsahu radifikované živnosti hostinské postavení strany a nemá proto legitimace ke stížnosti k ss. Usn. býv. ss. z 26. 11. 1913, č. 12.196.

(43) Osoba, která podle uherského policejně-trestního řádu má pouze postavení denuncianta, není legitimována ke stížnosti na nss. proti osvobožujícímu rozsudku. Boh. A CLXXIII/23.

(44) Strana, již nebyl úřadem doručen platební rozkaz na poplatek z převodu nemovitosti, není legitimována ke stížnosti na nss. ve věci tohoto poplatku, i když platebním rozkazem bylo uvedeno, že jí stihá podle § 34 zák. čl. XI: 1918 platební povinnost nerozdílnou rukou s druhou smluvní stranou, již platební rozkaz byl doručen, a když úřad druhé stolice jednal meritorně i o jejím odvolání. Boh. F 6085/32.

(45) Pachtýř pozemků není

legitimován podati vlastním jménem stížnost k nss. proti rozhodnutí úřadu ve věci slevy podle cis. nař. č. 124/1917 a min. nař. č. 516/1917 daně pozemkové z pozemků jím pachtovaných. Boh. F 6033/31.

(46) Příslušník domácnosti, jehož příjem byl u přednosti domácnosti zdaněn, není legitimován ke stížnosti k ss. proti daňovému předpisu, uloženému přednostovi domácnosti. Reis. 13.350.

(47) Byla-li zamítnuta žádost za obnovu řízení ve věci dávky z majetku, jest za podmínek § 7, č. 1 zák. č. 309/1920 legitimován ke stížnosti na nss. jedině přednost domácnosti. Boh. F 4778/29.

(48) Zaměstnavatel není legitimován ke stížnosti k nss. v otázce, podle jaké měňové relace ve smyslu opatření Stáležo výboru z 8. října 1920, č. 583 Sb. má odváděti daň z příjmu, předepsanou jeho za-

městnancům. Boh. F 3508/27.

(49) Subjektem výdělkové daně I. třídy jest zaměstnanec. Není tedy zaměstnavatel legitimován stěžovati si k nss-u proti předpisu této daně, pokud se týče daňové povinnosti a výše daně. Boh. F XIV/26.

(50) Podnik veřejně účtující, který jest podle § 22 zák. čl. VIII z r. 1909 povinen odváděti 10%ní výdělkovou daň III. třídy (z tantiem a pod.) a za tuto daň ručí, není subjektem této daně a není proto legitimován ku stížnosti na nss., pokud jde o daňovou povinnost (nikoli ručební povinnost) a výše této daně. Boh. F 3937/27.

(51) Ke stížnosti na rozhodnutí ve věci dočasného osvobození od daně domovní podle hlavy šesté zák. č. 44/27 Sb. o stavebním ruchu není legitimován vlastník domu, který nebyl stranou v řízení správním. Nál. z 2. 5. 1933 č. 13.266/30.

2. Význam změny vlastnictví a držby objektu, jehož se rozhodnutí týká, pro legitimaci ku stížnosti. (Viz str. 128.)

(52) Legitimaci ku stížnosti má nejenom společný zmocněnec více spoludržitelů předmětného objektu, nýbrž každý spoludržitel. Alt. 677, Budw. 12.771.

(53) Společnost, převzavší podnik od jiné společnosti, není bez plné moci od této legitimována ke stížnosti proti rozhodnutí, týkajícímu se daně předepsané jejímu předchůdci. Boh. F 3028/26.

(54) Převzetí podniku nedá-

vá nástupci legitimaci k podání stížnosti k nss. ohledně výdělkové daně třetí třídy, předepsané jeho předchůdci. Boh. F 736/22.

(55) Strana, k jejímuž rekursu rozhodnutí bylo vydáno a které bylo také doručeno, jest legitimována ke stížnosti proti tomuto rozhodnutí také tehdy, jestliže objekt rozhodnutí přešel do držby osoby třetí. Alt. 1038, Budw. 6106/A.

(56) Prodejem pozemku,

kteřý byl úředním rozhodnutím pojat do nuceného vodního společenstva, neztrácí dřívější majitel, kterému rozhodnutí první stolice bylo doručeno, legitimaci ke stížnosti k ss. Budw. 9028/A. (Podle Boh. A 2678/23 je legitimaci strany posuzovati dle doby, v níž vytkané porušení práva stěžovatelova se stalo; srovnaj však s oběma násl. nálezy!)

(57) Je-li sporno, zda podnik odpovídá živnostenskému řádu, není podnikatel legitimován ke stížnosti k ss., jestliže podnik během řízení administrativního prodal. Usn. býv. ss. z 17. 6. 1914, č. 3919.

(58) Rekurs může být stolicí rekursní jako bezpředmět-

ný odmítnut tehdy, jestliže v době rozhodnutí rekurentovi legitimace k vedení rekursu více nepřísluší, poněvadž není více subjektem práv, jichž se rozhodnutí dotýká. Budw. 9049/A.

(59) Ke stížnosti k ss. není legitimován spolujatel vodního díla, bylo-li rozhodnutí vydáno pouze proti druhému spoluvlastníku. Alt. 1035, Budw. 3188/A.

(60) Ten, pro něhož jiná osoba svoji lékárnickou koncesi složila, není legitimován ku stížnosti proti zřízení nové lékárny; legitimováni jsou toliko majitelé lékáren již zřízených. Budw. 9361/A.

vala své nezletilé děti, jež zastupuje jejich otec. Boh. A 72/19.

(64) Matka není legitimována jménem plnoletých dcer stěžovati si u ss. ohledně výživného pro tyto dcery. Usn. býv. ss. z 1. 3. 1917, č. 4376.

(65) Dcera není legitimována před ss. stěžovati si proti odpírání výživného pro svou matku. Nález býv. ss. z 29. 5. 1916, č. 4370, Budw. 11.422/A.

(66) K stížnosti na nss. jménem dítěte ze školy vyloučeného podle § 20 zák. z 27. listopadu 1905, č. 4 z. z. mor. z r. 1906 jest legitimován jedině zástupce jeho, t. j. manželský otec nebo poručník. Boh. A 2391, 2309, 2299/23, 1397/22.

(67) Ani nemanželská matka ani pěstoun dítěte nejsou legitimováni k stížnosti na nss. proti rozh. o vyloučení dítěte z návštěvy školy podle zák. z 27. listopadu 1905, č. 4 z. z. mor. z r. 1906. Boh. A 2299/23, 1397/22.

(68) Manžel nemanželské matky dítěte není legitimován ke stížnosti na nss. pro vyloučení dítěte ze školy podle zák. z 27. listopadu 1905, č. 4 z. z. mor. z r. 1906, leda že je poručníkem jeho. Boh. A 2309/23.

(69) Manžel není oprávněn podati bez zvláštního zmocnění stížnost na nss. za svoji manželku. Boh. A 2928/23, 242, 131/19.

(70) Manžel jako spoluvlastník domu, jehož polovice

patří jeho manželce, není bez zvláštního zmocnění se strany manželky ve své stížnosti na nss. do vysloveného nuceného nájmu místnosti v tomto domě podle § 7 zák. č. 189/1919 Sb. oprávněn namítati vadnost řízení z toho důvodu, že manželka nebyla slyšena. Boh. A 4621/25.

(71) Ve sporu o vyvlastnění může manžel zastupovati svoji manželku před nss-em toliko na základě zvláštní plné moci. Boh. A 3151/24.

(72) Manžel není bez speciálního zmocnění ve smyslu § 1008 o. z. o. legitimován ke stížnosti na nss. do nálezů, kterým byla z obce vyhoštěna jeho manželka. Boh. A 3611/24. Srov. Budw. 11.638/A.

(73) Manželka není legitimována ke stížnosti na nss. do rozhodnutí, kterým zamítnuta byla opece jejího manžela. Boh. A 3887/24.

(74) Manželka, které nebyl doručen platební rozkaz na poplatek předepsaný z věna jejímu manželovi, není legitimována ke stížnosti na nss. ve věci tohoto poplatku i když úřad druhé stolice jednal meritorně o jejím odvolání. Boh. F 6134/32.

(75) Byl-li úřadem podle § 13 zák. č. 225/1922 a 87/1923 Sb. zajištěn byt v domě, který je ve spoluvlastnictví manželů, a byl-li výměr o tom doručen toliko manželce, není tato ve stížnosti na nss. legitimována k námítkě, že nebyl výměr doručen také jejímu manželovi. Boh. A 3674/24.

C) Nedostatek stěžovatelovy způsobilosti procesní.

O tom Hácha (Nss. str. 369): »Stěžovatel musí mít i způsobilost procesní, to jest způsobilost samostatně jako strana jednati (srov. § 1 c. s. ř.). Říjnový zákon sice o tom výslovně nemluví, ale požadavek tento plyne již z dispoziční zásady proces ovládající, a v §§ 40, 41, 44 a j. je procesní způsobilost stěžovatelova zřejmě předpokládána. Nemá-li stěžovatel procesní způsobilosti (osoba nespůsobilá), musí být v procesu zastoupen svým zákonným zástupcem. Boh. adm. 16 řím. Osoby právnické a »soubory osob«, jež mají způsobilost býti procesní stranou, mohou podati stížnost jen svým statutárním nebo zákonem určeným zástupcem.«

D) Nedostatek zmocnění osoby stížnost podávající.

I. Zákonní zástupci osob fyzických.

(61) Rodiče nejsou bez zvláštního zmocnění oprávněni podávati stížnost k nss-u za zletilého syna. Boh. A 212/19.

(62) Otec není ze zák. po-

volán, aby před nss. zastupoval nemanželské dítě své dcery. Boh. A 16/19.

(63) Matka není po zák. povolána, aby před nss. zastupo-

(76) Manželka není ani po smrti manželově legitimována k stíž. na nss. do rozhodnutí min. vnitra, jímž byla podle zák. č. 152/26 zamítnuta žádost manželova o udělení stát. občanství třeba rozh. doručeno za života manžela. Boh. A 9858/32.

(77) Nepřípustna jest stížnost manželky nezvěstného stát. úředníka, byla-li výplata požitků manželových, po nějaký čas vyplácených k rukám jejím, zastavena a jí poukázána alimentární požitky, neuvádí-li stížnost nesprávně vyměření těchto požitků, nýbrž domáhá se toliko dalšího vyplácení požitků manželových. Boh. A 2168/23.

(78) Dcera není dle zák. povolána, aby zastupovala svou matku před nss. Boh. A 72/19.

(79) Snacha není po zák. oprávněna zastupovati tchána a tchýni před nss. Boh. A 49, 45/19.

(80) Kurátor fideikomisu a zástupce fideikomisních sukcesorů není legitimován stěžovati si proti rozhodnutí týkajícímu se toliko osobní záležitosti majitele fideikomisu. Alt. 357, Budw. 7388.

(81) Kurátor zemřelého advokáta, ustanovený podle § 37 zák. č. XXXIV:1874 není legitimován ke stížnosti na nss. ve věcech, v nichž zemřelý

2. Zákonní zástupci právních subjektů nefysických (jako korporací, ústavů).

(87) Biskupský ordinariát jest legitimován stěžovati si

advokát vystupoval jako soukromá osoba. Boh. A CCCX/27.

(82) Opatrovník potomstva v případě fideikomisární substituce není legitimován ke stížnosti na nss. proti výpovědi z hospodářství. Boh. A 3292/24.

(83) Čsl. společnost Zlatého kříže není legitimována podávati stížnost jako reprezentantka členů býv. spolku »Österr. Gesellschaft vom Goldenen Kreuze« ve Vídni, kteří jsou příslušní do čl. republiky. Boh. A 2910/23.

(84) Zaměstnavatel povinný ke srážení a odvádění daně příjmové, na služné jeho zaměstnance připadající, není legitimován ke stížnosti k nss. co do daňové povinnosti nebo základu zdanění zaměstnance, ani když vzal na sebe daň zaměstnancovu. Boh. F 291/20.

(85) Vykonavatel poslední vůle není bez zvláštního zmocnění oprávněn podati stížnost k nss. ve věcech poplatkových jménem dědiců a odkazovníků. Boh. F 429/21.

(86) Prokurista firmy jednotlivce není v této své vlastnosti podle § 38 zák. čl. XXXVII:1875 legitimován ku stížnosti na nss. v záležitostech daně z válečných zisků přeepsané majiteli této firmy. Boh. F 4700/29.

2. Zákonní zástupci právních subjektů nefysických (jako korporací, ústavů).

proti použití jmění filiálního kostela k opravě stavby koste-

la mateřského. Alt. 1021, Budw. 5769/A.

(88) Biskup a předseda římsko-katol. školské stolice jsou jako zástupci kat. církve legitimováni k stížnosti na nss. ve věci naturálních požitků řím.-kat. učitele-organisty. Boh. A 7134/28.

(89) Gládá-li se farní obec podle § 37 zák. č. 50/1874 ř. z. z obvodu několika obcí, není zástup. orgán jedině z nich legitimován ke stížnosti na nss. jménem farní obce. Boh. A 3918/24, 9556/31.

(90) Dovolávati se ochrany kompetence k výkonu církevní moci úřední před nss-em jsou legitimováni funkcionáři v § 14 zák. č. 50/1874 ř. z. uvedení, nikoliv farář, který neprokázal platného zmocnění. Boh. A 4229/24.

(91) K vedení stížnosti proti rozhodnutí úřadů administrativních o existenci patronátu jest legitimováno dotýčné představenstvo kostela. Budw. 10.803/A.

(92) K podání stížnosti na nss. jménem pozůstalosti není legitimován její opatrovník, jehož funkce odevzdání pozůstalosti již přestala v době podání stížnosti. Boh. F 4901/29.

(93) Proti opatření ministerstva železnic, kterým koncese dráhy provozované akc. společností ohledně doby koncese jest zkrácena, nemůže si jednotlivý akcionář stěžovati. Usm. býv. ss. z 17. října 1913, č. 10.258.

(94) Za akciovou společnost

není legitimováno ke stížnosti k ss. veškerenstvo akcionářů, nýbrž toliko představenstvo akc. společnosti. Reis. 16.059.

(95) Akcionáři, kteří tvrdí, že změna stanov schválená úřadem nebyla valným shromážděním akciové společnosti podle stanov platně usnesena, jsou legitimováni schválení této změny stanov před nss. bráti v odpor. Boh. A 2586/23.

(96) Jednotlivý osobně ručící společník komanditní společnosti, jejíž firma se znamená kolektivně, není legitimován ke stížnosti v záležitostech společnosti. Alt. 203, Budw. 3589.

(97) Jednotliví členové spolku, jehož další existence byla úřadem popřena, jsou legitimováni k stížnosti do tohoto výroku. Boh. A 2477/23.

(98) Proponenti spolku jsou legitimováni k stížnosti na nss. proti výroku úřadu, kterým nebyly vzaty na vědomí stanovy spolku jimi předložené. Boh. A 2884/23.

(99) Proponenti živnostenského společenstva, jehož zřízení bylo povoleno, které však není ustanoveno, nejsou legitimováni stěžovati si za toto společenstvo. Boh. A 2750/23.

(100) Jednotliví členové rozpuštěného obecního zastupitelstva nejsou legitimováni proti rozpuštění stěžovati si k ss. Pop. 3485.

(101) Ani obec, ani jednotlivý příslušníci její nejsou oprávněni zastupovati rozpu-

těné obecní zastupitelstvo a nejsou proto legitimováni ke stížnosti k ss. Alt. 206, Budw. 3957.

(102) K hájení autonomních práv obce stížností, jest legitimováno toliko obecní zastupitelstvo samo (nebo, je-li rozpuštěno, orgán ustanovený k vyřizování záležitostí) nikoliv zemský výbor. Pop. 3481, Budw. 8140/A.

(103) Členové honebního společenstva nejsou oprávněni na místě honebního výboru zastupovati zájmy honebního společenstva před nss. Boh. A 9915/32.

(104) Námitka popírající legitimaci starosty honebního výbu k podání stížnosti na nss. jménem hon. výbu jest neodůvodněna, byla-li k stížnosti připojena plná moc pro advokáta, podepsaná většinou členů honebního výboru. Boh. A 32/19.

(105) Politická obec není legitimována stěžovati si k nss. jménem společenstva býv. urbanistů podle zák. čl. XIX: 1898 nebo zák. čl. X: 1913. Boh. A 9188/31.

(106) Ku podání stížnosti k ss. v záležitosti fideikomisu není povolán majitel fideikomisu sám o sobě, nýbrž společně s kurátorem fideikomisu a s nejbližšími čekateli. Nález býv. ss. z 22. 3. 1912, č. 40.049.

(107) Zemská úřadovna pro dělnické pojišťování na Slov. v Bratislavě není za platnosti zák. č. 221/1924 Sb. legitimována ke stížnosti na nss. jako zákonný zástupce okresní ne-

mocenské pojišťovny. Boh. A CCCI/27.

(107a) Zemská úřadovna pro dělnické pojištění na Slovensku v Bratislavě není oprávněna zastupovati jako zákonný zástupce jednotlivě okresní pokladny pro pojištění dělnictva ve věcech, v nichž tyto pokladny vystupují jako samostatné subjekty práv a povinností (in concreto ve věci poplatku z převodu nemovitostí, jež okresní pokladna koupila pro sebe). Boh. F 3476/27.

(108) Zemský inspektorát pro zemské dávky v Praze není legitimován stěžovati si k nss. do rozhodnutí zem. úřadu o dávce z přírůstku hodnoty nemovitostí. Usn. z 2. 5. 1932, č. 4629/32.

(109) V záležitosti opatření místnosti pro školu národní zřízenou dle zák. z 3. dubna 1919, č. 189 Sb. jest orgánem školy zastupujícím onen subjekt, jemuž jest uloženo nésti náklady zřízení této školy. Subjekt ten jest stranou v řízení před nss-em. Boh. A XLVII/20.

(110) Vnucený správce práv kutacích jest oprávněn bráti v odpor přepsání kutišť podle §§ 38 a 39 o. hor. z., jde-li o převod kutišť po zavedení vnucené správy. Nál. z 24. 2. 1932, č. 1419/32.

(111) Úřední správa na zbraném majetku pozemkovém není oprávněna odvolati stížnost k nss-u podanou vlastníkem zbraného velkostatku proti rozhodnutí, jímž župní úřad prohlásil za neúčinnou

výpověď zaměstnance, danou ještě před uvalením úřední

správy. Boh. A CCCXXXIV/28.

3. Stížnost podána osobou nezmocněnou nebo nedoložena projevem vůle orgánu, který je podle organizačního řádu stěžujícího si subjektu ku podání stížnosti povolán.

(112) Plná moc, vztahující se na podání opravných prostředků, opravňuje také ku podání stížnosti k ss. Pop. 3467, Reis. 13.352.

(113) Všeobecná plná moc pro zastupování ve věcech berních podle § 264 zák. o d. os. neopravňuje zmocněného ku podání stížnosti k nss. Boh. F XXIV/29, Boh. A CCCLXXI/29.

(114) Stížnost osoby podléhající poručení musí býti podepsána poručníkem a doložena poručenským zmocněním. Pop. 3703, Reis. 13.338.

(115) Právní zástupce, zmocněný obcí, která nově vznikla rozlukou dle § 3 čes. ob. zřízení, není oprávněn zastupovati před nss. stížnost, kterou proti rozluce podali poplatníci z osad, oné obci příkazných. Boh. A CCCLXXXIX/30.

(116) Stížnost proti rozhodnutí, jímž povoleno bylo zřízení nové lékárny, podaná jménem a na základě plné moci majitele existující již osobní lékárny (§ 131 zák. čl. XIV: 1876) jest nepřipustná, když tento před podáním stížnosti zemřel. Boh. A CCCLVII/29.

(117) Zmocnění finanční prokuratury k podání stížnosti na ss., může býti dáno toliko úřadem, do jehož obo-

ru spadají dotyčná práva stáru jako strany, jejichž porušení stížnost tvrdí. Pouze z té okolnosti, že rozhodnutí sporného případu má důsledky finanční, nemůže býti založena kompetence ministerstva financí ku udělení zmocnění. Budw. 9013/A.

(118) Orgány finanční správy nejsou legitimovány ke stížnosti k ss. proti rozhodnutí, týkajícím se náhrady za dobytek podezřelý morem. Alt. 662 pl.

(119) Podá-li obec svým starostou stížnost k nss., zkoumá soud jedině, zdali se na podání stížnosti usnesl orgán k tomu povoláný (§ 7 zák. č. 76/1919 Sb.), ale nemůže zkoumati, stalo-li se usnesení ono se zachováním všech zákonných předpisů. Boh. A 6173/26.

(120) Usnesení o podání stížnosti k nss-u jménem obce může se ve smyslu § 7 novely k ob. zřiz. čís. 76/1919 Sb. platně státi jak obecní radou, tak i obecním zastupitelstvem. Boh. A 5428/26.

(121) Podává-li se stížnost k nss-u jménem obce, potřebí jest po rozumu šu 7 zák. ze 7. února 1919, č. 76 Sb. (novela k ob. zř.) výkazu o tom, že na podání stížnosti usnesla se ob. (městská) rada. Boh. A IX/19, 855/21.

(122) Stížnost obce k nss. nelze odmítnouti jako nepřipustnou proto, že se o podání jejím usneslo obec. zastupitelstvo, nikoli obec. rada. Boh. A 5056/25.

(123) Usnášeti se o podání stížnosti k nss. jménem obce Pražské příslušna je městská rada; na stížnosti stačí podpis primátora. Boh. A 4107/24, 8023/29.

(124) Usnesení o podání stížnosti k nss. jménem města Liberce může se ve smyslu § 93 a § 56, odst. 3. čes. z. z. 43/1889 ve sporech o disciplinární propuštění obecního úředníka platně státi jen obecním zastupitelstvem. Boh. A 9808/32.

(125) Na Moravě náleží do kompetence obecní rady, aby se usnášela o tom, má-li se podati jménem obce proti určitému rozhodnutí stížnost k nss-u. Boh. A 314/20.

(126) Ke stížnosti podané obcí na Slovensku není třeba výkazu o tom, že se na podání usnesl zastupitelský sbor. Boh. A 5229/25.

Způsobilosti obce zmocnění převzítí zabývá se nález:

(127) Obec jako právnická osoba nemůže převzítí jako mandatář procesní zmocnění v řízení před nss-em za osoby jiné. V řízení dle § 63 přídělového zák. z 30. ledna 1920, č. 81 Sb. nemůže obec vystupovati jménem jednotlivých uchazečů o půdu. Boh. A LXXXVI/21.

O způsobilosti zem. výboru zastupovati obec jedná usn.:

(128) Zmocnění zem. výboru obcí jeho země k podání a provedení stížnosti k ss. v jejím jméně jest (nehledě k podpisu advokáta) přípustno, Usn. býv. ss. z 27. 4. 1914, č. 4443.

(129) Stížnost obce k nss-u nelze jako nepřipustnou odmítnouti, když zmocněný advokát ji včas podal a předložil ve lhůtě, obci dle § 21, odst. 2. zák. o ss. dané, průkaz o tom, že obecní rada podání stížnosti schválila, třeba se přísl. usn. stalo teprve po uplynutí lhůty v § 14 cit. zák. k podání stížnosti stanovené. Boh. A LXXXV/21.

(130) Byla-li usnesení obecního výboru prohlášena za nezákonná proto, že výbor nebyl způsobilý se usnášeti, ježto byl neúplný následkem zřeknutí se více jeho členů, jest starosta obce legitimován ke stížnosti v zastoupení obce i bez příslušného usnesení výboru. Alt. 668, Budw. 13.096.

(131) Zmocnění k vedení stížnosti jménem místní školní rady musí býti vykázáno jejím usnesením. Alt. 349, Budw. 7097.

(132) K podání stížnosti na nss. ve věcech podstaty fidei-komisu není oprávněn držitel fideikomisu sám o sobě, nýbrž jen společně s kurátorem fideikomisu a nejbližšími čkanci (§ 229 nesp. pat. z 9. srpna 1854, č. 208 ř. z. a z něho prýšící obyčejové právo na

území kdysi uherském). Boh. A 1254/22, 2019/23.

(133) K založení legitimace předsedy závodního výboru ke stížnosti na nss. jménem závod. výboru do rozhodnutí rozhodčí komise nestačí usnesení závodního výboru, zmocňující předsedu k tomu, aby ve věci, o kterou jde, vyvolal rozhodnutí rozhodčí komise. Boh. A 3663/24.

(134) Aby mohla býti jménem závodního výboru platně podána stížnost na nss., jest třeba předchozího formálně učiněného usn. závodního vyb., že má stížnost býti podána. Nestačí usn. závod. vyb., že má býti podána stížnost k rozhodčí kom., ani vyjádření předsedy ve schůzi závod. vyb., nebo prohlášení zástupce závodního vyb. po vyhlášení nálu u rozhodčí kom., že stížnost na nss. podána bude. Boh. A 2626/23.

(135) Předseda spolku, jenž spolek podle stanov na venek zastupuje, jest také povolán, aby za spolek podal stížnost na nss., nevyplývá-li ze stanov, že k tomu potřebí jest usn. valného shromáždění. Nerozhodno jest při tom, který orgán spolku jest oprávněn usnášeti se ve věci, již stížnost se týká. Boh. A 2883/23.

(136) Jestliže podle spolkových stanov zastupuje předseda spolek na venek a vůči úřadům a podpisuje společně s jednatelem důležité spisy, není plná moc pro právního zástupce za účelem podání stížnosti na nss., podepsaná jen

předsedou, vydána řádným způsobem, a nelze proto považovati právního zástupce za zmocněna k podání stížnosti. Boh. A 1386/22.

(137) Formální náležitosti legitimace družstva zřízeného podle zák. č. 70/1873 ř. z. ke stížnosti na nss., jsou splněny, je-li stížnost podepsána osobami, jež jsou podle stanov k pravoplatnému zastupování družstva u soudu povolány. Boh. A 6472/27.

(138) Je-li podle stanov společenstva představenstvo společenstva samo k podání rekursu oprávněno, může usnesení, aby podána byla stížnost k ss. učiniti toliko představenstvo, nikoliv však valná hromada společenstva. Pop. 3523.

(139) Se stížnosti na nss., kterou podává představenstvo živnostenského společenstva, nutno předložití výpis z protokolu o usn., kterým se povolány k tomu orgán společenství usnesl na podání stížnosti. Boh. A C/22.

(139a) Předpisu §u 116c) živn. řádu je vyhověno, byl-li ke stížnosti na nss. připojen výpis z protokolu společenstevního výboru neb valné hromady společenství, podle něhož usneseno bylo podati stížnost na nss. v případě, že poslední instance pro společenstvo nepřiznává rozhodne. Usn. z 10. 6. 1933 č. 9046/33.

(140) Podle § 187, odst. 2. zák. č. 259/1924 Sb. (živn. zák. pro území Slov. a Podk. Rusi) jest se stížnosti na nss., kterou podává představenstvo

živn. společenstva, předložiti výpis z protokolu o usnesení, kterým se povoláný k tomu orgán společenstva usnesl na podání stížnosti. Není-li tato náležitost splněna, odmítne nss. stížnost a limine. Boh. A CCCV/27.

(141) Stížnost k nss. za společenstvo spoluvlastníků nedělených společných pastvísk; zřízené podle zák. čl. X:1913, může jeho předseda podávat jen na základě usnesení valné hromady. Boh. A 8569/30.

E) Nedostatek legitimace věcné.

O tom Hácha (Nss. str. 870): »Za jednu z procesních podmínek považuje praxe ode dávna (již Exel 901, 902, 1107) i tak zv. věcnou legitimaci, Sachlegitimation, legitimatio ad causam. Dospívá se k tomu následovní úvahou: Legitimace ke stížnosti je podmíněna tím, že stěžovatel je s to, aby tvrdil právo, které by nařikáním správním aktem mohlo býti zkráceno (Budw. A 2520, 4179, 5858 a j.). Nedá-li se konstruovati subjektivní právo stěžovatelovo, které by virtuálně mohlo býti správním aktem dotčeno, čili jinak vyjádřeno, je-li správní akt způsobily poškoditi stěžovatele nejvýš jen v jeho zájmu, který není »právem chráněn«, není stížnost přípustna. Je to očividně týž chybný kruh, ke kterému kdysi nutil vylučovací důvod volného uvážení. Stížnost se odmítá, protože se nehodí k věcnému jednání, ale současně se rozhoduje, že stěžovatel nemá subjektivního práva, které by mohlo býti rozhodnutím zkráceno. Což však není nic jiného, než rozhodnutí »ve věci«, neboť chybí-li subjektivní právo, chybí jedna z podmínek příznivého věcného rozhodnutí, nikoli však předpoklad procesní. Praxe tato přenáší se přes zákonný text (§ 2), podle něhož je nutným obsahem stížnosti a tedy procesním předpokladem toliko »stěžovatelovo tvrzení, že byl ve svém právu zkrácen« (»verletzt zu sein behauptet«) Boh. adm. 4459 a j. Zdali tvrzení toto je správné, je však předmětem sporu a ne jeho předpokladem čili podmínkou... Praxe tato je úplně teleologická, spočívajíc na úvaze, že jak pro stranu, tak pro stát je výhodné, lze-li touto cestou odmítnouti stížnosti očividně bezpodstatné. Rakouský správní soud mohl se při tom krýtí logikou samého

zákona [§ 3, lit. e) a také i § 3, lit. f), kterýžto poslední ostatně dosud platí].«

Všeobecně.

(142) Legitimace ku podání stížnosti jest dána, jakmile strana má právní zájem na sporné záležitosti. Alt. 199, Budw. 3480.

(143) Ke stížnosti jsou legitimovány všechny strany, které mají právní nárok na účast v řízení administrativním a na věcné zkoumání a hodnocení svých námitek. Alt. 675, Budw. 14.768.

(144) Stěžovatel jest legitimován k uplatnění toliko těch vad řízení, které se jeho dotýkají, nikoliv však oněch, které se týkají osob třetích. Pop. 3468, Budw. 6591/A.

(145) Ten, v jehož zájmu právní norma byla vydána, jest pravidelně povolán normu tuto ve svůj prospěch uplatnit a

jest legitimován stěžovati si proti opatřením normu tuto porušujícím. Je-li organisován zvláštní právní subjekt k hájení společných zájmů větších kruhů interesentů, přísluší právo stížnosti tomuto orgánu. Alt. 660, Budw. 10.392.

(146) Vady řízení, kterými byla případně dotčena práva určitých interesentů, nemohou býti vytýkány osobami třetími ve stížnosti k ss. Alt. 201, Budw. 2537.

(147) Zamít-li úřad žádost podanou zmocněncem proto, že zmocněnec neprokázal své zmocnění, jest zmocnitel legitimován k stížnosti na nss., a to i když zamítavé vyřízení bylo dodáno toliko zmocněnci. Boh. A 2997/23.

Bytová péče, zabírání budov pro veřej. účely.

(148) Státní zaměstnanec, ucházející se o určitý byt, není legitimován k stížnosti na nss. do rozh. úřadu, kterým byl byt zajištěn pro jiného stát. zaměstnance. Boh. A 2639/23.

(149) Vlastník budovy není

legitimován k námítce, že se budova nehodí pro účel, pro který má býti zabrána podle zák. z 11. června 1919, č. 33 Sb. resp. z 19. června 1920, č. 180 Sb. Boh. A 1251/22.

Cesty.

(150) Jednotlivec, který se může odvolati jen na to, že by byl jako člen obecnstva na veřejném užívání cesty účasten, nemá sám o sobě legitimace, ucházeti se o prohlášení neb uznání cesty této za veřejnou. Boh. A 1059/21.

(151) Ke stížnosti proti roz-

hodnutí, kterým se popírá veřejnost cesty, jest legitimována pouze obec. Alt. 1028, Budw. 5442/A.

(152) Proti odepření uznání veřejnosti cesty jsou legitimovány stěžovati si u ss. toliko zúčastněné obce. Alt. 266, Budw. 5291.

(153) Obec jsou legitimovány stěžovatí si proti zrušení usnesení o položení nové cesty. Alt. 1027, Budw. 5403/A.

(154) Jednotlivý uživatel cesty nebo soused není legitimován ke stížnosti k ss., jestliže se státní úřady zdráhají učiniti opatření, které podle jeho mínění jest v zájmu veřejné bezpečnosti. Pop. 3547.

(155) Obecní správa silnice

Církevní věci.

(157) Arcibiskup jest legitimován k stížnosti do rozh. určujícího subjekt, jenž má vykonávati presentaci, vyplývající z reálného práva patronátního na statcích bývalé rodiny panovnické, tvrdí-li, že opatř. to obmezuje bezdůvodně jeho vlastní kompetenci, respektive ukládá mu, aby dbal presentace subjektů, jimž výkon její nepřislší. Boh. A 599/20.

(158) Obsadil-li katol. biskup na Slov. farní obroči, stojící pod býv. král. uher. patronátem, libera collatione z důvo-

jest jako orgán, jemuž náleží samostatná správa silničních záležitostí, legitimována stěžovatí si k ss. proti rozhodnutí úřadů silničních. Alt. 265, Budw. 4499.

(156) Obecní zastupitelstva jsou jako správcové vlastnictví a práv obce, k nimž náleží i právo na užívání veřejné cesty, legitimována ke stížnosti. Alt. 354. Budw. 6757, 7313.

du, že referát min. škol. v Bratislavě nevykonal včas presentaci, a odpírá-li referát min. škol. obsazení to vzíti na vědomí, je ke stížnosti na nss. do tohoto rozh. legitimován jak biskup, tak i beneficiant jim ustanovený. Boh. A 9767/32.

(159) Jako nositel práv a povinností církevního patronátu je stát legitimován ke stížnosti k ss. v záležitostech církevních a to bez ohledu, na jakém titulu patronát kostela spočívá. Budw. 9013/A.

Honební právo.

(160) Každý majitel pozemku, náležejícího k území honebního společenstva, jest legitimován stěžovatí si jak v řízení adm., tak u ss. proti usnesení honebního výboru pro porušení zákona při oceňování společenské honitby. Pop. 3526, Budw. 6808/A.

(161) Nájemci honitby nepřislší právo k stížnosti do rozh., týkajícího se úpravy honitby, není-li rozh. dotčen jako majitel pozemků, aneb,

jde-li o výkon myslivosti, neopírá-li svůj nárok o pachtovní smlouvu. Boh. A 2171/23.

(162) Osoby nemající vlastních pozemků, nejsou legitimovány k stížnosti na nss. ve věci pronájmu obecní honitby společenstevní. Boh. A 2236/23.

(163) Pachtýř honitby jest oprávněn stěžovatí si do rozh. zem. spr. výb-u, jimž zrušen byl pronájem společenstevní honitby. Boh. A 879/21.

(164) Honební výb. není legitimován k stížnosti do výroku, jimž byla pachtýři honitby odepřena legitimace v řízení správním. Boh. A 94/19.

(165) Nájemce společenstev-

ni honitby není legitimován stěžovatí si k nss-u do rozhodnutí zemského správního výboru, kterým bylo odepřeno příkazati k této honitbě enklávu (Čechy). Boh. A 8661/30.

Občanství státní. Policejní věci. Pozemková reforma. Pracovní právo.

(166) Žena provdaná, jejíž manželství nebylo soudně ani rozloučeno ani za neplatné prohlášeno, nemůže samostatně nabýti stát. občanství, nýbrž sleduje, vyjímaje případ § 1 č. 4. a § 15. zák. z 9. dubna 1920, č. 236 Sb., v tom směru svého manžela. Proto nemá ani práva, aby podávala na výrok o stát. občanství stížnost na nss. Boh. A 2599/23.

(167) Zaměstnavatel není legitimován ke stížnosti na nss. do rozh., kterým byl vyhoštěn jeho zaměstnanec. Boh. A CLII/23.

(168) Ani doručením trestního nálezu nenabývá osoba, proti které nález ten vůbec nesměruje, legitimace ke stížnosti na nss. Boh. A 783/21.

(169) Hospodářská správa dvora není legitimována vlastním jménem bráti v odpor

rozh. směřující proti ní jen jako proti zástupkyni majitele velkostatku, který jediné může si k nss. stěžovatí. Boh. A 2696/23, 497/20.

(170) Uživatel zabraného velkého majetku pozemkového není legitimován ke stížnosti k nss. do rozhodnutí státního pozemkového úřadu o propuštění půdy podle § 11 zák. zák. Boh. A 7990/29.

(171) Ve sporu o otázku, smí-li závodní výb. zváti ke svým schůzím náhradníky a dopřát jim účast na těchto schůzích, jest podnikatel legitimován k stížnosti na nss. Boh. A 1767/22.

(172) Závodní rada je legitimována bráti v odpor stížnosti k nss. báňsko-úřední schválení předpisu pracovního řádu o době a trvání práce. Boh. A 9615/32.

Samospráva.

(173) Poněvadž obec není pouze povolána k tomu, aby rozhodovala svými orgány jako instance, nýbrž také k tomu, aby hájila zájmy obce, jest legitimována ke stížnosti proti rozhodnutí stolic vyšších. Alt. 664, Budw. 13.542, 13.543.

(174) Legitimace obce ku stížnosti proti rozhodnutí nadřízené autonomní stolice není vyloučena tím, že v první sto-

lici rozhodly orgány obce, pokud obec na sporné záležitosti jest interesována také jako strana zájmy materiálními. Alt. 264, Budw. 4843.

(175) Obec jest legitimována stěžovatí si do výroku vyššího úřadu samosprávného, jimž bylo zrušeno usn. ob. zast-a (o stavbě obecní silnice), má-li za to, že bylo výrokem tím nezákonné zasaženo do její sa-

mosprávy. Legitimaci k stížnosti do výroku takového nelze však přiznati jenotlivým občanům. Boh. A 2465/23..

(176) Bylo-li usnesení obecního výboru pro nedostatečné obsazení zemským výborem zrušeno, jest obec bez ohledu na jiná práva a zájmy legitimována stěžovati si proti rozhodnutí zem. výboru. Pop. 3482, Budw. 7858/A.

(177) Starosta obce jako takový není legitimován stěžovati si k ss. proti rozhodnutí zem. výboru, kterým bylo zrušeno usnesení obecního výboru pro nezachování formelních předpisů. Pop. 3484.

(178) Občané nejsou legitimováni stěžovati si do rozh. vlády, jimž podle zák. z 18. března 1921, č. 117 Sb. navrhovaná jimi rozlučka a změna hranic obce povolena nebyla. Boh. A CXXII/22.

(179) Obec jest legitimována ke stížnosti proti porušení práva usnášeti se na přírážkách k úhradě nekrytých výloh, spojených s plněním úkolů obce. Alt. 252, Budw. 4600.

(180) Jednotliví poplatníci jsou legitimováni ke stížnosti proti rozhodnutím, kterými soutěž užšího kruhu příslušníků obce rozšiřuje se na veškeré poplatnictvo. Alt. 352, Budw. 7481.

(181) Poplatníci v obci, od kterých bylo požadováno placení školného za chudé děti navštěvující školy soukromé, a k jejichž zakročení vydáno bylo rozhodnutí adm. úřadů,

jsou legitimováni k stížnosti k ss. Alt. 673, Budw. 12.869.

(182) Proti zařazení příjmové položky do účtu obecního zemským výborem z moci úřední, nemají jednotliví členové obce jako poplatníci legitimaci ke stížnosti k ss. Usn. byv. ss. z 12. 4. 1915, č. 2257.

(183) Pouze výbor obce jest legitimován k podání stížnosti proti rozhodnutí zem. výboru pro vyloučení výdajové položky z obecního rozpočtu. Alt. 205, Budw. 4247.

(184) Volič nebo poplatník v obci je legitimován ke stížnosti na nss. proti usnesení zemského výboru, kterým tento, jako správce vykonávacího fondu nařídí, aby obecní přírážky, obcí usnesené, byly zvýšeny. Boh. A 10.182/32.

(185) Poplatník není legitimován stěžovati si do rozh. správ. úřadů, kterým bylo v cestě instanční zrušeno usnesení obecního zastupitelstva o zadání určitých prací pro obec, z důvodu, že zrušovací výrok jest způsobilý vyvolati pro obec beznadějný soudní spor. Boh. A 9959/32.

(186) Poplatník obce jest oprávněn podati stížnost k nss-u do rozh. zem. spr. výb. o prodeji kmenového majetku obce. Boh. A 523/20.

(187) Osoba, které obec usnesením svého zastupitelstva zadala provedení prací, je legitimována stěžovati si k nss. na rozh., kterým v cestě instanční bylo usnesení to zrušeno. Boh. A 9959/32.

(188) Dojedná-li obec trho-

vou smlouvu o převedení kmenového jmění, jest druhá smluvní strana legitimována stěžovati si u nss-u do rozh. zem. spr. výb.-u, kterým bylo schválení příslušné smlouvy odepřeno. Boh. A LXXXVIII/21.

(189) Ve sporu o nárok obce, aby požitky z obecního statku (§ 70 čes. ob. zř. z 16. dubna 1864 č. 76 z. z.), na něž podle tvrzení obce dosavadní poživatelé práva pozbyli, případly obecní pokladně, legitimována jest k stížnosti na nss. toliko obec, nikoli starousedlík, jehož právní sféry spor se nedotýká. Boh. A 227/19.

(190) Prohlásí-li vyšší úřad autonomii, že smlouva uzavřená mezi obcí a osobou třetí podléhá jeho schválení, a schválení to neudělí, jest každý účastník legitimován ke stížnosti k ss. Pop. 3493, Budw. 7930/A.

(191) Obec jsou legitimovány ke stížnosti proti rozhodnutí, které volbu člena představenstva anulovalo. Alt. 666, pl.

(192) Dřívější obecní zastupitelstvo

Spolkové právo.

(195) Jednotliví akcionáři, kteří tvrdí, že změna spolkových stanov, povolena správnými úřady, nebyla způsobem stanovám odpovídajícím, val-

Stavební právo.

(196) Obec je legitimována ke stížnosti na nss. do výroku odvolací stolice, kterým bylo na rozdíl od výroku I. stolice vysloveno, že stavebník není

pitelstvo není oprávněno ke stížnosti k ss. proti rozhodnutí místodržitelství, zrušujícímu nové volby. Usn. byv. ss. 27. 11. 1913, č. 12.112.

(193) Ke stížnosti proti odepření účasti aktivní volby členů obecního výboru jsou legitimováni pouze odmítnutí voliči. Alt. 100 pl.

(194) Poněvadž při nedodržení třídní lhůty § 43, odst. 2. ob. ř. č. 1 ex. 1865 zem. zák. toliko ten člen výboru, který nebyl řádně pozván, mohl by proti poradě o určitém předmětu namítati, že neměl dostatečný čas k informaci, nejsou ostatní, řádně pozvaní členové legitimováni k napadnutí učiněného usnesení. Pop. 3486.

(194a) Členové okres. výboru jsou legitimováni ke stížnosti na nss. na rozhodnutí min. vnitra, jimž byla zamítnuta jejich stížnost, podaná ve smyslu ust. §u 97, odst. 4. zák. č. 125/1927 Sb. proti opatření zemského prezidenta podle ust. § 97, odst. 2. téhož zákona. Nál. z 1. 7. 1933 č. 7441/33.

nou hromadou akc. společnosti usnesena, jsou legitimováni ke stížnosti k ss. proti povolení této změny stanov. Budw. 5041/A.

vazán budoucí dosud pravoplatně neschválenou čarou regulační (župa Nitrianská). Boh. A 9710/32.

(197) Obec jest jako správ-

kyně veřejného statku silničního oprávněna hájiti stížností k nss-u práva pojící se k ustanovení čáry stavební. Boh. A 190/19.

(198) Obec jest legitimována ke stížnosti proti rozhodnutí vyšších stavebních úřadů dotýkajících se zastavení jejího území, jejich hospodářských a finančních zájmů a jejího sčeburčovacího práva. Alt. 355, Budw. 7557.

(199) Obec není legitimována na stěžovatí si k ss. proti udělení stavebního koncensu z důvodu, že jím byly porušeny veřejné zájmy zdravotní. Alt. 1029, Budw. 5858/A.

(200) Rada hlav. města Prahy je na základě § 19 zák. 88/20 legitimována ke stížnosti k nss. proti rozhodnutí stavebního úřadu z důvodu, že stavba jím povolená příčí se ustanovením potvrzeného přehledného regulačního a zastavovacího plánu. Boh. A 10.037/32. Srov. Boh.

A 4050/25, 5984/26, 6563/27, 8692/30, 9379/31.

(201) Obec ve své funkci jako úřad stavební jest povolána chrániti určité zájmy veřejné (zdravotní, bezpečnostní a j.). Proti rozh. vyšších úř. stavebních nemůže však svůj odchylný názor v tom směru uplatňovati jako svoje subjektivní právo a tedy ani vystupovati proti udělení staveb. povolení vyšším úřadem staveb. jako strana, zejména nedostává se jí v té příčině také legitimace k stížnosti na nss. Boh. A 1610/22.

(201a) Podle stavebního statutu župy trenčínské není obec legitimována k (inst.) odvolání z rozh. o žádosti za udělení stavebního povolení, nevrdí-li porušení svého práva sousedského nebo práva příslušejícího jí jako správce veřejného statku, nebo práva vzniklého z pravoplatného ustanovení regulací. Nál. z 27. 6. 1933, č. 11.351/33.

Školství.

(202) Okr. škol. rada je legitimována k stížnosti na nss. pro porušení svého práva presentačního. Boh. A 19/19.

(202) Obec ani míst. škol. rada nejsou legitimovány k stížnosti proti zřízení školy menšinové. Boh. A 2064/23.

(204) Obec nemá pouze ze svého postavení jako orgánu veřejné správy legitimace k stížnosti na nss. proti rozh. min. škol., kterým zrušeno bylo stát. gymnasium. Tuto legiti-

maci nemůže založiti pouhý faktický zájem, jaký má obec na trvání gymnasia v obci. Boh. A 3011/23.

(205) Členové místní školní rady nejsou legitimováni ke stížnosti proti volbě jejího předsedy. Usn. býv. ss. z 22. března 1915, č. 9978 ex 1914. (Morava.)

(205a) Učitel zvolený správcem školy je legitimován stěžovatí si proti zrušení volby. Boh. A 10.220/32.

Váleční poškození. Zaměstnanci veřejní. Známkové právo.

(206) Přihlášený dědic jménem pozůstalosti jest legitimován ke stížnosti na nss. do rozhodnutí stran nároku zůstavitele na důchod předků, uplatněného zůstavitelem za jeho života. Boh. A 9846/32.

(207) Obec je legitimována stěžovatí si k nss-u do rozh. zem. spr. výb-u, kterým disciplinární nál. jí vydaný proti ob.

úředníku byl zrušen nebo změněn. Boh. A 921/21.

(208) Ke stížnosti proti nepřipustnému použití jména místa jako známky, jsou legitimovány osoby, které skutečně tohoto jména používají k označení zboží a to k zásilkám z označeného místa. Budw. 9924/A.

Zdravotnictví.

(209) Proti odepření povolení přemístění úředního sídla lékaře, jež určeno bylo usnesením okresního zastupitelstva, přísluší legitimace ku stížnosti k ss. dotyčnému okresnímu zastupitelstvu, nikoliv však obcím. Budw. 6979/A.

(210) Majitelé lékáren již stávajících, nejsou podle zákona č. 5/1907 ř. z. legitimováni k námitkám, že uchazeč o novou lékárnu, která má být zřízena, není osobně způsobilým. Pop. 3536.

(211) Majitel starší lékárny není legitimován k podání stížnosti na nss. do udělení nové koncese lékárnické z dů-

vodu, že porušeny byly předpisy, dané vylučně k ochraně určitých zájmů veřejných (§ 3 posl. odst. a § 46 zák. č. 5/1907 ř. z. Boh. A 289/19.

(212) Není-li vdova po lékárníkovi dědicem ve smyslu § 15 zák. lékárnického z 18. prosince 1906, č. 5 ř. z. z r. 1907, není legitimována k námitkám proti disponování lékárnou descendenty zemřelého lékárníka. Boh. A 317/20.

(213) Pokud jest zřízení hřbitova záležitostí více obcí, není jednotlivý poplatník legitimován stěžovatí si proti kvotě jedné obci uložené. Alt. 353, Budw. 6904.

Živnostenské právo.

(214) Oznámí-li majitel živnosti, že bude svou živnost provozovati zástupcem, není osoba jako tento zástupce jmenovaná legitimována ke stížnosti k ss. proti rozhodnutí, kterým zmíněné oznámení nebylo vzato na vědomí. Pop. 3515, Budw. 8489/A.

(215) Legitimace ke stížnosti proti tvrzenému neoprávněnému škrtnutí ve volební listině

pro obchodní a živnostenské komory náleží jenom k volbě způsobilým, kteří byli postženi, naproti tomu legitimace ku stížnosti proti zapsání osob neoprávněných, jenom těm, kteří jsou v této volební třídě k volbě oprávněni. Pop. 3525, Budw. 8532/A.

(216) Proti zásadnímu rozhodnutí o rozsahu živnostenských práv určitého druhu živ-

nosti jest legitimován stěžovatel si také spolek, který podle stanov vzal si za úkol chránit zájmy tohoto druhu živnosti. Alt. 210, Budw. 3946.

(217) Z rozhodnutí úřadů,

Právo finanční.

(218) Advokát není legitimován ke stížnosti na nss. vlastním jménem do rozhodnutí, jímž úřad rozhodl o rekursu, podaném advokátem jako správcem konkursní podstaty určité firmy proti platebnímu rozkazu na zaplacení poplatku předepsaného této firmě. Boh. F 4937/29.

(218a) K žádosti za vrácení přeplatku na kolkových poplatcích podle zák. čl. XLIII: 1914, jež v soudním řízení, upraveném uh. civ. s. řádem, zapravil advokát, který vystupoval jako substitut advokáta stranou zmocněného, je legitimován výhradně advokát stranou zmocněný. Nál. z 3. 6. 1933, č. 9710/33.

(219) Bylo-li rozhodnutím druhé stolice vysloveno, že po zániku služebnosti, vyhrazené pozůstalé vdově dědkou dohodou, bude dědic z titulu nastavšího tím obohacení povinen zaplatit další dědkou dávkou, jest dědic legitimován vznést stížnostní námitku proti názoru úřadu, že tu jde o dědický nárok pozůstalé vdovy. Boh. F 4638/29.

(220) Obec jako správkyňe základny (nadace), která se má utvořit z pozůstalosti po určité osobě, není legitimována k stížnosti na nss. ve věci dáv-

kterým bylo odepřeno schválení pachtýře (§ 55 živn. ř.), není osoba za pachtýře označená legitimována k stížnosti na nss. Boh. A 1520/22.

ky z majetku uložené této pozůstalosti, i když odvolací komise rozhodla meritorně o odvolání obce z předpisu dávky pozůstalosti. Boh. F 6124/32.

(221) Strana, již nebyl poplatek vůbec předepsán, není legitimována ve věci tohoto poplatku ke stížnosti na nss., třeba podala rekurs proti jeho předpisu a rozhodnutí druhé stolice bylo jí též adresováno. Boh. F 6089/32.

(222) Zaměstnavatel není legitimován ke stížnosti k nssu proti rozhodnutí zemského finančního úřadu — byť i k rozhodování nepřislušného — ohledně určení měny pro základ daně z příjmu a z vyššího služného zaměstnance. Boh. F 3717/27.

(223) Podnik veřejně účtující, který dle § 22 zák. čl. VIII. z r. 1909 jest povinen odvádět 10% daň výdělkovou 3. třídy z tantiem a pod. a za tuto daň ručí, není subjektem této daně a není proto legitimován ke stížnosti na nss., pokud jde o daňovou povinnost (nikoliv ručební povinnost) a výši této daně. Boh. F. 4941/29, 3937/27, 5072/29.

(224) Lombardní věřitel, i když skládá válečné půjčky, které má v držení, není legitimován ke stížnosti k nss. do

rozhodnutí, odpírajícího konečnou úpravu válečných půjček jejich vlastníkům. Boh. F 6103/32.

VI. Vrácení stížnosti ku doplnění; následky nedostatečného vyhovění výzvě ku doplnění. Viz též koment. k § 16 zák. (str. 360).

K tomu Hácha (Nss. str. 872). »Zákon, mluvě o formálních zákonných náležitostech, cituje §§ 14, 18 a 20. Formální náležitost § 14 je udání dne doručení naříkaného rozhodnutí. Z požadavků uvedených v § 18 jsou nepochybně formální povahy podpis advokáta a připojení dokladů. Také § 20 obsahuje vesměs náležitosti nepochybně formální povahy. Pochybná je kvalifikace ostatních náležitostí § 18, t. j. přesné označení naříkaného správního aktu, zejména však precisování stížních bodů. Bylo již podotknuto, že jednací řád v §u 29 bere § 18 in toto jako předpis formální, a byly již také uvedeny pochybnosti o tomto pojetí... z ustanovení §u 21, odst. 2. o nepravdivosti formálních vad stížnosti vylučovala praxe ryze formální vadu „neudání dne naříkaného rozhodnutí“, a to jen proto, že v ustanovení tomto není citován § 14, který tuto formální náležitost požaduje. Této praxi čelí nyní plenisimární usnesení z 21. října 1929 Boh. 372 řím. Za formální vady stížnosti uznává praxe liberálně i nedostatek průkazu zmocnění stěžovatelova, jakož i průkazu o usnesení orgánu, jehož vůle je k podání stížnosti zapotřebí. I zde se vrací stížnost k doplnění.« Viz § 28, odst. 1., § 30 a § 31, odst. 3. j. ř.

(225) Stížnost, v níž není udán den doručení naříkaného rozhodnutí, jest přípustno vrátiti podle § 21, odst. 2. zák. o ss. k doplnění. Boh. A CCCLXXII/29. Boh. F XXVI/29 (usn. plenis.).

(226) Stížnost možno podle §u 21 vrátiti ku doplnění i ku přesnému označení stížních bodů. Usn. býv. ss. z 10. 2. 1915, č. 706.

(227) Odvolali se stížnost,

místo aby stížné body přesně označila, na obsah stížnosti, již dříve podané, může nová stížnost býti vrácena podle §§ 21 a 18 zák. o správ. soudě k doplnění připojením potřebného počtu opisů oně dřívější stížnosti. Boh. A CCVI/24.

(228) Pro případ, že plná moc byla podepsána jenom několika z více stěžovatelů, jest zavazeti předběžné řízení o této stížnosti a zároveň vyzvati stěžovatele nepodepsané, aby

plnou moc dodatečně předložili. Reis. 16.055.

(229) Pro nedostatek opisů intimátu nař. roz. při druhém páre rozhodnutí, není třeba stížnost doplňovati, poněvadž intimát tento není pomůckou, nýbrž součástí adm. spisů. Alt. 189, Budw. 2649.

(Proti tomuto názoru možno ovšem uvést, jednak že § 20 zák. předepisuje, aby ke stížnosti připojen byl opis všech příloh, jednak, že není vyloučena možnost divergence mezi konceptem intimátu a mezi jeho vyhotovením, jež obdržel stěžovatel.)¹

(230) Do lhůty poskytnuté podle §u 21 ku doplnění stížnosti nečítají se dny poštovní dopravy. (Usn. býv. ss. z 16. 10. 1918 č. 13.258.

(231) Stížnost vrácenou k opravě podle § 21 zák. o ss. a předloženou s opravou teprve po uplynutí lhůty, straně dané a po lhůtě stanovené v § 14 zák. o ss., jest odmítnouti podle § 21. Usnesení podle § 31, odst. 3. j. ř. o nezavedení řízení není na místě. Boh. A CCCCIII/31.

(232) Nebylo-li uposlechnuto výzvy ku doplnění podle §u 21, není stížnost odmítnouti a limine, nýbrž vysloviti, že další řízení před ss. nebude vedeno. (§ 31, odst. 3. j. ř.) Pop. 3725, 3780, Reis. 13.343, usn. býv. ss. z 9. 10. 1914, č. 6361.

(233) V případě, že stížnost vrácená ku doplnění, nebyla znovu předložena, nelze řízení před ss. zastaviti, nýbrž vy-

rozumí se toliko žalovaný úřad, že stížnost nebyla doplněna. Alt. 653 pl.

(234) Byla-li doplněná stížnost reprodukována sice po uplynutí lhůty stanovené soudem ku doplnění, avšak přece v 60ti denní lhůtě §u 14, nemůže býti vyřizována jako opožděná. Reis. 13.344.

(235) Nepředložil-li obec na Slovensku ve lhůtě soudem pod sankcí dle § 21 zákona o nss-é stanovené svúj organizační statut, jehož se ve stížnosti dovolává, je stížnost odmítnouti. Boh. A CCXX/24.

(236) Byla-li stížnost, podaná dvěma osobami, pouze ohledně závad jedné se týkajících vrácena k doplnění, — doplnění však včas neprovedeno, nelze odepříti zahájení řízení ohledně obou stěžovatelů. Stalo-li se tak přece, buď k rozkladu dotčené usn., pokud se týče stížnosti bezvadné, odvoláno a přípravné řízení zavedeno. Žádosti o uvedení v předešlý stav ohledně lhůty dané k doplnění dle § 21, 2. odst. zák. o ss., nelze vzhledem k § 16 zák. o ss. vyhověti. Boh. A XCIX/22.

(237) Nebylo-li vyhověno prvnímu vyzvání ku doplnění, může býti stížnost znovu ku doplnění vrácena. Usn. býv. ss. z 11. 2. 1916, č. 616.

(238) Byla-li stížnost vrácená ku doplnění podpisem advokáta reprodukována tak, že na místo původního podání předloženo bylo jiné, může soud analogickým použitím §u 30 j. ř. stížnost znovu vrá-

titi ku doplnění připojením původního podání, za účelem zkoumání identity obou. Reis. 16.052.

(238a) Ss. není oprávněn prominouti zákonem předepsané instruování stížnosti. Ex. 827.

VII. Zpravení úřadu žalovaného.

O odmítnutí stížnosti zpravuje se úřad žalovaný; v případě, že správní spisy předložil soudu úřad žalovanému úřadu nadřízený, vyrozumí se i tento úřad.

VIII. Jiné případy odmítnutí stížnosti.

Podání, jež nemají ani vzhled stížnosti vracení se obyčejně presidiem nss. Nepřípustné petity, jako na př., aby nss. vyslechl svědky, rozhodl ve věci a pod., odmítá soud (zabývá-li se jimi vůbec) jako nepřipustné. Viz též § 16, odst. 2. zák.

Stala-li se stížnost bezpředmětnou, bývá rovněž odmítána pro nepřipustnost. Viz § 31 j. ř. Praxe tato nedá se ovšem opříti o žádný předpis zákona, jenž na tuto eventualitu nepamatoval. Může ji ospravedlniti jen úvaha, že posláním soudu je poskytnouti ochrany jen tam, kde ji stěžovatel skutečně potřebuje, a že není úkolem soudu řešiti otázky, jež pozbyvše pro stěžovatele praktického významu, mají cenu již jen akademickou.

(239) Žádost uplatněná ve stížnosti na nss., aby stěžující si straně byly nejdříve dány k nahlédnutí spisy vyměřovací a aby jí byla po nahlédnutí do těchto spisů dána příležitost, své vývody doplniti, nemá zákonného podkladu. Boh. F 6111/32.

(240) Stížnost do odepření odkládacího účinku stížnosti podané k nss-u dle § 17 zák. o ss., jest odmítnouti a limine, když již ve věci samé nál. u nss-u byl vydán. Boh. A

XLVI/20, 1447/22. Viz § 17 a srovnaj násl. nál.

(242) Rozhodnutí nss-u o stížnosti do usnesení správního úřadu, kterým byla zamítnuta žádost stěžovatele za přiznání odkládacího účinku jeho stížnosti podané k nss-u, stává se bezpředmětným a nutno stížnost takovou odmítnouti jako nepřipustnou, byla-li stížnost, pro kterou bylo za odklad žádáno, nss-em již zamítnuta. Boh. F 3182/26.

(243) Zamítnutím stížnosti

¹Podle 2. odstavce § 23 nového rakouského zákona o ss. ze dne 30. 5. 1930, č. 153 spolk. zák. pokládá se zmeškání lhůty dané ku odstranění formálních závad za zpětvzetí stížnosti.

podané ve věci samé stává se bezpředmětnou a zamítá se jako bezdůvodná i stížnost podaná do rozhodnutí, kterým stížnosti podané v meritů byl odepřen odkladný účinek. Boh. A 3626/24, 7103/28.

Srov. též s násl. nálezem, v němž soud řízení o stížnosti pro bezpředmětnost zastavil.

(244) Řízení o stížnosti do zamítnutí žádosti o obnovu řízení jest zastaviti jako bezpředmětné, bylo-li rozhodnutí, jež zavdalo podnět k žádosti o obnovu řízení, nálezem nss-u zrušeno v části, jež byla předmětem této žádosti. Boh. A 6727, 6790/27.

(245) Stížnost nelze pokládati za nepřipustnou a proto ji odmítnouti, že se jí stěžl prohlášením učiněným u administrativního úřadu předem již vzdali, čímž zůstává nedotčena otázka, zdali podrobivše se výslovně rozh. úřadu správního, mohou úspěšně namítati, že byli jim ve svých právech zkráceni. Boh. A 1150/22.

(246) Stížnost, která obsahuje toliko stížní body podle § 5 zák. o ss. nepřipustné, lze odmítnouti a limine podle § 21 zák. o ss. pro nepřislusnost soudu. Boh. F XXV/29 (usn. plenís.).

§ 22.

Opírá-li se stížnost toliko o vadnost správního řízení a uzná-li ji nejvyšší správní soud bezdůvodnou, odmítne stížnost bez dalšího řízení výměrem, opatřeným důvody.

V tomto výměru oznámí se stěžovateli nebo jeho zástupci, že mají možnost nahlédnouti do spisů a porýditi si jejich opisy. (§ 28, odst. 3.)

Proti tomuto výměru může stěžovatel ve 30-denní neprodlužitelné lhůtě (§§ 15 a 16) vznést odpor a žádati, aby bylo ustanoveno veřejné ústní líčení, kteréžto žádosti musí býti vyhověno.

Autentický text:

Ist die Beschwerde nur auf die Mangelhaftigkeit des administrativen Verfahrens gestützt und erkennt der Verwaltungsgerichtshof dieselbe als unbegründet, so hat er die Beschwerde ohneweiters durch einen mit Gründen versehenen Bescheid zurückzuweisen.

In diesem Bescheide ist dem Beschwerdeführer oder seinem Vertreter bekanntzugeben, dass ihm die Einsicht und Abschrift der Akten (Artikel II, Absatz 3) freisteht.

Gegen einen solchen Bescheid kann der Beschwerdeführer binnen einer 30tägigen unerstreckbaren Frist (§§ 15, 16) Einspruch erheben und die Anordnung einer öffentlichen mündlichen Verhandlung verlangen, welchem Ansuchen stattzugeben ist.

Toto, nyní platné ustanovení § 22 dáno bylo článkem I. zákona z 21. září 1905, č. 149 ř. z.

§ 22 zák. č. 36/1876, platný do účinnosti zák. č. 149/1905, měl tento text:

Der Verwaltungsgerichtshof hat die bei ihm eingebrachte Beschwerde, insofern er dieselbe nicht nach § 21 von Amtswegen zurückweisen findet, vermittelt der von dem Beschwerdeführer beigebrachten Abschriften samt den Beilagen der belangten Behörde, sowie den sonstigen mitbelangten Parteien mitzuteilen und dieselben zur Einbringung der Gegenschrift binnen einer nicht unter 14 und nicht über 60 Tage zu bestimmenden Frist aufzufordern.

Hinsichtlich der Berechnung dieser Frist gelten die gleichen Grundsätze, wie für die Frist zur Einbringung der Beschwerde (§§ 15, 16).

K § 22 praví Hácha (Nss. str. 875): »K nálezům „upravujícím“ situace materiálně právní druží se i v ýměr podle novelisovaného §u 22 zák., jímž se stížnost vytýkající toliko vadnost řízení zamítá pro bezdůvodnost s tím, že stěžovatel může v prekluzivní zákonné lhůtě proti výměru podati o d p o r a žádati nařízení ústního líčení, kteréžto žádosti soud musí vyhověti. Než této formy řízení, kterou mělo se dociliti zjednodušení procesu, přestal již rakouský soud po nepříznivých zkušenostech záhy používat, ačkoliv nejde o formu arbitrární« Viz § 32 j. ř.

(1) Kumulace nálezu podle §u 6 říjnového zákona s částecným zamítnutím, stížnosti podle §u 22 novely jest nepřipustná. Pop. 3749.

§ 23.

V jednoduchých sporech, zejména když na sporu není skutková podstata ve stížnosti uvedena, nýbrž toliko otázka právní, má nejvyšší správní soud, nezaváděje písemného přípravného řízení,

ustanoviti veřejné ústní líčení k projednávání sporu (§ 28).

V jiných případech doručí nejvyšší správní soud stížnost prostředkem opisů stěžovatelem předložených i s přílohami žalovanému úřadu a ostatním spolužalovaným stranám a vyzve je, aby podaly odvodní spis ve lhůtě, kterou stanoví nejmeně 14 dnů a nejdéle 60 dnů.

O počítání této lhůty platí tytéž zásady jako pro lhůtu ku podání stížnosti (§§ 15 a 16).

Odvodní spis jest podati ve dvojím vyhotovení a jest k němu připojiti i opis případných příloh.

Duplikát s opisem příloh sdělí se stěžovateli.

Autentický text:

In einfachen Streitfällen, insbesondere wenn nicht der in der Beschwerde angeführte Tatbestand, sondern lediglich die Rechtsfrage den Gegenstand des Streites bildet, hat der Verwaltungsgerichtshof ohne Einleitung eines schriftlichen Vorverfahrens die öffentliche mündliche Verhandlung der Streitsache anzuberaumen (§ 28).

In anderen Fällen hat der Verwaltungsgerichtshof die Beschwerde vermittelt der von dem Beschwerdeführer beigebrachten Abschriften samt den Beilagen der belangten Behörde sowie den sonstigen mitbelangten Parteien mitzuteilen und dieselben zur Einbringung der Gegenschrift binnen einer nicht unter 14 und nicht über 60 Tage zu bestimmenden Frist aufzufordern.

Hinsichtlich der Berechnung dieser Frist gelten die gleichen Grundsätze wie für die Frist zur Einbringung der Beschwerde (§§ 15, 16).

Die Gegenschrift ist in doppelter Ausfertigung zu überreichen und derselben auch eine Abschrift der allfälligen Beilagen anzuschliessen.

Das Duplum ist samt der Abschrift der Beilagen dem Beschwerdeführer mitzuteilen.

Toto nyní platné ustanovení §u 23 dáno bylo článkem I. zákona z 21. září 1905, č. 149 ř. z.

§ 23 zák. č. 36/1876, platný do účinnosti zák. č. 149/1905 měl tento text:

Die Gegenschrift ist in doppelter Ausfertigung zu überreichen und derselben auch eine Abschrift der allfälligen Beilagen anzuschliessen.

Das Duplum ist samt der Abschrift der Beilagen dem Beschwerdeführer mitzuteilen.

K odst. 1. (ve znění novely).

Ustanovení § 23, odst. 1. je z faktických příčin nevalně praktické, protože je velmi málo stížností, které relevují výlučně ryzí otázkou právní. (Hácha, Nss. str. 876.) Viz §§ 34 a 35 j. ř.

(1) Má-li býti na základě adm. spisů rozhodnuto, musí býti bezpodmínečně předběžné řízení zavedeno. Ustanovení §u 23, odst. 1. lze použiti jen tehdy, není-li zapotřebí, aby adm. spisy byly vyžádány. Alt. 1039 pl.

(2) Stížnost může býti podle §u 23, odst. 1. bez za-

vedení předběžného řízení k veřejnému ústnímu líčení odkázána i tehdy, byly-li soudem vyžádány správní spisy za účelem přezkoumání správnosti udání dne, kterého bylo naříkané rozhodnutí stěžovateli doručeno. Usn. býv. ss. ze 7. 11. 1913 č. 8930.

K odst. 2.

(3) Dodatek ke stížnosti ve lhůtě podaný jest, v případě, že předběžné řízení bylo již zavedeno, dodati žal. úřadu event. i spolužal. neb zúčast. straně s podotknutím, že lhůta ku podání odv. spisu počíná běžeti ode dne doručení dodatečného usnesení. Usn. býv. ss. ze 17. 9. 1915 č. 5435.

(4) Jestliže v právní záležitosti různé úřady (ministerstva) rozhodly v dohodě, jest v řízení před ss. toliko s tím úřadem jako se žalovaným jednati, který společně učiněné usnesení straně vydal, a to i tehdy, když ve stížnosti všechny úřady výslovně za žalované jsou označeny. Pop. 3741, 3742, Budw. 7255/A.

Je-li ze stížnosti, která označila jako žalovaný úřad zemské finanční ředitelství, zřejmo, že směřuje proti rozhodnutí odvolací komise, které bylo zemským finančním ředitelstvím straně intimováno, zavádí nss. předběžné řízení s odvolací komisí. Viz na příj. z 8. 5. 1933, č. 9521/31. O praxi dřívější viz § 18 pozn. sub. I.

(5) Rozhodne-li úřad, který vůbec není kompetentní, takže instancní cesta proti rozhodnutí jeho ve věci není upravena, neodmítne správní soud stížnost a limine, nýbrž zavade předběžné řízení. Usn. z 7. 2. 1918, č. 31.961. (Praxi tuto zachovává celkem i nss., jež-

to vede k formálnímu odstranění nulitního aktu).

(6) Zák. o ss. neposkytuje žádný opravný prostředek proti zavedení předběžného řízení o stížnosti. Pop. 3724, Budw. 6451/A.

(7) O žádosti súčastněné

strany za opis stížnosti rozhodne ss. podle povahy případu. (V případě vyhovění žádosti porídí opis soudní kancelář). Ex. 893, 894. Lhůta ku podání odvodního spisu nepočíná však v takovém případě teprve ode dne doručení opisu. Ex. 901.

Odvodní spis.

O odvodním spise praví Hácha (Nss. str. 873): »Žalovaný úřad nemůže v odvodním spise v žádném směru nařikáné rozhodnutí doplnit, a to ani uváděním nových okolností, ani doplňováním vyhotovení nařikáného rozhodnutí, ani připojením nových důvodů rozhodovacích. Nemohou proto vývody odvodního spisu odčinit procesních vad správního řízení. Je to jeden z důsledků zásady, že nejvyšší správní soud zkoumá napadený akt správní v té podobě a s tím obsahem, jak byl vydán, zejména jen na základě skutkové podstaty, na níž ji žalovaný úřad založil. Hlavním obsahem spisů přípravných jsou jen »vývody«, jimiž se strana snaží vyvrátit na podkladě spisů správních skutková tvrzení odpůrova, a pak právní úvahy (úsudky), kritizující práv. vývody odpůrcovy.« [Jen skutečnosti, jež nenáleží k procesnímu materiálu řízení správního, tedy hlavně skutečnosti, které týkají se procesních předpokladů procesu před nss., mohou být uplatňovány v řízení přípravném. Může jít o procesní způsobilost, o nedostatek potřebného zmocnění stěžovatelova, o otázku zmeškání stěžovací lhůty a pod. Ale to vše souvisí již s druhou složkou přípravného řízení (§ 26), která je ovládána zásadou vyhledávací.] »Jde-li o skutečné podmínky procesu před nss., je soud povinen sám je zjistit, a stranám procesním není možno bránit, aby významné skutečnosti uváděly a i důkazy o nich nabízeły.

Jsou-li na sporu procesní skutečnosti řízení správního, na př., že byl ten či onen svědek vskutku vyslechnut, že ta či ona strana řízení správního byla k úřednímu jednání pozvána, mohou i v řízení přípravném, ano i při ústním líčení být uváděny okolnosti skutkové a také důkazy nabízeny. V pravdě

jde tu však o úplnost správních spisů, o kterou má soud pečovat z úřední povinnosti. Boh. A. 338.

Na formální nedostatky přípravných spisů vztahuje praktě předpisy o formálních nedostatcích stížnosti, zejména předpisy o opravě formálních vad. Dodati sluší, že pro spisy přípravně není předepsán podpis advokáta.

Odvodním spísem není spis předkládaný nss-u nezřídka (zejména úřady správy finanční) v jediném vyhotovení ve formě zprávy o průběhu řízení správního, přesto, že zabývá se někdy také obsahem stížnosti. Ke spisu takovému (v domácím jargonu býv. ss. vídeňského »Winkelgegenschrift« nazývanému), nss. při svém rozhodování nehledí.

(8) Odvodní spis formelně vadný může být podle analogie §u 21 vrácen k odstranění vad. Alt. 348 pl. Reis. 13.340.

(9) K vývodům odvodního spisu podaného v jediném vyhotovení nemůže nss. přihlížeti. Boh. A. 365/20, 164/19.

(10) Finanční prokuratura není oprávněna podávat odvodní spis za žalované ministerstvo; odvodní spis je vrátit. Boh. A. CIII/22.

(11) Odvodní spis žalovaného úřadu musí být tímto úřadem podepsán; podpis zmocněného advokáta nestačí. Boh. A. LIII/20.

(12) Směřuje-li stížnost proti rozhodnutí župního výboru, nemůže nss. hledět k odvodnímu spisu podanému župním úřadem. Boh. A. 4878/25. Viz též Exel 3267.

(13) Vyslovil-li ss. v odkaze věci k veř. úst. líč., že nelze přihlížeti k odv. spisu formelně vadnému, nelze stěžovateli povolití nahlédnutí do tohoto odv. spisu. Usn. býv. ss. z 6. 10. 1917, č. 7275.

Nejvyšší správní soud.

(14) Prodloužení lhůty odv. spisu kratší než 60 dnů na 60 dní jest přípustné. Alt. 187 pl. Pop. 3734, Reis. 16.057, 13.341. Boh. A. X/19.

(15) Prodloužení lhůty ku podání odvodního spisu, kratší než 60 dní, na 60 dnů nestojí v cestě okolnost, že o prodloužení bylo zažádáno po uplynutí lhůty stanovené. Usn. býv. ss. z 15. 3. 1916 č. 1915.

(16) V odvodním spise proti stížnosti předsedy odvol. komise, může strana uplatnit i takové právní vývody, které nepřednesla v adm. řízení. Reis. 9554, Budw. 5452/F.

(17) Žalovaný úřad nemůže v řízení před nss. přikládati svému rozh. smysl jiný, než který jest z obsahu jeho patrný a přetvořit tak dodatečným výkladem svůj výrok v rozh. zcela jiné, jež straně vůbec vydáno nebylo a následkem toho ani nss-em přezkoumáváno býti nemůže. Boh. A. 991/21.

(18) K novým okolnostem, uváděným v odvodním spise žalovaného úřadu, o které nařiči-

kané rozh. opřeno není, a jež také se stranou nebyly sděleny, nemůže nss. dle § 6, odst. 1. zák. o ss. hleděti. Boh. A 934/21, 3012, 2993, 2876, 2368, 2002/23.

(19) Vada řízení způsobená neúplnou intimací a nedostatečným odůvodněním naříkaného rozh. nemůže býti napravena uvedením důvodů v odvodním spise. Boh. A 2223/23, 3454/24, Pop. 3735, Budw. 7493/A.

(20) Nss. nemůže přihlížeti k novým skutkovým okolnostem, jež žalovaný úřad uvedl teprve v odvodním spise, nebo jeho zástupce přednesl při veř. úst. líč. Boh. A 2731, 2565, 2477, 2304/23, 1635/22.

(21) Úkolem odvodního spisu je vyvracetí námitky stížnosti, nikoliv naříkané rozhodnutí doplňovati. Boh. F 5880/31, 2931/26, 4299/28.

(22) Nss. nemůže položit

svému nál-u za základ námitku žal. úřadem vznesenou v odvodním spise, opírající se o okolnost, která není doložena spisy, a kterou nelze pokládati za nespornou. Boh. A 1625/22, 214/19.

(23) Úkolem odvodního spisu žalovaného úřadu jest, aby vyvracel námitky stížnosti, nikoli však také, aby doplňoval naříkané rozhodnutí po stránce skutkové nebo novými důvody ospravedlňoval. Boh. F 2931/26, 3951, 4008/27, 4299/28.

(24) Obrana odvodního spisu, že stížnost u nss-u podaná je formálně vadná, ježto k ní nebyla připojena pomůcka, které se dovolává (§ 18, odst. 2. zák. o ss.), je bezdůvodná, nedovozuje-li odvodní spis, že pro nedostatek ten nebylo lze zaujmouti stanovisko k vývodům stížnosti. Boh. A 4802/25.

§ 24.

Shledá-li nejvyšší správní soud za účelem náležité přípravy ústního líčení toho potřebu, může naříditi i podání repliky a dupliky.

Lhůty ku podání těchto spisů stanoví se od případu k případu, nesmějí však překročiti 30 dnů (§§ 15, 16).

Autentický text:

Wenn es der Verwaltungsgerichtshof zur gehörigen Vorbereitung der mündlichen Verhandlung nötig findet, kann er die Einbringung einer Replik und Duplik anordnen.

Die Fristen zur Einbringung dieser Schriften werden von Fall zu Fall bestimmt, dürfen jedoch je 30 Tage nicht überschreiten (§§ 15, 16).

Strany nejsou povinny — jak z § 25 plyne — »nařizením«, aby podaly repliku a dupliku, vyhověti. (Viz Hácha, Nss. str. 873.) Replika může býti podána jen na soudní vyzvání; nemusí býti podepsána advokátem, má však býti podána ve dvojím vyhotovení, z nichž jedno dodá nss. druhé straně s vyzváním ku podání dupliky. Nebyli-li stěžovatel ku podání repliky vyzván, může na vývody odvodního spisu reagovati toliko při veřejném ústním líčení. Vzdaly-li se strany veřejného ústního líčení, nemá stěžovatel ani této příležitosti a není mu proto na újmu, dodá-li mu soud odvodní spis teprve s rozhodnutím o stížnosti.

(1) Podá-li stěžovatel k vyzvání nss-u repliku, dlužno poskytnouti druhé straně možnost podati dupliku. Boh. A CCLXXII/25.

(2) K podání stěžovatelovu, reagujícímu na vývody odvodního spisu žal. úřadu, nemůže

nss. přihlédnouti, když strana nebyla podle § 24 zák. o ss. vyzvána, aby podala repliku na odvodní spis. Boh. F 5512/30, Boh. A 1733/22 a CLXVI/23.

(3) Prodloužení 30denní lhůty je nepřipustné. Ex. 915.

§ 25.

Nebyli-li některý ze spisů svrchu uvedených podán (§§ 22, 24), není to překážkou pokračování v řízení.

Autentický text:

Die unterlassene Einbringung einer der vorbezeichneten Schriften (§§ 22, 24) steht der Fortführung der Verhandlung nicht entgegen.

§ 26.

Za účelem přípravy líčení může nejvyšší správní soud naříditi výslech účastněných stran a úřadů, zejména též sdělení spisů o provedeném správním řízení.

Výslech úřadů děje se písemně.

Autentický text:

Zur Vorbereitung der Verhandlung kann der Verwaltungsgerichtshof die Vernehmung der beteiligten Parteien und Behörden, insbesondere auch die Mitteilung der Akten über die abgeführte administrative Verhandlung verfügen.

Die Einvernehmung der Behörden hat im Korrespondenzwege zu erfolgen.

Viz předpis 2. odst. § 12 zák. o omezení práva stěžovacího č. 118/1921 Sb. u §u 28 zák.

V praxi nepřistupuje nss. nikdy k meritornímu rozhodování o stížnosti aniž by požádal žalovaný úřad o předložení správních spisů.

O vyžádání správních spisů praví Hácha (Nss. str. 874): »K přípravnému řízení náleží též předložení správních spisů žalovaným úřadem (§ 26 zák.). Správními spisy dlužno rozuměti spisy o celém řízení správním ve všech instancích. »über die abgeführte administrative Verhandlung«. O předložení jich pečuje soud z úřední povinnosti a má se postarati o jejich úplnost. Nemá však vůči úřadu žádných prostředků donucovacích, čímž dostává se někdy do svízelné situace. Pomáhá si různým způsobem. Podle Boh. adm. 322, 1466 jest rozhodnouti, nepředložil-li úřad spisy, na základě obsahu stížnosti a přednesů stran při ústním líčení. Této metodě dostalo se zákonné sankce v § 12 zák. č. 118/1921. Jindy — a správněji — má soud za to, že tvrzení stížnosti je ve shodě s administrativními spisy. Boh. adm. 2329 a jiné v Jud. I. A 3127. Vede to obyčejně ke zrušení naříkaného rozhodnutí (§ 6 zák.) pro neshodu skutkové podstaty, z níž úřad vycházel, s obsahem správních spisů, jež soud na základě stížnosti předkládá.

(1) Neposkytují-li spisové záznaky o průběhu ústního jednání před nájemním úřadem (§ 7 nař. z 9. února 1917 č. 53 ř. z.) spolehlivé opory pro posouzení správnosti tvrzení strany úřadem popřehého, že přednesla při něm jisté, pro posouzení věci závažné námitky, k nimž nájemní úřad při rozhodování nepřihlédl, může nss. dáti o tom předběžně provésti potřebné šetření. (§ 26 zák. o ss.) Boh. A 338/20.

(2) Jestliže žal. úřad přes

vyzvání spisů nepředložil, není třeba k dalšímu řízení na základě stížnosti úřadence s pohružkou kontumace. Usn. býv. ss. z 16. 5. 1917, č. 13.400.

(3) Nemohou-li adm. spisy ke stížnosti pro válečné události ss-u býti předloženy, může býti povolen klid řízení; v řízení budíž pokračováno k event. návrhu stran po odpadnutí překážek. Usn. býv. ss. z 25. 6. 1916 č. 3073.

(4) Jestliže žalovaný úřad ani odv. spisu nepodá ani ne-

předložil správní spisy opětě vyžádané, jest skutkovou podstatu stížnosti udanou vzíti za nespornou a na základě jejím nálezu vydati. Budw. 11.909/A.

(5) Nepředložil-li žalovaný úřad přes vyzvání správní spisy, jest skutkovou podstatu, jak ve stížnosti jest vylíčena, pokládati za nespornou. Boh. A 322/20, srov. 643, 640/20.

(6) Jestliže žalovaný úřad odvolal svoje rozhodnutí naříkané stížností k nss. s výhradou, že vydá nové rozhodnutí, stěžovatel však na dotaz, zda tím pokládá stížnost ve smyslu § 44 za bezpředmětnou, prohlásil, že uspokojen není, a žalovaný úřad po vyrozumění o tom spisy ve stanovené lhůtě nepředložil, rozhodne soud o stížnosti na podkladě jejího obsahu. Boh. F 4585/29.

(7) Nepředložil-li žalovaný úřad ani k opětnému vyzvání správní spisy, rozhodne nss. jen na základě obsahu stížnosti a přednesů při veřejném ústním líčení. Boh. A 1466/22.

(8) Jestliže žalovaný úřad nezašle správní spisy, ani nezaujme stanoviska k obsahu stížnosti, musí soud míti za to, že tvrzení stížnosti jest ve shodě s administrativními spisy. Boh. 2329, 2448, 2214, 2173, 2148/23, 1762/22, 164, 138/19, srov. 2178/23.

(9) Nemůže-li nss. obdržeti spisy úřadu správního a zkoumati nař. rozhodnutí, zruší je dle § 6 zák. o ss. Boh. F 658/21, 1090, 1095/23.

(10) Nepředložil-li žalovaný úřad (ministerstvo) nss-u do-

klady jím žádané a k přezkoumání zákonitosti nař. rozhodnutí potřebné, jest rozhodnutí zrušiti podle § 6 zák. o ss. Boh. A 6407/27.

(11) Nepředložil-li žalovaný úřad správních spisů ani nepodá odvodního spisu k výzvě, obsažené v usnesení nss-u, jimž bylo o stížnosti zavedeno předběžné řízení, a nepředložil-li správních spisů také na vyzvání nss-u v dané lhůtě, ač ve výzvě té bylo uvedeno, že, nestane-li se tak, bude o stížnosti rozhodnuto na základě jejího obsahu, zruší nss. naříkané rozhodnutí na základě skutkové podstaty, ve stížnosti vylíčené, dle § 6 zák. o ss. Boh. F 3939/27.

(12) Jestliže ke stížnosti k nss. proti rozhodnutí fin. ředitelství o odmítnutí »rekursu« v poplatkové věci nepodal žalovaný úřad odvod. spisu a nepředložil ke kvalifikované výzvě správních spisů, a ani skutková podstata vylíčená ve stížnosti, ani obsah předloženého nař. rozhodnutí neposkytují spolehlivého základu pro řešení otázky, zda jde o rozhodnutí konečné, dlužno zrušiti nař. rozhodnutí pro vadnost řízení. Boh. F 6118/32.

(13) Schází-li podle sdělení úřadu část správních spisů, týkající se bodů, dle stížnosti k nss. v řízení správním sporných, zruší nss. na podkladě skutkové podstaty vylíčené ve stížnosti naříkané rozhodnutí, jež nemůže přezkoumati po stránce procesní bezvadnosti,

podle § 6 zák. o ss., není-li | správních spisů možna. Boh. F
rekonstrukce scházející části | 6370/32.

§ 27.

I když stížnost výslovně nesměruje proti jiným stranám (§ 19), má nejvyšší správní soud o to pečovat, aby v řízení, jež před ním se provádí, byly slyšeny všechny osoby na předmětu rozhodnutí súčasně a aby dostalo se jim možnosti hájiti svých práv.

Autentický text:

Auch wenn die Beschwerde nicht ausdrücklich gegen andere Parteien gerichtet ist (§ 19), hat der Verwaltungsgerichtshof darauf Bedacht zu nehmen, dass in dem vor ihm durchzuführenden Verfahren alle an dem Gegenstande der Entscheidung beteiligten Personen gehört werden und Gelegenheit zur Wahrung ihrer Rechte erlangen.

Ve vládní osnově bylo na místo »durchzuführenden«: »durchgeführten«.

Vládní důvodová zpráva: Je-li patron kostela zproštěn z části nebo úplně stavebního břemene, je tím zároveň vysloveno, že příslušnou kvotu nákladů stavebních musí uhraditi osoby přifařené. V takových případech musí k ochraně zájmů osob súčasněných a v zájmu zkrácení řízení býti stěžovateli poskytnuta možnost, aby se svojí stížností neobracel se toliko proti úřadu správnímu, jehož rozhodnutí běře v odpor, nýbrž zároveň také proti všem osobám, jimž by zrušení naříkaného rozhodnutí stížností požadované bylo na škodu. Uložiti přizvání těchto účastníků stěžovateli jako jeho povinnost nebylo lze proto, poněvadž v mnohých případech by mu sotva bylo možno, aby všechny osoby, jejichž zájmy jsou zasaženy, spolužaloval, nebo aby osoby tyto i jen zjistil, jak tomu bude na příklad při stížnosti úředníka proti nesprávnému pořadí.

Za to jest v § 28 (§ 27 zák.) dáno správ. soudnímu dvoru oprávnění, aby takovéto zájemníky přizval z moci úřední (srovnej § 48 bádenského prov. nař. z 22. července 1864 k zákonu ze dne 5. října 1863).

O stranách spolužalovaných a súčasněných uvádí Hácha (Nss. str. 867): »Strany řízení správního rozřídil říjnový zákon ve dvě skupiny, podle toho, mů-

že-li zrušení napadeného správního aktu býti jim ku prospěchu, odčínují „zkrácení v jejich právech“, či naopak způsobiti jim újmu (Nachteil § 19), a to tím, že zrušením správního aktu budou zase oni zkráceni ve svých „právech“ (§ 27) ... Na tomto rozřídění stran právního řízení spočívá institut t. zv. strany spolužalované, mitbelangt (§ 19), a strany súčasněné, mitbeteiligt (§ 27). Není mezi nimi v podstatě jiného rozdílu, než že stranu žalovanou označuje již stěžovatel, a to ve svém zahajovacím procesním úkonu, kdežto stranu súčasněnou přibírá k řízení soud z úřední povinnosti. Strany spolužalované a súčasněné připojují se k žalovanému úřadu v obraně správního aktu stížnosti napadeného . . . Jsou proto nepřipustny jejich námítky, které nemíří proti stížnosti, nýbrž proti naříkanému rozhodnutí. . . .«

Proti naříkanému rozhodnutí mohly by strany spolužalované a súčasněné samy podati stížnosti. V řízení o nich vystupoval by případně »stěžovatel« v roli spolužalované nebo súčasněné strany. — Je možno, že obě proucí se strany napadenou, hájice svá protichůdná stanoviska, totéž rozhodnutí stížnostmi u nss. Pak případně každé z nich jednak (jako stěžovatel) úloha dovoditi nezákonnost rozhodnutí, jednak (jako spolužalované nebo súčasněné straně) v řízení o stížnosti odpůrce úloha, naříkané rozhodnutí hájiti.

Viz § 34 j. ř.

O řízení se stranou súčasněnou praví Hácha (Nss. str. 873). »Straně „súčastněné“ má se podle plenárního usnesení z r. 1884 (Exel. 897) sděliti, že přípravné řízení bylo zahájeno a že může podati odpověď. Podle plenárního usnesení z r. 1876 (Exel. 893) rozhodne soud od případu k případu, má-li se straně súčasněné k její žádosti sděliti opis stížnosti, který by ovšem musel býti pořízen soudem, ale na náklad strany. V praxi se však pokládá za dostatečné, přizve-li se súčasněná strana teprve k ústnímu líčení. Podala-li odvodní spis spontanně, sluší jej přijmouti a jest k němu přihlížeti. (Boh. adm. 372 řím.). Ale podala-li súčasněná strana spis odvodní, nebyvši přibrána již k řízení přípravnému, až po jeho skončení, vrací se jí s odkazem na ústní líčení (Boh. adm.

286 řím.). Se zásadou rovného slyšení stran se ovšem takováto praxe nesrovnává, a jen poměrně malý praktický význam přípravného řízení může ji poněkud omluviti. Neboť v řízení tomto nemůže býti procesní materiál doplňován.»

Spolužalované straně dodá nss. pravidelně opis stížnosti i s přílohami a vybibne ji, aby podala odvodní spis. Vzniká tedy odpůrci stěžovatelu tím, že je spolužalován, procesní výhoda, které by nenabyl ani kdyby byl nss-em přizván podle § 27 jako strana súčastněná. Označení spolužalované strany ve stížnosti spojeno je pro stěžovatele mimo to jednak s povinností podati stížnost i se všemi přílohami v dalším kolkovaném exempláři, jednak s rizikem, že mu bude uložena náhrada útrat (§ 40), vzniklých odpůrci se sepsáním odvodního spisu, k jehož podání jest strana spolužalovaná v každém případě vyzvána. Je proto na snadě otázka, jaký prospěch má stěžovatel z toho, jestliže svého odpůrce podle § 19 spolužaluje. Prospěch lze hledati jen v tom, že spolužalovaná strana bude účastna řízení před nss. a že jí také nález nss. bude dodán. Ponechá-li totiž stěžovatel přiřbrání svého odpůrce ve smyslu § 27 nss-u, není vyloučeno, že soud buď odpůrce stěžovatela, kterého by za stranu spolužalovanou uznal, za stranu súčastněnou neuzná, nebo že jej přiřbrati opomene, z čehož mohou pak při provádění kasačního nálezu nss. vzejíti komplikace vítěznému stěžovateli nepříznivé. Neuzná-li ovšem soud spolužalovaného za stranu řízení soudního, odepře jej k řízení připustiti. (Viz § 19 zák.)

Přizvání súčastněné strany, přijetí jejího odvodního spisu.

(1) Stranu súčastněnou, i když podle stížnosti je známa, není nutno přiřbrati k řízení již při zavedení řízení přípravného. Také v jiných případech není nutno súčastněné straně v řízení přípravném poskytnouti vždy možnost podati odvodní spis. Boh. A CCCLXXII/29, Boh. F Boh. F XXIX/29 (usn. plenis.).

(2) Podá-li strana, kterou nutno uznati za stranu súčast-

něnou, odvodní spis bez vyzvání, jest spis tento u soudu podržeti a k němu přihlížeti. Boh. F XXIX/29 (usn. plenis.).

(3) Byl-li stranou súčastněnou odvodní spis bez vyzvání podán teprve, když již spor odkázán byl k veřejnému líčení, nelze tento spis u soudu podržeti a k němu přihlížeti. Boh. A CCCLXXII/29, Boh. F XXIX a XXX/29 (usn. plenis.).

(4) Podání předložené sú-

částněnou stranou po skončení předběžného řízení jest jí ihned vrátiti s doložením, že v tomto stadiu řízení má strana súčastněná možnost hájiti svých práv pouze při veř. úst. líčení. Boh. A CCLXXX/26.

(5) Podání osoby třetí, která není ani spolužalovanou ani súčastněnou stranou, učiněné k nss. ve sporu zahájeném, nelze přijati na soud. Boh. A LXIV/21.

(6) Osoby jako súčastněné strany přiřbrané lze vyzvati, aby jmenovaly ve lhůtě k podání odvodního spisu stanovené společného zmocněnce pro doručování. Boh. A LXVI/21.

(7) Vzhledem k předpisu § 43 zák. o ss. nelze po vydaném rozh. uvažovati o tom, měla-li býti určitá strana přiřbrána k řízení jako súčastněná strana čili nic. Boh. A LV/21.

(8) V řízení o stížnosti, podané k nss. do zamítnutí námitek proti volbě obecního zastupitelstva (starosty, náměstků, obecní rady nebo komisi) mají zvolené osoby postavení súčastněné strany ve smyslu § 27 zák. o ss., i když v řízení administrativním jako procesní strany nevystoupily. Boh. A CCCXCV/31. Srovnej násl. tři nálezy:

(9) V řízení o stížnosti proti volbám jsou zvolení súčastněnou stranou. Odb. plenum z 30. 6. 1913.

(10) Je-li stížností napadena volba obecní rady všeobecně, nejsou již z tohoto důvodu

zvolené osoby súčastněnými stranami. Pop. 3736.

(11) V řízení o stížnosti do zamítnutí námitek proti volbě do ob. zast. a neb ob. rady není zapotřebí přivziti zvolené členy těchto sborů jako súčastněné strany, když v řízení administrativním jako procesní strany nevystoupili. Boh. A XXXVIII/20.

(12) Člen společenstva, jenž při volbě jeho představenstva zůstal v minoritě a podal proti volbě protest, nemá nárok, aby byl přizván jako súčastněná strana, jestliže zrušení volby vyslovené živnostenským úřadem bylo napadeno stížností u ss. Pop. 3738.

(13) K řízení o stížnosti osoby nadací obdařené proti rozhodnutí úřadu nadačního, kterým bylo odepřeno další ponechání požitků nadačních, jest přizvati zvláštní reprezentaci nadace jmenem této jako súčastněnou stranou. Usn. býv. ss. z 2. 3. 1912 č. 1239.

(14) V řízení o stížnosti ve věci kongruy není fin. prokuratura súčastněnou stranou. Usn. býv. ss. z 31. 1. 1913 č. 13.538/12.

(15) V řízení před nss-em o stížnosti týkající se přestupku §§ 46 a 47 živn. řádu jest poškozovaný, k jehož návrhu bylo trestní řízení zahájeno, súčastněnou stranou. Boh. A CL/23.

(16) V řízení před nss-em o sporech pro placení hektarového příspěvku jest fond pro zaopatření zaměstnanců velkostatků (§ 75 zák. náhra-

dového) súčasťnou stranou. Boh. A CLXVII/23.

(17) K líčení veřejnému o vyživovacích příspěvech po 1. listopadu 1919 jest volati jako súčasťnou stranu i zástupce finanční správy při zemské vyživovací komisi. Pozvání má býti na něj řízeno i tehdy, když v řízení administrativním (stížností na zem. vyživ. kom.) vystoupil jako strana zástupce finanční správy při okresní vyživ. kom., ježto v každém případě vlastním přibráným subjektem jest erár zastoupený svojí finanční správou. Boh. A XVIII/19.

(18) Ve sporech o dávku z přírůstku hodnoty není obec, které část dávky případně, súčasťnou stranou. Usn. býv. ss. z 27. 11. 1914, č. 7521.

(19) Za súčasťné strany na rozhodnutích o náhradě ná-

kladu za stravné u všeobecných veřejných nemocenských ústavů jest přizvati správu těchto ústavů a nikoliv zem. výbory zemí, které jsou subsidierné k náhradě povinny. Alt. 1042, pl.

(20) Obec, která zavdala podnět k jazykovému sporu jiné obce, není súčasťnou stranou v řízení před nss-em. Boh. A 7173/28, CCCXXIV/28.

(21) Zástupce veřejné obžaloby je súčasťnou stranou ve věci přestupku § 138 zák. čl. XL:1879. Nál. z 31. 3. 1933 č. 5794/33.

(21a) Ve věci lesního přestupku podle zák. čl. XXXI:1879 přizváno jako súčasťněná strana lesní oddělení okresního úřadu. Nál. z 9. 6. 1933 č. 10.408/33.

Úloha súčasťněné (spolužalované) strany.

(22) Úkolem súčasťněné strany v řízení před nss. je toliko, aby obhajovala svá práva, kterých nabyla právě tím, že nař. rozhodnutí bylo vydáno a tak, jak bylo vydáno. Súčasťněná strana stojí tedy v řízení před nss. na straně žalovaného úřadu, a jest úkolem jejím, aby, hájíc právní posici svoji, obhajovala nař. rozh., nikoliv však, aby proti nař. rozhodnutí brojila. Boh. A 4237/24.

(23) Procesuální postavení súčasťněné strany může směřovati jen k tomu, aby udržela skutkový i právní základ,

na němž vybudováno jest naříkané rozh., a nemůže zákonnost jeho podpírati důvody, o něž rozh. to ve skutečnosti opřeno není. Boh. A 2010/23.

(24) Procesní úloha súčasťněné strany v řízení před nss-em může záležeti jen v tom, že po boku žal. úřadu naříkané rozh. obhajuje. Nss. nemůže se tedy zabývati námitkami súčasťněné strany, které nemíří proti stížnosti, nýbrž proti naříkanému rozhodnutí. (§§ 27, 19, 5 a 14 zák. o ss.). Boh. A 2655/23.

(25) Odvodní spis súčasťně-

né strany může sloužiti pouze k vyvrácení vývodů stížnosti, nikoliv však ke brojení proti rozhodnutí stížností naříkanému. Boh. F 714/22.

(26) Zaujme-li súčasťněná strana stanovisko proti rozhodnutí stížností naříkanému a navrhne-li — aniž by vyvracela námitky stížnosti — aby naříkané rozhodnutí bylo zrušeno, jest odvodní spis súčasťněné straně vrátiti. Usn. býv. ss. z 14. 4. 1914 č. 2966 a z 26. 1. 1915 č. 8076/14.

(27) Súčasťněná strana nemůže s úspěchem vznášeti lipce při veřejném ústním líčení námitku, že stlé nebyli legitimováni k rekursu administrativnímu, opomenula-li proti rozh. úřadu podati včas stížnost na nss. Boh. A 2472/23. Srov. s násl. náł.

(28) Namítá-li súčasťněná strana v řízení před nss-em, že úřad správní neměl se věcně zabývati námitkami stíhovými z důvodu prekluse jch, jest nss. povinen k obraně této hleděti, jestliže se súčasťněná strana nemohla proti věcnému projednávání prekludovaných námitek brániti ani v řízení správním, ani samostatnou stížností k nss-u. Boh. A 3518/24.

(29) Súčasťněná strana ne-

může v řízení před nss., v němž sama jako stěžovatelka nevystupuje, uplatňovati proti rozhodnutí, naříkanému jejím procesním odpůrcem námitku, že v řízení o schválení elektrického díla podle § 18 zák. č. 438/1919 Sb. nemělo býti věcně rozhodováno o otázce místní potřeby zásobení určitého území elektrickým proudem. Boh. A 7833/29.

(30) V řízení před nss-em není strana súčasťněná (§ 27 zák. o ss.) oprávněna namítnuti, že naříkanému rozhodnutí stála v cestě právní moc rozhodnutí stolice nižší, a vyvozovati z toho bezdůvodnost nebo nepřípustnost stížností k nss-u, jestliže námitky ony mohla uplatniti samostatným oprávněným prostředkem. Boh. A 4237/24.

(31) Súčasťněná strana nemůže v řízení před nss-em uplatňovati obrany, kterých — ač tak učiniti mohla — v řízení správním nevzněsla. Boh. A 7018/28.

(32) Správnost skutkové podstaty položené adm. úřadem za základ nař. rozhodnutí, nemůže spolužalovaná strana jako taková v řízení před ss. popírati. To může činiti toliko cestou stížnosti. Alt. 977, Budw. 6375/A.

§ 28.

Po skončení písemného přípravného řízení, pokud se soudu nevidí vydati nález podle § 6, ustanoví president nejvyššího správního soudu, zpravidla veřejně a ústní líčení o sporné věci a obešle k němu súčasťněné úřady a strany.

V obsílce uvede, že stranám a jich zástupcům jest volno nahlédnouti do spisů, jež si nejvyšší správní soud vyžádal (§ 26), a poříditi si z nich opisy. Jednotlivé části spisů mohou v zájmu veřejném býti z tohoto nahlédnutí vyňaty.

Žalovaný úřad zasílaje spisy nejvyššímu správnímu soudu má oznámiti, zda a které části spisů mají býti z nahlédnutí vyloučeny.

Podle uvážení soudu může býti od ustanovení veřejného ústního líčení upuštěno a rozhodnuto bez něho na základě spisů, jestliže stěžovatel veřejného ústního líčení o sporné věci se vzdal a ani žalovaný úřad, ani strana spolužalovaná nebo strana k řízení podle §u 27 přibraná, když byly vyzvány, by podaly odvodní spis (§ 23), nebo když jim bylo sděleno, že stěžovatel teprve v průběhu řízení před nejvyšším správním soudem líčení se vzdal, výslovně ve lhůtě, kterou jim soud k tomu určí, nepožádají, aby bylo veřejné ústní líčení ustanoveno.

Prohlášení o vzdání se líčení jest neodvolatelné.

Autentický text:

Nach Abschluss des schriftlichen Vorverfahrens hat der Präsident des Verwaltungsgerichtshofes, dafern der Gerichtshof nicht mit einem Erkenntnisse nach § 6 vorzugehen findet, in der Regel die öffentliche und mündliche Verhandlung der Streitsache anzuberaumen und die beteiligten Behörden und Parteien zu derselben vorzuladen.

In der Vorladung ist auszusprechen, dass es den Beteiligten und ihren Vertretern freisteht, die vom Verwaltungsgerichtshofe eingeholten Akten (§ 26) einzusehen und sich von ihnen Abschriften zu machen. Einzelne Teile der Akten können im öffentlichen Interesse hievon ausgenommen werden.

Die belangte Behörde hat bei Übermittlung der Akten an den Verwaltungsgerichtshof bekanntzugeben, ob und welche Akteile dieselbe im öffentlichen Interesse von der Akten-einsicht ausgeschlossen haben will.

Von der Anberaumung der öffentlichen mündlichen Verhandlung kann nach Erachten des Gerichtshofes abgesehen und

ohne eine solche auf Grund der Akten erkannt werden, wenn der Beschwerdeführer auf die öffentliche mündliche Verhandlung der Streitsache verzichtet und weder die belangte Behörde noch die mitbelangte oder eine dem Verfahren nach § 27 beigezogene Partei anlässlich der Aufforderung zur Erstattung der Gegenschrift (§ 23) oder anlässlich der Mitteilung über den erst im Laufe des verwaltungsgerichtlichen Verfahrens erklärten Verzicht des Beschwerdeführers auf die Verhandlung die Anberaumung einer öffentlichen mündlichen Verhandlung innerhalb der ihr hiezu von dem Gerichtshofe bestimmten Frist ausdrücklich verlangt hat.

Der erklärte Verzicht ist unwiderruflich.

Ve vládní osnově nebyla věta »dafern... handelt«.

Toto nyní platné ustanovení § 28 dáno bylo článkem II. zákona z 21. září 1905, č. 149 ř. z. — § 28 zák. č. 36/1876, platný do účinnosti zák. č. 149/1905, měl tento text:

Nach Abschluss des schriftlichen Vorverfahrens hat der Präsident des Verwaltungsgerichtshofes, dafern es sich nicht um ein Erkenntnis in Gemässheit des § 6 handelt, die öffentliche und mündliche Verhandlung der Streitsache anzuberaumen und die beteiligten Behörden und Parteien zu derselben vorzuladen.

I. (K odst. 1.). I po skončení písemného přípravného řízení může nss. stížnost odmítnouti usnesením na př. zjistí-li ze správních spisů, že stížnost byla podána opožděně, usn. býv. ss. z 21./4. 1914 č. 4231. (Viz Hácha, Nss. str. 874.). Ne stane-li se tak a neupustil-li soud na základě vzdání se stran od veřejného ústního líčení (viz odst. 4. § 28) »odkazuje se věc k veřejnému ústnímu líčení«. Děje se tak usnesením senátu v neveřejném sezení, v němž se dříve přípravné řízení prohlásí za skončené.

Současně usnáší se senát o přizváníúčastněných stran. Ustanovení termínu veřejného ústního líčení je věcí presidenta soudu. (Viz § 34 j. ř.). O odročení viz § 35 zák.

Ze zásady, že nss. rozhoduje pravidelně po veřejném ústním líčení stanoví výjimku § 12 zák. č. 118/21 a § 200 zák. č. 103/26.

§ 12 zákona o omezení práva stěhovacího č. 118/1921 Sb.: Stížnost k nejvyššímu správnímu soudu do rozhodnutí úřadu dle tohoto zákona podati jest do 14 dnů po doručení rozhodnutí poslední stolice.

Nejvyšší správní soud rozhoduje o stížnosti zpravidla v jednání neveřejném podle spisů. Veřejné ústní líčení ustanovil, žádá-li o to výslovně úřad, jehož se stížnost týká, nebo podatel stížnosti nebo jiná účastněná strana. Vyzval-li nejvyšší správní soud úřad, aby předložil spisy o provedeném jednání správním, a nepředložil-li jich úřad do 14 dnů po vyzvání, může nejvyšší správní soud rozhodnout na základě stížnosti.

§ 200 platového zákona č. 103/1926 Sb. O stížnostech podaných do opatření a rozhodnutí úřadů o převodu do nových platů k nejvyššímu správnímu soudu rozhoduje nejvyšší správní soud ve tříčlenných senátech, leč by usnesením senátu, jímž se spor odkazuje k veřejnému líčení, aneb rozhodnutím předsedy soudu byla věc přikázána senátu pětičlennému.

Ustanovení §u 13, odst. 3. zákona ze dne 2. října 1875, č. 36 ř. z. z r. 1876, zůstává beze změny.

O stížnostech uvedených v prvním odstavci rozhoduje nejvyšší správní soud v neveřejném sezení, leč by stěžovatel ve stížnosti nebo žalovaný úřad v odvodním spise výslovně žádal, aby ustanoveno bylo o nich veřejné ústní líčení.

(1) Žádost o ustanovení veřejného ústního líčení dle § 200, odst. 3. platového zákona č. 103/1926 Sb. nemůže žalovaný úřad podati jinak, než v odvodním spise. Boh. A CCCIC/31.

(2) Žádání, aby o stížnosti podané ve věci převodu do nových platů podle § 200, odst. 3. plat. zák. č. 103/1926 Sb. bylo rozhodnuto ve veřej. líčení, musí st-l vznésti během

Účinky odkazu věci k veřej. úst. líčení.

(4) Byl-li spor usnesením soudu odkázán k veřejnému líčení, není jednostranné vzdání se líčení dle § 28 zák. o ss. již přípustno. Boh. A CCX/24. Srov. Alt. 1041.

(5) Byl-li stranou účastněnou odvodní spis bez vyzvání podán teprve, když již spor odkázán byl k veřejnému lí-

stížení lhůty § 14 zák. o ss. Boh. A CCCII/27.

(3) O stížnostech, podaných k nss. do rozhodnutí vydaných podle § 215, odst. 2. plat. zák. stran personálních opatření, učiněných v době od 1. ledna 1926 do vyhlášení tohoto zákona, neplatí předpis § 200 plat. zákona o rozhodování v neveřejném sezení. Boh. A CCCCXV/31.

čení, nelze tento spis u soudu podržeti a k němu přihlížeti. Boh. A CCCLXXII/29.

(6) Nedostatek legitimace ke stížnosti působí odmítnutí stížnosti usnesením i tenkrát, když líčení bylo již nařizováno. Boh. A XXI/19. Srov. usn. z 13. 6. 1933 č. 10.672/33.

Obeslání stran k veřej. úst. líčení.

(Viz též pozn. k § 49 j. ř.)

(7) Není-li státní úřad účastněný na sporné záležitosti ústředním úřadem státním, postačí, bylo-li k veřej. úst. líčení pozváno ministerstvo, do jehož oboru věc náleží (§ 30 zák. o ss.). Usn. býv. ss. z 30. 1. 1918, č. 1113.

(8) Byla-li osoba, která na věci účastněná není, omylem v předběžném řízení přizvána, jest od jejího pozvání k veřej. úst. líč. upustiti. Reis. 16.066.

(9) Pozvání k veřej. úst. líč. může v nepřítomnosti adresáta býti s právním účinkem doručeno osobě s ním spolubydlící. Pop. 3743, Budw. 8593/

A, Reis. 13.356.

(10) Udává-li stížnost, opatřená podpisem strany, že stěžovatel jest zastoupen určitým advokátem, doručí soud vyřízení tomuto advokátu, aniž zkoumá správnost podpisu strany. Usn. býv. ss. z 12. 12. 1913 č. 12.323.

(11) Okolnost, že doručení pozvání účastněné strany prostřednictvím politického úřadu, na který se soud obrátil (§ 49, odst. 2. j. ř.), není vykázáno, nestojí v cestě provedení veřej. úst. líč. Alt. 1043, Budw. 6146/A.

II. (k odst. 2. a 3.)* Nahlížení do správních spisů; vyloučení jejich částí z nahlédnutí.

(12) Rozhodnutí o tom, které spisy chce mítí správní úřad vyloučeny z nahlédnutí strany v řízení před nss., jest dáno podle § 28 zák. o ss. do volné, ničím neomezené vůle úřadu; povoliti nahlédnutí do té části spisů, kterou správní úřad výslovně z nahlédnutí vyloučí, nespadá v meze oprávnění nss. Boh. F 5076/29, Boh. A CXXXVIII/23 a 4200/24.

(13) Strana nemá právního naroku, aby jí správní úřad za účelem podání stížnosti na nss. povolil nahlédnutí do správních spisů. Boh. A 6602/27.

(14) Nahlédnutí do spisů může býti stranám povoleno i před nařízením veřej. úst. líčení, t. j. před skončením předběžného řízení. Usn. býv. ss. z 3. 2. 1915 č. 7719.

* Zák. o nss. připouští nahlédnutí jen do spisů administrativních (eingeholte Akten), tedy nikoli do spisů nss.

Jinak nov. rak. zák. z 16. 5. 1930, č. 153 spol. zák., jenž připouští v § 20 i nahlédnutí do spisů správního soudu, vyjímaje z nahlédnutí tohoto návrhy náležející i usnesení a zápisy o poradě i hlasování. (Připouští tedy nahlédnutí do zápisu o líčení, do dějů a j.)

Podle čl. 15 nového rakouského jednacího řádu (nařízení spolkového kancléře č. 10/1931 spol. zák.) je přípustné nahlédnutí do spisů pravidelně jen do 8 dnů před líčením; ve výjimečných případech mohou býti však spisy, které úřadem z nahlédnutí stran vyloučeny nebyly, zasílány správnímu úřadu, aby straně nahlédnutí do nich bylo ulehčeno.

(15) Nahlédnutí do spisů resp. porřízení opisů z nich nelze straně povolit, bylo-li již veřejně úst. líčení skončeno. Reis. 16.068.

(16) Správní soud nemůže

bez souhlasu správního úřadu, který správní spisy předložil, vyhověti žádosti strany, aby spisy tyto zaslány byly některému soudu. Usn. býv. ss. z 5. 6. 1918 č. 9300.

III. (K odst. 4.). Vzdání se a upuštění od veř. úst. líčení.

Vzdá-li se stěžovatel ústního líčení, což nemusí se státi již ve stížnosti, a neodporuje-li tomu ani žalovaný úřad ani strana súčastněná (spolužalovaná) ve lhůtě, kterou jí určil soud, čině sdělení o stěžovatelově vzdání, může soud arbitrárně od ústního líčení upustiti. Vzdání je neodvolatelné (odst. 5. §u 28). Za časovou hranici pro vzdání pokládá prakse (Alter 1041) usnesení senátu, jímž se spor odkazuje k úst. líč. Viz § 45 j. ř.

(17) Prohlásí-li strana ve stížnosti, že nepřijde k veř. úst. líč., ani že se zastupovati nedá, rovná se to vzdání se veř. úst. líč. Usn. býv. ss. z 27. 2. 1914 č. 1208.

(18) Vzdání se veř. úst. líč. (§ 28) může ohledně všech sporů s právním účinkem býti prohlášeno, až do té doby, kdy senát zaležitost k veř. úst. líč. odkázal. Alt. 1041 pl., Reis. 16.062.

(19) Jestliže jeden ze dvou stěžovatelů, kteří proti témuž rozhodnutí za tímž účelem stížnost vedou, se veř. úst. líč. vzdá a druhý nikoliv, jest

naříditi veř. úst. líč. o obou sporech. Usn. býv. ss. z 30. 12. 1914 č. 12.023.

(20) Zamítnutí stížnosti pro nepřípustnost, jest učiniti i tehdy ve formě usnesení (nikoliv nálezu), když se strana vzdala veř. úst. líč. Pop. 3748.

(21) Byl-li nedopatřením vydán nález dle § 28 zák. o ss., aniž se strana vzdala veř. úst. líčení, musí býti k žádosti strany nařízeno veř. úst. líčení. K cíli tomu budíž dle § 46 j. ř. za příčinou nař. líčení vyžadáno vyhotovení nálezu a pak líčení ustanoveno. Boh. A XXXV/20.

§ 29.

Veřejnost líčení může býti z důvodů mravnosti nebo veřejného pořádku usnesením soudu vyloučena.

V takovém případě je každý účastník oprávněn žádati, aby třem osobám jeho důvěry byl přístup k líčení dovolen.

Autentický text:

Die Öffentlichkeit der Verhandlung kann aus Gründen der Sittlichkeit und öffentlichen Ordnung durch Beschluss des Gerichtshofes ausgeschlossen werden.

In einem solchen Falle hat jeder Beteiligte das Recht, zu verlangen, dass drei Personen seines Vertrauens der Zutritt gestattet werde.

K vyloučení veřejnosti líčení jest tedy zapotřebí usnesení senátu a to buď onoho, který věc k ústnímu líčení odkazuje, nebo senátu rozhodujícího. Tento může veřejnost vyloučiti i když bylo již zahájeno ústní líčení veřejně.

§ 30.

Zástupce správního úřadu k ústnímu líčení vyšle ministerstvo, proti jehož rozhodnutí stížnost směřuje, aneb v jehož obor působnosti věc náleží.

Směřuje-li stížnost proti rozhodnutí nebo opatření některého orgánu správy zemské, okresní nebo obecní, vyšle zástupce tento orgán.

Autentický text:

Die Vertreter der Verwaltungsbehörde bei der mündlichen Verhandlung werden von dem Ministerium abgeordnet, wider dessen Entscheidung die Beschwerde gerichtet ist oder in dessen Wirkungskreis die Angelegenheit gehört.

In dem Falle, als die Beschwerde gegen die Entscheidung oder Verfügung eines Organs der Landes-, Bezirks-, oder Gemeindeverwaltung gerichtet ist, wird der Vertreter von demselben abgeordnet.

Hácha uvádí (Nss. str. 875): »Správní úřad státní zastupuje zástupce vyslaný ministerstvem, proti jehož rozhodnutí stížnost je namířena nebo do jehož oboru působnosti věc náleží. Je-li žalován „orgán“ to jest úřad správy zemské, okresní nebo obecní, vysílá zástupce tento úřad. Jinak není výběr zástupce žalovaného úřadu nijak omezen, zejména ne požadavky kvalifikačními. Advokátem se však žalovaný úřad dát zastupovat nemůže. Boh. adm. 52 a 245 řím. Nepřítomnost zástupce žal. úřadu není jednání na překážku...«

(1) Žalovaný úřad nemůže se při veřejném ústním líčení před nss-em dáti zastupovati advokátem. Boh. A LII/20, ani jde-li o úřad samosprávný. Boh. A CCXL/25.

(2) Stížnostní komise zřízené dle cis. nař. z 18. března 1917 č. 122 ř. z. zastupuje před nss. mín. nář. obr. Boh. A 938/21, srov. 999/21.

(3) Úředník léčebného fondu veřejných zaměstnanců, splnomocněný představenstvem tohoto fondu k zastupování před nss., není vzhledem k ustanovení § 30, odst. 1. zák. o ss. oprávněn, fond ten jako žalovaný úřad zastupovati. Boh. A CCCXCVII/31.

(4) Je-li žalovaným úřadem finanční ředitelství z obvodu generálního fin. ředitelství v Bratislavě, není oprávněno vy-

síliti zástupce k veřejnému ústnímu líčení, nýbrž je třeba, aby vykázano bylo zmocnění ministerstva financí v Praze (§ 30 zák. o ss.). Usn. z 29. 12. 1920 č. 12.280.

(5) Zemský výbor jest jako žalovaný úřad podle §u 30, odst. 2. oprávněn k soudnímu jednání před ss. poslati zástupce, aniž by byl vázán na předpis §u 31, odst. 2. pro zastupování země jako zúčastněné strany. Usn. býv. ss. z 20. 2. 1916 č. 1261, Alt. 358 pl.

(6) Není-li státní úřad súčasněn na sporné záležitosti ústředním úřadem státním, postačí, bylo-li k veřejnému ústnímu líčení pozváno ministerstvo, do jehož oboru věc náleží. (§ 30 zák. o ss.) Usn. býv. ss. z 30. 1. 1918 č. 1113.

§ 31.

Súčasťná strana môže se zastupovati při ústním líčení sama, nebo dáti se zastupovati advokátem.

Úřady, korporace a obce vykonávají právo zastupčí zmocněnci ze sebe vyslanými, obce také vyslanými úředníky, kteří mají způsobilost k politické službě koncepční.

Autentický text:

Der beteiligten Partei steht es frei, sich in der mündlichen Verhandlung selbst zu vertreten oder durch Advokaten vertreten zu lassen.

Behörden, Körperschaften und Gemeinden üben das Selbstvertretungsrecht durch aus ihrer Mitte abgeordnete Bevollmächtigte, Gemeinden auch durch hierzu entsendete Beamte aus, die die Befähigung für den politischen Konzeptsdienst besitzen.

Ustanovení 2. odst. dáno bylo článkem III. zák. z 21. září 1905 č. 149 ř. z.

Ustanovení 2. odst. §u 31 zák. č. 36/1876, platné do účinnosti zák. 149/1905 mělo tento text:

Behörden, Körperschaften und Gemeinden üben das Selbstvertretungsrecht durch aus ihrer Mitte abgeordnete Bevollmächtigte aus.

Ze souvislosti §u 30 a 31 plyne, že súčasťnou stranou ve smyslu §u 31 je nejen strana podle §u 27 jako súčasťná prizvaná, nýbrž i strana spolužalovaná (§ 19) a zejména stěžovatel — nikoliv však žalovaný úřad. Ustanovení 2. odst. §u 31 pojednává o tom, jak vykonávají úřady, korporace a obce právo zastupčí, nedají-li se zastupovati advokátem. Z toho, co shora řečeno, plyne, že „úřadem“ ve smyslu 2. odst. § 31 se nerozumí úřad žalovaný. O zastupování súčasťných stran praví Hácha (Nss. str. 875): »...proces před nss. není ryzí proces advokátský. Jen když se stěžovatel, spolužalovaná nebo súčasťná strana dají při líčení zastupovati, může zástupcem jejich býti jedině advokát (nikoliv kandidát advokacie, třeba se „substituci“). Boh. adm. 17 řím., Budw. A 11799/17). Ani manžel nemůže zastupovati manželku, není-li advokátem, Boh. adm. 249 řím. Právnícké osoby, nedají-li se zastupovati advokátem, mohou býti zastoupeny jen zmocněnci z nich samých „aus ihrer Mitte“ vyslanými. Nemůže tedy zastupovati obchodní společnost pouhý prokurista, Boh. 162 řím., živnostenské společenstvo jeho tajemník, není-li zároveň členem společenstva, Budw. A 10551/14. Záleží na organisaci právnícké osoby, kdo jest zmocněncem „z jejího středu“. Jen pro obce je přípustěna výjimka, že mohou se dát zastupovat vyslaným úředníkem, má-li tento způsobilost pro politickou službu koncepční. Zkouška advokátní nebo soudcovská by ku podivu nestačila.«

Zastoupení súčasťně strany advokátem

(viz též § 37 j. ř.).

(1) Byli-li k zastupování stíž- výhradou, že dodatečně do nosti před ss. advokát jako určité lhůty předloží plnou zástupce strany připuštěn s tou moc a závazku tomuto nedo-

stojí, nebudiž v náleze ss. o zastupování strany tímto advokátem učiněna zmínka (§ 36 civ. proc. řád.). Usn. býv. ss. z 19. 10. 1917 č. 15.036.

(2) Kandidáty advokacie nelze připustiti k zastoupení stran při veř. úst. líčení před nss-em, a to ani tehdy, když podle § 31 civ. řádu soudního (zák. z 1. srpna 1895 č. 113 ř. z.) jsou oprávněni substituuвати advokáta ve sporech, v nichž je předepsáno zastoupení advokátem. Boh. A XVII/19. Srov. Budw. 11.799/A.

(3) Advokát, zastupující cizince při ústním jednání před nss-em, podléhá po stránce jazykové stejným obmezením jako strana sama. Boh. A XXIX/20.

(4) Právnícké osoby, jež může na základě fiskální instrukce zastupovati finanční prokuratura, mohou se před ss. dáti zastupovati i advokátem. Usn. býv. ss. z 15. 9. 1916 č. 8402, Reis. 16.063.

(5) Finanční prokuratura není oprávněna zastupovati

soukromé osoby před nss. jako jejich plnomocnice. Boh. A LIX/20.

(6) Obec jako právnícká osoba nemůže převzít co mandátář procesní zmocnění před nss. za osoby jiné. Boh. A LXXVI/21.

(7) Manžel, který není advokátem, není ku zastupování stížnosti manželčiny při veř. úst. líč. ani tehdy oprávněn, vykáže-li se plnou mocí od ní. Reis. 13.355. Boh. A CCXLIX/25.

(8) Žalovaný samosprávný úřad nemůže se při veřejném ústním líčení před nss. dáti zastupovati advokátem. Boh. A CCXLV/25. Viz § 30.

(9) Strany nejsou nuceny účastniti se ústního líčení před ss., nebo vyslati k němu zástupce. Exel. 955, 2385. (Viz § 34.)

(10) Přednosta odděl. pro práv. zastupování státu při gen. fin. řed. je oprávněn podpisovati stížnosti eráru. Boh. A XCII/21, viz koment. sub IV. k §u 18.

(13) Všeobecný pensijní ústav je oprávněn dáti se zastupovati při veřejném ústním líčení před nss-em svým úředníkem (§ 47, odst. 2. zák. o pensijním pojištění). Boh. A 5109/25.

(14) Úředník spořitelny, jež není členem orgánu, zastupujícího tento ústav na venek, není ve smyslu čl. III. zák. č. 149/1905 oprávněn, aby spořitelnu zastupoval při veř. úst.

Výkón zástupčího práva sčastněnou stranou samotnou:

(11) President všeobecného pensijního ústavu pro zaměstnance jest povolán ústav tento před ss. zastupovati. Pop. 3745.

(12) Všeobecný pensijní ústav není oprávněn dáti se zastupovati při veřejném ústním líčení před nss. svým úředníkem (§ 31 zák. o ss. a §§ 80, odst. 5. a 85 zák. č. 26/1929 Sb.). Boh. A CCCCVII/31. Srov. však:

líčení před nss. Boh. A VI/1921.

(15) Úředník obecní spořitelny předloživší plnou moc kuratoria, jest oprávněn jako obecní úředník zastupovati stížnost před ss. Reis. 16.065.

(16) Stěžující si živnostenské společenstvo může býti při veřejném líčení před nss-em zastoupeno jen starostou společenstva nebo jeho náměstkem, resp. advokátem. Boh. A CCXCVII/27. Srov. násl. dva nálezy.

(17) Právo společenstva živnostenského samo se před ss. zastupovati, může býti vykonáváno i zmocněným členem, jenž není členem představenstva. Usn. býv. ss. z 24. 9. 1913 č. 9730.

(18) K zastupování živnostenského společenstva před ss. není povolán jeho sekretář, i když předloží plnou moc, není-li zároveň členem společenstva. Usn. býv. ss. z 11. 11. 1914 č. 10.842. Budw. 10.551/A.

(19) K osobnímu zastupování obchodní firmy při veř. úst. líč. před ss. není prokurista této firmy oprávněn. Pop. 3744. Podobně Boh. A CLXII/23.

(20) Vzhledem k ustanovení §§ 4 a 16 zákona č. 608/1920 Sb. může magistrátní úředník zastupovati městský školní vý-

bor v Brně jako stěžovatele při veřejném ústním líčení před nss. Boh. A CCLXXVIII/26.

(21) Slovenská pokladnice pre hospodárskych robotníkov v Bratislavě nemůže v řízení před nss. jako sčastněná strana býti zastoupena svým úředníkem. Boh. A CCXXXII/24.

(22) Manžel, který není advokátem, nemůže zastupovati stížnost své manželky při veřejném ústním líčení před nss-em ani tehdy, vykáže-li se zmocněním manželky. Boh. A CCXLIX/25. Reis. 13.355.

(23) Israelská náboženská obec může se před ss. dáti zastupovati toliko členem představenstva a nikoliv úředníkem majícím způsobilost k politické konceptní službě. Budw. 11.146/A.

(24) Ku zastupování obce při veř. úst. líč. buď jako stěžovatelky nebo sčastněné či spolužalované strany, jsou povoláni jen zmocnění advokáti nebo speciálně ku zastupování zmocnění členové městské rady, bez újmy práva obce založeného šem 30 zák. o ss. aby v těch případech, ve kterých vystupuje jako žalovaný úřad vyslala zástupce podle vlastní volby. Alt. 679 pl.

§ 32.

Ústní líčení počíná se přednesem zpravodajovým.

Předseda řídí líčení a vykonává policii soud-

ního sezení. Pečuje z povinnosti úřadu o to, aby věc byla úplně probrána.

Členové nejvyššího správního soudu mají právo činit dotazy.

Autentický text:

Die mündliche Verhandlung beginnt mit dem Vortrage des Referenten.

Der Vorsitzende leitet die Verhandlung und handhabt die Sitzungspolizei. Er sorgt von Amtswegen für die vollständige Erörterung der Angelegenheit.

Die Mitglieder des Verwaltungsgerichtshofes haben das Recht, Fragen zu stellen.

Význam ústního líčení, limitovaný předpisy §u 6 odst. 1. a §u 18 odst. 1., spočívá spíše v kontrole přednesu referentova nežli ve skutkových a právních vývodech zástupce strany. (Viz Hácha Nss. str. 875). Bylo proto novelou z r. 1905, č. 149 ř. z., když ve většině případů se zástupci stran nedostavovali, ustanovení §u 28 o veřejném ústním líčení změněno aspoň potud, že přestalo býti předpisem kogentním. Výjimky v tomto směru přinesly zák. č. 118/21 Sb. a 103/26 Sb. (viz § 28). Lze očekávat, že při příští novelisaci zák. o ss. bude upuštěno od obligatornosti veřej. ústního líčení, které v převážné většině případů znamená jen zdržování soudu a výlohy stranám.

(1) Při veřejném ústním líčení před nss-em jsou přípustny nové právní vývody, pokud se poji na skutkovou podstatu v řízení správním uplatňovanou. Boh. F 3507/27. Srov. však násl. nálezy!

(2) Právní námitky při veřejném líčení jsou přípustny jen v mezích stížných bodů precizovaných ve stížnosti. Boh. A 314/20.

(3) Námitky formulované teprve při ústním líčení nemůže nss. respektovati (§ 18 zák. o ss.). Boh. A 305/20, 2179, 1968/23, 1559/22, 373, 359, 327/

20, 197, 168/19, srov. 81/19.

(4) Nevytýkala-li strana v písemné stížnosti na nss. zásadní nepoužitelnost určité normy na konkrétní případ, nemůže námitky té při veřejném líčení již vznášeti. Boh. A 3172/24.

(5) Námitky, které mohly býti činěny teprve při ústním líčení na základě nahlédnutí do spisů nss., nejsou opozdné. Boh. A 1397/22.

(6) Nevytkl-li zástupce stížnosti při veřej. úst. líč., že zpravodajem přečtené nař. rozhodnutí nebylo takto stěžující si

straně intimováno, musel nss. podrobiti svému přezkoumání nař. rozhodnutí v doslovu, jak jest obsaženo ve správních spisech, a nemohl přihlédnouti k tomu, že jeho intimát, předložený zástupcem stížnosti teprve při veřej. úst. líčení, se od tohoto doslovu podstatně odchyluje. Boh. F 6051/32.

(7) K důvodům, které pro naříkané rozh. uvedl zástupce žalovaného úřadu teprve při ústním líčení, nemůže nss. podle § 5 zák. o ss. přihlížeti. Boh. A 1301/22. Boh. F 3384/26.

(8) Nss. nemůže přihlížeti k novým skutkovým okolno-

stem, jež žalovaný úřad uvedl teprve v odvodním spise, nebo jeho zástupce předvedl při veřej. úst. líč. Boh. A 2731, 2565, 2477, 2304/23, 1635/22.

(9) Súčastněná strana nemůže s úspěchem vznášeti teprve při veřejném ústním líčení námitku, že stlé nebyli legitimováni k rekursu administrativnímu, opomenula-li proti rozh. úřadu podati včas stížnost na nss. Boh. A 2472/23.

(10) Není přípustno, aby stěžovatel, nemůže-li se dostavit jeho advokát, předčítal podání. Exel. 560.

§ 33.

O námitkách proti řízení, jakož i o návrzích, podaných v průběhu řízení, rozhoduje nejvyšší správní soud usnesením.

Autentický text:

Ueber Einwendungen gegen das Verfahren, sowie über Anträge, welche im Laufe des Verfahrens gestellt werden, entscheidet der Verwaltungsgerichtshof durch Beschluss.

Prakticky může jíti o návrhy na přibrání súčasněné strany, na doplnění správních spisů, na rozhodnutí o stížnosti v sezení neveřejném, na odročení veřejného ústního líčení a podob.

§ 34.

Nedostaví-li se některý z účastníků anebo z jejich zástupců, není to ani líčení ani rozhodnutí na překážku.

Autentický text:

Das Ausbleiben der Beteiligten oder ihrer Vertreter steht der Verhandlung und Entscheidung nicht im Wege.

Zpráva komise panské sněmovny z 12./12. 1874: Ustanovení §u 35 (§ 34 zák.), podle něhož nedostavení se osob súčastných neb jejich zástupců, není nikdy na překážku ani projednávání věci ani rozhodnutí (na rozdíl od ustanovení platného o jednání před říšským soudem o stížnostech pro porušení politických práv, § 24 zák. z 18. dubna 1869) zdálo se pro řízení, které se upravuje tímto zákonem proto úplně důvodným, poněvadž před správním soudním dvorem jde netoliko o jednotlivá konkrétní porušení nepopřehných práv, jako při oněch jednáních říšského soudu, nýbrž nezřídka právě o to, zda práva (a někdy velmi důležitá) vůbec existují a nebylo by spravedlivé, aby neodčitelná ztráta těchto práv přivoděna byla odpustitelným snad nedopatřením strany anebo jejího zástupce.

§ 35.

Odročení ústního líčení lze povolití jen k souhlasnému návrhu obou stran, aneb když nastala nepřekonatelná překážka, pro níž se v líčení nemůže pokračovati.

Autentický text:

Eine Verlegung der mündlichen Verhandlung kann nur auf übereinstimmenden Antrag beider Teile oder im Falle eines der Fortführung der Verhandlung entgegenstehenden unüberwindlichen Hindernisses bewilligt werden.

K tomu praví Hácha (Nss. str. 875): Ocenění závažnosti překážky přísluší soudu (senátu), což znamená značnou moc arbitrární, jež umožňuje odročiti i k návrhu jen jedné ze sporných stran. Odročovací praxe byla již od počátku taková (Exel. 961, 965, 968). Ustanovení §u 35 zák. má zřejmě na mysli odročení líčení již zahájeného a bylo v tomto smyslu již plen. usnesením z 28./11. 1887 vyloženo. O odročení líčení dosud nezahájeného zákon mlčí. Zdá se, že je úplně zůstaveno arbitriu soudu. Stačilo by usnesení tříčlenného senátu podle §u 13 odst. 4. zákona a § 26 jedn. řádu, není-li takoveto odročení v moci presidenta soudu, hledíc k tomu, že jemu přísluší líčení ustanoviti.

(1) K jednostranné žádosti | mečně odročeno líčení již naštežovatelově může býti výji- | řízené. Pop. 3747.

(2) Strana židovského náboženství nemá právního nároku, aby se líčení před ss. neodbývalo na židovský svátek. Pop. 3746.

(3) Bylo-li líčení skončeno

a publikace nálezu odložena, není překážky, proč by se souhlasnému návrhu stran na odložení publikace nemohlo vyhověti. Boh. A CCCVIII/27.

§ 36.

Když věc jest dostatečně probrána, prohlásí se líčení za skončené a přikročí se k usnásení o nálezu.

Porada a hlasování jest neveřejné.

Autentický text:

Sobald die Sache hinlänglich erörtert wird, wird die Verhandlung geschlossen und zur Schöpfung des Erkenntnisses geschritten.

Die Beratung und Abstimmung ist nicht öffentlich.

Viz § 17 a násl. a § 40 j. ř.

§ 37.

Nálezy nejvyššího správního soudu usnášejí se nadpoloviční většinou hlasů.

Předseda hlasuje naposledy.

Autentický text:

§ 37.

Die Erkenntnisse des Verwaltungsgerichtshofes werden mit absoluter Stimmenmehrheit geschöpft.

Der Vorsitzende gibt seine Stimme zuletzt ab.

Viz § 19 j. ř.

§ 38.

Nález budiž prohlášen ústně s podstatnými důvody rozhodovacími v témž sezení nejvyššího správního soudu, anebo, není-li to možno, s úplnými důvody rozhodovacími v některém jiném sezení, které jest stranám ihned oznámiti.

Nález budiž prohlášen i tehdy, když účastníci se vzdálili, nebo k ustanovenému sezení se nedostavili.

Autentický text:

Das Erkenntnis ist mit den wesentlichen Entscheidungsgründen in derselben, falls dies aber nicht tunlich wäre, mit den vollständigen Entscheidungsgründen in einer anderen sofort den Beteiligten bekannt zu gebenden Sitzung des Verwaltungsgerichtshofes mündlich zu verkünden.

Mit der Verkündung des Erkenntnisses muss vorgegangen werden, wenn auch die Beteiligten sich entfernt haben oder von der hierzu bestimmten Sitzung ausgeblieben sind.

Nález nss. soudu, nevzešel-li v sezení neveřejném (podle § 6 nebo § 28 zák.), prohlašuje se ústně a to i tehdy, nejsou-li strany přítomny. Přítomným stranám sděluje předseda v podstatě důvody s podotknutím, že úplné důvody rozhodovací budou jim sděleny písemně. Ne-li možno nález v den líčení vyhlásiti, sdělí soud přítomným stranám ústně, nepřítomným písemně, že a na který den a hodinu publikace nálezu byla odročena.

Závisí-li rozhodnutí o stížnosti od usnesení plna, jež do sud nařizeno nebylo, nebo nelze-li z jiné příčiny den publikace s jistotou určit, sdělí soud, že bude stranám oznámen písemně, ježto by jinak musil termin publikace, aby mohl býti dodržen, stanoven býti na dobu třeba zbytečně vzdálenou.

Dostaví-li se strana k publikaci nálezu, má to pro ni jen ten význam, že se dříve dozví rozhodnutí soudu.

Nynější praxe vyvinula se v ten způsob, že se při odročení publikace nálezu stranám dodává ihned písemné vyhotovení nálezu, pročez ústní sdělení důvodů rozhodnutí odpadá. Stranám, které se k publikaci nedostavily, zasílá se písemné vyhotovení nálezu ihned poštou.

§ 39.

Nálezy nejvyššího správního soudu vyhotovují se jménem republiky.

Vyhotovené nálezy musí obsahovati jména všech členů nejvyššího správního soudu, kteří se

o nich usnesli. a musí býti podepsány předsedou a zapisovatelem.

Vyhotovené nálezy buďtež i s důvody rozhodovacími účastníkům co nejdříve doručeny.

Autentický text:

Die Erkenntnisse des Verwaltungsgerichtshofes sind im Namen des Kaisers auszufertigen.

Die ausgefertigten Erkenntnisse müssen die Namen aller Mitglieder des Verwaltungsgerichtshofes, welche bei Schöpfung desselben mitgewirkt haben, enthalten und von dem Vorsitzenden und dem Schriftführer unterfertigt sein.

Die ausgefertigten Erkenntnisse sind samt den Entscheidungsgründen den Beteiligten baldigst zuzustellen.

Rozsudky vyhlašují se podle § 101 ust. list. jménem republiky. Dlužno-li ustanoviti toto vztahovati i na nálezy nss., není obrat »Jménem republiky československé« v nálezech pravidelně užívaný přesný. Vedle jmen všech členů soudu, kteří se o nálezu usnesli, uvádí se i jméno zapisovatele a jména stran resp. jejich zástupců, kteří při veřejném ústním líčení své vývody přednesli. V hlavě nálezu se dále konstatuje, zda je nález vydán po veřejném ústním líčení nebo v sezení neveřejném. V nálezech vydaných v sezení neveřejném se mimo to případně poznamenává, že soud nahlédl do podaných odvodních spisů. O přípustném poukazu na důvody dřívějšího nálezu viz § 44 j. ř., o opravách § 46 j. ř.

(1) Spolustěžovatelům, kteří nejmenovali společného zmocněnce neb příjemce dopisů, doručují se vyřízení platně k rukám prve jmenovaného stěžovatele. Boh. A LIX/21.

(2) Byl-li k zastupování stížnosti před ss. advokát ja-

ko zástupce strany připuštěn s tou výhradou, že dodatečně do určité lhůty předloží plnou moc, a závazku tomuto nedostojí, nebudiž v náleze ss. o zastupování strany tímto advokátem učiněna zmínka (§ 36 civ. proc. řád). Usn. býv. ss. z 19. 10. 1917 č. 15.036.

Podle § 32 nov. rakouského zákona o ss. z 16. 5. 1930, č. 153 spolk. zák. ověřuje (podobně jako u našich řádných soudů) správnost písemných vyhotovení nálezu, usnesení a jiných vyřízení ss. soudní kancelář. Cl. 21 nového jednacího řádu rakouského nařízení spolkového kanceláře z 8. 1. 1931 č. 10 spolk. zák. nařizuje, aby ve všech vyřízeních soudních voleny byly obecně srozumitelné výrazy, a aby nebylo pokud možno používáno slov cizích.

§ 40.

Zamítne-li se stížnost, může se v nálezu stěžovateli uložit, aby nahradil náklady řízení provedeného před nejvyšším správním soudem buď všechny nebo jejich část.

Přirčené náklady vymáhají se cestou správní.

Autentický text:

Wenn die Beschwerde abgewiesen wird, so kann in dem Erkenntnis dem Beschwerdeführer der Ersatz der Kosten des vor dem Verwaltungsgerichtshofe abgeführten Verfahrens ganz oder zum Teile auferlegt werden.

Die Hineinbringung der zugesprochenen Kosten erfolgt im administrativen Wege.

Ve vládní osnově bylo v odst. 1. na místo »kann auferlegt werden«: »ist aufzulegen«. Odst. 2. osnova vládní neměla.

Zpráva výboru posl. sněmovny z 4./3. 1875: Ustanovení návrhu panské sněmovny, podle něhož stěžovatel musí být v případě úplného zamítnutí vždy odsouzen k náhradě útrat řízení, nezdálo se výboru odůvodněným, ježto stěžovateli nemůže být v případě, že ve sporu zvítězí, náhrada jeho výloh přiznána, a ježto dále při povaze našich předpisů správních mohou se stěžovatelé snadno ocitnouti v omluvitelných omylech. Výbor proto navrhuje, aby uvalení útrat na podlehnuvšího stěžovatele, bylo zůstaveno úvaze správ. soud. dvora podle obdoby §u 34 statutu říšského soudu z 18./4. 1869 č. 44 ř. z.

Navrhovaný doplněk, že vydobytí přirčených útrat má se státi cestou administrativní, jevil se proto nutným, aby byla jakákoliv pochybnost vyloučena.

Ustanovení samo je odůvodněno tím, že vůbec jde o záležitost správní, a že dobývání těchto útrat bude se často díti společně se správní exekucí jiných plnění.

(Viz též důvodovou zprávu k §u 41 zák. a §§y 19, odst. 4. a 45 j. ř.)

O útratách řízení před nss. praví Hácha (Nss. str. 878): Svě vlastní útraty řízení před nss. nese zásadně každý účastník sám. Jen když se stížnost zamítá, může soud uvaliti v nálezu na stěžovatele »náhradu útrat řízení« buď úplně nebo z části. Lze tedy předpisu tohoto použítí jen na řízení, zakončené nálezem. Myslí se zřejmě jen na útraty

procesního odpůrce. Náhradu útrat nelze uložit ani žalovanému úřadu ani účastněným stranám. Zásada rovnoprávnosti je tím porušena, což není spravedlivé, zejména uváží-li se, že ústní líčení a útraty s ním spojené mohou nyní podle novelisovaného §u 28 býti způsobeny právě žalovaným úřadem nebo účastněnou stranou, jestliže vyžádaly si ústní líčení, jehož se stěžovatel vzdal.

(1) K útratám řízení před ss. náleží mimo kolky, výdaje za sepsání a podání odvodního spisu a intervenci při veř. úst. líčení. Ex. 986.

(2) Útraty mohou býti uloženy jen při vydání nálezu. Ex. 989.

(3) Náhrada útrat může býti uložena jen v nálezě vydaném po veřejném ústním líčení, pouze stěžovateli a toliko při zamítnutí stížnosti. Alt. 636 pl. Alt. 1050 pl. (Za platnosti novely č. 149/1905 také v nálezě podle § 28).

(4) Likvidování útrat zúčastněné straně proti stěžovateli jest přípustné jen tehdy, jestliže návrh byl učiněn buď v odvodním spise anebo aspoň před skončením veř. úst. líč. Reis. 16.067. Boh. A 2383/23.

(5) Žádá-li strana za účelem exekučního vydobytí nákladů řízení, přisouzených jí proti stěžovateli nálezem ss., o připojení doložky vykonatelnosti, jest k nálezě připojiti tuto

doložku: »K žádosti..... se potvrzuje, že tento nález, který podle §u 43 zák. o ss. žadnému dalšímu oprávněnému prostředku nepodléhá, byl stěžovateli dne..... doručen.« Usn. býv. ss. z 18. 3. 1915 č. 1849.

(6) Podle § 6 zn. nov. může min. obchodu jen určití, jakým rozdílem mají strany participovati na útratách známkového sporu samotného; cit. ustanovení nelze však použítí na útraty řízení před nss., jež rozhodnutí min. předcházelo. Boh. A 6327, 6555/27.

(7) Podle § 40 zák. o ss. může býti uložena náhrada nákladů řízení jen stěžovateli, a to jen v případě zamítnutí stížnosti, nikdy žalovanému úřadu. Boh. A 1754/22, 1201/22, 606/20. Boh. A 2824/23.

(8) Přisouzení útrat sporu před nss. nemůže stěžovateli v žádném případě požadovati. Boh. F 4685/29, 4930/29.

§ 41.

Nejvyšší správní soud má právo uložit stranám, a podle okolností i jejich zástupcům, brojí-li proti jasnému znění zákona, aneb jinak zřejmě svévolně si stěžují, pokuty od 10 do 2000 Kč.

Pokuty plynou do chudinské pokladny toho místa, v němž má stěžovatel řádné bydliště.

Autentický text:

Der Verwaltungsgerichtshof ist befugt, Parteien, sowie nach Umständen deren Vertreter, welche gegen den klaren Wortlaut des Gesetzes streiten oder sonst sich eine offenbar mutwillige Beschwerdeführung zu Schulden kommen lassen, mit Geldstrafe von 5 bis 1.000 fl. zu belegen.

Die Geldstrafen fließen in den Armenfond des Ortes, in welchem der Beschwerdeführer seinen ordentlichen Wohnsitz hat.

Vládní osnova: Der Verwaltungsgerichtshof ist befugt, Parteien, welche gegen den klaren Wortlaut des Gesetzes streiten oder sonst sich eine mutwillige Beschwerdeführung zu Schulden kommen lassen, mit Geldstrafen bis zu 1.000 fl., welche im Falle der Uneinbringlichkeit in Arreststrafen bis zu 6 Monaten umgewandelt werden können, zu belegen.

Zpráva komise panské sněmovny z 12./12. 1874: Správní soudní dvůr sám nejlépe může zabránit tomu, aby nebyl přetěžován takovým počtem stížností, který by nemohl zpracovávat. Neboť čím důvodnější a jasnější budou právní názory jím vyslovené, tím řidčeji budou rozhodnutí úřadů finančních, jež by mohla zavádět podnět k důvodným stížnostem; a čím vážněji a důsledněji bude používati prostředků, jež mu zákon (§§ 40 a 41) proti lehkomyšlným a nesvědomitým kverulantům poskytuje, tím menší bude počet stížností svévolných.

Zpráva výboru poslanecké sněmovny z 4./3. 1875: Pokud se týče obavy, že správní soudní dvůr ocitne se v zátopě neoprávněných stížností, je to především otázkou peněžní, která nebyla sice výborem podceňována, přece nebyla však na ni kladena přílišná váha, oproti tomu, že získává se záruka zákonné judikatury ve věcech daňových a správních. Ostatně sdílí výbor názor komise panské sněmovny, že přetížení soudního dvora bezdůvodnými a svévolnými stížnostmi lze zabránit z části kautelami v zákoně obsaženými, zvláště však jasnou judikaturou soudního dvora.

§ 41, jenž pojednává o trestech za svévoli, zařazen byl bezprostředně za § 40, poněvadž odsouzení stěžovatele k náhradě útrat, ponechané správ. soud. dvoru, má podobnou povahu jako trest za svévoli.

Jakkoliv i výbor připojil se k názoru vlády a panské sněmovny, že bez trestů za svévoli nelze se obejít, měl přece jen za to, že sluší je omezit na pokuty peněžité a přeměnu těch-

to pokut v tresty vězení vyloučiti. Připojení minima 5 zlatých k maximu 1.000 zlatých, obsaženému již v předloze, jasně naznačuje, jak značná volnost se správnímu soudnímu dvoru při výměře trestu ponechává.

Že tresty za svévoli hrozí za okolností také zástupcům stran, odpovídá analogii trestního řádu. Omezení trestů na případ stížností zřejmě svévolných není třeba odůvodňovati.

Kdežto uložení náhrady útrat podle § 40 může se státi pouze v náleze a jen když stížnost byla zamítnuta, může pokuta pro svévoli býti uložena také v nálezu kasatorním nebo v usnesení [na př. při aliminaci stížnosti, Ex 994, 995, 2407 a usn. z 9./2. 1932 č. 19855/29.].

I když pokuta pro svévoli uložena byla v nálezu, netvoří judikatorní součást rozhodnutí nss. a není proto § 43 zák. na překážku jejímu prominutí. Ex 2409. Pokuta za brojení proti jasnému znění zákona mohla by být podle znění zák. uložena súčasťněne nebo spolužalované straně, (nikoliv však žalovanému úřadu).

Pokuta může býti uložena buď straně, nebo jejímu zástupci, případně oběma. Viz též § 19, odst. 4. j. ř.

(1) Stížnost je svévolná, brojí-li proti jasnému znění zákona. Boh. F 4991/29, 5138/30, 5908, 6008/31.

(2) Stížnost je svévolná, překrucuje-li fakta. Nál. z 3. 3. 1933 č. 3962.

(3) Nesprávné, spisům odporující udání dne domčení nař. rozhodnutí je svévolí ve smyslu § 41. Usn. z 9. 2. 1932 č. 19.855/29.

(4) Stížnost je svévolná, je-li vybudována na zřejmém překrucování názoru vysloveného v nálezu nss. Boh. F 5010/29.

(5) Pokutu pro svévoli podle § 41 zák. o ss. nelze uložiti žalovanému úřadu. Boh. F 5178/30.

(6) Pokuta pro svévoli mů-

že býti uložena také advokátu, který stížnost toliko podepsal. Alt. 214 pl.

(7) Pokutu pro svévoli jest uložiti členům správní korporace (představenstvu nemocenské pokladny), lze-li svévolně překrucování skutkové podstaty přičítati toliko jim. Alt. 1049, Budw. 1114/A.

(8) Stěžuje-li si obec, může býti pokuta pro svévoli uložena těm členům obecního výboru, kteří se na podání svévolné stížnosti usnesli. Alt. 682, Budw. 13.002.

(9) Shledá-li ss. skutkovou podstatu podvodu spocívající ve falšování spisů provedeném ku podpoře stížnosti, má svůj náleze, v němž tato skutková podstata se zjišťuje, ve smyslu

§u 84 trest. jedn. řádu postou- | stupitelství. Usn. býv. ss. z
piti příslušnému státnímu za- | 18. 3. 1915 č. 1927.

§ 42.

O líčení sepíše se protokol, který má obsahovati jména přítomných členů nejvyššího správního soudu, účastníků a jich zástupců, pak jména zástupců úřadů správních, jakož i zápis o tom, co postatného se při sezení sběhlo.

O neveřejné poradě a hlasování sepíše se protokol zvláštní.

Každý protokol podepíše předseda a zapisovatel.

Autentický text:

Über die Verhandlung ist ein Protokoll aufzunehmen. Dasselbe muss die Namen der anwesenden Mitglieder des Verwaltungsgerichtshofes, der Beteiligten und ihrer Vertreter, dann der Vertreter der Verwaltungsbehörden enthalten und die wesentlichen Vorkommnisse in der Sitzung beurkunden.

Über die nicht öffentliche Beratung und Abstimmung ist ein abgesondertes Protokoll zu führen.

Jedes Protokoll ist von dem Vorsitzenden und dem Schriftführer zu unterfertigen.

Viz § 39 j. ř. a usn. (2) u §u 37 j. ř.

§ 43.

Proti nálezům nejvyššího správního soudu se nepřipouští navrácení v předešlý stav.

Autentický text:

Wider die Erkenntnisse des Verwaltungsgerichtshofes findet eine Wiedereinsetzung in den vorigen Stand nicht statt.

Zákon o nss. vylučuje navrácení v předešlý stav pouze proti nálezům, nestanoví však lhůtu, do které je navrácení v předešlý stav proti usnesením přípustné.

Nov. rak. zák. o ss. ze dne 16. 5. 1930 č. 153 spolk. zák. připouští: A) (v § 28) obnovu řízení proti nálezům i usnesením do určité lhůty,

a) byl-li nález přivoděn činem trestním,
b) shledal-li soud zmeškání propadné lhůty omylem, za nějž strana nemůže být činěna zodpovědnou,

Hácha uvádí (Nss. str. 876): »Podle § 43 zákona, nadepsaného »právní moc nálezů«, není proti nálezům soudním přípustno »navrácení v předešlý stav«. Předpis tento vnitřně souvisí s procesní překážkou rei judicatae podle § 21 zák. Zákon vylučuje však z jakékoli restituce toliko nálezy. Z toho se vyvodilo, že pouhými usneseními není soud tak absolutně vázán. Má to význam pro usnesení aliminační, a praktice odedávna (Exel. 786, 2414) připouští navrácení v předešlý stav, když byla stížnost odmítnuta pro zmeškání, dodatečně však vyšlo na jevo, že byla podána včas. Stejně slouželo by postupovati, kdyby řízení bylo zastaveno pro zmeškání některé jiné z procesních lhůt, na př. k opravě stížnosti. Nález u připisuje se naproti tomu zpravidla vízivost absolutní, i když je jisto, že proces před nss. je stížen sebe těžší procesní vadou. Praxe je někdy do té míry v zajetí textu § 43, že nepřipouští »navrácení v předešlý stav«, konkrétně vyjádřeno: reasumaci ústního líčení, když byl nález vydán bez povinného přizvání strany účastněné. Boh. adm. 55 řím. Jindy však — Boh. adm. 35 řím. — bylo správně uznáno, že byl-li nedopatřením vydán nález (ve zkráceném procesu), aniž se stěžovatel ústního líčení vzdal, musí býti k jeho žádosti nařízeno ústní líčení. Dovolává se při tom § 46 jedn. řádu je arci stejně nepřiléhavé jako zbytečné. Již stará praxe založená na plenárním usnesení ze 7. října 1889 připouštěla »obnovu řízení«, když strana nebyla k líčení pozvána. Sluší však jíti ještě dále. Předpis § 43 zák. předpokládá »nález«, tedy platný akt soudu, a nemůže tedy býti překážkou nového rozhodnutí ve věci, byl-li »nález« vydán v procesu jen zdánlivém anebo v procesu, jemuž scházely nezbytné procesní předpoklady nebo náležitosti. Jistě by nestál v cestě nález vydaný o stížnosti fingované, nebo nález vynesný

c) shledá-li se dodatečně, že o věci bylo vydáno pravoplatné soudní rozhodnutí, které by bylo v řízení před ss. odávodního námítku věci rozsouzené.

§ 45 připouští obnovu řízení také v případě, nebyla-li slyšena strana, jež měla býti slyšena, a lze-li míti za to, že slyšení strany mohlo míti vliv na nález nebo usnesení.

B) (v § 29) navrácení v předešlý stav, jestliže strana zmeškala nezaviněně lhůtu následkem nepředvídatelné a neodvratné události (učinil-li návrh do týdne po odpadnutí překážky a doplnil-li současně co zameškala).

Nejvyšší správní soud.

senátem nesprávně složeným, na př. kde by polovice radů neměla způsobilost pro úřad soudcovský. Ani před nálezy vydanými ke stížnosti osoby nemající způsobilosti býti procesní stranou nelze se zastavit. Nesnadná je ovšem otázka, které náležitosti procesní jsou do té míry nezbytné, že »nález« není nálezem, a zda »nález«, vydaný bez těchto náležitostí, je přece jen nálezem, když nedostatek náležitosti nebyl soudem přehlédnut, nýbrž náležitost následkem mylného právního posouzení byla soudem za splněnou uznána.»

(1) Ustanovení § 43 nebrání, aby bylo řízení znovu zahájeno, nebyla-li strana k líčení pozvána. Alt. 360 pl.

(2) Byl-li nedopatřením vydán nález dle § 28 zák. o ss., aniž se strana vzdala ústního líčení, musí k žádosti stěžovatele nařízeno býti ústní líčení. K cíli tomu budiž dle § 46 j. ř. za příčinou nařízení líčení vyžadáno vyhotovení nálezu a pak líčení ustanoveno. Boh. A XXXV/20. Naproti tomu však nález násl.:

(3) Vzhledem k předpisu § 43 zák. o ss. nelze po vydaném rozh. uvažovati o tom, měla-li býti určitá strana přibrána k řízení jako zúčastněná strana čili nic. Boh. A LV/21.

(4) Ustanovení § 43 zák. o ss. o nepřípustnosti navrácení v předešlý stav proti nálezům nss. znamená, že soud, jakmile jednou rozhodl, nemůže své rozhodnutí podrobiti

revisi. Boh. F 5178/30.

(5) Žádost strany, aby nejvyšší správní soud znovu přezkoumal skutkový stav, položený za základ nálezu již vydanému, jest považovati za nepřípustnou žádost o navrácení v předešlý stav podle § 43 zák. o ss. Boh. A CCXXII/24, Pop. 3775.

(6) Vrací-li se žádost strany za revisi odmítnutí stížnosti a limine pro neudání dne doručení nař. rozh., jest poukázati na odmítací usnesení ss. a nikoliv na § 43. Pop. 3728.

(7) V předběžném řízení odmítnutá námitka, že stěžovatel byl uspokojen, nemůže býti opakována při veř. úst. líč. Reis. 4508, Budw. 14.165.

(8) Ani § 7 ani § 43 zák. o ss. nebrání obnově řízení před úřadem správním v záležitostech, v nichž nález ss. byl vydán. Pop. 3770, Budw. 6600/A.

§ 44.

Když v kterémkoli stadiu řízení před nejvyšším správním soudem žalovaný správní úřad prokáže, že stěžovatel byl zatím uspokojen, budiž ří-

zení po slyšení stěžovatele usnesením soudu zastaveno. V řízení zastaveném nemůže již býti pokračováno.

Autentický text:

Wenn in irgend einem Stadium des Verfahrens vor dem Verwaltungsgerichtshofe seitens der belangten Verwaltungsbehörde der Nachweis erbracht wird, dass der Beschwerdeführer mittlerweile klaglos gestellt wurde, so ist das Verfahren nach Einvernehmung des Beschwerdeführers durch Beschluss des Gerichtshofes einzustellen. Das einmal eingestellte Verfahren kann nicht wieder aufgenommen werden.

Podle § 44 provádí soud k podnětu žalovaného úřadu šetření o tom, zda stěžovatel byl po vydání naříkaného rozhodnutí uspokojen (klaglosgestellt). Již z toho by vyplývalo, že soud musí stěžovatele slyšeti, i kdyby tak § 44 výslovně nepředpisoval. Shledá-li soud, že se žalovanému úřadu průkaz o uspokojení zdařil, je povinen řízení podle § 44 zastavit, třeba by stěžovatel stál na stanovisku, že uspokojen nebyl. Zastavení řízení podle § 44 předpokládá tedy objektivní zjištění soudu, že žalovaný úřad stěžovatele uspokojil, a nelze proto § 44 použítí tam, kde soud uspokojení stěžovatelovo nezjistil, nýbrž, kde stěžovatel prohlásil, že stížnost odvolává (viz § 31 j. ř.). Otázka, kdy jest stěžovatele považovati za uspokojena, může soud posuzovati toliko podle konkrétního případu, při čemž jest zásadně rozhodující obsah stížnosti, nikoliv její pravděpodobný úspěch, ani úvaha, zda žalovaný úřad poskytl dodatečně stěžovateli vše, nač má zákonný nárok. Důsledkem toho, že uspokojení nutno posouditi podle konkrétního případu, jest judikatura jak býv. ss. tak nss. v řízení podle § 44 kasuistická. Ona kolísala však i v zásadním nazírání na případy stejné povahy, jak vidno z judikátů níže uvedených. K celé otázce viz Hácha: Nss. str. 877.

I. Předpoklady uspokojení všeobecně.

(1) Byl-li stl. stran svého nároku uspokojen, musí nss. k této okolnosti po rozumu stadiu přihlédnouti. Boh. A 2074/23.

(2) Zastavení řízení podle § 44 zák. o ss. v kterémkoli § 44 zák. o ss. nepředpoklá-

dá, že uspokojení strany stalo se přímo žalovaným úřadem. Boh. A CCCLXXXI/30.

(3) Stížnost nestane se bezpředmětnou tím, že naříkané rozhodnutí bylo zrušeno úřadem k tomu nepřislusným. Boh. A 4403/25.

(4) Odvolání nař. rozh., jež se stalo interním pokynem žalovaného úřadu, nestačí ve smyslu § 44 zák. o ss. k zastavení řízení, když není patrné, že byla o něm stěžující si strana vyrozuměna. Boh. A 2351/23.

(5) Důvodem k zastavení řízení podle § 44 zák. o ss. není, tvrdí-li zúčastněná strana, že spor, jehož se týkalo nař. rozh., byl smírem mezi stranami odklizen. Boh. A 1768/22.

II. Za účelem odstranění části rozporů v judikatuře k § 44 vyvolána byla usnesení plenissima ze dne 30. ledna 1933, s nimiž je judikatura od té doby ve shodě.

(9) Důvodem pro zastavení řízení podle § 44 zák. o ss. i bez souhlasu stěžovatelova není za všech okolností, odvolá-li úřad své rozhodnutí před nss. naříkané. Usn. plen. z 30. I. 1933 č. pres. 884/31.

(10) Odvolá-li žalovaný úřad

III. Judikatura o uspokojení podle (§ 44 v podstatě shodná s názorem shora uvedeného plenissima z 30. ledna 1933), požadující pro zastavení řízení podle §u 44, aby stěžovatel byl uspokojen materiálně.

(11) Stěžovatel není uspokojen, odvolá-li sice úřad nař. rozhodnutí, zároveň však zamítne znovu nárok st-řív, se-trváváje při tom na důvodech

(6) Při veř. ústním je nepřipustné opakování námítky, že stěžovatel byl uspokojen, byla-li táž námítka v řízení předběžném zamítnuta. Reis. 4508, Budw. 14.165.

(7) Řízení jest zastaviti podle § 44 zák. o ss. i tehdy, když strana podá opačně prohlášení po uplynutí lhůty jí dané. Boh. A CCCXXVIII/28.

(8) Odvolal-li žalovaný úřad dodatečně naříkané rozhodnutí a zároveň uspokojil úplně stěžovatele, není na překážku zastavení dalšího řízení podle § 44 zák. o ss., když úřad k tomuto svému pozdějšímu výroku nepřipojil žádného odůvodnění. Boh. A CCCLI/29, Boh. F XXIII/29.

své rozhodnutí stížností u nss. naříkané a vydá před zastavením řízení o stížnosti podle § 44 zák. o ss. rozhodnutí nové, jest stížnost k nss. proti tomuto novému rozhodnutí přípustna. Usn. plen. z 30. I. 1933 č. pres. 884/31.

rozhodnutí dřívějšího, a musí proto nss. rozhodnouti o podané stížnosti po prohlášení st-ře, že na ni trvá. Boh. A 3801/24.

(12) Tím, že úřad nař. rozhodnutí odvolá s výhradou vydání nového rozhodnutí, není dán předpoklad pro zastavení řízení před nss-em podle § 44 zák. o ss. Boh. A 6407/27.

(13) Odvolání nař. roz. s výhradou vydání rozhodnutí nového není přivoděno materiální uspokojení. Reis. 4510, Budw. 14.044, 143/F.

(14) Bylo-li odvoláno rozhodnutí před ss. pro vadnost řízení naříkané a nahrazeno novým rozhodnutím, nelze v tom shledati uspokojení stěžovatele, nebylo-li nové rozhodnutí vydáno na základě řízení znovu provedeného a neznamená-li úplné vyhovění stížnosti v otázce merita. Reis. 4512, Budw. 925, 926/F.

(15) Odvolání nař. rozhodnutí po podání stížnosti k ss. nelze považovati za uspokojení, bylo-li novým rozhodnutím odvolání zamítnuto. Reis. 4513, Budw. 968.

(16) Zpětvzetí nař. rozhodnutí s výhradou vydání nového rozhodnutí nelze klásti na roveň uspokojení, nesměruje-li stížnost toliko k odstranění vad řízení. Reis. 1774, Budw. 9222.

(17) Dodatek připojený k rozhodnutí zamítajícím rekurs, že proti žádosti rekurentově za určitých předpokladů a omezení není námitek, nelze považovati za uspokojení, Reis. 1775, Budw. 12.058.

(18) Byla-li žádost za vrácení poplatků s úroky zamítnuta, avšak po podání stížnosti k ss. vrácení nařízeno, ne-

brání okolnost, že úroky nebyly současně poukázány tomu, aby řízení bylo zastaveno. Reis. 4509, Budw. 1388/F.

(19) Odepře-li úřad přeměnu dosavadních náhradních smluv v náhradní ústav pensijní (zák. z 5. února 1920 č. 89 Sb.), nestává se stížnost do rozh. takového podaná předmětnou tím, že zaměstnanci od jistého termínu přešli do služeb jiného podniku, jestliže nař. rozh. svými účinky zasahuje i dobu před oním termínem. Boh. A 1957/23.

(20) Stížnost, již stl uplatňoval nárok na přiznání čtvrté platové stupnice VI. hodnostní třídy s připočítáním válečných let ve smyslu zák. z 23. července 1919 č. 457 Sb., nestala se bezpředmětnou tím, že min. povolilo osobní přírůstek do pense nevcitatelny, v obnosu rovnajícím se žádanému zvýšení služného. Boh. A 667/21.

(21) Řízení o stížnosti obce, podané do rozhodnutí okr. pol. správy, jimž byla vzata na vědomí resignace členů obecního zastupitelstva, nelze podle § 44 zák. o ss. zastaviti z důvodu, že resignující dodatečně resignaci odvolal, prohlásí-li obec, že se nepokládá tímto faktem za uspokojenu. Boh. A 7003/27.

(22) Pokud není poznámka záboru z pozemkových knih vymazána, není ve smyslu § 44 zák. o ss. stěžovatel uspokojen, jestliže státní pozemkový úřad odvolá svůj výrok o záboru. Boh. A CCXVIII/24.

(23) Usnesl-li se stpů za-
bratí a převzítí nemovitosti
straně nepatřící a ji o tom vy-
rozumětí, může strana do u-
snesení toho ukládajícího jí
povinnost nesplnitelnou poda-
ti stížnost. Stížnost ta nestává
se bezpředmětnou tím, že soud
knihovni poznámku zabrání a
převzítí oněch nemovitostí ode-
přel, ale stle — jak ani ji-
nak nemohl — o usnesení stpů
vyrozuměl. Boh. A 2491/23.

(24) Okolnost, že zavedená
vnucená správa byla později
od určitého termínu zrušena,
nezakládá uspokojení strany
po rozumu § 44 zák. o ss. co
do stížnosti proti zavedení té-
to správy. Boh. A 351/20.

(25) Odvolání nař. roz. bro-
jícího proti tomu, že nebyl
vzat zřetel na promlčení prá-
va vyměřiti daň, nemá za ná-
sledek zastavení řízení před
ss., nebyla-li strana zároveň
uspokojena. Alt. 212, Budw.
3605.

(26) Toliko podmínečné
uspokojení, jehož výsledek ne-
lze s jistotou předvídati, ne-
má za následek zastavení ří-
zení. Alt. 359, Budw. 6392.

(27) Obrací-li se stížnost k
nss. proti rozh. úřadu z dů-
vodu, že petit stl-ův nebyl roz-
ím vyřízen, úřad pak pozděj-
ším rozh. onen petit zamítl a

tak vadu prvému rozh. vytý-
kanou napravil, stala se stíž-
nost bezpředmětnou. Zrušení
pozdějšího rozh. mohli by se
stl. domáhati jen stížností vy-
hovující všem formálním ná-
ležitostem zák. o ss. Boh. A
1496/22.

(28) Bylo-li rozhodnutí po
podání stížnosti k ss. žal. fi-
nančním zem. úř. odvoláno a
v novém rozhodnutí téhož
úřadu připuštěn opravný pro-
středek v pořadu stolic adm.,
je stížnost vrátiti jako bez-
předmětnou. Reis. 16.069.

(29) Předložil-li žalovaný
úřad protokol sepsaný se stě-
žovatelem, jenž prohlašuje, že
byl uspokojen a svoji stížnost
bere zpátky, jest řízení bez
dalšího výslechu stěžovatele
podle §u 44 zastaviti. Usn.
býv. ss. z 2. 6. 1916 č. 4529.
(Viz § 31 j. ř.).

(30) Odvolá-li zástupce ža-
lovaného úřadu při veřejném
ústním líčení v nepřítomnosti
stle nařikáné rozh., nestává
se stížnost již tím bezpředm-
ětnou. Boh. A 2491/23.

(31) Ve správné intimaci ne-
správně vyhotoveného rozhodu-
nutí nespočívá uspokojení,
jestliže obsah rozhodnutí v
podstatě nebyl změněn. Alt.
681, Budw. 8379.

(32) Tím, že úřad odvolal
nař. rozh., odpadl předmět
stížnosti, a následkem toho
stala se stížnost bezpředmět-
ětnou (odmítnuta jako ne-
připustná). Boh. A 2591/23.

(33) Stížnost podaná k nss.
proti výpovědi z hospodaření
stává se bezpředmětnou zpět-
vzetím výpovědi, i když stpů
zároveň si vyhradil právo dáti
výpověď novou. Boh. A 2922/
23.

(34) Jestliže žalovaný úřad
po podání stížnosti k ss. nař.
rozhodnutí odvolá a rekurs
strany znovu, avšak z jiných
důvodů zamítne, jest řízení
zastaviti i tehdy, prohlásil-li
strana na dotaz podle §u 44,
že není uspokojena. Pop. 3777.

(35) Byla-li v téže věci týmž
úřadem vydána dvě rozh.,
rozh. druhé se na dřívější ne-
odvolává, a z jejich vzájemné-
ho poměru jest zřejmo, že
druhé rozh. bylo vydáno v ří-
zení obnoveném, jest prvé
rozh. pokládati povolením ob-
novy řízení za zrušené a stíž-
nost do něho podanou za bez-
předmětnou. Boh. A 1808/23.

(36) Bylo-li nař. rozh. na
základě vadného řízení vyda-
né, vzato zpět a nahrazeno no-

vým, vyřizujícím spornou zá-
ležitost, jeví se strana ohledně
prvého rozhodnutí uspokoje-
nou. Reis. 4511, Budw. 769/F.

(37) Jestliže žalovaný úřad
po podání stížnosti nařikáný
předpis pro vady řízení odvo-
lá, a první stolice na to na
základě nového řízení znovu
předpis provede, jest řízení o
stížnosti proti prvnímu před-
pisu zastaviti. Reis. 16.070.

(38) V zavedení nového
zjišťování v záležitosti pravo-
platně rozhodnuté, ani v naří-
zení nového rozhodnutí v
první stolici nelze shledati bez
formálního odstranění nař.
roz. uspokojení stěžující si
strany. Usn. býv. ss. z 24. 4.
1914 č. 3850.

(39) Odvolá-li zástupce vlá-
dy při veř. úst. líč. za nepřít-
omnosti strany nař. roz., jest
stížnost v dotyčném bodě o-
značiti jako bezpředmětnou,
Reis. 9565, Budw. 4747/F.

(40) Bylo-li úplné zamítnutí,
z něhož třetím osobám ne-
může vzniknouti právo, po po-
dání stížnosti k ss. úřadem za
účelem doplnění řízení vzato
zpět, jest řízení o stížnosti za-
staviti. Usn. býv. ss. z 30. 11.
1917 č. 29.794.

V. Nálezy (finančního oddělení) z posledních let před ple-
nissimem z 30. ledna 1933 odmítány byly stížnosti proti
rozhodnutím, jimiž byla nařikáná rozhodnutí nahrazena,
nebylo-li řízení o stížnostech proti původním rozhodnutím
podle § 44 zastaveno. Od praxe této bylo plenissimem
upuštěno.

(41) Odvolal-li žalovaný úřad
rozhodnutí, stížností k nss.
nařikáné, a nebylo-li řízení o
této stížnosti zastaveno podle
§ 44 zák. o ss., jest o stížno-
sti meritorně jednati, i když

IV. Po několikaletá období dominoval však v judikatuře
názor, že řízení jest podle § 44 vždy zastaviti, bylo-li naří-
kané rozhodnutí odvoláno. *) (Formelní uspokojení.)

*) Kamitz poznamenává ve svém »Verwaltungsgerichtshof« (1931)
k § 24 spolk. zák. rak. č. 153/1930 odpovídajícímu § 44 zák. o ss., že
uspokojení (»Klaglosstellung«) předpokládá ss. vždy, když žalovaný úřad
nař. rozh. celě odvolal a tím zbavil stížnost podkladu.

žalovaný úřad vydal po odstranění prvního rozhodnutí nové rozhodnutí, stranu neuspokojující; byla-li pak stížnost do prvního rozhodnutí zamítnuta jako bezdůvodná, jest stížnost do nového rozhodnutí odmítnouti dle § 2 zák. o ss. jako nepřipustnou. Boh. F 4455/28.

(42) Odvolal-li žalovaný úřad své rozhodnutí stížností k nss-u nařikáné a vydal pak rozhodnutí nové, není toto nové rozhodnutí výrokem právní moci schopným, nebylo-li řízení o stížnosti do původního rozhodnutí k návrhu strany podle § 44 zák. o ss. zastaveno. Boh. F 3877/27, 4458/28, 4561, 4749/29, 5656/31, 6068/32.

VI. Bývalý správní soud vídeňský zkoumal v některých případech při rozhodování o stížnosti proti původnímu rozhodnutí i zákonnost nového rozhodnutí, i když proti němu stížnost nebyla podána, připouštěje nové námitky stěžovatelovy, k nimž dala změna rozhodnutí podnět.

(Právě tak, jako jest snadno postup tento kritizovati z důvodů formálních, jest obtížno nalézti řešení účelnější a skutečnému stavu věci přiléhavější.)

(45) Bylo-li rozhodnutí na základě stížnosti k ss. proti němu podané změněno rozhodnutím toliko, pokud se týče odůvodnění, má ss. o obou rozhodnutích rozhodnouti i když nebyla proti druhému rozhodnutí stížnost podána. Reis. 16.070a, Budw. 11.585/F.

(46) Nové přednesy v řízení před ss. jsou přípustny, jsou-li nutny následkem změny rozhodnutí provedené finančním úřadem po podání stížnosti.

(43) Jestliže fin. úřad druhé stolice z rozkazu min. fin. zrušil rozhodnutí odvolací komise napadené stížností k nss. s výhradou nového rozhodnutí, o stížnosti však vzhledem k prohlášení stěžovatelovu nebylo řízení zastaveno dle § 44 zák. o ss., nýbrž vydává se o ní nález, jeví se stížnost podaná do nových rozhodnutí fin. úřadů nepřipustnou s hlediska § 2 zák. o ss. Boh. F 5566/31.

(44) Vydá-li žalovaný úřad po podání stížnosti další rozhodnutí, kterým ale napadené rozhodnutí nebylo vzato zpět, nemůže nss. k tomuto novému výroku přihlížeti podle § 44 zák. o ss. Boh. F 1059/22.

Reis. 1773, Budw. 8856.

(47) Byl-li na listinu stranou teprve se stížností ss. předloženou finančním úřadem vzat zřetel tím, že na jejím základě dodatečně bylo od částky důvodů rozhodovacích upuštěno, má ss. při svém rozhodování plný obsah listiny hodnotiti a k němu při svém rozhodování přihlížeti. Pop. 3757, Reis. 13.353, Budw. 8122/F.

VII. Slyšení stěžovatele. »Dotaz« podle § 44 (v případě úplného a částečného uspokojení.)

Podle plenárního usnesení býv. ss. Alt. 680 jest v řízení podle § 44 stěžovatele slyšeti o tom, zda se pokládá za uspokojena s tím podotknutím, že soud v případě, že stěžovatel žádané vyjádření do určené lhůty nepodá, bude míti za to, že se stěžovatel za uspokojena pokládá, a řízení o stížnosti zastaví.

Nss. slyší stěžovatele v řízení podle § 44 pravidelně způsobem v podstatě shodným. Vybízí jej, aby do určité lhůty prohlásil, zda pokládá stížnost za bezpředmětnou, a podotýká, že řízení o stížnosti bude zastaveno, nečiní-li stěžovatel žádného prohlášení. Sankce tato postrádá zákonného podkladu. Názoru plenissima z 30. ledna 1933, že odvolání nařikáného rozhodnutí není za všech okolností důvodem zastavení řízení podle § 44, odpovídá pak vznášení dotazu na stěžovatele jen tam, kde opatření úřadu, nss-u oznámené, je podle své povahy vůbec způsobilé stěžovatele uspokojiti. Oznámí-li na př. úřad, že nařikáné rozhodnutí odvolal s výhradou vydání rozhodnutí nového, měl by soud (v důsledku názoru plenissima) uvážiti, zda v daném případě byl stěžovatel podle povahy případu již pouhým odvoláním nařikáného rozhodnutí uspokojen. Dospěje-li soud k odpovědi záporné, a může-li tedy uspokojení spočívatí teprve v rozhodnutí novém, jest pochybné, zda dotaz má býti na stěžovatele vznesen dříve než mu úřad doručí ohlášené nové rozhodnutí.

(48) Dala-li strana pro řízení před nss-em advokátu neobmezenou procesní plnou moc, je doručení dotazu dle § 44 zák. o ss. účinné jen tehdy, stalo-li se k rukám tohoto právního zástupce. Boh. A CCCXXII/28.

(49) V případě částečného uspokojení nemá dotaz obsahovati doložku »jinak řízení, pokud se týče bodu, v němž se uspokojení stalo, bude za-

staveno«, nýbrž ve smyslu plenárního usnesení z 25. 9. 1899 č. 9348 a podle praxe od té doby doložku »jinak řízení o stížnosti zavedené bude celé zastaveno«. Pop. 3779.

(50) Byl-li stl jen částečně uspokojen, formulovati jest dotaz § 44 zák. o ss. s klausulí, že, nečiní-li stl žádného prohlášení, bude řízení o stížnosti zavedené úplně (v celém rozsahu stížnosti) za-

staveno. Boh. A XCI/21. Srov. však násl. dva nálezy.

(51) Když úřad naříkané rozh. dodatečně odvolá jen z části, ostatek však — nevydáváje nového rozh. — ponechá netknutým, omezuje se dotaz dle § 44 zák. o ss. na onu část rozh., která byla úřadem

VIII. Podání stížnosti k nss. není překážkou pro odvolání naříkaného rozhodnutí ani pro vydání rozhodnutí nového, třeba s naříkaným rozhodnutím shodného.

(53) Úřad může odvolati své rozhodnutí, proti němuž byla podána stížnost k nss. Boh. F 1263/23.

(54) Neodporuje zákonu, když odvolací komise pro daň důchodkovou, z majetku a z válečných zisků pro Slovensko ke stížnosti, podané poplatníkem k nss., odvolá své původní rozhodnutí, stížností napadené, s výhradou vydání rozhodnutí nového. Boh. F 2920/26.

(55) Není zákonného předpisu, že v případech, kdy rozhodnutí úřadu správního, proti němuž byla podána stížnost k nss., bylo po podané stížnosti odvoláno, nesmí úřady správní podrobiti po odvolání tohoto rozhodnutí věc, jež byla předmětem tohoto rozhodnutí, novému meritornímu jednání, pokud nebylo řízení, zahájené u nss-u podle § 44 zák. o ss. zastaveno. Boh. F 3115/26.

(56) Není zákonného předpisu, který by bránil úřadu, aby, vydávaje místo zrušené-

odvolána. Boh. A CXXXIV/23.

(52) Jestliže z prohlášení úřadu samotného plyne, že strana byla uspokojena jen částečně, jest jí vyzvati k projevu ve smyslu řu 44, avšak nikoli s pohrůzkou kontumáčnických následků. Usn. býv. ss. z 16. 10. 1916 č. 10.401.

ho svého rozhodnutí nové rozhodnutí, dospěl v meritu k témuž výsledku a při tom použil jiného odůvodnění. Boh. F 5558/30.

(57) Finanční správě není bráněno, aby rozhodnutí po podání stížnosti k ss. vydala znovu s jiným odůvodněním. Reis. 9566, Reis. 13.357, Budw. 8947/F.

(58) Není zákonného předpisu, který by bránil úřadu, aby své rozhodnutí třeba z rozkazu nadřízeného úřadu odvolal a vydal nové rozhodnutí v téže věci stejné odůvodnění. Boh. F 5895/31.

(59) Není zákonného předpisu, který by finančnímu úřadu vyšší stolice bránil, aby meritorní rozhodnutí o poplatkovém odvolání odvolal a pak odvolání opět zamítl z původních nebo jiných meritorních důvodů. Boh. F 2076/24. Srov. však násl. nález.

(60) I po podání stížnosti k ss. může býti nař. roz. odvoláno a jiným téhož meritorního obsahu nahrazeno, spočí-

vá-li toto na jiných právních základech nežli rozhodnutí odvolané. Pop. 3778, Budw. 7821/F, Reis. 9566, 13.358, Budw. 7821/F.

(61) Podle § 65 zák. o vojenských požitcích zaopatřovacích č. 76/1922 Sb. může vojenská správa své rozhodnutí o důchodu předků po gázisto-

IX. Účinky zastavení řízení podle § 44.

(62) Jestliže úřad odvolal své rozhodnutí, napadnuté stížností k nss. s výhradou nového rozhodnutí, a tento soud zastavil řízení o stížnosti podle § 44 zák. o ss., byl úřad nejen oprávněn, nýbrž i povinen rozhodnouti o pendentním odvolání. Boh. F 4957/29.

(63) Formelné zastavení řízení před ss. dle řu 44 nemá jiného významu a právních následků než, že věc, o níž se před ss. koná řízení, stala se bezpředmětnou. Alt. 211, Budw. 2502.

(64) Jestliže strana neodpověděla na dotaz nss. podle § 44 zák. o ss., ač již měla v rukou nové rozhodnutí úřadu, a bylo-li proto řízení o stížnosti podle citovaného § 44 nss. zastaveno, nemůže býti předmětem kognice tohoto soudu námitka stížnosti do nového rozhodnutí úřadu, že jest nezákonné odvolati rozhodnutí již jednou vydané a stížností napadnuté a po jeho odvolání vydati znova totéž rozhodnutí pouze s jiným odůvodněním. Boh. F 5558/30.

(65) Vysloví-li ss., že strana byla uspokojena tím, že nař.

vi změnití či zrušití, aniž by jí v tom bránila okolnost, že ono rozhodnutí je naříkané stížností nss-em dosud neprojednanou nebo okolnost, že řízení o stížnosti té nelze pro nedostatek uspokojení stěžovatele zastaviti podle § 44 zák. o ss. Boh. A 8417/30.

rozhod. bylo s výhradou nového rozhodnutí odvoláno, jest námitky uplatněné ve stížnosti proti novému rozhodnutí vytýkající nepřipustnost reasumace vyříditi pouhým poukazem na zastavovací usnesení. Reis. 6790, Budw. 2708/F.

(66) Tím, že žal. úřad své rozhodnutí odvolal a nss. to jako vyhovění nároku strany, pro který stížnost nss. byla podána, oznámil, nebylo dalšímu řešení sporné otázky nijak prejudikováno. Boh. F 5039/29.

(67) Zemské přírážky nemožno býti požadovány na základě daňového předpisu, který byl zhaven právní mocí uspokojením strany po podání stížnosti k ss. Reis. 16.071, Budw. 11.083/A.

(68) Došlo-li po podání stížnosti k ss. k uspokojení strany ohledně daňového předpisu, nemůže táž daň z téhož důvodu býti znovu předepsána ani ve lhůtě promlčecí. Reis. 9566, Budw. 5163/F.

(69) Byla-li strana podavší k ss. stížnost proti vyzvání, aby předložila pomůcky ku vyměření os. daně z příjmu, podle § 44 uspokojena, nemůže

býti totéž vyzváni k témuž účelu, z téhož důvodu a proto též rok opakováno. Reis. 9567, Budw. 6143/F. Srov. však násl. nález:

(70) Byla-li strana stěžující si proti rozhodnutí, kterým

byl předpis daně zvýšen, uspokojena tím, že nař. rozhodnutí bylo za účelem doplnění řízení odvoláno, může žalovaný úřad, rozhoduje znovu, opětně daň uloženou první stolicí zvýšiti. Reis. 9568, Budw. 5436/F.

§ 45.

Kde podle tohoto zákona připouštějí se advokáti k zastupování nebo kde jest jich zapotřebí, rozumí se jimi advokáti, kteří jsou v území republiky československé*) oprávnění strany zastupovati.

Autentický text:

Wo nach diesem Gesetze Advokaten zur Vertretung zugelassen oder nötig sind, werden darunter diejenigen Advokaten verstanden, welche in den im Reichsrath vertretenen Königreichen und Ländern zur Parteivertretung berechtigt sind.

Viz § 18 zák. pozn. sub IV.

§ 46.

Podrobnější předpisy o vnitřním uspořádání nejvyššího správního soudu jakož i o úřednictvu, jež jest při něm ustanoviti, vydávají se nařízením.

Nejvyšší správní soud sdělá si sám jednací řád a předloží jej vládě) ke schválení.**

Autentický text:

Die näheren Bestimmungen über die innere Einrichtung des Verwaltungsgerichtshofes, dann über das bei demselben anzustellenden Personale werden auf dem Verordnungswege getroffen.

Der Verwaltungsgerichtshof entwirft seine Geschäftsordnung selbst und legt dieselbe durch den Ministerrat dem Kaiser zur Genehmigung vor.

Zpráva výboru poslancecké sněmovny z 4. 3. 1875 k § 46: Vypracování jednacího řádu správ. soud. dvora,

*) Modifikováno zák. č. 449/1919 Sb.

**) Modifikováno § 64 č. 8 úst. list.

jež podle návrhu panské sněmovny bylo vyhrazeno vládě, má býti podle návrhu výboru ponecháno správ. soud. dvoru samému s výhradou císařského schválení, což nezávislému postavení tohoto soudního dvora jediné odpovídá. Navrhovaný doatek je ostatně i doslovně napodoben § 10 zák. z 18. 4. 1869 o organizaci říšského soudu.

Ostatní opatření o vnitřním zařízení a o personálu správního soud. dvora, o nichž se děje zmínka v § 46, sluší ponechat vládě, ježto zde podstatně půjde o peněžitý náklad, za nějž je toliko vláda říšskému zastupitelstvu zodpovědna.

Ku provedení 1. odstavce § 46 vydáno bylo nařízení veškerého ministerstva ze dne 5. srpna 1876, č. 95 ř. z. (Na str. 464); viz § 12 zák. Druhý odst. §u 46 (k němuž viz č. 1 a posl. odst. §u 12 j. ř.) ve vládním návrhu zákona nebyl.

První jednací řád, vyhlášený nařízením veškerého ministerstva z 5. srpna 1876 č. 94 ř. z. nahrazen byl jednacím řádem vyhlášeným nařízením veškerého ministerstva z 22. srpna 1907 č. 209 ř. z., až do dnes platným. Viz str. 38.

Ke změně jednacího řádu jest zapotřebí plenissimárního usnesení nss. schváleného vládou.

§ 47 (nyní obsoletní): Správní soudní dvůr zahájí svou činnost tři měsíce po vyhlášení tohoto zákona (č. 36/1876) v říšském zákoníku.

Zákon o nss. č. 3/1918 Sb. nabyl účinnosti dne 4. 11. 1918.

§ 48 byl zrušen šem 2, č. 3 zák. 3/1918 Sb. (Zněl: Příslušnost správního soudního dvora v policejních věcech trestních upravena bude v souvislosti s policejně-trestním zákonodárstvím.) Viz čs. recepce str. 23.

§ 49 (nyní obsoletní): Rozhodnutí nebo opatření, která nabyla právní moci dříve než tento zákon (č. 36/1876) nabyli účinnosti, nemohou býti před správním soudním dvorem naříkána. (§ 21.)

§ 50.

Veškerému ministerstvu se ukládá, aby tento zákon uvedlo ve skutek.

Autentický text:

Mit der Durchführung dieses Gesetzes ist das Gesamtministerium beauftragt.

Nařízení Národního výboru československého ze dne 2. listopadu 1918, č. 7 Sb. o ustanovení a jmenování personálu pro nejvyšší správní soud v Praze.

K provedení zákona z dnešního dne č. 3. Sb. z. a n. ustanovuje se, jak následuje:

§ 1. Vedle personálu soudcovského, jež zříditi jest dle § 1 uvedeného zákona pro výkon správního soudnictví při nejvyšším správním soudě v Praze, ustanovuje se při tomto soudě ještě následující personál:

A. K výkonu běžných prací konceptních a k vedení zápisníku při přelíčeních a poradách, pokud se týče k výpomoci při vyřizování záležitostí presidiálních zřizuje se šest tajemníků, z nichž dva s titulem vrchních tajemníků jsou v VI. hodn. třídě, dva s titulem tajemníků jsou v VII. hodn. třídě a dva s titulem místotajemníků jsou v VIII. hodn. třídě.

B. Pro práce účetní a vedení úřadu hospodářského ustanovuje se jeden účetní úředník, jenž jest prozatím v IX. hodn. třídě s právem postoupiti až do VII. hodn. třídy.

C. Pro práce kancelářské, a to:

- a) řízení presidiální kanceláře,
- b) správu knihovny,
- c) správu kanceláře těsnopisné,

d) vedení podatelny, výpravny, spisovny, hlídky nálezů a litografie,

ustanovuje se prozatím sedm kancelářských úředníků, z nichž jeden systemisuje se jako »vrchní ředitel pomocných úradů« v VII. hodn. tř., jeden jako »ředitel

pomocných úradů« v VIII. třídě hodnostní, dva jako »vrchní kancelářští úředníci« v IX. hodn. tř., dva jako »oficiálové« v X. hodn. třídě, a jeden jako kancelista v XI. hodn. třídě. Pro jmenování kancelářským úředníkem vyžaduje se přiměřené předběžné vzdělání, prokázané buď příslušnou službou praktickou nebo studiem školským, pokud možno absolvováním vyšších středních škol.

D. Personál zřízenecský skládá se:

z vrátného, 10 úředních zřízenců, 1 litografa a 1 kočího (šoféra).

E. K pracím písařským může první prezident ustanoviti potřebný počet stenografů a písařů.

§ 2. Při obsazování míst radů nejvyššího správního soudu platí pravidlo, že vyjímaje obzvláštní případy vyžadující zvláštního zřetele, radou nejvyššího správního soudu I. třídy (IV. hodn. třída) může býti jmenován jen ten, kdo již alespoň 4 léta ztrávil jako státní úředník v V. hodn. třídě. Není-li takových uchazečů, buďtež na tato místa prozatím jmenování radové nejvyššího správního soudu v V. hodn. třídě.

§ 3. Obsazení všech míst při nejvyšším správním soudě dějž se postupně dle potřeby.

Nařízení č. 95/1876 ř. z.,
vydané od veškerého ministerstva dne 5. srpna
1876, jímžto se uvádějí ve skutek zákon daný dne
22. října 1875 (č. 36 zák. říšsk. na r. 1876), § 46,
alínea 1., činí ustanovení o vnitřním zařízení
správního soudu a o osobách při něm zřízených.

1. Řídití správní soud přísluší presidentovi a za jeho nepřítomnosti nebo zaneprázdnění presidentovi senátu dle hodnosti nejstaršímu. Pak-li by také presidenty senátů zašla nějaká překážka, má převzítí řízení dvorní rada dle hodnosti nejstarší.

2. President, neb jeho náměstek má zejména právo, přidělovati práce radům a úředníkům pomocným pro službu konceptní a manipulační, též má právo zřizovati koreferenta v případech důležitých. Jemu náleží ustanovovati, kolik má býti sezení a líčení, kterého času a kde. Jemu přísluší skládati senáty podle toho, co nařízeno v §u 13 zákona, daného dne 22. října 1875 (č. 36 zák. říšsk. na r. 1876). Jemu mají se předložiti protokoly jednací a poradní veškerých senátů.

Jemu přísluší, jmenovati některého z radů ředitelem kanceláře a presidiálního sekretáře z jiných konceptních úředníků správního soudu.

3. Služební místa správního soudu, pokud jmenování není vyhrazeno presidentu republiky*) obsazuje na základě konkursu správní soud sám.

Jestliže by však mezi konkursem aneb obsazením místa, pro které konkurs byl vypsán, uprázdnilo se stejné místo služební a byli-li by tu k němu kandi-

*) podle § 64 č. 8 úst. list. (dříve císaře).

dáti způsobilí, může se od nového vypsání konkursu upustiti.

Při obsazování míst služebních vysloužilým poddůstojníkům vyhrazených, při jejich propůjčování dává se jim přednost před spolukandidáty, šetřiti jest nařízení zvláštních k tomu se vztahujících.*)

4. Co se týče překážek přibuzenství a švakrovství mezi zřízenci správního soudu a povinnosti těch, kteří za nějaké služební místo žádají, připomenouti v žádosti, že jsou s některým zřízencem v takovém svazku; též co se týče kvalifikačních tabulek žadatelů o nějakou službu, má platnost to, co ustanoveno jest v zákoně, daném o vnitřním zařízení soudů dne 3. května 1853 (č. 81 zák. říšsk.).

5. K vyřizování věcí osobních, jmenovitě k obsazování míst služebních a k disciplinárnímu stíhání úředníků nesoudcovských a sluhů správního soudu, má president tohoto soudu zříditi stálou komisi ze šesti členů složenou, která má pod jeho nebo jeho náměstka předsednictvím o věcech takových rozhodovati většinou hlasů.

6. Žádný úředník neb sluha správního soudu nemůže svého úřadu vykonávati, pokud nevykonal ustanovené přísahy služební.

President vykoná přísahu služební v ruce (předsedy) vlády.**)

Presidenty senátů, rady a jiné úředníky konceptní, ředitele úřadů pomocných a adjunktů ředitelství úřadů pomocných bere do přísahy president, ostatní úředníky kancelářské a sluhy představený pomocného úřadu.

7. vzdal-li by se kdo svého místa služebního, zachovati jest se dle toho, co je v té příčině nařízeno v zákoně, daném dne 3. května 1853 (č. 81 zák. říšsk.).

8. Totéž platí o výkazech úřednictva a služeb-

*) Legionáři.

***) podle § 64 odst. (2) úst. listiny (dříve císaře).

nictva tamtéž předepsaných, z nichž jedno sepsání má se uložiti u presidia správního soudu a druhé má se podati presidentovi ministerstva.

9. Žádný úředník správního soudu nemůže se jako předseda nebo jako rada účastniti v konání spravedlnosti a zejména v rozhodování, ani nemůže při líčení a poradě býti přítomen:

1) ve věcech svých vlastních a ve všech těch věcech, kde může přímo neb nepřímo očekávati škodu nebo prospěch;

2) ve věcech, týkajících se jeho manželky, jeho pokrevných příbuzných v pokolení vzhůru vstupujícím a sestupujícím, jeho bratranců a sestřenic a těch, kteří jsou s ním ještě bližší příbuzní nebo až do tohoto stupně sešvakřeni;

3) ve věcech, týkajících se jeho přisvojitelů neb chovatelů a jeho přisvojenců neb schovanců;

4) ve věcech, týkajících se jeho poručenců a opatrovanců;

5) ve věcech, týkajících se jeho věřitelů neb dlužníků, nechť osoby jmenované v tomto odstavci nebo v odstavcích 2), 3) a 4), měly na věci přímo neb nepřímo účast buď osobně nebo jako plnomocníci neb zástupcové;

6) ve věcech, v kterých byl prvé svědkem, zástupcem a rádcem, jednatelem nebo prostředníkem;

7) rovněž nemůže u správního soudu nikdo míti účast v rozhodování o věcech, o kterých již v řízení administrativním, na jehož základě bylo naříkané rozhodnutí neb opatření vydáno, byl své mínění jako referent, votant, revident neb aprobant pronesl;

8) Člen správního soudu nemůže býti referentem aniž může předsedati při líčení a poradě, když referent u některého orgánu správního, nebo úředník, který v té věci rozhodl, jest s ním ve svazku příbuzenství neb švakrovství v § 2 uvedeném.

Také podřízení úředníci, když se u nich vyskytne

některý z poměrů pod č. 1) až do 6) uvedených, mají to oznámiti svému představenému a žádati, aby byli úředního jednání na vzneseného sprostěni.

Smlouvy o nájem neb o pacht nepokládají se za takový vztah, pro který by byl kdo dle odstavce 5) z nějakého jednání vyloučen.

10. President může dávatí úředníkům a sluhům správního soudu dovolenou na šest neděl.

Bylo-li by potřebí, dáti některému úředníkovi neb sluhovi v roce najednou nebo v několika částech dovolenou dohromady na více než na šest neděl, požádán buď za povolení k tomu president ministerstva.

Za udělení dovolené presidentovi požádána buď vláda.*)

Vzešla-li by některému úředníkovi nebo sluhovi nemocí neb jinou nevyhnutelnou náhodou překážka, že by nemohl službu konati, budiž to oznámeno presidentovi, a vzešla-li by taková překážka presidentovi, budiž to oznámeno presidentovi ministerstva a k jeho nařízení osvědčeno. Nepřítomnost takovými překážkami způsobená nepokládá se za dovolenou.

11. Co se týče disciplinárního stihání soudcovských úředníků správního soudu, jest se řídití zákonem, daným dne 21. května 1868 (č. 46, zák. říšsk.).**)

Úředníkům nesoudcovským nebo sluhům správního soudu, kteří poruší povinnosti úřadem nebo přísahou služební jim uložené, může dáti president napomenutí neb důtku, anebo byl-li by tento prostředek bez účinku, strhovati jim z platu a z přídavku aktivního až do té sumy, která jim náleží za čtvrt roku.

Proti dátku písemně dané a proti srážkám uloženým může si ten, kdo tím jest stížen, do 14 dnů stěžovati u presidenta ministerstva.

Kdyby tato menší disciplinární opatření neměla účinku, aneb porušil-li by takový úředník povinnost

*) Podle § 64, (2) odst. úst. list. (dř. císař).

***) Na str. 469.

způsobem hrubým, důvěry ve službě ho zbavujícím, tedy mu buď po skončeném vyšetření uložen některý z trestů disciplinárních okolnostem přiměřený, který se v takových případech ukládá úředníkům nesoudcovským a sluhům řádných sborových soudův.

12. Moc dišciplinární nad úředníky nesoudcovskými a nad sluhy správního soudu, která jde nad práva presidentova, vykonává soud sám, pokud se týče osobní komise dle bodu 5. složená, řídíc se obdobně tím, co v příčině úředníků nesoudcovských a služebníků soudů sborových ustanoveno jest v zákoně, daném dne 3. května 1853, č. 81, díl. I. kapitola 7. Práva propůjčená tam ministři práv přísluší presidentovi ministerstva.

13. Každé písemné opatření disciplinární, necht' je dle bodu 11. učinil president, nebo dle bodu 12. osobní komise, zapsáno budiž do výkazu úřednictva a služebnictva (bod 8.).

Když ten, komu byla důtka dána, tři léta bezúhonně se choval, může žádati, aby důtka ve výkazu úřednictva a služebnictva zaznamenaná, byla vymazána, o čemž rozhodovati přísluší presidentovi.

14. Správní soud má na konci každého solárního roku podati presidentovi ministerstva výkaz prací v tom roce vykonaných, aby v něj nahlédl a předložil jej vládě;*) tento výkaz má obsahovati v prvním oddělení veškeré práce správního soudu, v druhém práce, oddělené podle ministerstev, proti jichž rozhodnutím nebo opatřením stížnosti směřovaly, nebo v jichž obor působnosti záležitosti náležejí, konečně v třetím oddělení má obsahovati práce podle zemí, vzešlé z příčiny stížnosti proti rozhodnutím nebo opatřením orgánů správy zemské, okresní a obecní.

15. Toto nařízení vejde ve skutek toho dne, kterého bude vyhlášeno.

*) Modifikováno § 64 č. 8 úst. list.

Nařízení č. 151/1882 ř. z.,
veškerého ministerstva, dané dne 28. října 1882, jímž uvádí se ve skutek § 11 zákona ze dne 22. října 1875 (Z. ř. č. 36 z r. 1876) a vydávají se předpisy, že při členech správního dvoru soudního použití lze zákona ze dne 21. května 1868 (Z. ř. č. 46) o disciplinárním řízení proti úředníkům soudním a o nuceném přesazení jich na místo jiné neb do výslužby.

§ 1. Předpisy zákona, dne 21. května 1868 (Z. ř. č. 46) daného, které platí o úřednících nejvyššího dvoru soudního a kasačního, mají dle smyslu svého platnost v míře následujících ustanovení také při členech správního dvoru soudního (§ 10 zákona ze dne 22. října 1875 Z. ř. č. 36 z r. 1876).

§ 2. Stížnost, dle § 5 zákona ze dne 21. května 1868 na důtku předsedy soudního dvoru dovolenou, jakož i na stížnost dle § 37 přípustnou podati jest u předsedy ministerstva.

§ 3. Senát, úřad soudu disciplinárního zastávající (§ 9 zákona), skládati se má pod předsednictvím předsedy neb jeho náměstka ze čtyř radů, a mimo to buďte ještě dva radové ustanoveni za členy náhradní. V tomto senátě nejméně polovička radů musí míti kvalifikaci pro úřad soudcovský, k čemuž přihlédnuto budiž již při výročním sestavování senátu disciplinárního a při stanovení členů náhradních, dle čehož řídí se i vstup členů, dle § 10 k doplnění senátu povolaných.

Právo zamítací, v §u 10 zákona obviněnému dané, může proto jen potud vykonáváno býti, pokud se tím nestane nemožným sestavení soudu disciplinárního.

Oznámení, jak disciplinární senát je sestaven (§ 9 zákona), budiž učiněno předsedovi ministerstva.

§ 4. Generální prokurátor při nejvyšším dvoře soudním a kasačním vykonáváti má funkce, dle dotčného zákona jemu příslušící, i při správním dvoře soudním.

§ 5. Nařízení toto nabývá platnosti toho dne, kterého jest vyhlášeno.

**Zákon ze dne 9. března 1920 čís. 162 Sb.
o ústavním soudě.*)**

Národní shromáždění republiky Československé
usneslo se na tomto zákoně:

I.

Složení ústavního soudu.

§ 1. Ústavní soud skládá se ze 7 členů, z nichž 3 jmenuje prezident republiky a po dvou vysílají nejvyšší soud a nejvyšší správní soud ze sebe.

Sněmovna poslanecká, senát a sněm Podkarpatské Rusi navrhnou terna, z nichž prezident republiky vybere po jednom členu.

Dokud sněm Podkarpatské Rusi se po prvé neustaví, jmenuje prezident republiky k návrhu vlády člena, ježž navrhnouti přísluší sněmu Podkarpatské Rusi.

Členové vysílání nejvyšším soudem a nejvyšším správním soudem volí se v plenárních schůzích každého z těchto soudů podle příslušných jednacích řádů.

Za každého člena ustanovuje se náhradník a to týmž způsobem jako dotčený člen. Náhradník nastupuje na místo člena, je-li trvale nebo dočasně zaneprázdněn. Podrobnější ustanovení obsahuje jednací řád ústavního soudu.

Členy ústavního soudu, jakož i náhradníky, mohou býti pouze osoby práv znalé, volitelné do senátu, které nejsou členy žádného ze jmenovaných sborů zákonodárných.

*) Ustanovení zák., v tomto komentáři postradatelná, nejsou uvedena.

Jednoho ze tří členů v odstavci 2. zmíněných jmenuje prezident republiky zároveň předsedou ústavního soudu.

§ 2. Předseda ústavního soudu složí ve schůzi vlády v ruce presidenta republiky slib, že bude přesně a nestranně zachovávat všechny zákony ústavní.

Vykonav slib, svolá předseda do 8 dnů ústavní soud k ustavující schůzi, ve které ostatní členové a náhradníci složí slib stejného obsahu do rukou předsedových, načež zvolí ze sebe většinou hlasů místo předsedu, který zastupuje předsedu, je-li zaneprázdněn neb uprázdní-li se jeho místo. Při rovnosti hlasů rozhoduje předseda.

§ 3. Funkční období členů ústavního soudu činí 10 let a počítá se ode dne ustavující schůze. Funkce člena jmenovaného presidentem republiky k návrhu vlády (§ 1, odst. 3.) trvá až do té doby, kdy za něho bude jmenován jiný k návrhu sněmu Podkarpatské Rusi.

§ 4. Uprázdni-li se za období místo některého člena ústavního soudu, zejména stane-li se některý člen členem zákonodárného sboru, obsadí se místo uprázdněné na zbývající část období stejným způsobem, jak bylo obsazeno původně. Každé uprázdnění oznámí předseda bez odkladu předsednictvu zákonodárného sboru, od kterého vyšel návrh na obsazení místa uprázdněného, po případě soudu, který vyslal člena, jehož místo se uprázdnilo.

§ 5. Členové ústavního soudu mají nárok na náhradu, jejíž výši stanoví vládní nařízení.

§ 6. Sídlo ústavního soudu jest Praha. Potřebný personál pomocný, místnosti a věcné potřeby opatří vláda.

II.

Příslušnost ústavního soudu.

§ 7. Ústavní soud jest výlučně příslušný rozhodovati o tom, zdali vyhovují

a) zákony republiky Československé a zákony sněmu Podkarpatské Rusi zásadně článku I. zákona, kterým se uvozuje ústavní listina Československé republiky,

b) prozatímní opatření podle § 54 ústavní listiny, ustanovení odst. 8. lit. b) tohoto paragrafu.

III.

Řízení před ústavním soudem.

§ 9. V případě lit. a) § 7 rozhoduje ústavní soud pouze na základě návrhu, který může být podán toliko od nejvyššího soudu, nejvyššího správního soudu, od poslanecké sněmovny, senátu neb od sněmu Podkarpatské Rusi.

§ 10. O vznesení návrhu v § 9 zmíněného mohou se příslušní činitelé usnéstí nadpoloviční většinou hlasů. Nejvyšší soud, nejvyšší správní soud a volební soud mohou tak učiniti pouze v plenární schůzi.

§ 12. Návrh může být vznesen (§ 13) pouze do tří let ode dne, kdy zákon, o který běží, byl vyhlášen.

**Zákon ze dne 15. října 1925, č. 217 Sb.
jímž se provádí § 105 ústavní listiny (zákona ze
dne 29. února 1920 č. 121 Sb. z. a n.*)**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1. Ve všech případech, ve kterých úřad správní podle zákonů o tom vydaných rozhoduje o nárocích soukromoprávních, jest volno straně tímto rozhodnutím dotčené po vyčerpání opravných prostředků dovolávati se nápravy ve výroku o těchto nárocích pořadem práva.

Byl-li rozhodnutím správního úřadu přiznán straně uplatňovaný nárok, ať zcela nebo z části, může strana tím dotčená domáhati se určovací žalobou zápornou výroku, že nárok uznaný rozhodnutím správního úřadu není po právu vůbec anebo z části.

Byl-li však nárok zamítnut správními úřady ať zcela nebo z části, může se ho strana jej uplatňující domáhati žalobou o určení neb o plnění zcela nebo z části.

Nedotčeny zůstávají předpisy, jimiž dovolávání se nápravy za podmínek, vyčtených v odst. 1., odkázáno bylo na soudy řádné v řízení nesporném. Náleží-li nárok podle své povahy k řízení ve věcech nesporných, lze jej uplatniti pouhým návrhem podle obdoby předešlých ustanovení.

§ 2. Žalobu nebo návrh podle § 1, odstavce 4. podati jest v propadné lhůtě 90 dnů ode dne, kdy bylo straně dodáno rozhodnutí správního úřadu, který roz-

*) Viz koment. str. 191, 336 a násl., 349, 378.

hodoval s konečnou platností, není-li v příslušném zákoně stanovena delší lhůta.

Byla-li do rozhodnutí správního úřadu podána stížnost k nejvyššímu správnímu soudu, jest podati žalobu nebo návrh v propadné lhůtě třiceti dnů ode dne, kdy bylo dodáno straně rozhodnutí nejvyššího správního soudu, jímž byla stížnost odmítnuta z toho důvodu, že jde o věc patřící podle §u 105 úst. listiny do příslušnosti řádných soudů.

Podala-li strana do rozhodnutí správního úřadu nejprv žalobu (návrh) k řádnému soudu, počítá se této straně lhůta ku stížnosti na nejvyšší správní soud ode dne, kdy jí bylo dodáno rozhodnutí poslední soudní stolice, jímž byl pořad práva prohlášen za nepřipustný. Ke stížnosti budiž toto rozhodnutí poslední soudní stolice v prvopise nebo v ověřeném opise připojeno.

Žaloba nebo návrh buďte podány u soudu věcně a místně příslušného pro uplatňovaný nárok podle obecných ustanovení.

§ 3. Rozhodnutí správního úřadu, jehož předmětem jest nárok, a v případech § 2, odst. 2., též rozhodnutí nejvyššího správního soudu, buď připojeno k žalobě nebo k návrhu v prvopise neb v ověřeném opise; zároveň buď udáno, kterého dne bylo straně dodáno.

§ 4. Rozhodoval-li ve věci nejvyšší správní soud, jest jeho výrok, že nárok jest veřejnoprávní, nebo výrok, jímž byla stížnost odmítnuta z toho důvodu, že jde o věc patřící podle §u 105 úst. listiny do příslušnosti řádných soudů, pro soudy závazným, a to i tehdy, když tyto soudy připustnost pořadu práva v předešlém postupu stolic popřely.

§ 5. Soud, u něhož byla podána žaloba nebo návrh týkající se nároku, o kterém již rozhodovaly správní úřady podle § 1, oznámí to správnímu úřadu, který v první stolici se touto věcí obíral.

Jakmile byla podána druhou stranou žaloba nebo návrh (§ 1, odst. 4.), lze podle rozhodnutí správního úřadu pro přiznaný nárok, pokud jest žalobou nebo návrhem dotčen, povolití exekuci ku zajištění. V potvrzení, že rozhodnutí neb opatření není již podrobno opravnému prostředku, který by stavil jeho vykonatelnost, poznamená správní úřad v tomto případě podle sdělení soudu, že a v jakých mezích byla podána žaloba nebo návrh. (§ 1, odst. 4.).

Byla-li zahájena exekuce před podáním žaloby nebo návrhu, může býti na návrh odložena až do právoplatného rozhodnutí, prokáže-li se, že bylo zahájeno řízení.

§ 6. V případech, ve kterých rozhodl s konečnou platností správní úřad po dni, kterého nabyla účinnosti ústavní listina (zákon ze dne 29. února 1920 č. 121 Sb. z. a n.) a přede dnem, kterého nebude tento zákon účinnosti, lze podati žalobu nebo návrh v dalších devadesáti dnech, pokud se týče případů § 2, odst. 2., v dalších třiceti dnech po účinnosti tohoto zákona.

§ 7. Tento zákon provéstí náleží všem členům vlády.

**Zákon ze dne 12. července 1933 čís. 141 Sb.,
o kartelech a soukromých monopolech (kartelový
zákon.*)**

Národní shromáždění republiky Československé
usneslo se na tomto zákoně:

Č á s t p r v n í.

§ 1. Kartelové úmluvy podle tohoto zákona jsou úmluvy samostatných podnikatelů, jimiž se smluvní strany zavazují obmeziti nebo vyloučiti mezi sebou volnost soutěže úpravou výroby, odbytu, obchodních podmínek, cen nebo, pokud jde o podniky dopravní, úvěrní nebo pojišťovací, též sazeb, je-li účelem úmluv ovládnouti co možná nejúčinněji trh.

§ 2. ⁽¹⁾ K platnosti kartelových úmluv jest potřebí, aby byly učiněny písemně. Totéž platí o jejich změnách.

⁽²⁾ Nedotčena zůstávají právní ustanovení, podle nichž je k jejich platnosti potřebí ještě jiných formálních náležitostí.

§ 3. ⁽¹⁾ U státního úřadu statistického vede se kartelový rejstřík se sbírkou listin.

§ 7. ⁽¹⁾ Je-li důvodná obava, že by prováděním kartelové úmluvy byl ohrožen veřejný zájem nepřiměřeně vysokými cenami (nepřiměřeně vysokými sazbami podniků dopravních, úvěrních nebo pojišťovacích) nebo obchodními podmínkami, jež nepřiměřeně zvyšují ceny (sazby) ať velkoobchodní ať detailní, nebo neodůvodněnými závěry (výlukami), zahájí

*) Ustanovení zák., v tomto komentáři postradatelná, nejsou uvedena.

příslušné ministerstvo buď samo nebo na příkaz vlády šetření a uvědomí o tom organizaci provádějící kartelovou úmluvu nebo, není-li takové, zástupce smluvních stran.

(²) Vláda může ustanoviti lhůtu, během níž šetření musí býti příslušným ministerstvem skončeno.

(³) Nebylo-li šetření skončeno v ustanovené lhůtě, učiní vláda další opatření.

§ 8. (¹) Ministerstvo zahájivší šetření může kdykoliv buď samo nebo, bylo-li šetření zahájeno na příkaz vlády, podle usnesení vlády dáti podnět k tomu, aby s účastníky bylo zavedeno smírčí řízení před zvláštním smírčím orgánem s výhradou, že, nedojde-li se takto v ustanovené lhůtě k výsledku uspokojivému, bude v šetření pokračováno.

(²) Setkalo-li se smírčí řízení s úspěchem a není-li další ohava ohrožení veřejného zájmu (§ 7, odst. 1), bude šetření zastaveno; šetření zahájené na příkaz vlády lze zastavit jen, usnesla-li se vláda na tom.

(³) Příslušné ministerstvo dá podnět k zavedení smírčího řízení také tehdy, žádá-li o to některá z vrcholných organizací zájmových, ať všeobecná nebo určitého výrobního, obchodního nebo spotřebního odvětví, jejíž členové jsou přímo nebo nepřímo zákazníci smluvních stran nebo organizace provádějící kartelovou úmluvu. Žádost může příslušné ministerstvo zamítnouti jen tehdy, byla-li věc již v jiném smírčím řízení projednána nebo šetřením podle tohoto zákona dostatečně objasněna a je-li zřejmo, že se rozhodující okolnosti zatím podstatně nezměnily. Takovým smírčím řízením nestaví se šetření, pokud by bylo zahájeno.

§ 9. (¹) Ministerstvo zahájivší šetření vybídne organizaci provádějící kartelovou úmluvu nebo, není-li takové, zástupce smluvních stran, aby mu do určité lhůty byly podány všechny ke zjištění rozhodujících okolností (kalkulačních složek atp.) potřebné zprávy

a vysvětlení a po případě předloženy o nich doklady. Nebudou-li ve stanovené lhůtě vyžádané zprávy a vysvětlení podány nebo doklady předloženy nebo jsou-li úlage v patrném rozporu se skutečností, může ministerstvo, pokud je toho vyžádanému zjištění rozhodujících okolností zapotřebí, úředními orgány k tomu jim zvláště pověřenými nahlédnouti do obchodních knih, záznamů, cenových výpočtů, spisů, protokolů a jiných obchodních dokladů smluvních stran a organizace kartelovou úmluvu provádějící, po případě na místě samém podle § 9 ústavního zákona ze dne 9. dubna 1920, č. 293 Sb. z. a n., o ochraně svobody osobní, domovní a tajemství listovního, při čemž je šetření ustanovení §§ 8 a 10 uvedeného zákona.

(²) Ustanovení odstavce 1 se netýkají takových technických zařízení a výrobních způsobů, které jsou tajemstvím stran nebo organizací, o něž jde.

(³) Výsledků šetření ani okolností při něm zjištěných nesmí býti použito k jiným účelům než k účelům tohoto zákona.

§ 10. Pro šetření prováděné příslušným ministerstvem podle předchozích ustanovení platí, pokud tento zákon neustanovuje jinak, předpisy o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správním řízení).

§ 11. Po skončeném šetření předloží ministerstvo zprávu případu se týkající s návrhem vládě.

§ 12. (¹) Zjistí-li se šetřením, že jak se zřetelem na kalkulační složky a celkové výsledky hospodaření z účastněných podniků tak s hlediska národohospodářského jsou ceny nebo sazby nepřiměřeně vysoké nebo že obchodní podmínky nepřiměřeně zvyšují ceny (sazby) ať velkoobchodní a detailní, nebo zjistí-li se, že zívěrami (výlukami) jest neodůvodněně znemožněno nebo povážlivě ohroženo podnikání těch, proti nimž jsou závěry (výluky) namířeny, rozhodne vláda, že se zakazuje smluvním stranám nebo organizaci pro-

vádějící kartelovou úmluvu na tuzemském trhu požadovati ceny (sazby) přesahující stanovenou výši nebo užívati určitých obchodních podmínek nebo prováděti závěru (výluku).

(²) V rozhodnutích o cenách a sazbách musí býti určena podle povahy odvětví, o něž jde, doba, na kterou zákaz platí, nejdéle jeden rok, a musí býti v nich uvedeny rozhodující kalkulační složky, na kterých je výrok o ceně (sazbě) založen.

(³) Opatření o cenách a sazbách, obchodních podmínkách a závěrah (výlukách), pokud odporují vládnímu rozhodnutí podle odstavce 1, jsou neplatná, a to opatření, která se stala dříve, ode dne rozhodnutí určeného, a není-li o tom nic zvláště ustanoveno, ode dne, kdy bylo rozhodnutí doručeno. Stejně jsou neplatná smluvní ustanovení, kterými se někdo zavazuje platiti ceny nebo sazby vyšší, než odpovídá vládnímu rozhodnutí, nebo se podrobuje podmínkám podle vládního rozhodnutí nepřipustným.

(⁴) Před uplynutím doby určené podle odstavce 2 lze požadovati ceny (sazby) vyšší, jen když se podstatně změnila rozhodující okolnosti (kalkulační složky atp.), na jejichž základě bylo vládní rozhodnutí učiněno, a když od oznámení, které smluvní strany nebo organizace provádějící kartelovou úmluvu o zamýšleném zvýšení cen (sazeb) učiní příslušnému ministerstvu, uplynulo nejméně osm dnů; tato lhůta může býti vládou v naléhavých případech zkrácena.

§ 13. (¹) Nebude-li dbáno rozhodnutí podle § 12, odst. 1, může vláda:

a) uložit smluvním stranám nebo organizaci provádějící kartelovou úmluvu složení jistoty až do 3.000.000 Kč;

b) prohlásiti kartelovou úmluvu za bezúčinnou;

c) rozpustiti organizaci provádějící kartelovou úmluvu.

(²) Výši jistoty podle odstavce 1, písm. a) jest

ustanoviti v jednotlivém případě se zřetelem na míru ohrožení veřejného zájmu a na rozsah a hospodářský význam kartelové úmluvy. Složená jistota ručí za pořádkové pokuty a peněžité tresty, uložené podle tohoto zákona smluvním stranám nebo organizaci provádějící kartelovou úmluvu, jejich zástupcům nebo orgánům. Byla-li složená jistota takto ztenčena anebo úplně vyčerpána, může vládou býti uloženo, aby jistota byla doplněna anebo složena nová jistota.

(³) Podrobná ustanovení o složení, užití a vrácení jistoty budou vydána nařízením.

(⁴) Jednoho nebo více opatření uvedených v odstavci 1 jest použití podle míry ohrožení veřejného zájmu. Opatření mohou býti odvolána, nebude-li další obavy takového ohrožení.

§ 14. (¹) Vyžaduje-li toho veřejný zájem a lze-li míti za to, že jsou předpoklady pro rozhodnutí vlády podle § 12, může vláda po zahájení šetření i před vydáním rozhodnutí prozatímním opatřením vydati zákazy druhu naznačeného v uvedeném ustanovení, jestliže je nebezpečí, že by jinak účel rozhodnutí vlády byl zmařen nebo značně ohrožen.

(²) Prozatímní opatření podle odstavce 1 budiž omezeno na lhůtu nezbytně nutnou, jde-li o zákaz cen (sazeb), nejdéle na jeden měsíc.

§ 15. Vláda může pověřiti rozhodováním podle §§ 12 až 14 a opatřeními s tím souvisejícími kartelovou komisi (§ 19).

§ 16. (¹) V rozhodnutích vydaných podle §§ 12 až 14 buďtež uvedeny důvody, o které se tato rozhodnutí opírají.

(²) Proti rozhodnutím vlády, pokud se týče kartelové komise, podle §§ 12 až 14 mohou smluvní strany a organizace provádějící kartelovou úmluvu, jichž se rozhodnutí týkají, si stěžovati pro nezákonnost do patnácti dnů ke kartelovému soudu (§ 20).

(³) Vrcholná organizace zájmová uvedená v § 8, Nejvyšší správní soud.

odst. 3 může si stěžovati ke kartelovému soudu, nebylo-li vyhověno její žádosti za zavedení smírčího řízení.

⁴⁾ Lhůta ke stížnosti se počíná dnem, kterého bylo rozhodnutí stěžovateli doručeno. Stížnost nemá odkladný účinek, vyjmouc stížnost do rozhodnutí podle § 13, odst. 1, písm. b) a c) a vyjmouc případ, kde jí byl přiznán vládou anebo kartelovou komisí.

⁵⁾ Proti rozhodnutím vlády, pokud se týče kartelové komise, proti nimž není přípustná stížnost ke kartelovému soudu, nelze si stěžovati ani k nejvyššímu správnímu soudu.

Část třetí.

§ 17. ⁽¹⁾ Ustanovení §§ 7 až 12, § 13, odst. 1, písm. a) a odst. 2 až 4, §§ 14 až 16 lze přiměřeně použítí:

1. na nepřiměřeně vysoké ceny (sazby) jiné než kartelové, jde-li o ceny nebo sazby, u nichž v důsledku zvláštních poměrů výrobních nebo obchodních volná soutěž se nemůže dostatečně uplatnit (soukromé monopoly);

2. na nepřiměřeně vysoké ceny zboží (sazby), jež se týkají kartelové úmluvy, v těchž odbytových stupních, v jakých jsou smluvní strany nebo organizace provádějící kartelovou úmluvu, jestliže je požadují ti, kdož nejsou smluvními stranami;

3. na nepřiměřeně vysoké ceny zboží, jež se týkají kartelové úmluvy, v dalších, kartelovými úmluvami nedotčených odbytových stupních;

4. na nepřiměřeně vysoké ceny (sazby) důležitých, nezbytných předmětů nebo úkonů potřeby.

⁽²⁾ Vládním nařízením bude upraveno řízení a rozhodování v případech odstavce 1, č. 3 a 4 a určeno, který úřad je k tomu příslušný.

§ 20. ⁽¹⁾ Kartelový soud skládá se z presidenta anebo senátního presidenta nejvyššího správního soudu jakožto předsedy, ze senátního presidenta nebo rady nejvyššího správního soudu jakožto náměstka předsedy, z potřebného počtu radů nejvyššího správního soudu a z potřebného počtu odborníků (odborných souců) jako členů.

⁽²⁾ Předseda, náměstek předsedy a ostatní členové kartelového soudu a jejich náhradníci jsou jmenováni po návrhu vlády prezidentem republiky na dobu tří let a mohou opět býti jmenováni.

⁽³⁾ Odborní soudcové musí býti státními občany Československé republiky, nejméně třicetpět let staří, svéprávní a musí míti náležitě znalosti národohospodářské. Nikdo není povinen přijmouti tuto funkci. O vzdání se této funkce rozhoduje předseda kartelového soudu.

⁽⁴⁾ Odborní soudcové, vykonavše slib do rukou předsedy soudu, mají po dobu svého úřadu při jeho výkonu práva a povinnosti samostatných souců a nemohou ani dočasně býti zproštěni svého úřadu. Odborný soudec pozbývá úřadu, jestliže pozbude státního občanství anebo svéprávnosti nebo práva voliti do obcí. Jestliže trvale zanedbává povinnosti svého úřadu, neomluviv se náležitě, nebo jestliže porušuje tyto povinnosti, může býti zbaven úřadu toliko po ústním jednání nálezem kárného senátu nejvyššího správního soudu.

⁽⁵⁾ Členové kartelového soudu a zapisovatelé používají funkční odměny, jejíž výši stanoví vládní nařízení.

⁽⁶⁾ O odmítání a vylučování členů kartelového soudu platí přiměřeně ustanovení civilního soudního řádu.

⁽⁷⁾ Vláda (kartelová komise) určí, kdo ji bude zastupovati před kartelovým soudem.

⁽⁸⁾ Ministerstvo průmyslu, obchodu a živností

opatří pomocný a kancelářský personál, kterého bude kartelový soud potřebovati.

§ 21. ⁽¹⁾ Kartelový soud rozhoduje o stížnostech v senátech, které se skládají z předsedy, po případě náměstka předsedy jako předsedajícího, dvou radů nejvyššího správního soudu a dvou odborníků, které povolává pro každý případ zvláště předseda ze seznamu jmenovaných odborníků. O přípravných opatřeních a mezitímních rozhodnutích, o vrácení stížnosti k opravě formálních nedostatků a o tom, že se věc odkazuje k ústnímu jednání, rozhoduje kartelový soud v zasedání bez odborníků.

⁽²⁾ Kartelový soud zkoumá svou příslušnost z moci úřední.

⁽³⁾ Ustanovení §§ 3 až 6 zákona ze dne 2. listopadu 1918, č. 3 Sb. z. a n., o rozhodování kompetenčních konfliktů mezi nejvyšším správním soudem a řádnými soudy, platí přiměřeně pro konflikty mezi kartelovým soudem a řádnými soudy.

§ 22. ⁽¹⁾ Shledá-li kartelový soud, že jest stížnost odůvodněna, zruší rozhodnutí nebo opatření vzaté v odpor, uveda důvody.

⁽²⁾ O řízení před kartelovým soudem platí, pokud tento zákon neustanovuje jinak, přiměřeně ustanovení o nejvyšším správním soudě, vyjmouc ustanovení §§ 19, 22 a § 23, odst. 1 zákona ze dne 22. října 1875, č. 36 ř. z. z roku 1876, ve znění zákona ze dne 21. září 1905, č. 149 ř. z. Veřejnost ústního jednání může býti vyloučena také na návrh stěžovatelův, je-li tu obava porušení obchodního tajemství.

§ 25. Orgánové podle § 9 a členové kartelové komise a kartelového soudu jsou povinni zachovávat mlčení o všech okolnostech, o nichž se při výkonu služby dozvěděli.

§ 32. ⁽¹⁾ Orgán podle § 9, člen kartelové komise nebo kartelového soudu, který poruší mlčenlivost

uloženou mu podle § 25, bude potrestán soudem za přestupek vězením od jednoho týdne do tří měsíců nebo peněžitým trestem od 50 Kč do 10.000 Kč.

⁽²⁾ Užije-li orgán nebo člen uvedený v odstavci 1 ve vlastním nebo cizím podniku obchodního nebo výrobního tajemství, jehož znalosti nabyt ve výkonu funkce podle tohoto zákona, nebo prozradí-li jedním uvedeným v odstavci 1 takové obchodní nebo výrobní tajemství, věda, že ho má býti užito v některém podniku, bude potrestán soudem za přečin vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo peněžitým trestem od 200 Kč do 50.000 Kč anebo obojím tímto trestem.

§ 34. ⁽¹⁾ Pokus přečinů uvedených v tomto zákoně jest trestný.

⁽²⁾ Peněžitě tresty a pořádkové pokuty, uložené podle tohoto zákona, připadají státu.

§ 37. Ustanovení tohoto zákona jest použiti přiměřeně také na kartelové úmluvy, které byly uzavřeny v cizině, pokud jejich provádění se vztahuje na území Československé republiky; nelze však ustanovení tohoto zákona použiti na ceny nebo sazby, vyplývající z kartelových úmluv mezinárodních, pokud je vláda vzala se souhlasem na vědomí.

§ 38. Ustanovení tohoto zákona se netýkají státních monopolů a státních závodů, ústavů a zařízení spravovaných podle zákona ze dne 18. prosince 1922, č. 404 Sb. z. a n., o úpravě hospodaření ve státních závodech, ústavech a zařízeních, jež převahou nemají plnit úkoly správní, pokud tyto závody, ústavy a zařízení nejsou smluvními stranami kartelových úmluv nebo pokud slouží účelům všeužitečným.

§ 39. ⁽¹⁾ Ustanovení tohoto zákona se nevztahují na úmluvy týkající se poměru pracovního.

⁽²⁾ Nedotčena zůstávají ustanovení zákona ze dne 2. března 1933, č. 44 Sb. z. a n., kterým se vydávají zvláštní předpisy o soutěži ve věcech peněžnictví a o

úpravě úrokové úrovně; pokud trvá právo vlády podle § 20, odst. 1 uvedeného zákona, nelze na úrokové sazby z peněžních vkladů nebo zápůjček podniků úvěrních použití ustanovení tohoto zákona.

(³) Nedotčena zůstávají ustanovení patentního zákona. Při rozhodnutích podle § 12 budiž brán k patentním právům slušný zřetel.

§ 41. Ustanovení, která odporují tomuto zákonu, se zrušují. Zejména se zrušuje pro kartelové úmluvy podle tohoto zákona § 4 zákona ze dne 7. dubna 1870, č. 43 ř. z., o koaličním právu, pokud se odvolává na § 2 téhož zákona.

§ 42. (¹) Ustanovení tohoto zákona se vztahují se změnami níže uvedenými také na kartelové úmluvy a opatření druhu naznačeného v § 5, odst. 1. z doby před účinností tohoto zákona, pokud tyto úmluvy a opatření ještě platí.

(²) O těchto kartelových úmluvách musí být do 1. listopadu 1933 pořízena listina, nebyly-li již původně písemně učiněny, jinak pozbývají platnosti. V téže lhůtě jest provésti opovědi, předložení a oznámy podle § 3.

§ 43. Zákon tento nabývá účinnosti dnem 1. září 1933; provedou jej všichni členové vlády.

Vedlejší působnost nss-u.

Nss. sdělá resp. mění si sám svůj jednací řád (§ 46, odst. 2. zák. o ss.). Činí tak usnesením plenisima (§ 12, č. 1. j. ř.).

Nss. vysílá ze sebe dva členy a dva náhradníky ústavního soudu. (§ 1, odst. 1. a 5. zák. o ústavním soudu z 9. března 1920 č. 162 Sb.) Členové tito volí se v plenární schůzi (plenisimu) podle jednacího řádu z členů gremia nss-u volitelných do senátu, kteří nejsou členy sněmovny poslanecké, senátu nebo sněmu Podkarpatské Rusi (§ 1, odst. 4. zák. o ústav. soudě). Viz zák. o ústav. soudě, str. 471.

Nss. usnáší se (podle §§ 9 a 10 zák. č. 162/1920) v plenární schůzi o návrhu na rozhodnutí ústavního soudu o tom, zdali určitý zákon republiky Československé nebo zákon sněmu Podkarpatské Rusi vyhovuje čl. I. zák. ze dne 29. února 1920, č. 121 Sb., kterým se uvozuje ústavní listina Československé republiky: (O tom pro vnitřní potřebu nss-u normálka č. sb. 227.)

President nebo senátní president nss. je předsedou a 2 radové nss., mající způsobilost k úřadu soudcovskému (nebo jejich zástupci), jsou členy patentního soudu. (Odst. 2. § 41 zák. č. 30/1897 ř. z. ve znění čl. 2, b. 7 zák. č. 305/1919 Sb.).

Dočasný první president nss-u je presidentem soudu volebního, II. president nss-u zastupuje presidenta volebního soudu jako vicepresident. V senátech zastupují presidenta volebního soudu senátní presidenti nss-u, určení presidentem. President přiděluje volebnímu soudu stále referenty z radů nss-u, kterýžto soud opatří také místností, věcné potřeby a síly pomocné. (§ 1 zák. ze dne 29. 2. 1920 č. 125 Sb. o volebním soudě.)

President nss-u určí z gremia nss-u 3 členy senátu pro řešení kompetenčních konfliktů. (§ 3 zák. ze dne 2. listopadu 1918 č. 3 Sb.) Viz koment. k § 9 zák. Podobně jako pro volební soud opatřuje nss. i pro tento senát, »konfliktní« nebo »kompetenční« zvaný, místností, věcné potřeby a síly pomocné (§§ 1 a 2 nař. vl. č. 635/1920. Viz koment. k § 9 zák. o ss.).

Po návrhu vlády jsou na dobu tří let jmenováni presidentem republiky: president nss-u (nebo senátní president

nss-u) předsedu, senátní president nss-u (nebo rada nss-u) náměstkem předsedy a radové nss-u členy (náhradníky) kartelového soudu. Kárný senát nss-u rozhoduje o zbavení úřadu odborných soudců kartelového soudu. (§ 20, odst. (1), (2) a (4) zák. z 12. 7. 1933, č. 141 Sb. Viz str. 483.)

Kolkování stížností.

Na stížnost k nss-u pohlíží se (viz nař. z 28. 6. 1876, č. 86 ř. z. a zák. z 28. 10. 1918 č. 11 Sb.) po stránce její poplatnosti stejně jako na obyčejné podání k úřadu správnímu. Podrobena jest proto podle saz. pol. 49/43 lit. a) č. 2 popl. zák. č. 89/1862 ř. z. v souvislosti s §em 9, lit. e) cíl. nař. č. 281/1916 ř. z. a §em 1, lit. d) zák. č. 54/1925 Sb. kolkovému poplatku 5 Kč z každého archu. Plná moc podléhá kolkovému poplatku 5 Kč,*^{*)} přílohy 1 Kč.

O právu chudých viz § 50 j. ř.

(1) Opis stížnosti k nss. podléhá témuž kolkovému poplatku jako první exemplář její. Boh. F 5797/31, 4127/28.

(2) I pro kolkování stížnosti k nss. ze Slovenska a Podk. Rusi užití jest poplatkových předpisů platných pro země historické. Boh. F 5617/31.

Urgování vyřízení stížností.

O vyřízení stížnosti mimo pořad možno žádati písemně u presidia nss-u. Žádosti tyto jsou pravidelně úspěšné, jde-li o zájem veřejný, o zájem širšího kruhu osob nebo existenční zájem stěžovatelův.

^{)} Stížnost podaná několika osobami, které netvoří ve sporu nerozlučné společenství (litis consortes), musí býti opatřena kolky za každého stěžovatele zvlášť. Totéž platí o plné moci.

OBSAH.

	Strana
Právodní slovo	1—17
Předmluva	18—19
Zkratky	20
Zák. 3/1918 Sb. o nss. a řešení kompetenčních konfliktů §§ 1, 2 a 7	21—22
§§ 3 až 6	335
O čl. recepci	23—25
Zákon o nss. (nyní platná ustanovení)	26—37
Jednací řád nss.	38—55
Komentář k zákonu o nss.	56—461
Nař. 7/1918 Sb. o ustanovení a jmenování personálu pro nss.	462—463
Nař. 95/1876 o vnitřním zařízení ss.	464—468
Nař. 151/1882 o disciplinárním řízení proti členům ss.	469—470
Zák. 162/1920 Sb. o ústavním soudě	471—473
Zák. 217/1925 Sb. provádějící § 105 úst. list.	474—476
Zák. 141/1933 Sb. (kartelový zákon)	477—486
Vedlejší působnost nss.	487
Kolkování stížností	488
Urgence vyřízení stížností	488
Chronologický seznam norem	490
Abecední rejstřík	491—504

^{)} Normy uváděné v komentáři k zákonu o nss. seznámenány jsou v seznamu norem na str. 490. Důvodové zprávy umístěny jsou v komentáři k jednotlivým §šům. Viz zejména §§ 1, 2, 3, 5, 6, 6—7, 7, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 21, 27, 34, 40, 41, 46.

Nejvyšší správní soud.

Chronologický seznam norem.

(Číslo značí stránky.)

Zákon z 21. prosince 1867 č. 144 ř. z. o moci soudcovské	56
Zákon z 22. října 1875 č. 36 ř. z. ex 1876 (ve znění novel)	26
Nařízení z 5. srpna 1876 č. 95 ř. z. o vnitřním zařízení ss.	464
Nařízení z 28. října 1882 č. 151 ř. z. o disciplinárním řízení proti členům ss.	469
Zákon z 19. března 1894 č. 53 ř. z. (novela zák. o ss.)	341
Zákon z 21. září 1905 č. 149 ř. z. (novela zák. o ss.)	413, 414, 429
Nařízení z 2. srpna 1907 č. 209 ř. z. (jednací řád)	38
Zákon z 2. listopadu 1918 č. 3 Sb. o nss. a řešení kompetenčních konfliktů §§ 1, 2, 7	21
§§ 3 až 6	335
Nařízení z 2. listopadu 1918 č. 7 Sb. o ustanovení personálu pro nss.	462
Zákon z 13. února 1919 č. 79 Sb. o služebním poměru učitelů vysokoškolských (§ 7)	66
Zákon z 29. února 1920 č. 121 Sb. (Ústavní listina)	
§ 88	56
§ 90	124
§§ 49, 51, 98, 102	327
§ 99	343
Zákon z 9. března 1920 č. 162 Sb. o ústavním soudě (§§ 1—7, 9, 10, 12)	471
Zákon z 29. února 1920 č. 125 Sb. o volebním soudě ve znění novel § 8	65
Nařízení z 3. prosince 1920 č. 635 Sb. o organizaci senátu pro řešení kompetenčních konfliktů	335
Zákon z 18. března 1921 č. 118 Sb. o omezení práva stěhování (§ 12)	429
Zákon z 4. července 1923 č. 154 Sb. o vojenském kázněnském a kárném právu (§ 7)	66
Zákon z 3. dubna 1925 č. 65 Sb. o svátcích a památných dnech (§§ 1—4)	358
Zákon z 24. června 1926 č. 103 Sb. (zákon platový)	341, 430
Zákon z 12. července 1933 č. 141 Sb. (zákon kartelový) (§§ 1—3, 7—17, 20—22, 25, 32, 34, 37—39, 41—43)	477

Abecední rejstřík.

(Číslo značí stránky.)

(Zkratky: legitimace	= legitimace ke stížnosti k nejvyššímu správnímu soudu,
poškození v právu	= poškození v právu ve smyslu § 2 zákona o správním soudě,
rozhodnutí	= rozhodnutí nebo opatření ve smyslu § 2 zákona o správním soudě,
součást skutk. podst.	= součást skutkové podstaty (§ 6, odst. 1. zákona o správním soudě),
správní úřad	= správní úřad ve smyslu § 2 zákona o správním soudě,
stížnost	= stížnost k nejvyššímu správnímu soudu.)

A

Abstraktní akt není rozhodnutím 116,	— ještě nevydaný není rozhodnutím 118,
— nepodléhá kontrole nss. 328.	— kasatorní je rozhodnutím 84,
Advokát , průkaz zmocnění 49,	— mezitímní (prozatímní) není rozhodnutím 114,
— jen československý může zastupovati před nss. 460,	— odvolaný před podáním stížnosti není rozhodnutím 118,
— jeho podpis 378.	— organizační není rozhodnutím 112,
Advokátní komora , její výbor není správní úřad 125.	— osvědčovací není rozhodnutím 112,
Viz komory.	— preparatorní není rozhodnutím 114,
Administrativní plenum 39 a násl.	— provádějící nálezy nss. je rozhodnutím 85,
Akt autoritativní (jeho znaky) 92,	— samosprávné korporace, kdy není rozhodnutím 111,
— jeho označení je pro otázku, zda jde o rozhodnutí, bezvýznamné 86,	— konkrétní proti určitému subjektu může být skryt v aktu abstraktním 81,
— deklaratorní je rozhodnutím 83,	— týkající se styku mezi úřady není rozhodnutím 116,
— dozorčího úřadu je rozhodnutím 82,	— úhrnný několika úřadů je rozhodnutím 80,
— evidenční není rozhodnutím 110,	— vrchnostenský (jeho znaky) 92,
— generální (abstraktní) není rozhodnutím 116, může však býti proti urč. subjektu aktem konkrétním a jako takový rozhodnutím 81,	— zrušený povolením obnovy není rozhodnutím 118.

Aliminace 381.

Analogie 307.

Autoritativní povaha aktu 92.

B

Biskupský ordinariát, jeho oprávněnost ke stížnosti 68.

Bezpečnost, součást skutk. podst. 242.

Bezpředmětná stížnost, její vyřízení 411.

Branná moc, předpisy její mohou býti měřítkem zákonnosti aktu 312.

Bytová péče, poškození v právu 150,

— prohlášení strany 93,

— legitimace věcná 401.

C

Cena, součást skutk. podst. 248.

Cesty, legitimace věcná 401,

— poškození v právu 150.

Církevní instituce, jejich oprávněnost ke stížnosti 67,

— orgány nejsou úřady správními 125,

— předpisy mohou býti měřítkem zákonnosti 318.

Církevní věci, legitimace věcná 402,

— poškození v právu 151,

— prohlášení strany 94.

Císařské patenty, nařízení mají povahu zákona 312,

— nařízení, zkoumání jeho platnosti 334.

Cizinců právo 307.

Cizozemské předpisy 318.

Clo, legitimace 135,

— poškození v právu 186.

č

Časová použitelnost norem 308.

D

Daně, legitimace 134,

— poškození v právu 184.

Dávka z majetku, poškození v právu 185.

Dávky, pravidla o jejich vybírání jsou měřítkem zákonnosti 317.

Deklaratorní akt je rozhodnutím 88.

Dekrety dvorské, dvorské komory a dvorské kanceláře jsou měřítkem zákonnosti 313.

Demokracie princip 327.

Disciplinární funkce ohledně členů nss. 342,

— moc nad nesoudcovskými zaměstnanci nss. 468,

— stíhání soudcovských úředníků nss. 467,

— výbor (kárný) pro zaměstnance stát. drah není správním úřadem 125.

Distinktivnost, součást skutk. podst. 244.

Dobré zdání, součást skutk. podst. 233,

— úřední není rozhodnutím 112.

Domovské právo, poškození v právu 152.

Donucení, součást skutk. podst. 240.

Doplnění stížnosti stranou 349,

— vrácení stížnosti nss-em 409.

Doručení nálezů 443,

— odstranění závad 53,

— význam pro legitimaci 127.

Dotazy dle § 44 zák. o ss. 457,

— při líčení 438.

Dozorčí právo, legitimace 139.

Držba, její význam pro legitimaci 128,

— význam její změny pro legitimaci 391.

Druhý prezident, vicepresident volebního soudu 487,

— dobré zdání při obsazování nss. 340,

— účast v plenár. shromážděních 41,

— řízení prací nss. 38, 464.

Duplika 418.

Důchodkové soudy trestní nejsou úřady správními 124,

— trestní právo, poškození v právu 186.

Důležitost, součást skutk. podst. 237.

Důvěrníci stran v případě vyloučení veřejnosti líčení 432.

Důvody, jich nedostatek je vadou řízení 266,

— jich zákonnost nss. nezkoumá 310,

— kasatorního nálezu nss. 279.

Důvodové zprávy k zák. o ss. jsou v komentáři u jednotlivých §§ů zák. (viz „Předmluvu“), zejména u §§ů 1, 2, 3, 5, 6,

6—7, 7, 10, 11, 13, 14, 17,

18, 21, 27, 34, 40, 41, 46,

— nejsou měřítkem zákonnosti aktu 322.

Důsledky kasace 284.

Dvorské dekreta jsou měřítkem zákonnosti 318,

— kanceláře dekreta i

— komory dekreta jsou měřítkem zákonnosti 314.

E

Efektivní poškození práva je předpokladem stížnosti 144,

— zlepšení jedině přípustným cílem stížnosti 143.

Ekvita není měřítkem zákonnosti 326.

Elektrise, poškození v právu 152.

Evangelická vrch. církevní rada není správním úřadem 125.

Evidence judikatury 52.

Evidenční akt není rozhodnutím 110.

Exekucním titulem není nález nss. 279.

Ex offa eo zkoumá nss. 290.

F

„Falešná sedma“ 48.

Finanční plenum 39,

— senáty 38, 345,

— věci, legitimace 408,

— prohlášení strany 99.

Fondy některé uznány za správní úřad 120.

Formální nedostatky odmítnutí stížnosti 385.

Formy řízení, jejich zanedbání 263.

G

Generelní akt, viz akt generelní.

H

Hlasování při poradách nss. 43.

Hodnota, součást skutk. podst. 248.

Honební právo, legitimace věcná 402, poškození v právu 153,

— výbor není správním úřadem 125.

Horní právo, legitimace 130, 132, poškození v právu 153.

Hospodářské záložny, poškození v právu 154.

Hromadné opatření jest rozhodnutím 116.

Ch

Chemicko-technická zkušebna finanční správy není správním úřadem 125.

Chudých právo 54.

Incidentní rozhodnutí nss. 345.
Individuelní normy jsou měřítkem zákonnosti 318.
Instanční pořad 217.
Interní nařízení úřadů nejsou měřítkem zákonnosti 325,
 — poukaz není rozhodnutím 106.
Interpretační pravidla 304.
Intimace rozhodnutí správního úřadu 267.

Jazyk stížnosti 385,
 — vyřízení podání učiněného v jazyku menšinovém jen v jazyku státním je rozhodnutím po stránce jazykové 89.
Jazykové právo, poškození v právu 154.
Jednací řád 38 a násl., 460, 487, 54.
Jmenování, nepřipustnost stížnosti 207.
 — k nss. 339.

Kancelář legií je správním úřadem 121.
Kandidáti advokacie nemohou zastupovati před nss. 49.
Kárný (vojenský) výbor odvolací je úřadem správním 121.
Kartelový soud 65, 483, jeho obsazení 487, zákon 477.
Kasace, její důsledky 284,
 — její rozsah, povaha 277,
 — její vázavost 279,
 — její účinky 285,
 — maření jejich účinků 285,
 — poměr §§ 6 a 7 299.
Kasatorní akt je rozhodnutím 84.
Kausální vztah mezi nezákonností

a poškozením práva 136.
Kognice nss-u, její meze 295.
Kolkování stížností 488.
Komise některé jsou úřady správními 120.
Komisionelní řízení 228.
Komory inž. pracovní sekce je úřad správní 121. Viz Advokátní komora.
Kompetenční konflikty náležející před nss. 58,
 — rozhodnutí konfliktního senátu 205,
 — úprava jejich rozhodování 334,
 — československá recepce 25.
Kompetenční otázky (§ 4 zák. 217/25) 336.
Koncentrační řízení 228.
Konfliktní senát, tři členy vysílá nss. 487; viz kompetenční konflikty.

Konkretisace stížních bodů 370.
Konkrétní akt správní může být skryt v aktu abstraktním 81.
Kontrola průvodů 261.
Korporace samosprávné, některé jejich akty nejsou rozhodnutím 111,
 — stavovské, jejich oprávněnost ke stížnosti 70,
 — jejich zastoupení 394, 434.
Kurátor pro stranu, jejíž bydliště neznámo 53.
Kurentně vyřizování 45.
Kvalifikace, součást skutk. podst. 245,
 — pro úřad soudcovský 345.

Legitimace 388,
 — její zkoumání nss-em 290,
 — věcná 400.
Lhůta ke stížnosti 347, její počítání 358,
 — k odvodnímu spisu 414,

— k replice a duplice 418,
 — k žalosti žalovaného úřadu a strany účastněné (spoluzalované) o veřejné ústní líčení, jehož se stěžovatel vzdal 432.
Líčení veřejné ústní 37.
Logičnost úsudku úřadu, její kontrola nss. 261.
Losování k určení členů plena 41.

M

Manipulativní opatření není rozhodnutím 109.
Maření účinků kasace 285.
Materialie nejsou měřítkem zákonnosti 322.
Měřítka zákonnosti 312.
Meze kognice nss. 295.
Mezinárodní (mezistátní) smlouvy nejsou samy o sobě měřítkem zákonnosti 318, 319.
Mezitimní akt není rozhodnutím 114.
Mimořádná opatření, poškození v právu 156, 186, prohlášení strany 94.
Mimořádná žádost (stížnost), její vyřízení není rozhodnutím 16.
Ministerská nařízení z doby absolutní mají povahu zákona 312.
Ministr pro Slovensko, povaha jeho nařízení 313.
Morálka, stanovisko její není měřítkem zákonnosti 327.

N

Náboženské fondy, matice, jejich oprávněnost ke stížnosti 68.
Nadace, poškození v právu 156, prohlášení strany 95.
Nadační správa není úřadem správním 125.
Nahlížení do spisů 428, 431.
áhrada nákladů 51, 444,
 — škoda, vyluka z příslušnosti nss. 192.

Náklady řízení před nss. 51, 444.
Nález nss., jeho usnášení 441,
 — je norma 318.
Námítky neuplatněné v řízení správním 224, 226,
 — jež nebylo lze v řízení správním uplatnit 229,
 — konkretisované 370,
 — proti řízení 439.
Napomenutí, může být rozhodnutím 86.
Národnost, součást skutk. podstaty 249.
Nároky proti státu, o nichž rozhoduje nss. 58.
Navrácení v předešlý stav proti nálezům 448,
 — proti uplynutí lhůty ke stížnosti 360.
Navrhovací právo, vyluka § 3 lit. f) 207.
Návrhy referenta (koreferenta) pro plena 42,
 — úřadu nejsou rozhodnutím 101,
 — ve stížnosti, jich formulace 367—370.
Neděle a svátky nečítají se do lhůty ke stížnosti 358.
Nejvyšší správní soud, jeho název 57,
 — obvod a sídlo 56,
 — příslušnost věcná 58,
 — obsazování 464,
 — vedlejší působnost 487.
Nedobytnost, součást skutk. podst. 241.
Nedostatečnost odůvodnění je vadou řízení 266.
Nedotknutelnost vlastnictví 306.
Nemajetnost, součást skutk. podst. 241.
Nemocnice, oprávněnost ke stížnosti 71.
Nemocenská pokladna není správním úřadem 125.

Neodkladnost, součást skutk. podst. 237.
Neodolatečnost, součást skutk. podst. 240.
Nepřekonatelnost, součást skutk. podst. 237.
Nepřipustnost stížnosti viz §§ 2, 3, 5, 14, 18, 20 a 21.
 — námitek v řízení správním neuplatněných 223, 226.
Nepříslušnost nss., odmítnutí stížnosti 384.
Nepřítomnost účastníků 439.
Nesprávné poučení o opravných prostředcích 269.
Neúplnost zjištění skutkové podstaty 260.
Nevyřízení petitu nebo námítky 265.
Nezákonnost 304, její vztah ku poškození práva 136.
Nezdvořilost, součást skutk. podst. 245.
Normy mezistátní 318, 319.
 — předústavní 333,
 — mající povahu zákona 312,
 — zkoumání platnosti nss-em 327.
Nové rozhodnutí úřadu, přípustnost stížnosti 85.
Nutnost, není měřítkem zákonosti 326,
 — součást skutk. podst. 236.

①

Obec, její oprávnění ke stížnosti 68,
 — její zastoupení 434.
Občanství státní, legitimace věčná 403,
 — poškození v právu 157.
Oběžník může být rozhodnutím 86.
Obchod. a živ. komora, její výbor ani volební komise není správní úřad 125.

Obchodní společnost veřej., její oprávněnost ke stížnosti 71.
Obeslání stran k líčení 428, 431.
Ob iter dictum není rozhodnutím 106.
Obnovou řízení zrušený akt není rozhodnutím 118.
Obsah známky, obecného užívání a j., součást skutk. podst. 247.
Obsazování míst u nss. 464.
Obyčejové právo, měřítko zákonosti 317, 321.
Oborné plenum 39 a násl.
Odepření meritorního rozhodnutí je rozhodnutím 82.
Odkaz k líčení 48,
 — bez přípravného řízení 413,
 — jeho účinky 430.
Odkladný účinek stížnosti 361.
Odmítnutí stížnosti usnesením pro zřejmou nepřipustnost nss., zmeškání lhůty, nedostatek formálních náležitostí, překážku věci rozsouzené, nedostatek legitimace, 381,
 — nálezelem 384,
 — s výhradou odporu 48,
 — výměrem pro bezdůvodnost 412.
Odpor proti výměru (podle § 22) 412.
Odročení líčení 440.
Odstranění formálních nedostatků stížnosti viz doplnění stížnosti.
Odůvodnění viz důvody.
Odvodní spis 416,
 — účastněné strany 424.
Odvolaný akt před podáním stížnosti není rozhodnutím 118.
Odvolání nař. rozh. nečiní vždy stížnost bezpředmětnou 85.
Ohrožení, součást skutk. podst. 242.
Okolnosti bezvýznamné 256,
 — neuplatněné před úřadem 252.
Omyl, součást skutk. podst. 240.
Opatření 74 a násl.,

— hromadné je rozhodnutím 116,
 — manipulativní není rozhodnutím 109,
 — procesní, kdy je a kdy není rozhodnutím 90, 114.
Opatření stálého výboru N. S. je měřítkem zákonnosti 313,
 — zkoumání platnosti 334.
Opis stížnosti a příloh 380.
Opřavdovost, součást skutk. podst. 240.
Opavy vyhotovení usnesení nebo nálezu 52.
Organizační akt není rozhodnutím 112.
Orgány církevní nejsou úřadem správním 125,
 — správy vojenské vystupují také jako úřad správní 119,
 — veřejné žaloby nejsou úřadem správním 125.
Osvědčovací akt nepokládá se za rozhodnutí 112.
Osvědčení, kdy obsahuje rozhodnutí 86.
Otázky odkázané plenu 42,
 — právní 235,
 — právní: skutkové 250,
 — skutkové 235.
Označení nař. rozhodnutí 368.
Oznámení může být rozhodnutím 87.

P

Patenty císařské mají povahu zákona 312.
Patentní soud 65, 487,
 — úřad, nepřipustnost stížnosti 65,
 — věci nepatří před nss. 65.
 „Per rollam“ 45, 345.
 „Per saltum“ 264.
Personál nssu, ustanovení a jmenování 462.
Petít úřadem nevyřízen, vada řízení 265,

— nepřipustný, vyřízení nss-em 411.
Platnost nařízení zkoumá nss. ex offo 293,
 — nařízení, zkoumání nss-em 328, 331,
 — zákona, zkoumání nss-em 327.
Platový zákon § 200 tříletný senát, neveřejné sezení 430,
 — úprava u nss. 341.
Plenisimum 40 a násl.
Plenum oddělení (adm. a fin.) 39 a násl.
Plena, jejich svolávání a složení 39.
Plenární rozhodnutí 345.
Podání stížnosti, účinky 459.
Podání žádosti nebo odporu může být rozhodnutím 88.
Podjatost členů nss. 466.
Podkarpatské Rusi sněm, zákony 328,
 — oblast náleží do obvodu nss. 56.
Podklad ve spisech 258.
Podobnost, součást skutk. podst. 244.
Podpis advokáta 378.
Podpis stěžovatele 385.
Podstatná vada 255.
Pohrůžka není rozhodnutím 102.
Pojišťovací právo, legitimace 130,
 — poškození v právu 157.
Pojišťovací soud není správní úřad 123,
 — (vrchní), z jeho výroků stížnost nepřipustná 66.
Pojišťovny ústřední sociální i okresní nemocenská jsou úřady správní 121.
Pokladní opatření, kdy je rozhodnutím 89.
Pokladniční poukazy (oficiální) nejsou rozhodnutím 109.
Pokuta pro svévoli 445.
Policejní všeobecná opatření, kdy jsou rozhodnutím 82,

- Policejní věci**, legitimace 130,
— věci, legitimace věcná 403,
— věci, poškození v právu 158.
Police při líčení (sezení) 50, 437.
Politické strany, jejich oprávnění ke stížnosti 70,
— nejsou úřady správními 125.
Pomůcky, připojení jich ke stížnosti 378.
Poplatky, legitimace 132, 135,
— poškození v právu 183.
Porada a hlasování nss. 441.
Porady nss. 43.
Pořad stolic 217,
— jeho zmeškání 221, 222.
Postavení strany v řízení správním, legitimace, poškození v právu 146.
Poškození v právu 136,
— na jmenování 209.
Pošta, poškození v právu 159,
— prohlášení strany 95.
Poštovní doprava stížnosti 358.
Potřeba, součást skutk. podst. 235.
Potvrzení není rozhodnutím 105.
Poučení právní o opravných prostředcích 220, 269.
Povaha činu, nemoci, práce, zboží — součást skutk. podst. 247.
Povolení (dohlédací) není vždy rozhodnutím 113.
Pozemková reforma, legitimace 130, 133,
— legitimace věcná 403,
— poškození v právu 159,
— prohlášení strany 95,
— spory nenáležející před nss. 197.
Pracovní právo, legitimace věcná 403,
— poškození v právu 161.
Pravidla o vybírání dávek jsou měřítkem zákonnosti 317.
Právo cizinců 307,
— chudých 54,
— obyčejové 317,
— procesní 145,
— : zájem 148.
Právní otázka 235,
— otázka: skutková otázka 250,
— poučení 220, 269.
Praxe úřadů není měřítkem zákonnosti 326.
Prejudiciální otázka, kdy je a kdy není její zodpovězení rozhodnutím 90, 106,
— součást skutk. podst. 234.
Preparatorní akt není rozhodnutím 114.
Prezident nss. viz první prezident.
Prezident republiky, úřad správní 119.
Presidiální sekretář nss. 464.
Probrání věci nss-em 438.
Procesní opatření je (není) rozhodnutím 90, 114,
— právo, jeho ochrana 145,
— předpoklady nss., jich zkoumání 290,
— způsobilost 392.
Proces zkrácený 412.
Prodloužení lhůty 358.
Profesorský sbor, oprávněnost ke stížnosti 71.
Prohlášení (publikace) nálezu 441,
— strany není rozhodnutím 78, 93.
Projev vůle orgánu povolaného dle organis. řádu stěžujícího si subjektu ku podání stížnosti 385.
Promíčení nutno uplatnit v řízení správním 228,
— součást skutk. podst. 250.
Prospěšnost, součást skutk. podst. 237.
Protokol o líčení 50,
— o líčení a poradě 448,
— poradní 44.
Prozatímní akt není rozhodnutím 114,
— zastavení požitků, kdy je rozhodnutím 90.

- Průvody**, jich kontrola 261.
První prezident, prezident soudu volebního 487,
— předsednictví v plenech a všech senátech 39,
— řízení nss. 38, 464,
— svolávání plen 39.
Předústavní normy 333.
Překážka přibuzenství a švagrovství v konání spravedlnosti nss. 466.
Přibuznost, součást skutk. podst. 244.
Přidělování prací u nss. 464.
„Příkaz“, kdy je rozhodnutím 87.
Přílohy stížnosti 378, 380.
Přiměřenost není měřítkem zákonnosti 326,
— součást skutk. podst. 237.
Přípravné řízení nss. 413,
— opatření nss. 345.
Připustnost, součást skutk. podst. 245.
Přirozené právo není měřítkem zákonnosti 321.
Příslušnost žalovaného úřadu zkoumá nss. ex offa 290,
— časová, instanční, věcná 291,
— nss. 58, obvod nss. 56,
— nss., výluky z ní 64, 191,
— nss., její zkoumání ex offa 211.
Publikace nálezu 441.
Původ zboží, součást skutk. podst. 247.

R

- Recepce** čs. zákona o ss. 23.
Rekurs nevyřízen, vada řízení 265.
Regulační celek, součást skutk. podst. 247.
Replika 418.
Representace isr. nábož. obce není úřad správní 125.
Res iudicata, odmítnutí stížnosti 386.

- Resoluce** zákonodárných sborů nejsou měřítky zákonnosti 322.
Restituce viz navrácení v předešlý stav.
Restriktivní výklad výjimečných ustanovení 306.
Retorse 307 (právo cizinců).
Rodinné právo, legitimace 133.
Rovnocennost, součást skutk. podst. 245.
Rozhodčí komise nejsou úřadem správním 126,
— soudy nejsou úřady správní 123,
— soudy, proti jejich rozhodnutím stížnost nepřipustná 66.
Rozhodnutí býv. uherského správního a finančního soudu nejsou měřítky zákonnosti 325,
— jeho sdělení (intimace) 267,
— nebo opatření (§ 2) 74,
— „per saltum“ je vadou 264,
— úřadu je individuální norma 318,
— věci nss-em je překážkou pro novou stížnost 386.
„Rozhodování“ nss. 63.
Rozklad, jeho vyřízení je rozhodnutí 85,
— proti usnesení nss. není zásadně nepřipustný 449.
Rozkaz vojenský není rozhodnutím 110.
Rozpor se spisy 258,
— vnitřní 273.

Ř

- Ředitel kanceláře** nss. 464.
Řízení nss-u 464,
— prací nss. 38.

S

- Samospráva**, legitimace 131, 133,
— legitimace věcná 403,

Samospráva obecní, poškození v právu 162,
— okresní a zemská, poškození v právu 169,
— prohlášení strany 96.
Samosprávné korporace, akty, jež nejsou rozhodnutím 111.
Sdělení názoru, záměru, pochybností není (je) rozhodnutím 102, 87,
— (intimace) rozhodnutí 267.
Senát konfliktní viz konfliktní senát.
Senáty nss., jich sestavování 38 a složení 345.
Senátní presidenti, účast v plenech 41.
Shodnost, součást skutk. podst. 244.
Schválení (dohledací), kdy není rozhodnutím 113.
Skutková podstata 233,
— otázka 235,
— otázka: právní otázka 250.
Skutečnosti nastale po vydání nař. rozhodnutí 251.
Složení nss. 339,
— senátů 345,
— žalovaného úřadu 292.
Slušnost není měřítkem zákonnosti 326.
Služební poměr soukromoprávní, vyluka z příslušnosti 194,
— postavení členů nss. 344.
Slyšení stěžovatele (§ 44) 457,
— stran 267.
Smlouvy veřejnoprávní jsou měřítkem zákonnosti 319.
Soudy nejsou úřady správní 121.
Souhlas, projev jeho může být rozhodnutím 88,
— se spisy 258.
Soukromoprávní poměr, vyluka z příslušnosti 192,
— poměr služební 194.
Souladnost, součást skutk. podst. 244.

Spisy správní, vyžádání 420, vyloučení z nahl. 428, 431. úřadem nepředloženy 259.
Spolehlivost, součást skutk. podst. 245.
Spolkové právo, legitimace věcná 405,
— poškození v právu 169.
Spolky, jejich oprávnění ke stížnosti 70.
Spolužalované strany 380, 381, 422.
Spořitelny, poškození v právu 170.
Správní spisy, viz spisy správní.
„**Správní úřad**“ 119.
Správnost zařazení zboží, součást skutk. podst. 250.
Stát, jeho oprávněnost ke stížnosti 67,
— vyluka některých sporů z příslušnosti 200,
— zastoupení před nss., podpis na stížnosti 379.
Státní úřady bez výsostné pravomoci 124.
Stavební právo legitimace 131, 133,
— legitimace věcná 405,
— poškození v právu 170.
Stavební statuty na Slovensku a Podkarpatské Rusi 317.
Stavovské korporace, jejich oprávněnost ke stížnosti 70.
Stížné body 367 a násl.,
— nedostatek jich proti samostatnému zamítacímu důvodu 149.
Stížnost k nss., viz „rozhodnutí nebo opatření“, správní úřad, lhůta ke stížnosti, vyřízená věc, podpis advokáta, podpis stěžovatele, projev vůle orgánu . . . , jazyk stížnosti, opis stížnosti a příloh, udání dne doručení, kolkování stížnosti spolužalovaná strana, účastněná strana, náklady řízení,

pokuta pro svévoli, právo chudých.
Stvrzenka může být rozhodnutím 89.
Súčastněná strana 422, 426.
Subjekt právní („někdo“) oprávněný ke stížnosti 66.
Svévole, pokuta 445, 352.
Sveboda osobní, výklad norem 306.
Synodální soud není úřadem správním 124.

§

Školství, legitimace 131, 133,
— legitimace věcná 406,
— poškození v právu 173,
— prohlášení strany 97.
Školské orgány, jejich oprávněnost ke stížnosti 69.

T

Tabáková režie, spory s trafikantem nepatří před nss. 200,
— její ústřední ředitelství je státní úřad dle § 90 úst. list. 124.
Telefon, prohlášení strany 95.
Těžebnost, součást skutk. podst. 246.
Tituly, poškození v právu 177.
„**Tvrdí**“ (§ 2) 71.

U

Účelnost, součást skutk. podst. 237,
— není měřítkem zákonnosti 326.
Účinky kasace 285,
— pod ní stížnosti 458,
— zastavení řízení podle § 44 459.
Udání dne doručení 347 a násl.
Ujednání stran pojaté do správního aktu, jeho povaha 119.

Uherský býv. ss. a finanční soud 325.
Uhrnný akt několika úřadů je rozhodnutím 80.
Úmyslnost, součást skutk. podst. 240.
Universitní profesor, stížnost proti nálezu vrch. disciplinární komise 66.
Upozornění není (je) rozhodnutím 101, 86.
Upuštění od líčení 428, 432.
Urgování vyřízení stížnosti 488.
Úřad správní, viz správní úřad.
— státní bez výsostné pravomoci 124.
Usnadnění, součást skutk. podst. 243.
Usnesení (nss) bez sezení 45, viz „per rollam“ a kurentně.
Usnesení vlády jsou (nejsou) měřítkem zákonnosti 314, 323.
Uspokojení stěžovatele 450.
— formální 454,
— materiální 452.
Ustanovení líčení 464.
Ústavní soud, dva jeho členy vysílá nss. 487,
— návrhy nss. 487,
— zákon o něm 471.
Ústavnost zákonů nss. nezkoumá 329.
Ústavy, jejich zastoupení 394.
Ústní líčení 437.
Útraty 444.
Užitečnost, součást skutk. podst. 237.

V

Vady intimátu 268,
— řízení 230 a násl.,
— řízení podstatné 255 a nepodstatné 256.
Váleční poškozenci, legitimace 132,
— legitimace věcná 407.

Vázavost kasace 279.
Veřejný zájem, legitimace 139,
 — součást skutk. podst. 236.
Veřejné ústní líčení, jeho ustanovení 427,
Veřejnost líčení, její vyloučení 432.
Veřejnoprávní smlouvy, měřítko zákonnosti 319.
Veřejný žalobce není úřad správní 125.
 „**Ve svých**“ (§ 2) 126.
Věcná legitimace 400.
Vědomost, součást skutk. podst. 240.
Vhodnost není měřítkem zákonnosti 326,
 — součást skutk. podstaty 237.
Víživost kasace 279.
Vnitřní rozpor 273.
 — zařízení nss. 460, 464.
Vláda, návrhy na jmenování k nss. 29,
 — přísaha prvního presidenta 465
 — schvaluje jednací řád 36, 54,
 — úřad správní 119,
 — výkaz prací nss. 468.
Vlastnictví, jeho význam pro legitimaci 128,
 — význam jeho změny pro legitimaci 391.
Vodní právo, legitimace 132,
 — poškození v právu 178,
 — prohlášení strany 97.
Vojenské orgány, úřad správní 119,
 — rozkazy nejsou rozhodnutí 110,
 — věci, poškození v právu 178,
 — věci, prohlášení strany 97,
 — velitelství, jeho oprávněnost ke stížnosti 67.
Vojenský odvolací kárný výbor je úřad správní 121,
 — kázeňský nálež, nepřipustnost stížnosti 66.
Volební soud, jeho příslušnost 65,

částečně obsazen členy nss. 487,
 — řád do obcí, poškození v právu 167.
Volná úvaha úřadu, kontrola nss-em 296,
 — v čs. recepci 24,
 — vylučuje poškození v právu 140.
Vrácení stížnosti ku doplnění 409.
Vrchní velitel branné moci vydává normy, jež jsou měřítkem zákonnosti 312.
Vrchnostenský akt (jeho znaky) 92.
Vyčerpání pořadu stolic 213 a násl.
Výdělečnost, součást skutk. podstaty 243.
Vyhotovení nálezů 51, 442,
 — usnesení 45.
Výhodnost, součást skutk. podstaty 237.
Výhrada rozhodnutí není rozhodnutím 102.
Výjimečná ustanovení, jejich výklad 306.
Výkaz prací nss. 468.
Výklad norem 304.
Výluky z příslušnosti 64 a násl.,
 — věci patřící před řádné soudy 187 a násl.,
 — stížnosti proti jmenování 187, 207 a násl.
Vyloučení veřejnosti líčení 432.
Výnosnost, součást skutk. podstaty 243.
Výnosy úřadů nejsou (jsou) měřítkem zákonnosti 323, 315.
Výpověď stát. pozem. úřadu z hospodaření je rozhodnutím 87.
 „**Výrobní proces**“, součást skutk. podst. 246.
Výroky mimochodem učiněné nejsou rozhodnutím 106.
Vyřízená věc (poslední stolicí správní) 213 a násl.

Vyřízení mimořádných žádostí (stížností) není rozhodnutím 116.
Vyřízení někt. připomínek není rozhodnutím 105.
Výsledek provozovací, součást skutk. podstaty 243.
Výslech stran nss-em 419.
Vysvětlení není rozhodnutím 101.
Vyvláštění, legitimace 134,
 — poškození v právu 178.
Výzva není (je) rozhodnutí 105, 86.
Vzdání se veřejného ústního líčení 428, 432,
 — práva vylučuje úspěšnost stížnosti 141,
 — stížnosti k nss. prohlášením u úřadu správního nečiní stížnost nepřipustnou 66.
Vzorky, poškození v právu 178.

W

„**Winkelgegenschrift**“ 417.

Z

Zahájení řízení 45.
Zahraniční správa, poškození v právu 179.
Zájem: právo 148,
 — veřejný, legitimace k jeho ochraně 139,
 — veřejný, součást skutk. podstaty 236.
Zákon, normy mající povahu zákona 312,
 — zkoumání platnosti nss-em 327.
Zákonní zástupci 392,
 — legitimace 129.
Zákonnost 304,
 — její měřítko 312.
Zákonodárné sbory nejsou úřadem správním 124.
Zaměstnanci veřejní, legitimace 132, 134,
 — legitimace věcná 407,
 — poškození v právu 179,
 — prohlášení strany 98.
Zápisy o líčení a poradě 448.
Zapisovatel 44.
Zařazení zboží, součást skutk. podst. 250.
Zásadní povinnost, výrok o ní může být rozhodnutím 91.
Zastavení řízení, odvolání stížnosti 46,
 — uspokojení stěžovatele 450,
 — účinky 459.
Zastoupení před nss. korporací a obcí 434,
 — účastněné strany (také stěžovatele) 434,
 — úřadu (jako účastněné strany) 434,
 — úřadu žalovaného 433.
Zástupci zákonní 392,
 — legitimace 129.
Zatížení, součást skutk. podst. 243.
Závadnost, součást skutk. podst. 245.
 „**Závod hlavní**“, součást skutk. podst. 246.
 „**Závodní celek**“, součást skutk. podst. 246.
Zdravotnictví, legitimace věcná 407,
 — poškození v právu 179.
Zkoumání nss-em z moci úřední 290.
Zkrácení, součást skutk. podst. 243.
Zkrácený proces 412.
Zlepšení, součást skutk. podst. 243.
Zmatečnosti, kontrola nss. 293.
Zmeškání pořadu stolic 221, 222,
 — lhůty ke stížnosti 353, 357, 384.
 viz navrácení v předešlý stav.

Změna společenských názorů, její vliv na použití norem 307. — procesní 392,
 — pro úřad soudcovský 345.
Zmocnění stížnost podávajícího — součást skutk. podst. 245.
 392. **Zrušení**, viz kasace.

Známkové právo, legitimace věcná 407,
 — poškození v právu 180.

Zpravení úřadu o odmítnutí stížnosti 411.

Způsob zastavení, součást skutk. podstaty 247.

Způsobilost býti stranou procesní 388,

— k politické službě 434,
 — k veřejné službě, výrok o ní není případ § 3 lit. f) 210,

Ž

Železniční právo; legitimace 134,
 — poškození v právu 180,
 — prohlášení strany 99.
Živnostenské právo, legitimace 194,
 — legitimace věcná 407,
 — poškození v právu 181.

SEMINÁRNÍ

Státověd.

KNIHOVNA

oddělení

REV 15

Mimo sbírku

»Komentované zákony československé republiky« vyšlo:

- Ant. Hartmann, Sbírka vzorců k civ. řádu soud. a k exek. řádu. Vydalo min. sprav. Druhé vydání váz. (1930) Kč 120.—
Ant. Hartmann, Sbírka vzorců k nesor., konkur. a vyrov. řízení. Vydalo min. sprav. Vázané (1927 a 32) . Kč 120.—
JUDr. J. Kotek, Přír. prac. práva. Váz. (1932) Kč 60.—
E. Holík a P. Tuš, Poplatkový rádce. Váz. (1932) Kč 80.—
JUDr. V. Mandl, Rozlika manželství (1933) . Kč 12.—
JUDr. V. Mandl, Kterak dlužno jezdití motorovými vozidly (1932) Kč 9.—

L = N . t

Práce = výkonost × čas . . .

Podají-li se nám uspořít času, stoupne výkonost. Stačí-li dnes 12:3 vteřiny, abyste našli nejpodrobnější informace o kterémkoliv místě Č.S.R., je to jistě úspora času. Všimněte si u svého knihkupce

CHROMCOVA MÍSTOPISNÉHO SLOVNÍKU Č. S. R.

a poznáte, že je to příručka vyhovující všem podmínkám spojení. Poradíte se s Místopisným slovníkem, hledáte-li poštu, železniční a četnickou stanici, počet obyvatel a jeho rozvrstvení národnostní i náboženské. Výfisk, doplněný důležitými daty z posledního sčítání lidu, o 826 stranách velké osmerky vázaný v plátně za Kč 180.—.

Čas jsou peníze.

Chromec je úspora i času.

ČESKOSLOVENSKÝ KOMPAS,
Smíchov, Pízeňská třída č. 79.

MASARYKŮV SLOVNÍK NAUČNÝ

Lidová encyklopedie všeobecných vědomostí. Společné dílo téměř osmi set odborníků domácích i zahraničních informuje i o nejnovějších poznatcích vědních. Představte si výhody, které skýtá rádce, jehož máte stále po ruce a který Vám kdykoli podá jasné, stručné a spolehlivé zprávy ať o událostech historických, ať o zázracích moderní techniky nebo o životech vynikajících mužů a žen — zkratka o všem. Celé dílo vyšlo v sedmi svazcích vázaných v polokůži. Cena jednoho dílu 330 Kč. Dodá i na splátky za nezvýšených cen každý knihkupec nebo nakladatel.

Č
SI

ÚK PrF MU Brno

PAS
6-6.